

Provincial Gazette Extraordinary

Buitengewone Provinsiale Koerant

6102

6102

Monday, 1 March 2004

Maandag, 1 Maart 2004

Registered at the Post Office as a Newspaper

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

CONTENTS

(*Reprints are obtainable at Room 9-06, Provincial Building, 4 Dorp Street, Cape Town 8001.)

No.		Page
Local Authorities		
1-2004	Witzenberg Municipality: Repeal By-laws (6285).....	2
2-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to Accommodation Establishments (6286)	7
3-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to Advertising Signs and the Disfigurement of the Front or Frontages of Streets (6287)	10
4-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to Barbers, Hairdressers and Beauticians (6288)	24
5-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to Camping Areas (6289)	27
6-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to Ceres Nature Reserve (6290)	32
7-2004	Witzenberg Municipality: Commonage By-law (6291)	34
8-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to the Control of Cemeteries (6292)	36
9-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to the Control of Disposal Sites (6293)	45
10-2004	Witzenberg Municipality: Electricity Supply By-law (6294)	47
11-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to Fire Safety (6295)	66
12-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to Fishmongers (6296)	109
13-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to the Impoundment of Animals (6297)	112
14-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to the Keeping of Animals (6298)	117
15-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to the Keeping of Bees (6299)	123
16-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to the Keeping of Dogs (6300)	124
17-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to the Keeping of Poultry (6301)	127
18-2004	Witzenberg Municipality: By-law for the Prevention of Nuisances (6493)	130
19-2004	Witzenberg Municipality: Public Amenities By-law (6494)	135
20-2004	Witzenberg Municipality: By-law relating to Streets (6495)	139
21-2004	Witzenberg Municipality: By-law Relating to Swimming Pools (6496)	147
22-2004	Witzenberg Municipality: By-law Relating to Water Supply Supply, Sanitation Services and Industrial Effluent (6497)	151

INHOUD

(*Herdrukke is verkrygbaar by Kamer 9-06, Provinsiale-gebou, Dorpsstraat 4, Kaapstad 8001.)

No.		Bladsy
Plaaslike Owerhede		
1-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Herroepingsverordeninge (6285)	2
2-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake Verblyfondernemings (6286)	7
3-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake Advertensietekens en die Ontsiering van die Voorkant of Fronte van Strate (6287)	10
4-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake Barbiers, Haarsnyers en Skoonheidskundiges (6288)	24
5-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake Kampeergebiede (6289)	27
6-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake Ceres Natuurreservaat (6290)	32
7-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake Dorpsgronde (6291)	34
8-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake die Beheer oor Begraafplase (6292)	36
9-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake die Beheer oor Stortingsterreine (6293)	45
10-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Elektrisiteitsvoorsieningsverordening (6294)	47
11-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake Brandveiligheid (6295)	66
12-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake Vishandelaars (6296)	109
13-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake die Skut van Diere (6297)	112
14-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake die Aanhou van Diere (6298)	117
15-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake die Aanhou van Bye (6299)	123
16-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake die Aanhou van Honde (6300)	124
17-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake die Aanhou van Pluimvee (6301)	127
18-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening vir die Voorkoming van Oorlaste (6493)	130
19-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake Openbare Geriewe (6494)	135
20-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening insake Strate (6495)	139
21-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Swembadverordening (6496)	147
22-2004	Witzenberg Munisipaliteit: Verordening Rakende Watervoorsiening, Sanitasiedienste en Nywerheidsuitvloei (6497)	151

TENDERS

N.B. Tenders for commodities/services, the estimated value of which exceeds R20 000, are published in the Government Tender Bulletin, which is obtainable from the Government Printer, Private Bag X85, Pretoria, on payment of a subscription.

NOTICES BY LOCAL AUTHORITIES**WITZENBERG MUNICIPALITY:****REPEAL BY-LAWS****(1-2004)****Purpose of by-law**

- To repeal the by-laws of the disestablished municipalities of Ceres, Wolseley, Tulbagh and Prince Alfred's Hamlet; and
- To repeal the by-laws of the former Divisional Council of Witzenberg in so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, which authorisation was published per government Notice 43 dated 3 January 2003; and
- To repeal the by-laws and regulations of the former Nduli Town Council promulgated in terms of the Black Local Authorities Act, 102 of 1982, made applicable to Witzenberg Municipality per Provincial Notice 487 of 22 September 2000.

Repeal of by-laws

1. The by-laws listed in the annexure hereto are repealed to the extent mentioned in the third column thereof.

Short Title and Commencement

2. This by-law is titled the **Repeal By-law** and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

WOLSELEY MUNICIPALITY

PN No	Short title	Extent of Repeal
28/1936	GENERAL SERIES	The Whole
478/1941	WIRING OF PREMISES	The Whole
570/1949	TRAFFIC	The Whole
328/1952	TRAFFIC SIGNS	The Whole
477/1957	DRAINAGE	The Whole
437/1959	ADDITIONAL POULTRY	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998
440/1959	KEEPING OF POULTRY KEEPING OF ANIMALS	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998
9 /1962	DILAPIDATED BUILDINGS	The Whole
464/1962	HAWKERS & PEDLARS	The Whole
23/1965	SWIMMING BATH	The Whole
663/1965	ADVERTISING SIGNS	The Whole

TENDERS

L.W. Tenders vir kommoditeite/dienste waarvan die beraamde waarde meer as R20 000 beloop, word in die Staatstenderbulletin gepubliseer wat by die Staatsdrukker, Privaatsak X85, Pretoria, teen betaling van 'n intekengeld verkrygbaar is.

KENNISGEWINGS DEUR PLAASLIKE OWERHEDE**WITZENBERG MUNISIPALITEIT:****HERROEPINGSVERORDENINGE****(1-2004)****Doel van verordening**

- Om die verordeninge van die afgeskafte munisipaliteite van Ceres, Wolseley, Tulbagh en Prince Alfred's Hamlet te herroep; en
- Om die verordeninge van die voormalige Afdelingsraad van Witzenberg te herroep vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van artikel 84(3) van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, welke magtiging afgekondig is per Goewermentskennisgewing No. 43 gedateer 3 Januarie 2003; en
- Om die verordeninge en regulasies van die voormalige Nduli Dorpsraad, soos afgekondig ingevolge die Wet op Swart Plaaslike Besture, Wet 102 van 1982, en op Witzenberg munisipaliteit van toepassing gemaak per Provinsiale Kennisgewing 487 van 22 September 2000, te herroep.

Herroeping van verordeninge

1. Die verordeninge in die Bylae hiertoe word herroep in die mate in die derde kolom daarvan uiteengesit.

Kort Titel en Inwerkingtreeding

2. Hierdie verordening heet die Herroepingsverordening en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant

WOLSELEY MUNISIPALITEIT

PK No	Kort Titel	Omvang van Herroeping
28 van 1936	ALGEMENE REEKS	Die Geheel
478 van 1941	BEDRADING PERSELE	Die Geheel
570 van 1949	VERKEER	Die Geheel
328 van 1952	TRAFFIC	Die Geheel
477 van 1957	VERKEERSTEKENS	Die Geheel
437 van 1959	RIOLERING	Die Geheel
440/1959	ADDISIONELE PLUIMVEE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
440/1959	AANHOU VAN PLUIMVEE AANHOU VAN DIERE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
9 van 1962	BOUVALLIGE GEBOUE	Die Geheel
464 van 1962	VENTERS/SMOUSE	Die Geheel
23/1965	SWEMBAD	Die Geheel
663/1965	ADVERTENSIE TEKENS	Die Geheel

24/1972	KEEPING OF BEES	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998	24/1972	AANHOU VAN BYE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
274/1975	CAMPING	The Whole	274 van 1975	KAMPERING	Die Geheel
566/1975	ANTENNA SYSTEMS	The Whole	566/1975	ANTENNESTELSELS	Die Geheel
294/1980	AVAILABILITY CHARGES	The Whole	294 van 1980	BESKIKBAARHEIDSGELDE	Die Geheel
321/1980	ELECTRICITY	The Whole	321/1980	ELEKTRISITEIT	Die Geheel
798/1980	BUILDING REGULATIONS	The Whole	798/1980	BOUREGULASIES	Die Geheel
246/1983	FIRE BRIGADE	The Whole	246/1983	BRANDWEER	Die Geheel
635/1987	CARETAKERS	The Whole	635 van 1987	OPSIGTERS	Die Geheel
729/1987	KEEPING OF DOGS	The Whole	729/1987	AANHOU VAN HONDE	Die Geheel
730/1987	DISTRIBUTION OF HAND BILLS	The Whole	730 van 1987	STROOIBILJETTE	Die Geheel
731/1987	WALLS & FENCES	The Whole	731 van 1987	HEININGS EN MURE	Die Geheel
732 /1987	NUISANCES	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998	732 van 1987	OORLASTE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
733 /1987	UNSIGHTLY PREMISES	The Whole	733 van 1987	ONOOGLIKE PERSELE	Die Geheel
778/1987	SANITARY	The Whole	778/1987	SANITASIE	Die Geheel
795/1987	ELECTRICITY STREETS	The Whole	795/1987	ELEKTRISITEIT STRATE	Die Geheel
20/1988	NUMBERING OF HOUSES	The Whole	20/1988	NOMMER VAN HUISE	Die Geheel
21/1988	CEMETERY FEES	The Whole	21 van 1988	BEGRAAFPLAASGELDE	Die Geheel
22/1988	CEMETERIES	The Whole	22/1988	BEGRAAFPLASE	Die Geheel
433/1988	CONTROL OVER PREMISES OF COUNCIL	The Whole	433/1988	BEHEER OOR PERSELE VAN RAAD	Die Geheel
598/ 1988	DAMAGING OF STREETS	The Whole	598 van 1988	BESKADIGING VAN STRATE	Die Geheel
636/1988	UNAUTHORISED BUILDINGS	The Whole	636 van 1988	ONGEMAGTIGDE GEBOU	Die Geheel
791/1990	PUBLIC AMENITIES	The Whole	791/1990	OPENBARE GERIEWE	Die Geheel
771/1991	WATER	The Whole	771/1991	WATER	Die Geheel
441/1999	ADDITIONAL STREETS	The Whole	441 van 1999	ADDISIONELE STRATE	Die Geheel
TULBAGH MUNICIPALITY			TULBAGH MUNISIPALITEIT		
PN No	Short title	Extent of repeal	PK No	Kort Titel	Omvang van Herroeping
60/1938	SEPTIC TANKS AND WATER	The Whole	60 van 1938	SEPTIESE TENKE EN WATER	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg munisipaliteit deur die afbakening van grense en die instelling van Witzenberg munisipaliteit in terme van PK 484 van 22/9/2000.
605/1938	WATER AND SANITATION	The Whole			
76 /1939	GENERAL SERIES	The Whole	605 van 1938	WATER EN SANITASIE	
497/1939	LIGHT	The Whole	76 van 1939	ALGEMENE REEKS	
184/1951	PEDAL CYCLES	The Whole	497 van 1939	LIG	
839 /1952	TRAFFIC	The Whole	184 van 1951	TRAPFIETS	
223/1960	HAWKERS & PEDLARS BUILDING REGULATIONS SEWERAGE DRAINAGE	The Whole	839 van 1952	VERKEER	
223/1960	KEEPING OF ANIMALS KEEPING OF POULTRY	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998	223/1960	VENTERS EN SMOUSE	
445/1961	ADDITIONAL BUILDING REGULATIONS	The Whole	223/1960	AANHOU VAN DIERE AANHOU VAN PLUIMVEE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
733 /1963	FIRE HAZARDS	The Whole	223/1960	BOUREGULASIES RIOLERING DREINERING	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg munisipaliteit deur die afbakening van grense en die instelling van Witzenberg munisipaliteit in terme van PK 484 van 22/9/2000.
817/1971	WATER	The Whole			
1027/1971	CEMETERIES FURNISHING OF INFORMATION	The Whole			

777/1972	REMOVAL OF VEGETATION	The Whole	445 van 1961	ADDISIONELE BOUREGULASIES	
828/1972	KEEPING OF DOGS	The Whole	733 van 1963	BRANDGEVARE	
606/1973	ADDITIONAL CEMETERIES	The Whole	817/1971	WATER	
28 /1974	FIRE ARMS	The Whole	1027/1971	BEGRAAFPLASE	
458/1974	KEEPING OF BEES	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998	777 van 1972	VERSTREKKING VAN INLIGTING	
839 /1974	WALLS & FENCES	The Whole	828/1972	VERWYDERING VAN PLANTEGROEI	
888/1974	CARAVAN PARKS	The Whole	606 van 1973	AANHOU VAN HONDE	
317/1975	FENCING OF SWIMMING POOLS	The Whole	28 van 1974	ADDISIONELE BEGRAAFPLASE	
717/1975	ANTENNA SYSTEMS	The Whole	458/1974	VUURWAPENS	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
807/1976	DILAPIDATED BUILDINGS	The Whole	839 /1974	AANHOU VAN BYE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg munisipaliteit deur die afbakening van grense en die instelling van Witzenberg munisipaliteit in terme van PK 484 van 22/9/2000.
610/1979	ELECTRICITY SUPPLY	The Whole		HEININGS EN MURE	
622/1979	ELECTRICITY	The Whole			
640/1980	REMOVAL OF REFUSE	The Whole			
222/1982	ADDITIONAL DRAINAGE	The Whole			
249/1982	ADDITIONAL WATER	The Whole			
332/1983	FIRE BRIGADE	The Whole			
			888/1974	WOONWAPARKE	
			317 van 1975	OMHEINING VAN SWEMBADDENS	
			717/1975	ANTENNESTELSELS	
			807 /1976	VERVALLE GEBOUE	
			610/1979	ELEKTRISITEITS-VOORSIENING	
			622/1979	ELEKTRISITEIT	
			640/1980	VERWYDERING VAN VULLIS	
			222/1982	ADDISIONELE DREINERING	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg munisipaliteit deur die afbakening van grense en die instelling van Witzenberg munisipaliteit in terme van PK 484 van 22/9/2000.
			249/1982	ADDISIONELE WATER	
			332/1983	BRANDWEER	
PRINCE ALFRED'S HAMLET MUNICIPALITY			PRINCE ALFRED'S HAMLET MUNISIPALITEIT		
PN No	Short title	Extent of repeal	PK No	Kort Titel	Omvang van Herroeping
394/1933	LICENSING OF PEDAL CYCLES	The Whole	394/1933	LISENSIERING VAN TRAPFIETSE	Die Geheel
15 /1939	PETROL PUMPS AND TANKS	The Whole	15/1939	PETROL POMPE EN TENKS	Die Geheel
96/1946	WATER CLOSETS	The Whole	96/1946	WATER KLOSETTE	Die Geheel
434/1948	STOP STREETS	The Whole	434/1948	STOPSTRATE	Die Geheel
124/1954	HAWKERS & PEDLARS	The Whole	124/1954	VENTERS / SMOUSE	Die Geheel
142/1954	PEDAL CYCLES	The Whole	142/1954	AANHOU VAN DIERE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
	FURNISHING OF INFORMATION				
	STREETS				
	TRAFFIC SIGNS				
	CEMETERIES				
	WATER				
	SANITATION				
	BUILDING REGULATIONS		142/ 1954	TRAPFIETSE	Die Geheel
142/1954	KEEPING OF ANIMALS	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998		VERSTREKKING VAN INLIGTING	
				STRATE	
				VERKEERSTEKENS	
				BEGRAAFPLASE	
				WATER	
				SANITASIE	
				BOUREGULASIES	
			63 /1964	BOUREGULASIES	Die Geheel
			88/1967	ADDISIONELE BEGRAAFPLASE	Die Geheel
63/1964	BUILDING REGULATIONS	The Whole	200/1969	LEIWATER	Die Geheel
			692/1976	SEPTIESE TENKS	Die Geheel

500/1968	ADDITIONAL BUILDING REGULATIONS	The Whole	500/1968	ADDISONELE BOUREGULASIES	Die Geheel
637/1968	STREETS DRAINAGE	The Whole	637/1968	STRATE RIOLERING	Die Geheel
975/1968	ADDITIONAL DRAINAGE	The Whole	975/1968	ADDISONELE RIOLERING	Die Geheel
976/1968	ADDITIONAL CEMETERY	The Whole	976/1968	ADDISONELE BEGRAAFPLAAS	Die Geheel
977/1968	CEMETERY	The Whole	977/1968	BEGRAAFPLAAS	Die Geheel
451/1970	FEES URBAN BANTU	The Whole	451/1970	FOOIE STEDELIKE BANTOES	Die Geheel
971/1970	SANITATION	The Whole	971/1970	SANITASIE	Die Geheel
1126/1971	METRICATION	The Whole	1126/1971	METRISERING	Die Geheel
499/1974	KEEPING OF DOGS	The Whole	499/1974	AANHOU VAN HONDE	Die Geheel
1014/1974	NUISANCES	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998	1014/1974	OORLASTE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
906/1975	ANTENNA SYSTEMS	The Whole	906/1975	ANTENNESTELSELS	Die Geheel
815/1976	DISPLAY OF GOODS ON VERANDAHS	The Whole	815/1976	UITSTAL VAN GOEDERE OP STOEPE	Die Geheel
814/1977	STREETS	The Whole	814/1977	ADDISONELE STRATE	Die Geheel
1241/1977	AVAILABILITY CHARGES	The Whole	1241/1977	BESKIKBAARHEIDSGELDE	Die Geheel
1077/1978	ADDITIONAL ELECTRICITY	The Whole	1077/1978	ADDISONELE ELEKTRISITEIT	Die Geheel
154/1979	FURNISHING OF INFORMATION	The Whole	154/1979	VERSTREKKING VAN INLIGTING	Die Geheel
393/1979	REMOVAL OF REFUSE	The Whole	393/1979	VERWYDERING VAN VULLIS	Die Geheel
584/1980	PUBLIC RESORTS	The Whole	584/1980	OPENBARE OORDE	Die Geheel
210/1984	FIRE BRIGADE	The Whole	210/1984	BRANDWEER	Die Geheel
215/1985	INDUSTRIAL EFFLUENT	The Whole	215/1985	NYWERHEIDSGELDE	Die Geheel
224/1987	NUMBERING OF HOUSES	The Whole	224/1987	NOMMER VAN HUISE	Die Geheel
235/1987	KEEPING OF POULTRY	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998	235/1987	AANHOU VAN PLUIMVEE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
47/1988	PARKS ELECTRICITY	The Whole	47/1988	PARKE ELEKTRISITEIT	Die Geheel
940/1989	KEEPING OF ANIMALS	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998	940/1989	STRATE AANHOU VAN DIERE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
78/1991	PUBLIC AMENITIES	The Whole	78/1991	OPENBARE GERIEWE	Die Geheel
546/1992	UNSIGHTLY BUILDINGS AND PREMISES	The Whole	546/1992	ONOOGLEKE GEBOUE EN PERSELE	Die Geheel
WITZENBERG DIVISIONAL COUNCIL			AFDELINGSRAAD WITZENBERG		
925/1979	BUILDING BY-LAW	The Whole	PK No	Kort Titel	Omvang van Herroeping
	STREETS HAWKERS AND PEDLARS		925/1979	BOUVERORDENING	Die Geheel
	CARAVAN PARKS			STRATE	
	SANITARY BY-LAW			VENTERS EN SMOUSE	
	ANTENNA SYSTEMS			WOONWAPARKE	
925/1979	KEEPING OF ANIMALS	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998	925/1979	SANITASIE	
	KEEPING OF POULTRY			ANTENNESTELSELS	
				PLUIMVEE	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhede in terme van art. 84(3) van die Strukturewet, 117/1998.
				AANHOU VAN DIERE	
863/1988	KEEPING OF DOGS	The Whole	863/1988	AANHOU VAN HONDE	Die Geheel

NDULI TOWN COUNCIL			NDULI DORPSRAAD		
PN/Reg. No	Short Title	Extent of Repeal	PK No	Kort Titel	Omvang van Herroeping
R2602/1983	Streets and street collections	The whole	R2606/1983	Strate en straatkollektes	Die Geheel
R2607/1983	Second hand goods	The whole	R2607/1983	Tweedehandse goedere	Die Geheel
R2608/1983	Control over places of care	The whole	R2608/1983	Beheer oor versorgingsoorde	Die Geheel
R2609/1983	Control of bursaries	The whole	R2609/1983	Beheer van studiebeurse	Die Geheel
PN 455/1990	Control of cemeteries and crematoria	The whole	PK 455/1990	Beheer oor begraafplase en krematoria	Die Geheel
PN 453/1990	Control of dogs	The whole	PK 453/1990	Beheer van honde	Die Geheel
R1107/1984	Water supply	The whole	R1107/1984	Watersvoorsiening	Die Geheel
R1253/1984	Control of slums	The whole	R1253/1984	Voorkoming van slums	Die Geheel
R1449/1984	Public swimming pools	The whole	R1449/1984	Openbare swembaddens	Die Geheel
R1450/1984	Community halls and recreation grounds	The whole	R1450/1984	Gemeenskapsale en ontspanningsterreine	Die Geheel
R1899/1984	Private swimming pools	The whole	R1899/1984	Beheer oor bou van privaat swembaddens	Die Geheel
R2231/1984	Electricity	The whole	R2231/1984	Elektrisiteit	Die Geheel
R1205/1985	Licensing of plumbers and drain layers	The whole	R1205/1985	Lisensiering van loodgieters en riooleërs	Die Geheel
PN 173/1989	Keeping of animals	In so far as it has been made applicable to Witzenberg Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998	PK 172/1989	Verhuring van persele	Die Geheel
PN 147/1989	Control of certain matters in a town	The Whole	PK 173/1989	Aanhou van diere	Vir sover dit van toepassing gemaak is op Witzenberg Munisipaliteit deur die magtiging vir die uitvoering van funksies en bevoegdhe in terme van artikel 84(3) van die Munisipale Strukturewet, 1998.
PN 175/1989	Sanitation by-law	The Whole	PK 174/1989	Toesig oor sekere sake in 'n dorp	Die Geheel
PN 823/1989	Control in hostels	The Whole	PK 175/1989	Sanitasieverordening	Die Geheel
PN 111/1991	Public amenities	The Whole	PK 823/1989	Beheer in tehuise	Die Geheel
			PK 111/1991	Openbare geriewe	Die Geheel

6285

6285

WITZENBERG MUNICIPALITY

BY-LAW RELATING TO ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

(2-2004)

Purpose of by-law

- To promote the achievement of a safe, and healthy environment for the benefit of residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the operation of accommodation establishments.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“accommodation establishment” means any premises in or upon which the business of providing lodging with or without one or more meals per day is conducted or intended to be conducted for reward or gain, but does not include premises which is duly registered as a hotel under any law relating to the registration of hotels, or which provides lodging with one or more meals per day and has fewer than five beds or which provides no meals and has fewer than three rooms that are let or intended for letting;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“occupier” in relation to any premises means and includes—

WITZENBERG MUNISIPALITEIT

VERORDENING INSAKE VERBLYFSONDERNEMINGS

(2-2004)

Doel van verordening

- Om die verwesenliking van 'n veilige, en gesonde omgewing tot voordeel van inwoners in die regsgebied van die munisipaliteit te bevorder;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die bedryf van verblyfsondernemings te reguleer.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“besitter” die natuurlike persoon wat belas is met die bedryf van 'n verblyfsonderneming deur die verskaffing van losies of beide losies en maaltye vir beloning of wins en sluit die eienaar van sodanige eiendom in;

“bewoner” en sluit in—

- (i) enige persoon wat inderdaad die perseel bewoon;
- (ii) enige persoon wat wetlik geregtig is om die perseel te bewoon;
- (iii) enige persoon in beheer of bestuur van die perseel, insluitend die agent van enige sodanige persoon wanner hy afwesig is uit die Republiek van Suid-Afrika of sy verblyfplek onbekend is;

“eienaar” en sluit in—

- (i) any person in actual occupation of the premises; or
- (ii) any person legally entitled to occupy the premises; or
- (iii) any person having charge or management of the premises and includes any agent of such person when he is absent from the Republic of South Africa or his whereabouts are unknown;

“overcrowding” means—

- (i) a residential occupancy in excess of twelve occupants per sanitary convenience; and/or
- (ii) occupancy of habitable rooms (being all rooms in a dwelling excluding kitchens, bathrooms, and sanitary conveniences) for sleeping purposes where such occupation exceeds one adult person per 4 square meter and/or one child under 10 years of age per 2 square meter;

“owner” includes-

- (i) the person or persons in whom from time to time shall be vested the legal title to any immovable property;
- (ii) in any case where a property is subject to a registered lease, the lessee of such property;
- (iii) in cases where the person in whom the legal title is vested is insolvent or deceased, or is of unsound mind or whose estate has been assigned for the benefit of his creditors, the person in whom the administration of the property is vested as trustee, executor, curator, assignee or administrator;
- (iv) in cases where the owner is absent, the agent or person receiving the rent of the property concerned;
- (v) in any case where the property is beneficially occupied under a servitude or right similar thereto, the occupier of such property;

“proprietor” in relation to an accommodation establishment, means the natural person who carries on or who is charged with carrying on of business by providing lodging or both lodging and meals for reward or gain and includes an owner of such property;

Requirements with which an accommodation establishment is to comply

2. (1) Every accommodation establishment shall comply with the following requirements-
 - (a) the premises shall comply with the provisions as laid down in the National Building Regulations;
 - (b) all furniture, linen, utensils, fittings and equipment provided by the proprietor shall be clean and in hygienic order and sufficient for the purpose thereof;
 - (c) it shall be provided with a sufficient number of refuse receptacles with close-fitting lids;
 - (d) an adequate number of bathrooms and toilets, suitably equipped, shall be provided on the premises;
 - (e) separate bathrooms and toilets shall be provided for male and female boarders and for employees, and shall be so located that they are easily accessible; provided, however, that where the number of boarders does not exceed twelve, separate facilities for different sexes need not be provided.
 - (f) baths, showers and washbasins on the premises shall be served with running hot and cold water at all times;

- (i) die persoon of persone in wie se naam die vaste eiendom van tyd tot tyd geregistreer is;
- (ii) in enige geval waar 'n eiendom aan 'n geregistreerde huurooreenkoms onderworpe is, die huurder daarvan;
- (iii) in die geval waar die persoon in wie se naam die eiendom geregistreer is insolvent is of afgestorwe is, of nie by sy volle verstand is nie of wie se boedel toegewys is vir die voordeel van sy krediteure, die persoon in wie die administrasie van die eiendom gevestig is as trustee, eksekuteur, kurator, gevolmagtigde of administrateur;
- (iv) waar die eienaar afwesig is, die agent of persoon wat die huur van die eiendom ontvang;
- (v) in enige geval waar die eiendom bewoon word deur serwituut of 'n soortgelyke reg, die bewoner van die eiendom.

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleeder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdeleer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleeder, raadslid, agent of werknemer;

“oorbewoon”

- (i) 'n residensiële besetting met meer as twaalf persone per sanitêre gerief; en/of
- (ii) bewoning van bewoonbare kamers (dit is alle kamers in 'n woning uitsluitend kombuise, badkamers en sanitêre geriewe) vir slaapdoeleindes waar sodanige bewoning een volwasse persoon per 4 vierkante meter en/of kind onder die ouderdom van 10 jaar per vierkante meter oorskry;

“verblyfsonderneming” enige perseel in of waar die besigheid van die verskaffing van losies met of sonder een of meer maaltye per dag voorsien word of bedoel om voorsien te word vir beloning of wins, maar sluit nie enige persele in wat regtens geregistreer is as 'n hotel ingevolge enige wetgewing wat betrekking het op die registrasie van hotelle, of wat losies verskaf met een of meer maaltye per dag en minder as vyf beddens beskikbaar het, of wat geen maaltye voorsien nie en minder as drie kamers het wat verhuur word of bedoel is om verhuur te word;

Vereistes waaraan 'n verblyfsonderneming moet voldoen

2. (1) Elke verblyfsonderneming moet aan die volgende vereistes voldoen:
 - (a) die geboue en perseel wat as verblyfsonderneming aangewend word moet aan die voorskrifte en bepalinge van die Nasionale Bouregulasies voldoen;
 - (b) alle meubels, linne, eetgerei, toebehore en toerusting wat deur die besitter verskaf word moet in 'n skoon en higiëniese toestand wees en moet voldoende wees vir die doel waarvoor dit verskaf word;
 - (c) daar moet voldoende vullishouers met digsluitende deksels voorsien word;
 - (d) 'n genoegsame aantal behoorlik toegeruste badkamers en toilette moet op die perseel voorsien word;
 - (e) afsonderlike badkamers en toilette moet vir manlike en vroulike loseerders en vir werknemers voorsien word en moet so geplaas wees dat dit maklik toeganklik is vir diegene wie dit moet gebruik; met dien verstande dat waar die aantal loseerders nie meer as twaalf beloop nie, afsonderlike geriewe vir verskillende geslagte nie nodig is nie;
 - (f) baddens, storte en wasbakke op die perseel moet ten alle tye van lopend warm en koue water voorsien word;

- (g) if ten or more boarders can at any one time be lodged on the premises, it shall have—
- (i) a suitable sitting room or rooms so furnished and of such capacity as to meet the reasonable requirements of the boarders; and
- (ii) where meals are provided, a suitable dining room or rooms which shall provide seating accommodation on the basis of not less than one square meter for each boarder;
- (h) where meals are provided or cooking takes place, an adequately equipped kitchen is to be provided;
- (2) The proprietor of an accommodation establishment shall, to the satisfaction of the municipality, at all times—
- (a) maintain the whole of the accommodation establishment in a clean and sanitary condition;
- (b) provide only wholesome food to the boarders and other persons on the premises;
- (3) The proprietor of an accommodation establishment shall not—
- (a) allow any portion of the premises other than an approved bedroom to be used for purposes other than for sleeping purposes; provided that the aforesaid prohibition shall not apply to any boarder occupying a bedroom in so far as it consists of a stoep or porch which has been suitably converted;
- (b) conduct the business in such a manner so as to cause any nuisance or annoyance to residents of neighbouring properties;
- (c) knowingly cause or permit any person suffering from a communicable disease to be employed in or on the premises unless he is in possession of a medical certificate to the effect that the said person is fit to continue his employment;
- (d) permit cooking in a living room or any area designated as a living room;
- (e) permit the premises to become overcrowded;
- (4) No person may operate an accommodation establishment unless the property is appropriately zoned in accordance with the zoning scheme applicable thereto.
- (5) The proprietor of an accommodation establishment shall be responsible for due compliance with and observation of the provisions of this by-law, and shall be responsible for the acts, omissions and defaults of his employees or agents in such regard, and any breach of this by-law by any member of his family or by any of his employees or agents shall be deemed to be a breach by the proprietor personally of this by-law.

Penalty clause

2. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention.

6286

- (g) die perseel moet voorsien wees van 'n geskikte werf wat tot tevredeheid van die munisipaliteit gedreineer is;
- (h) indien tien of meer loseerders op 'n gegewe tydstop op die perseel gehuisves word, moet dit—
- (i) 'n geskikte sitkamer of sitkamers hê wat so gemeubileer is en van so 'n grootte is dat dit aan die redelike behoeftes van die loseerders voldoen; en
- (ii) waar maaltye voorsien word 'n gepaste eetkamer of eetkamers he wat sitplek verskaf op die grondslag van nie minder nie as een (1) vierkante meter per loseerder;
- (i) waar maaltye voorsien word of kos gemaak word, moet 'n voldoende toegeruste kombuis voorsien word;
- (2) Die besitter van 'n verblyfsonderneming moet ten alle tye tot bevrediging van die munisipaliteit—
- (a) die hele verblyfsonderneming in 'n skoon en higiëniese toestand hou;
- (b) slegs voedsame kos aan die loseerders en ander persone op die perseel voorsien.
- (3) Die besitter van 'n verblyfsonderneming mag nie—
- (a) toelaat dat enige deel van die perseel, anders as 'n goedgekeurde slaapkamer, deur enige persoon vir slaapdoeleindes gebruik word nie; met dien verstande dat die voorgaande beperking nie van toepassing sal wees op 'n loseerder wat 'n slaapkamer bewoon vir sover dit uit 'n veranda of stoep wat gepas omgeskakel is, bestaan nie;
- (c) die besigheid op so 'n wyse bedryf dat dit enige oorlas of ongerief vir inwoners van aangrensende eiendomme veroorsaak nie;
- (d) wetend toelaat dat enige persoon wat aan 'n oordraagbare siekte ly in of op die perseel in diens is nie tensy hy 'n mediese sertifikaat het wat staaf dat so 'n persoon geskik is om met sy werk te kan voortgaan;
- (e) toelaat dat daar in 'n woonkamer of 'n gebied wat as woonkamer geoormerk is, gekook word nie;
- (f) toelaat dat die perseel oorbewoon word nie.
- (4) Geen persoon mag 'n verblyfsonderneming bedryf nie tensy die perseel toepaslik gesoneer is ingevolge 'n toepaslike soneringskema nie.
- (5) Die besitter van 'n verblyfsonderneming sal verantwoordelik wees vir die behoorlike voldoening aan en die nakoming van die voorskrifte van hierdie verordening en sal voorts verantwoordelik wees vir die handelinge, versuime en nalate van sy werknemers of agente en enige oortreding deur enige ander lid van sy gesin of deur enige van sy werknemers of agente sal beskou word as 'n persoonlike oortreding van hierdie verordening deur die besitter.

Strafbepaling

2. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n straf van—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, of óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

6286

WITZENBERG MUNICIPALITY:**BY-LAW RELATING TO ADVERTISING SIGNS AND THE DISFIGUREMENT OF THE FRONT OR FRONTAGES OF STREETS****(3-2004)****Purpose of By-Law**

- To promote the tidiness of the environs and the safety of residents;
- To provide for procedures, methods and practices in terms of which the erection or affixment of advertising signs is regulated.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“aerial sign” shall mean any sign attached to a kite, balloon, aircraft or any other device whereby it is suspended in the air over any part of the area under the jurisdiction of the municipality.

“clear height” of a sign shall mean the vertical distance between the lowest edge of such sign and the natural or the finished level of the ground, footway or roadway immediately below such sign.

“depth” of a sign shall mean the vertical distance between the uppermost and lowest edges of such sign.

“display of a sign” shall include the erection of any structure if such structure is intended solely or primarily for the support of such sign; and the expression “to display a sign” shall have a corresponding meaning.

“flashing sign” shall mean any illuminated sign, the light emitted from which does not remain constant in all respects.

“flat sign” shall mean any sign which is affixed to or painted directly on a main wall and which at no point projects more than 250 mm in front of the surface of such wall, but does not include a poster; provided, however, that a poster affixed to a main wall shall be deemed to be a flat sign if such poster is

- not less than 0,80 m² in area;
- bordered by a permanent frame fixed to such main wall; and
- maintained at all times in an un mutilated and clean condition.

“main wall” of a building shall mean any external wall of such building but shall not include a parapet wall, balustrade or railing of a verandah or a balcony.

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“new sign” shall mean any sign first displayed after the promulgation of this by-law.

“overall height” of a sign shall mean the vertical distance between the uppermost edge of such sign and the level of the ground, footway or roadway immediately below such sign.

“person” in relation to the display or alteration of or the addition to a sign, or in relation to the intended or attempted display or alteration of, or addition to a sign, shall include the person at whose instance such sign is displayed, altered or added to, or at whose

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:**VERORDENING INSAKE ADVERTENSIE-TEKENS EN DIE ONTSIERING VAN DIE VOORKANT OF FRONTE VAN STRATE****(3-2004)****Doel van Verordening**

- Om die netheid van die omgewing asook die veiligheid van inwoners te bevorder.
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke waarvolgens die oprigting of aanbring van advertensietekens gereguleer word.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“diepte” van 'n teken beteken die vertikale afstand tussen die hoogste en laagste rande van so 'n teken.

“dikte” van 'n teken wat uitsteek beteken die horisontale afmeting van sodanige teken, gemeet ewewydig met die vlak van die hoofmuur waaraan sodanige teken aangebring is.

“flitstekens” beteken enige verligte teken waarvan die uitgestraalde lig nie in alle opsigte konstant bly nie.

“hoofmuur” van 'n gebou beteken enige buitemuur van sodanige gebou, maar omvat nie 'n borswering, balustrade of reling van 'n veranda of 'n balkon nie.

“lopende lig” beteken 'n deel van 'n advertensie in die vorm van 'n verligte strook, waarvan die verligting periodiek sodanig wissel dat dit die indruk wek van 'n patroon van liggies wat voortdurend langs sodanige strook beweeg.

“lugteken” beteken enige teken wat bokant die dak van 'n gebou, uitgesonderd 'n dak van 'n veranda of 'n balkon bevestig is en omvat enige sodanige teken wat uit 'n enkel reël vrystaande, afsonderlike, uitgesnyde silhoeëttelers, simbole of embleme bestaan.

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbeklede, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbeklede, raadslid, agent of werknemer;

“nuwe teken” beteken enige teken wat vir die eerste maal na die afkondiging van hierdie verordening vertoon word.

“onbelemmerde hoogte” van 'n teken beteken die vertikale afstand tussen die laagste rand van sodanige teken en die vlak van die grond, voetpad of ryweg onmiddellik onderkant sodanige teken.

“openbare pad” beteken enige pad, straat of deurgang of enige ander plek wat gewoonlik deur die publiek of 'n deel daarvan gebruik word of waartoe die publiek of 'n deel daarvan die reg van toegang het en ook

- die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- enige voetpad, sypaadje of soortgelyke voetganger gedeelte van 'n padreserwe;
- enige brug, pont of drif waarvoor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop;
- enige ander werk of voorwerp wat 'n deel uitmaak van of verbind is met of behoort tot daardie pad, straat, deurgang, voetpad of sypaadje, en

instance such sign is intended or attempted to be displayed, altered or added to, as the case may be; and the person who or whose goods, products, services, activities, property or premises, is or are referred to in such sign shall be deemed to be such person unless he proves the contrary.

“poster” shall mean any placard or similar device attached to some fixed object whereby any advertisement or notice is publicly displayed.

“projecting sign” shall mean any sign which is affixed to a main wall and which at some point projects more than 250 mm in front of the surface of such wall.

“public road” means any road, street or thoroughfare or any other place which is commonly used by the public or any section thereof or to which the public or any section thereof has a right of access, and includes—

- (a) the verge of any such road, street or thoroughfare;
- (b) any footpath, sidewalk or similar pedestrian portion of a road reserve;
- (c) any bridge, ferry or drift traversed by any such road, street or thoroughfare;
- (d) any other work or object belonging to such road, street or thoroughfare, footpath or sidewalk, and
- (e) any premises with or without structures thereon, used or set aside as a public parking area or public parking place for the parking of motor vehicles whether or not access to such a parking area or place is free of charge.

“running light” means a portion of a sign in the form of an illuminated strip, the illumination of which varies periodically in such a way as to convey the impression of a pattern of lights moving steadily along such strip.

“sign” shall mean any sign, signboard, screen, private lamp, blind or other device by means whereof any advertisement or notice is publicly displayed.

“sky sign” shall mean any sign that is fixed above the roof of a building other than a roof of a verandah or a balcony and shall include any such sign consisting of a single line of free standing, individual, cut-out, silhouette letters, symbols or emblems.

“temporary” means fixed by means of paste or adhesive and which does not exceed a continuous period of thirty days;

“thickness” of a projecting sign shall mean the horizontal dimension of such sign measured parallel to the plane of the main wall to which such sign is affixed.

Disfigurement

2. (a) No person shall by means of posters or other signs disfigure the front or frontage of any public road, wall, fence, land, rock, tree or other natural feature, or the front or frontage or roof of any building otherwise than is provided in this by-law and any person who contravenes the provisions of this section shall be guilty of an offence.
- (b) A municipality may, subject to such conditions as it may deem fit, grant permission for the display of posters on special occasions such as elections, festivities, university rag processions, etc.

Submission and Approval of Application to Display Sign

3. (1) Save as in provided in section 22(2), every person intending to display a new sign or to alter or to add to an existing sign

- (e) enige perseel, met of sonder geboue of strukture daarop, wat gebruik word of daargestel is as 'n openbare parkeerarea of openbare parkeerplek vir die parkering van motorvoertuie ongeag of toegang tot sodanige parkeerplek of parkeerarea gratis is al dan nie.

“persoon”, met betrekking tot die vertoning of verandering van of die toevoeging tot 'n teken, of met betrekking tot die voorgenome of gepoogde vertoning of verandering van of toevoeging tot 'n teken, omvat die persoon op wie se versoek sodanige teken vertoon, verander of daaraan toegevoeg word, of op wie se versoek dit die voorneme is of gepoog word om sodanige teken te vertoon, te verander of daaraan toe te voeg, na gelang van die geval; en die persoon na wie, of na wie se goedere, produkte, dienste, bedrywighede, eiendom of perseel in sodanige teken verwys word, word geag sodanige persoon te wees tensy sodanige persoon die teendeel bewys.

“plakkaat” beteken enige aanplakbiljet of dergelike middel wat aan die een of ander vaste voorwerp bevestig is en waardeur enige advertensie of kennisgewing in die openbaar vertoon word.

“plat teken” beteken 'n teken wat aan 'n hoofmuur bevestig of regstreeks daarop geveerf is, en wat nêrens meer as 250 mm voor die oppervlakte van sodanige muur uitsteek nie, maar omvat nie 'n plakkaat nie; met dien verstande egter dat 'n plakkaat wat aan 'n hoofmuur bevestig is, as 'n plat teken beskou word as sodanige plakkaat

- (a) 'n oppervlakte van minstens 0,80 m² het;
- (b) omrand is deur 'n permanente omlysting wat aan sodanige hoofmuur bevestig is; en
- (c) te alle tye in 'n ongeskonde en sindelike toestand gehou word.

“sweefteken” beteken enige teken wat aan 'n vlieër, ballon, vliegtuig of enige ander toestel bevestig is waardeur dit in die lug hang bokant enige deel van die gebied onder die jurisdiksie van die munisipaliteit.

“teken” beteken enige teken, uithangbord, skerm, private lamp, blinding of ander toestel deur middel waarvan 'n advertensie of kennisgewing in die openbaar vertoon word.

“teken wat uitsteek” beteken enige teken wat aan 'n hoofmuur bevestig is en wat op die een of ander punt meer as 250 mm voor die oppervlakte van sodanige muur uitsteek.

“totale hoogte” van 'n teken beteken die vertikale afstand tussen die heel boonste rand van sodanige teken en die natuurlike of afgewerkte vlak van die grond, voetpad of ryweg onmiddellik onderkant sodanige teken.

“tydelik” beteken geheg by wyse van plak- of kleefmiddel en wat nie 'n aaneenlopende tydperk van dertig dae oorskry nie;

“vertoning van 'n teken” omvat die oprigting van enige struktuur indien sodanige struktuur uitsluitend of hoofsaaklik bedoel is om sodanige teken te dra; en die uitdrukking “om 'n teken te vertoon” het 'n ooreenstemmende betekenis.

Ontsiering

2. (a) Niemand mag deur middel van plakkate of ander tekens die voorkant of front van enige pad, openbare pad, muur, heining, grond, rots, boom of ander natuurvoorwerp, of die voorkant of front of dak van enige gebou op enige ander wyse ontsier as dié waarvoor in hierdie verordening voorsiening gemaak word nie, en iedereen wat die bepalings van hierdie artikel oortree, is skuldig aan 'n misdryf.
- (b) 'n Munisipaliteit kan, onderworpe aan die voorwaardes wat hy goeoddink, toestemming daartoe verleen dat plakkate tydens spesiale geleenthede, soos verkiesings, feesvierings, univerteite se jooloptogte, ens. vertoon word.

Indiening en goedkeuring van aansoek om 'n teken te vertoon.

3. (1) Uitgesonderd soos in artikel 22(2) bepaal, moet iedereen wat voornemens is om 'n nuwe teken te vertoon of om 'n

(hereinafter referred to as the “applicant”) shall make written application to the municipality in the form prescribed in the Schedule to this by-law, submitting therewith plans drawn in accordance with the following requirements:—

- (i) The plans shall be drawn in black ink on tracing linen or stout durable drawing paper or shall be linen prints with black lines on a white background. Such form and plans shall be in duplicate (one set of which shall become the property of the municipality) and shall be dated and signed in ink by the applicant or by a person authorised by such a person in writing to sign on his behalf, and all alterations and corrections to such form and plans shall be similarly dated and signed.
 - (ii) Where the sign is to be affixed to a building the plans shall include an elevation and a section of the façade and, where necessary of the roof of the building, drawn to a scale of 1:100 upon which shall be depicted the sign, any other signs affixed to such façade or roof and enough of the main architectural features of such façade or roof to show the position of the sign in relation to such other signs and features. The location of the sign relative to the ground level and, where necessary, the kerb line shall also be shown on such elevation and section.
 - (iii) Where the sign is not to be affixed to a building, the location of the sign relative to the ground level and, where necessary, the kerb line shall be shown on an elevation, plan and section drawn to a scale of 1:100.
 - (iv) Elevations, including full particulars of the subject matter as defined in section 6, plans and sections of the sign itself as may be necessary to show whether it complies with this by-law, accurately drawn to a large enough scale (but in no event less than 1:50) shall also be included.
 - (v) The plans shall also depict full details of the structural supports of the sign, drawn to a scale of 1:20.
 - (vi) The plans shall also include a site plan, drawn to a scale of 1:200, showing clearly and accurately the position of the sign and the building, if any, to which it is to be attached, in relation to such of the boundaries of the erf as may be affected by such position, and giving the name of the abutting street and the distance to and the name of the nearest named cross-street, and showing the direction of true north.
 - (vii) The plans shall indicate the materials of which the sign is to be constructed, the manner in which the lettering thereon is to be executed, the colours to be used, and whether or not the sign is to be illuminated; and in the latter event the plans shall indicate whether or not the sign is a flashing sign, and if the sign is a flashing sign, full details of its periodicity and variations or changes in appearance shall be furnished.
- (2) (a) Notwithstanding the provisions of sub-section (1), it shall be lawful, subject to the provisions of section 6(1), to display any poster and to replace any poster by another poster of the same size without the consent of the municipality, if any such poster as aforesaid is displayed at a cinema or theatre, or other place of public amusement, or on a hoarding, the erection and use of which for this purpose have been authorised by the municipality, or is a poster which in terms of section 1 is deemed to be a flat sign.
 - (b) A municipality may, subject to such conditions as it may deem fit, grant permission for the display of

bestaande teken te verander of daaraan toe te voeg (hierna die “aansoeker” genoem), skriftelik op die vorm wat in die bylae van hierdie verordening voorgeskryf word, by die aansoek doen en daarmee planne indien wat in ooreenstemming met die volgende vereistes geteken is:—

- (i) Die planne moet met swart ink op natreklinne of stewige duursame tekenpapier geteken wees, of hulle moet linne-afdrukke met swart strepe op ’n wit agtergrond wees. Bedoelde vorm en planne moet in duplo wees (waarvan een stel die eiendom van die munisipaliteit word) en moet deur die aansoeker, of deur iemand wat skriftelik deur die aansoeker gemagtig is om namens die aansoeker te teken, met ink gedateer en onderteken wees, en alle wysigings en verbeterings aan sodanige vorm en planne moet op dergelike wyse gedateer en onderteken wees.
 - (ii) Waar die teken aan ’n gebou bevestig moet word, moet die planne ’n vertikale aansig en ’n deursnee van die fasade en, waar nodig, van die dak van die gebou insluit, geteken volgens ’n skaal van 1:100, waarop die teken, enige ander tekens wat aan sodanige fasade of dak bevestig is, en genoeg van die vernaamste boukundige eienskappe van bedoelde fasade of dak geteken is om die posisie van die teken met betrekking tot sodanige ander tekens en eienskappe aan te dui. Die posisie van die teken in verhouding tot die grondhoogte en, waar nodig, die randsteenlyn moet ook op sodanige vertikale aansig en deursnee aangetoon word.
 - (iii) Waar die teken nie aan ’n gebou bevestig gaan word nie, moet die posisie van die teken in verhouding tot die grondhoogte en, waar nodig, die randsteenlyn aange- toon word op ’n vertikale aansig, plan en deursnee wat volgens ’n skaal van 1:100 geteken is.
 - (iv) Vertikale aansigte, insluitende volledige besonderhede van die inhoud soos in artikel 6 omskryf, planne en deursnee van die teken self, soos wat nodig is om aan te dui of dit aan hierdie verordeninge voldoen, akkuraat geteken volgens ’n skaal wat groot genoeg is (maar in geen geval minder as 1:50 nie), moet ook ingesluit word.
 - (v) Die planne moet ook volledige besonderhede van die struktuursteun van die teken aantoon, geteken volgens ’n skaal van 1:20.
 - (vi) Die planne moet ook ’n terreinplan insluit, geteken volgens ’n skaal van 1:200 waarop die posisie van die teken en die gebou, indien daar is, waaraan dit bevestig gaan word, duidelik en akkuraat aangetoon word in verhouding tot enige van die grense van die erf wat deur sodanige posisie geraak word en waarop die naam van die aangrensende straat en die afstand na en die naam van die naaste dwarsstraat waaraan ’n naam toegewys is, vermeld word, en die rigting van die geografiese noorde aangedui word.
 - (vii) Op die planne moet aangedui word die materiaal waaruit die teken vervaardig gaan word, die wyse waarop die belettering daarop uitgevoer gaan word, die kleure wat gebruik gaan word, en of die teken verlig gaan wees al dan nie; en in laasgenoemde geval moet die planne aandui of die teken ’n flitsteken is of nie, en indien die teken ’n flitsteken is, moet volledige besonderhede van die periodisiteit daarvan en wisselings of veranderinge in voorkoms verstrek word.
- (2) (a) Ondanks die bepalings van subartikel (1) is dit wettig, onderworpe aan die bepalings van artikel 6(1), om sonder die toestemming van die munisipaliteit enige plakkaat te vertoon en om ’n plakkaat deur ’n ander plakkaat van dieselfde grootte te vervang indien sodanige plakkaat soos voornoem, vertoon word by ’n bioskoop of skouburg, of ander openbare vermaaklikheidsplek, of op ’n skutting waarvan die oprigting en gebruik vir hierdie doel deur die munisipaliteit gemagtig is, of as dit ’n plakkaat is wat ingevolge artikel 1 as ’n plat teken beskou word.
 - (b) ’n Munisipaliteit kan, onderworpe aan die voorwaardes wat hy goed dink, toestemming daartoe verleen dat plakkaat

posters on special occasions such as elections, festivities, university rag processions, etc.

- (3) The municipality shall, within 30 days after receiving the form and plans referred to in sub-section (1), specify to the applicant the provisions, if any, of this by-law, or of any other laws that the municipality is required or empowered to administer, with which such form or plans do not comply; and the municipality shall, if it deems it necessary, return the form and plans to the applicant.
- (4) Where the form and plans comply with this by-law and any other laws as aforesaid, the municipality shall approve them and shall forward one set thereof to the applicant.
- (5) Approval granted in terms of sub-section (4) shall become null and void if the sign has not been completed in accordance with the approved form and plans within twelve months of the date of such approval.

Existing Signs to Comply with by-law

4. (1) Every sign existing at the date of the promulgation of this by-law shall be made to comply therewith in all respects within a period of one year from the date of such promulgation. Where any sign does not so comply after the said period of one year, it shall forthwith be removed.
- (2) Where any sign not complying with the provisions of this by-law has not been made to comply therewith within the aforementioned period of one year, or where any sign has been erected which is not in conformity therewith, the municipality may order the owner thereof to remove such sign. Upon failure to do so the municipality may remove the sign and recover the cost from the person who erected the sign or permitted the erection thereof.
- (3) Whenever, through change of ownership or occupancy or change in the nature of the business, industry, trade or profession conducted on any premises or through the erection of new traffic signal lights or through an alteration in the level or position of any street, footway or kerb, or through any other cause whatsoever, a new sign ceases to comply with this by-law, such sign shall be forthwith removed, obliterated or altered by the person displaying such sign so as to comply with this by-law.

Enforcement

5. (1) Any person who displays or attempts to display a new sign or who alters or adds to, or attempts to alter or add to, an existing sign without the prior approval of the municipality given in terms of section 3, where such approval is required by the said section 3, shall be guilty of an offence.
- (2) Any such person shall forthwith, after an order in writing to that effect by the municipality, cease or cause to cease all work on the display of such new sign, or shall cease or cause to cease any alteration or addition to such existing sign, as the case may be, and any such person who fails to comply with such order shall be guilty of an offence.
- (3) Any person who, having obtained such approval, does anything in relation to any sign which is a departure from any form or plan approved by the municipality shall be guilty of an offence.
- (4) Any such person shall forthwith, after an order in writing to that effect by the municipality, discontinue or cause to be discontinued such departure, and any person who fails to comply with such order shall be guilty of an offence.

tydens spesiale geleenthede soos verkiesings, feesvierings, universiteite en jooloptogte, ens. vertoon word.

- (3) Die munisipaliteit moet, binne 30 dae na ontvangs van die vorm en planne waarna in subartikel (1) verwys word, aan die aansoeker besonderhede verstrek van die bepalings, indien daar is, van hierdie verordening of van enige ander wette wat die munisipaliteit gelas of gemagtig is om toe te pas, en waaraan sodanige vorm of planne nie voldoen nie; en die munisipaliteit moet, indien hy dit nodig ag, die vorm en planne aan die aansoeker terugstuur.
- (4) As die vorm en planne aan hierdie verordening en enige ander wette soos voornoem, voldoen, moet die munisipaliteit hulle goedkeur en een stel daarvan aan die aansoeker stuur.
- (5) Goedkeuring wat ooreenkomstig subartikel (4) toegestaan word, is van nul en gener waarde indien die teken nie binne twaalf maande van die datum van sodanige goedkeuring ooreenkomstig die goedgekeurde vorm en planne voltooi is nie.

Bestaande tekens moet aan verordening voldoen

4. (1) Elke teken wat op die datum van afkondiging van hierdie verordening bestaan, moet in alle opsigte daarmee in ooreenstemming gebring word binne 'n tydperk van een jaar van die datum van sodanige afkondiging. Waar enige teken na voornoemde tydperk van een jaar nie aldus daaraan voldoen nie, moet dit onverwyld verwyder word.
- (2) Waar 'n teken wat nie aan die bepalings van hierdie verordening voldoen nie, nie binne bovermelde tydperk van een jaar daarmee in ooreenstemming gebring is nie, of waar 'n teken opgerig is wat nie daarmee in ooreenstemming is nie, kan die munisipaliteit die eienaar daarvan gelas om sodanige teken te verwyder. By versuim om aan gemelde lasgewing te voldoen kan die munisipaliteit self die teken verwyder en die koste daaraan verbonde van die persoon wat dit opgerig of laat oprig het, verhaal.
- (3) Wanneer ook al 'n nuwe teken weens verandering van eiendomsreg of okkupasie of verandering in die aard van die besigheid, nywerheid, bedryf of beroep wat op 'n perseel uitgeoefen word of weens die oprigting van nuwe verkeerseinligte of weens 'n veranderig in die hoogte of posisie van enige straat, voetpad of randsteen, of weens enige ander rede hoegenaamd, ophou om aan hierdie verordening te voldoen, moet sodanige teken onmiddellik deur die persoon wat sodanige teken vertoon, verwyder, uitgewis of verander word om aan hierdie verordening te voldoen.

Toepassing

5. (1) Iedereen wat sonder die voorafverkreë goedkeuring van die munisipaliteit, verleen ingevolge artikel 3, waar sodanige goedkeuring ingevolge genoemde artikel 3 vereis word, 'n nuwe teken vertoon of probeer vertoon, of 'n bestaande teken verander of daaraan toevoeg of probeer om dit te verander of daaraan toe te voeg, is skuldig aan 'n misdryf.
- (2) Enige sodanige persoon moet, nadat 'n skriftelike lasgewing te dien effekte van die munisipaliteit op hom gedien is, onmiddellik alle werk in verband met die vertoning van sodanige nuwe teken staak of laat staak, of enige verandering aan of toevoeging tot sodanige bestaande teken staak of laat staak, na gelang van die geval, en enige sodanige persoon wat in gebreke bly om sodanige lasgewing na te kom, is skuldig aan 'n misdryf.
- (3) Iedereen wat, nadat so 'n persoon sodanige goedkeuring verkry het, enigiets in verband met 'n teken doen wat afwyk van enige vorm of plan wat deur die munisipaliteit goedgekeur is, is skuldig aan 'n misdryf.
- (4) Enige sodanige persoon moet, nadat 'n skriftelike lasgewing te dien effekte gegee onder die hand van die gemagtigde werknemer van die munisipaliteit op sodanige persoon gedien is, onmiddellik sodanige afwyking staak of laat staak, en iedereen wat in gebreke bly om sodanige lasgewing na te kom, is skuldig aan 'n misdryf.

- (5) Whether or not any such order as is referred to in sub-sections (2) and (4) has been served on any such person, the municipality may serve upon such person an order in writing requiring such person forthwith to begin to remove or obliterate such sign or anything referred to in sub-section (3) and to complete such removal or obliteration by a date to be specified in such order, which date may be extended by the municipality as it may deem fit.
- (6) Where any person displaying a sign contravenes any of the provisions of this by-law other than those relating to the matters referred to in sub-section (1) and (3), the municipality may serve a notice in writing upon such person, and in such notice shall cite the provisions contravened and shall specify the things to be done in order that such provisions may be complied with.
- (7) Any person who fails to comply with any order referred to in sub-section (5) or with the terms of any notice referred to in sub-section (7) shall be guilty of an offence, and in addition the municipality itself may give effect to such order or notice at the expense of such person.

Subject Matter of Signs

6. (1) No sign on any premises shall contain any words, letters, figures, symbols, pictures or devices (hereinafter called "subject matter") unless every part of such subject matter falls into one or more of the following categories:—
- (a) The name, address and telephone number of such premises or part thereof.
- (b) The name of the occupier of such premises or part thereof.
- (c) A general description of the type of trade, industry, business or profession lawfully conducted on such premises or part thereof by the occupier thereof.
- (d) Any information, recommendation or exhortation concerning, or any name, description, particulars or other indication of-
- (i) any goods, not being samples, regularly and lawfully manufactured, kept and sold or kept and offered for sale on such premises; or
- (ii) any services regularly and lawfully rendered or offered on such premises; or
- (iii) any catering or any entertainment or amusement or any cultural, educational, recreational, social or similar facilities lawfully provided or made available on such premises, or any meeting, gathering or function lawfully held on such premises;

provided that this paragraph shall not be construed as permitting any subject matter which, in the opinion of the municipality is an evasion of or not in accordance with the intent of this paragraph.

- (2) Notwithstanding the provisions of sub-section (1), in the case of any premises partly or wholly used for residential purposes, no sign other than the name of such premises shall be displayed on the part of such premises used for residential purposes unless the premises is zoned for business purposes in terms of the municipality's town planning scheme regulations.
- (3) The provisions of this section shall not apply to any sign referred to in paragraph (i), (ii), (iv), (vi), (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xv) or (xvi) of section 22(2).

- (5) Ongeag of sodanige lasgewing waarna in subartikels (2) en (4) verwys word, op enige sodanige persoon gedien is of nie, kan die munisipaliteit op so iemand 'n skriftelike lasgewing dien, waarin van so iemand vereis word om onmiddellik 'n begin te maak met die verwydering of uitwissing van sodanige teken of enigiets waarna in subartikel (3) verwys word, en om sodanige verwydering of uitwissing te voltooi voor of op 'n datum wat in sodanige lasgewing bepaal word, en wat deur die munisipaliteit verleng kan word al na hy goed dink.
- (6) Waar iemand wat 'n teken vertoon, 'n bepaling van hierdie verordening, uitgesonderd dié met betrekking tot die sake waarna in subartikels (1) en (3) verwys word, oortree, kan die munisipaliteit 'n skriftelike kennisgewing op sodanige persoon dien, en in sodanige kennisgewing moet hy die bepalings aanhaal, wat oortree is en in besonderhede die dinge vermeld wat gedoen moet word ten einde aan sodanige bepalings te voldoen.
- (7) Iedereen wat in gebreke bly om 'n lasgewing waarna in subartikel (5) verwys word, of die bepalings van 'n kennisgewing waarna in subartikel (7) verwys word, na te kom, is skuldig aan 'n misdryf, en daarbenewens kan die munisipaliteit self op koste van sodanige persoon gevolg gee aan sodanige lasgewing of kennisgewing.

Inhoud van tekens

6. (1) Geen teken op enige perseel mag enige woorde, letters, syfers, simbole, prente of ander middels (hierna die "inhoud" genoem) bevat nie, tensy elke deel van sodanige inhoud in een of meer van die volgende kategorieë val—
- (a) Die naam, adres en telefoonnommer van sodanige perseel of gedeelte daarvan.
- (b) Die naam van die okkupeerder van sodanige perseel of gedeelte daarvan.
- (c) 'n Algemene beskrywing van die soort handel, nywerheid, besigheid of beroep wat wettiglik op sodanige perseel of gedeelte daarvan deur die okkupeerder daarvan bedryf of uitgeoefen word.
- (d) Enige inligting, aanbeveling of aanprysing in verband met, of enige naam, beskrywing, besonderhede of ander aanduiding van-
- (i) enige goedere wat nie monsters is nie en wat gereeld en wettiglik op sodanige perseel vervaardig, gehou en verkoop word, of vir verkoop gehou en aangebied word; of
- (ii) enige dienste wat gereeld en wettiglik op sodanige perseel gelewer of aangebied word; of
- (iii) enige verversingsdiens of enige onthaal of vermaaklikheid of enige kulturele, opvoedkundige, ontspannings-, sosiale of dergelike geriewe wat wettig op sodanige perseel verskaf of beskikbaar gestel word, of enige vergadering, byeenkoms of samekoms wat wettig op sodanige perseel plaasvind;

met dien verstande dat hierdie paragraaf nie vertolk moet word as sou dit enige inhoud toelaat wat na die mening van die munisipaliteit 'n ontwyking van of nie in ooreenstemming met die bedoeling van hierdie paragraaf is nie.

- (2) Ondanks die bepalings van subartikel (1), in die geval van 'n perseel wat gedeeltelik of geheel en al vir woondoeleindes gebruik word, mag geen teken behalwe die naam van sodanige perseel vertoon word op die deel van sodanige perseel wat vir woondoeleindes gebruik word nie tensy sodanige perseel vir sakedoeleindes gesoneer is in terme van die munisipaliteit se dorpsaanleskema-regulasies.
- (3) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepassing op enige teken waarna in paragraaf (i), (ii), (iv), (vi), (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xv) of (xvi) van artikel 22(2) verwys word nie.

- (4) Where a sign is displayed by means of a device whereby a series of consecutive signs is displayed at one place, the provisions of sub-section (1) shall, subject to the following conditions, not apply to any such sign so displayed:—
- (a) No sign in such series, other than a sign permitted in terms of sub-section (1), shall be displayed on any one occasion for a longer period than twenty seconds.
 - (b) The individual signs consecutively displayed within any particular 10-minute period shall all be completely different from one another in so far as their subject matter is concerned; provided that this paragraph shall not apply to any sign permitted in terms of sub-section (1).
 - (c) Where such device is capable of displaying news or of providing entertainment it shall not be operated in any position or place where in the opinion of the municipality such operation is calculated to bring about or to aggravate congestion of vehicular or pedestrian traffic.
 - (d) No such device whether or not it is capable of displaying news or of providing entertainment shall be operated in any position or place where in the opinion of the municipality such operation or any gathering of persons brought about thereby is calculated to detract from the amenities of the neighbourhood or to depreciate property or to cause a public nuisance.
 - (e) No such sign shall have a clear height of less than 5 m.
 - (f) Notwithstanding the granting of approval by the municipality for the display of signs referred to in this sub-section, the municipality shall be entitled at any time thereafter to revoke such approval if it is satisfied that the display of such signs is in contravention of paragraph (a), (b) or (e) or is bringing or has brought into existence the conditions referred to in paragraph (c) or (d).
- (5) (a) Where the municipality, by notice in writing informs any person displaying signs referred to in sub-section (4) of the revocation of its approval for such display, such person shall forthwith cease to display such signs and shall remove the device by means whereof such signs are displayed by a date to be specified in such notice, which date may be extended by the municipality as it may deem fit.
- (b) Any person who fails to comply with any notice referred to in paragraph (a) shall be guilty of an offence, and in addition the municipality itself may give effect to such notice at the expense of such person.

Signs allowed on Buildings

7. The following signs and no others may be affixed to or painted on buildings; provided that the municipality may prohibit the erection of certain or all of the undermentioned signs or the use of certain colours therein:—
- (a) Flat signs.
 - (b) Projecting signs.
 - (c) Sky signs.
 - (d) Signs affixed to or painted on verandahs or balconies.
 - (e) Signs painted on sun blinds affixed to buildings.

- (4) Waar 'n teken vertoon word deur middel van 'n toestel waardeur 'n reeks opeenvolgende tekens op een plek vertoon word, is die bepalings van subartikel (1), onderworpe aan die volgende voorwaardes, nie van toepassing op enige sodanige teken wat aldus vertoon word nie:—
- (a) Geen teken in sodanige reeks, uitgesonderd 'n teken wat kragtens subartikel (1) toegelaat word, mag vir 'n tydperk van langer as twintig sekondes op 'n keer vertoon word nie.
 - (b) Die afsonderlike tekens wat agtereenvolgens binne enige bepaalde tydperk van 10 minute vertoon word, moet almal geheel en al van mekaar verskil vir sover dit inhoud betref; met dien verstande dat hierdie paragraaf nie van toepassing is op enige teken wat kragtens subartikel (1) toegelaat word nie.
 - (c) Waar sodanige toestel in staat is om nuus te vertoon of om vermaaklikheid te verskaf, mag dit nie in werking gestel word in 'n posisie of plek waar sodanige werking, na die mening van die munisipaliteit, ophoping van voertuig- of voetgangerverkeer kan veroorsaak of vererger nie.
 - (d) Ongeag of sodanige toestel in staat is om nuus te vertoon of vermaaklikheid te verskaf of nie, mag dit nie in werking gestel word in 'n posisie of plek waar sodanige werking of enige samekoms van persone wat daardeur veroorsaak word, na die mening van die munisipaliteit, afbreuk kan doen aan die geriewe van die omgewing of die waarde van eiendom kan laat verminder of 'n openbare oorlas kan veroorsaak nie.
 - (e) Geen sodanige teken mag 'n onbelemmerde hoogte van minder as 5 m hê nie.
 - (f) Ondanks die feit dat die munisipaliteit goedkeuring verleen het vir die vertoning van die tekens waarna in hierdie subartikel verwys word, besit die munisipaliteit die reg om te eniger tyd daarna sodanige goedkeuring in te trek as hy oortuig is dat die vertoning van sodanige tekens in stryd is met paragraaf (a), (b) of (e) of die oorsaak is dat die toestande waarna in paragraaf (c) of (d) verwys word, ontstaan of ontstaan het.
- (5) (a) Waar die munisipaliteit, deur middel van 'n skriftelike kennisgewing, enige persoon wat die tekens vermeld in subartikel (4) vertoon, in kennis stel dat sy goedkeuring van sodanige vertoning ingetrek is, moet sodanige persoon onmiddellik ophou om sodanige tekens te vertoon en die toestel deur middel waarvan sodanige tekens vertoon word, verwyder voor of op 'n datum wat in sodanige kennisgewing bepaal moet word, en sodanige datum kan deur die munisipaliteit na goedgeeinde verleng word.
- (b) Iedereen wat in gebreke bly om aan 'n kennisgewing waarna in paragraaf (a) verwys word, te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf en daarbenewens kan die munisipaliteit self op koste van sodanige persoon aan sodanige kennisgewing uitvoering gee.

Tekens op geboue toegelaat

7. Die volgende tekens en geen ander nie kan aan geboue bevestig of daarop gevef word; met dien verstande dat die munisipaliteit die oprigting van enige van of al die onderstaande tekens of die gebruik van sekere kleure daarin kan verbied:—
- (a) Plat tekens.
 - (b) Tekens wat uitsteek.
 - (c) Lugtekens.
 - (d) Tekens wat aan verandas of balkonne bevestig of daarop gevef is.
 - (e) Tekens gevef op sonblindings wat aan geboue bevestig is.

- (f) Any sign referred to in paragraphs (i), (ii), (iv), (vi), (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xii), (xiii), (xiv), (xv) and (xvi) of section 22(2); provided that all the conditions applicable to such sign are complied with.

Flat Signs

8. (1) Flat signs shall not exceed, in aggregate area, 40 m² or one-quarter of the overall area of the main wall to which they are affixed or on which they are painted, whichever of these figures is the lesser; provided that the municipality may fix a lesser aggregate area for any flat sign.
- (2) No flat sign shall extend above the top of such main wall or beyond either end of such main wall.
- (3) (a) Where a building which is adjacent to another building, and which extends over the boundary line of the prospective width of a proclaimed road or public street, is demolished either wholly or partially and is reconstructed in such a manner that it no longer extends over the aforementioned boundary line, no flat sign will be permitted on the sidewall of such other building facing the building so re-constructed, in so far as the said sidewall extends over the aforementioned boundary line.
- (b) For the purposes of this section
- (i) "prospective width" in relation to a proclaimed road shall mean the statutory width as contemplated by any enactment promulgated by any legislative body which has competency to pass legislation on such a matter and in relation to a public road shall mean the width whereto it is to be widened in accordance with a town planning scheme whether in the course of preparation, awaiting approval or in operation;
- (ii) "adjacent" shall mean a distance of 6 m or less.

Projecting Signs

9. (1) No part of any projecting sign shall project in front of the main wall to which such sign is affixed to a greater extent than
- (i) 1,5 m in the case of a sign which has a clear height of not less than 7,5 m; or
- (ii) 1m in the case of any other sign;
- provided, however, that where such a sign has a clear height of less than 5 m
- (a) any portion of such sign which is not more than 600 mm in depth may project as aforesaid to an extent of more than 1 m but not more than 1,5 m; provided that there shall be a clear vertical distance of not less than 3,6 m between any two successive portions, if any, so projecting; and
- (b) any such sign which is not more than 600 mm in depth may project as aforesaid to an extent of more than 1 m but not more than 1,5 m; provided that there shall be a clear vertical distance of not less than 3,6 m between any two such signs, if any, which are in the same vertical plane.
- (2) No projecting sign shall extend above the top of the main wall to which it is affixed.
- (3) The depth of a projecting sign shall not exceed one-and-a-quarter times the clear height of such sign.
- (4) A projecting sign shall not exceed 600 mm in thickness.

- (f) Enige teken waarna in paragrawe (i), (ii), (iv), (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xii), (xiii), (xiv), (xv) en (xvi) van artikel 22(2) verwys word, mits al die voorwaardes van toepassing op sodanige teken nagekom word.

Plat tekens

8. (1) Die totale oppervlakte van plat tekens mag hoogstens 40 m² wees of een-kwart van die totale oppervlakte van die hoofmuur waaraan hulle bevestig of waarop hulle gevef is, watter ook al die kleinste oppervlakte is; met dien verstande dat die munisipaliteit 'n kleinste totale oppervlakte vir enige plat teken kan vasstel.
- (2) Geen plat teken mag bokant sodanige hoofmuur of verby enige ent van sodanige hoofmuur uitsteek nie.
- (3) (a) Waar 'n gebou wat aan 'n ander gebou grens en wat uitsteek oor die grenslyn van die toekomstige breedte van 'n geproklameerde pad of openbare pad, óf geheel en al óf gedeeltelik gesloop word en op so 'n wyse herbou word dat dit nie meer oor voornoemde grenslyn uitsteek nie, word geen plat teken toegelaat op die symuur van sodanige ander gebou wat uitsien op die gebou wat aldus herbou is, vir sover genoemde symuur oor die voornoemde grenslyn uitsteek nie.
- (b) Vir sover dit hierdie artikel betref, beteken—
- (i) "toekomstige breedte", met betrekking tot 'n geproklameerde pad, die wetlike breedte soos beoog by enige wetgewing afgekondig deur enige wetgewende liggaam wat die bevoegdheid het om sodanige wetgewing oor sodanige saak te maak, en met betrekking tot 'n openbare pad beteken dit die breedte waartoe dit verbreed gaan word in ooreenstemming met 'n dorps-aanlegskema, ongeag of dit opgestel word, op goedkeuring wag of in werking is;
- (ii) "aangrensend" of "grens aan" 'n afstand van 6 m of minder.

Tekens wat uitsteek

9. (1) Geen deel van 'n teken wat uitsteek, mag voor die hoofmuur waaraan sodanige teken bevestig is, verder uitsteek nie as
- (i) 1,5 m in die geval van 'n teken wat 'n onbelemmerde hoogte van minstens 5 m het; of
- (ii) 1m in die geval van enige ander teken;
- met dien verstande egter dat waar 'n teken 'n onbelemmerde hoogte van minder as 5 m het—
- (a) enige deel van sodanige teken wat nie meer as 600 mm in diepte is nie, meer as 1 m maar nie meer as 1,5 m nie kan uitsteek soos voormeld; met dien verstande dat daar 'n onbelemmerde vertikale afstand van minstens 3,6 m moet wees tussen enige twee agtereenvolgende dele, indien daar is, wat aldus uitsteek; en
- (b) enige sodanige teken wat nie meer as 600 mm in diepte is nie, meer as 1 m maar nie meer as 1,5 m nie kan uitsteek soos voormeld; met dien verstande dat daar 'n onbelemmerde vertikale afstand van minstens 3,6 m moet wees tussen enige twee sodanige tekens, indien daar is, wat in dieselfde vertikale vlak is.
- (2) Geen teken wat uitsteek, mag bokant die bopunt van die hoofmuur waaraan dit bevestig is, uitsteek nie.
- (3) Die diepte van 'n teken wat uitsteek, mag nie een-en-'n-kwart maal die onbelemmerde hoogte van sodanige teken oorskry nie.
- (4) 'n Tekens wat uitsteek, mag nie 'n dikte van meer as 600 mm hê nie.

Sky-signs.

10. (1) The depth of a sky-sign shall not exceed one-sixth of the clear height of such sky-sign.
- (2) No sky-sign shall project in front of a main wall of a building so as to extend, in plan, beyond the roof of such building in any direction.
- (3) The length of a sky-sign shall not exceed:—
- (i) 14 m, if the depth of such sky-sign does not exceed 4,5 m, or
- (ii) 18 m, if the depth of such sky-sign exceeds 4,5 m.
- (4) Subject to the preceding provisions of this section a municipality may allow a sky-sign in excess of 18 m in length whenever the street frontage of a site exceeds 55 m, provided that
- (i) such sky-sign shall consist of a single line of free standing, individual, cut-out, silhouette letters, symbols or emblems, and
- (ii) the length of such sky-sign shall not exceed one-third of the length of the road frontage of such site, and
- (iii) such sky-sign shall be erected parallel to the road frontage of such site, and
- (iv) if as a result of the road frontage of such site being reduced such sky-sign ceases to comply with the preceding provisions of this section, the owner of such site shall forthwith remove such sky-sign or alter it so as to comply with such provisions.

Signs on Verandahs and Balconies

11. (1) The following signs and no others may be affixed to or painted on verandahs and balconies:—
- (i) Signs affixed flat on to or painted on a parapet wall, balustrade or railing of a verandah or a balcony.
- (ii) Signs affixed flat on to or painted on a beam or fascia of a verandah or a balcony.
- (iii) Signs suspended below the roof of a verandah or the floor of a balcony.
- (2) No sign affixed to a parapet wall, balustrade or railing of a verandah or a balcony shall exceed 1 m in depth, or project above or below or beyond either end of such parapet wall, balustrade or railing, or project more than 250 mm in front of such parapet wall, balustrade or railing.
- (3) No sign affixed to a beam or fascia of a verandah or balcony shall exceed 600 mm in depth, or project above or below or beyond either end of such beam or fascia, or project more than 250 mm in front of such beam or fascia. Where any such sign is affixed to a beam which is at right angles to the building line and which is below the roof of a verandah or the floor of a balcony, such sign shall not exceed 1,8 m in length.
- (4) No sign suspended below the roof of a verandah or the floor of a balcony shall exceed 1,8 m in length or 600 mm in depth. Every such sign shall be at right angles to the building line.
- (5) Notwithstanding the foregoing, it shall be permissible to erect a sign on the roof of a verandah or balcony, subject to the following conditions:—
- (i) Such sign shall be composed of a single line of free-standing, individual, cut-out silhouette letters.

Lugtekens

10. (1) Die diepte van 'n lugteken mag nie meer wees as een-sesde van die onbelemmerde hoogte van sodanige lugteken nie.
- (2) Geen lugteken mag voor 'n hoofmuur van 'n gebou uitsteek sodat dit, volgens bo-aansig, verby die dak van sodanige gebou in enige rigting uitsteek nie.
- (3) Die lengte van 'n lugteken mag nie meer wees as—
- (i) 14 m as die diepte van sodanige lugteken nie meer as 4,5 m is nie, of
- (ii) 18 m as die diepte van sodanige lugteken meer as 4,5 m is nie.
- (4) Onderworpe aan die voorafgaande bepalings van hierdie artikel kan die munisipaliteit 'n lugteken van langer as 18 m toelaat as die straatfront van 'n perseel 55 m oorskry; met dien verstande dat
- (i) sodanige lugteken uit 'n enkele reël vrystaande, afsonderlike, uitgesnyde silhoeët-letters, simbole of embleme moet bestaan, en
- (ii) die lengte van sodanige lugteken hoogstens een-derde van die lengte van die padfront van so 'n perseel mag wees, en
- (iii) sodanige lugteken parallel met die padfront van sodanige perseel opgerig moet word, en
- (iv) as sodanige lugteken nie langer voldoen aan die voorafgaande bepalings van hierdie artikel nie weens die vermindering van die lengte van die padfront van sodanige perseel, die eienaar van sodanige perseel onverwyld sodanige lugteken moet verwyder of dit moet verander sodat dit aan sodanige bepalings voldoen.

Tekens op verandas en balkonne

11. (1) Die volgende tekens en geen ander nie mag aan verandas en balkonne bevestig of daarop gevef word:—
- (i) Tekens wat plat bevestig is aan of gevef is op 'n borswering, balustrade of reling van 'n veranda of 'n balkon.
- (ii) Tekens wat plat bevestig is aan of gevef is op 'n balk of fassie van 'n veranda of 'n balkon.
- (iii) Tekens wat onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon hang.
- (2) Geen teken wat aan 'n borswering, balustrade of reling van 'n veranda of 'n balkon bevestig is, mag meer as 1 m in diepte wees, of bokant of onderkant of verby enige ent van sodanige borswering, balustrade of reling uitsteek of meer as 250 mm voor sodanige borswering, balustrade of reling uitsteek nie.
- (3) Geen teken wat aan 'n balk of fassie van 'n veranda of balkon bevestig is, mag meer as 600 mm in diepte wees, of bokant of onderkant of verby enige ent van sodanige balk of fassie uitsteek, of meer as 250 mm voor sodanige balk of fassie uitsteek nie. Waar enige sodanige teken bevestig is aan 'n balk wat reghoekig met die boulyn en onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon is, mag sodanige teken nie langer as 1,8 m wees nie.
- (4) Geen teken wat onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon hang, mag meer as 1,8 m in lengte of 600 mm in diepte wees nie. Elk sodanige teken moet reghoekig met die boulyn wees.
- (5) Ondanks die voorafgaande is dit toelaatbaar om 'n teken op die dak van 'n veranda of balkon op te rig, onderworpe aan die volgende voorwaardes:—
- (i) Sodanige teken moet uit 'n enkele reël afsonderlike, alleenstaande, uitgesnyde silhoeëtletters bestaan.

(ii) Such sign shall lie in the vertical plane passing through the foremost edge of such roof, being an edge parallel to the kerb line.

(iii) The subject matter of such sign shall be limited to that referred to in paragraphs (a), (b) and (c) of section 6(1).

(iv) The depth of such sign shall not exceed 600 mm.

(6) Notwithstanding the provisions of section 17(1) it shall be permissible for a sign suspended below the roof of a verandah or the floor of a balcony to be bordered by a running light, provided that such running light border shall be not more than 75 mm in width.

Signs over Footways and Roadways

12. (1) Any sign projecting over a footway forming part of a public road shall be not less than 2,4 m in clear height, provided that a flat sign in the form of a showcase for the display of goods may project not more than 50 mm over such footway if such footway is not less than 1,5 m wide, irrespective of the clear height of such showcase.

(2) Any sign projecting more than 150 mm over any place where persons may walk, if such place is not a footway forming part of a public road, shall be not less than 2,1 m in clear height.

(3) No part of a sign projecting over a footway forming part of a public road shall be nearer than 300 mm to a vertical plane through the kerb line of such footway.

(4) Where a public road has no footway, signs may project over the carriageway of such public road if such signs are not less than 6 m in clear height.

Prohibited Signs

13. (1) Notwithstanding anything in this by-law contained; the following types of sign are prohibited:—

(a) Swinging signs, loose portable signs (other than signs designed for the purpose of being carried through the streets and signs on portable racks or other articles for containing and displaying goods), aerial signs and other signs not rigidly fixed.

(b) Posters, except:—

(i) any poster referred to in section 3(2) of this by-law;

(ii) any poster comprising any such sign as is referred to in paragraph (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi), (vii), (x), (xv) or (xvi) of section 22(2) of this by-law.

(c) Any sign which is so placed as to obstruct, obscure, interfere with, or otherwise be likely to introduce confusion into the effective working of any traffic sign.

(2) No person shall exhibit in any place to which the public has access or shall expose to public view, any advertisement, placard, poster, engraving, picture, drawing, print or photograph of an indecent, obscene, repulsive, revolting or objectionable character, or of a nature calculated to produce a pernicious or injurious effect on the public or any particular class of persons.

(3) Any person contravening the provisions of sub-section (2) shall be guilty of an offence.

Signs on Walls, Fences and Hoardings

14. (1) Except as provided in section 22, no sign shall be affixed to or

(ii) Sodanige teken moet geplaas word in die vertikale vlak wat deur die voorste rand van sodanige dak gaan, naamlik 'n rand parallel met die randsteenlyn.

(iii) Die inhoud van sodanige teken moet beperk wees tot dié waarna in paragrawe (a), (b) en (c) van artikel 6(1) verwys word.

(iv) Die diepte van sodanige teken mag hoogstens 600 mm wees.

(6) Ondanks die bepalings van artikel 17(1) is dit toelaatbaar dat 'n advertensie wat onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon hang, van 'n rand bestaande uit lopende lig voorsien kan wees; met dien verstande dat sodanige lopende ligrand hoogstens 75 mm breed mag wees.

Tekens oor Voetpaaie en Ryvlak

12. (1) Enige teken wat uitsteek oor 'n voetpad wat deel van 'n openbare pad uitmaak moet 'n onbelemmerde hoogte van minstens 2,4 m hê; met dien verstande dat 'n plat teken in die vorm van 'n uitstakas vir die vertoning van goedere hoogstens 50 mm bo sodanige voetpad mag uitsteek indien sodanige voetpad minstens 1,5 m breed is, ongeag die onbelemmerde hoogte van sodanige uitstakas.

(2) Enige teken wat meer as 150 mm uitsteek oor enige plek waar mense kan loop, indien sodanige plek nie 'n voetpad is wat deel van 'n openbare pad uitmaak nie, moet 'n onbelemmerde hoogte van minstens 2,1 m hê.

(3) Geen deel van 'n teken wat uitsteek oor 'n voetpad wat deel van 'n openbare pad uitmaak, mag nader as 300 mm aan 'n vertikale vlak deur die randsteenlyn van sodanige voetpad wees nie.

(4) Waar 'n openbare pad geen voetpad het nie, kan tekens oor die ryvlak van sodanige openbare pad uitsteek as sodanige tekens 'n onbelemmerde hoogte van minstens 6 m het.

Verbode tekens

13. (1) Ondanks enigiets in hierdie verordening vervat, word die volgende soorte tekens verbied:—

(a) Swaaitekens, los draagbare tekens (uitgesonderd tekens wat ontwerp is vir die doel om deur die strate gedra te word en tekens op draagbare rame of ander voorwerpe om goedere te bevat en te vertoon), sweeftekens en ander tekens wat nie onbeweeglik bevestig is nie.

(b) Plakkate, uigesonderd—

(i) enige plakkaat waarna in artikel 3(2) van hierdie verordening verwys word;

(ii) enige plakkaat wat 'n teken behels waarna in paragraaf (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi), (vii), (x), (xv) of (xvi) van artikel 22(2) van hierdie verordening verwys word.

(c) Enige teken wat so geplaas is dat dit die doeltreffende werking van enige verkeersteken versper, onduidelik maak, belemmer of andersins moontlike verwarring daarin kan veroorsaak.

(2) Niemand mag enige advertensie, aanplakbiljet, plakkaat, gravure, prent, tekening, afdruk of foto van 'n onbetaamlike, onsedelike, weersinwekkende, walglike of aanstootlike aard of van 'n aard wat 'n skadelike of verderflike invloed op die publiek of 'n bepaalde klas persone kan hê, vertoon op 'n plek waartoe die publiek toegang het of dit blootstel op 'n plek waar die publiek dit kan sien nie.

(3) Iedereen wat die bepalings van subartikel (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Tekens aan mure, heinings en skuttings

14. (1) Uitgesonderd soos in artikel 22 bepaal, mag geen teken aan 'n

painted on a wall (other than a wall of a building), a fence or a hoarding, unless in the opinion of the municipality such wall, fence or hoarding serves primarily either to conceal a condition or attribute of the property on which such wall, fence or hoarding is erected, which condition or attribute is unsightly by reason of the use to which such property is lawfully being put, or unless such wall, fence or hoarding is a temporary measure to protect the public in the neighbourhood of building, demolition or similar operations.

- (2) In granting its approval in terms of section 3 for the affixing or painting of any such sign, the municipality may grant such approval for a limited period only, and the provisions of section 6 shall not apply to such sign.
- (3) Every such sign affixed or painted in terms of this section shall comply with the following requirements:—
- (i) No such sign shall exceed 3 m in depth or 4,2 m in overall height.
 - (ii) Poster signs shall be enclosed with definite panels, which shall be uniform in size and level.

Signs on poles and other structures

15. (1) Except as provided in section 22, no sign shall be affixed to or painted on a pole or any other structure which is not a building, wall, fence or hoarding unless—
- (i) such sign is indispensable for the effectual conduct of the activity in connection with which it is displayed and
 - (ii) either
 - (a) it is impracticable to display a sign effectually at the premises concerned except by affixing a sign to or painting a sign on a pole or other structure as aforesaid, or
 - (b) in the opinion of the Municipality a particular sign intended to be affixed to or painted on a pole or other structure as aforesaid would not detract from the amenities of the neighbourhood or depreciate neighbouring property to a greater extent than a sign capable of being displayed at the premises in conformity with any other section of this by-law would do.
- (2) Where in the opinion of the Municipality serious difficulty is experienced by the public in finding the way to a factory in an industrial zone the Municipality may permit the erection of a signboard on a pole on a vacant erf in such zone for purposes of indicating the direction to such factory, subject to the following conditions:—
- (i) Not more than one such signboard shall be erected on any one erf; but it shall be permissible to indicate the direction to more than one factory on any such signboard.
 - (ii) The subject matter of the signs on such signboard shall be limited to the names of the factories concerned, the names of their occupiers, and essential directional information; and the lettering employed shall not exceed 100 mm in height.
- (3) Where in its opinion this is reasonably required, the Municipality may permit the erection of a signboard on a pole on a vacant erf in a township for the purposes of displaying thereon a map showing the street names and erf numbers of such township, together with the name and address of the owner of or agent for such township and the name of the township. Such signboard shall not exceed 3,6 m² in area,

muur (behalwe 'n muur van 'n gebou), 'n heining of 'n skutting bevestig of daarop gevef word nie, tensy sodanige muur, heining of skutting na die mening van die munisipaliteit in die eerste plaas daartoe dien om 'n toestand of eienskap van die eiendom waarop sodanige muur, heining of skutting opgerig is, te verberg, waar sodanige toestand of eienskap onooglik is as gevolg van die doeleindes waarvoor sodanige eiendom wettig gebruik word, of tensy sodanige muur, heining of skutting 'n tydelike maatreef is om die publiek in die omgewing van bou- of slopingswerk of dergelike bedrywighede te beskerm.

- (2) By die verlening van die munisipaliteit se goedkeuring ooreenkomstig artikel 3 vir die bevestiging of verf van enige sodanige teken, kan die munisipaliteit sodanige goedkeuring net vir 'n beperkte tydperk verleen, en die bepaling van artikel 6 is nie op sodanige teken van toepassing nie.
- (3) Elk sodanige teken wat ooreenkomstig hierdie artikel bevestig of gevef is, moet aan die volgende vereistes voldoen:—
- (i) Geen sodanige teken mag meer as 3m in diepte of 4,2 m in totale hoogte wees nie.
 - (ii) Plakkaattekens moet in bepaalde panele wat eenvormig van grootte en vlak moet wees, omsluit wees.

Advertensies aan pale en ander strukture

15. (1) Behalwe soos in artikel 22 bepaal, mag geen advertensie bevestig word aan of gevef word op 'n paal of enige ander struktuur wat nie 'n gebou, muur, heining of skutting is nie, tensy—
- (i) sodanige advertensie onontbeerlik is vir die doeltreffende bestuur van die bedrywigheid in verband waarmee dit vertoon word, en
 - (ii) óf
 - (a) dit ondoenlik is om 'n advertensie doeltreffend op die betrokke perseel te vertoon behalwe deur 'n advertensie aan 'n paal of ander struktuur soos voornoem, te bevestig of 'n advertensie daarop te verf, óf
 - (b) na die mening van die munisipaliteit 'n bepaalde advertensie wat bedoel is om aan 'n paal of ander struktuur soos voornoem, bevestig of daarop gevef te word, nie afbreuk sal doen aan die aantreklikheid van die omgewing of die waarde van aangrensende eiendomme in 'n groter mate sal verminder as wat 'n advertensie wat op die perseel vertoon kan word ooreenkomstig enige ander artikel van hierdie verordening, sou doen nie.
- (2) Waar, na die mening van die munisipaliteit, ernstige moeilikheid deur die publiek ondervind word om die weg na 'n fabriek in 'n nywerheidsone te vind, kan die munisipaliteit toelaat dat 'n advertensiebord aan 'n paal op 'n onbeboude erf in sodanige sone opgerig word met die doel om die rigting na sodanige fabriek aan te dui, onderworpe aan die volgende voorwaardes:—
- (i) Hoogstens een sodanige advertensiebord mag op een enkele erf opgerig word; maar dit is toelaatbaar om die rigting na meer as een fabriek op enige sodanige advertensiebord aan te dui.
 - (ii) Die inhoud van die advertensies op sodanige advertensiebord moet tot die name van die betrokke fabriek, die name van hul okkupeerders, en noodsaaklike rigtingsinligtinge beperk wees; en die letters wat gebruik word, mag nie meer as 100 mm hoog wees nie.
- (3) Waar dit na die munisipaliteit se mening redelikerwys vereis word, kan die munisipaliteit die oprigting van 'n advertensiebord aan 'n paal op 'n onbeboude erf in 'n dorpsgebied toelaat met die doel om 'n kaart daarop te vertoon wat die straatname en erfnummers van sodanige dorpsgebied aantoon, tesame met die naam en adres van die eienaar van of agent vir sodanige dorpsgebied en die naam

and the lettering employed thereon shall not exceed 100 mm in height.

- (4) In granting its approval in terms of section 3 for the display of any sign referred to in sub-section (1), (2) or (3) of this section the Municipality may grant such approval for a limited period only; on the expiry of such period the person displaying such sign shall forthwith remove it.

Signs on Vehicles and Signs Carried Through the Street

16. (1) No person shall carry or cause to be carried in any public road any sandwich board, lantern, flag, banner, screen or other movable advertising device if such board, lantern, flag, banner, screen or other device hinders or obstructs traffic in such road, or is likely to do so.
- (2) No person shall drive or propel or cause to be driven or propelled in any public road any advertising van or other movable advertising device if such van or device hinders or obstructs traffic in such road, or is likely to do so.
- (3) Any person who contravenes the provisions of sub-sections (1) or (2) shall be guilty of an offence.

Illuminated Signs.

17. (1) No flashing sign shall be less than 5 m in clear height, and no illuminated sign shall be displayed in such a position that it is or is likely to be a danger to traffic or to cause confusion with traffic signals.
- (2) No sign that is so intensely illuminated as to create a nuisance, shall be displayed.

Structural Requirements.

18. (1) Every sign affixed to a building or structure shall be rigidly attached thereto. Every sign which is affixed to the ground and every structure supporting a sign, which structure is affixed to the ground, shall be rigidly anchored to the ground. Every sign and its supports and anchorages, and the building or structure, if any, to which it is affixed, shall be of adequate strength to resist, with a safety factor of 4, the dead load of the sign and a superimposed horizontal wind pressure of 1,5 kPa.
- (2) All signs and supports thereof which are attached to brickwork or masonry shall be attached thereto by means of expansion bolts or by means of bolts passing through such brickwork or masonry and secured on the opposite side thereof. Such bolts shall be not less than 12 mm in diameter.
- (3) Every sign affixed to a building or a wall shall be supported by at least four independent supports so designed and disposed that any two of such supports will safely support the sign with a safety factor of 2.
- (4) All exposed metalwork in a sign or its supports shall be painted or otherwise treated to prevent corrosion and all timber in a sign or its supports shall be treated with creosote or other preservative to prevent decay.
- (5) Every person displaying a sign shall cause such sign and its supports to be maintained in a safe condition at all times and any person who contravenes the provisions of this sub-section shall be guilty of an offence.

Use of Glass.

19. All glass used in signs (other than glass tubing used in neon and similar signs) shall be plate glass at least 5 mm thick.

van die dorpsgebied. Sodanige advertensiebord mag nie 3,6 m² in oppervlakte oorskry nie, en die letters wat daarop gebruik word, mag nie 100 mm in hoogte oorskry nie.

- (4) Wanneer die munisipaliteit sy goedkeuring kragtens artikel 3 verleen vir die vertoning van enige advertensie waarna in subartikel (1), (2) of (3) van hierdie artikel verwys word, kan hy sodanige goedkeuring net vir 'n beperkte tydperk verleen; by die verstryking van sodanige tydperk moet die persoon wat sodanige advertensie vertoon, dit onmiddellik verwyder.

Tekens op voertuie en tekens wat deur die straat gedra word

16. (1) Niemand mag 'n plakkaatbord, lantern, vlag, banier, skerm of ander beweegbare advertensiemiddel in 'n openbare pad dra of laat dra indien sodanige bord, lantern, vlag, banier, skerm of ander middel die verkeer in sodanige pad hinder of versper of dit waarskynlik kan doen nie.
- (2) Niemand mag 'n advertensiebestelwa of ander beweegbare advertensietoestel in 'n openbare pad bestuur of aandryf of laat bestuur of aandryf indien sodanige bestelwa of toestel die verkeer in sodanige pad hinder of versper of dit waarskynlik kan doen nie.
- (3) Iedereen wat die bepalings van subartikels (1) of (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Verligte tekens

17. (1) Geen flitstekens mag 'n onbelemmerde hoogte van minder as 5 m hê nie, en geen verligte teken mag in so 'n posisie vertoon word dat dit 'n gevaar vir die verkeer is of waarskynlik kan wees of verwarring met die verkeerstekens kan veroorsaak nie.
- (2) Geen teken wat so skerp verlig is dat dit 'n oorlas veroorsaak, mag vertoon word nie.

Struktuurvereistes

18. (1) Elke teken wat aan 'n gebou of struktuur bevestig is, moet stewig daaraan vasgemaak wees. Elke teken wat aan die grond bevestig is en elke struktuur wat 'n teken stut en wat aan die grond bevestig is, moet onbeweeglik aan die grond geanker wees. Elke teken en die stutte en verankerings daarvan, en die gebou of struktuur, indien daar is, waaraan dit bevestig is, moet sterk genoeg wees om, met 'n veiligheidsfaktor van 4, die rustende belasting van die teken en 'n opgelegde horisontale winddruk van 1.5 kPa te kan weerstaan.
- (2) Alle tekens en die stutte daarvan wat aan messel- of klipwerk bevestig is, moet daaraan bevestig wees deur middel van uitydboute of deur middel van boue wat deur sodanige messel- of klipwerk loop en aan die teenoorgestelde kant daarvan bevestig is. Sodanige boue moet minstens 12 mm in diameter wees.
- (3) Elke teken wat aan 'n gebou of 'n muur bevestig is, moet gestut wees deur minstens vier onafhanklike stutte wat op so 'n wyse ontwerp en geplaas is dat enige twee van sodanige stutte die teken veilig sal stut met 'n veiligheidsfaktor van 2.
- (4) Alle oop metaalwerk in 'n teken of die stutte daarvan moet geverf of op 'n ander wyse behandel word om korrosie te voorkom, en alle houtwerk in 'n teken of die stutte daarvan moet met kreosoot of 'n ander bewaarmiddel behandel word om verwerking te voorkom.
- (5) Iedereen wat 'n teken vertoon, moet sodanige teken en die stutte daarvan te alle tye in 'n veilige toestand laat onderhou, en iedereen wat die bepalings van hierdie subartikel oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Gebruik van glas

19. Alle glas wat in tekens gebruik word (uitgesonderd glasbuis wat in neon- en dergelike tekens gebruik word) moet spieëlglas wees wat minstens 5 mm dik is.

Fire Precautions.

20. Except as provided in section 22, all illuminated signs and supports thereof shall be of incombustible material; provided that the municipality may allow any sign approved in terms of sections 14 and 15 and any support for any such sign to be of combustible material.

Electrical Requirements.

21. (1) No sign shall be illuminated except by electricity from the municipality's mains where such supply is available.
- (2) Every sign in connection with which electric current is used shall be provided with an external switch in a position to be determined by the municipality whereby the electricity supply to such sign may be switched off.

Exemptions.

22. (1) The provisions of these regulations shall not apply to any sign inside a building, except illuminated signs in shop windows.
- (2) There shall be exempted from the provisions of sections 3, 14, 15 and 20 any sign that falls into one or other of the following categories:—
- (i) Any sign displayed by the municipality or by any omnibus or tramway company lawfully authorised to conduct a system of transport for use by the public, and any sign affixed to a street pole with the written permission of the municipality.
 - (ii) Any sign inside a shop window.
 - (iii) Any advertisement appearing in a newspaper or periodical sold in the streets, and any poster in connection therewith.
 - (iv) Any sign temporarily displayed on the occasion of—
 - (a) any public thanksgiving, rejoicing or mourning, or
 - (b) any other public function or occasion to which the municipality may apply the provisions of this paragraph.
 - (v) Any sign displayed on any vehicle ordinarily in motion upon, and any sign carried in, public roads.
 - (vi) Any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 0,60 m² in area, notifying only that the premises to which it is attached are to be sold on a date specified in such sign, or that a sale of furniture or household goods is to take place therein on a date specified in such sign (neither of which dates shall be more than one month after the date when the sign is first displayed); provided that only one such sign is displayed on any public road frontage of such premises and that it is removed within seven days after the said specified date.
 - (vii) Any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 0,20 m² in area, notifying only that the premises to which it is attached are for sale or to let or that lodgers and boarders may be received therein; provided that only one such sign is displayed on any public road frontage of such premises.
 - (viii) Any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 1,2 m² in area, comprising only the name, address and telephone number of any

Voorsorgmaatreëls teen brand

20. Uitgesonderd soos in artikel 22 bepaal, moet alle verligte tekens en die stutte daarvan van onbrandbare materiaal wees; met dien verstande dat die munisipaliteit kan toelaat dat enige teken wat kragtens artikels 14 en 15 goedgekeur is en enige stut vir enige sodanige teken van brandbare materiaal mag wees.

Elektrisiteitsvereistes

21. (1) Geen teken mag verlig word nie behalwe deur middel van elektrisiteit van die munisipaliteit se hoofleiding waar sodanige toevoer beskikbaar is.
- (2) Elke teken in verband waarmee elektriese stroom gebruik word, moet voorsien wees van 'n buite-skakelaar in 'n posisie wat deur die munisipaliteit vasgestel moet word, deur middel waarvan die elektrisiteitstoevoer na sodanige teken afgeskakel kan word.

Vrystellings

22. (1) Die bepalings van hierdie regulasies is nie op enige teken binne 'n gebou, uitgesonderd verligte tekens in winkelvensters, van toepassing nie.
- (2) Enige teken wat onder die een of ander van die volgende kategorieë ressorteer, word van die bepalings van artikels 3, 14, 15 en 20 vrygestel:
- (i) Enige teken wat deur die munisipaliteit of deur enige bus- of tremaatskappy wat wettig gemagtig is om 'n vervoerstelsel vir gebruik deur die publiek te bestuur, vertoon word, en enige teken wat met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit aan 'n straatpaal bevestig is.
 - (ii) Enige tydelike teken binne 'n winkelvenster.
 - (iii) Enige advertensie wat in 'n koerant of tydskrif wat in die strate verkoop word, verskyn, en enige plakkaat in verband daarmee.
 - (iv) Enige teken wat tydelik vertoon word by geleentheid van—
 - (a) enige openbare danksegging, vreugde- of roubetoning, of
 - (b) enige ander openbare plegtigheid of geleentheid waarop die munisipaliteit die bepalings van hierdie paragraaf van toepassing maak.
 - (v) Enige teken wat vertoon word op 'n voertuig wat gewoonlik op die openbare paaië beweeg, en enige teken wat daardeur gedra word.
 - (vi) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 0,60 m² in oppervlakte is, wat alleenlik bekend maak dat die perseel waaraan dit bevestig is, verkoop gaan word op 'n datum in sodanige teken vermeld, of dat 'n verkoping van meubels of huisraad daarin gaan plaasvind op 'n datum in sodanige teken vermeld (geeneen van sodanige datums mag meer as een maand wees na die datum waarop die teken vir die eerste maal vertoon word nie); met dien verstande dat net een sodanige teken op enige openbare pad-front van sodanige perseel vertoon word en dat dit verwyder word binne sewe dae na genoemde datum wat vermeld moet word.
 - (vii) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 0,20 m² in oppervlakte is, wat alleenlik bekend maak dat die perseel waaraan dit bevestig is, te koop of te huur is of dat loseerders en kosgangers daarin opgeneem kan word; met dien verstande dat net een sodanige teken op enige openbare pad-front van sodanige perseel vertoon word.
 - (viii) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 1,2 m² in oppervlakte is, wat net die naam, adres en telefoonnommer bevat van 'n gebou of

building or premises not used for purposes of industry or trade, and attached to such premises; provided that only one such sign is displayed on any public road frontage of such premises.

- (ix) Any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 0,20 m² in area, notifying only the types of trade, business, industry or profession lawfully conducted by any occupant of the premises to which it is attached, the name of such occupant, the address and telephone number of such premises and the hours of attendance (if any); provided that only one such sign is displayed by any occupant on any public road frontage of such premises.
- (x) Any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 0,60 m² in area, advertising a function to be conducted on a date specified in such sign on the premises to which it is attached; provided that such function is not conducted for the private gain of any individual; provided further that such date is not more than one month after the date when such sign is first displayed; and provided lastly that only one such sign is displayed on any public road frontage of such premises and that it is removed within seven days after the said specified date.
- (xi) Any unilluminated sign not projecting over a public road, which serves only for purposes of warning or indication of direction in relation to the premises to which such sign is attached, and which is no bigger or higher than is reasonably necessary for the effectual performance of its functions.
- (xii) Any sign painted directly on, or forming part of the permanent fabric of, a wall of a building.
- (xiii) Any sign painted or otherwise executed on the glass of any window.
- (xiv) Any sign painted directly on a verandah or balcony if it complies with section 11.
- (xv) Any sign required to be displayed by law.
- (xvi) Any sign displayed at premises upon which building operations are taking place relating to any services being provided, or any work being done, or any goods being supplied in connection with such operations; provided that any such sign shall be forthwith removed when the provision of such services or the doing of such work or the supply of such goods, as the case may be, has ceased.

Savings

23. Nothing in this by-law contained shall be construed as affecting in any way rights belonging to, or duties imposed upon, the municipality as the body in whom is lawfully vested the ownership of, or the control over, any public road or other place or thing whatsoever within its area of jurisdiction.

Waiver of Regulations

24. (1) The municipality may, if it deems it desirable to do so, waive compliance with or relax the provisions of this by-law: Provided that any person whose rights are adversely affected by such waiver or relaxation shall not be bounded thereby.
- (2) In each case in which such waiver or relaxation has been granted to any person, the municipality shall serve a written notice upon such person citing the relevant provision waived or relaxed and the extent to which such provision has been waived. In addition, the municipality shall keep a record

perseel wat nie vir nywerheids- of bedryfsdoeleindes gebruik word nie, en wat aan sodanige perseel bevestig is; met dien verstande dat net een sodanige teken op enige openbare pad-front van sodanige perseel vertoon word.

- (ix) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 0,20 m² in oppervlakte is, wat alleenlik die soort bedryf, besigheid, nywerheid of beroep bekend maak wat wettiglik deur enige okkupeerder van die perseel waaraan dit bevestig is, gedryf of uitgeoefen word, die naam van sodanige okkupeerder, die adres en telefoonnommer van sodanige perseel en die spreekure (indien daar is); met dien verstande dat net een sodanige teken deur 'n okkupeerder op enige openbare pad-front van sodanige perseel vertoon word.
- (x) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 0,60 m² in oppervlakte is, wat 'n byeenkoms adverteer wat op 'n datum in sodanige teken bepaal en op die perseel waaraan dit bevestig is, gaan plaasvind; met dien verstande dat sodanige byeenkoms nie vir eie rekening van enige persoon plaasvind nie; voorts met dien verstande dat sodanige datum nie later is as een maand na die datum waarop sodanige teken vir die eerste keer vertoon word nie; en ten slotte met dien verstande dat net een sodanige teken op enige openbare pad-front van sodanige perseel vertoon word en dat dit binne sewe dae na genoemde bepaalde datum verwyder word.
- (xi) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie, wat alleenlik bedoel is as 'n waarskuwing of aanduiding van rigting met betrekking tot die perseel waaraan sodanige teken bevestig is, en wat nie groter of hoër is as wat redelik nodig is vir die doeltreffende werkverrigting daarvan nie.
- (xii) Enige teken wat regstreeks geverf is op, of deel uitmaak van die permanente struktuurwerk van 'n muur van 'n gebou.
- (xiii) Enige teken wat op die glas van 'n venster geverf of op 'n ander wyse daarop uitgewerk is.
- (xiv) Enige teken wat regstreeks op 'n veranda of balkon geverf is as dit aan artikel 11 voldoen.
- (xv) Enige teken wat ingevolge die wet vertoon moet word.
- (xvi) Enige teken wat op 'n perseel waarop bouwerkzaamhede plaasvind, vertoon word in verband met enige dienste wat gelewer word, of enige werk wat verrig word, of enige goedere wat verskaf word in verband met sodanige werksaamhede; met dien verstande dat enige sodanige teken onmiddellik verwyder moet word sodra die lewering van sodanige dienste of die verrigting van sodanige werk of die verskaffing van sodanige goedere, na gelang van die geval, opgehou het.

Voorbehoud

23. Geen bepaling van hierdie verordening moet vertolk word as sou dit op enige wyse enige regte wat behoort aan, of pligte wat opgelê is aan, die munisipaliteit as die liggaam by wie die eiendomsreg op, of die beheer oor, enige openbare pad of ander plek of ding wat ook al binne sy regsgebied wettiglik berus, raak nie.

Afstanddoening

24. (1) Die munisipaliteit kan, indien hy dit wenslik ag, afstand doen van voldoening aan die bepalings van hierdie verordening of sodanige bepalings verslap: Met dien verstande dat enigeen wie se regte nadelig geraak word deur sodanige afstanddoening of verslapping nie daardeur gebind is nie.
- (2) In elk geval waar sodanige afstand of verslapping aan 'n persoon toegestaan is moet die munisipaliteit 'n skriftelike kennisgewing aan sodanige persoon beteken, waarin die betrokke bepaling waarvan afstand gedoen is of wat verslap is en die mate waarin daar van sodanige bepaling afstand gedoen

containing an identical copy of each such notice, which record shall be available for inspection by members of the public at the offices of the municipality.

Penalties

25. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to :
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment, or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
 - (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention or failure.

APPLICATION TO ERECT A SIGN

I, the undersigned, hereby apply for permission to erect a sign in accordance with the particulars given below and the plans attached hereto.

Applicant

Full name:
 Address:
 Signature: Date:
 Telephone No:

Premises to which Sign is to be Affixed.

Address of premises:
 Name of Occupier of premises :
 Use to which premises are put:
 Owner of premises:
 Address of owner:

f Sign Projects over Public Footway, etc.

Name and address of person who will enter into the necessary Agreement with municipality in respect of projection:

Particulars of Sign.

Materials of construction:
 Approximate mass of sign (if to be affixed to a building) kg
 Is sign illuminated or non-illuminated?
 If illuminated, what colours are used?
 If illuminated, is it flashing or non-flashing?

is, aangegee word. Daarbenewens moet die munisipaliteit 'n register met 'n identiese afskrif van elk sodanige kennisgewing hou wat op die kantoor van die munisipaliteit vir lede van die publiek ter insae beskikbaar moet wees.

Strafbepaling

25. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n straf van hoogstens
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, of óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en
 - (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

AANSOEK OM 'N TEKEN OP TE RIG

Ek, die ondergetekende, doen hierby aansoek om toestemming om 'n teken op te rig in ooreenstemming met die besonderhede wat hieronder vermeld word en die planne wat hierby aangeheg is.

Aansoeker

Naam voluit:
 Adres:
 Handtekening: Datum:
 Telefoonnommer:

Perseel waaraan teken bevestig gaan word.

Adres van perseel:
 Naam van okkupeerder van perseel:
 Doelindes waarvoor perseel gebruik word:
 Eienaar van perseel:
 Adres van eienaar:

Indien teken oor openbare pad, ens., uitsteek.

Naam en adres van die persoon wat die nodige ooreenkoms met die munisipaliteit ten opsigte van die teken wat uitsteek, sal aangaan :—

Besonderhede van teken

Materiaal waarvan vervaardig:
 Massa by benadering van teken (indien dit aan 'n gebou bevestig gaan word) kg
 Word die teken verlig of nie verlig nie?
 Indien verlig, watter kleure word gebruik?
 Indien verlig, flits dit of nie?

WITZENBERG MUNICIPALITY

BY-LAW RELATING TO BARBERS, HAIRDRESSERS AND BEAUTICIANS

(4-2004)

Purpose of By-Law

- To promote the achievement of a safe and clean environment for the benefit of all residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices for the regulation of the business of barbers, hairdressers and beauticians;

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“barber” or “hairdresser” means a person who carries on or assists in carrying on the business of cutting, shaving or dressing the hair and beard of human beings;

“beautician” means a person who carries on or assists in carrying on the business of manicure, pedicure, massage and beauty treatment;

“dwelling” means any place the whole or part of which is used as a sleeping place or is habitually occupied by any person;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

Hygiene on premises

2. No person shall carry on the business of a barber, hairdresser or beautician unless—
 - (a) all parts of such premises are effectively illuminated and ventilated;
 - (b) there is provided on such premises for employees of each sex separately at least one closet for every twenty or part of twenty employees of that sex; provided that where the majority of employees is of one sex and not more than two are of the other sex, separate closet accommodation need not be provided for the latter.
 - (c) there is fixed on the premises at least one wash-basin with running hot and cold water laid on and fitted with a trap waste pipe, for every two or part of two persons engaged at the same time on the premises in any operation in connection with the business of a barber, hairdresser or beautician;
 - (d) the wall at the rear of each such wash-basin or sink on the premises is lined to a height of not less than 450mm above the tap and for the full width of such wash-basin or sink with glass, marble, glazed tiles or other similar glazed, durable or non-corroding material approved by the council;
 - (e) all tables and shelves on such premises on which instruments are usually laid, are constructed of or covered with glass, marble, glazed tiles or other similar glazed, durable or non-corroding material approved by the council;
 - (f) such premises have an even floor suitably covered with linoleum or impervious material, or constructed with a

WITZENBERG MUNISIPALITEIT

VERORDENING INSAKE BARBIERS, HAARSNYERS EN SKOONHEIDSKUNDIGES

(4-2004)

Doel van Verordening

- Om die verwesenliking van 'n veilige en skoon omgewing te bevorder tot voordeel van alle inwoners binne die regsgebied van die munisipaliteit;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die besighede van barbiers, haarsnyers en skoonheidskundiges te reguleer.

Woordomskriving

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“barbier” of haarsnyer” iedereen wat die bedryf uitoefen of behulpsaam is by die uitoefening van die bedryf van die knip, skeer of versorging van die hare en baard van mense;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleider, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleider, raadslid, agent of werknemer;

“skoonheidskundige” iedereen wat die bedryf uitoefen of behulpsaam is by die uitoefening van die bedryf van manikuur, pedikuur, massering of skoonheidsbehandeling van mense; en

“woning” enige plek waarvan die geheel of 'n gedeelte deur 'n persoon as 'n slaapplek gebruik of gereeld bewoon word.

Perseelhygiëne

2. Niemand mag die bedryf van barbier, haarsnyer of skoonheidskundige op 'n perseel uitoefen nie, tensy
 - (a) alle dele van sodanige perseel doeltreffend verlig en geventileer is;
 - (b) daar op sodanige perseel vir die werknemers van elke geslag afsonderlik, minstens een toilet vir elke twintig of gedeelte van twintig werknemers van die geslag verskaf word; met dien verstande dat waar die meerderheid van die werknemers van een geslag is en daar nie meer as twee van die ander geslag is nie, 'n afsonderlike toilet nie vir laasgenoemde verskaf moet te word nie.
 - (c) daar op die perseel minstens een wasbak aangebring is met lopende warm en koue water aangelê en toegerus met 'n afvoerpyp gekoppel aan die perseelrioleringsstelsel met afsluiter, vir elke twee of gedeelte van twee persone wat terselfdertyd op die perseel besig is met enige werksaamheid in verband met die bedryf van barbier, haarsnyer of skoonheidskundige;
 - (d) die muur agter elke sodanige wasbak of opwasbak op die perseel tot 'n hoogte van minstens 450mm bokant die kraan en vir die volle wydte van sodanige wasbak of opwasbak bedek is met glas, marmer, geglasuurde teëls of ander soortgelyke geglasuurde, duursame of nie korrosiewe materiaal wat die raad goedgekeur;
 - (e) alle tafels en rakke op so 'n perseel waarop instrumente gewoonlik geplaas word, gemaak is van of bedek is met glas, marmer, geglasuurde teëls of ander dergelyks geglasuurde, duursame of nie-korrosiewe materiaal wat die raad goedgekeur;
 - (f) sodanige perseel 'n gelyke vloer het wat behoorlik met linoleum of ondeurdringbare materiaal bedek is, of van 'n

smooth impervious surface and maintained so that it may be easily swept and thoroughly cleaned;

- (g) there is on such premises a sufficient number of readily portable refuse receptacles constructed of impervious material in such manner that they can be readily washed and cleaned and covered with close-fitting lids;
- (h) a minimum of 14 cubic metres of air space per chair is provided;
- (i) the premises on which such business is carried on and all instruments and other articles thereon which are used or intended to be used in connection with such business are at all times kept clean and in good repair;
- (j) there is on such premises a sufficient number of brushes, combs, razors, scissors, clippers or other instruments for the purpose of carrying on such business; and

General hygiene

3. No person carrying on the business of a barber, hairdresser or beautician, or assisting in any such business-

- (a) shall use or keep a hairbrush or equipment, instruments and articles for use in such business unless it is thoroughly clean and sterilised before use. Where articles or instruments are destined for non-recurrent use it shall not be used repeatedly;
- (b) shall, in such business, use or allow the use of any towel upon a person unless it has been thoroughly washed and sterilised since having been used upon any other person; or
- (c) shall, in such business, use or allow the use of a covering or garment upon any person so as to come into contact with the head, face or neck of such person unless it has been thoroughly washed and sterilised since having been used upon any other person; or
- (d) shall attend to or allow any person to be attended to unless an un-used piece of clean paper, or linen which has been washed and sterilised since previous use, has been applied to such person so as effectively to prevent direct contact of the head or neck of such person with the chair occupied by him; or
- (e) shall use or allow the use of any brush, comb, razor, scissor, clipper or other instrument which has been in contact with the exposed portion of a person's body upon any other person, unless—
 - (i) it has been thoroughly cleaned in boiling water; or
 - (ii) it has been immersed for at least ten minutes in a disinfectant solution of a germicidal strength not less than that of a five percent solution of carbolic acid and has thereafter, before use, been thoroughly rinsed in clean water; or
 - (iii) it has been treated in a special disinfecting apparatus and in a manner approved by the council; or
- (f) shall, on that part of the premises where such business is ordinarily carried on, subject or allow any person who appears to be verminous or suffering from any hair or skin disease to be subjected to shaving, haircutting or any other operation connected with such business; or
- (g) shall use or allow the use of any towel, instrument or other article which has been used on a person referred to in paragraph (f) unless it has been sterilized; or,
- (h) shall, in such business, use or allow the use—
 - (i) of soap, shaving cream, wax or similar substance in any other than its liquid, powder or tube form; or

gladde ondeurdringbare oppervlakte gemaak is en op so 'n wyse onderhou word dat dit maklik gevee en deeg lik skoongemaak kan word;

- (g) daar op sodanige perseel 'n voldoende aantal maklik verplaasbare vullishouers is, van ondeurdringbare materiaal gemaak op so 'n wyse dat dit maklik gewas en skoongemaak kan word, en van nouseluitende deksels voorsien;
- (h) 'n minimum van 14 kubieke meter lugruimte per stoel voorsien word;
- (i) die perseel waarop sodanige bedryf uitgeoefen word en alle instrumente en ander artikels daarop wat gebruik word of bedoel is om gebruik te word in verband met sodanige bedryf, te alle tye skoon en in 'n goeie skoon toestand gehou word;
- (j) daar op sodanige perseel 'n voldoende aantal borsels, kamme, skeermesse, skêre, knippers of ander instrumente is vir die uitoefening van sodanige bedryf nie;

Algemene higiëne

3. Niemand wat die bedryf van barbier, haarsnyer of skoonheidskundige uitoefen of by sodanige bedryf behulpsaam is—

- (a) mag 'n haarborsel of toerusting instrumente en artikels by sodanige bedryf gebruik of dit vir gebruik hou nie, tensy dit deeglik skoon en gesteriliseer is, voor elke gebruik. Waar artikels of toerusting vir eenmalige gebruik bestem is mag dit nie vir meermalige gebruik aangewend word nie.
- (b) mag by sodanige bedryf 'n handdoek op iemand gebruik of laat gebruik nie, tensy dit deeglik gewas en gesteriliseer is nadat dit, op iemand anders gebruik is; of
- (c) mag by sodanige bedryf 'n bedekking of kledingstuk op iemand gebruik of laat gebruik op so 'n wyse dat dit met die kop, gesig of nek van so iemand in aanraking kom nie, tensy dit deeglik gewas en gesteriliseer is nadat dit op iemand anders gebruik is; of
- (d) mag iemand bedien of laat bedien nie, tensy 'n ongebruikte stuk skoon papier, of linne wat na vorige gebruik gewas en gesteriliseer is, op so 'n wyse op so iemand gebruik word dat dit doeltreffend verhoed dat die kop of nek van so iemand regstreeks in aanraking kom met die stoel waarin hy sit; of
- (e) mag 'n borsel, kam, skeermes, skêr, knipper of ander instrument wat met die blootgestelde deel van iemand se liggaam in aanraking gekom het, op iemand anders gebruik of laat gebruik nie, tensy
 - (i) dit behoorlik in kookwater skoongemaak is; of
 - (ii) dit minstens tien minute lank ondergedompel is in 'n ontmettingsoplossing—met 'n kiemdodende sterkte van minstens dié van 'n oplossing karbolsuur van vyf persent, en daarna, voordat dit gebruik word, deeglik met skoon water afgespoel is; of
 - (iii) dit in 'n spesiale ontsmettingsapparaat behandel is op 'n wyse wat die raad goedkeur; of
- (f) mag op die gedeelte van die perseel waar sodanige bedryf gewoonlik uitgeoefen word, iemand wat blykbaar met luise besmet is of aan 'n haar- of huidsiekte ly, skeer of se hare knip of hom/haar enige ander behandeling in verband met sodanige bedryf laat ondergaan of toelaat dat dit gedoen word nie; of
- (g) mag 'n handdoek, instrument of ander artikel wat gebruik is op 'n persoon in paragraaf (f) genoem, gebruik of laat gebruik nie, tensy dit gesteriliseer is.
- (h) mag by sodanige bedryf—
 - (i) seep, skeerroom, waks of derglike middel wat nie in sy vloeibare of poeiervorm of in buisies is nie, gebruik of laat gebruik nie; of

- (ii) of soap in cake or tablet form; or
- (iii) on any person of any styptic other than liquid or powder applied as a spray or by means of a clean and un-used piece of cotton wool; or
- (iv) on any person of any sponge, powder-puff or alum or other styptic in stick or block form; or
- (i) shall apply or allow any operation pertaining to the business of a barber, hairdresser or beautician to be applied to any person, unless the person so applying:
 - (i) wears clean clothes;
 - (ii) has immediately before commencing such operation washed his hands; and
 - (iii) if free from any infectious or contagious disease, any disruptive disorder or any discharging ulcer or sore, or, if he has attended to or been in contact with a person thus afflicted, has thoroughly disinfected himself before commencing such operation; or
- (j) shall, when engaged in any operation in such business—
 - (i) blow away with his own breath any hair or other matter which may have fallen upon a person in the course of such operation;
 - (ii) remove such hair or matter otherwise than by means of a soft brush or a compressed air blower.

Removal of refuse

4. Every person carrying on the business of a barber, hairdresser or beautician shall—
- (a) ensure that all hair, immediately after being cut, be swept up and placed in the covered refuse receptacles provided for the purpose;

Penalties

5. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
- (a) a fine or imprisonment, or to both a fine and such imprisonment;
 - (b) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued; and
 - (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention of failure.

- (ii) seep in die vorm van koekies of stene gebruik of laat gebruik nie; of
- (iii) op enigiemand 'n ander bloedstollende middel as vloeistof of poeier wat deur middel van 'n spuit of 'n skoon, ongebruikte stuk watte aangewend word, gebruik of laat gebruik nie; of
- (iv) op enigiemand 'n spons, poeierkwas of aluin of ander bloedstollende middel in stif- of tabletvorm gebruik of laat gebruik nie; of
- (i) mag enige werksaamheid in verband met die bedryf van barbier, haarsnyer of skoonheidskundige op iemand uitvoer of laat uitvoer nie, tensy die persoon wat dit uitvoer—
 - (i) skoon klere aan het;
 - (ii) onmiddellik voordat by met sodanige werksaamheid begin, sy hande gewas het; en
 - (iii) nie aan 'n aansteeklike of besmetlike siekte, 'n uit slaande kwaal of 'n etterende sweer of seer ly nie, of, as hy iemand wat daaraan ly, bedien het of met hom in aanraking gekom het, homself daarna deeglik ontsmet het voordat hy met sodanige werksaamheid begin; of
- (j) mag, wanneer hy enige werksaamheid in verband met sodanige bedryf uitvoer—
 - (i) hare of ander stof wat in die loop van sodanige werksaamheid op iemand geval het, met sy asem wegblaas nie;
 - (ii) sodanige hare of stof op 'n ander wyse verwyder as deur middel van 'n sagte borsel of 'n lugblaser nie.

Verwydering van Afval

4. Iedereen wat die bedryf van barbier, haarsnyer of skoonheidskundige uitoefen, moet—
- (a) sorg dat die perseel te alle tye in 'n sindelike en skoon toestand is deur alle afval hare of ander materiale na die behandeling van elke kliënt onmiddellik te verwyder en dit in die houers vir die doel te plaas.

Strafbepaling

5. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigebevinding strafbaar met—
- (a) 'n boete of gevangenisstraf, of beide 'n boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (b) in die geval van 'n voortdurende misdryf met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf of sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
 - (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die plaaslike owerheid aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

WITZENBERG MUNICIPALITY:**BY-LAW RELATING TO CAMPING AREAS****(5-2004)****Purpose of By-Law**

- To promote the achievement of a safe and sought after tourism environment for the benefit of visitors and residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the use and management of camping areas.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“animal” means any mammal, reptile, amphibian or fish;

“camp” or “camping” means to occupy land by picnicking thereon or by standing thereon with a caravan or vehicle or erecting thereon a tent or temporary structure and using such caravan, vehicle, tent or temporary structure for the purpose of habitation and/or sleeping or as a shelter or protection against the weather;

“camper” means the person who camps and, in relation to a camping area, to whom a camping permit is issued.

“camping area” means land vesting in and set aside by the municipality as a public picnic, camping or caravan park site or a similar facility approved by the municipality on private land;

“camping permit” means a document printed and issued by the municipality for the purposes contemplated by this by-law or the municipality’s official receipt issued against payment of the prescribed camping charges in respect of the occupation of a camping area;

“camping site” means any part of a camping area, demarcated or assigned for the purpose of camping thereon;

“caravan” means a motor vehicle or trailer permanently equipped to provide living and sleeping accommodation for persons;

“caravan park” means any land used or intended to be used for the accommodation of caravans and mobile homes;

“caretaker” means the official appointed by the municipality or an owner to ensure that the provisions of this by-law is complied with and includes any employee of the municipality or owner, acting in the capacity as caretaker or acting in terms of a direction by or authority of the caretaker;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“nuisance” means any act, omission or condition which is offensive or injurious or dangerous to health, or which materially interferes with the ordinary comfort, convenience, peace or quiet of persons in a camping area or adversely affects the safety of such persons;

“owner” means the person to whom the municipality has granted written permission to permit camping on private land;

“prescribed charges” means the charges prescribed by the municipality for entrance to and use of a camping area and the amenities connected therewith;

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:**VERORDENING INSAKE KAMPEERGBIEDE****(5-2004)****Doel van Verordening**

- Om die verwesenliking van ’n veilige en gesogte toerisme-omgewing vir besoekers en inwoners binne die regsgebied van die munisipaliteit te bevorder;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die gebruik en bestuur van kampeergebiede te reguleer.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van ’n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“dier” enige soogdier, reptiel, amfibie of vis;

“eienaar” die persoon aan wie die munisipaliteit skriftelike toestemming verleen het om kampering toe te laat op private grond;

“kampeer” of “om te kampeer” om grond te okkupeer deur piekniek daarop te hou of deur ’n woonwa of voertuig daarop te laat staan of ’n tent of tydelike struktuur daarop op te rig en sodanige woonwa, voertuig of tent vir woon- en/of slaapdoeleindes, onderdak of skuiling teen die weer te gebruik;

“kampeerder” die persoon wat kampeer en, met betrekking tot ’n kampeergebied, die persoon aan wie ’n kampeerpermit uitgereik is;

“kampeergebied” enige grond onder berusting van en afgesonder deur die munisipaliteit as ’n openbare piekniek-, kampeer- of woonwaparkterrein of ’n dergelike fasiliteit deur die munisipaliteit goedgekeur op private grond;

“kampeerpermit” ’n dokument gedruk en uitgereik deur die munisipaliteit vir die doel soos by hierdie verordening beoog, of die munisipaliteit se amptelike kwitansie uitgereik teen betaling van die voorgeskrewe kampeergeld, ten opsigte van die okkupering van ’n kampeergebied;

“kampeerperseel” enige gedeelte van ’n kampeergebied wat afgemerk of aangewys is vir die doel om daarop te kampeer;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“oorlas” enige handeling, versuim of toestand wat aanstootlik of nadelig of gevaarlik vir die gesondheid is of wat wesenlik inbreuk maak op die gewone gemak, gerief, vrede of rus van persone in ’n kampeergebied of wat die veiligheid van sodanige persone nadelig raak;

“opsigter” die beampte wat deur die munisipaliteit of ’n eienaar aangestel is om toe te sien dat die bepalings van hierdie verordening nagekom word en sluit in enige werknemer van die munisipaliteit of eienaar wat in die hoedanigheid as opsigter waarneem of wat ingevolge ’n opdrag of magtiging van die opsigter namens die opsigter optree;

“voertuig” ’n toestel ontwerp of aangepas om hoofsaaklik op wiele of rusperbande te loop en omvat dit ook ’n sleepwa;

“voorgeskrewe gelde” die gelde wat deur die munisipaliteit voorgeskryf word vir toegang tot en gebruik van ’n kampeergebied en die fasiliteite wat daarmee gepaard gaan;

“waters” riviere, strome, damme, reservoirs en vore, met inbegrip van die oewers daarvan en enige gedeelte van sodanige waters;

“vehicle” means a device designed or adapted mainly to travel on wheels or crawler tracks and also includes a trailer, and

“waters” include rivers, streams, dams, reservoirs and furrows together with the banks thereof and any part of such waters.

Camping in land vested in or under control of the municipality

2. No person shall camp on any land vesting in and/or under the control of the municipality except on a camping site within the boundaries of a camping area, and then only subject to the provisions of this by-law.
3. No person shall camp on any land within a camping area without being in possession of a valid camping permit.
4. Any person making use of a camping area or any amenity therein for whatever purpose shall do so at his own risk and the municipality shall, in the absence of proof of negligence on its part or any of its employees, not accept responsibility for the death of such person or injury, damage or loss suffered by such a person in the process.
5. No camping permit shall be issued unless the prospective camper—
 - (1) duly completes the camping register and by means of his or her signature therein signifies as to the correctness of the information supplied, to submission by him or her and his or her camping party to the provisions of this by-law and all rules laid down in terms thereof as also to the reasonable instructions of the caretaker;
 - (2) has paid the prescribed charges in respect of the full period during which the camping site will be occupied.
6.
 - (1) A camping permit shall be valid only for the period stated therein and must be kept and produced upon request by the superintendent. The caretaker may renew such permit or refuse the renewal thereof.
 - (2) No person shall without the written consent of the municipality camp in a camping area whether continuous or otherwise for a period exceeding three months in any period of twelve months. The municipality may refuse such an application or grant it subject to such conditions and for such period as it may deem fit but not for any period in excess of a further three consecutive months;
 - (3) If permission is granted in terms of subsections (1) and (2) a new camping permit shall be issued on payment of the normal prescribed charges in respect of the full period of further occupation.
7. The occupier of a camping site must be the person whose name appears on the camping permit and he or she may not sublet, cede, dispose of, or in any way alienate his rights thereunder.
8.
 - (1) Reservation of camping sites shall only be considered upon receipt of a written application.
 - (2) An amount equal to the full charges in respect of a site for the full period for which reservations is desired, shall be payable before such reservation is confirmed.
 - (3) If written notice of cancellation of a reservation is received by the municipality at least twenty-one days prior to the commencement of the reserved period, half the amount of the charge already paid by the holder of the camping permit, shall be refunded to him. Only under exceptional circumstances will the municipality consider making a greater refund.
9.
 - (1) Notwithstanding any contract between the municipality and any person, the caretaker may direct any camper and/or member of his or her camping party to leave the camping area

“woonwa” ’n motorvoertuig of sleepwa wat permanent toegerus is vir gebruik deur persone vir woon- en slaapdoeleindes, en

“woonwapark” enige grond wat gebruik word of bedoel is om gebruik te word vir die akkommodasie van woonwaens en mobiele wonings.

Kampering op grond onder berusting of beheer van die munisipaliteit

2. Niemand mag op enige grond onder berusting en/of beheer van die munisipaliteit kampeer nie behalwe op ’n kampeerperseel binne die grense van ’n kampeergebied, en dan alleenlik onderworpe aan die bepalings van hierdie verordening.
3. Niemand mag op enige grond binne ’n kampeergebied kampeer as so ’n persoon nie in besit van ’n geldige kampeerpermit is nie.
4. Iedereen wat van ’n kampeergebied of enige fasiliteit daarin gebruik maak vir welke doeleindes ook al, doen dit op eie risiko en by ontstentenis van bewys van nalatigheid aan die kant van die munisipaliteit of enige van sy werknemers, aanvaar die munisipaliteit geen aanspreeklikheid vir sodanige persoon se dood of besering of skade of verlies wat so ’n persoon in die proses opdoen of ly nie.
5. ’n Kampeerpermit word nie uitgereik nie alvorens die voornemende kampeerder—
 - (1) die kampeerregister behoorlik ingevul het en deur sy of haar handtekening daarin aan te bring, bevestig het dat die inligting wat verstrekk is korrek is, dat hy of sy onderneem om hom of haar en sy of haar kampeergeselskap te onderwerp aan die bepalings van hierdie verordening en alle reëls daarkragtens voorgeskryf asook aan die redelike opdragte van die opsigter;
 - (2) die voorgeskrewe gelde vir die volle tydperk waarvoor die kampeerperseel geokkupeer gaan word, betaal het.
6.
 - (1) ’n Kampeerpermit is net geldig vir die tydperk daarop aangedui en moet gehou en op aanvraag aan die opsigter getoon word. Die opsigter kan sodanige permit hernieu of die hernuwing daarvan weier.
 - (2) Niemand mag sonder die munisipaliteit se skriftelike toestemming vir ’n langer tydperk as drie maande, hetsy ononderbroke of andersins, in enige tydperk van twaalf maande in ’n kampeergebied kampeer nie. Die munisipaliteit kan so ’n aansoek weier of dit toestaan onderworpe aan die voorwaardes en vir die tydperk wat die munisipaliteit dienstig ag, maar wat nie langer as ’n verdere drie agtereenvolgende maande is nie.
 - (3) Indien toestemming ingevolge subartikels (1) en (2) verleen word, word ’n nuwe kampeerpermit uitgereik teen betaling van die gewone voorgeskrewe gelde vir die volle tydperk van verdere okkupasie.
7. Die okkupeerder van ’n kampeerperseel moet die persoon wees wie se naam op die kampeerpermit verskyn en hy of sy mag nie sy regte daarkragtens onderverhuur, sedeer, afstaan of op enige wyse vervreem nie.
8.
 - (1) Die bespreking van kampeerpersele word alleenlik oorweeg by ontvangs van ’n skriftelike aansoek.
 - (2) ’n Bedrag gelyk aan die volle bedrag ten opsigte van ’n perseel vir die hele tydperk waarvoor bespreking verlang word, is betaalbaar voordat sodanige bespreking bekragtig word.
 - (3) Indien skriftelike kennis van kansellering van ’n bespreking minstens een-en-twintig dae voor die aanvang van die tydperk van bespreking deur die munisipaliteit ontvang word, word die helfte van die bedrag wat reeds deur die houder van die kampeerpermit betaal is aan hom terugbetaal. Alleenlik in buitengewone omstandighede oorweeg die munisipaliteit ’n groter terugbetaling.
9.
 - (1) Nieteenstaande enige kontrak tussen die munisipaliteit en enige persoon kan die opsigter enige kampeerder en/of lid van sy of haar kampeergeselskap gelas om die kampeer-

- if the caretaker has reasonable grounds to believe that such person has committed an offence whether in terms of this by-law or the provision of any other Act or if in the opinion of the caretaker he or she has conducted himself in such a manner that his or her presence in the camping area is undesirable or if he or she fails to comply with the reasonable requests or instructions of the caretaker.
- (2) In the circumstances set out in subsection (1) the campers' camping permit shall be withdrawn and no money shall be refunded in respect of any unexpired period already paid for.
10. When a camper's camping permit expires on account of efflux of time or withdrawal, such a camper shall—
- (1) voluntarily and without delay vacate his or her camping site and leave it in a clean and tidy condition. He or she shall be responsible for the disposing of all rubbish and the filling of all holes and furrows made by him or her in the ground and should he or she fail to do so to the satisfaction of the caretaker, the municipality may do so at his or her expense, and
- (2) remove from such camping site and the camping area all property belonging to him or her and members of his or her camping party. Any such property remaining in the camping area after the departure of the camper may be removed and kept in custody by the caretaker at the cost and risk of the camper and shall become the municipality's property if not claimed and removed by the owner within one month of such removal.
11. (1) Only one caravan with not more than two side tents forming part thereof, is permitted per camping site on those camping sites set aside within a camping area for the accommodation of caravans and mobile homes only.
- (2) Only tent per camping site shall be permitted on those camping sites set aside within a camping area for the accommodation of tents only.
12. No camper shall make his or her camp or picnic on a camping site other than that assigned to him or her by the caretaker or refuse to obey the reasonable instructions of such officer or to comply with the caretaker's demands as to the manner of making such camp. The caretaker shall have absolute discretion in this regard as also with regard to the acceptability and sufficiency, or not, of any dwelling/sleeping accommodation, fencing, shelters, temporary structures, erections and the number and type of vehicle/s to be permitted on camping site.
13. Any camper may be instructed by the caretaker at any time to move his or her camp to another camping site if the caretaker considers such moving to be desirable in the public interest or for the sake of the safety of person and/or property or for purposes of executing urgent municipal works.
14. No camper shall—
- (1) use any camping site for any purpose other than a camping holiday and he or she shall in particular not carry on any trade or business thereon;
- (2) on any camping site create a nuisance or permit the creation of a nuisance by any member of his or her camping party or any of his or her guests;
- (3) fail to maintain his camping site in a clean and sanitary condition or fail to maintain thereon good order and decency nor allow thereon anything which may interfere with the comfort and convenience of other campers of the general public;
- (4) clean or permit to be cleaned household utensils, fish or vegetables or prepare or permit to be prepared food at any place other than that assigned for the purpose.
- gebied te verlaat as die opsigter op redelike gronde glo dat sodanige persoon 'n misdryf gepleeg het, hetsy ingevolge hierdie verordening of enige ander wetsbepaling, of indien hy of sy hom of haar volgens die opsigter se mening op so 'n wyse gedra het dat sy of haar teenwoordigheid in die kampeergebied onwenslik is, of indien hy of sy versuim om die opsigter se redelike versoek of opdragte na te kom.
- (2) In die omstandighede in subartikel (1) vermeld, word die kampeerder se kampeerpermit ingetrek en word geen gelde ten opsigte van enige onverstreke tydperk waarvoor reeds betaal is, terugbetaal nie.
10. Wanneer 'n kampeerder se kampeerpermit weens tydsverloop of intrekking verval, moet so 'n kampeerder—
- (1) sy of haar kampeerperseel vrywilliglik en sonder versuim ontruim en dit in 'n skoon en netjiese toestand laat. Hy of sy is verantwoordelik vir die wegdoen van alle vullis in die opvul van alle gate en vore wat hy of sy in die grond gemaak het en indien hy of sy dit nie ten genoë van die opsigter doen nie, kan dit op sy of haar koste deur die munisipaliteit gedoen word, en
- (2) al sy of haar besittings en dié van sy of haar kampeergeselskap vanaf sodanige kampeerperseel en die kampeergebied verwyder. Enige sodanige besittings wat in die kampeergebied agterbly nadat die kampeerder vertrek het, kan deur die opsigter op koste en risiko van die kampeerder verwyder en in bewaring gehou word en indien dit nie binne een maand vanaf sodanige verwydering deur die eienaar opgeëis en afgehaal word nie, word dit die munisipaliteit se eiendom.
11. (1) Net een woonwa, met hoogstens twee sytente wat deel daarvan uitmaak, per kampeerperseel word toegelaat op daardie kampeerpersele wat binne 'n kampeergebied afgesonder is vir die akkommodasie van woonwaens en mobiele wonings alleenlik.
- (2) Hoogstens drie tente per kampeerperseel sal toegelaat word op daardie kampeerpersele wat binne 'n kampeergebied afgesonder is vir die akkommodasie van tente alleenlik.
12. Geen kampeerder mag sy of haar kamp opslaan of piekniek hou op 'n ander kampeerperseel as dié wat die opsigter aan hom of haar toewys nie of weier om sodanige beampte se redelike opdragte uit te voer of die opsigter se vereistes na te kom wat betref die wyse waarop sodanige kamp opgeslaan moet word. Die opsigter het in dié verband absolute diskresie en so ook wat betref die aanvaarbaarheid en genoegsaamheid, al dan nie, van enige woon/slaapakkommodasie, omheining, skerms, tydelike strukture, oprigtings en die getal en tipe voertuig/voertuie wat op 'n kampeerperseel toegelaat word.
13. Die opsigter kan enige kampeerder te eniger tyd gelas om sy of haar kamp na 'n ander kampeerperseel te verskuif as die opsigter dit ag in die openbare belang te wees of ter wille van die veiligheid van persone en/of eiendom of ter uitvoering van dringende werke van die munisipaliteit.
14. Geen kampeerder mag—
- (1) enige kampeerperseel vir enige ander doel as kampering gebruik nie en in die besonder mag hy of sy geen handel dryf of besigheid doen daarop nie;
- (2) op enige kampeerperseel 'n oorlas skep of toelaat dat dit daarop geskep word deur enige lid van sy of haar kampeergeselskap of enige van sy of haar gaste nie.
- (3) In gebreke bly om sy of haar kampeerperseel in 'n skoon higiëniese toestand te hou of versuim om die goeie orde en welvoeglikheid daarop te handhaaf nie; ook mag hy of sy niks daarop toelaat wat inbreuk kan maak op die gerief en gemak van ander kampeerders of die algemene publiek nie;
- (4) huisgereedskap, vis of groente skoonmaak of toelaat dat dit skoongemaak word, of voedsel voorberei of toelaat dat dit voorberei word op 'n ander plek as dié wat vir die doel aangewys is nie;

(5) wash or hang out or permit to be washed or hung out any household linen or clothes, except such light garments and accessories as are necessary for the comfort of the individual, and then only at the places assigned for the purpose; (6) board or lodge any person for money or against any other compensation; (7) keep any animal, dog or fowl, duck, goose, turkey or any other bird on a camping site; provided that the caretaker may at his discretion permit small cage birds in cages, and (8) fail to obey the reasonable instructions of the caretaker in connection with the preservation of health, cleanliness, neatness and good order within the camping area. 15. No person shall in a camping area— (1) disturb, deface, damage, destroy or remove any movable or immovable property belonging to the municipality including information and direction signs, trees, bushes or vegetation; (2) injure, kill, capture or disturb any animal or bird or damage, disturb or destroy the nest or eggs of any bird; (3) proceed to or from any camping site except along the recognised roads; (4) ride or drive a vehicle in a manner which may in the opinion of the superintendent endanger the safety of any person, vehicle or property; (5) park a vehicle on a camping site on which another person camps or in any road in such a manner as to cause an obstruction to another camper or traffic. The caretaker may whenever her or she considers it desirable in the interest of campers and/or the public, instruct any person to park his or her vehicle elsewhere or to remove it from the camping area; (6) do any repairs to any vehicle; (7) hawk, sell, expose for sale or process any articles or goods or foodstuffs or other commodity; (8) write, draw, affix or exhibit any profane, obscene or abusive word, matter, representation or character upon any premises or property; (9) commit any act or use any language which is profane, obscene or abusive; (10) do anything which may cause injury to persons or damage or destruction to property; (11) behave in a disorderly or riotous manner; (12) urinate or defecate except in a sanitary convenience; (13) appear in a nude state or improperly dressed outside a dressing room, closet or in public; (14) use or enter any sanitary convenience or changeroom provided for the opposite sex; (15) deposit bottles, broken glass or rubbish except in the receptacles provided by the Municipality for the purpose; (16) cause a nuisance; (17) make, provide or reproduce any music in a manner which interferes with the comfort, convenience and peace of campers or the general public; (18) make any fire except in the places assigned for the purpose;	(5) huishoudelike linnegoed of klere was en uithang of toelaat dat dit gewas of uitgehang word nie, behalwe ligte kledingstukke en benodighede wat nodig is vir die gerief van die individu, en dan alleenlik op die plekke wat vir die doel aangewys is; (6) aan enige persoon kos of losies verskaf vir geld of teen enige ander vergoeding nie; (7) enige dier, hond of hoender, eend, gans, kalkoen of ander voël op 'n kampeerperseel aanhou nie; met dien verstande dat die opsigter na goeddunke die aanhou van kouvoëltjies in koue kan toelaat, en (8) in gebreke bly om die redelike opdragte van die opsigter in verband met die beskerming van gesondheid en die handhawing van sindelikeid, netheid en die goeie orde binne die kampeergebied te gehoorsaam nie. 15. Niemand mag in 'n kampeergebied— (1) enige roerende of onroerende eiendom van die munisipaliteit, met inbegrip van inligtingstekens, aanwysingsborde, bome, bosse of plantegroei versteur, ontsier, beskadig, vernietig of verwyder nie; (2) enige dier of voël beseer, doodmaak, vang of versteur of die nes of eiers van 'n voël beskadig, versteur of vernietig nie; (3) na of van enige kampeerperseel beweeg behalwe langs die erkende paaie nie; (4) in 'n voertuig ry of dit bestuur op 'n wyse wat na die opsigter se mening die veiligheid van enige persoon, voertuig of eiendom in die gevaar kan stel nie; (5) 'n voertuig parkeer op 'n kampeerperseel waarop 'n ander persoon kampeer of in enige pad op so 'n wyse dat dit 'n versperring vir 'n ander kampeerder of verkeer kan veroorsaak nie. Die opsigter kan te eniger tyd wanneer hy of sy dit dienstig ag in belang van die kampeerders en/of die publiek, enige persoon gelas om sy of haar voertuig elders te parkeer of om dit uit die kampeergebied te verwyder; (6) enige herstelwerk aan enige voertuig doen nie; (7) enige artikels of goedere of voedsel of enige ander handelsware smous, verkoop, uitstal vir verkoop of verwerk nie; (8) enige godslasterlike, onweloweglike of beledigende woord, artikel, voorstelling of teken op enige perseel of eiendom skryf, teken, ophang of vertoon nie; (9) enige daad verrig of enige taal besig wat godslasterlik, onweloweglik of beledigend is nie; (10) enige handeling verrig waardeur enige persoon beseer of eiendom beskadig of verniel kan word nie; (11) hom of haar op 'n wanordelike of oproerige wyse gedra nie; (12) urineer of hom of haar ontas nie, behalwe in 'n sanitêre gerief; (13) in 'n naakte toestand of onbetaamlik geklee buite 'n kleedkamer, gemakhuisie of in die openbaar verskyn nie; (14) enige sanitêre gerief of kleedkamer wat vir die teenoorgestelde geslag bedoel is, gebruik of binnegaan nie; (15) bottels, stukkende glas of vullis weggooi behalwe in die houers wat die munisipaliteit vir die doel voorsien nie; (16) enige oorlas veroorsaak nie; (17) enige musiek maak, verskaf of voortbring op 'n wyse wat inbreuk maak op die gerief, gemak en rus van kampeerders of van die algemene publiek nie; (18) 'n vuur maak nie; behalwe op die plekke wat vir die doel afgesonder is;

(19) discharge a firearm, air rifle or air pistol.	(19) 'n vuurwapen, windbuks of windpistool afvuur nie;
(20) use a catapult;	(20) enige rekker gebruik nie;
(21) discharge any fireworks;	(21) enige vuurwerk afvuur nie;
(22) loiter unless he or she is a member of a camper's group or a camper's guest;	(22) drentel nie, tensy hy of sy 'n lid van 'n kampeergeselskap of 'n gas van 'n kampeerder is;
(23) climb over or creep through any gate or fence;	(23) deur of oor enige hek of heining kruip of klim nie;
(24) solicit alms or gamble;	(24) om aalmoese bedel of dobbel nie;
(25) pollute any waters;	(25) enige waters besoedel nie;
(26) (i) except with the permission of the caretaker and in a manner approved by the caretaker make any electrical connection to his or her camping site or any other place within the camping area;	(26) (i) behalwe met die toestemming van die opsigter en op die wyse wat die opsigter goedkeur enige elektriese verbinding na sy of haar kampeerperseel of enige ander plek binne die kampeergebied maak nie;
(ii) be permitted more than one electrical connection to his or her camping site and only one supply conductor shall be permitted per camping site;	(ii) meer as een elektriese verbinding na sy of haar kampeerperseel hê nie, en net een toevoerleiding per kampeerperseel word toegelaat;
(iii) use an electrical connection to his or her camping site for purposes other than a camper's bona-fide camping needs;	(iii) 'n elektriese verbinding na sy of haar kampeerperseel vir ander doeleindes as 'n kampeerder se bona fide kampeerbehoefes gebruik nie;
(27) obstruct any employee of the municipality in the lawful execution of his or her duties;	(27) enige werknemer van die munisipaliteit hinder by die wettige uitvoering van sy of haar pligte nie;
(28) refuse, upon being requested by the caretaker or other authorised employee of the municipality in the lawful execution of his or her duty—	(28) wanneer hy of sy daartoe versoek word deur die opsigter of ander gemagtigde werknemer van die munisipaliteit by die wettige uitvoering van sy of haar pligte, weier om—
(a) to produce any ticket or camping permit issued by the municipality in connection with a camping area, or	(a) 'n kaartjie of kampeerpermit wat deur die munisipaliteit uitgereik is in verband met die kampeergebied te toon nie, of
(b) to furnish his name and address;	(b) sy naam en adres te verstrek nie;
(29) without the consent of the caretaker—	(29) sonder die toestemming van die opsigter—
(a) enter any area or building not open to the public;	(a) enige gebied betree of gebou binnegaan wat nie vir die publiek toeganklik is nie;
(b) present or hold any public entertainment;	(b) enige openbare vermaaklikheid aanbied of hou nie;
(c) collect any money or hold collections;	(c) enige geld insamel of kollekte hou nie;
(d) distribute any pamphlet, book, handbill or any printed or written matter;	(d) enige pamflet, boek, strooibiljet of enige ander gedrukte of geskrewe stof versprei nie;
(e) organise or address any gathering.	(e) enige byeenkoms organiseer of toespreek nie;
16. Organised dancing within the camping area shall not be permitted without written approval by the municipality	16. Geen georganiseerde dansery word binne die kampeergebied toegelaat sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit nie.
17. The municipality may—	17. Die munisipaliteit kan—
(1) set up notices or signs for the control of a camping area and the defining of the general matters which it may deem necessary or suitable to achieve the objects of this by-law, and	(1) kennisgewing of tekens aanbring vir die beheer oor 'n kampeergebied en die bepaling van die algemene sake wat hy nodig of geskik ag om die oogmerke van hierdie verordening te bereik, en
(2) furthermore and without prejudice to the generality of its powers and authority—	(2) voorts en sonder inkorting van die algemeenheid van sy magte en bevoegdhede
(i) reserve the use of a camping area or any portion/ thereof for a specific purpose;	(i) die gebruik van 'n kampeergebied of enige gedeelte/s daarvan vir 'n bepaalde doel afsonder;
(ii) prescribe the times when persons shall be allowed into or may or must leave a camping area;	(ii) die tye wanneer persone tot 'n kampeergebied toegelaat word of dit kan of moet verlaat, voorskryf;
(iii) determine the maximum number of persons who shall be permitted to camp per camping site or to enter the camping area;	(iii) die maksimum getal persone voorskryf wat per kampeerperseel mag kampeer of wat die kampeergebied mag binnegaan;
(iv) control, regulate or restrict the use of vehicles, and	(iv) die gebruik van voertuie beheer, reël of beperk, en

- (v) prescribe the charges payable for entry to and the use of any camping area and amenities therein.

Camping on private land

18. (1) No person shall without the prior written permission of the municipality having been obtained camp on private land or permit camping thereon be it for profit or otherwise;
- (2) The municipality may in its discretion refuse any such application for permission or grant it subject to the provisions of this by-law and any further conditions which the municipality may consider expedient;
- (3) The municipality may withdraw any permission granted as aforementioned, if the owner does not comply with all the provisions of this by-law and the further conditions imposed by the municipality at the time of approval or the provisions of any ordinance or act, after having been warned in writing to comply therewith.

Penalties

19. Any person who contravenes any provision of this by-law or disregards or fails to comply with a lawful instruction from the caretaker shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
- (1) a fine or imprisonment for a period not exceeding six months or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment of 10 days or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention or failure. 6289

- (v) die gelde voorskryf wat betaalbaar is vir toegang tot en die gebruik van enige kampeergebied en fasiliteite daarin.

Kampering op private grond

18. (1) Niemand mag sonder die munisipaliteit se voorafverkreë skriftelike toestemming op private grond kampeer of toelaat dat daarop gekampeer word nie, hetsy vir wins of andersins.
- (2) Die munisipaliteit kan na goëddunke enige sodanige aansoek om toestemming weier of dit toestaan onderworpe aan die bepalings van hierdie verordening en enige verdere voorwaardes wat die munisipaliteit dienstig ag.
- (3) Die munisipaliteit kan enige toestemming wat soos voornoem toegestaan is, intrek indien die eienaar versuim om aan al die voorwaardes wat tydens goedkeuring deur die munisipaliteit voorgeskryf is of die bepalings van enige ordonansie of wet na te kom nadat die eienaar skriftelik in kennis gestel is om dit na te kom.

Strafbepaling

19. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of 'n wettige opdrag van die opsigter verontagsaam of nalaat om daaraan te voldoen, is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande, of sodanige boete of sodanige gevangenisstraf of beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf van 10 dae, of sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en
- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim. 6289

WITZENBERG MUNICIPALITY:

BY-LAW RELATING TO CERES NATURE RESERVE

(6-2004)

Purpose of by-law

- To promote the achievement of nature- and environmental conservation;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the use and management of nature reserves;

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“reserve” means the land described in the Provincial Notice set out below:

- (a) Ceres Nature Reserve — Provincial Notice 788 of 1980

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:

VERORDENING INSAKE CERES NATUURRESERVAAT

(6-2004)

Doel van Verordening

- Om die verwesenliking van natuur- en omgewingsbewaring te bevorder;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die gebruik en bestuur van natuurreservate te reguleer.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“reservaat” die grond soos beskryf in Provinsiale Kennisgewing soos hieronder uiteengesit:

- (a) Ceres Natuurreservaat — PK 788 van 1980

Nature and Environmental Regulations applicable

2. The provisions of the Nature and Environmental Conservation Regulations promulgated under Provincial Notice 955 dated 29 August 1975 shall apply mutatis mutandis in respect of the reserves, and any reference in such regulations to—
- (a) a nature reserve, or
 - (b) the Director or the Department, shall be construed as a reference to—
 - (i) The reserves, or
 - (ii) the municipality respectively.

Charges

3. The municipality shall fix the charges payable to it in connection with any amenity, facility, entertainment, exhibition, performance or service established or provided by it in respect of the reserves.

Camping and Picnicking

4. (a) No person shall camp or picnic in the reserves except in conformity with the provisions of this by-law and at such site as the municipality may allocate to such person.
- (b) Any person who has been allocated a site in terms of this section shall be responsible for the cleanliness thereof.

General prohibitions

5. No person shall—
- (a) trespass upon any flower bed or lawn;
 - (b) sell or offer for sale anything without first having obtained the written permission of the municipality;
 - (c) without good cause refuse or fail on demand to furnish any official with his correct name and address, and
 - (d) leave any motor vehicle unattended without first having secured the handbrake and locked the doors thereof, in the reserves.

Penalty

6. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
 - (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention.

6290

Natuur- en Omgewingsbewaringsregulasies van toepassing

2. Die bepalings van die Natuur- en Omgewingsbewaringsregulasies afgekondig by Provinsiale Kennisgewing 955 van 29 Augustus 1975 is mutatis mutandis van toepassing ten opsigte van die reservate, en enige verwysing in sodanige regulasies na—
- (a) 'n natuureservaat, of
 - (b) die Direkteur of die Departement word vertolk as 'n verwysing onderskeidelik na—
 - (i) die reservate, of
 - (ii) die munisipaliteit.

Gelde

3. Die munisipaliteit stel die gelde vas wat aan hom betaalbaar is in verband met enige gerief, fasiliteit, vermaaklikheid, vertoning, uitvoering of diens wat deur hom ten opsigte van die reservate ingestel is of voorsien word.

Kampeer en piekniek hou

4. (a) Niemand mag in die reservate kampeer of piekniek hou nie behalwe ooreenkomstig die bepalings van hierdie verordening en op die perseel wat deur die munisipaliteit aan sodanige persoon toegewys is.
- (b) Iedereen aan wie 'n perseel ingevolge hierdie artikel toegewys is, is verantwoordelik vir die sindelikeit daarvan.

Algemene verbod

5. Niemand mag in die reservate—
- (a) enige blombedding of grasperk wederregtelik betree nie;
 - (b) enigiets verkoop of te koop aanbied sonder die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit nie;
 - (c) sonder grondige rede weier of versuim om sy regte naam en adres op aanvraag aan die munisipaliteit te verstrek nie, en
 - (d) enige motorvoertuig sonder toesig laat nie alvorens die handrem en deure daarvan vasgetrek en gesluit is.

Strafbepaling

6. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n straf van—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
 - (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

6290

WITZENBERG MUNICIPALITY:**COMMONAGE BY-LAW****(7-2004)****Purpose of By-Law**

- To promote the achievement of a safe and sound environment for the benefit of all residents;
- To provide for the conservation of the commonage through the prohibition of damaging of vegetation, bird- and animal life, the removal of any material and the unlawful occupation of the commonage.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“commonage” means any land or portion of land which is in possession or under control of the municipality and includes any street, road, thoroughfare or public place;

“municipal area” means the area described in Clause 2(1) of the Establishment Notice published under Provincial Notice 487 dated 22 September 2000;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“public place” means any square, park, recreation ground or open space which:—

- (a) is vested in the Municipality;
- (b) the public has the right to use, or
- (c) is shown on a general plan of a township filed in a deeds registry or a Surveyor-General’s office and has been provided for or reserved for the use of the public or the owners of erven in such township;

“street” means any road, street or thoroughfare or any other place which is commonly used by the public or any section thereof or to which the public or any section thereof has a right of access and except where in-consistent with the context includes—

- (a) the verge of any such road, street or thoroughfare
- (b) any footpath, sidewalk or similar pedestrian portion of a road reserve;
- (c) any bridge, ferry or drift traversed by any such road, street or thoroughfare;
- (d) any other object belonging to such road, street or thoroughfare.

Prohibited Actions

2. No person shall erect any hut, shelter, kraal, habitation or structure of any kind nor occupy, camp or squat on any portion of the commonage or in any street, or road, thoroughfare or public place without the consent of the municipality.
3. No person shall without prior permission of the municipality, accumulate, dump or deposit or cause to be accumulated, dumped or deposited on any portion of the commonage any derelict

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:**VERORDENING INSAKE DORPSGRONDE****(7-2004)****Doel van Verordening**

- Om die verwesenliking van ’n veilige en ongeskonde omgewing te bevorder tot voordeel van alle inwoners;
- Om voorsiening te maak vir bewaring van die dorpsgronde deur die verbod op beskadiging van plantegroei, voël- en dierelewe, die verwydering van enige materiaal en die onwettige bewoning van die dorpsgronde.

Woordomskrywing

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van ’n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“dorpsgrond” enige grond of gedeelte van grond wat in besit of onder beheer van die munisipaliteit is en sluit in enige straat, pad, deurgang of openbare plek;

“munisipale gebied” die gebied soos beskryf in klousule 2(1) van die Instellingskennisgewing gepubliseer per Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“openbare plek” enige plein, park, ontspanningsoord of oop terrein wat—

- (a) by die munisipaliteit berus;
- (b) die publiek die reg het om te gebruik, of
- (c) getoon word op ’n algemene plan van ’n dorpsgebied in ’n akteregistrasiekantoor van ’n landmeter-generaal en wat verskaf is vir of gereserveer is vir die gebruik van die publiek of die eienaars van erwe in sodanige dorpsgebied;

“straat” enige pad, straat of deurgang of enige ander plek wat gewoonlik deur die publiek of ’n deel daarvan gebruik word of waartoe die publiek of ’n deel daarvan die reg van toegang het en tensy onbestaanbaar met die sinsverband, sluit dit ook in—

- (a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige voetpad, sypaadje of soortgelyke voetganger gedeelte van ’n padreserwe;
- (c) enige brug, pont of drif waarvoor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop;
- (d) enige ander voorwerp wat ’n deel uitmaak van sodanige pad, straat of deurgang.

Verbode Handeling

2. Niemand mag sonder die toestemming van die munisipaliteit ’n hut, beskutting, kraal, woning of struktuur van enige soort op ’n gedeelte van die dorpsgrond of in ’n straat, pad, deurgang of openbare plek oprig of dit okkupeer of daarop kampeer of plak nie.
3. Niemand mag sonder die voorafverkreë toestemming van die munisipaliteit enige verlate motorkarre of ander voertuie of masjinerie of enige verlate onderdele daarvan op enige gedeelte

motor cars or other vehicles or machinery or any derelict parts thereof.

4. (1) No person shall on the commonage dig or remove soil, clay, sand, gravel or boulders without being in possession of a valid and current permit issued by the municipality.
- (2) The municipality may issue permits upon payment in advance of the charges fixed by it for the removal of soil, clay, sand, gravel or boulders from demarcated sites.
5. No person shall make bricks, or erect brick-, lime- or charcoal kilns, on any land within the municipal area, or on land under control of the municipality, without prior written consent of the municipality, except on land denoted for such purposes in terms of an approved spatial development plan and zoning scheme and further subject to payment of the fees determined by municipality.
6. No person shall cut, damage, burn, destroy, gather or remove any plants, shrubs, trees, timber, firewood, brushwood, manure or any grass growing or being upon any portion of the commonage without prior written permission of the municipality.
7. No person shall interfere with or cause damage to any fence, gate, drinking trough, water tap or other appliance or thing, or set fire to the pasture or any bush, tree, shrub on the commonage.
8. No person shall make use of any road over the commonage other than such roads as shall be allowed open by the municipality from time to time, and such roads to the use of which the public have a legal right.
9. No person shall deposit or in any way leave any poison for whatever purpose on the commonage or on any street, thoroughfare of public place without the written permission of the municipality.
10. The municipality has the right to set apart any portions of the commonage for the purpose of forming a rifle range or rifle ranges and no person shall practice target shooting with any rifle on any other portion of the commonage except on such range or ranges.
11. The municipality may cause traps to be set for vermin on the commonage and any person interfering with or damaging such traps in any way or letting loose or removing or causing to be loosened or removed any vermin there from or in any way disposing of any bodies there from without the prior approval of the municipality, shall be guilty of an offence.
12. No person shall kill, catch, capture or hunt or attempt to kill, any game or birds of whatsoever description on the commonage.
13. No person shall set traps of whatsoever description on the commonage without the prior consent of the municipality.
14. No person shall destroy the nest, or remove the eggs or young there from, of any birds or water-fowl on the commonage or any public place within the municipality.

Penalties

15. Except for the erection of a hut, building or any other structure for residential purposes on the commonage, in which case the provisions of the Act on Prevention of Illegal Eviction and the Unlawful Occupation of land, Act 19 of 1998, shall prevail, any person who contravenes or fails to comply with the provisions of this by-law shall be guilty of an offence and shall on conviction be liable to—
 - (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment, or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and

van die dorpsgrond ophoop, weggooi of aflaai of laat ophoop, weggooi of aflaai nie.

4. (1) Geen persoon wat nie in besit is van 'n geldige permit deur die munisipaliteit uitgereik, mag op dorpsgrond klei, grond, sand, gruis of klippe grawe of verwyder nie.
- (2) Die munisipaliteit kan permitte uitreik teen betaling vooruit van die gelde wat hy vasstel vir die verwydering van grond, klei, sand, gruis of klippe van afgebakende terreine.
5. Niemand mag sonder die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit bakstene maak of baksteen-, kalk- of houtskooloonde oprig op grond binne die munisipale gebied of op grond onder beheer van die munisipaliteit nie, behalwe op grond wat ingevolge 'n goedgekeurde ruimtelike ontwikkelingsraamwerk of soneringskema vir sodanige doeleindes aangewys is en onderworpe aan die betaling van die gelde deur die munisipaliteit bepaal.
6. Niemand mag plante, struik, bome, hout, brandhout, kreupelhout, mis of gras wat op enige gedeelte van die dorpsgrond groei of daarop gevind word, afsny, beskadig, verbrand, vernietig, bymekaarmaak of verwyder sonder die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit nie.
7. Niemand mag aan 'n heining, hek, drinkbak, waterkraan of ander toestel of ding peuter of dit beskadig of die weiveld of bossies, bome of struik op die dorpsgrond aan brand steek nie.
8. Niemand mag van enige pad oor die dorpsgrond gebruik maak nie, behalwe dié wat van tyd tot tyd deur die munisipaliteit oopgestel word en dié ten opsigte waarvan die publiek 'n wettige gebruiksreg het.
9. Niemand mag gif vir watter doel ook al op die dorpsgrond of op enige straat, verkeersweg of openbare plek plaas of laat sonder die skriftelike goedkeuring van die munisipaliteit nie.
10. Die munisipaliteit besit die reg om gedeeltes van die dorpsgrond af te sonder vir 'n skietbaan of skietbane en niemand mag met 'n geweer op enige ander gedeelte van die dorpsgrond skyfskiet nie behalwe op sodanige skietbaan of skietbane.
11. Die munisipaliteit kan valle vir ongediertes laat stel op die dorpsgronde en iedereen wat hom op enige wyse met sodanige valle bemoei of dit beskadig of 'n ongedierte daaruit loslaat of verwyder of laat loslaat of verwyder of toelaat dat dit gedoen word of op enige wyse karkasse daaruit verwyder sonder die voorafverkreë goedkeuring van die munisipaliteit, is skuldig aan 'n misdryf.
12. Niemand mag wild of voëls van watter soort ook al op die dorpsgrond doodmaak, vang of op hulle jag maak of hulle probeer doodmaak nie.
13. Niemand mag sonder die voorafverkreë toestemming van die munisipaliteit valle van watter soort ook al op die dorpsgrond stel nie.
14. Niemand mag die nes van voëls of watervoëls op die dorpsgrond of 'n openbare plek vernietig of die eiers of die kuikens daaruit haal nie.

Strafbepalings

15. Behalwe in die geval van die oprigting van 'n hut, of enige gebou of struktuur op dorpsgronde vir woondoeleindes, in welke geval die bepalinge van die Wet op Voorkoming van Onwettige Uitsetting en Onreëlmatige Besetting van Grond, Wet 19 van 1998, sal geld, is iedereen wat die bepalinge van hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—
 - (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en

- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention or failure. 6291

- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim. 6291

WITZENBERG MUNICIPALITY:

BY-LAW RELATING TO THE CONTROL OF CEMETERIES

(8-2004)

Purpose of By-Law

- To provide for cemeteries for the burial of dead bodies;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the burial and exhumation of dead bodies, the provision of grave plots and the maintenance thereof.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“berm” means a concrete strip laid by the Municipality on a grave plot, on which a memorial stone, if any, is to be erected;

“body” shall mean any dead human body, including the body of any stillborn child;

“burial” means burial in the earth or some other form of internment and shall include any other mode of disposal of a body;

“burial order” means an order issued in terms of the Births and Deaths Registration Act, 1992 (Act 51 of 1992);

“cemetery” means any burialplace which, as contemplated in section 3, has been duly set apart by the Municipality for the burial or disposal of bodies within the municipal area of Witzenberg;

“holder of reservation certificate” means a person to whom a certificate has been issued in terms of section 10 or transferred to in terms of section 11;

“municipal area” means the area described in Clause 2(1) of the Establishment Notice published under Provincial Notice 487 dated 22 September 2000;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“name” includes any identifying description of a deceased human being who possessed no name or whose name is unknown.

Application

2. This by-law shall be applicable in the municipal area of Witzenberg.

Establishment

3. The Municipality may set apart any area as a cemetery for the burial of the dead of any religious denomination or other body or community; provided that such setting apart shall not entitle any person to be buried in any particular place in a cemetery.

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:

VERORDENING INSAKE DIE BEHEER OOR BEGRAAFPLASE

(8-2004)

Doel van Verordening

- Om voorsiening te maak vir die daargestelling van begraafplase vir die teraardebestelling van lyke;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die teraardebestelling en opgraving van lyke, die voorsiening van grafpersele en die instandhouding daarvan te reguleer.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“begraving” ’n begraafplek wat, soos in artikel 3 bedoel, behoorlik deur die munisipaliteit afgesonder is vir die teraardebestelling of wegdoening van lyke binne die munisipale gebied van Witzenberg;

“begravningsorder” ’n order wat kragtens die Wet op Registrasie van Geboortes en Sterfgevallen, 1992 (Wet 51 van 1992), uitgereik is;

“berm” ’n betonstrook deur die Munisipaliteit op ’n grafperseel gelê, waarop ’n gedenksteen, indien daar een gaan wees, opgerig moet word;

“houer van ’n reserveringsertifikaat” iemand aan wie ’n sertifikaat ingevolge artikel 10 uitgereik of ingevolge artikel 11 oorgedra is;

“lyk” die liggaam van ’n dooie mens, met inbegrip van die liggaam van ’n doodgebore kind;

“munisipale gebied” die gebied soos beskryf in klousule 2(1) van die Instellingskennisgewing gepubliseer per Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“naam” ook ’n identifiserende beskrywing van ’n afgestorwe mens wat geen naam gehad het nie of wie se naam onbekend is;

“teraardebesteding” begrawing onder die grond of ’n ander vorm van graflegging, en omvat dit enige ander manier van wegdoening van ’n lyk.

Toepassing

2. Hierdie verordening is van toepassing in die munisipale gebied van Witzenberg.

Aanleg

3. Die munisipaliteit kan enige gebied as ’n begraafplaas afsonder vir die teraardebesteding van die oorledenes van enige kerkgenootskap of ander liggaam of gemeenskap; met dien verstande dat sodanige afsondering aan niemand die reg verleen om in ’n bepaalde plek in ’n begraafplaas begrawe te word nie.

Control

4. Cemeteries shall be under the control of the Municipality.

Authority for burial

5. (1) No person shall bury any body in the earth or cause such body to be so buried within the municipal area other than in a cemetery.
- (2) (a) No body shall be buried in the earth in a cemetery within the municipal area without permission of the municipality.
- (b) Such permission shall not be given without a burial order authorising such burial, and payment of the fees determined by the municipality. If the grave plot has been reserved in terms of section 10, the certificate concerned shall be produced in lieu of payment of the relevant fees.
- (3) The municipality may at its discretion, in such manner as it may deem fit, allow the burial of any body without charge in that portion of a cemetery set apart for such purpose.

Hours of burial

6. Except with the permission of the municipality, who shall record the circumstances under which such permission is granted, no person shall bury a body in a cemetery during the hours between sunset and sunrise.

Register of burials

7. (1) The municipality shall keep a register of burials and of graves.
- (2) Such register shall be completed as far as possible immediately after a burial has taken place.

Demarcation of grave plots

8. The municipality shall demarcate grave plots in accordance with an approved layout plan.

General provisions relating to cemeteries and burials

9. (1) No person under the age of 12 years shall enter any cemetery unless he is in the care of an adult or he does so with the approval of the municipality.
- (2) No person shall enter or leave any cemetery except by the gates provided for that purpose, nor shall any person enter any office or enclosed place in any cemetery except on business.
- (3) No person shall carry on any trade or solicit any business, or exhibit, distribute or leave any business card or advertisement, within any cemetery, except on sites specifically determined and set apart for such purposes.
- (4) No person shall sit, stand or climb upon any grave, tombstone, work, gate, wall, fence or building in any cemetery.
- (5) No person shall bring or cause to be brought any animal into any cemetery without the permission of the municipality.
- (6) No person shall obstruct, resist or oppose the municipality or any employee of the municipality in the course of his duty, or refuse to comply with any order or request which the municipality may give or make under this by-law.
- (7) No person shall destroy or do or cause to be done any damage to, or shall mark or draw or erect any advertisement, bill or placard upon, or in any other way deface any grave, tombstone, monument, wall, building, fence, railing or other structure or any road in any cemetery.

Beheer

4. Begraafplase staan onder beheer van die munisipaliteit.

Magtiging vir teraardebestelling

5. (1) Niemand mag 'n lyk binne die munisipale gebied elders as in 'n begraafplaas deur begraving ter aarde bestel of laat bestel nie.
- (2) (a) Geen lyk mag sonder die munisipaliteit se toestemming in 'n begraafplaas binne die munisipale gebied deur begraving ter aarde bestel word nie.
- (b) Sodanige toestemming word nie gegee nie tensy 'n begrafnisorder wat sodanige teraardebestelling magtig deur die munisipaliteit uitgereik is en die betrokke gelde, soos deur die munisipaliteit bepaal, betaal is. Indien die grafperseel ingevolge artikel 10 gereserveer is, moet die betrokke sertifikaat vertoon word in plek daarvan dat die betrokke gelde betaal word.
- (3) Die munisipaliteit kan na goeë dunde, op 'n manier wat hy geskik ag, die kostelose teraardebestelling van 'n lyk toelaat in dié gedeelte van 'n begraafplaas wat vir die doel bestem is.

Ure van teraardebestelling

6. Uitgesonderd met die toestemming van die gematigde beampte wat die omstandighede aanteken waarin sodanige toestemming verleen word, mag niemand 'n lyk gedurende die ure tussen sonder en sonop in 'n begraafplaas ter aarde bestel nie.

Register van teraardebestellings

7. (1) Die munisipaliteit moet 'n register van teraardebestellings en grafte hou.
- (2) Sodanige register moet sover moontlik onmiddellik nadat 'n teraardebestelling plaasgevind het, ingevul word.

Afbakening van grafpersele

8. Die munisipaliteit moet grafpersele ooreenkomstig 'n goedgekeurde uitlegplan afbaken.

Algemene bepalings insake begraafplase en teraardebestellings

9. (1) Niemand onder die ouderdom van 12 jaar mag 'n begraafplaas binnegaan nie tensy hy onder die sorg van 'n volwassene is nie.
- (2) Niemand mag 'n begraafplaas binnegaan of verlaat nie behalwe deur die hekke wat daarvoor verskaf is; ook mag niemand 'n kantoor of geslote ruimte in 'n begraafplaas binnegaan nie behalwe om sake te doen.
- (3) Niemand mag enige beroep uitoefen of bestellings werf met die doel om sake te doen, of enige sakekaart of advertensie binne 'n begraafplaas tentoonstel, versprei of laat nie, behalwe op persele wat spesifiek vir sodanige doeleindes bepaal en afgesonderd is.
- (4) Niemand mag op enige graf, grafsteen, werk, hek, muur, heining of gebou in 'n begraafplaas sit staan of daaroor klim nie.
- (5) Niemand mag enige dier in 'n begraafplaas inbring of laat inbring sonder die toestemming van die gematigde beampte nie.
- (6) Niemand mag enige werknemer van die munisipaliteit in die uitoefening van sy plig hinder, weerstaan of teenwerk, of weier om enige bevel of versoek wat sodanige werknemer kragtens hierdie verordening kan gee of rig, na te kom nie.
- (7) Niemand mag enige graf, grafsteen, monument, muur, gebou, heining, traliewerk of ander bouwerk of enige pad in 'n begraafplaas vernietig of beskadig, of laat beskadig, of merke daarop maak of daarop teken, of enige advertensie, plakkaat of aanpakkiljet daarop aanbring of oprig, of dit op enige ander manier skend nie.

(8) Except where it is expressly permitted by this by-law or the consent of the municipality has been obtained, no person shall disturb the soil, or plant or uproot any plant, shrub or flowering plant, or in any way interfere with any grave or structure in any cemetery.

(9) No person shall play any game or take part in any sport or fire any firearm or discharge any airgun or catapult, or disturb or interfere with any person in any cemetery.

Reservation of grave plots

10. (1) (a) Except in the case of grave plots reserved in terms of subsection (2), every grave plot in respect of which a burial has been authorised in terms of this by-law shall be reserved in the name of the next of kin, and, in the event of there being no known next of kin, in the name of the person applying for the grave.

(b) Where a burial has been authorised upon application received from a body or an association or institution or the government, the plot allotted for such burial shall be reserved in the name of such body, association or institution or the Government, as the case may be.

(2) A grave plot for a person of the age of nine years or over as specified in section 15(1) may in the discretion of the municipality be reserved in advance upon application submitted to the municipality and upon payment of the respective grave plot charges as determined by the municipality, provided that no reservation effected in terms of this subsection shall confer the right for the body of a person who at the time of his death was liable for the payment of the additional charges, as determined by the municipality, to be buried in the grave plot in respect of which such reservation was effected, unless such additional charges shall have been paid.

(3) A certificate of reservation in the form prescribed in the First Schedule to this by-law shall be issued in respect of every grave plot reserved in terms of this by-law.

Provisions relating to the transfer of certificates of reservation

11. (1) A certificate of reservation in respect of any grave plot may be transferred, assigned or alienated with the written consent of the municipality in the form prescribed in the Second Schedule to this by-law.

(2) All particulars in regard to every reservation and transfer in terms of section 10 and subsection (1) of this section shall be entered and shown in the register of burial and graves.

(3) At the request of any religious denomination, the municipality may in such manner as the municipality may deem fit, set apart within a cemetery such area of land as the municipality may deem necessary for the burial of the bodies of persons belonging to such denomination and for the use of persons belonging to such denomination for such other purpose as may in the discretion of the municipality be incidental to the purpose of the cemetery; provided that the municipality may at its discretion utilise the land so set apart for other purposes.

(4) No persons shall acquire any title to or ownership of any grave plot reserved in terms of section 10 or any land set apart in terms of subsection (3), and no person shall acquire any right to or interest in any such grave plot or land in any cemetery other than such rights or interest as may be permitted under this by-law.

Burial orders: Numbering of graves

12. (1) A notice of every burial in the form prescribed in the Third Schedule of this by-law shall, together with the burial order concerned, be delivered at the office of the municipality not

(8) Behalwe waar dit uitdruklik by hierdie verordening toegelaat word, mag niemand in 'n begraafplaas die grond verstoer, of enige plant, struik of blomplant plant of ontwortel, of op enige manier met enige graf of bouwerk peuter nie.

(9) Niemand mag in 'n begraafplaas enige spel speel of aan enige sport deelneem, of enige wapen afvuur of enige windbuks of rekker afskiet, of enige persoon hinder of lastig val nie.

Reserверing van grafpersele

10. (1) (a) Uitgesonderd in geval van grafpersele wat kragtens subartikel (2) gereserveer is, moet elke grafperseel ten opsigte waarvan 'n teraardebestelling ingevolge hierdie verordening gemagtig is, op naam van die naasbestaande gereserveer word en ingeval daar geen bekende naasbestaande is nie, op naam van die persoon wat om die graf aansoek doen.

(b) Waar 'n teraardebestelling op aansoek van 'n liggaam, vereniging of inrigting of die Staat gemagtig is, word die perseel wat vir sodanige teraardebestelling toegestaan is, op naam van sodanige liggaam, vereniging of inrigting of die Staat, na gelang van die geval, gereserveer.

(2) 'n Grafperseel vir 'n persoon van nege jaar of ouer, soos in artikel 15 (1) gespesifiseer, kan na goeëdunke van die munisipaliteit vooruit gereserveer word op aansoek by die gemagtigde beampste en teen betaling van die onderskeie grafperseelgelde soos deur die munisipaliteit bepaal; met dien verstande dat geen reserверing wat kragtens hierdie subartikel teweeggebring is, die reg verleen op teraardebestelling in die grafperseel ten opsigte waarvan sodanige reserверing teweeggebring is, van die liggaam van 'n persoon wat ten tyde van sy afsterwe aanspreeklik was vir die betaling van die bykomende gelde soos deur die munisipaliteit bepaal nie, tensy sodanige bykomende tariewe betaal word.

(3) 'n Reserверingsertifikaat in die vorm wat in die Eerste Bylae van hierdie verordening voorgeskryf word, word uitgereik ten opsigte van elke grafperseel wat ingevolge hierdie verordening gereserveer word.

Bepalings betreffende die oordrag van reserверingsertifikate

11. (1) 'n Reserверingsertifikaat ten opsigte van 'n grafperseel kan met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit in die vorm voorgeskryf in die Tweede Bylae van hierdie verordening oorgedra, oorgemaak of vervreem word.

(2) Alle besonderhede met betrekking tot elke reserверing en oordrag ingevolge artikel 10 en subartikel (1) van die artikel moet in die register van teraardebestellings en grafte ingeskryf en weergegee word.

(3) Op versoek van enige kerkgenootskap kan die munisipaliteit, op 'n manier wat hy goeëvind, in 'n begraafplaas 'n stuk grond wat die munisipaliteit nodig ag, afsonder vir die teraardebestelling van die lyke van persone wat tot sodanige kerkgenootskap behoort en vir die gebruik van persone wat tot sodanige genootskap behoort vir enige ander doeleindes wat na goeëdunke van die munisipaliteit met die doeleindes van die begraafplaas in verband staan; met dien verstande dat die munisipaliteit na goeëdunke die grond wat aldus afgesonder is, vir ander doeleindes kan gebruik.

(4) Niemand verkry enige titel of eiendomsreg ten opsigte van enige grafperseel wat ingevolge artikel 10 gereserveer is of ten opsigte van enige grond wat kragtens sub-artikel (3) afgesonder is nie, en niemand verkry enige reg op of belang in enige sodanige grafperseel of grond in 'n begraafplaas nie, behalwe die regte of belange wat kragtens hierdie verordening toegelaat word.

Begrafnisorders: Nommer van grafte

12. (1) 'n Kennisgewing van elke teraardebestelling in die vorm wat in die Derde Bylae van hierdie verordening voorgeskryf word, moet saam met die betrokke begrafnisorder minstens agt werksure

less than eight working hours before any burial is to take place; provided that where a grave is to be re-opened for a second burial or where a new grave is to be dug, the said notice shall be delivered not less than 24 hours before such burial is to take place unless, in the opinion of the municipality, the burial of the body is a matter of urgency, in which case the time limit specified in this subsection shall not apply.

- (2) Every such notice shall be accompanied by the fees determined by the municipality and, in the case of the prior reservation of a grave plot, also by the certificate of reservation or transfer concerned, as the case may be.
- (3) The municipality shall, as soon as possible, issue the necessary authority for such burial.

Removal of monuments or structures

13. If it is necessary to remove a monument or other structure for the purpose of a burial, it shall be removed by the holder of the certificate of reservation in respect of such plot or by his duly authorised representatives not less than eight working hours before the burial is to take place.

Grave to be identified

14. In every case where a burial has been authorised in terms of section 12, the municipality shall number the plot allotted for such burial and no person shall bury any body in any grave other than that allotted by the municipality for such purpose.

Dimensions of graves

15. (1) The excavation for a single grave for a deceased person of the age of nine years or over shall be at least 1800mm deep, 2 200mm long and 750mm wide.
- (2) The excavation for a single grave for a deceased person under the age of nine years shall be at least 1 300mm deep, 1 200mm long and 750mm wide.

Provisions relating to grave plots

16. (1) The extent of a grave plot for a deceased person of the age of nine years or over shall be 2 500mm by 1 500mm; provided that in the case of a grave plot which is supplied with a berm, the width shall be reduced by 300mm.
- (2) The extent of a grave plot for a deceased person under the age of nine years shall be 1 500mm by 1 000mm.
- (3) The width of a kerb on any grave plot shall be 150mm.
- (4) The extent of any double grave plot shall be double the extent of any single grave plot.
- (5) Where a grave of a greater depth, length or width than that specified is required, application in respect thereof, together with payment of an extra fee, as determined by the municipality, shall be made when notice of burial is given.
- (6) All graves shall be prepared by the municipality with the exception of bricklined or concretelined graves, in which case the brick work or concrete work shall be carried out by the undertaker under the supervision of the municipality and in conformity with the specifications applicable to ordinary graves.

Burials in one grave

17. In the case of a family, more than two bodies may be buried in one single grave at the discretion of the municipality; provided that not more than two coffins shall be used; provided further that the lid of the second coffin placed in the grave under no circumstances be less than 900mm from the surface, that, in the event of the reopening of

voordat die teraardebestelling moet plaasvind, by die munisipaliteit afgelewer word, met dien verstande dat waar 'n graf vir 'n tweede teraardebestelling heropen of 'n nuwe graf gegrawe moet word, genoemde kennisgewing minstens 24 uur voordat sodanige teraardebestelling moet plaasvind, afgelewer moet word tensy teraardebestelling van die lyk na die mening van die munisipaliteit spoedeisend is, in welke geval die tydsbeperking wat in hierdie subartikel bepaal word, nie geld nie.

- (2) Elke sodanige kennisgewing moet vergesel gaan van die gelde wat deur die munisipaliteit bepaal is, en, in die geval van die voorafgaande reservering van 'n grafperseel, ook van die betrokke reservering- of oordragsetifikaat, na gelang van die geval.
- (3) Die gemagtigde beampte reik so gou moontlik die nodige magtiging vir sodanige teraardebestelling uit.

Verwydering van monumente of strukture

13. Indien daar 'n monument of ander struktuur vir die doel van 'n teraardebestelling verwyder moet word, moet dit deur die houër van die reserveringsertifikaat ten opsigte van sodanige perseel of deur sy behoorlike gemagtigde verteenwoordigers minstens agt werkeure voor die teraardebestelling moet plaasvind, verwyder word.

Graf moet geïdentifiseer word

14. In elke geval waar 'n teraardebestelling ingevolge Artikel 12 gemagtig is word die graf deur die munisipaliteit genommer en niemand mag 'n lyk in enige ander graf as dié wat die munisipaliteit vir sodanige doel toegewys het, begrawe nie.

Afmetings van grafte

15. (1) Die uitgraving vir 'n enkelgraf vir 'n oorledene van nege jaar of ouer moet minstens 1 800 mm diep, 2 200 mm lank en 750mm breed wees.
- (2) Die uitgraving vir 'n enkel graf vir 'n oorledene onder die ouderdom van nege jaar moet minstens 1 300mm diep, 1 200mm lank en 750mm breed wees.

Bepalings betreffende grafpersele

16. (1) Die grootte van 'n grafperseel vir 'n oorledene van nege jaar of ouer moet 2 500mm by 1 500mm wees; met dien verstande dat in die geval van 'n grafperseel wat van 'n berm voorsien is, die breedte met 300mm verminder moet word.
- (2) Die grootte van 'n grafperseel vir 'n oorledene onder die ouderdom van nege jaar moet 1 500mm by 1 000mm wees.
- (3) Die breedte van 'n randsteen op 'n grafperseel moet 150mm wees.
- (4) Die grootte van 'n dubbelgrafperseel is dubbel die grootte van 'n enkelgrafperseel.
- (5) Waar daar 'n dieper, langer of breër graf as die voormelde verlang word, moet daar by kennisgewing van teraardebestelling daarom aansoek gedoen word en 'n addisionele bedrag soos deur die munisipaliteit bepaal, betaal word.
- (6) Die munisipaliteit laat alle grafte voorberei uitgesonderd grafte wat met bakstene of beton uitgevoer word, in welke geval die messelwerk of betonwerk deur die ondernemer volgens die spesifikasies wat vir gewone grafte geld, verrig moet word.

Teraardebestellings in een graf

17. In die geval van 'n gesin kan daar meer as twee lyke in een enkelgraf ter aarde bestel word; met dien verstande dat daar nie meer as twee doorkiste gebruik word nie; voorts met dien verstande dat die deksel van die tweede doorkis wat in die graf geplaas word, in geen geval minder as 900 mm van die oppervlakte

the grave for the purpose of the burial of a further body, a layer of soil not less than 150mm thick shall be left undisturbed above the coffin previously placed in the grave and that, if on the reopening of any grave the soil is found to be offensive, the reopening shall not be proceeded with and the grave shall be refilled.

Preparation of graves, and coffins

18. (1) All graves shall be prepared under the supervision of the municipality.
- (2) Bodies shall be placed in coffins for burials.
- (3) A coffin not constructed of perishable material shall not be placed or caused to be placed in a grave.

Provisions relating to funerals

19. (1) No person shall, without prior permission of the municipality, conduct any religious ceremony or service according to the rites of any denomination in any portion of any cemetery which in terms of section 11 (3) has been set apart by the municipality for the use of any other denomination.
- (2) No person shall cause any hearse, while at a cemetery, to leave the roads, and every hearse shall leave the cemetery as soon as possible after the funeral for which it was engaged.
- (3) Every person taking part in any funeral procession or ceremony shall comply with the directions of the municipality as to the route to be taken within the cemetery.

Provisions relating to exhumations

20. (1) No person shall, unless authorised thereto by written order by the appropriate authority, exhume or cause to be exhumed any body.
- (2) Any person duly authorised to exhume a body in terms of subsection (1) shall hand the order in respect thereof to the municipality and shall give him not less than eight working hours' notice of the date and time proposed for the exhumation of such body and shall at the same time pay the fees determined by the municipality.
- (3) No person shall exhume or remove any body unless the employee of the municipality who is responsible for cemeteries is present.
- (4) The grave from which any body is to be removed shall, if the municipality so requires, be effectively screened from view during the exhumation.

Provisions relating to memorial stones or monuments

21. (1) No person shall bring or cause to be brought any material into any cemetery for the purpose of carrying out any work in connection with a memorial stone or brickwork or stonework upon any grave, and no person shall erect or place in position any tombstone, kerbing, or monument or any structure whatsoever on any grave, unless and until—
- (a) the grave plot shall have been reserved in terms of section 10 (1) in the name of the person authorising such work;
- (b) a drawing with dimensions and figures thereon showing the position of the proposed work together with a specification of the material to be used, and a copy of any proposed epitaph or ornamentation have been handed to the municipality not less than three working days before it is intended to bring such material into the cemetery;
- (c) all fees, determined by the municipality, which are due in respect of such work shall have been paid;

af is nie, dat ingeval die graf vir die teraardebestelling van nog 'n lyk heropen word, 'n laag grond van minstens 150mm dik onverstoord bo-op die doodkis wat tevore in die graf geplaas is, gelaat moet word, en dat, as daar by die heropening van 'n graf bevind word dat die grond afstootlik is, daar nie met die heropening voortgegaan word nie, maar dat die graf weer opgevolg word.

Vorbereiding van grafte en doodkiste

18. (1) Alle grafte moet volgens die munisipaliteit se voorskrifte voorberei word.
- (2) Lyke moet in doodkiste geplaas word vir teraardebestelling.
- (3) 'n Doodkis wat nie van bederfbare materiaal gemaak is nie, mag nie in 'n graf geplaas of laat plaas word nie.

Bepalings betreffende begrafnisse

19. (1) Niemand mag sonder die voorafverkreë toestemming van die munisipaliteit enige godsdienstige plegtigheid of diens volgens die gebruike van enige kerkgenootskap in enige gedeelte van 'n begraafplaas wat deur die munisipaliteit ingevolge artikel 11 (3) vir die gebruik van 'n ander kerkgenootskap afgesonder is, hou nie.
- (2) Niemand mag 'n lykwa, terwyl dit in 'n begraafplaas is, van die paaie af laat loop nie, en elke lykwa moet die begraafplaas so gou moontlik na die begrafnis waarvoor dit gebruik is, verlaat.
- (3) Iedereen wat aan enige begrafnisstoet of plegtigheid deelneem, moet voldoen aan die voorskrifte van die munisipaliteit ten opsigte van die roete wat binne die begraafplaas gevolg moet word.

Bepalings betreffende opgrawings

20. (1) Niemand mag 'n lyk opgrawe of laat of laat opgrawe nie, tensy hy by wyse van 'n skriftelike magtiging deur die toepaslike owerheidsinstelling daartoe gemagtig is.
- (2) Iedereen wat ingevolge subartikel (1) behoorlik daartoe gemagtig is om 'n lyk op te grawe, moet die magtiging daarvoor aan die munisipaliteit oorhandig en minstens agt werksure vooraf aan die munisipaliteit kennis gee van die voorgename dag en tyd vir die opgraving van sodanige lyk en terselfdertyd die gelde betaal soos deur die munisipaliteit bepaal.
- (3) Niemand mag 'n lyk opgrawe of verwyder nie, tensy die werknemer van die munisipaliteit wie in beheer van begraafplase is, teenwoordig is.
- (4) Indien die munisipaliteit dit vereis, moet die graf waaruit 'n lyk verwyder moet word, tydens die opgraving doeltreffende afgeskerm word sodat dit uit die gesig is.

Bepalings betreffende werk in verband met gedenkstone of monumente

21. (1) Niemand mag enige materiaal in 'n begraafplaas inbring of laat inbring met die doel om enige werk in verband met 'n gedenksteen of steen- of klipwerk op enige graf uit te voer nie, en niemand mag enige grafsteen, randsteen, monument of enige soort bouwerk hoegenaamd op 'n graf oprig of aanbring nie, tensy en totdat—
- (a) die grafperseel ingevolge artikel 10 (1) gereserveer is op naam van die persoon wat sodanige werk magtig;
- (b) daar minstens drie werkdade voordat die werk aanvang neem aan die munisipaliteit 'n tekening wat die afmetings en die posisie van die voorgestelde werk aandui, tesame met 'n spesifikasie van die materiaal wat gebruik sal word, en 'n afskrif van die voorgestelde grafskrif of versiering oorhandig is;
- (c) alle gelde deur die munisipaliteit bepaal, wat ten opsigte van sodanige werk verskuldig is, betaal is;

(d) the municipality's written approval of the proposed work shall have been given to the holder of the certificate of reservation or his authorised representative. (2) The municipality may refuse to approve any proposed work with regard to a memorial stone or monument, the plan and specification of which reveals that it will disfigure any cemetery, or which bears any epitaph which may cause offence to users of the cemetery or visitors to it. (3) No person shall convey any stonework or brickwork or monuments or any portion thereof within any cemetery upon any vehicle or truck which is not fitted with wheels having pneumatic tyres and which is of a kind likely to cause damage to the roads and grounds of such cemetery. (4) No person engaged in work in connection with any memorial stone or monument shall at any time disturb any adjacent grave plot or, on completion of the work, leave the grave plot before it is in a clean and tidy condition. (5) All work in connection with a monument which is carried out within any cemetery shall be completed in accordance with the drawing and specification approved in terms of subsection (1). (6) Any person carrying out any work in connection with any memorial stones or monuments shall comply with the following provisions: (a) The various parts of any memorial stone or monument, other than masonry, shall be affixed by copper or galvanised iron dowel pins of a length and thickness sufficient to ensure the permanent stability of the work; (b) any part of such work which rests upon any stone or other foundation shall be fairly squared and pointed; (c) the underside of every flat memorial stone made of stone and the base or foundation of every monument or headstone shall be set at least 50mm below the natural level of the ground; (d) every headstone shall be securely attached to the base; (e) the base shall consist of one solid piece in the case of a single grave plot; (f) all kerbing or monuments on single grave plots shall be erected on concrete foundation at least 610mm wide and 205mm deep over the full width; (g) all kerbing on plots larger than single grave plots shall be fixed to a solid concrete surface at the four corners and wherever joints occur; (h) the municipality may require any concrete foundation on any grave plot to be reinforced where, owing to the mass of the monument or headstone, it is necessary in the interests of safety. (7) (a) No person shall erect any memorial stone within any cemetery unless the number and section letter of the plot upon which such work is to be placed are indelibly engraved thereon in such a position as to be legible at all times from a pathway. (b) With the consent of the registered certificate holder, the name only of the maker of such memorial stone may appear on the base. (8) No person shall, without municipality's permission, bring any memorial stone or material into a cemetery nor do any work in connection with any memorial stones or monuments	(d) die munisipaliteit se skriftelike toestemming vir die voorgestelde werk aan die houer van die reserveringsertifikaat of sy gemagtigde verteenwoordiger oorhandig is. (2) Die munisipaliteit kan weier om toestemming te verleen vir enige voorgestelde werk in verband met 'n gedenksteen of monument waarvan die plan en spesifikasie aan die lig bring dat dit die begraafplaas moontlik sal ontsier, of wat 'n grafskrif daarop het wat aanstootlik kan wees vir gebruikers van die begraafplaas of besoekers daaraan. (3) Niemand mag enige klip- of steenwerk of monumente of enige gedeelte daarvan binne 'n begraafplaas vervoer met enige voertuig of vragwa wat nie van wiele met lugbande voorsien is nie en wat van 'n soort is wat moontlik die paaie en terrein van sodanige begraafplaas sal beskadig nie. (4) Nemand wat besig is met werk in verband met 'n gedenksteen of monumente mag te eniger tyd 'n aangrensende grafperseel versteur of die grafperseel by voltooiing van die werk verlaat voordat dit in 'n skoon en netjiese toestand is nie. (5) Alle werk in verband met 'n monument wat binne enige begraafplaas gedoen word, moet volgens die tekening en spesifikasie wat ingevolge subartikel (1) goedgekeur is, voltooi word. (6) Iedereen wat enige werk in verband met gedenkstone of monumente verrig, moet aan die volgende bepalings voldoen: (a) Alle afsonderlike dele van enige gedenksteen of monument, behalwe messelwerk, moet vasgeheg word met koper- of sinkystertappenne wat lank en dik genoeg is om die permanente stewigheid van die werk te verseker; (b) Enige deel van sodanige werk wat op enige klip- of ander fondamente rus, moet heeltemal haaks afgewerk en gevoeg word; (c) Die onderkant van elke plat klip-gedenksteen en die voetstuk of fondament van elke monument of kopsteen moet minstens 50mm onderkant die natuurlike vlak van die grond wees; (d) Elke kopsteen moet stewig aan die voetstuk vasgeheg wees; (e) In die geval van 'n enkelgrafperseel moet die voetstuk uit een soliede stuk bestaan; (f) Alle randstone of monumente op enkelgrafpersele moet op betonfondamente minstens 610mm breed en 205mm diep oor die hele breedte opgerig word; (g) Alle randstone of persele groter as enkelgrafpersele moet aan soliede betonlae by die vier hoeke en oral waar daar lasse is, geheg word; (h) Die munisipaliteit kan eis dat enige betonfondament op enige grafperseel versterk word waar dit ten gevolge van die massa van die monument of kopsteen in die belang van veiligheid nodig is. (7) (a) Niemand mag enige gedenksteen binne 'n begraafplaas oprig nie, tensy die nommer en seksieletter van die perseel waarop sodanige steen geplaas moet word, onuitwisbaar daarop gegraveer is op 'n plek waar dit te alle tye van 'n voetpad af leesbaar is. (b) Met die toestemming van die geregistreerde sertifikaathouer kan slegs die naam van die maker van sodanige gedenksteen op die voetstuk aangebring word. (8) Niemand mag, sonder die toestemming van die munisipaliteit, van twaalfuur middag op 'n Saterdag tot die openingsuur die volgende Maandag enige gedenksteen of materiaal binne

within any cemetery from twelve noon on a Saturday until the opening hour on the following Monday.

- (9) Any person carrying out work within any cemetery shall in all matters comply with the directions of the municipality.

Grave plots supplied with a berm

22. Notwithstanding anything to the contrary contained in this by-law, a grave plot which is supplied with a berm shall be subject to the following conditions:

- (a) No kerbing shall be erected on such a plot.
- (b) The base of a memorial stone shall not be larger than 610mm by 260mm; provided that the base of a memorial stone which is erected over two adjoining grave plots may be 1220mm by 260mm.
- (c) A memorial stone which is erected shall not protrude beyond the base and shall be at least 120mm from the front edge of the berm.

Maintenance of graves

23. (1) (a) Any memorial stone or monument erected upon any grave shall at all times be maintained in good order and condition by the holder of the reservation certificate in respect of such grave.
- (b) If any such memorial stone or monument is allowed to fall into a state of disrepair or to constitute a danger or to disfigure the cemetery, the municipality may, by written notice sent by registered post to the holder of the reservation certificate at his last-known postal address, require him to effect such repairs as may be necessary.
- (c) Failure on the part of the holder of the reservation certificate to effect the required repairs within one month of the date of such notice shall be a breach of this by-law and the municipality may have the repairs effected or may have the memorial stone or monument removed, as it deems fit, and may recover the expense of such repairs or removal from the holder of the reservation certificate.
- (2) (a) Any memorial stone or monument dismantled for the purpose of a further burial shall be either re-erected or removed from the cemetery by the holder of the reservation certificate within two months of date of such dismantling.
- (b) Failure to do so shall constitute a breach of this by-law.
- (c) In the event of such failure, the municipality shall be entitled to remove any such dismantled memorial stone or monument from the cemetery without further notice to the holder of the reservation certificate and recover from him the cost of such removal.
- (3) The municipality shall not be liable for any loss of or damage to any memorial stone, monument or any article placed upon any grave plot which may occur at any time from any cause whatsoever, nor for any compensation in respect of any memorial stone or monument repaired or removed in terms of subsections (1) and (2).
- (4) (a) No person shall without the prior permission in writing of the municipality plant any tree, shrub, bush or any other plant on any grave plot, nor shall any such tree, shrub, bush or plant be planted upon any portion of such plot other than that indicated by the municipality.

'n begraaflaas bring of enige werk in verband met gedenkstone of monumente binne 'n begraaflaas onderneem nie.

- (9) Iedereen wat werk binne 'n begraaflaas onderneem, moet in alle opsigte voldoen aan die opdragte van die munisipaliteit.

Grafpersele wat van 'n berm voorsien is

22. 'n Grafperseel wat van 'n berm voorsien is, is ondanks anders-luidende bepalings in hierdie verordening vervat, onderworpe aan die volgende voorwaardes.

- (a) Geen randsteen mag op 'n perseel aangebring word nie.
- (b) Die voetstuk van 'n gedenksteen mag nie groter as 610mm by 260mm wees nie; met dien verstande dat die voetstuk van 'n gedenksteen wat oor twee aangrensende grafpersele opgerig word, 1220mm by 260mm kan wees.
- (c) 'n Gedenksteen wat opgerig word, mag nie oor die voetstuk uitsteek nie en moet minstens 120mm van die voorrand van die berm af wees.

Instandhouding van grafte

23. (1) (a) Enige gedenksteen of monument wat op 'n graf opgerig is, moet te alle tye deur die houër van 'n reserverings-sertifikaat ten opsigte van sodanige graf in goeie orde en in 'n goeie toestand gehou word.
- (b) Indien enige sodanige gedenksteen of monument toegelaat word om te verval of om gevaarlik te word of die begraaflaas te ontsier, kan die munisipaliteit by wyse van 'n skriftelike kennisgewing per geregi-streerde pos wat aan die houër van die reserverings-sertifikaat by sy jongs bekende posadres gerig is, vereis dat hy die herstelwerk wat nodig is, moet doen.
- (c) Versuim van die houër van die reserveringsertifikaat om die vereiste herstelwerk binne een maand na die datum van sodanige kennisgewing te doen, is 'n oortreding van hierdie verordening en die munisipaliteit kan die herstelwerk laat doen, of hy kan die gedenksteen of monument laat verwyder, na gelang hy dit goed ag, en die uitgawe van sodanige herstelwerk of verwydering op die houër van die reserverings-sertifikaat verhaal.
- (2) (a) Enige gedenksteen of monument wat vir die doel van 'n verdere teraardebestelling afgebreek is, moet deur die houër van die reserveringsertifikaat binne twee maande na die datum van sodanige afbreking of heroprig uit die begraaflaas verwyder word.
- (b) Versuim om dit te doen is 'n oortreding van hierdie verordening.
- (c) In geval van sodanige versuim is die munisipaliteit geregtig om sonder verdere kennisgewing aan die houër van die reserveringsertifikaat enige sodanige afgebreekte gedenksteen of monument van die begraaflaas te verwyder en die koste van sodanige verwydering op hom te verhaal.
- (3) Die munisipaliteit is nie aanspreeklik vir enige verlies van of skade aan enige gedenksteen of monument of enige voorwerp wat op enige grafperseel geplaas is, wat te eniger tyd weens enige oorsaak hoegenaamd voorkom nie, en ook nie vir enige vergoeding ten opsigte van enige gedenksteen of monument wat kragtens subartikels (1) en (2) herstel of verwyder is nie.
- (4) (a) Niemand mag sonder die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit enige boom, struik, bos of enige ander plant op enige grafperseel, plant nie; ook mag sodanige boom, struik, bos of plant nie in enige ander gedeelte van sodanige perseel as die wat deur die munisipaliteit aangewys is, geplant word nie.

(b) No holder of a reservation certificate shall allow any shrub, bush or plant to overhang or extend beyond the boundaries of such grave plot.

(5) The municipality shall have the right to remove, trim or prune any plant which extends beyond the boundaries of the grave plot upon which it is planted or which is untidy.

Provisions relating to persons dying outside the municipal area

24. (1) The provisions of this by-law shall apply *mutatis mutandis* to any burial within the municipal area of the human remains of any person who has died outside such area.

(2) Every application and every document relating to any burial shall be marked with a number which corresponds with the number in the register referred to in section 7 and shall be filed in order and kept by the Municipality for a period of not less than 10 years.

Fees payable

25. All fees payable in respect of burials shall be determined by the municipality from time to time.

Offences and penalties

26. Any person contravening the provisions of this by-law shall be guilty of an offence and liable on conviction to—

- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention.

FIRST SCHEDULE

WITZENBERG MUNICIPALITY

CEMETERIES

Certificate of Reservation no

(Issued in terms of section 10)

This serves to certify that of having paid the prescribed fees of R, is entitled to use the site(s) described below for the purposes of burial:

Grave plot No.

Section

Measuring

Cemetery

Dated at this day of 20

.....

Municipality

(b) Geen houer van 'n reserveringsertifikaat mag enige struik, bos of plant oor die grense van sodanige grafperseel laat oorhang of uitstrek nie.

(5) Die munisipaliteit het die reg om enige plant wat oor die grense van die grafperseel waarop dit geplant is, strek of wat slordig is, te verwyder, te knip of te snoei.

Bepalings betreffende persone wat buite die munisipale gebied te sterwe kom

24. (1) Die bepalinge van hierdie verordening is *mutatis mutandis* van toepassing op enige teraardebestelling binne die munisipale gebied van die menslike oorskot van iemand wat buite sodanige gebied oorlede is.

(2) Elke aansoek en elke stuk wat betrekking het op enige teraardebestelling, moet voorsien word van 'n nommer wat ooreenstem met die nommer in die register in artikel 7 gemeld, en dit moet in volgorde geliasseer word en deur die munisipaliteit vir 'n tydperk van minstens 10 jaar bewaar word.

Gelde betaalbaar

25. Alle gelde ten opsigte van teraardebestellings word van tyd tot tyd deur die munisipaliteit bepaal.

Misdrywe en strafbepalings

26. Iedereen wat die bepalinge van hierdie verordening oortree, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—

- (1) 'n boete of gevangenisstraf, of sodanige boete of gevangenisstraf of beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf en,
- (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of met sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf of met beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur en,
- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

EERSTE BYLAE

MUNISIPALITEIT WITZENBERG

BEGRAAFPLASE

Reserveringsertifikaatnr.

(Uitgereik ingevolge artikel 10)

Hierby word gesertifiseer dat van die voorgeskrewe geld van R..... betaal het en geregtig is om die perseel/persele wat hieronder beskryf word, vir die doeleindes van teraardebestelling te gebruik:

Grafperseelnr.

Seksie

Grootte

Begraafplaas

Gedateer te hede die dag van 20

.....

Gemagtigde Beampte

SECOND SCHEDULE**WITZENBERG MUNICIPALITY****CEMETERIES**

Transfer of Certificate of Reservation no.

(Issued in terms of section 11)

This serves to certify that Certificate of reservation No in respect of grave plot no has been transferred from

Address

To

Address

.....

Transferor

Confirmed on behalf of the Municipality on this day of 20

.....

Municipality

THIRD SCHEDULE**WITZENBERG MUNICIPALITY**

Application for burial no

To the Municipality of Cemeteries

..... 20

Please supply grave in

.....

Denomination

.....

Size of coffin lid

Time at gate

For the late (state name and surname in full)

.....

Nationality

Sex

Age

(1) Address where death occurred

.....

(2) Residential address

.....

Date of death

Cause of death

TWEEDE BYLAE**MUNISIPALITEIT WITZENBERG****BEGRAAFPLASE**

Oordrag van Reserveringsertifikaatnr.

(Uitgereik ingevolge artikel 11)

Hierby word gesertifiseer dat Reservering Nr. ten opsigte van grafperseelnr. oorgedra is van

Adres

Aan

Adres

.....

Oordraer

Namens die Munisipaliteit bevestig hede die dag van 20.....

.....

Gemagtigde Beampte

DERDE BYLAE**MUNISIPALITEIT WITZENBERG**

Aansoek om teraardebestellingnr.

Aan die Gemagtigde Beampte van Begraafplase

..... 20

Verskaf asseblief 'n graf in

.....

Kerkgenootskap

.....

Grootte van deksel van doodkis

Tyd by hek

Vir wyle (vermeld volle naam en van)

.....

Nasionaliteit

Geslag

Ouderdom

(1) Adres waar oorlede

.....

(2) Adres waar woonagtig

.....

Datum waarop oorlede

Oorsaak van dood

Name of next of kin
 Name of applicant

 Undertaker

Naam van naasbestaande
 Naam van aansoeker

 Ondernemer

Note—To be attached to burial order and presented at the office of the Municipality before burial can take place in accordance with section 12. 6292

Opmerking — Moet by begrafnisorder aangeheg en by die kantoor van die munisipaliteit ingedien word voordat die teraardebestelling ooreenkomstig artikel 12 kan plaasvind. 6292

WITZENBERG MUNICIPALITY:
BY-LAW RELATING TO THE CONTROL OF DISPOSAL SITES
(9-2004)

Purpose of By-Law

- To promote the achievement of a safe and healthy environment for the benefit of residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the dumping of refuse and the management of disposal sites.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“attendant”, means an employee of the municipality or agent of the municipality duly authorised to be in charge of the disposal site;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“disposal site” means any site set aside by the municipality for this purpose and which can be identified as such by means of a notice to this effect at or near to the entrance of the site, and;

“offensive matter” means such matter, including fluids, that may be classified as such by the municipality from time to time.

Control of disposal site

2. The municipality may control a disposal site, or may appoint agents or may contract some other person or body to control, manage and operate a disposal site on behalf of the municipality in accordance with the provisions of this by-law and the provisions of any other legislation that may be applicable.

Access to disposal site

3. (1) No person shall enter the disposal site or shall be on such a site except on such days and at such times as shall be fixed by the municipality from time to time. A notice setting forth the days and hours during which a disposal site will normally be open for the dumping of refuse, shall be displayed by the municipality in a clearly visible place at or near the entrance to the disposal site.

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:
VERORDENING INSAKE DIE BEHEER OOR STORTINGSTERREINE
(9-2004)

Doel van Verordening

- Om die verwesenliking van ’n veilige en gesonde omgewing te bevorder tot voordeel van inwoners binne die regsgebied van die munisipaliteit;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die storting van vullis en die bestuur van stortingsterreine te reguleer.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van ’n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“hinderlike stowwe”, enige sodanige stowwe, insluitende vloeistowwe, wat van tyd tot tyd as sulks deur die munisipaliteit geklassifiseer word;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“opsigter” enige werknemer van die munisipaliteit of agent van die munisipaliteit wat behoorlik gemagtig is om beheer uit te oefen oor die stortingsterrein;

“stortingsterrein” enige terrein wat vir dié doel deur die munisipaliteit afgesonder is en wat as sulks geïdentifiseer kan word deur middel van ’n kennisgewing te dien effekte by of naby die ingang van die terrein.

Beheer oor stortingsterrein

2. Die munisipaliteit kan ’n stortingsterrein beheer of mag enige ander persoon of liggaam kontrakteer om ’n stortingsterrein namens hom ooreenkomstig die bepaling van hierdie verordening en die bepaling van enige ander wetgewing wat toepaslik mag wees, te beheer, te bestuur en te bedryf.

Toegang tot stortingsterrein

3. (1) Geen persoon mag ’n stortingsterrein binnegaan of op so ’n terrein wees nie, behalwe op die dae en tye wat van tyd tot tyd deur die munisipaliteit bepaal mag word. ’n Kennisgewing wat die dae en tye vermeld wanneer ’n stortingsterrein gewoonlik oop sal wees vir die storting van vullis, sal deur die munisipaliteit op ’n duidelike sigbare plek by of naby die ingang van die stortingsterrein, vertoon word.

- (2) Only persons wishing to dump refuse who have paid the prescribed fees or who are in possession of a written permission issued by the municipality which permits them to dump such refuse at a disposal site and persons having obtained the written consent of the municipality to recycle any materials or objects on such a site, shall be entitled to enter the disposal site or to be on the site.
- (3) Notwithstanding anything to the contrary contained in this by-law, any employee of the municipality or anybody acting on behalf of the municipality and duly authorised thereto, may enter a disposal site at any time in exercising his or her duties.
- (4) Any person making use of the disposal site or entering the disposal site, do so at his or her own risk and the municipality accepts no responsibility for the safety of such person or any damages or losses sustained by such person.
- (5) Anybody who enters a disposal site or who is found on such a site in contravention of the provisions of this section shall be guilty of an offence.

Off-loading of refuse and rubbish, etc.

4. Any person who wishes to dump refuse or rubbish or any other obsolete object or thing of whatsoever nature, at a disposal site, shall off-load such refuse or rubbish or obsolete object or thing at such a place within the borders of the disposal site as the attendant may direct. Any person who disregards the reasonable instructions of the attendant shall be guilty of an offence.

Prohibition on dumping of offensive matter

5. The municipality reserves the right to prohibit the dumping of any offensive or toxic matter at a disposal site.

Ownership of refuse

6. Refuse, rubbish, obsolete objects or any other material or waste of whatsoever nature, dumped at a disposal site, becomes the property of the municipality and no person who is not duly authorised by the municipality to do so shall remove or interfere with such refuse, rubbish, objects or any other material or waste.

Charges

7. The municipality may from time to time fix the charges payable to the municipality for the dumping of any refuse, rubbish, obsolete objects or any other material or waste at any disposal site under the control of the municipality.

Penalties

8. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
 - (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment, or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
 - (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention or failure.

6293

- (2) Slegs persone wat vullis wil stort en wat die voorgeskrewe tariewe betaal het of wat in besit is van 'n toestemmingsbrief uitgereik deur die munisipaliteit wat toestemming aan hul verleen om sodanige vullis by 'n stortingsterrein te stort en persone wat skriftelike toestemming van die munisipaliteit verkry het om enige materiaal of voorwerpe op so 'n terrein te herwin, sal geregtig wees om die stortingsterrein binne te gaan of daarop te wees.
- (3) Nieteenstaande enigiets andersduidends vervat in hierdie verordening, mag 'n werknemer van die munisipaliteit of enigiemand wat namens die munisipaliteit optree en behoorlik aldus gemagtig is, 'n stortingsterrein te eniger tyd binnegaan ter uitvoering van sy of haar pligte.
- (4) Enige persoon wat van die stortingsterrein gebruik maak of die stortingsterrein binnegaan doen dit op sy of haar eie risiko en die munisipaliteit aanvaar geen aanspreeklikheid vir die veiligheid van so 'n persoon of enige skade of verliese wat so 'n persoon mag opdoen nie.
- (5) Iedereen wat 'n stortingsterrein binnegaan of op so 'n terrein aangetref word, strydig met die bepalings van hierdie artikel, sal skuldig wees aan 'n misdryf.

Aflaai van vullis, rommel, ens.

4. Enige persoon wat vullis of rommel of enige ander uitgediende voorwerp of ding van welke aard ook al by 'n stortingsterrein wil stort, moet sodanige vullis of rommel of uitgediende voorwerp of ding op sodanige plek binne die grense van die stortingsterrein aflaai soos wat die opsigter mag aandui. Enige persoon wat die redelike opdragte van die opsigter verontagsaam, sal skuldig wees aan 'n misdryf.

Verbod op die storting van hinderlike stowwe

5. Die munisipaliteit behou die reg voor om die storting van enige hinderlike of toksiese stowwe by 'n stortingsterrein te verbied.

Eiendomsreg op vullis

6. Vullis, rommel, uitgediende voorwerpe of enige ander materiaal of afval wat by 'n stortingsterrein gestort word, word die eiendom van die munisipaliteit en niemand wat nie behoorlik deur die munisipaliteit daartoe gemagtig is nie, mag sodanige vullis, rommel, uitgediende voorwerp of enige ander materiaal of afval verwyder of hom of haar daarmee bemoei nie.

Gelde

7. Die munisipaliteit mag van tyd tot tyd die gelde vasstel wat aan die munisipaliteit betaalbaar is vir die storting van vullis, rommel, uitgediende voorwerpe of enige ander materiaal of afval by enige stortingsterrein onder beheer van die munisipaliteit.

Strafbepaling

8. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigebevinding strafbaar met—
 - (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en
 - (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

6293

WITZENBERG MUNICIPALITY:**ELECTRICITY SUPPLY BY-LAW****(10-2004)****Purpose of by-Law**

- To provide for the supply of electricity to the residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate such provision of electricity.

GENERAL

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“accredited person” means a person registered in terms of the Regulations as an electrical tester for single phase, an installation electrician or a master installation electrician, as the case may be;

“applicable standard specification” means the standard specifications as listed in Schedule I attached to this by-law;

“certificate of compliance” means a certificate issued in terms of the Regulations in respect of an electrical installation or part of an electrical installation by an accredited person;

“consumer” in relation to premises means:

- (i) any occupier thereof or any other person with whom the Municipality has contracted to supply or is actually supplying electricity thereat; or
- (ii) if such premises are not occupied, any person who has a valid existing agreement with the Municipality for the supply of electricity to such premises; or
- (iii) if there is no such person or occupier, the owner of the premises;

“conventional meter” means a meter where an account is issued subsequent to the consumption of electricity;

“electrical contractor” means an electrical contractor as defined in the Regulations;

“electrical installation” means an electrical installation as defined in the Regulations;

“high voltage” means the set of nominal voltage levels that are used in power systems for bulk transmission of electricity in the range of $44\text{kV} < U_n \leq 220\text{ kV}$. [SANS 1019];

“low voltage” means the set of nominal voltage levels that are used for the distribution of electricity and whose upper limit is generally accepted to be an a.c. voltage of 1000V (or a d.c. voltage of 1500 V). [SANS 1019]

“the law” means any applicable law, proclamation, ordinance, act of parliament or enactment having force of law;

“medium voltage” means the set of nominal voltage levels that lie above low voltage and below high voltage in the range of $1\text{ kV} < U_n \leq 44\text{ kV}$. [SANS 1019];

“meter” means a device which records the demand and/or the electrical energy consumed and includes conventional and prepayment meters;

“motor load, total connected” means the sum total of the kW input ratings of all the individual motors connected to an installation;

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:**ELEKTRISITEITSVOORSIENINGSVERORDENING****(10-2004)****Doel van Verordening**

- Om voorsiening te maak vir die lewering van elektrisiteit aan inwoners in die regsgebied van die munisipaliteit;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om sodanige voorsiening van elektrisiteit te reguleer.

WOORDBEPALING

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van ’n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“aansitstroom van motor” ten opsigte van wisselstroommotors die wortel van die gemiddelde kwadraatwaarde van die simmetriese stroom wat deur ’n motor geneem word wanneer dit krag ontvang teen die aangeslane spanning met die aansitter in die aansitposisie en die rotor gesluit;

“bewoner” ten opsigte van enige perseel—

- (a) enige persoon wat werklik sodanige perseel okkupeer;
- (b) enige persoon wat wetlik daarop geregtig is om sodanige perseel te okkupeer;
- (c) in ’n geval waar sodanige perseel onderverdeel is en aan loseerders of verskeie huurders verhuur word, die persoon wat die huurgeld wat deur sodanige loseerders of huurders betaalbaar is, ontvang ongeag of dit vir sy eie rekening is of as agent vir enige persoon wat daarop geregtig is of ’n belang daarby het, of
- (d) enige persoon in beheer van sodanige perseel of wat verantwoordelik is vir die bestuur daarvan, met inbegrip van die agent van enige sodanige persoon wanneer hy/sy afwesig is uit die Republiek van Suid-Afrika, of as sy/haar verblyfplek onbekend is;

“bewys” die noodsaaklike element van ’n stelsel vir die meet van voorafbetaalde elektrisiteit wat gebruik word om inligting van ’n verkooppunt na ’n voorafbetaalmeter oor te dra en omgekeerd;

“diensaansluiting” alle kables en toerusting wat nodig is om die hooftoevoerleiding aan die verbruiker se elektriese installasies by die punt van lewering te koppel;

“diensbeskermingstoestel” enige sekering of stroombreker wat geïnstalleer is vir die doel om die munisipaliteit se toerusting te beskerm teen oorbelasting of foute wat in die installasie of op die interne diensaansluiting voorkom;

“die wet” enige toepaslike wet, proklamasie, ordonnansie, wet van die parlement of bepaling wat die mag van ’n wet het;

“eienaar” ten opsigte van ’n perseel die persoon in wie die wetlike titel daartoe vestig, mits—

- (a) in die geval van onroerende eiendom—
 - (i) dit vir ’n tydperk van nie minder as 50 jaar verhuur is nie, ongeag of die huurkontrak geregistreer is of nie, die huurder daarvan, of
 - (ii) dit voordelig geokkupeer word ingevolge ’n serwituit of reg gelyksoortig daaraan, die bewoner daarvan;
- (b) indien die eienaar wat hierbo omskryf is—
 - (i) oorlede of insolvent is, sy boedel tot die voordeel van sy krediteure aangewys het, deur ’n hofbevel onder

“motor rating” means the maximum continuous kW output of a motor as stated on the maker’s rating plate;

“motor starting current” in relation to alternating current motors means the root mean square value of the symmetrical current taken by a motor when energised at its rated voltage with its starter in the starting position and the rotor locked;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“occupier” in relation to any premises means—

- (a) any person in actual occupation of such premises;
- (b) any person legally entitled to occupy such premises;
- (c) in the case of such premises being subdivided and let to lodgers or various tenants, the person receiving the rent payable by such lodgers or tenants, whether on his own account or as agent for any person entitled thereto or interested therein, or
- (d) any person in control of such premises or responsible for the management thereof, and includes the agent of any such person when he/she is absent from the Republic of South Africa or his/her whereabouts are unknown;

“owner” in relation to premises means the person in whom is vested the legal title thereto; provided that—

- (a) in the case of immovable property—
 - (i) leased for a period of not less than 50 years, whether the lease is registered or not, the lessee thereof, or
 - (ii) beneficially occupied under a servitude or right analogous thereto, the occupier thereof;
- (b) if the owner as hereinbefore defined—
 - (i) is deceased or insolvent, has assigned his estate for the benefit of his creditors, has been placed under curatorship by order of court or is a company being wound up or under judicial management, the person in whom the administration of such property is vested as executor, administrator, trustee, assignee, curator, liquidator or judicial manager, as the case may be, or
 - (ii) is absent from the Republic of South Africa, or if his address is unknown to the municipality, any person who as agent or otherwise receives or is entitled to receive the rent in respect of such property, and
 - (iii) if the municipality is unable to determine who such person is, the person who is entitled to the beneficial use of such property,

shall be deemed to be the owner thereof to the exclusion of the person in whom is vested the legal title thereto;

“point of consumption” means a point of consumption as defined in the Regulations;

“point of metering” means the point at which the consumer’s consumption of electricity is metered and which may be at the point of supply or at any other point on the distribution system of the municipality or the electrical installation of the consumer, as specified by the municipality; provided that it shall meter all of, and only, the consumer’s consumption of electricity;

kuratele geplaas is of ’n maatskappy is wat ontbind word of wat onder geregtelike bestuur is, die persoon in wie die administrasie van sodanige eiendom vestig as eksekuteur, administrateur, trustee, gevolmagtigde, kurator, likwidateur of geregtelike bestuurder, wat ook al die geval mag wees, of

- (ii) afwesig is uit die Republiek van Suid-Afrika, of as sy adres nie aan die munisipaliteit bekend is nie, enige persoon wat as agent of andersins die huur ten opsigte van sodanige perseel ontvang of daarop geregtig is, en
- (iii) indien die munisipaliteit nie in staat is om te bepaal wie sodanige persoon is nie, die persoon wat geregtig is op voordelige gebruik van sodanige eiendom,

sal geag word die eienaar daarvan te wees, met uitsluiting van die persoon in wie die wetlike titel daarop gevestig is;

“elektriese installasie” ’n elektriese installasie soos omskryf in die Regulasies;

“elektriese kontrakteur” ’n elektriese kontrakteur soos omskryf in die Regulasies;

“geakkrediteerde persoon” ’n persoon wat ingevolge die Regulasies geregistreer is as ’n elektriese toetsers vir enkelfasige krag, ’n installasie-elektrisiën of ’n meester-installasie-elektrisiën, wat die geval ook al mag wees;

“gereedheidstoevoer” ’n alternatiewe elektrisiteitsvoorsiening wat nie gewoonlik deur die verbruiker gebruik word nie;

“hoë spanning” die stel nominale spanningsvlakke wat in kragstelsels gebruik word vir massatransmissie van elektrisiteit tussen 44kV < Un □ 220 kV. [SANS 1019];

“hooftoevoerleiding” enige deel van die munisipaliteit se elektrisiteitsnetwerk;

“konvensionele meter” ’n meter waar ’n rekening na die verbruik van elektrisiteit uitgereik word;

“lae spanning” die stel nominale spanningsvlakke wat gebruik word vir die verspreiding van elektrisiteit en waarvan die boonste grens gewoonlik aanvaar word as ’n ws-spanning van 1000V (of ’n gs-spanning van 1500 V). [SANS 1019];

“medium spanning” die stel nominale spanningsvlakke wat bo lae spanning en onder hoë spanning lê, tussen 1 kV < Un □ 4 kV. [SANS 1019]

“meter” ’n toestel wat die vraag na en/of die verbruik van elektriese energie bepaal en sluit konvensionele en voorafbetaalmeters in;

“motorontwerpvermoë” die maksimum aaneenlopende kW-uitset van ’n motor soos aangetoon op die vervaardiger se aanslagplaatjie;

“motorlading, totale gekoppelde” die totaal van die kW-insetbedryfsvermoë van al die individuele motors wat aan ’n installasie gekoppel is;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“perseel” enige grond of enige gebou of struktuur bo of onder grondvlak, en sluit enige voertuig, vliegtuig of vaartuig in;

“punt van lewering” die punt wat deur die munisipaliteit bepaal word en waar elektrisiteit aan enige perseel deur die munisipaliteit gelewer word;

“point of supply” means the point determined by municipality at which electricity is supplied to any premises by the municipality;

“premises” means any land or any building or structure above or below ground level and includes any vehicle, aircraft or vessel;

“prepayment meter” means a meter that can be programmed to allow the flow of pre-purchased amounts of energy in an electrical circuit;

“Regulations” means Regulations made in terms of the Occupational Health and Safety Act, 1993 (Act 85 of 1993), as amended;

“safety standard” means the Code of Practice for the Wiring of Premises SANS 0142 incorporated in the Regulations;

“service connection” means all cables and equipment required to connect the supply mains to the electrical installation of the consumer at the point of supply;

“service protective device” means any fuse or circuit breaker installed for the purpose of protecting the municipality’s equipment from overloads or faults occurring on the installation or on the internal service connection;

“standby supply” means an alternative electricity supply not normally used by the consumer;

“supply mains” means any part of the municipality’s electricity network;

“tariff” means the municipality’s tariff of charges for the supply of electricity, and

“token” means the essential element of a prepayment metering system used to transfer information from a point of sale for electricity credit to a prepayment meter and *vice versa*;

“voltage” means the root-mean-square value of electrical potential between two conductors.

Other terms

- All other terms used in this by-law shall, unless the context otherwise requires, have the meaning assigned thereto in the Electricity Act, 1987 (Act 41 of 1987), as amended, or the Occupational Health and Safety Act, 1993 (Act 85 of 1993), as amended.

Headings and titles

- The headings and titles in this by-law shall not affect the construction thereof.

GENERAL CONDITIONS OF SUPPLY

Provision of Electricity Services

- Only the municipality shall supply or contract for the supply of electricity within its area of jurisdiction with the exception of those areas where electricity is supplied by Eskom.

Supply by agreement

- No person shall use or be entitled to use an electricity supply from the municipality unless or until such person shall have entered into an agreement in writing with the municipality for such supply, and

“punt van meting” die punt waar die verbruiker se elektrisiteitsverbruik gemeet word en wat kan wees by die leweringspunt of by enige ander punt in die verspreidingstelsel van die munisipaliteit of die elektriese installasie van die verbruiker, soos gespesifiseer deur die munisipaliteit; met dien verstande dat al, en slegs, die verbruikers se elektrisiteitsverbruik gemeet sal word;

“punt van verbruik” ’n punt van verbruik soos omskryf in die Regulasies;

“Regulasies” Regulasies opgestel ingevolge die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993), soos gewysig;

“sertifikaat van voldoening” ’n sertifikaat wat ingevolge die Regulasies deur ’n geakkrediteerde persoon ten opsigte van ’n elektriese installasie of ’n gedeelte van ’n elektriese installasie uitgereik is;

“spanning” die wortel van die gemiddelde kwadraatwaarde van elektriese potensiaal tussen twee geleiers;

“tarief” die munisipaliteit se tarief vir die lewering van elektrisiteit;

“toepaslike standaardspesifikasie” die standaardspesifikasie soos genoem in Bylae 1 wat by hierdie verordening aangeheg is;

“veiligheidsstandaard” die Praktykkode vir die Bedrading van Persele, SANS 0142, geïnkorporeer in die Regulasies;

“verbruiker” ten opsigte van persele:

- enige bewoner daarvan of enige ander persoon met wie die munisipaliteit ’n kontrak aangegaan het vir die lewering van elektrisiteit, of waar die munisipaliteit in werklikheid elektrisiteit lewer; of
- indien sodanige perseel nie geokkupeer is nie, enige persoon wat ’n geldige bestaande ooreenkoms met die munisipaliteit het vir die lewering van elektrisiteit aan sodanige perseel; of
- indien daar geen sodanige persoon of bewoner is nie, die eienaar van die perseel;

“vooruitbetaalmeter” ’n meter wat geprogrammeer kan word om die vloeï van vooraf gekoopte hoeveelhede energie in ’n elektriese stroom toe te laat.

Ander terme

- Alle ander terme wat in hierdie verordening gebruik word, het, tensy anders vereis deur die konteks, die betekenis wat in die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), soos gewysig, of die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993), soos gewysig, daaraan geheg word.

Opskrifte en titels

- Die opskrifte en titels in hierdie verordening sal nie ’n effek op die opstel daarvan hê nie.

ALGEMENE VOORWAARDES VAN DIE LEWERING VAN ELEKTRISITEIT

Die lewering van Elektrisiteitsdienste

- Slegs die munisipaliteit sal binne sy regsgebied elektrisiteit lewer of ’n kontrak vir die lewering van elektrisiteit aangaan, met die uitsondering van daardie gebiede waar elektrisiteit deur Eskom gelewer word.

Lewering volgens ooreenkoms

- Geen persoon sal elektrisiteit wat deur die munisipaliteit gelewer word, gebruik of geregtig wees op die gebruik daarvan, tensy of totdat sodanige persoon ’n skriftelike ooreenkoms vir sodanige

such agreement together with the provisions of this by-law shall in all respects govern such supply. If a person uses an electricity supply without entering into an agreement he shall be liable for the cost of electricity used as stated in section 44 of this bylaw.

Service of notice

6. (1) Any notice or other document that is served on any person in terms of this by-law is regarded as having been served—
- when it has been delivered to that person personally;
 - when it has been left at that person's place of residence or business in the Republic with a person apparently over the age of sixteen years;
 - when it has been posted by registered or certified mail to that person's last known residential or business address in the Republic and an acknowledgement of the posting thereof from the postal service is obtained;
 - if that person's address in the Republic is unknown, when it has been served on that person's agent or representative in the Republic in the manner provided by paragraphs (a), (b) or (c); or
 - if that person's address and agent or representative in the Republic is unknown, when it has been posted in a conspicuous place on the property or premises, if any, to which it relates.
- (2) When any notice or other document must be authorised or served on the owner, occupier or holder of any property or right in any property, it is sufficient if that person is described in the notice or other document as the owner, occupier or holder of the property or right in question, and it is not necessary to name that person.

Compliance with notices

7. Any person on whom a notice duly issued or given under this by-law is served shall, within the time specified in such notice, comply with its terms.

Application for supply

8. (1) Application for the supply of electricity shall be made in writing by the prospective consumer on the prescribed form obtainable at the office of the municipality, and the estimated load, in kVA, of the installation, shall be stated therein. Such application shall be made as early as possible before the supply of electricity is required in order to facilitate the work of the municipality.
- (3) An application for an electricity supply for a period of less than one year shall be regarded as an application for a temporary supply of electricity and shall be considered at the discretion of the municipality, which may specify any special conditions to be satisfied in such case.

Processing of requests for supply

9. Applications for the supply of electricity will be processed and the supply made available within the periods stipulated in NRS 047.

Wayleaves

10. (1) The municipality may refuse to lay or erect a service connection above or below ground on any thoroughfare or

lewing met die munisipaliteit aangegaan het nie, en sodanige ooreenkoms saam met die bepalings van hierdie verordening sal sodanige lewing in alle opsigte beheer. Indien 'n persoon elektrisiteitsvoorsiening gebruik sonder dat 'n ooreenkoms aangegaan is, sal hy of sy aanspreeklik wees vir die koste van die elektrisiteit wat gebruik is, soos bepaal in artikel 44 van hierdie verordening.

Betekening van kennisgewing

6. (1) Enige kennisgewing of ander dokument wat ingevolge hierdie verordening aan enige persoon beteken word, word beskou as beteken te wees—
- wanneer dit persoonlik by daardie persoon afgelewer is;
 - wanneer dit by die persoon se blyplek of besigheid in die Republiek gelaat is by 'n persoon wat oënskynlik bo die ouderdom van sestien jaar is;
 - wanneer dit per geregistreerde of gesertifiseerde pos na daardie persoon se laaste bekende woon- of besigheidsadres in die Republiek gepegs is en 'n bewys van die pos daarvan by die posdiens verkry is;
 - indien daardie persoon se adres in die Republiek onbekend is, as dit aan daardie persoon se agent of verteenwoordiger in die Republiek beteken is op die manier waarvoor in paragraaf (a), (b) of (c) voorsiening gemaak is; of
 - indien daardie persoon se adres en agent of verteenwoordiger in die Republiek onbekend is, as dit vertoon word op 'n opsigtelike plek op die eiendom of perseel, indien enige, waarmee dit verband hou.
- (2) Wanneer enige kennisgewing of ander dokument gemagtig moet word of aan die eienaar, bewoner of houer van enige eiendom of reg op enige eiendom beteken moet word, is dit voldoende as die persoon in die kennisgewing of ander dokument beskryf word as die eienaar, bewoner of houer van die betrokke eiendom of reg, en dit is nie nodig dat die persoon se naam genoem word nie.

Voldoening aan kennisgewings

7. Enige persoon aan wie 'n kennisgewing ingevolge hierdie verordening behoorlik uitgereik of beteken word, sal binne die tydperk wat in sodanige kennisgewing gespesifiseer word, aan die voorwaardes voldoen.

Aansoek om die lewing van elektrisiteit

8. (1) Die voornemende verbruiker sal skriftelik op die voorgeskrewe vorm aansoek doen om die lewing van elektrisiteit. Die voorgeskrewe vorm is by die kantore van die munisipaliteit beskikbaar. Die benaderde belading, in kVA, van die installasie sal op die vorm genoem word. Sodanige aansoek sal so vroeg as moontlik gedoen word voordat die lewing van elektrisiteit verlang word om sodoende die werk van die munisipaliteit te vergemaklik.
- (2) 'n Aansoek om die lewing van elektrisiteit vir 'n tydperk van minder as een jaar sal beskou word as 'n aansoek om tydelike elektrisiteitsvoorsiening en sal oorweeg word volgens die diskresie van die munisipaliteit, wat in so 'n geval enige spesiale voorwaardes waaraan voldoen moet word, kan spesifiseer.

Die verwerking van aansoeke om die lewing van elektrisiteit

9. Aansoeke om die lewing van elektrisiteit sal verwerk word en die lewing sal binne die tydperke wat in NRS 047 gestipuleer word, beskikbaar gemaak word.

Gebruiksreg

10. (1) Die munisipaliteit mag weier om 'n diensaansluiting bo of onder die grond te lê of op te rig op enige deurgang of grond

land not vested in the municipality or on any private property, unless and until the prospective consumer shall have obtained and deposited with the municipality written permission granted by the owner of the said private property or by the person in whom is vested the legal title to the land or thoroughfare as aforesaid exists, as the case may be, authorising the laying or erection of a service connection thereon.

- (2) If such permission is withdrawn at any time or if the aforesaid private property or thoroughfare changes ownership and the new owner refuses to grant or continue such permission, the cost of any alteration required to be made to a service connection in order that the supply of electricity may be continued, and of any removal thereof which may become necessary in the circumstances, shall be borne by the consumer to whose premises the supply of electricity is required to be continued.

Statutory Servitude

11. (1) Subject to the provisions of subsection (3) the municipality may within its municipal area:
- provide, establish and maintain electricity services;
 - acquire, construct, lay, extend, enlarge, divert, maintain, repair, discontinue the use of, close up and destroy electricity supply mains;
 - construct, erect or lay any electricity supply main on, across, through, over or under any street or immovable property and the ownership of any such main shall vest in the municipality;
 - do any other thing necessary or desirable for or incidental, supplementary or ancillary to any matter contemplated by paragraphs (a) to (c).
- (2) If the municipality constructs, erects or lays any electricity supply main on, across, through, over or under any street or immovable property not owned by the municipality or under the control of or management of the municipality it shall pay to the owner of such street or property compensation in an amount agreed upon by such owner and the municipality or, in the absence of agreement, be determined either by arbitration or a court of law.
- (3) The municipality shall, before commencing any work other than repairs or maintenance on or in connection with any electricity supply main on immovable property not owned by the municipality or under the control or management of the municipality, give the owner or occupier of such property reasonable notice of the proposed work and the date on which it proposes to commence such work.

Right of admittance to inspect, test and/or do maintenance work

12. (1) The municipality shall, through its employees, contractors and their assistants and advisers, have access to or over any property for the purposes of-
- doing anything authorised or required to be done by the municipality under this by-law or any other law;
 - inspecting and examining any service mains and anything connected therewith;
 - enquiring into and investigating any possible source of electricity supply or the suitability of immovable property for any work, scheme or undertaking of the municipality and making any necessary survey in connection therewith;
 - ascertaining whether there is or has been a contraven-

wat nie in die munisipaliteit gevestig is nie of op enige privaat eiendom, tensy en totdat die voornemende verbruiker skriftelike toestemming en magtiging deur die eienaar van die genoemde privaat eiendom of deur die persoon in wie die wettige titel vir die grond of deurgang soos hierbo genoem, vestig, wat die geval ook al mag wees, vir die lê of oprigting van die diensaansluiting daarop, verkry en by die munisipaliteit ingedien het.

- (2) Indien sodanige toestemming te eniger tyd teruggetrek word of indien die bogenoemde privaat eiendom of deurgang van eienaar verander en die nuwe eienaar weier om sodanige toestemming te verleen of om voort te gaan daarmee, sal die koste van enige veranderinge wat aan die diensaansluiting aangebring moet word sodat die lewering van elektrisiteit kan voortgaan, of enige verwydering daarvan wat onder die omstandighede nodig mag wees, gedra word deur die verbruiker by wie se perseel die voorsiening van elektrisiteit voortgesit moet word.

Statutêre Serwituut

11. (1) Onderworpe aan die bepalings van subartikel (3) mag die munisipaliteit binne die munisipale gebied:
- elektrisiteitsdienste lewer, vestig en in stand hou;
 - elektrisiteitshooftoevoerleiding verkry, oprig, lê, uitbrei, vergroot, herlei, in stand hou, herstel, uit gebruik stel, sluit en vernietig;
 - enige elektrisiteitshooftoevoerleiding bou, oprig of lê op, oor, deur, bo-oor of onder enige straat of vaste eiendom en die eienaarskap van sodanige hooftoevoerleiding sal in die munisipaliteit vestig;
 - enigiets anders doen wat nodig of wenslik is vir of insidenteel, aanvullend of bykomstig is tot enige ander saak wat in paragraaf (a) tot (c) bedoel word.
- (2) Indien die munisipaliteit enige elektrisiteitshooftoevoerleiding bou, oprig of lê op, oor, deur, bo-oor of onder enige straat of vaste eiendom wat nie die eiendom van die munisipaliteit is nie, of nie onder die beheer van of bestuur van die munisipaliteit is nie, sal die munisipaliteit aan die eienaar van sodanige straat of eiendom vergoeding betaal, waarvoor die eienaar en die munisipaliteit ooreenkom. In die afwesigheid van 'n ooreenkoms, sal dit deur arbitrasie of 'n geregshof bepaal word.
- (3) Die munisipaliteit sal, voordat daar begin word met enige werk anders as herstel- of instandhoudingswerk aan of in verband met enige elektrisiteitshooftoevoerleiding op vaste eiendom wat nie deur die munisipaliteit besit of beheer word nie, aan die eienaar of bewoner van sodanige eiendom redelike kennis gee van die voorgename werk en die datum waarop daar waarskynlik met sodanige werk begin sal word.

Reg van toegang om inspeksie te doen, te toets en/of instandhoudingswerk te doen

12. (1) Die munisipaliteit sal toegang hê tot of oor enige eiendom vir die doel om—
- enigiets te doen wat ingevolge hierdie verordening of enige ander wet deur die munisipaliteit gedoen moet word;
 - enige verbruiksleiding en enigiets wat daarmee verband hou te inspekteer en te ondersoek;
 - navraag te doen oor en ondersoek in te stel na enige moontlike bron van elektrisiteitsvoorsiening of die geskiktheid van vaste eiendom vir enige werk, skema of onderneming van die munisipaliteit en die maak van enige opname wat in verband daarmee nodig is;
 - vas te stel of daar 'n oortreding van die bepalings van

tion of the provisions of this by-law or any other law, and

- (e) enforcing compliance with the provisions of this by-law or any other law,
- (2) The municipality shall pay to any person suffering damage as a result of the exercise of the right of access contemplated by sub-section (1), except where the municipality is authorised to execute on the property concerned any work at the cost of such person or some other person or to execute on such property any work and recover the cost thereof from such person or some other person, compensation in such amount as may be agreed upon by the municipality and such person or, in the absence of agreement, as may be determined by arbitration or court of law.
- (3) The municipality may, by notice in writing served on the owner or occupier of any property, require such owner or occupier to provide, on the day and at the hour specified in such notice, to allow access to such property to a person and for a purpose referred to in sub-section (1).
- (4) The municipality may gain access to or over any property without notice and may take whatever action as may, in its opinion, be necessary or desirable in consequence of the existence of a state of war or the occurrence of any calamity, emergency or disaster.

Refusal or failure to give information

13. No person shall refuse or fail to give such information as may be reasonably required of him by the municipality or render any false information to any such official regarding any electrical installation work completed or contemplated.

Refusal of admittance

14. No person shall wilfully hinder, obstruct, interfere with or refuse admittance to any duly authorised official of the municipality in the performance of his duty under this by-law or of any duty connected therewith or relating thereto.

Improper use

15. If the consumer uses the electricity for any purpose or deals with the electricity in any manner which the municipality has reasonable grounds for believing interferes in an improper or unsafe manner or is calculated to interfere in an improper or unsafe manner with the efficient supply of electricity to any other consumer, the municipality may, with or without notice, disconnect the electricity supply but such supply shall be restored as soon as the cause for the disconnection has been permanently remedied or removed. The fee as prescribed by the municipality for the disconnection and reconnection shall be paid by the consumer before the electricity supply is restored, unless it can be shown that the consumer did not use or deal with the electricity in an improper or unsafe manner.

Electricity tariffs and fees

16. Copies of charges and fees may be obtained free of charge at the offices of the municipality.

Deposits

17. The municipality reserves the right to require the consumer to deposit a sum of money as security in payment of any charges which are due or may become due to the municipality. The amount of the deposit in respect of each electricity installation shall be determined by the municipality, and each such deposit may be increased if the municipality deems the deposit held to be inadequate. Such deposit shall not be regarded as being in payment or part payment of any accounts due for the supply of electricity for

hierdie verordening of enige ander wet plaasvind of plaasgevind het, en

- (e) om te verseker dat daar voldoen word aan die bepalings van hierdie verordening of enige ander wet.
- (2) Die munisipaliteit sal aan enige persoon vergoeding betaal waarop die munisipaliteit en sodanige persoon ooreenkoms, of indien daar nie 'n ooreenkoms is nie, soos wat deur middel van arbitrasie of deur 'n geregshof bepaal word, indien die persoon skade ly as gevolg van die uitoefening van die reg tot toegang soos bedoel in subartikel (1), behalwe waar die munisipaliteit gemagtig is om enige werk wat op die betrokke eiendom gedoen moet word op sodanige persoon of enige ander persoon se koste te doen of om op sodanige eiendom enige werk te doen en die koste daarvan van sodanige persoon of van enige ander persoon te verhaal.
- (3) Die munisipaliteit mag, na skriftelike kennisgewing wat aan die eienaar of bewoner van enige eiendom beteken is, van sodanige eienaar of bewoner verlang om op die dag en tyd wat in sodanige kennisgewing genoem word, toegang tot sodanige eiendom te verleen aan 'n persoon en vir die doeleindes waarna in subartikel (1) verwys is.
- (4) Die munisipaliteit mag sonder kennisgewing toegang tot en oor enige eiendom verkry en kan enige stappe doen wat na die mening van die munisipaliteit nodig of wenslik mag wees as gevolg van 'n staat van oorlog of die voorkoms van enige ramp, noodtoestand of ongeluk.

Weiering of versuim om inligting te verskaf

13. Geen persoon sal weier of versuim om sodanige inligting te verstrek as wat redelik deur die munisipaliteit van hom verlang kan word, of enige vals inligting aan enige sodanige amptenaar te verskaf in verband met enige elektriese installasiewerk wat voltooi is of beoog word nie.

Weiering van toegang

14. Geen persoon sal opsetlik toegang aan enige behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit verhinder, belemmer, of weier of daarmee inmeng in die uitvoering van sy plig ingevolge hierdie verordening of van enige ander plig wat daaraan verbonde is of wat daarmee verband hou nie.

Onbehoorlike gebruik

15. Indien die gebruiker die elektrisiteit hanteer op 'n manier of gebruik vir enige doel waarvoor die munisipaliteit redelike gronde het om te glo dit op 'n onbehoorlike of onveilige manier inmeng, of wat bereken word as op 'n onbehoorlike of onveilige manier in te meng met die doeltreffende lewering van elektrisiteit aan enige ander verbruiker, kan die munisipaliteit, met of sonder kennisgewing, die elektrisiteitsvoorsiening diskonnekteer, maar sodanige elektrisiteitsvoorsiening sal herstel word sodra die oorsaak vir diskonneksie permanent reggestel of verwyder is. Die fooi, soos deur die munisipaliteit voorgeskryf vir die diskonneksie en die heraansluiting, sal deur die verbruiker betaal word voordat die elektrisiteitsvoorsiening herstel word, tensy daar bewys kan word dat die verbruiker nie die elektrisiteit op 'n onbehoorlike of onveilige manier gebruik of mee gehandel nie.

Elektrisiteitstariewe en fooie

16. Afskrifte van heffings en fooie is gratis beskikbaar by die munisipale kantore.

Deposito's

17. Die munisipaliteit behou die reg voor om te vereis dat die verbruiker 'n bedrag geld inbetaal as sekuriteit vir die betaling van enige bedrae wat aan die munisipaliteit verskuldig is of verskuldig kan raak. Die bedrag van die deposito ten opsigte van elke elektrisiteitsinstallasie sal deur die munisipaliteit bepaal word, en elke sodanige deposito kan verhoog word indien die munisipaliteit die deposito wat gehou word as onvoldoende beskou. Sodanige deposito sal nie beskou word as betaling of gedeeltelike betaling

the purpose of obtaining any discount provided for in the electricity tariff referred to in this by-law. On cessation of the supply of electricity, the amount of such deposit, free of any interest, less any payments due to the municipality shall be refunded to the consumer.

Payment of charges

18. (1) The consumer shall be liable for all charges listed in the prescribed tariff for the electricity service as approved by the municipality a copy of which is obtainable free of charge from the municipality.
- (2) All accounts shall be deemed to be payable when issued by the municipality and each account shall, on its face, reflect the due date and a warning indicating that the supply of electricity may be disconnected should the charges in respect of such supply remain unpaid after the due date.
- (3) An error or omission in any account or failure to render an account shall not relieve the consumer of his obligation to pay the correct amount due for electricity supplied to the premises and the onus shall be on the consumer to satisfy himself that the account rendered is in accordance with the prescribed tariff of charges in respect of electricity supplied to the premises.
- (4) Where a duly authorised official of the municipality has visited the premises for the purpose of disconnecting the supply of electricity in terms of subsection (2) and he is obstructed or prevented from effecting such disconnection, the prescribed fee shall become payable for each visit necessary for the purpose of such disconnection.
- (5) After disconnection for non-payment of an account, the prescribed fees and any amounts due for electricity consumed shall be paid before the electricity supply is re-connected.

Interest on overdue accounts

19. The Municipality may charge interest on accounts which are not paid by the due date appearing on the account, at a interest rate as approved by the municipality from time to time.

Resale of electricity

20. Unless otherwise authorised by the municipality, no person shall sell or supply electricity, supplied to his premises under an agreement with the Municipality, to any other person or persons for use on any other premises, or permit or suffer such resale or supply to take place. If electricity is resold for use upon the same premises, such resale shall be subject to the conditions laid down in the Electricity Act, 1987 (Act 41 of 1987), provided that the reseller shall be permitted to recover his/her actual electricity cost, provided further that he/she must substantiate these costs if called upon to do so.

Right to disconnect supply

21. (1) The municipality shall have the right to disconnect the supply of electricity to any premises if the person liable to pay for such supply fails to pay any charge due to the municipality in connection with any supply of electricity which he may at any time have received from the municipality in respect of such premises, or, where any of the provisions of this by-law and/or the Regulations are being contravened, provided the municipality has given the person 14 (fourteen) days notice to remedy his/her default and the person has failed to remedy such default after notice has been given, or, in the case of a

van enige rekeninge vir die voorsiening van elektrisiteit vir die doel om enige afslag te kry waarvoor voorsiening gemaak is in die elektrisiteitsstarief waarna in hierdie verordening verwys word nie. By die staking van die elektrisiteitsvoorsiening, sal die bedrag van sodanige deposito, vry van enige rente, minus enige betalings wat aan die munisipaliteit verskuldig is, aan die verbruiker terugbetaal word.

Die betaling van heffings

18. (1) Die verbruiker sal aanspreeklik wees vir alle heffings wat in die voorgeskrewe tarief vir die elektrisiteitsdiens, soos goedgekeur deur die munisipaliteit, verskyn. 'n Afskrif van die voorgeskrewe tarief is gratis verkrygbaar by die munisipaliteit.
- (2) Alle rekeninge sal geag word as betaalbaar te wees wanneer hulle deur die munisipaliteit uitgereik word en elke rekening sal, op die voorkant daarvan, die betaaldatum en 'n waarskuwing vertoon wat aandui dat die elektrisiteitsvoorsiening afgesny kan word indien die koste ten opsigte van sodanige voorsiening na die betaaldatum nog nie betaal is nie.
- (4) 'n Fout of weglating op enige rekening of versuim om 'n rekening te lewer, sal nie die verbruiker onthef van sy verpligting om die korrekte bedrag te betaal vir die elektrisiteit wat aan die perseel voorsien is nie, en die onus sal op die verbruiker wees om homself tevrede te stel dat die rekening gelewer is in ooreenstemming met die voorgeskrewe tarief ten opsigte van die elektrisiteit wat aan die perseel gelewer is.
- (5) Waar 'n behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit die perseel besoek het met die doel om die elektrisiteitsvoorsiening ingevolge subartikel (2) te diskonnekteer en hy verhinder of verhoed word om sodanige diskonneksie te bewerkstellig, sal die voorgeskrewe fooi betaalbaar wees vir elke besoek wat nodig is vir die doel van sodanige diskonneksie.
- (6) Nadat elektrisiteitsvoorsiening as gevolg van die nie-betaling van 'n rekening gediskonnekteer is, sal die voorgeskrewe fooie en enige bedrae wat betaalbaar is vir elektrisiteit wat verbruik is, betaal word voordat die elektrisiteitsvoorsiening weer aangesluit word.

Rente op uitstaande rekeninge

19. Die munisipaliteit kan rente hef op rekeninge wat nie teen die betaaldatum wat op die rekening verskyn, betaal is nie, teen 'n rentekoers soos van tyd tot tyd deur die munisipaliteit goedgekeur.

Herverkoop van elektrisiteit

20. Tensy anders gemagtig deur die munisipaliteit, sal geen persoon elektrisiteit wat ingevolge 'n ooreenkoms met die munisipaliteit aan sy perseel voorsien word, verkoop of verskaf aan enige ander persoon of persone vir gebruik op enige ander perseel, of toelaat dat sodanige herverkoop of voorsiening plaasvind nie. Indien elektrisiteit herverkoop word vir gebruik op dieselfde perseel, sal sodanige herverkoop onderworpe wees aan die voorwaardes wat neergelê word in die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), op voorwaarde dat die herverkoper toegelaat sal word om sy/haar werklike elektrisiteitskoste te verhaal, en met dien verstande dat hy/sy hierdie koste moet staaf indien daar van hom/haar verleng word om dit te doen.

Die reg om elektrisiteitsvoorsiening te diskonnekteer

21. (1) Die munisipaliteit sal die reg hê om sonder kennisgewing die voorsiening van elektrisiteit aan enige perseel te diskonnekteer indien die persoon wat daarvoor aanspreeklik is om vir sodanige voorsiening te betaal, versuim om enige gelde wat aan die munisipaliteit verskuldig is ten opsigte van die voorsiening van elektrisiteit wat hy in enige stadium van die munisipaliteit ten opsigte van sodanige perseel ontvang het, of waar enige bepaling van hierdie verordening en/of die Regulasies oortree word, op voorwaarde dat die munisipaliteit die persoon 14 (veertien) dae kennis gegee het

grave risk to person or property, or as envisaged in terms of Section 26 of this by-law, without notice. After disconnection for non-payment of accounts or the improper or unsafe use of electricity, the fee as prescribed by the municipality shall be paid.

- (2) In the case where an installation has been illegally reconnected on a consumer's premises after having been previously legally disconnected by the municipality, or in the case where the municipality's electrical equipment has been tampered with to prevent the full registration of consumption by the meter, the electricity supply may be physically removed from those premises.

Non-liability of the Municipality

22. The municipality shall not be liable for any loss or damage, direct or consequential, suffered or sustained by a consumer as a result of or arising from the cessation, interruption or any other abnormality of the supply of electricity, unless caused by negligence on the part of the municipality.

Leakage of electricity

23. Under no circumstances shall any rebate be allowed on the account for electricity supplied and metered in respect of electricity wasted owing to leakage or any other fault in the electrical installation.

Failure of supply

24. The municipality does not undertake to attend to a failure of supply of electricity due to a fault in the electrical installation of the consumer, except when such failure is due to the operation of the service protective device of the municipality. When any failure of supply of electricity is found to be due to a fault in the electrical installation of the consumer or to the faulty operation of apparatus used in connection therewith, the municipality shall have the right to charge the consumer the fee as prescribed by the municipality for each restoration of the supply of electricity in addition to the cost of making good or repairing any damage which may have been done to the service main and meter by such fault or faulty operation as aforesaid.

Seals of the Municipality

25. The meter, service protective devices and all apparatus belonging to the municipality shall be sealed or locked by the municipality, and no person who is not an authorised official of the municipality shall in any manner or for any reason whatsoever remove, break, deface, or tamper or interfere with such seals or locks.

Tampering with service connection or supply mains

26. (1) No person shall in any manner or for any reason whatsoever tamper or interfere with any meter or metering equipment or service connection or service protective device or supply mains or any other equipment of the municipality.
- (2) Where *prima facie* evidence exists of a consumer and/or any person having contravened sub-section(1), the municipality shall have the right to disconnect the supply of electricity immediately and without prior notice to the consumer. The person shall be liable for all fees and charges levied by the municipality for such disconnection.
- (3) Where a consumer and/or any person has contravened sub-section (1) and such contravention has resulted in the meter recording less than the true consumption, the municipality shall have the right to recover from the consumer the full cost of his estimated consumption.

om die versuim reg te stel en die persoon versuim het om die wanbetaling reg te stel nadat hy/sy die kennisgewing ontvang het, of in die geval van 'n ernstige risiko vir 'n persoon of die eiendom, of soos beoog ingevolge Artikel 26 van hierdie verordening. Nadat die elektrisiteitsvoorsiening as gevolg van die wanbetaling van rekeninge of die onbehoorlike of onveilige gebruik van elektrisiteit gediskonnekteer is, sal die fooi soos deur die munisipaliteit voorgeskryf, betaalbaar wees.

- (2) In die geval waar 'n installasie op 'n verbruiker se perseel onwettig geherkonnekteer is nadat dit voorheen wettig deur die munisipaliteit gediskonnekteer is, of in die geval waar daar met die munisipaliteit se elektriese toerusting gepeuter is om te verhoed dat die meter die volle verbruik registreer, kan die elektrisiteitsvoorsiening fisies van daardie perseel verwyder word.

Nie-aanspreeklikheid van die Munisipaliteit

22. Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade, direk of indirek, wat 'n verbruiker ly as gevolg van die staking, onderbreking of enige ander abnormaliteit van die elektrisiteitsvoorsiening nie, tensy dit veroorsaak is deur nalatigheid aan die kant van die munisipaliteit.

Lekkasie van elektrisiteit

23. Onder geen omstandighede sal enige korting toegestaan word ten opsigte van die rekening vir elektrisiteit wat voorsien en gemeet is ten opsigte van elektrisiteit wat vermors is as gevolg van lekkasie of enige ander fout in die elektriese installasie nie.

Onderbreking van elektrisiteitsvoorsiening

24. Die munisipaliteit onderneem nie om aandag te gee aan 'n onderbreking van die elektrisiteitsvoorsiening as gevolg van 'n fout in die elektriese installasie van die verbruiker nie, tensy sodanige fout die gevolg is van die werking van die diensbeskermingstoestel van die munisipaliteit. Indien daar bevind word dat enige onderbreking van die elektrisiteitstoever die gevolg is van 'n fout in die elektriese installasie van die verbruiker of die verkeerde aanwending van apparaat wat in verband daarmee gebruik word, sal die munisipaliteit die reg hê om die fooi, soos voorgeskryf deur die munisipaliteit, ten opsigte van elke keer wat die elektrisiteitstoever herstel moes word, asook die koste ten opsigte van die aanvulling of herstel van enige skade wat as gevolg van sodanige fout of foutiewe gebruik soos hierbo gesê aan die hooftoevoerleiding en die meter veroorsaak is, van die verbruiker te verhaal.

Seëls van die Munisipaliteit

25. Die meter, diensbeskermingstoestelle en alle apparaat wat aan die munisipaliteit behoort, sal geseël of gesluit word deur die munisipaliteit en geen persoon wat nie 'n behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit is nie, sal op enige manier of om enige rede hoegenaamd sodanige seëls of slotte verwyder, breek, beskadig of daarmee peuter of inmeng nie.

Peuter met verbruikersaansluitings of hooftoevoerleidings

26. (1) Geen persoon sal op enige manier of om enige rede hoegenaamd met enige meter of meettoerusting of verbruikersaansluitings of diensbeskermingstoestel of hooftoevoerleiding of enige ander toerusting van die Munisipaliteit peuter of inmeng nie.
- (2) Waar *prima facie*-bewys bestaan dat 'n verbruiker en/of enige ander persoon subartikel (1) oortree het, sal die munisipaliteit die reg hê om die elektrisiteitstoever onmiddellik en sonder vooraf kennisgewing aan die verbruiker, te diskonnekteer. Die persoon sal aanspreeklik wees vir alle gelde en heffings wat die munisipaliteit vir sodanige diskonneksie hef.
- (2) Indien 'n verbruiker en/of enige persoon subartikel (1) oortree het en sodanige oortreding daartoe gelei het dat die meterlesing minder as die werklike verbruik toon, sal die munisipaliteit die reg hê om die volle koste van die geskatte verbruik van die verbruiker te verhaal.

Protection of Municipality's supply mains

27. (1) No person shall, except with the consent of the Municipality and subject to such conditions as may be imposed—
- construct, erect or lay, or permit the construction, erection or laying of any building, structure or other object, or plant trees or vegetation over or in such a position or in such a manner as to interfere with or endanger the supply mains
 - excavate, open up or remove the ground above, next to, under or near any part of the supply mains
 - damage, endanger, remove or destroy, or do any act likely to damage, endanger or destroy any part of the supply mains
 - make any unauthorised connection to any part of the supply mains or divert or cause to be diverted any electricity there from. Any such unauthorised connection or diversion shall be removed by the municipality and the costs thereof be recovered from the owner or occupier of the premises on which the unauthorised connection was made or from which electricity was diverted.
 - The owner or occupier shall limit the height of trees or length of projecting branches in the proximity of overhead lines or provide a means of protection which in the opinion of the municipality will adequately prevent the tree from interfering with the conductors should the tree or branch fall or be cut down. Should the owner fail to observe this provision the municipality shall have the right, after prior written notification, or at any time in an emergency, to cut or trim the trees or other vegetation in such a manner as to comply with this provision and shall be entitled to enter the property for this purpose.
- (2) The municipality may, subject to written notice of at least 14 days, demolish, alter or otherwise deal with any building, structure or other object constructed, erected or laid in contravention with this by-law.
- (3) The municipality may in the case of an emergency or disaster remove anything damaging, obstructing or endangering or likely to damage, obstruct, endanger or destroy any part of the electrical distribution system.

Prevention of tampering with service connection or supply mains

28. If the municipality decides that it is necessary or desirable to take special precautions in order to prevent tampering with any portion of the supply mains, service connection or service protective device or meter or metering equipment, the consumer shall either supply and install the necessary protection or pay the costs involved where such protection is supplied by the municipality.

Unauthorised connections

29. No person other than a person specifically authorised thereto by the municipality in writing shall directly or indirectly connect, attempt to connect or cause or permit to be connected any electrical installation or part thereof to the supply mains or service connection.

Unauthorised reconnections

30. (1) No person other than a person specifically authorised thereto by the municipality in writing shall reconnect, attempt to reconnect or cause or permit to be reconnected to the supply

Beskerming van die Munisipaliteit se hooftoevoerleiding

27. (1) Geen persoon sal, buiten met die toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan sodanige voorwaardes as wat gestel mag word —
- enige gebou, struktuur of ander voorwerp bou, oprig of lê of die bou, oprigting of lê daarvan toelaat, of bome of plante plant oor of in so 'n posisie of op so 'n manier dat dit met die hooftoevoerleiding inmeng of dit in gevaar stel nie;
 - die grond bo, langs, onder of naby enige deel van die hooftoevoerleiding uitgrawe, oopmaak of verwyder nie;
 - enige deel van die hooftoevoerleiding beskadig, in gevaar stel, verwyder of vernietig, of enigiets doen wat dit moontlik kan beskadig, in gevaar kan stel of kan vernietig nie;
 - enige ongemagtigde konneksie maak aan enige deel van die hooftoevoerleiding of enige elektrisiteit van daar af herlei of veroorsaak dat elektrisiteit van daar af herlei word nie. Enige ongemagtigde konneksie of herleiding sal deur die munisipaliteit verwyder word en die koste vir sodanige verwydering verhaal van die eienaar of okkupeerder van die perseel waarop die ongemagtigde konneksie gemaak is of van waar die herleiding gemaak is.
 - Die eienaar of bewoner sal die hoogte van bome of die lengte van takke wat in die nabyheid van oorhoofse lyne uitsteek, beperk, of 'n manier van beskerming voorsien wat na die mening van die munisipaliteit genoegsaam sal verhoed dat die boom met die geleiers inmeng indien die boom of 'n tak sou val of afgesaag sou word. Indien die eienaar sou nalaat om by hierdie bepalings te hou, sal die munisipaliteit die reg hê om na vooraf skriftelike kennisgewing, of te eniger tyd gedurende 'n nood-situasie, die bome of ander plantegroei op so 'n manier af te saag of in te kort dat dit aan die vereistes voldoen, en die munisipaliteit sal daarop geregtig wees om die perseel vir hierdie doel te betree.
- (2) Die munisipaliteit mag, na kennisgewing van minstens 14 dae, enige gebou, struktuur of ander voorwerp wat strydig met die bepalinge van hierdie verordening gebou, opgerig of gelê is, sloop, verander of op enige manier daarmee handel.
- (3) Die munisipaliteit mag in die geval van 'n noodtoestand of ramp enigiets verwyder wat enige gedeelte van die elektrisiteitsverspreidingsstelsel beskadig, belemmer of in gevaar stel of wat dit moontlik kan beskadig, belemmer, in gevaar kan stel of kan vernietig.

Die voorkoming van peutery met verbruikersaansluiting of hooftoevoerleiding

28. Indien die munisipaliteit besluit dat dit nodig of wenslik is om spesiale voorsorg te tref om peutery met enige gedeelte van die hooftoevoerleiding, verbruikersaansluiting of diensbeskermings-toestel of meter of meettoerusting te voorkom, sal die verbruiker óf die nodige beskerming voorsien en installeer óf die koste verbonde aan sodanige beskerming wat deur die Munisipaliteit voorsien is, betaal.

Ongemagtigde aansluitings

29. Geen persoon anders as 'n persoon wat deur die munisipaliteit spesifiek skriftelik daartoe gemagtig is, sal direk of indirek enige elektriese installasie of gedeelte daarvan koppel, probeer om dit te koppel of veroorsaak of toelaat dat dit aan die hooftoevoerleiding of verbruikersaansluiting gekoppel word nie.

Ongemagtigde heraansluitings

30. (1) Geen persoon anders as 'n persoon wat spesifiek skriftelik deur die munisipaliteit daartoe gemagtig is sal enige elektriese installasie of installasies wat deur die munisipaliteit gedis-

mains or service connection any electrical installation or installations which has or have been disconnected by the municipality.

- (2) Where the supply of electricity that has previously been disconnected is found to have been reconnected, the consumer using the supply of electricity shall be liable for all charges for electricity consumed between the date of disconnection and the date the electricity supply was found to be reconnected and any other charges raised in this regard. Furthermore, the municipality reserves the right to remove part or all of the supply equipment until such time as payment has been received in full. In addition, the consumer will be responsible for all the costs associated with the reinstatement of such supply equipment.

Temporary disconnection and reconnection

31. (1) The municipality shall, at the request of the consumer, temporarily disconnect and reconnect the supply of electricity to the consumer's electrical installation upon payment of the fee as prescribed by the municipality for each such disconnection and subsequent reconnection.
- (2) In the event of the necessity arising for the municipality to effect a temporary disconnection and reconnection of the supply of electricity to a consumer's electrical installation and the consumer is in no way responsible for bringing about this necessity, the municipality shall waive payment of the fee hereinbefore referred to.
- (3) The municipality may only under exceptional circumstances temporarily disconnect the supply of electricity to any premises without notice, for the purpose of effecting repairs or carrying out tests or for any other legitimate purpose. In all other instances adequate notice shall be given.

Temporary supplies

32. It shall be a condition of the giving of any temporary supply of electricity, as defined in this by-law, that, if such supply is found to interfere with the efficient and economical supply of electricity to other consumers, the municipality shall have the right, with notice, or under exceptional circumstances without notice, to terminate such temporary supply at any time and, the municipality shall not be liable for any loss or damage occasioned by the consumer by such termination.

Temporary work

33. Electrical installations requiring a temporary supply of electricity shall not be connected directly or indirectly to the supply mains except with the special permission in writing of the municipality. Full information as to the reasons for and nature of such temporary work shall accompany the application for the aforesaid permission, and the municipality may refuse such permission or may grant the same upon such terms and conditions as it may appear desirable and necessary.

Load reduction

34. (1) At times of peak load, or in an emergency, or when, in the opinion of the municipality, it is necessary for any reason to reduce the load on the electricity supply system of the municipality, the municipality may without notice interrupt and, for such period as the municipality may deem necessary, discontinue the electricity supply to any consumer's electrically operated thermal storage water heater or any specific appliance or the whole installation. The municipality shall not be liable for any loss or damage directly or consequentially due to or arising from such interruption and discontinuance of the electricity supply.
- (2) The municipality may install upon the premises of the consumer such apparatus and equipment as may be necessary

konnekteer is herkonnekteer, probeer om dit te herkonnekteer of veroorsaak of toelaat dat dit weer aan die hooftoevoerleiding of verbruikersaansluiting gekonnekteer word nie.

- (2) Waar daar gevind word dat die elektrisiteitstoevoer wat voorheen gediskonnekteer is, geherkonnekteer is, sal die verbruiker wat die elektrisiteitstoevoer gebruik, aanspreeklik wees vir alle kostes vir elektrisiteit wat verbruik is tussen die datum waarop die toevoer gediskonnekteer is en die datum waar daar gevind is dat die elektrisiteitstoevoer weer gekonnekteer is, asook vir enige ander kostes wat in hierdie verband kan ontstaan. Verder behou die munisipaliteit die reg voor om 'n gedeelte van of al die elektrisiteitsvoorsienings-toerusting te verwyder totdat die volle betaling ontvang is. Hierbenewens sal die verbruiker verantwoordelik wees vir al die koste wat met die herinstallering van sodanige elektrisiteitsvoorsieningstoerusting verband hou.

Tydlike diskonneksie en heraansluiting

31. (1) Die munisipaliteit sal, op versoek van die verbruiker, die elektrisiteitstoevoer na die verbruiker se elektriese installasie tydelik diskonnekteer en dit heraansluit na die betaling van 'n bedrag soos deur die munisipaliteit vir elke sodanige diskonneksie en gevolglike heraansluiting voorgeskryf.
- (2) In geval dit nodig sou word dat die munisipaliteit die elektrisiteitstoevoer na 'n verbruiker se elektriese installasie tydelik moet diskonnekteer en heraansluit, en die verbruiker op geen manier daarvoor verantwoordelik is dat dit gedoen moet word nie, sal die munisipaliteit die betaling waarna hierbo verwys is, kwytsteld.
- (3) Die munisipaliteit mag slegs onder uitsonderlike omstandighede die elektrisiteitstoevoer na enige perseel sonder kennisgewing diskonnekteer vir die doel van herstelwerk of die doen van toetse of vir enige ander wettige doel. Onder alle ander omstandighede sal voldoende kennisgewing geskied.

Tydlike elektrisiteitstoevoer

32. Dit sal 'n voorwaarde van die verskaffing van enige tydelike elektrisiteitstoevoer, soos omskryf in hierdie verordening, wees dat, indien daar gevind word dat sodanige elektrisiteitstoevoer inmeng met die doeltreffende en ekonomiese lewering van elektrisiteit aan ander verbruikers, die munisipaliteit die reg sal hê om, na kennisgewing, of onder uitsonderlike omstandighede sonder kennisgewing, sodanige tydelike elektrisiteitstoevoer te eniger tyd te beëindig, en die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade wat die verbruiker as gevolg van sodanige beëindiging ly nie.

Tydlike werk

33. Elektriese installasies wat tydelike elektrisiteitstoevoer nodig het, sal nie direk of indirek aan die hooftoevoerleiding gekoppel word nie, buiten met die spesiale skriftelike toestemming van die munisipaliteit. Volledige inligting in verband met die redes vir en die aard van sodanige tydelike werk sal die aansoek om die bogenoemde toestemming vergesel, en die munisipaliteit kan sodanige toestemming weier of kan toestemming verleen op sodanige voorwaardes en bedinge as wat die munisipaliteit wenslik en nodig mag ag.

Vermindering van lading

34. (1) Gedurende tye van spitslas, of in 'n noodgeval, of wanneer dit na die mening van die munisipaliteit om enige rede nodig is om die lading op die elektrisiteitsvoorsieningstelsel van die munisipaliteit te verminder, mag die munisipaliteit die elektrisiteitstoevoer na enige verbruiker se elektriese geiser of enige spesifieke toestel of die hele installasie sonder kennisgewing onderbreek en vir sodanige tydperk as wat die munisipaliteit nodig ag, staak. Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade wat direk of indirek as gevolg van sodanige onderbreking en staking van die elektrisiteitstoevoer veroorsaak word nie.
- (2) Die munisipaliteit mag sodanige apparate en toerusting as wat nodig geag mag word om uitvoering te gee aan die bepalings van

to give effect to the provisions of subsection (1), and the municipality may at any reasonable time enter any premises for the purpose of installing, inspecting, testing adjusting and/or changing such apparatus and equipment.

- (3) Notwithstanding the provisions of sub-section (2), the consumer or the owner, as the case may be, shall, when installing an electrically operated water storage heater, provide such necessary accommodation and wiring as the municipality may decide to facilitate the later installation of the apparatus and equipment referred to in sub-section (2).

Medium and low voltage switchgear and equipment

35. (1) In cases where a supply of electricity is given at either medium or low voltage, the supply and installation of the switchgear, cables and equipment forming part of the service connection shall, unless otherwise approved by the municipality, be paid for by the consumer.
- (2) In the case of a medium voltage supply of electricity, all such equipment shall be approved and installed by municipality.
- (3) No person shall operate medium voltage switchgear without the written authority of the municipality.
- (4) All earthing and testing of medium voltage equipment linked to the municipality's network shall be conducted by or under the supervision of municipality
- (5) In the case of a low voltage supply of electricity, the consumer shall provide and install a low voltage main switch and/or any other equipment required by the municipality.

Substation accommodation

36. The municipality may, on such conditions as it may be deemed fit, require the owner to provide and maintain accommodation which shall constitute a substation and which shall consist of a separate room or rooms to be used exclusively for the purpose of housing medium voltage cables and switchgear, transformers, low voltage cables and switchgear and other equipment necessary for the supply of electricity requested by the applicant. The accommodation shall be situated at a point to which free, adequate and unrestricted access is available at all times for purposes connected with the operation and maintenance of the equipment.

The municipality reserves the right to supply its own networks from its own equipment installed in such accommodation, and if additional accommodation is required by the municipality, such additional accommodation shall be provided by the applicant at the cost of the municipality.

Wiring diagram and specification

37. (1) When more than one electrical installation or electricity supply from a common main or more than one distribution board or meter is required for any building or block of buildings, the wiring diagram of the circuits starting from the main switch and a specification shall on request be supplied to the municipality in duplicate for approval before the work commences.
- (2) Where an electrical installation is to be supplied from a substation on the same premises on which the current is transformed from high voltage, or from one of the substations of the municipality through mains separate from the general distribution system, a complete specification and drawings for the plant to be installed by the consumer shall, if so required, be forwarded to the municipality for approval before any material in connection therewith is ordered.

Standby supply

38. No person shall be entitled to a standby supply of electricity from

subartikel (1) op die perseel van die verbruiker installeer, en die munisipaliteit mag op enige redelike tyd die perseel binnegaan vir die doel van die installering, inspeksie, toetsing, aanpassing en/of van verandering van sodanige apparate en toerusting.

- (3) Nieteenstaande die bepalings van subartikel (2), sal die verbruiker of die eienaar, wat die geval ook al mag wees, tydens die installering van 'n elektriese geiser sodanige nodige akkommodasie en bedrading verskaf as wat die munisipaliteit mag besluit nodig is om die later installasie van die apparaat en toerusting waarna in subartikel (2) verwys is, te vergemaklik.

Medium- en laespanningskakelgerei en -toerusting

35. (1) In gevalle waar elektrisiteit teen medium of lae spanning gelewer word, sal die voorsiening en installasie van die skakelgerei, kables en toerusting wat deel vorm van die verbruikersaansluiting deur die verbruiker betaal word, tensy anders goedgekeur deur die munisipaliteit.
- (2) In die geval van mediumspanningselektrisiteitsvoorsiening, sal al sodanige toerusting deur die munisipaliteit goedgekeur en geïnstalleer word.
- (3) Geen persoon sal mediumspanningskakelgerei sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit bedryf nie.
- (4) Alle aardverbinding en toetsing van mediumspanning-toerusting wat aan die munisipaliteit se netwerk gekoppel is, sal uitgevoer word deur of onder die toesig van die munisipaliteit.
- (5) In die geval van laagspanningselektrisiteitsvoorsiening sal die verbruiker 'n laagspanningshoofskakelaar en/of enige ander toerusting wat deur die munisipaliteit verlang word, verskaf en installeer.

Substasie-akkommodasie

36. Die munisipaliteit mag, op sodanige voorwaardes as wat hy goed dink, van die eienaar vereis om akkommodasie te verskaf en in stand te hou wat 'n substasie sal insluit en wat sal bestaan uit 'n afsonderlike kamer of kamers wat uitsluitlik gebruik sal word vir die doel van die akkommodasie van mediumspanningskables en -skakelgerei, transformators, laespanningskables en -skakelgerei en ander toerusting wat nodig is vir die elektrisiteitslewering wat deur die aansoeker versoek is. Die akkommodasie sal geleë wees op 'n plek waartoe vrye, voldoende en onbeperkte toegang te alle tye beskikbaar is vir doeleindes wat verband hou met die bedryf en instandhouding van die toerusting.

Die munisipaliteit behou die reg voor om sy eie netwerke te voorsien uit sy eie toerusting wat in sodanige akkommodasie geïnstalleer is en indien addisionele akkommodasie deur die munisipaliteit verlang word, sal sodanige addisionele akkommodasie op die munisipaliteit se koste deur die aansoeker verskaf word.

Bedradingsdiagram en -spesifikasie

37. (1) Wanneer meer as een elektriese installasie of elektrisiteitstoevoer van 'n gemeenskaplike hoofleiding of meer as een verdeelbord of meter vir enige gebou of blok geboue verlang word, sal die bedradingsdiagram vir die stroombane wat by die hoofskakelaar begin, asook 'n spesifikasie, op versoek in duplikaat aan die munisipaliteit verskaf word vir goedkeuring voordat die werk 'n aanvang neem.
- (2) Waar 'n elektriese installasie voorsien moet word vanaf 'n substasie op dieselfde perseel waarop die stroom van hoëspanning af omgeskakel word, of van een van die substasies van die munisipaliteit deur hoofleidings wat afsonderlik is van die algemene verspreidingsstelsel, sal die verbruiker, indien dit verlang word, 'n volledige spesifikasie en tekeninge vir die aanleg wat geïnstalleer gaan word aan die munisipaliteit stuur vir goedkeuring voordat enige materiaal in verband daarmee bestel word.

Gereedheidstoevoer

38. Niemand sal geregtig wees op gereedheidstoevoer van die munisi-

the municipality for any premises having a separate source of electricity supply except with the written consent of the municipality and subject to such terms and conditions as may be laid down by the municipality.

Consumer's emergency standby supply equipment

39. (1) No emergency standby equipment provided by a consumer in terms of any Regulations or for his own operational requirements shall be connected to any installation without the prior written approval of the municipality. Application for such approval shall be made in writing and shall include a full specification of the equipment and a wiring diagram. The standby equipment shall be so designed and installed that it is impossible for the municipality's supply mains to be energised by means of a back-feed from such equipment. The consumer shall be responsible for providing and installing all such protective equipment.
- (2) Where by special agreement with the municipality, the consumer's standby generating equipment is permitted to be electrically coupled to, and run in parallel with the municipality's supply mains, the consumer shall be responsible for providing, installing and maintaining all the necessary synchronizing and protective equipment required for such safe parallel operation, to the satisfaction of the municipality.

Circular letters

40. The municipality may from time to time issue circulars detailing the requirements regarding matters not specifically covered in the Regulations or this by-law but which are necessary for the safe, efficient operation and management of the supply of electricity.

RESPONSIBILITIES OF CONSUMERS

Consumer to erect and maintain electrical installation

41. Any electrical installation connected or to be connected to the supply mains, and any additions or alterations thereto which may be made from time to time, shall be provided and erected and maintained and kept in good order by the consumer at his own expense and in accordance with this by-law and the Regulations.

Fault in electrical installation

42. (1) If any fault develops in the electrical installation, which constitutes a hazard to persons, livestock or property, the consumer shall immediately disconnect the electricity supply. The consumer shall without delay give notice thereof to the Municipality and shall immediately take steps to remedy the fault.
- (2) The Municipality may require the consumer to reimburse it for any expense to which it may be put in connection with a fault in the electrical installation.

Discontinuance of use of supply

43. In the event of a consumer desiring to discontinue using the electricity supply, he/she shall give at least two full working days' notice in writing of such intended discontinuance to the Municipality, failing which he/she shall remain liable for all payments due in terms of the tariff for the supply of electricity until the expiration of two full working days after such notice has been given.

Change of occupier

44. (1) A consumer vacating any premises shall give the Municipality not less than two full working days' notice in writing of his intention to discontinue using the electricity supply, failing which he shall remain liable for such supply.

paliteit vir enige perseel wat 'n afsonderlike bron van elektrisiteitsvoorsiening het nie, buiten met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan sodanige voorwaardes en bedinge as wat deur die munisipaliteit neergelê mag word.

Die verbruiker se toerusting vir gereedheidstoevoer in noodgevalle

39. (1) Geen toerusting vir gereedheidstoevoer wat ingevolge enige Regulasies of vir sy eie bedryfsvereistes deur 'n verbruiker verskaf word, sal sonder die vooraf skriftelike goedkeuring van die munisipaliteit aan enige installasie gekoppel word nie. Aansoek om sodanige goedkeuring sal skriftelik gedoen word en sal 'n volledige spesifikasie van die toerusting en 'n bedradingsdiagram insluit. Die toerusting vir gereedheidstoevoer sal so ontwerp en geïnstalleer word dat dit onmoontlik sal wees vir die munisipaliteit se hooftoevoerleiding om energie deur middel van terugvoer vanaf sodanige toerusting te kry. Die verbruiker sal verantwoordelik wees vir die verskaffing en installering van al sodanige beskermende toerusting.
- (2) Waar die verbruiker se toerusting vir gereedheidstoevoer volgens 'n spesiale ooreenkoms met die munisipaliteit aan die munisipaliteit se hooftoevoerleiding gekoppel mag word, en waar dit parallel daarmee bedryf word, sal die verbruiker verantwoordelik wees vir die verskaffing, installering en instandhouding van al die nodige sinchroniserings- en beskermende toerusting wat vir sodanige veilige parallelle werking tot die tevredenheid van die munisipaliteit vereis word.

Omsendbriewe

40. Die munisipaliteit mag van tyd tot tyd omsendbriewe uitreik waarin die vereistes in verband met kwessies wat nie spesifiek in die Regulasies of in hierdie verordening gedek word nie, maar wat nodig is vir die veilige, doeltreffende bedryf en bestuur van die lewering van elektrisiteit, uiteengesit word.

VERANTWOORDELIKHEDE VAN VERBRUIKERS

Die verbruiker moet elektriese installasie oprig en in stand hou

41. Enige elektriese installasie wat aan die hooftoevoerleiding gekoppel is of wat daaraan gekoppel gaan word, en enige byvoegings of veranderings wat van tyd tot tyd daaraan gemaak word, sal deur die verbruiker op sy eie koste en in ooreenstemming met hierdie verordening en die Regulasies voorsien, opgerig, in stand gehou en in goeie toestand gehou word.

Fout in elektriese installasie

42. (1) Indien enige fout wat 'n gevaar vir mense, lewendende hawe of eiendom inhou in die elektriese installasie ontwikkel, sal die verbruiker die elektrisiteitsvoorsiening onmiddellik ontkoppel. Die verbruiker sal die munisipaliteit sonder versuim daarvan in kennis stel en onmiddellik die nodige stappe doen om die fout reg te stel.
- (2) Die munisipaliteit kan van die verbruiker verwag om enige uitgawes wat in verband met die fout in die elektriese installasie aangegaan is, terug te betaal.

Onderbreking van gebruik van elektrisiteitsvoorsiening

43. Ingeval 'n verbruiker die elektrisiteitsvoorsiening wil beëindig, sal hy/sy minstens twee volle werksdae voor die tyd die munisipaliteit skriftelik in kennis stel van die beoogde beëindiging. Indien die verbruiker versuim om dit te doen, sal hy/sy aanspreeklik bly vir alle betalings wat gedoen moet word ingevolge die tarief vir die lewering van elektrisiteit totdat twee volle werksdae verstryk het nadat sodanige kennisgewing geskied het.

Verandering van bewoner

44. (1) 'n Verbruiker wat enige perseel ontruim, sal die munisipaliteit nie minder nie as twee volle werksdae skriftelik kennis gee van sy/haar voorneme om die gebruik van elektrisiteitsvoorsiening te beëindig. Indien hy/sy versuim om dit te doen, bly hy/sy verantwoordelik vir sodanige voorsiening.

- (2) If the person taking over occupation of the premises desires to continue using the electricity supply, he/she shall make application in accordance with the provisions of section 5 of this by-law, and if he/she fails to make application for an electricity supply within ten working days of taking occupation of the premises, the supply of electricity shall be disconnected, and he/she shall be liable to the Municipality for the electricity supply from the date of occupation till such time as the supply is so disconnected.
- (3) Where premises are fitted with pre-payment meters any person occupying the premises at that time shall be deemed to be the consumer. Until such time as an application is made by this person for a supply of electricity, in terms of section 5 of this by-law, he/she shall be liable for all charges and fees owed to the Municipality for that metering point as well as any outstanding charges and fees whether accrued by that person or not.

Service apparatus

45. (1) The consumer shall be liable for all costs to the Municipality arising from damage to or loss of any metering equipment, service protective device, service connection or other apparatus on the premises, unless such damage or loss is shown to have been occasioned by an Act of God or an act or omission of an employee of the Municipality or caused by an abnormality in the supply of electricity to the premises.
- (2) If, during a period of disconnection of an installation from the supply mains, the service main, metering equipment or any other service apparatus, being the property of the municipality and having been previously used, have been removed without its permission or have been damaged so as to render reconnection dangerous, the owner or occupier of the premises, as the case may be, during such period shall bear the cost of overhauling and/or replacing such equipment.
- (3) Where there is a common metering position, the liability detailed in subsection (1) shall devolve on the owner of the premises.
- (4) The amount due in terms of subsection (1) shall be evidenced by a certificate from the municipality which shall be final and binding.

SPECIFIC CONDITIONS OF SUPPLY

Service connection

46. (1) The consumer shall bear the cost of the service connection, as approved by the municipality.
- (2) Notwithstanding the fact that the consumer bears the cost of the service connection, ownership of the service connection, laid or erected by the municipality, shall vest in the municipality, the municipality shall be responsible for the maintenance of such service connection up to the point of supply. The consumer shall not be entitled to any compensation from the municipality in respect of such service connection.
- (3) The work to be carried out by the municipality at the cost of the consumer for a service connection to the consumer's premises, shall be determined by the municipality.
- (4) A service connection shall be laid underground, whether the supply mains are laid underground or erected overhead, unless an overhead service connection is specifically required by the municipality.
- (5) The consumer shall provide, fix and/or maintain on his premises such ducts, wire ways, trenches and fastenings as may be required by the municipality for the installation of the service connection.

- (2) Indien die persoon wat okkupasie van die perseel oorneem, wil voortgaan om die elektrisiteitslewering te gebruik, sal hy/sy in ooreenstemming met die bepalings van artikel 5 van hierdie verordening aansoek doen om elektrisiteitsvoorsiening, en indien hy/sy versuim om binne tien werksdae vanaf okkupasie van die perseel aansoek te doen, sal die elektrisiteitsvoorsiening gestaak word en hy/sy sal teenoor die munisipaliteit aanspreeklik wees vir die elektrisiteitsvoorsiening vanaf die datum van okkupasie tot sodanige tyd wat voorsiening gestaak word.

- (3) Waar persele met voorafbetaalmeters toegerus is, sal enige persoon wat op daardie oomblik die perseel bewoon, as die verbruiker beskou word. Totdat hierdie persoon aansoek doen om elektrisiteitsvoorsiening, ingevolge artikel 5 van hierdie verordening, sal hy/sy aanspreeklik wees vir alle kostes en gelde wat ten opsigte van die meetpunt aan die munisipaliteit verskuldig is, asook vir enige uitstaande heffings en gelde, ongeag of dit deur daardie persoon laat oploop is of nie.

Diensapparaat

45. (1) Die verbruiker sal teenoor die munisipaliteit aanspreeklik wees vir al die kostes as gevolg van skade aan of verlies van enige meettoerusting, diensbeskermingstoestel, verbruikersaansluiting of ander apparaat op die perseel, tensy daar bewys kan word dat sodanige skade of verlies deur 'n natuurkrag of 'n handeling van of versuim deur die munisipaliteit veroorsaak is, of dat dit deur 'n abnormaliteit in die elektrisiteitsvoorsiening aan die perseel veroorsaak is.
- (2) Indien die verbruiksleiding, meettoerusting of enige ander diensapparaat, wat die eiendom van die munisipaliteit is en voorheen gebruik is, gedurende die tydperk wat 'n installasie van die hooftoevoerleiding gediskonnekteer is, sonder die toestemming van die Munisipaliteit verwyder is of sodanig beskadig is dat dit gevaarlik is om dit weer te koppel, sal die eienaar of bewoner van die perseel die koste verbonde aan die opknapping en/of vervanging van sodanige toerusting dra.
- (3) Waar daar 'n gemeenskaplike meetpunt is, sal die aanspreeklikheid wat in subartikel (1) uiteengesit is, na die eienaar van die perseel afwentel.
- (4) Die bedrag verskuldig in gevolge subartikel (1) sal bevestig word deur 'n sertifikaat van die Munisipaliteit wat finaal en bindend sal wees.

SPESIFIEKE VOORWAARDES VIR ELEKTRISITEITSVOORSIENING

Verbruikersaansluiting

46. (1) Die verbruiker sal die koste dra van die verbruikersaansluiting, soos goedgekeur deur die munisipaliteit.
- (2) Nieteenstaande die feit dat die verbruiker die koste van die verbruikersaansluiting dra, sal eienaarskap van die verbruikersaansluiting wat deur die munisipaliteit gelê of opgerig is, in die munisipaliteit vestig. Die munisipaliteit sal verantwoordelik wees vir die instandhouding van sodanige verbruikersaansluiting tot by die punt van voorsiening. Die verbruiker sal nie geregtig wees op enige vergoeding van die munisipaliteit ten opsigte van sodanige verbruikersaansluiting nie.
- (3) Die werk wat die munisipaliteit op die verbruiker se koste vir 'n verbruikersaansluiting na die verbruiker se perseel doen, sal deur die munisipaliteit bepaal word.
- (4) 'n Verbruikersaansluiting sal ondergronds gelê word, ongeag of die hooftoevoerleiding ondergronds gelê is of oorhoofs opgerig is, tensy 'n oorhoofse verbruikersaansluiting spesifiek deur die munisipaliteit vereis word.
- (5) Die verbruiker sal op sy perseel sodanige kanale, draadbane, slote en hegstukke voorsien, aanbring en/of in stand hou as wat die munisipaliteit nodig mag hê vir die installering van die verbruikersaansluiting.

- (6) The conductor used for the service connection shall have a cross-sectional area according to the size of the electrical supply but shall not be less than 10 mm² (copper or copper equivalent), and all conductors shall have the same cross-sectional area, unless otherwise approved by the municipality.
- (7) Unless otherwise approved, the municipality shall only provide one service connection to each registered erf. In respect of two or more premises belonging to one owner and situated on adjacent erven, a single bulk supply of electricity may be made available provided the erven are consolidated or notarially tied.
- (8) Any covers of a wire way carrying the supply circuit from the point of supply to the metering equipment shall be made to accept the seals of the municipality.
- (9) Within the meter box, the service conductor or cable, as the case may be, shall terminate in an unobscured position and the conductors shall be visible throughout their length when cover plates, if present, are removed.
- (10) In the case of blocks of buildings occupied by a number of individual consumers, separate wire ways and conductors or cables shall be laid from the common metering room or rooms to each individual consumer in the blocks of buildings. Alternatively, if trunking is used, the conductors of the individual circuits shall be clearly identified (tied together every 1,5m) throughout their length.

Metering accommodation

47. (1) The consumer shall, if required by the municipality, provide accommodation in an approved position, the meter board and adequate conductors for the municipality's metering equipment, service apparatus and protective devices. Such accommodation and protection shall be provided and maintained, to the satisfaction of the municipality, at the cost of the consumer or the owner, as the circumstances may demand, and shall be situated, in the case of conventional meters, at a point to which free and unrestricted access shall be had at all reasonable hours for the reading of meters but at all times for purposes connected with the operation and maintenance of the service equipment. Access at all reasonable hours shall be afforded for the inspection of prepayment meters.
- (2) Where sub-metering equipment is installed, accommodation separate from the municipality's metering equipment shall be provided.
- (3) The consumer or, in the case of a common meter position, the owner of the premises shall provide adequate electric lighting in the space set aside for accommodating the metering equipment and service apparatus.
- (4) Where in the opinion of the municipality the position of the meter, service connection, protective devices or main distribution board is no longer readily accessible or becomes a course of danger to life or property or in any way becomes unsuitable, the consumer shall remove it to a new position, and the cost of such removal, which shall be carried out with reasonable dispatch, shall be borne by the consumer.
- (5) The accommodation for the municipality's metering equipment and protective devices may, if approved, include the consumer's main switch and main protective devices. No apparatus other than that used in connection with the supply of electricity and use of electricity shall be installed or stored in such accommodation unless approved.

SYSTEMS OF SUPPLY

Load requirements

48. Alternating current supplies shall be given as prescribed by the Electricity Act, 1987 (Act 41 of 1987), and in the absence of a quality of supply agreement, as set out in applicable standard specification.

- (6) Die geleier wat vir die verbruikersaanleg gebruik word, sal 'n dwarsneeoppervlakte hê volgens die grootte van die elektrisiteitsvoorsiening, maar dit sal nie minder wees as 10mm² nie (koper of koperekwivalent), en alle geleiers sal dieselfde dwarsneeoppervlakte hê, tensy anders goedgekeur deur die munisipaliteit.
- (7) Die munisipaliteit sal, tensy anders goedgekeur, slegs een verbruikersaanleg aan elke geregistreerde erf voorsien. Ten opsigte van twee of meer persele wat aan een eenaar behoort en op aangrensende erwe geleë is, mag 'n enkele massa-elektrisiteitsvoorsiening beskikbaar gemaak word mits die erwe gekonsolideer is en notarieel verbind is.
- (8) Enige bedekkings van 'n draadbaan wat die toevoerbaan van die voorsieningspunt tot by die meettoerusting dra, sal so gemaak word dat die munisipaliteit se seëls daarop pas.
- (9) In die meterkas sal die diensgeleier of kabel, wat die geval ook al mag wees, in 'n opsigtelike posisie eindig, en die totale lengte van die geleiers sal sigbaar wees wanneer die dekplate, indien teenwoordig, verwyder word.
- (10) In die geval van blokke geboue wat deur 'n aantal individuele verbruikers bewoon word, sal afsonderlike draadbane en geleiers of kables gelê word vanaf die gemeenskaplike meetkamer of meetkamers na elke individuele verbruiker in die blokke geboue. As alternatief sal die geleiers van die individuele stroombane, indien roetering gebruik word, duidelik geïdentifiseer word (elke 1,5 m saamgebind) oor die totale lengte daarvan.

Akkommodasie vir meettoerusting

47. (1) Die verbruiker sal, indien verlang deur die munisipaliteit, akkommodasie in 'n goedgekeurde posisie, die meterbord en toereikende geleiers vir die munisipaliteit se meettoerusting, diensapparaat en beskermingstoestelle verskaf. Sodanige akkommodasie en beskerming sal verskaf en in stand gehou word tot die tevredenheid van die munisipaliteit, op die verbruiker of die eenaar se koste, soos omstandighede dit vereis, en dit sal, in die geval van konvensionele meters, geleë wees by 'n punt waartoe daar te alle tye vrye en onbeperkte toegang sal wees vir doeleindes wat met die bedryf en instandhouding van die dienstoerusting verband hou. Toegang op alle redelike tye sal verleen word vir die inspeksie van vooruitbetaalmeters.
- (2) Waar toerusting vir submeting geïnstalleer word, sal akkommodasie afsonderlik van die munisipaliteit se meettoerusting verskaf word.
- (3) Die verbruiker of, in die geval van 'n gemeenskaplike meterposisie, die eenaar van die perseel, sal voldoende elektriese beligting verskaf in die ruimte wat uitgesit is om die meettoerusting en diensapparaat te akkommodeer.
- (4) Waar, na die mening van die munisipaliteit, die posisie van die meter, verbruikersaansluiting, beskermingstoestelle of hoofverdeelbord nie meer redelik toeganklik is nie of gevaarlik raak vir lewende wesens of eiendom, of op enige manier ongeskik raak, sal die verbruiker dit na 'n nuwe posisie verskuif en die koste van sodanige verskuiwing, wat teen 'n redelike spoed gedoen moet word, sal deur die verbruiker gedra word.
- (5) Die akkommodasie vir die munisipaliteit se meettoerusting en beskermingstoestelle mag, indien goedgekeur, die verbruiker se hoofskakelaar en hoofbeskermingstoestelle insluit. Geen ander apparaat as dié wat in verband met die elektrisiteitsvoorsiening en die gebruik van elektrisiteit gebruik word, sal in sodanige akkommodasie geïnstalleer of gestoor word nie, tensy goedgekeur.

LEWERINGSTELSELS

Ladingvereistes

48. Wisselstroomvoorsiening sal geskied soos voorgeskryf in die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), en in die afwesigheid van 'n ooreenkoms oor die gehalte van voorsiening, soos uiteengesit in 'n toepaslike standaardspesifikasie.

Load limitations

- 49. (1) Where the estimated load, calculated in terms of the safety standard, does not exceed 15 kVA, the electrical installation shall be arranged for a two-wire single-phase supply of electricity, unless otherwise approved by the municipality.
- (2) Where a three-phase four-wire supply of electricity is provided, the load shall be approximately balanced over the three phases but the maximum out-of-balance load shall not exceed 15kVA, unless otherwise approved by the municipality.
- (3) No current-consuming appliance, inherently single phase in character, with a rating which exceeds 15kVA shall be connected to the electrical installation without the prior approval of the municipality.

Interference with other persons' electrical equipment

- 50. (1) No person shall operate electrical equipment having load characteristics which, singly or collectively, give rise to voltage variations, harmonic currents or voltages, or unbalanced phase currents which fall outside the applicable standard specification.
- (2) The assessment of interference with other persons' electrical equipment shall be carried out by means of measurements taken at the point of common coupling.
- (3) Should it be established that undue interference is in fact occurring, the consumer shall, at his/her own cost, install the necessary equipment to filter out the interference and prevent it reaching the supply mains.

Supplies to motors

51. Unless otherwise approved by the Municipality the rating of motors shall be limited as follows:

- (1) Limited size for low voltage motors:

The rating of a low voltage single-phase motor shall be limited to 2kW and/or the starting current shall not exceed 70A. All motors exceeding these limits shall be wound for three phases at low voltage or such higher voltage as may be required.

- (2) Maximum starting and accelerating currents of three-phase alternating current motors:

The starting current of three-phase low voltage motors permitted shall be related to the capacity of the consumer's service connection, as follows:

Insulated service cable, size in mm ² , copper equivalent mm ²	Maximum permissible starting current A	Maximum motor rating in kW		
		Direct on line (6 × full-load current)	Star/Delta (2,5 × full-load current)	Other means (1,5 × full-load current)
		kW	kW	kW
16	72	6	13,5	23
25	95	7,5	18	30
35	115	9	22	36,5
50	135	10	25	45
70	165	13	31	55
95	200	16	38	67
120	230	18	46	77
150	260	20	52	87

- (3) Consumers supplied at medium voltage—

In an installation supplied at medium voltage the starting current of a low voltage motor shall be limited to 1,5 times the rated full-load current of the transformer supplying such a motor. The starting arrangement for medium voltage motors shall be subject to the approval of the municipality.

Ladingbeperkings

- 49. (1) Waar die beraamde lading, bereken in terme van die veiligheidstandaard, nie meer as 15 kVA is nie, sal die elektriese installasie opgestel word vir tweedraad- enkelfasige elektrisiteitstoevoer, tensy anders goedgekeur deur die munisipaliteit.
- (2) Waar driefasige vierdraad-elektrisiteitsvoorsiening verskaf word, sal die lading min of meer gebalanseer wees oor die drie fases, maar die maksimum ongebalanseerde lading sal nie meer as 15 kVA wees nie, tensy anders goedgekeur deur die munisipaliteit.
- (3) Geen stroomverbruikende toestel wat inherent enkelfasig van aard is, en wat 'n bedryfsvermoë van meer as 15 kVA het, sal sonder vooraf goedkeuring deur die munisipaliteit aan die elektriese installasie gekoppel word nie.

Steuring van ander mense se elektriese toerusting

- 50. (1) Geen persoon sal elektriese toerusting gebruik met ladingseienskappe wat, individueel of gesamentlik, aanleiding gee tot spanningswisselinge, bofrekwensiestrome of bofrekwensiespanning, of ongebalanseerde strome wat buite die toepaslike standaardspesifikasie val nie.
- (2) Die assessering van die steuring van ander mense se elektriese toerusting sal gedoen word deur middel van metings wat by die gemeenskaplike koppelpunt gedoen word.
- (3) Indien daar vasgestel sou word dat oormatige steuring inderdaad voorkom, sal die verbruiker, op sy/haar eie koste, die nodige toerusting installeer om die steuring uit te filtreer en om te verhoed dat dit die hooftoevoerleiding bereik.

Lewering aan motors

51. Tensy anders deur die munisipaliteit goedgekeur, sal die bedryfsvermoë van motors soos volg beperk word:

- (1) Beperkte grootte vir laagspanningsmotors

Die bedryfsvermoë van 'n laagspanning- enkelfasige motor sal beperk word tot 2 kW en/of die aansitstroom sal nie meer as 70 A wees nie. Alle motors wat hierdie perke oorskry, sal bewikkel word vir drie fases teen lae spanning of sodanige hoër spanning as wat verlang word.

- (2) Maksimum aansit- en versnellingstroom van driefasige wisselstroommotors—

Die aansitstroom van driefasige laespanningsmotors wat toegelaat word, sal soos volg verband hou met die kapasiteit van die verbruiker se verbruikersaansluiting:

Geïsoleerde dienskabel, grootte in mm ² , koperekwivalent mm ²	Maksimum toelaatbare aansitstroom A	Maksimum bedryfsvermoë van motor in kW		
		Direk op die lyn (6 × vol-lasstroom)	Sterdelta (2,5 × vol-lasstroom)	Ander maniere (1,5 × vol-lasstroom)
		kW	kW	kW
16	72	6	13,5	23
25	95	7,5	18	30
35	115	9	22	36,5
50	135	10	25	45
70	165	13	31	55
95	200	16	38	67
120	230	18	46	77
150	260	20	52	87

- (3) Verbruikers met toevoer teen medium spanning—

In 'n installasie met toevoer teen medium spanning, sal die aansitstroom van 'n laagspanningsmotor beperk wees tot 1,5 keer die geskatte vol-lasstroom van die transformator wat elektrisiteit aan sodanige motor lewer. Die aansitnrigting vir mediumspanningsmotors sal onderworpe wees aan die goedkeuring van die Munisipaliteit.

Power factor

52. (1) If required by the municipality, the power factor of any load shall be maintained within the limits 0,85 lagging and 0,9 leading.
- (2) Where, for the purpose of complying with sub-section (1), it is necessary to install power factor corrective devices, such corrective devices shall be connected to the individual appliance terminals unless the correction of the power factor is automatically controlled.
- (3) The consumer shall, at his/her own cost, install such corrective devices.

Protection

53. Electrical protective devices for motors shall be of such a design as effectively to prevent sustained over current and single phasing, where applicable.

MEASUREMENT OF ELECTRICITY**Metering**

54. (1) The municipality shall, at the consumer's cost in the form of a direct charge or prescribed fee, provide, install and maintain appropriately rated metering equipment at the point of metering for measuring the electricity supplied.
- (2) Except in the case of prepayment meters, the electricity used by a consumer during any metering period shall be ascertained by the reading of the appropriate meter or meters supplied and installed by the municipality and read at the end of such period except where the metering equipment is found to be defective, or the municipality invokes the provisions of section 58(2) of this by-law, in which case the consumption for the period shall be estimated.
- (3) Where the electricity used by a consumer is charged at different tariff rates, the consumption shall be metered separately for each rate.
- (4) The municipality reserves the right to meter the supply to blocks of shops and flats, tenement-houses and similar buildings for the buildings as a whole, or for individual units, or for groups of units.
- (5) No alterations, repairs or additions or electrical connections of any description shall be made on the supply side of the point of metering unless specifically approved in writing by the municipality.

Accuracy of metering

55. (1) A meter shall be conclusively presumed to be registering accurately if its error, when tested in the manner prescribed in sub-section (5) hereof, is found to be within the limits of error as provided for in the applicable standard specifications.
- (2) The municipality shall have the right to test its metering equipment. If it is established by test or otherwise that such metering equipment is defective, the municipality shall—
- (i) in the case of a conventional meter, adjust the account rendered;
- (ii) in the case of prepayment meters, (a) render an account where the meter has been under-registering, or (b) issue a free token where the meter has been over-registering;
- in accordance with the provisions of sub-section (6).
- (3) The consumer shall be entitled to have the metering equipment tested by the municipality on payment of the prescribed fee. If the metering equipment is found not to

Arbeidsfaktor

52. (1) Indien dit deur die munisipaliteit verlang word, sal die arbeidsfaktor van enige lading gehandhaaf word tussen die grense 0,85 nayling en 0,9 vooryling.
- (2) Waar, om aan die bepalings van subartikel (1) te voldoen, dit nodig is om arbeidsfaktorkorrigeerders te installeer, sal sodanige korrigeerders aan die individuele toestelterminale gekoppel word, tensy die korrigering van die arbeidsfaktor outomaties beheer word.
- (3) Die verbruiker sal, op sy/haar eie koste, sodanige korrigeerders installeer.

Beskerming

53. Elektriese beskermingstoestelle vir motors sal so ontwerp wees dat dit doeltreffend volgehoue oorstrom en enkelfasering verhoed, waar van toepassing.

DIE MEET VAN ELEKTRISITEIT**Meting**

54. (1) Die munisipaliteit sal, op die verbruiker se koste in die vorm van 'n direkte heffing of voorgeskrewe fooi, meettoerusting met die toepaslike aanslag, by die meetpunt installeer vir die meet van die elektrisiteit wat gelewer word.
- (2) Buiten in die geval van meters vir voorafbetaalde elektrisiteit, sal die elektrisiteit wat 'n verbruiker gedurende enige metingsperiode verbruik, aan die einde van sodanige tydperk bepaal word deur die lesing van die toepaslike meter of meter wat deur die Munisipaliteit voorsien en geïnstalleer is, behalwe waar daar gevind word dat die meettoerusting defektief is, of indien die Munisipaliteit hom beroep op die bepalings van artikel 58(2) van hierdie verordening, in welke geval die verbruik vir die tydperk geskat sal word.
- (3) Waar daar verskillende tariewe gehef word vir elektrisiteit wat deur 'n verbruiker verbruik word, sal die verbruik afsonderlik gemeet word vir elke tarief.
- (4) Die Munisipaliteit behou die reg voor om die lewering van elektrisiteit aan winkelsentrums en woonstelblokke, deelhuse en soortgelyke geboue vir die geboue as 'n geheel, of vir individuele eenhede, of vir groepe eenhede te meet.
- (5) Geen veranderings, herstelwerk of byvoegings by elektriese konneksies van enige beskrywing sal gemaak word aan die leweringskant van die metingspunt nie, tensy spesifiek skriftelik goedgekeur deur die Munisipaliteit of enige behoorlik gemagtigde amptenaar van die Munisipaliteit.

Akkuraatheid van meting

55. (1) Daar sal aangeneem word dat 'n meter akkuraat meet indien daar bevind word dat die fout, wanneer die meter getoets word op die manier soos voorgeskryf in subartikel (5) hiervan, binne die perke van foute, soos bepaal in die toepaslike standaardspesifikasies, is.
- (2) Die munisipaliteit sal die reg hê om die meettoerusting te toets. Indien daar deur toetsing of andersins vasgestel word dat sodanige meettoerusting defektief is, sal die munisipaliteit—
- (i) in die geval van 'n konvensionele meter, die rekening wat gelewer is, aanpas;
- (ii) in die geval van meters vir voorafbetaalde elektrisiteit (a) 'n rekening lewer waar die meter te min geregistreer het, of (b) 'n gratis bewys uitreik waar die meter te veel geregistreer het;
- in ooreenstemming met die bepalings van subartikel (6).
- (3) Die verbruiker sal daarop geregtig wees om die meettoerusting deur die munisipaliteit te laat toets teen betaling van die voorgeskrewe bedrag. Indien daar bevind

- comply with the system accuracy requirements as provided for in the applicable standard specifications, an adjustment in accordance with the provisions of sub-sections (2) and (6) shall be made and the aforesaid fee shall be refunded.
- (4) In case of a dispute, the consumer shall have the right at his own cost to have the metering equipment under dispute tested by an approved independent testing authority, and the result of such test shall be final and binding on both parties.
- (5) Meters shall be tested in the manner as provided for in the applicable standard specifications.
- (6) When an adjustment is made to the electricity consumption registered on a meter in terms of sub-section (2) or (3), such adjustment shall either be based on the percentage error of the meter as determined by the test referred to in sub-section (5) or upon a calculation by the municipality from consumption data in its possession. Where applicable, due allowance shall be made, where possible, for seasonal or other variations which may affect the consumption of electricity.
- (7) When an adjustment is made as contemplated in sub-section (6), the adjustment may not exceed a period of six months preceding the date on which the metering equipment was found to be inaccurate. The application of this section does not bar a consumer from claiming back overpayment for any longer period where the consumer is able to prove the claim in the normal legal process.
- (8) Where the actual load of a consumer differs from the initial estimated load provided for under section 8(1) to the extent that the municipality deems it necessary to alter or replace its metering equipment to match the load, the costs of such alteration or replacement shall be borne by the consumer.
- (9) (a) Prior to the municipality making any upward adjustment to an account in terms of sub-section (6), the municipality shall—
- (i) notify the consumer in writing of the monetary value of the adjustment to be made and the reasons therefore;
 - (ii) in such notification provide sufficient particulars to enable the consumer to submit representations thereon, and
 - (iii) call upon the consumer in such notice to provide it with reasons in writing, if any, within 21 days or such longer period as the municipality may permit why his/her account should not be adjusted as notified.
- (b) Should the consumer fail to make any representations during the period referred to in sub-section 9(a)(iii) the municipality shall be entitled to adjust the account as notified in sub-section 9(a)(i).
- (c) The municipality shall consider any reasons provided by the consumer in terms of sub-section (9)(a) and shall, if satisfied that a case has been made out therefor, adjust the account appropriately.
- (d) If the municipality decides after having considered the representation made by the consumer that such representations do not establish a case warranting an amendment to the monetary value established in terms of sub-section (6), the municipality shall be entitled to adjust the account as notified in terms of sub-section 9(a)(i), subject to the consumer's right to appeal the
- word dat die meettoerusting nie aan die akkuraatheidsvereistes van die stelsel, soos bepaal in die toepaslike standaardspesifikasie, voldoen nie, sal 'n aanpassing in ooreenstemming met die bepalings van subartikel (2) en (6) gemaak word, en die bogenoemde bedrag sal terugbetaal word.
- (4) In geval van 'n dispuut, sal die verbruiker die reg hê om op sy eie koste die meettoerusting waaroor die dispuut handel, deur 'n goedgekeurde onafhanklike toetsowerheid te laat toets, en die uitslag van sodanige toets sal finaal en bindend wees vir albei partye.
- (5) Meters sal getoets word op die manier waarvoor in die toepaslike standaardspesifikasies voorsiening gemaak word.
- (6) Wanneer daar ingevolge subartikel (2) of (3) 'n aanpassing gemaak word aan die elektrisiteitsverbruik wat op 'n meter geregistreer is, sal sodanige aanpassing gemaak word óf volgens die persentasiefout van die meter, soos bepaal deur die toets waarna in subartikel (5) verwys is, óf volgens 'n berekening deur die munisipaliteit op grond van verbruiksdata wat in sy besit is. Waar van toepassing, sal daar voorsiening gemaak word vir seisoenale of ander wisseling wat 'n invloed op die verbruik van elektrisiteit kan hê.
- (7) Wanneer 'n aanpassing gemaak word soos bedoel in subartikel (6), mag die aanpassing nie 'n tydperk van ses maande voor die datum waarop agtergekom is dat die meettoerusting onakkuraat is, oorskry nie. Die toepassing van hierdie artikel sluit die verbruiker nie daarvan uit om oorbetalings vir enige langer tydperk te eis indien die verbruiker die eis in 'n normale regsproses kan bewys nie.
- (8) Waar die werklike lading van 'n verbruiker tot so 'n mate verskil van die aanvanklike geskatte lading waarvoor ingevolge artikel 8(1) voorsiening gemaak is dat die munisipaliteit dit nodig ag om die meettoerusting te verander of te vervang om te pas by die lading, sal die koste van sodanige verandering of vervanging deur die verbruiker gedra word.
- (9) (a) Voordat die munisipaliteit enige opwaartse aanpassings ingevolge subartikel (6) maak, sal die munisipaliteit—
- (i) die verbruiker skriftelik in kennis stel van die geldwaarde van die aanpassing wat gemaak gaan word, asook die redes waarom die aanpassings nodig is;
 - (ii) in sodanige kennisgewing voldoende besonderhede verskaf om die verbruiker in staat te stel om verhoër te rig, en
 - (iii) in sodanige kennisgewing 'n beroep op die verbruiker doen om binne 21 dae, of sodanige langer tydperk as wat die munisipaliteit mag toelaat, skriftelik redes, indien enige, te verstrek waarom sy/haar rekening nie aangepas moet word soos in die kennisgewing gemeld nie.
- (b) Indien die verbruiker sou versuim om gedurende die tydperk waarna in subartikel 9(a)(iii) verwys is, enige verhoër te rig, sal die munisipaliteit daarop geregtig wees om die rekening aan te pas soos in kennis gestel in subartikel 9(a)(i).
- (c) Die munisipaliteit sal enige redes wat ingevolge subartikel (9)(a) deur die verbruiker verstrek word, oorweeg, en sal, indien die munisipaliteit tevrede is dat grondige redes aangevoer is, die nodige aanpassings aan die rekening aanbring.
- (d) Indien die munisipaliteit na oorweging van die verhoër deur die verbruiker besluit dat sodanige verhoër nie grondige redes bevat vir die aanpassing van die geldwaarde wat ingevolge subartikel (6) vasgestel is nie, sal die munisipaliteit daarop geregtig wees om die rekening aan te pas soos in kennis gestel ingevolge subartikel 9(a)(i), onderworpe aan die verbruiker se reg om ingevolge artikel

decision of the municipality in terms of section 62 of the Municipal Systems Act, 2000.

Reading of conventional meters

56. (1) Unless otherwise prescribed, conventional meters shall normally be read at intervals of one month.
- (2) If for any reason the conventional meter cannot be read, the municipality render an estimated account. The electrical energy consumed shall be adjusted in a subsequent account in accordance with the electrical energy actually consumed.
- (3) When a consumer vacates a property and a final reading of the meter is not possible, an estimation of the consumption may be made and the final account rendered accordingly.
- (4) If a special reading of the meter is desired by a consumer, this may be obtained upon payment of the prescribed fee.
- (5) If any calculating, reading or metering error is discovered in respect of any account rendered to a consumer, the error shall be corrected in subsequent accounts. Any such correction shall only apply in respect of accounts for a period of 6 months preceding the date on which the error in the accounts was discovered, and shall be based on the actual tariffs applicable during the period. The application of this section does not prevent a consumer from claiming back overpayment for any longer period where the consumer is able to prove the claim in the normal legal process.

Prepayment metering

57. (1) No refund of the amount tendered for the purchase of electricity credit shall be given at the point of sale after initiation of the process by which the prepayment meter token is produced.
- (2) Copies of previously issued tokens for the transfer of credit to the prepayment meter may be issued at the request of the consumer.
- (3) When a consumer vacates any premises where a prepayment meter is installed, no refund for the credit remaining in the meter shall be made to the consumer by the municipality.
- (4) The municipality shall not be liable for the reinstatement of credit in a prepayment meter lost due to tampering with, or the incorrect use or the abuse of, prepayment meters and/or tokens.
- (5) Where a consumer is indebted to the municipality for electricity consumed or to the municipality for any other service (including rates) or for any charges previously raised against him in connection with any service rendered, the municipality may deduct a percentage from the amount tendered to offset the amount owing, as set out in the section 5 agreement for the supply of electricity.
- (6) The municipality may, at its discretion, appoint vendors for the sale of credit for prepayment meters and shall not guarantee the continued operation of any vendor.

ELECTRICAL CONTRACTORS

58. In addition to the requirements of the Regulations the following requirements shall apply:
- (1) Where an application for a new or increased supply of

62 van die Wet op Munisipale Stelsels, 2000, appèl teen die besluit van die munisipaliteit aan te teken.

Die lees van konvensionele meters

56. (1) Tensy anders voorgeskryf, sal konvensionele meters gewoonlik gelees word met intervalle van een maand.
- (2) Indien die konvensionele meter om enige rede nie gelees kan word nie, mag die munisipaliteit 'n rekening met 'n geskatte lesing lewer. Die elektriese energie wat verbruik is, sal in 'n volgende rekening aangepas word volgens die elektriese energie wat werklik verbruik is.
- (3) Wanneer 'n verbruiker 'n eiendom ontruim en dit nie moontlik is om 'n finale lesing te neem nie, kan 'n raming van die verbruik gemaak word en die finale rekening kan daarvolgens gelewer word.
- (4) Indien 'n spesiale lesing van 'n meter deur 'n verbruiker verlang word, kan dit verkry word na betaling van die voorgeskrewe bedrag.
- (5) Indien enige berekenings-, lees- of meetfout ontdek word ten opsigte van enige rekening wat aan 'n verbruiker gelewer is, sal die fout in volgende rekening reggestel word. Enige sodanige regstelling sal net van toepassing wees op rekeninge vir 'n tydperk van 6 maande voor die datum waarop die fout in die rekening ontdek is, en sal gebaseer word op die werklike tariewe wat gedurende daardie tydperk van toepassing was. Die toepassing van hierdie artikel verhoed nie die verbruiker om oorbetalings vir enige langer tydperk terug te eis indien die verbruiker in staat is om die eis in 'n normale regsgeding te bewys nie.

Die meet van voorafbetaalde elektrisiteit

57. (1) Geen terugbetaling van die bedrag wat vir die aankoop van elektrisiteitskrediet aangebied is sal by die verkooppunt gemaak word nadat die proses waardeur die bewys vir die voorafbetaalde elektrisiteit geproduseer word, aan die gang gesit is nie.
- (2) Afskrifte van bewyse wat voorheen uitgereik is vir die oordra van krediet na die meter vir voorafbetaalde elektrisiteit, kan op versoek van die verbruiker uitgereik word.
- (3) Wanneer 'n verbruiker enige perseel waar 'n meter vir voorafbetaalde elektrisiteit geïnstalleer is ontruim, sal die munisipaliteit geen terugbetaling aan die verbruiker maak vir die krediet wat op die meter oorbly nie.
- (4) Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir die herstel van krediet in 'n vooruitbetaalmeter ten opsigte van krag wat verlore gegaan het as gevolg van peutery met die meter, die verkeerde gebruik of misbruik van meters en/of bewyse vir voorafbetaalde elektrisiteit, nie.
- (5) Waar 'n verbruiker aan die munisipaliteit geld verskuldig is vir elektrisiteit wat verbruik is of vir enige ander diens wat deur die munisipaliteit gelewer is (met inbegrip van belasting) of vir enige bedrae wat voorheen gehef is in verband met enige diens wat gelewer is, mag die munisipaliteit 'n persentasie aftrek van die bedrag wat aangebied word om die bedrag wat aan die munisipaliteit verskuldig is te verminder, soos uiteengesit in die artikel 5-ooreenkoms vir die lewering van elektrisiteit.
- (6) Die munisipaliteit mag, volgens sy diskresie, handelaars vir die verkoop van krediet vir meters vir voorafbetaalde elektrisiteit aanstel en sal nie die voortgesette bedryf van enige handelaar waarborg nie.

ELEKTRIESE KONTRAKTEURS

58. Benewens die vereistes van die Regulasies, sal die volgende vereistes van toepassing wees:
- (1) Waar daar by die aansoek gedoen is om nuwe of verhoogde

electricity has been made to the municipality, the municipality may at its discretion accept notification of the completion of any part of an electrical installation, the circuit arrangements of which permit the electrical installation to be divided up into well-defined separate portions, and such part of the electrical installation may, at the discretion of the municipality, be inspected, tested and connected to the supply mains as though it were a complete installation.

- (2) The examination, test and inspection that may be carried out at the discretion of the municipality in no way relieves the electrical contractor/accredited person or the user or lessor, as the case may be, from his responsibility for any defect in the installation. Such examination, test and inspection shall not be taken under any circumstances (even where the electrical installation has been connected to the supply mains) as indicating or guaranteeing in any way that the electrical installation has been carried out efficiently with the most suitable materials for the purpose or that it is in accordance with this by-law or the safety standard, and the municipality shall not be held responsible for any defect or fault in such electrical installation.
59. The municipality shall not be held responsible for the work done by the electrical contractor/accredited person on a consumer's premises and shall not in any way be responsible for any loss or damage which may be occasioned by fire or by any accident arising from the state of the wiring on the premises.

COST OF WORK

60. The municipality may repair and make good any damage done in contravention of this by-law or resulting from a contravention of this by-law. The cost of any such work carried out by the municipality which was necessary due to the contravention of this by-law, shall be to the account of the person who acted in contravention of this by-law.

PENALTIES

61. Any person who contravenes any of the provisions of sections 5, 7, 13, 14, 20, 25, 26, 27, 29 and 30 of this by-law shall be guilty of an offence and upon conviction be liable to—
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment, or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention or failure.

SCHEDULE 1

“applicable standard specification” means

SANS 1607 Electromechanical watt-hour meters,

SANS 1524 Parts 0,1 & 2—Electricity dispensing systems,

SANS IEC 60211 Maximum demand indicators, Class1.0,

SANS IEC 60521 Alternating current electromechanical watt-hour meter (Classes 0.5, 1 & 2),

elektrisiteitslewering, mag die munisipaliteit volgens sy diskresie kennisgewing aanvaar van die voltooiing van enige gedeelte van 'n elektriese installasie, waarvan die stroombaaninrigting toelaat dat die elektriese installasie in goed gedefinieerde afsonderlike gedeeltes verdeel kan word, en sodanige gedeelte van die elektriese installasie mag, volgens die diskresie van die munisipaliteit, geïnspekteer, getoets en aan die hooftoevoerleiding gekoppel word asof dit 'n volledige installasie is.

- (2) Die ondersoek, toets en inspeksie wat volgens die diskresie van die munisipaliteit uitgevoer kan word, onthef op geen manier die elektriese kontrakteur/geakkrediteerde persoon of die gebruiker of verhuurder, wat die geval ook al mag wees, van sy verantwoordelikheid vir enige defek in die installasie nie. Sodanige ondersoek, toets en inspeksie sal onder geen omstandighede (selfs waar die elektriese installasie aan die hooftoevoerleiding gekoppel is) beskou word as 'n aanduiding of waarborg dat die elektriese installasie doeltreffend en met die mees geskikte materiaal vir die doel uitgevoer is nie, of dat dit in ooreenstemming met hierdie verordening of die veiligheidsstandaard is nie. Die munisipaliteit sal nie verantwoordelik gehou word vir enige defek of fout in sodanige elektriese installasie nie.

9. Die munisipaliteit sal nie verantwoordelik gehou word vir werk wat deur die elektriese kontrakteur/geakkrediteerde persoon op die verbruiker se perseel gedoen is nie en sal op geen manier verantwoordelik wees vir enige verlies of skade wat veroorsaak kan word deur brand of deur enige ongeluk as gevolg van die toestand van die bedrading op die perseel nie.

DIE KOSTE VAN WERK

60. Die munisipaliteit mag skade wat deur die oortreding van hierdie verordening of as gevolg van 'n oortreding van hierdie verordening veroorsaak is, herstel of goedmaak. Die koste van enige sodanige werk wat deur die munisipaliteit gedoen is en wat nodig was as gevolg van die oortreding van hierdie verordening, sal wees vir die rekening van die persoon wat strydig met hierdie verordening opgetree het.

STRAFBEPALINGS

61. Enige persoon wat enige van die bepalings van artikel 5, 7, 13, 14, 20, 25, 26, 27, 29 en 30 van hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, sal skuldig wees aan 'n oortreding en by skuldigbevinding strafbaar met—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

BYLAE 1

“toepaslike standaardspesifikasie” beteken

SANS 1607 Elektromeganiese watt-uurmeters,

SANS 1524 Deel 0,1 & 2—Elektrisiteits uitmeetstelsels,

SANS IEC 60211 Maksimum aanvraag indikatort, Klas1.0,

SANS IEC 60521 Wisselstroom elektromeganiese watt-huur meter (Klasse 0.5, 1 & 2),

SANS 0142 Code of practice for the wiring of premises;	SANS 0142 Toepassingskode vir die bedrading van persele;
NRS 047 National Rationalised Specification for the Electricity Supply—Quality of Service	NRS 047 Nasionale Spesifikasie vir Elektrisiteitsvoorsiening—gehalte van diens;
NRS 048 National Rationalised Specification for the Electricity Supply—Quality of Supply, and	NRS 048 Nasionale Spesifikasie vir Elektrisiteitsvoorsiening—gehalte van diens, en
NRS 057 Electricity Metering: Minimum Requirements 6294	NRS 057 Elektrisiteit Metering: Minimum Vereistes. 6294

**WITZENBERG MUNICIPALITY:
BY-LAW RELATING TO FIRE SAFETY**

(11-2004)

Purpose of By-law

- to promote the achievement of a fire-safe environment for the benefit of all persons within the area of jurisdiction of the Municipality;
- to provide for procedures, methods and practices to regulate fire safety within the area of jurisdiction of the Municipality.

Application of this By-law

This by-law is applicable to all persons within the area of jurisdiction of the Municipality.

DEFINITIONS

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“above ground storage tank” means a tank situated above ground for the storage of a flammable liquid;

“automatic releasing hold-open device” means a device used to hold open a fire door and operates on the detection of a fire to close the fire door;

“boundary” means any lateral or street boundary of a site;

“building” means:—

- (a) any structure, whether of a temporary or permanent nature and irrespective of the materials used in the construction thereof, erected or used for or in connection with:—
- (i) the accommodation or convenience of human beings or animals;
 - (ii) the manufacture, processing, storage or sale of any goods;
 - (iii) the rendering of any service;
 - (iv) the destruction or treatment of combustible refuse or combustible waste;
 - (v) the cultivation or growing of any plant or crop;
- (b) any wall, swimming pool, reservoir or bridge or any other structure connected therewith;
- (c) any fuel pump or any tank used in connection therewith;
- (d) any part of a building, including a building as defined in paragraph (a), (b) or (c);
- (e) any facilities or system, or part or portion thereof, within or outside but incidental to a building, for the provision of a water supply, drainage, sewerage, storm water disposal, electricity supply or other similar service in respect of the building;

**WITZENBERG MUNISIPALITEIT:
VERORDENING INSAKE BRANDVEILIGHEID**

(11-2004)

Doel van Verordening

- Om die verwesenliking van ’n brandveilige omgewing te bevorder tot voordeel van alle persone binne die regsgebied van die munisipaliteit;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om brandveiligheid binne die regsgebied van die munisipaliteit te reguleer.

Toepassing van hierdie Verordening

Hierdie verordening is van toepassing op alle persone binne die regsgebied van die Munisipaliteit.

WOORDOMSKRYWING

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van ’n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken—

“afskortingskeidingsselement” ’n bou-element of komponent wat een area in ’n gebou van ’n ander skei en ’n brandweerstand het van minstens dié wat deur die Nasionale Boueregulasies (T1), gelees met SANS 0400, vereis word;

“beheerowerheid” ’n brandweerhoof, ’n munisipale bestuurder of hulle onderskeie afgevaardigdes soos in artikels 2 en 3 van hierdie Verordening bedoel;

“bevolking” die bevolking wat ingevolge die Nasionale Boueregulasies (A21) bepaal is;

“bewaarplek vir vlambare stowwe” ’n bewaarplek wat vir die opberging van vlambare vloeistowwe gebruik word en wat voldoen aan die maatstawwe uiteengesit in artikel 49 van hierdie Verordening;

“bogrondse opgaartenk” ’n tenk wat bo die grond geleë is vir die opgaring van ’n vlambare vloeistof;

“brandbare afval” brandbare afvalmateriaal wat herwin, behou of versamel kan word as afval of vir herverwerking en kan insluit alle brandbare vesels, hooi, strooi, hare, vere, dons, houtskaafsels, afdraaisels, alle tipes papierprodukte, vuil materiaalafsnysels en -afval, rubberafsnysels en -skuursels, metaalfynggoed en enige mengsel van bogenoemde items, of enige ander herwinbare brandbare afvalmateriaal;

“brandbare materiaal” brandbare afval, brandbare vullis of enige ander materiaal wat kan ontbrand;

“brandbare vullis” brandbare vullis, vuilgoed of materiaal wat weggegooi, geweier, verwerp of as waardeloos beskou word;

“brandbeskermingstelsel” enige toestel of stelsel wat ontwerp en geïnstalleer is om—

- (a) ’n brand op te spoor, te bestry of te blus; of
- (b) okkupeerdere van die brandweerdienste, of albei, van ’n brand bewus te maak,

maar uitgesonderd draagbare en mobiele brandblussers;

“bund wall” means a containment wall surrounding an above ground storage tank, constructed of an impervious material and designed to contain 110% of the contents of the tank;

“chief fire officer” means the person in charge of a service, or the acting chief officer, as contemplated in the Fire Brigade Services Act;

“combustible material” means combustible refuse, combustible waste or any other material capable of igniting;

“combustible refuse” means combustible rubbish, litter or material that is discarded, refused, rejected, or considered worthless;

“combustible waste” means combustible waste material which is salvageable, retained or collected for scrap or reprocessing and may include all combustible fibres, hay, straw, hair, feathers, down, wood shavings, turnings, all types of paper products, soiled cloth trimmings and cuttings, rubber trimmings and buffing, metal fines, and any mixture of the above items, or any other salvageable combustible waste material;

“Constitution” means the Constitution of the Republic of South Africa, 1996 (Act 108 of 1996);

“controlling authority” means either a chief fire officer, a municipal manager or their respective delegates as contemplated in sections 2 and 3 of this by-law;

“dangerous goods” means a flammable gas, liquid or solid as contemplated in SANS 0228;

“division separating element” means a building element or component which separates one area in a building from another and has a fire resistance of not less than that required by the National Building Regulations (T1) read with the SANS 0400;

“emergency evacuation plan” means a plan specifically designed to aid in the evacuation of occupants from a building in the event of a fire or other threatening danger and assigns responsibility to various staff, indicates escape routes to be used and provides for general contingencies for a safe and quick evacuation from a building;

“emergency route” means that part of an escape route that provides fire protection to the occupants of any building and which leads to an escape door;

“emergency vehicle” means any fire, rescue or other vehicle intended for use at fires and other threatening dangers;

“entertainment and public assembly occupancy” means a place where people gather to eat, drink, dance or participate in other recreation;

“escape door” means the door in an escape route, which at ground level leads directly to a street or public place or to any approved open space which leads to a street or public place;

“escape route” means the entire path of travel from the furthest point in any room in a building to the nearest escape door and may include an emergency route;

“escape route plan” means a diagram indicating the floor layout, the occupant’s current position and the route of travel to the nearest primary and secondary escape routes in the building, as well as the action to be taken in the event of a fire or other threatening danger;

“Fire Brigade Services Act” means the Fire Brigade Services Act, 1987 (Act 99 of 1987);

“fire damper” means an automatic damper and its assembly that complies with the requirements contained in SANS 193;

“fire door” means an automatic or self-closing door or shutter assembly especially constructed to prevent the passage of fire for a specific length of time;

“fire extinguisher” means a portable or mobile rechargeable

“brandblusser” ’n draagbare of mobiele herlaaibare houder wat ’n brandblusstof bevat wat uitspuit deur die werking van interne druk met die doel om ’n brand te blus;

“branddemper” ’n outomatiese demper en sy samestel wat voldoen aan die vereistes vervat in SANS 193;

“branddeur” ’n outomatiese of selfsluitende deur of luiksamenstel wat spesiaal gebou is om die deurgang van vuur vir ’n bepaalde tydperk te voorkom;

“brandgang” die pad, roete of ander deurgang wat gebou of aangewys is om toegang vir noodvoertuie te bied;

“brandgevaar” enige situasie, proses, materiaal of toestand wat ’n brand of ontploffing kan veroorsaak of ’n gereedlike brandstofvoer kan verskaf om die verspreiding of intensiteit van die brand of ontploffing te vergroot en wat ’n bedreiging vir lewe of eiendom inhou;

“brandmuur” ’n muur wat die gevolge van brand vir ’n spesifieke tydperk kan weerstaan soos bedoel in die Nasionale Bouregulasies (T1), gelees met SANS 0400;

“brandweerder” die persoon in beheer van ’n diens, of die waarnemende hoof, soos in die Wet op Brandweerdienste bedoel;

“diens” ’n brandweerdienste soos in die Wet op Brandweerdienste omskryf;

“eienaar”—

- (a) met betrekking tot ’n perseel, uitgesonderd ’n gebou, ’n natuurlike of regs persoon wie se identiteit deur regs werking bepaal word;
- (b) met betrekking tot ’n gebou, ’n natuurlike of regs persoon op wie se naam die grond waarop sodanige gebou opgerig is of word of sodanige grond, na gelang van die geval, in die onderhawige aktekantoor geregistreer is;
- (c) met betrekking tot ’n installasie, ’n natuurlike of regs persoon op wie se naam ’n kontrak aangegaan is met betrekking tot die goedkeuring, oprigting en instandhouding van die installasie: Met dien verstande dat so ’n persoon nie die eienaar in (b) genoem is nie; en
- (d) indien die beheerowerheid nie in staat is om die identiteit van ’n persoon in (a), (b) en (c) bedoel te bepaal nie, enige persoon wat geregtig is op die voordeel van die gebruik van sodanige perseel, gebou of installasie of wat sodanige voordeel geniet;

“gebou”—

- (a) enige struktuur, hetsy van ’n tydelike of permanente aard en ongeag die materiaal wat by die bou daarvan gebruik is, wat opgerig is of gebruik word vir of in verband met—
 - (i) die akkommodasie of gerief van mense of diere;
 - (ii) die vervaardiging, verwerking, opberging of verkoop van enige goedere;
 - (iii) die lewering van enige diens;
 - (iv) die vernietiging of behandeling van brandbare afval of brandbare vullis;
 - (v) die kweek of verbouing van enige plant of gewas;
- (b) enige muur, swembad, swemdam, reservoir of brug of enige ander struktuur wat daarmee verband hou;
- (c) enige brandstofpomp of enige tenk wat in verband daarmee gebruik word;
- (d) enige deel van ’n gebou, insluitende ’n gebou soos omskryf in paragraaf (a), (b) of (c);
- (e) enige fasiliteite of stelsel, of ’n deel of ’n gedeelte daarvan, binne of buite maar geaardgaande met ’n gebou, vir die

container which has a fire extinguishing substance that is expelled by the action of internal pressure for the purposes of extinguishing a fire;

“fire hazard” means any situation, process, material or condition which may cause a fire or explosion or provide a ready fuel supply to increase the spread or intensity of the fire or explosion and which poses a threat to life or property;

“fire lanes” means the road, path or other passageway constructed or designated to allow access for emergency vehicles;

“fire protection system” means any device or system designed and installed to

- (a) detect, control or extinguish a fire, or
- (b) alert occupants or the fire service, or both, to a fire,

but excludes portable and mobile fire extinguishers;

“fire wall” means a wall that is able to withstand the effects of fire for a specific period of time as contemplated in the National Building Regulations (T1) read with SANS 0400;

“flammable gas” as contemplated in SANS 0228, means a gas that at 20°C and at a standard pressure of 101,3 kilopascals:

- (a) is ignitable when in a mixture of 13% or less (by volume) with air, or
- (b) has a flammable range with air of at least 12 percentage points, regardless of the lower flammable limit;

“flammable liquid” means a liquid, or mixtures of liquids, or a liquid containing solids in solution or in suspension that give off a flammable vapour at or below 60,5°C and also includes a liquid within the danger groups as determined in SANS 0228: *See Schedule 1*

“flammable solid” — as contemplated in SANS 0228, means a solid that is easily ignited by external sources, such as sparks and flames, solids that are readily combustible, solids that are liable to cause, or contribute to, a fire through friction or solids that are desensitised (wetted) explosives that can explode if not diluted sufficiently.

“flammable substance” means a flammable liquid or a flammable gas;

“flammable store” means a store that is used for the storage of flammable liquids and complies with the criteria set out in section 49 of this By-law;

“Hazardous Substances Act” means the Hazardous Substances Act, 1973 (Act 15 of 1973);

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“Municipal Manager” means a person appointed in terms of section 82 of the Municipal Structures Act or his nominee;

“Municipal Structures Act” means the Local Government: Municipal Structures Act, 1998 (Act 117 of 1998);

“Municipal Systems Act” means the Local Government: Municipal Systems Act, 2000 (Act 32 of 2000);

“National Building Regulations” means the regulations promulgated in terms section 17(1) of the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977 (Act 103 of 1977), and:—

voorsiening van ’n watertoevoer, dreinerings, riolering, stormwaterwegdoening, elektrisiteitsvoorsiening of ander soortgelyke diens ten opsigte van die gebou;

“gevaarhoudende goedere” ’n vlbare gas, vloeistof of vaste stoffe soos in SANS 0228 beoog;

“grens” enige laterale of straatgrens van ’n terrein;

“Grondwet” die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 (Wet 109 van 1996);

“hierdie verordening” ook die bylaes wat kragtens hierdie Verordening gepubliseer is;

“keermuur” ’n stuitmuur rondom ’n bogrondse opgaartenk, wat gebou is van ’n ondeurlatende materiaal en ontwerp is om 110% van die inhoud van die tenk te bevat;

“Munisipale Bestuurder” ’n persoon aangestel ingevolge artikel 82 van die Munisipale Strukturewet of sy gedeleerde;

“Munisipale Stelselswet” die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet 32 van 2000);

“Munisipale Strukturewet” die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet 117 van 1998);

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbeklede, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedeleer of gesubdeleer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbeklede, raadslid, agent of werknemer;

“Nasionale Bouregulasies” die regulasies afgekondig kragtens artikel 17(1) van die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet 103 van 1977), en beteken—

- (a) Nasionale Bouregulasies (A2) die bepaling rakende die voorlegging van bouplanne en besonderhede aan die Munisipaliteit;
- (b) Nasionale Bouregulasies (A20) die bepaling rakende die klassifikasie en aanwysing van okkupasies;
- (c) Nasionale Bouregulasies (A21) die bepaling rakende die bevolking van ’n gebou;
- (d) Nasionale Bouregulasies (T1) die bepaling rakende algemene vereistes vir brandbeskerming van ’n gebou; en
- (e) Nasionale Bouregulasies (T2) die bepaling rakende die misdrywe vir nie-nakoming van die Nasionale Bouregulasies (T1);

“Nasionale Padverkeerswet” die Nasionale Padverkeerswet, 1996 (Wet 93 van 1996);

“nie-brandbaar” ’n stof of materiaal geklassifiseer as nie-brandbaar wanneer dit ooreenkomstig SANS 0177: Deel 5 getoets word;

“noodontuimingsplan” ’n plan wat spesifiek ontwerp is om te help met die ontruiming van okkupeerders uit ’n gebou in geval van ’n brand of ander dreigende gevaar en wat verantwoordelikheid aan verskeie personelelede toewys, ontsnaproetes aandui wat gebruik moet word en voorsiening maak vir algemene gebeurlikhede vir die veilige en vinnige ontruiming van ’n gebou;

“noodroete” die deel van ’n ontsnaproete wat brandbeskerming bied aan die okkupeerders van ’n gebou en wat na ’n ontsnapdeur lei;

“noodvoertuig” enige brandweer-, reddings- of ander voertuig wat bedoel is vir gebruik by brande en ander dreigende gevare;

- (a) National Building Regulations (A2) means the provisions regulating the submission of building plans and particulars to the Municipality;
- (b) National Building Regulations (A20) means the provisions regulating the classification and designation of occupancies;
- (c) National Building Regulations (A21) means the provisions regulating the population of a building;
- (d) National Building Regulations (T1) means the provisions regulating general requirements for fire protection of a building, and
- (e) National Building Regulations (T2) means the provisions regulating the offences for non-compliance with the National Building Regulations (T1);

“National Road Traffic Act” means the National Road Traffic Act, 1996 (Act 93 of 1996);

“non-combustible” means a substance or material classified as non-combustible when tested in accordance with SANS 0177: Part 5;

“occupancy” means the particular use or type of use to which a building or portion thereof, is normally put or intended to be put as provided for in the National Building Regulations (A20);

“occupancy separating element” means a building element or component which separates one occupancy in a building from another and has a fire resistance of not less than that required by the National Building Regulations (T1) read with the SANS 0400;

“Occupational Health and Safety Act” means the Occupational Health and Safety Act, 1993 (Act 85 of 1993);

“operator” means the person responsible for the use of a motor vehicle and who has been registered as the operator of such a vehicle in terms of the National Road Traffic Act;

“owner” means:—

- (a) in relation to premises, other than a building, either a natural or juristic person whose identity is determined by operation of law;
- (b) in relation to a building, either a natural or juristic person in whose name the land on which such building was or is erected or such land, as the case may be, is registered in the deeds office in question;
- (c) in relation to an installation, either a natural or juristic person in whose name a contract is entered into regarding approval, erection and maintenance of the installation; provided that such a person is not the owner mentioned in (b), and
- (d) in the event of the controlling authority being unable to determine the identity of a person mentioned in (a), (b) and (c), any person who is entitled to the benefit of the use of such premises, building or installation or who enjoys such benefit;

“person in charge” means:—

- (a) in relation to premises, either a natural or juristic person who is permanently or temporarily responsible for the management, maintenance or utilisation of the premises;
- (b) in relation to a building, either a natural or juristic person who is permanently or temporarily responsible for the management, maintenance or utilisation of the building;
- (c) in relation to an installation, either a natural or juristic person who is permanently or temporarily responsible for the management or utilisation of the installation; provided that such a person is not the person mentioned in (a), and
- (d) in the event of the controlling authority being unable to determine the identity of a person mentioned in (a), (b) and (c),

“okkupasie” die bepaalde gebruik of tipe gebruik waarvoor ’n gebou of deel daarvan normaalweg aangewend word of bedoel is om aangewend te word soos in die Nasionale Bouregulasies (A20) bepaal;

“okkupasieskeidingsselement” ’n bou-element of komponent wat een okkupasie in ’n gebou skei van ’n ander en wat ’n brandweerstand het van minstens dié vereis by die Nasionale Bouregulasies (T1), gelees met SANS 0400;

“okkupasie vir vermaak en openbare byeenkoms” ’n plek waar mense bymekaarkom om te eet, te drink, te dans of aan ander ontspanning deel te neem;

“ondergrondse tenk” ’n tenk gebruik word of bedoel is om gebruik te word vir die opberging van vlambare vloeistof en wat heeltemal in die grond versink is en onder die oppervlak van die grond is;

“ontsnapdeur” die deur in ’n ontsnaproete wat op grondvlak regstreeks na ’n straat of openbare plek lei, of na ’n goedgekeurde oop ruimte wat na ’n straat of openbare plek lei;

“ontsnaproete” die hele roete van die verste punt in enige kamer in ’n gebou tot by die naaste ontsnapdeur en kan dit ’n noodroete insluit;

“ontsnaproeteplan” ’n diagram wat die vloeruitleg, die okkupeerder se huidige posisie en die roete na die naaste primêre en sekondêre ontsnaproetes in die gebou toon, asook die stappe wat gedoen moet word in die geval van ’n brand of ander dreigende gevaar;

“openbare pad” enige pad, straat of deurgang of enige ander plek wat gewoonlik deur die publiek of ’n deel daarvan gebruik word of waartoe die publiek of ’n deel daarvan die reg van toegang het en tensy onbestaanbaar met die sinsverband, sluit dit ook in—

- (a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige voetpad, sypaadjie of soortgelyke voetganger gedeelte van ’n padreserwe;
- (c) enige brug, pont of drif waarvoor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop;
- (d) enige ander voorwerp wat ’n deel uitmaak van sodanige pad, straat of deurgang.

“openbare plek” enige plein, park, ontspanningsgrond of oop terrein wat—

- (a) by die Munisipaliteit berus;
- (b) die publiek die reg het om te gebruik, of
- (c) getoon word op ’n algemene plan van ’n dorpsgebied in ’n akteregistrasiekantoor of die kantoor van ’n landmeter-generaal en wat verskaf is vir of gereserveer is vir die gebruik van die publiek of die eienaars van erwe in sodanige dorpsgebied;

“operateur” die persoon verantwoordelik vir die gebruik van ’n motorvoertuig en wat geregistreer is as die operateur van so ’n voertuig ingevolge die Nasionale Padverkeerswet;

“opgaarhouer” ’n drukhouer soos omskryf in die regulasies vir drukhouders afgekondig kragtens die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid;

“outomatiese oophou-en-los toestel” ’n toestel wat gebruik word om ’n branddeur oop te hou en die branddeur toemaak wanneer ’n brand bespeur word;

“perseel” enige gebou, strand, grond, terrein, pad of voertuig en kan dit ’n vaartuig, trein of vliegtuig insluit;

“persoon in beheer”—

- (a) met betrekking tot ’n perseel, ’n natuurlike of regspersoon wat permanent of tydelik verantwoordelik is vir die bestuur, instandhouding of benutting van die perseel;

any person who is in the opinion of the controlling authority deemed to be in charge of such premises, building or installation;

“population” means the population determined in accordance with the National Building Regulations (A21);

“premises” means any building, beach, land, terrain, road, vehicle and can include a vessel, train or aircraft;

“public place” means any square, park, recreation ground or open space which:

- (a) is vested in the Municipality;
- (b) the public has the right to use, or
- (c) is shown on a general plan of a township filed in a deeds registry or a Surveyor-General’s office and has been provided for or reserved for the use of the public or the owners of erven in such township;

“public road” means any road, street or thoroughfare or any other place (whether a thoroughfare or not) which is commonly used by the public or any section thereof or to which the public or any section thereof has a right of access, and includes:—

- (a) the verge of any such road, street or thoroughfare;
- (b) any bridge, ferry or drift traversed by any such road, street or thoroughfare, and
- (c) any other work or object forming part of or connected with or belonging to such road, street or thoroughfare;

“SANS Codes” means South African Bureau of Standards SANS Codes of Practice and Specifications issued in terms of the Standards Act;

“service” means a fire brigade service as defined in the Fire Brigade Services Act;

“site” means any erf, lot, plot, stand or other piece of land on which a building has been, is being or is to be erected;

“Standards Act” means the Standards Act, 1993 (Act 29 of 1993);

“State” means:—

- (a) any department of state or administration in the national, provincial or local sphere of government, or
- (b) any other functionary or institution:—
 - (i) exercising a power or performing a function in terms of the Constitution or a provincial constitution, or
 - (ii) exercising a public power or performing a public function in terms of any legislation, but does not include a court or judicial officer;

“storage vessel” means a pressure vessel as defined in the regulations for pressure vessels promulgated in terms of the Occupational Health and Safety Act;

“summary abatement” means to immediately judge a condition to be a fire hazard or other threatening danger to life or property and to order immediate correction of such condition;

“tank” for purposes of chapter 9 of this By-law, means a container mounted permanently or temporarily on or embodied in a vehicle and so constructed to be suitable for the containment of flammable liquid or gas cargo;

“this By-law” includes the Schedules published in terms of this by-law;

“underground tank” means a tank used or intended to be used for the storage of flammable liquid wholly sunk into and below the surface of the ground;

(b) met betrekking tot ’n gebou, ’n natuurlike of regspersoon wat permanent of tydelik verantwoordelik is vir die bestuur, instandhouding of benutting van die gebou;

(c) met betrekking tot ’n installasie, ’n natuurlike of regspersoon wat permanent of tydelik verantwoordelik is vir die bestuur of benutting van die installasie: Met dien verstande dat so ’n persoon nie die persoon in (a) bedoel is nie; en

(d) indien die beheerowerheid nie in staat is om die identiteit van ’n persoon in (a), (b) en (c) bedoel te bepaal nie, enige persoon wat na die mening van die beheerowerheid geag word in beheer van sodanige perseel, gebou of installasie te wees;

“SANS-kodes” die Suid-Afrikaanse Buro vir Standaarde se SANS-praktykkodes en Spesifikasies uitgereik ingevolge die Wet op Standaarde;

“Staat” :

(a) enige departement van die staat of administrasie in die nasionale, provinsiale of plaaslike sfeer van regering, of

- (b) enige ander ampsbekleër of instansie wat
 - (i) ’n gesag uitoefen of ’n funksie ingevolge die Grondwet of ’n provinsiale konstitusie verrig, of
 - (ii) ’n publieke gesag uitoefen of ’n publieke funksie ingevolge enige wetgewing verrig, maar ’n hof- of regterlike amptenaar word nie hierby ingesluit nie;

“summiere bedwinging” om ’n toestand onmiddellik te evalueer as ’n brandgevaar of ander dreigende gevaar vir lewe of eiendom en om te gelas dat sodanige toestand onmiddellik reggestel word;

“tenk”, vir die doeleindes van Hoofstuk 9 van hierdie verordening, ’n houer wat permanent of tydelik op ’n voertuig gemonteer is of daarin ingebou is en wat so gebou is dat dit geskik is om vlambare vloeistof of gas as vrag te bevat;

“terrein” enige erf, lot, kleinhoewe, standplaas of enige ander stuk grond waarop ’n gebou opgerig is, word of gaan word;

“vlambare gas”, soos in SANS 0228 bedoel, ’n gas wat by 20°C en teen ’n standaard druk van 101,3 kilopascal—

- (a) kan ontsteek in ’n mengsel van 13% of minder (per volume) met lug, of
- (b) ’n vlambare bestek met lug van minstens 12 persentasiepunte het, ongeag die laagste vlamperk;

“vlambare stof” ’n vlambare vloeistof of ’n vlambare gas;

“vlambare vaste stof”, soos in SANS 0228 beoog, ’n vaste stof wat maklik ontsteek word deur eksterne bronne soos vonke en vlamme, vaste stowwe wat gereedelik brandbaar is, vaste stowwe wat ’n brand kan veroorsaak of daartoe kan bydra deur wrywing, of vaste stowwe wat gedesensitiseerde (benatte) plofstowwe is wat kan ontplof as dit nie voldoende verdun word nie;

“vlambare vloeistof” ’n vloeistof, of mengsel van vloeistowwe, of ’n vloeistof wat vaste stowwe in oplossing of in suspensie bevat, wat ’n vlambare damp afgee by of onder 60,5°C en ook ’n vloeistof binne die gevaargroepe soos in SANS 0228 bepaal: *Sien Bylae 1*

“voertuig” ’n voertuig soos omskryf in die Nasionale Padverkeerswet, en ook die volgende:—

- (a) “padtenkvoertuig” ’n tenkvragmotor, tenksleepwa of ’n kombinasie van ’n voorspanmotor en ’n tenkleunwa;
- (b) “tenkleunwa” ’n voertuig met ’n tenk daarop gemonteer of gebou as ’n integrale deel daarvan en so gebou dat, wanneer die leunwa deur ’n voorspanmotor of ander sleepwa gesleep word, deur ’n vyfdewiëlverbinding, ’n deel van die las op die sleepvoertuig rus;

“vehicle” means a vehicle as defined in the National Road Traffic Act and includes the following:—

- (a) “road tank vehicle” means a tank truck, tank trailer, or truck-tractor and tank-semi-trailer combination;
- (b) “tank-semi-trailer” means a vehicle with a tank mounted on it or built as an integral part of it, and so constructed that, the semi-trailer is drawn by a truck-tractor or another trailer, through a fifth wheel connection part of the load rest on the towing vehicle;
- (c) “tank trailer” means a vehicle with a tank mounted on it or built as an integral part of it, and so constructed that, when the tank trailer is drawn by a tank truck, practically all of its load rests on its own wheels;
- (d) “tank truck” means a single, self-propelled vehicle with a tank mounted on it;
- (e) “truck-tractor” means a self-propelled vehicle used to pull a tank-semi-trailer, and
- (f) any other vehicle, which in the opinion of the controlling authority, is a vehicle contemplated in chapter 9 of this By-law.

ADMINISTRATIVE PROVISIONS

Administration and enforcement

- 2. (1) The chief fire officer is responsible for the administration and enforcement of this By-law.
- (2) Where no chief fire officer has been appointed in terms of the Fire Brigade Services Act, the municipal manager is responsible for the administration and enforcement of this By-law.
- (3) Where there is no service established in the area of jurisdiction of the Municipality, the municipal manager is responsible for the administration and enforcement of this By-law.

Delegation

- 3. (1) A chief fire officer may delegate any power granted to him in terms of this by-law in accordance with section 19 of the Fire Brigade Services Act.
- (2) A municipal manager may delegate any power granted to him in terms of this by-law in accordance with the system of delegations of the municipality.

Enforcement provisions

- 4. (1) A controlling authority may, whenever he regards it necessary or expedient to do so, enter any premises at any reasonable time to ensure compliance with this by-law.
- (2) A controlling authority has the authority to summarily abate any condition which is in violation of any provision of this by-law and which presents an immediate fire hazard or other threatening danger.
- (3) A controlling authority must remedy any violation mentioned in subsection (2), by performing any act, and may also:—
 - (a) call for the immediate evacuation of the premises;
 - (b) order the closure of the premises until such time as the violation has been rectified;
 - (c) order the cessation of any activity, and
 - (d) order the removal of the immediate threat.

- (c) “tenksleepwa” ’n voertuig met ’n tenk daarop gemonteer of gebou as ’n integrale deel daarvan en so gebou dat wanneer die tenksleepwa deur ’n tenkvragmotor gesleep word, feitlik sy hele las op sy eie wiele rus;
- (d) “tenkvragmotor” ’n enkele, selfaangedrewe voertuig met ’n tenk daarop gemonteer;
- (e) “voorspanwa” ’n selfaangedrewe voertuig wat gebruik word om ’n tenkleunwa te sleep, en
- (f) enige ander voertuig wat na die mening van die beheerowerheid ’n voertuig is soos in Hoofstuk 9 van hierdie Verordening bedoel.

“Wet op Beroepsgeondheid en Veiligheid” die Wet op Beroepsgeondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993);

“Wet op Brandweerdienste” die Wet op Brandweerdienste, 1987 (Wet 99 van 1987);

“Wet op Gevaarhoudende Stowwe” die Wet op Gevaarhoudende Stowwe, 1973 (Wet 15 van 1973);

“Wet op Standaard” die Wet op Standaard, 1993 (Wet 29 van 1993).

ADMINISTRATIEWE BEPALINGS

Administrasie en afdwinging

- 2. (1) Die brandweerhoof is verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie verordening.
- (2) Waar daar nie ’n brandweerhoof ingevolge die Wet op Brandweerdienste aangestel is nie, is die munisipale bestuurder verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie verordening.
- (3) Waar daar nie ’n diens in die regsgebied van die munisipaliteit ingestel is nie, is die munisipale bestuurder verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie verordening.

Delegering

- 3. (1) ’n Brandweerhoof kan enige bevoegdheid wat ingevolge hierdie verordening aan hom verleen is, deleger in ooreenstemming met artikel 19 van die Wet op Brandweerdienste.
- (2) ’n Munisipale bestuurder kan enige bevoegdheid wat ingevolge hierdie verordening aan hom verleen is, deleger in ooreenstemming met die delegeringstelsel van die munisipaliteit wat ingevolge artikel 59 van die Munisipale Stelselwet ontwikkel is.

Afdwingingsbepalings

- 4. (1) ’n Beheerowerheid kan, wanneer hy dit nodig of dienstig ag om dit te doen, enige perseel op enige redelike tyd betree om nakoming van hierdie verordening te verseker.
- (2) ’n Beheerowerheid het die gesag om enige toestand wat ’n skending van enige bepaling van hierdie verordening is en wat ’n onmiddellike brandgevaar of ander dreigende gevaar inhou, summier te bedwing.
- (3) ’n Beheerowerheid moet enige skending in subartikel (2) bedoel, regstel deur enige daad te verrig, en kan ook—
 - (a) versoek dat die perseel onmiddellik ontruim word;
 - (b) gelas dat die perseel gesluit word tot tyd en wyl die skending reggestel is;
 - (c) gelas dat enige aktiwiteit gestaak word; en
 - (d) gelas dat die onmiddellike bedreiging verwyder word.

- (4) Any costs of such action must be borne by the person deemed by a controlling authority to be responsible for the existence of such condition.

Authority to investigate

5. Notwithstanding anything to the contrary contained in any other law, a controlling authority has the authority to investigate the cause, origin and circumstances of any fire or other threatening danger.

Failure to comply with provisions

6. (1) When a controlling authority finds that there is non-compliance with the provisions of this by-law, excluding the situation in section 4(2), a written notice must be issued and include the following:—
- (a) confirmation of the findings;
 - (b) provisions of this by-law that are being contravened;
 - (c) the remedial action required, and
 - (d) set forth a time for compliance.
- (2) An order or notice issued under this by-law must be served either by personal delivery or registered mail upon a person who is in the opinion of the controlling authority, deemed to be the appropriate person.
- (3) For unattended or abandoned premises, a copy of such order or notice must be posted on the premises in a conspicuous place at or near the entrance to such premises and the order or notice must be mailed by registered mail, to the last known address of the owner, the person in charge of the premises or both.

Denial, suspension or revocation of an approval or a certificate

7. A controlling authority may refuse, suspend or revoke an approval or a certificate required by this by-law for:—
- (a) failure to meet the provisions of this by-law for the issuance of the approval or certificate, or
 - (b) non-compliance with the provisions of the approval or certificate.

Records required

8. The safekeeping of all relevant records and documents is the responsibility of the controlling authority.

Charges

9. (1) The municipality may determine the fees payable by a person on whose behalf, the controlling authority rendered a service as contemplated in section 10 of the Fire Brigade Services Act.
- (2) The municipality may charge a fee for the provision of an inspection, re-inspection or any other service as well as the issuing of permits, approvals or certificates in accordance with the applicable local government legislation regulating the charging of fees.

Reporting a fire hazard and other threatening danger

10. An owner or the person in charge of the premises, upon discovering any evidence of a fire hazard or other threatening danger pertaining to this by-law, must immediately notify the controlling authority.

- (4) Enige koste van sodanige daad moet gedra word deur die persoon wat deur 'n beheerowerheid geag word vir die bestaan van sodanige toestand verantwoordelik te wees.

Gesag om te ondersoek

5. Ondanks enige andersluidende bepalings vervat in enige ander wet, het 'n beheerowerheid die gesag om die oorsaak, oorsprong en omstandighede van enige brand of ander dreigende gevaar te ondersoek.

Versuim om aan bepalings te voldoen

6. (1) Wanneer 'n beheerowerheid bevind dat daar nie-nakoming van die bepalings van hierdie verordening is, uitgesonderd die situasie in artikel 4(2) bedoel, moet 'n skriftelike kennisgewing uitgereik word en dit moet die volgende insluit:—
- (a) bevestiging van die bevindings;
 - (b) die bepalings van hierdie verordening wat oortree word;
 - (c) die regstellende stappe wat vereis word, en
 - (d) 'n datum vir nakoming.
- (2) 'n Lasgewing of kennisgewing wat ingevolge hierdie verordening uitgereik word, moet beteken word deur persoonlike aflewering of per geregistreerde pos aan 'n persoon wat na die mening van die beheerowerheid geag word die geskikte persoon te wees.
- (3) Vir onbewaakte of verlate persele moet 'n afskrif van sodanige lasgewing of kennisgewing op 'n opvallende plek by of naby die ingang tot sodanige perseel opgeplak word en moet die lasgewing of kennisgewing per geregistreerde pos ge-pos word na die laaste bekende adres van die eienaar, die persoon in beheer van die perseel of albei.

Weiering, opskorting of intrekking van 'n goedkeuring of 'n sertifikaat

7. 'n Beheerowerheid kan 'n goedkeuring of 'n sertifikaat wat by hierdie verordening vereis word, weier, opskort of intrek vir—
- (a) versuim om aan die bepalings van hierdie verordening vir die uitreiking van die goedkeuring of sertifikaat te voldoen; of
 - (b) nie-nakoming van die bepalings van die goedkeuring of sertifikaat.

Rekords benodig

8. Die veilige bewaring van alle tersaaklike rekords en dokumente is die verantwoordelikheid van die beheerowerheid.

Heffings

9. (1) Die munisipaliteit kan die gelde bepaal wat betaalbaar is deur 'n persoon namens wie die beheerowerheid 'n diens gelewer het soos in artikel 10 van die Wet op Brandweerdienste bedoel.
- (2) Die munisipaliteit kan gelde hef vir die verskaffing van 'n inspeksie, herinspeksie of enige ander diens asook die uitreiking van permitte, goedkeurings of sertifikate in ooreenstemming met die toepaslike plaaslike regerings-wetgewing wat die hef van gelde reël.

Aanmelding van brandgevaar en ander dreigende gevaar

10. 'n Eienaar of die persoon in beheer van die perseel moet, by ontdekking van enige bewyse van 'n brandgevaar of ander dreigende gevaar waarop hierdie verordening betrekking het, die beheerowerheid onmiddellik in kennis stel.

FIRE PROTECTION OF BUILDINGS**General**

11. The controlling authority in terms of section 4(3) or section 6(1) of this by-law must abate a contravention of the National Building Regulations relating to fire and safety of buildings.

Access for emergency vehicles

12. (1) When, in the opinion of the controlling authority, premises are not readily accessible from public roads it must be provided with emergency vehicle access and, notwithstanding the provisions in the National Building Regulations (T1), may be required to comply with the following:—
- An access road must be constructed so that it is capable of supporting the mass of the heaviest emergency vehicle required to cater for the risk of the premises.
 - A motorised or electronically operated gate must be equipped in such a manner that access to the premises can be gained without the use of a motor or any other electronic device.
 - Fire lanes must be provided for all premises which are set back more than 45 metres from a public road or exceed nine metres in height and are set back over 15 metres from a public road.
 - Fire lanes must be at least four metres in width, the position of which must be decided upon after consultation with the controlling authority, and the area from ground level to a clearance height of four metres above the fire lane must remain unobstructed.
 - A cul-de-sac that is more than 90 metres in length, must be provided with a turning circle at the closed end of the road capable of accommodating the largest emergency vehicle which is required to cater for the risk of the premises.
- (2) The design, marking, use and maintenance of fire lanes not forming part of a public road must comply with the requirements of the controlling authority.
- (3) It is unlawful for a person to park a vehicle in or otherwise obstruct a fire lane.

Division and occupancy separating elements

13. An owner or person in charge of a building may not alter a division or occupancy separating element in any way that would render it less effective or to allow flame, heat or combustion products from penetrating into the adjacent compartment or structure.

Fire doors and assemblies

14. (1) Subject to the provisions of SANS 1253, a fire door and assembly must be maintained in such a manner that in the event of a fire it retains its integrity, insulation and stability for the time period required for that particular class of door.
- (2) A fire door may be kept open, only when it is equipped with an automatic releasing hold-open device approved by the municipality.
- (3) A fire door and assembly may not be rendered less effective through the following actions:—
- altering the integrity, insulation or stability of a particular class of door;
 - disconnecting the self-closing mechanism;
 - wedging, blocking or obstructing the door so that it cannot close;
 - painting the fusible link actuating mechanism of a door;

BRANDBESKERMING VAN GEBOUE**Algemeen**

11. Die beheerowerheid moet ingevolge artikel 4(3) of artikel 6(1) van hierdie verordening 'n oortreding van die Nasionale Boueregulasies rakende brand en die veiligheid van geboue bedwing.

Toegang vir noodvoertuie

12. (1) Wanneer 'n perseel na die mening van die beheerowerheid nie gereedelik vanaf openbare paaie toeganklik is nie, moet dit voorsien word van toegang vir noodvoertuie en kan daar ondanks die bepalings van die Nasionale Boueregulasies (T1) vereis word dat dit aan die volgende voldoen:—
- 'n Toegangspad moet gebou word sodat dit die massa van die swaarste noodvoertuig kan dra wat nodig is om vir die risiko van die perseel voorsiening te maak.
 - 'n Gemotoriseerde of elektronies beheerde hek moet op so 'n wyse toegerus word dat toegang tot die perseel verkry kan word sonder die gebruik van 'n motor of enige ander elektroniese toestel.
 - Brandgange moet verskaf word vir alle persele wat meer as 45 meter van 'n openbare pad is of hoër as nege meter is en meer as 15 meter van 'n openbare pad is.
 - Brandgange moet minstens vier meter breed wees, en die ligging van die brandgange moet beslis word na oorleg met die beheerowerheid, en die gebied van grondvlak tot 'n hoogte van vier meter bo die brandgang moet vry van obstruksies gehou word.
 - 'n Doodloopstraat wat langer as 90 meter is, moet voorsien word van 'n draaisirkel aan die doodlooppunt van die straat wat groot genoeg is vir die grootste noodvoertuig wat nodig om vir die risiko van die perseel voorsiening te maak.
- (2) Die ontwerp, merke, gebruik en instandhouding van brandgange wat nie deel van 'n openbare pad uitmaak nie, moet aan die vereistes van die beheerowerheid voldoen.
- (3) Dit is onwettig om 'n voertuig in 'n brandgang te parkeer of om 'n brandgang andersins te blokkeer.

Afskorting- en okkupasieskeidingslemente

13. 'n Eienaar of persoon in beheer van 'n gebou mag nie 'n afskorting- of okkupasieskeidingslement verander op 'n wyse wat dit minder doeltreffend sal maak of toelaat dat vlamme, hitte of verbrandingsprodukte na die aanliggende kompartement of struktuur deurdring nie.

Branddeure en -samestelle

14. (1) Behoudens die bepalings van SANS 1253 moet 'n branddeur en -samestel so in stand gehou word dat dit in geval van 'n brand sy integriteit, isolasie en stabiliteit sal behou vir die tydperk wat vir daardie bepaalde klas deur vereis word.
- (2) 'n Branddeur mag oop gehou word slegs wanneer dit toegerus is met 'n outomatiese oophou-en-lostoestel wat deur die munisipaliteit goedgekeur is.
- (3) 'n Branddeur en -samestel mag nie minder doeltreffend gemaak word deur die volgende dade nie:—
- die integriteit, isolasie of stabiliteit van 'n bepaalde klas deur verander;
 - die selfsluitemeganisme ontkoppel;
 - die deur vaswig, blokkeer of versper sodat dit nie kan toemaak nie;
 - die smeltbare skakelaanslitemeganisme van 'n deur verf;

- (e) disconnecting or rendering less effective an electric or electronic release mechanism, or
- (f) any other action that renders a fire door or assembly less effective.

Escape Routes

15. (1) A component which forms part of an escape route such as the feeder routes, access doors, emergency routes and escape doors must not be obstructed or rendered less effective in any way, which could hinder or prevent the escape of any person from a building in the case of fire or any other emergency.
- (2) A locking device, which is fitted to an access or escape door in an escape route, must be of a type approved by the municipality.
- (3) Where required by the controlling authority, an escape route must be clearly indicated with signage, which complies with SANS 1186, indicating the direction of travel in the event of fire or any other emergency.

Tents

16. (1) Prior to the erection and usage of a tent as an occupancy contemplated in the National Building Regulations (A20), an applicant must:—
- (a) submit an application in terms of the National Building Regulations (A2) to the municipality for the erection and usage of the tent, and
 - (b) submit an application in terms of the section 21 of this by-law to the controlling authority for a temporary population certificate.
- (2) The application submitted in terms of subsection (1)(a) must comply with the following:—
- (a) The tent must be erected at least 4,5 metres from a boundary, combustible store or material and the controlling authority may require that this distance be increased should the situation require it.
 - (b) Where tents are erected adjacent to one another, an unobstructed minimum distance of 4,5 metres must be provided between them and where applicable between the stakes and guidelines of the adjacent tents, in order to ensure emergency vehicle access.
 - (c) The requirements set out in the National Building Regulations (T1) must be complied with in the following instances:—
 - (i) where the population of a tent exceeds 25 people;
 - (ii) where a tent is occupied during the hours of darkness;
 - (iii) for seating arrangements and aisle dimensions, and
 - (iv) for the provisions of fire extinguishers.
 - (d) The population density of a tent must comply with the National Building Regulations (A21).
 - (e) No cooking may be carried out in the tent occupied by the public and where cooking is required, it must be carried out in a separate tent or an area to which the public does not have access.
 - (f) No open fire is permitted in a tent and any other flame emitting device, such as a candle, lantern or torch but

- (e) 'n elektriese of elektroniese ontkoppelmeganisme diskonnekteer of minder doeltreffend maak;
- (f) enige ander daad wat 'n branddeur of -samestel minder doeltreffend maak.

Ontsnaproetes

15. (1) 'n Komponent wat deel van 'n ontsnaproete uitmaak, soos die toevoerroetes, toegangsdeure, noodroetes en ontsnapdeure, mag op geen manier versper of minder doeltreffend gemaak word wat enige persoon kan hinder of verhinder om in die geval van 'n brand of enige ander noodgeval uit die gebou te ontsnap nie.
- (2) 'n Sluittoestel wat aan 'n toegangsdeur of 'n ontsnapdeur aangebring is, moet van 'n tipe wees wat deur die munisipaliteit goedgekeur is.
- (3) Waar die beheerowerheid dit vereis, moet 'n ontsnaproete duidelik aangedui word met tekens wat aan SANS 1186 voldoen en die rigting aandui waarin daar in die geval van 'n brand of enige ander noodgeval beweeg moet word.

Tente

16. (1) Voordat 'n tent opgerig en gebruik word as 'n okkupasie in die Nasionale Bouregulasies (A20) beoog, moet 'n aansoeker—
- (a) 'n aansoek ingevolge die Nasionale Bouregulasies (A2) vir die oprigting en gebruik van die tent aan die munisipaliteit voorlê, en
 - (b) 'n aansoek vir 'n tydelike bevolkingsertifikaat ingevolge artikel 21 van hierdie verordening aan die beheerowerheid voorlê.
- (2) Die aansoek wat ingevolge subartikel (1)(a) voorgelê word, moet aan die volgende voldoen:—
- (a) Die tent moet minstens 4,5 meter van 'n grens, bewaarplek vir brandbare stowwe of brandbare materiaal opgerig word, en die beheerowerheid kan vereis dat hierdie afstand vergroot word indien die situasie dit vereis.
 - (b) Waar tente langs mekaar opgeslaan word, moet 'n onversperde minimum afstand van 4,5 meter tussen hulle verskaf word en waar van toepassing tussen die tentpenne en tenttoue van die naasliggende tente, ten einde toegang vir noodvoertuie te verskaf.
 - (c) Die vereistes uiteengesit in die Nasionale Bouregulasies (T1), moet in die volgende gevalle nagekom word:—
 - (i) waar die bevolking van 'n tent meer as 25 mense is;
 - (ii) waar 'n tent gedurende die nag geokkupeer word;
 - (iii) vir sitplekreëlings en afmetings van gangetjies, en
 - (iv) vir die verskaffing van brandblussers.
 - (d) Die bevolkingsdigtheid van 'n tent moet aan die Nasionale Bouregulasies (A21) voldoen.
 - (e) Geen voedselbereiding mag gedoen word nie in 'n tent wat deur die publiek geokkupeer word, en as voedselbereiding gedoen moet word, moet dit geskied in 'n afsonderlike tent of in 'n gebied waartoe die publiek nie toegang het nie.
 - (f) Daar mag geen oop vure in 'n tent gemaak word nie, en enige ander toestel wat vlamme afgee, soos 'n kers,

not limited thereto, is only permitted in a tent after approval by the controlling authority.

- (g) No open fire or flame is permitted within five metres of a tent, stake or guideline of a tent.
 - (h) Smoking is prohibited in a tent and a “**No Smoking**” sign must be prominently displayed at each entrance and must comply with SANS 1186: Part 1.
 - (i) Lighting and wiring installed in a tent must comply with the requirements set out in SANS 0142 in such a manner that direct contact is not made with combustible material and the radiated heat does not pose an ignition hazard.
- (3) Notwithstanding the provisions in subsections (1) and (2), the controlling authority may request the applicant to fulfil additional requirements for the erection and usage of a tent.

FIRE SAFETY EQUIPMENT

Fire extinguishers

17. (1) Fire extinguishers must be provided and installed on premises as required by the controlling authority and in accordance with the National Building Regulations (T1) and (T2).
- (2) Fire extinguishers must be maintained strictly in accordance with the requirements of the Occupational Health and Safety Regulations, SANS 1475: Part 1, SANS 1571, SANS 1573 and SANS 0105: Part 1.
- (3) A juristic or a natural person may not fill, recharge, recondition, modify, repair, inspect or test a fire extinguisher in terms of SANS 1475: Part 1, unless such a person is the holder of a permit issued by the South African Bureau of Standards or certificate of competence issued by the South African Qualifications Certification Committee.
- (4) The owner or person in charge of the premises may not allow a fire extinguisher to be filled, recharged, reconditioned, modified, repaired, inspected or tested by a person not in possession of a permit or certificate mentioned in subsection (3).
- (5) When the controlling authority finds that a fire extinguisher has been filled, recharged, reconditioned, modified, repaired, inspected or tested by a person not in possession of a permit mentioned in subsection (3), the controlling authority must instruct the owner or person in charge of such premises to have the work carried out by a person who is in possession of such a permit or certificate.
- (6) When, in the opinion of the controlling authority, a fire extinguisher is unsafe or ineffective either by reason of deterioration, design or construction, the controlling authority must instruct the owner or the person in charge of the premises to have the appliance inspected and tested in terms of SANS 1475: Part 1 and SANS 1571.
- (7) A fire extinguisher may not be removed from the premises for filling, recharging, reconditioning, modification, repair, inspection or testing unless the appliance is replaced temporarily with a similar appliance in good working condition.
- (8) A fire extinguisher may not be installed, dismantled, recharged, disconnected, serviced, modified, repaired or tested in an area where such action would create a danger or hazard.

Testing and maintenance of fire protection systems

18. (1) A fire protection system must be tested and maintained on a regular basis and the owner or person in charge of the premises must keep a detailed record of the test and maintenance of the system.

lantern of fakkel, maar nie daartoe beperk nie, word in 'n tent toegelaat slegs na goedkeuring deur die beheerowerheid.

- (g) Geen oop vuur of vlam word binne vyf meter van 'n tent, tentpen of tentou toegelaat nie.
 - (h) Rook is verbode in 'n tent, en 'n “**Rook Verbode**”-teken moet prominent vertoon word by elke ingang en moet aan SANS 1186: Deel 1 voldoen.
 - (i) Verligting en bedrading wat in 'n tent geïnstalleer word, moet voldoen aan die vereistes uiteengesit in SANS 0142 op so 'n wyse dat dit nie direkte kontak maak met brandbare materiaal nie en die uitgestraalde hitte nie 'n ontbrandingsgevaar inhou nie.
- (3) Ondanks die bepalings van subartikels (1) en (2) kan die beheerowerheid die aansoeker versoek om aan bykomende vereistes vir die opslaan en gebruik van 'n tent te voldoen.

BRANDVEILIGHEIDSTOERUSTING

Brandblussers

17. (1) Brandblussers moet verskaf en geïnstalleer word op 'n perseel soos deur die beheerowerheid vereis en in ooreenstemming met die Nasionale Bouregulasies (T1) en (T2).
- (2) Brandblussers moet streng ooreenkomstig die vereistes van die regulasies kragtens die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, SANS 1475: Deel 1, SANS 1571, SANS 1573 en SANS 0105: Deel 1 in stand gehou word.
- (3) 'n Natuurlike of regs persoon mag nie 'n brandblusser ingevolge SANS 1475: Deel 1 volmaak, hervul, vernuwe, verander, herstel, inspekteer of toets nie tensy sodanige persoon die houer is van 'n permit uitgereik deur die Suid-Afrikaanse Buro vir Standaarde of 'n bevoegdheid-sertifikaat uitgereik deur die Suid-Afrikaanse Kwalifikasie-sertifiserings-komitee.
- (4) Die eienaar of persoon in beheer van 'n perseel mag nie toelaat dat 'n brandblusser volgemaak, hervul, vernuwe, verander, herstel, geïnspekteer of getoets word nie deur 'n persoon wat nie in besit is nie van 'n permit of sertifikaat in subartikel (3) bedoel.
- (5) Wanneer die beheerowerheid bevind dat 'n brandblusser volgemaak, hervul, vernuwe, verander, herstel, geïnspekteer of getoets is deur 'n persoon wat nie in besit is nie van 'n permit of sertifikaat in subartikel (3) bedoel, moet die beheerowerheid die eienaar of persoon in beheer van 'n perseel gelas om die werk te laat doen deur 'n persoon wat in besit van so 'n permit of sertifikaat is.
- (6) Wanneer 'n brandblusser na die mening van die beheerowerheid onveilig of ondoeltreffend is as gevolg van agteruitgang, ontwerp of konstruksie, moet die beheerowerheid die eienaar of persoon in beheer van die perseel gelas om die toestel te laat inspekteer en toets ingevolge SANS 1475: Deel 1 en SANS 1571.
- (7) 'n Brandblusser mag nie van 'n perseel verwyder word om volgemaak, hervul, vernuwe, verander, herstel, geïnspekteer of getoets te word nie tensy die toestel tydelik vervang word deur 'n soortgelyke toestel in 'n goeie werkende toestand.
- (8) 'n Brandblusser mag nie geïnstalleer, uitmekaar gehaal, hervul, ontkoppel, versien, verander, herstel of getoets word in 'n gebied waar so 'n handeling 'n gevaar of bedreiging sal skep nie.

Toets en instandhouding van brandbeskermingstelsels

18. (1) 'n Brandbeskermingstelsel moet op 'n gereelde basis getoets en in stand gehou word en die eienaar of persoon in beheer van 'n perseel moet 'n gedetailleerde rekord van die toets en instandhouding van die stelsel hou.

- (2) A person may not test a fire protection system before notifying the occupants of the premises concerned of the starting and completion times of the test, and where applicable the parties who monitor the fire protection system.
- (3) A fire protection system designed for detecting, fighting, controlling and extinguishing a fire must be maintained in accordance with the National Building Regulations (T2) read in conjunction with a recognised national code or standard, and in the absence of a national code or standard an applicable international code or standard must be used.
- (4) A fire protection system may not be installed, dismantled, recharged, disconnected, serviced, modified, repaired or tested in any area where such action would create a danger or hazard.
- (5) The person carrying out the maintenance of a fire protection system must inform the owner or person in charge of the premises in writing, of any defects discovered, maintenance performed or still outstanding, and where the person in charge has received such notice, he must without delay inform the owner accordingly.
- (6) The owner or person in charge of the premises must immediately notify the controlling authority when the fire protection system, or a component thereof, is rendered inoperable or taken out of service and must notify the controlling authority as soon as the system is restored.
- (7) The owner or person in charge of the premises must take all steps deemed necessary by the controlling authority to provide alternate equipment to maintain the level of safety within the premises.

Interference with and access to fire protection systems and fire extinguishers

19. A person is not permitted to render less effective, inoperative, inaccessible, or tamper and interfere with a fire extinguisher or fire protection system, except as may be necessary during emergencies, maintenance, drills or prescribed testing.

Fire alarms and fire hydrants

20. (1) Without compensation to the owner of the premises concerned, the controlling authority may cause:—
 - (a) a fire alarm;
 - (b) a transmission instrument for calls of fire or other emergency, or
 - (c) a transmission instrument for warning residents of a fire or other emergency
 to be affixed to any building, wall, fence, pole or tree.
- (2) Without compensation to the owner of the premises concerned, the controlling authority may cause the position of a fire hydrant and fire alarm or any other fire protection information to be marked on any building, wall, fence, pole, tree, road, pavement or hydrant cover with a board, metal plate or painted marker or by any other means.
- (3) The controlling authority may at any time cause a fire alarm, other transmission instrument mentioned in subsection (1), board, metal plate or painted marker to be removed without compensating an owner of the premises concerned.
- (4) An unauthorised person is prohibited from removing, defacing, altering, tampering or damaging a fire alarm, other transmission instrument mentioned in subsection (1), board, metal plate or painted marker.
- (5) A person may not render less effective, inoperative, inaccessible, or tamper and interfere with a fire hydrant.

- (2) 'n Persoon mag nie 'n brandbeskermingstelsel toets nie voordat hy die okkupeerders van die betrokke perseel in kennis gestel het van die tye vir die begin en afhandeling van die toets en, waar van toepassing, die partye wat die brandbeskermingstelsel moniteer.
- (3) 'n Brandbeskermingstelsel wat ontwerp is om 'n brand op te spoor, te bestry, te beheer en te blus, moet in stand gehou word in ooreenstemming met die Nasionale Bouregulasies (T2), gelees met 'n erkende nasionale kode of standaard, en by gebrek aan 'n nasionale kode of standaard moet 'n toepaslike internasionale kode of standaard gebruik word.
- (4) 'n Brandbeskermingstelsel mag nie geïnstalleer, uitmekaar gehaal, hervul, ontkoppel, versien, verander, herstel of getoets word in 'n gebied waar so 'n handeling 'n gevaar of bedreiging sal skep nie.
- (5) Die persoon wat die instandhouding van 'n brandbeskermingstelsel doen, moet die eienaar of persoon in beheer van 'n perseel skriftelik in kennis stel van enige gebreke wat hy ontdek het en instandhouding wat gedoen is of nog gedoen moet word, en waar die persoon in beheer sodanige kennisgewing ontvang het, moet hy die eienaar onverwyld dienooreenkomstig inlig.
- (6) Die eienaar of persoon in beheer van 'n perseel moet die beheerowerheid onmiddellik in kennis stel wanneer die brandbeskermingstelsel of 'n komponent daarvan ondiensbaar geraak het of aan diens onttrek is en moet die beheerowerheid in kennis stel sodra die stelsel herstel is.
- (7) Die eienaar of persoon in beheer van 'n perseel moet alle stappe doen wat nodig geag word deur die beheerowerheid om alternatiewe toerusting te verskaf ten einde die vlak van veiligheid in die perseel te handhaaf.

Inmenging met en toegang tot brandbeskermingstelsels en brandblussers

19. 'n Persoon word nie toegelaat om 'n brandblusser of brandbeskermingstelsel minder doeltreffend, ondiensbaar of ontoeganklik te maak of daarmee te peuter of in te meng nie, behalwe soos wat nodig is tydens noodgevalle, instandhouding, oefening of voorgeskrewe toetsing.

Brandalarms en brandkranes

20. (1) Sonder vergoeding aan die eienaar van 'n betrokke perseel kan die beheerowerheid—
 - (a) 'n brandalarm;
 - (b) 'n transmissie-instrument vir oproepe van brand of ander noodgevalle, of
 - (c) 'n transmissie-instrument om inwoners teen 'n brand of ander noodgeval te waarsku,
 aan enige gebou, muur, heining, paal of boom laat aanbring.
- (2) Sonder vergoeding aan die eienaar van 'n betrokke perseel kan die beheerowerheid die posisie van 'n brandkraan en brandalarm laat merk aan enige gebou, muur, heining, paal, boom, pad, randsteen of brandkraandeksel met 'n bord, metaalplaat of geverfde merker of op enige ander wyse.
- (3) Die beheerowerheid kan te eniger tyd 'n brandalarm, ander transmissie-instrument in subartikel (1) bedoel, bord, metaalplaat of geverfde merker laat verwyder sonder vergoeding aan die eienaar van die betrokke perseel.
- (4) 'n Ongemagtigde persoon word verbied om 'n brandalarm, ander transmissie-instrument in subartikel (1) bedoel, bord, metaalplaat of geverfde merker te verwyder, te ontsier, te verander of te beskadig of daarmee te peuter.
- (5) 'n Persoon mag nie 'n brandkraan minder doeltreffend, ondiensbaar of ontoeganklik maak of daarmee peuter of inmeng nie.

PUBLIC SAFETY**Prevention and control of overcrowding**

21. (1) Prior to the usage of the premises for entertainment or public assembly, the owner or person in charge of such premises must submit an application for a population certificate to the controlling authority, as prescribed in the Schedule 2 of this by-law.
- (2) The controlling authority may request additional information from the applicant.
- (3) Notwithstanding the provision in subsection (1), the controlling authority may instruct the owner or person in charge of the premises to apply for either a temporary or a permanent population certificate, should the premises be used in respect of any other occupancy contemplated in the National Building Regulations (A20).
- (4) A temporary population certificate is valid for a period not exceeding 30 calendar days.
- (5) The controlling authority must refuse to issue the temporary or permanent population certificate if the premises do not comply with the requirements of the National Building Regulations (T1), and where the controlling authority is of the opinion that the non-compliance of the premises can be remedied, he must instruct the owner or person in charge of the premises in writing, to take all reasonable steps to render the premises safe prior to the usage of the premises and the issuing of the temporary or permanent population certificate.
- (6) If at any time the controlling authority becomes aware that the usage of the premises is not in accordance with the temporary or permanent population certificate, he must act in terms of sections 4(2) or 6(1) and section 7 of this by-law.
- (7) The temporary and permanent population certificate is valid only for the premises or portion of the premises for which it was issued, and when changes of occupancy occur or alterations are made to the premises for which the certificate was issued, the owner or person in charge of the premises must reapply for the certificate in accordance with subsection (1).
- (8) The temporary or permanent population certificate must be displayed in a clearly visible and conspicuous position in or on the premises for which the certificate was issued.
- (9) The owner or the person in charge of the premises must prevent overcrowding by limiting the maximum population to that which is specified on the temporary or permanent population certificate.
- (10) A person must vacate the premises that are overcrowded when instructed to do so by the controlling authority, the owner or person in charge of the premises.

Attendance of a service

22. (1) When the controlling authority is of the opinion that a service is required to be in attendance during a function in a place used for entertainment or public assembly, he may provide, in the interest of public safety and subject to the exigencies of the service, one or more members, a vehicle or equipment of a service to be in attendance on the premises for the duration of the function or part thereof.
- (2) When the attendance of a service during a function in a place used for entertainment or public assembly involves costs, the costs incurred by the municipality may be recovered from the person in charge of the function in accordance with section 9 of this by-law.

Formulation of an emergency evacuation plan

23. (1) The owner or person in charge of a school, hospital, residential institution, hotel, guest house, hostel or other

OPENBARE VEILIGHEID**Voorkoming en beheer van oorbevolking**

21. (1) Voordat 'n perseel vir vermaak of openbare byeenkoms gebruik word, moet die eienaar of persoon in beheer van sodanige perseel 'n aansoek om 'n bevolkingsertifikaat aan die beheerowerheid voorlê, soos in Bylae 2 van hierdie verordening voorgeskrif.
- (2) Die beheerowerheid kan bykomende inligting van die aansoeker versoek.
- (3) Ondanks die bepaling van subartikel (1) kan die beheerowerheid die eienaar of persoon in beheer van die perseel gelas om aansoek te doen om 'n tydelike of 'n permanente bevolkingsertifikaat, indien die perseel gebruik word ten opsigte van enige ander okkupasie in die Nasionale Bouregulasies (A20) beoog.
- (4) 'n Tydelike bevolkingsertifikaat is geldig vir 'n tydperk van hoogstens 30 kalenderdae.
- (5) Die beheerowerheid moet weier om die tydelike of permanente bevolkingsertifikaat uit te reik as die perseel nie aan die vereistes van die Nasionale Bouregulasies (T1) voldoen nie, en waar die beheerowerheid van mening is dat die nie-nakoming van die perseel reggestel kan word, moet hy die eienaar of persoon in beheer van sodanige perseel skriftelik gelas om alle redelike stappe te doen om die perseel veilig te maak voordat die perseel gebruik word en die tydelike of permanente bevolkingsertifikaat uitgereik word.
- (6) Indien die beheerowerheid te eniger tyd bewus word dat die gebruik van die perseel nie in ooreenstemming met die tydelike of permanente bevolkingsertifikaat is nie, moet hy ingevolge artikels 4(2) of 6(1) en artikel 7 van hierdie verordening optree.
- (7) Die tydelike en permanente bevolkingsertifikaat is geldig net vir die perseel of deel van die perseel waarvoor dit uitgereik is, en wanneer veranderinge van okkupasie plaasvind of wysigings aangebring word aan die perseel waarvoor die sertifikaat uitgereik is, moet die eienaar of persoon in beheer weer om die sertifikaat aansoek doen in ooreenstemming met subartikel (1).
- (8) Die tydelike of permanente bevolkingsertifikaat moet vertoon word op 'n duidelik sigbare en opvallende plek in of op die perseel waarvoor die sertifikaat uitgereik is.
- (9) Die eienaar of persoon in beheer van die perseel moet oorbevolking voorkom deur die maksimum bevolking te beperk tot dit wat op die tydelike of permanente bevolkingsertifikaat vermeld word.
- (10) 'n Persoon moet die perseel wat oorbevolk is, ontruim wanneer hy of sy gelas word om dit te doen deur die beheerowerheid of die eienaar of persoon in beheer van die perseel.

Verskaffing van 'n diens

22. (1) Wanneer die beheerowerheid van mening is dat 'n diens teenwoordig moet wees tydens 'n funksie op 'n plek wat vir vermaak of openbare byeenkoms gebruik word, kan hy in belang van openbare veiligheid en behoudens die vereistes van die diens, een of meer lede, 'n voertuig of toerusting van 'n diens verskaf om vir die duur van die funksie of 'n deel daarvan op die perseel teenwoordig te wees.
- (2) Wanneer die verskaffing van 'n diens tydens 'n funksie op 'n plek wat vir vermaak of openbare byeenkoms gebruik word koste behels, kan die koste wat deur die munisipaliteit aangegaan is, in ooreenstemming met artikel 9 van hierdie verordening verhaal word van die persoon in beheer van die funksie.

Formulering van 'n noodontruimingsplan

23. (1) Die eienaar of persoon in beheer van 'n skool, hospitaal, residensiële instelling, hotel, gastehuis, hostel of ander

similar occupancy which has a population in excess of 25 persons (including staff), must formulate an emergency evacuation plan detailing the appropriate action to be taken by the staff or the occupants in the event of a fire or other threatening danger.

- (2) The controlling authority may order the owner or person in charge of the premises, other than those contemplated in subsection (1), to formulate an emergency evacuation plan detailing the appropriate action to be taken by the staff or the occupants in the event of a fire or other threatening danger.
- (3) The plan mentioned in subsections (1) and (2) must be revised if an aspect thereof is no longer applicable or if the building for which the plan was designed has changed.
- (4) The emergency evacuation plan must be tested in its entirety at a maximum of six-monthly intervals or when the plan has been revised and a record of the testing must be kept in a register.
- (5) The register mentioned in subsection (4) must contain the following information:—
 - (a) the date and time of the test;
 - (b) the number of participants;
 - (c) the outcome of the test and any corrective actions required, and
 - (d) the name and signature of the person supervising the test.
- (6) The register, together with the emergency evacuation plan, must be available on the premises for inspection by the controlling authority.
- (7) The controlling authority may evaluate the formulation and implementation of the emergency evacuation plan and may officially communicate any recommendations or remedial actions to improve or rectify faults in the plan.

Displaying of escape route plans

24. (1) In a hospital, residential institution, hotel, guest house, hostel or other similar occupancy designed or intended for or used by patients, residents or transient persons, irrespective of the population, the escape route plan must be displayed in a conspicuous position in any room designed for sleeping purposes.
- (2) The displaying of escape route plans for any other premises is subject to the approval of the controlling authority.

Barricading of vacant buildings

25. The owner or person in charge of a building or portion thereof which is vacant must remove all combustible waste or refuse therefrom and lock, barricade or otherwise secure all windows, doors and other openings in the building to the satisfaction of the Municipality which will prevent the creation of a fire hazard caused by the entering of an unauthorised person.

HOUSEKEEPING

Combustible waste and refuse

26. (1) The owner or person in charge of the premises or a portion thereof must not allow combustible waste or refuse to accumulate in any area or in any manner so as to create a fire hazard or other threatening danger.
- (2) Combustible waste and refuse must be properly stored or disposed of to prevent a fire hazard or other threatening danger as prescribed in the applicable legislation, dealing with the storage and disposal of that specific type of

soortgelyke okkupasie wat 'n bevolking van meer as 25 persone (insluitende personeel) het, moet 'n noodontzuimingsplan formuleer waarin die gepaste stappe uiteengesit word wat in die geval van 'n brand of ander dreigende gevaar deur die personeel of die okkuperders gedoen moet word.

- (2) Die beheerowerheid kan die eienaar of persoon in beheer van 'n perseel, uitgesonderd dié in subartikel (1) bedoel, gelas om 'n noodontzuimingsplan te formuleer waarin die gepaste stappe uiteengesit word wat in die geval van 'n brand of ander dreigende gevaar deur die personeel of die okkuperders gedoen moet word.
- (3) Die plan in subartikels (1) en (2) bedoel, moet hersien word as 'n aspek daarvan nie meer toepaslik is nie of as die gebou waarvoor die plan ontwerp is, verander het.
- (4) Die noodontzuimingsplan moet in sy geheel getoets word met 'n tussenpose van hoogstens ses maande of wanneer die plan hersien is, en 'n rekord van die toetsing moet in 'n register gehou word.
- (5) Die register in subartikel (4) bedoel, moet die volgende inligting bevat:—
 - (a) die datum en tyd van die toets;
 - (b) die aantal deelnemers;
 - (c) die resultaat van die toets en enige regstellende stappe wat nodig is, en
 - (d) die naam en handtekening van die persoon wat oor die toets toesig gehou het.
- (6) Die register, tesame met die noodontzuimingsplan, moet op die perseel beskikbaar wees vir insae deur die beheerowerheid.
- (7) Die beheerowerheid kan die formulering en implementering van die noodontzuimingsplan evalueer en kan enige aanbevelings of regstellende stappe amptelik meedeel om die plan te verbeter of foute daarin reg te stel.

Vertoon van ontsnaproeteplanne

24. (1) In 'n hospitaal, residensiële instelling, hotel, gastehuis, hostel of ander soortgelyke okkupasie wat ontwerp of bedoel is vir gebruik deur pasiënte, inwoners of persone wat 'n tyd lank vertoef, ongeag die bevolking, moet die ontsnaproeteplan op 'n opvallende plek vertoon word in enige kamer wat vir slaapdoeleindes ontwerp is.
- (2) Die vertoning van ontsnaproeteplanne vir enige ander perseel is onderhewig aan die goedkeuring van die beheerowerheid.

Versperring van leë geboue

25. Die eienaar of persoon in beheer van 'n gebou of deel daarvan wat leeg is, moet alle brandbare afval of vullis daaruit verwyder en alle vensters, deure en ander openinge in die gebou sluit, versper of andersins beveilig tot tevredenheid van die munisipaliteit, wat die skepping van 'n brandgevaar as gevolg van die betreding deur 'n ongematigde persoon sal voorkom.

HUISHOUDINGS

Brandbare afval en vullis

26. (1) Die eienaar of persoon in beheer van 'n perseel of 'n deel daarvan mag nie toelaat dat brandbare afval of vullis in enige gebied of op enige wyse ophoop sodat dit 'n brandgevaar of ander dreigende gevaar skep nie.
- (2) Brandbare afval en vullis moet behoorlik opgeberg of weggedoen word ten einde 'n brandgevaar of ander dreigende gevaar te voorkom soos voorgeskryf in die toepaslike wetgewing wat oor die opberging en wegdoening van daardie spesifieke tipe

combustible waste and refuse, or in the absence of applicable legislation as determined by the controlling authority.

Dust

27. The owner or person in charge of the premises or a portion thereof may not allow the accumulation of dust in quantities sufficient to create a fire or other threatening danger and must store or dispose of the dust as prescribed in the applicable legislation dealing with the storage and disposal of that specific type of dust.

Combustible or flammable substances and sweeping compounds

28. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in any other law, only approved water-based solutions or detergents, floor sweeping compounds and grease absorbents must be used for cleaning purposes.
- (2) The use of sawdust or similar combustible materials to soak up combustible or flammable substances spilled or dropped in the course of a process, is prohibited.

Accumulations in chimneys, flues and ducts

29. The owner or person in charge of the premises or a portion thereof must not allow soot or any other combustible substance to accumulate in a chimney, flue or duct of the premises in such quantities or in such a manner as to constitute a fire hazard or other threatening danger.

Sources of ignition

30. (1) Smoking, the carrying of matches, the use of heating or other flame-emitting devices, or the use of any spark-producing equipment is prohibited in areas containing combustible or flammable substances, and where equipment or tools are necessary to conduct or maintain an operation, it must be intrinsically safe and specifically designed for that purpose.
- (2) Hot ashes, cinders or smouldering coals must be placed in a non-combustible container and the container must be placed on a non-combustible surface or stand.
- (3) An adequate distance, as deemed appropriate by the controlling authority, must be ensured and maintained between combustible substances and heating or lighting equipment or other sources of ignition.
- (4) Portable heaters must be secured so that it cannot be overturned and the controlling authority may prohibit the use of portable heaters in respect of occupancies or situations where such use or operation would present a fire hazard or other threatening danger.

Smoking

31. (1) If conditions exist where smoking creates a fire hazard on the premises, smoking is prohibited and “**No Smoking**” signs must be displayed as directed by the controlling authority and the signs must comply with SANS 1186: Part 1.
- (2) A person may not remove a “**No Smoking**” sign.
- (3) A person may not light or smoke a cigar, cigarette, pipe, tobacco or other substance or ignite or otherwise set fire to other material, nor hold, possess, throw or deposit any lighted or smouldering substance in any place where expressly prohibited.
- (4) Where smoking is allowed, provisions must be made for the safe disposal of the smoking material and matches to prevent the creation of a fire hazard or other threatening danger.
- (5) A person may not throw, put down or drop a burning match, burning cigarette, or other burning material or any material capable of spontaneous combustion or self-ignition in a road or any other place.

brandbare afval en vullis handel, of by gebrek aan toepaslike wetgewing, soos deur die beheerowerheid bepaal.

Stof

27. Die eienaar of persoon in beheer van ’n perseel of deel daarvan mag nie toelaat dat stof ophoop in hoeveelhede wat ’n brandgevaar of ander dreigende gevaar skep nie, en moet die stof opberg of wegdoen soos voorgeskryf in die toepaslike wetgewing wat oor die opberging en wegdoening van daardie spesifieke tipe stof handel.

Brandbare of vlambare stowwe en verbindings vir vee van vloere

28. (1) Ondanks enige andersluidende bepalings in enige ander wet mag slegs goedgekeurde waterbasisoplossings of -skoonmaakmiddels, verbindings vir die vee van vloere en vet-absorbeermiddels vir skoonmaakdoeleindes gebruik word.
- (2) Die gebruik van saagsels of soortgelyke brandbare materiaal om brandbare of vlambare stowwe op te suig wat in die loop van ’n proses gestort of gemors is, is verbode.

Aanpaksels in skoorstene, rookgaskanale en -gange

29. Die eienaar of persoon in beheer van die perseel of ’n deel daarvan mag nie toelaat dat roet of enige ander brandbare stof in sulke hoeveelhede in skoorstene, rookgaskanale en -gange van die perseel aanpak dat dit ’n brandgevaar of ander dreigende gevaar skep nie.

Bronne van ontbranding

30. (1) Rook en die dra van vuurhoutjies, die gebruik van verwarmings- of ander toestelle wat ’n oop vlam gebruik of die gebruik van enige vonktoerusting is verbode in gebiede wat brandbare of vlambare stowwe bevat, en waar toerusting of gereedskap nodig is vir die verrigting of instandhouding van ’n bedrywigheid, moet dit intrinsiek veilig en spesifiek vir daardie doel ontwerp wees.
- (2) Warm as, sintel of smeulende kole moet in nie-brandbare houers geplaas word en die houers moet op ’n nie-brandbare oppervlak of staander geplaas word.
- (3) ’n Toereikende afstand, soos geskik geag deur die beheerowerheid, moet verskaf en gehandhaaf word tussen brandbare stowwe en verwarmings- of verligtingstoerusting of ander bronne van ontbranding.
- (4) Draagbare verwarmers moet beveilig word sodat dit nie kan omval nie, en die beheerowerheid kan die gebruik van draagbare verwarmers verbied ten opsigte van okkupasies of situasies waar sodanige gebruik of werking ’n brandgevaar of ander dreigende gevaar sal skep.

Rook

31. (1) Indien daar toestande bestaan wat rook ’n brandgevaar op ’n perseel maak, is rook verbode en moet “**Rook Verbode**”-tekens vertoon word soos deur die beheerowerheid gelas, en die tekens moet aan SANS 1186: Deel 1 voldoen.
- (2) ’n Persoon mag nie ’n “**Rook Verbode**”-teken verwyder nie.
- (3) ’n Persoon mag nie ’n sigaar, sigaret, pyp, tabak of ander stof aansteek of rook nie of andersins ander materiaal aan die brand steek nie of enige brandende of smeulende stof hou, besit, weggooi of plaas nie op enige plek waar dit uitdruklik verbode is om dit te doen.
- (4) Waar rook toegelaat word, moet daar voorsiening gemaak word vir die veilige wegdoening van die rookmateriaal en vuurhoutjies ten einde die skepping van ’n brandgevaar of ander dreigende gevaar te voorkom.
- (5) ’n Persoon mag nie ’n brandende vuurhoutjie, brandende sigaret of ander brandende materiaal of enige materiaal wat spontaan kan ontbrand, op ’n pad of enige ander plek weggooi, neersit of laat val nie.

Electrical fittings, equipment and appliances

32. (1) A person may not cause or permit an electrical supply outlet to be overloaded.
- (2) A person may not cause or permit an electrical appliance or extension lead to be used in a manner which is likely to create a fire hazard or other threatening danger.

Flame-emitting device

33. A person may not cause or permit a flame-emitting device, such as a candle, lantern or torch, but not limited thereto, to be used in a manner which is likely to create a fire hazard or other threatening danger.

FIRE HAZARDS**Combustible material**

34. (1) A person may not store, transport, use or display or cause or permit to be stored, transported, used or displayed, whether inside or outside any premises, any combustible material or a flammable substance in quantities or in a position or in a manner likely to cause or create a fire hazard or other threatening danger.
- (2) The owner or person in charge of any premises may not permit vegetation to grow or accumulate thereon, or other combustible material to accumulate thereon, in a manner likely to cause a fire hazard or other threatening danger.

Lighting of fires and burning of combustible material

35. (1) The lighting of fires and the disposal of combustible material by burning is prohibited, save in the circumstances set out in this section.
- (2) A person may light a fire or use a flame-emitting device for the purpose of preparing food or for any other domestic purpose in a manner which will not cause a fire hazard or other threatening danger or where such a fire is not precluded by any other legislation.
- (3) The owner or person in charge of the premises used in respect of an occupancy of entertainment or public assembly must ensure that a cooking fire or flame-emitting device is placed in designated areas so as to prevent a fire hazard or other threatening danger.
- (4) Burning may take place on State land, a farm, a small holding, or land within a proclaimed township that is not utilised for residential purposes provided that the prior approval is obtained from the controlling authority which approval shall be applied for in writing after approval has been obtained in terms of the applicable legislation set out in Schedule 2.

FLAMMABLE SUBSTANCES**Application of this Chapter**

36. Notwithstanding the provisions in either the Hazardous Substances Act or the Occupational Health and Safety Act, this Chapter regulates flammable substances in the area of jurisdiction of the municipality so as to prevent and reduce fire hazards or other threatening dangers.

Storage and use of a flammable substance

37. (1) Prior to the construction of a new installation or the alteration of an existing installation, whether temporary or permanent, for the storage of a flammable substance, the owner or person in charge of the installation must submit a building plan to the Municipality, in accordance with the National Building Regulations, and a copy of the approved plan must be available at the site where the installation is being constructed.

Elektriese toebehore, toerusting en toestelle

32. (1) 'n Persoon mag nie 'n elektriese kragpunt laat oorlaai of toelaat dat dit oorlaai word nie.
- (2) 'n Persoon mag nie 'n elektriese toestel of verlengkoord op 'n manier wat waarskynlik 'n brandgevaar of ander dreigende gevaar kan skep, laat gebruik of toelaat dat dit so gebruik word nie.

Oopvlamtoestel

33. 'n Persoon mag nie 'n oopvlamtoestel soos 'n kers, lantern of fakkel, maar nie daartoe beperk nie, op 'n manier wat waarskynlik 'n brandgevaar of ander dreigende gevaar kan skep, laat gebruik of toelaat dat dit so gebruik word nie.

BRANDGEVARE**Brandbare materiaal**

34. (1) 'n Persoon mag nie enige brandbare materiaal of 'n vlambare stof, hetsy binne of buite enige perseel, opberg, vervoer, gebruik of vertoon of veroorsaak of toelaat dat dit opgeberg, vervoer, gebruik of vertoon word nie in hoeveelhede of in 'n posisie of op 'n wyse dat dit waarskynlik 'n brandgevaar of ander dreigende gevaar sal veroorsaak of skep nie.
- (2) Die eienaar of persoon in beheer van enige perseel mag nie toelaat dat plantegroei daarop groei of ophoop of dat ander brandbare materiaal daarop ophoop nie op 'n wyse dat dit waarskynlik 'n brandgevaar of ander dreigende gevaar sal veroorsaak nie.

Aansteek van vure en verbranding van brandbare materiaal

35. (1) Die aansteek van vure en die wegdoen van brandbare materiaal deur verbranding is verbode, uitgesonderd in die omstandighede in hierdie artikel uiteengesit.
- (2) 'n Persoon mag 'n vuur aansteek of 'n oopvlamtoestel gebruik vir die doel van voedselbereiding of vir enige ander huishoudelike doel op 'n wyse wat nie 'n brandgevaar of ander dreigende gevaar sal veroorsaak nie of waar so 'n vuur nie deur enige ander wetgewing verbied word nie.
- (3) Die eienaar of persoon in beheer van die perseel wat gebruik word ten opsigte van 'n okkupasie van vermaak of openbare byeenkoms, moet toesien dat 'n kookvuur of oopvlamtoestel in aangewese gebiede geplaas word ten einde 'n brandgevaar of ander dreigende gevaar te voorkom.
- (4) Verbranding kan plaasvind op Staatsgrond, 'n plaas, 'n kleinhoewe of grond binne 'n geproklameerde dorp wat nie vir woondoeleindes gebruik word nie, mits daar vooraf goedkeuring van die beheerowerheid verkry word, en daar moet skriftelik om sodanige goedkeuring aansoek gedoen word nadat goedkeuring verkry is ingevolge die toepaslike wetgewing in Bylae 2 uiteengesit.

VLAMBARE STOWWE**Toepassing van hierdie Hoofstuk**

36. Ondanks die bepalinge van die Wet op Gevaarhoudende Stowwe of die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid reël hierdie hoofstuk vlambare stowwe in die regsgebied van die munisipaliteit ten einde brandgevaar of ander dreigende gevaar te voorkom en te verminder.

Opberging en gebruik van 'n vlambare stof

37. (1) Voor die konstruksie van 'n nuwe installasie of die verandering van 'n bestaande installasie, hetsy tydelik of permanent, vir die opberging van 'n vlambare stof moet die eienaar of persoon in beheer van die installasie 'n bouplan aan die Munisipaliteit voorlê in ooreenstemming met die Nasionale Bouregulasies, en 'n afskrif van die goedgekeurde plan moet beskikbaar wees op die terrein waar die installasie gebou word.

- (2) Prior to the commissioning of an aboveground or underground storage tank installation, liquid petroleum gas installation or associated pipework, the owner or person in charge of the installation must ensure that it is pressure-tested in accordance with the provisions of the National Building Regulations (T1), S.A.B.S. 0131: Parts 1 and 2, S.A.B.S. 089: Part 3 and S.A.B.S. 087: Parts 1,3 and 7 (whichever is applicable) in the presence of the controlling authority.
- (3) Notwithstanding subsection (2), the controlling authority may require an existing above ground or underground storage tank installation, liquid petroleum gas installation or associated pipework, to be pressure-tested in accordance with the provisions of the National Building Regulations (T1).
- (4) The controlling authority must be notified at least 48 hours prior to the pressure test.
- (5) Prior to the alteration of the premises that impacts on the fire safety of an existing above ground or underground storage tank installation, liquid petroleum gas installation or associated pipe work, the owner or person in charge of the premises must notify the controlling authority, who may call for the premises or installation to be rendered safe.
- (6) The owner or person in charge of the premises may not store or use:—
- (i) a flammable gas in excess of 19 kilogram, or
 - (ii) a flammable liquid of a danger group (i), (ii), (iii) or (iv) in excess of 200 litres,
- unless he has obtained a flammable substance certificate from the controlling authority.

Flammable substance certificate

38. (1) The owner or person in charge of the premises, who requires a flammable substance certificate mentioned in section 37(6), must submit an application to the controlling authority as prescribed in the Schedule 2 of this by-law.
- (2) The controlling authority may request additional information from the applicant.
- (3) The controlling authority must refuse to issue the flammable substance certificate if the premises do not comply with the requirements of the National Building Regulations (T1) as well as additional requirements set out in this by-law, and where the controlling authority is of the opinion that the non-compliance of the premises can be remedied, he must instruct the owner or person in charge of the premises in writing to take all reasonable steps to render the premises safe prior to usage of the premises in accordance with section 37(6) and the issuing of the certificate.
- (4) A flammable substance certificate must be renewed annually, on or before the date as indicated on the flammable substance certificate, and whenever the quantity or class of the flammable substance requires to be changed or when section 37(5) applies.
- (5) If at any time the controlling authority becomes aware that the usage of the premises is not in accordance with the flammable substances certificate, he must act in terms of sections 4(2) or 6(1) and section 7 of this by-law.
- (6) Notwithstanding subsection (5), when in the opinion of the controlling authority, a flammable substance is stored or utilised for any process in a manner which is hazardous to life or property, or an installation is unauthorised, an order may be issued for the removal of the flammable substance or installation from the premises.
- (7) A supplier may not supply flammable substances to the owner or person in charge of the premises, unless the owner or person in charge of the premises is in possession of a valid flammable substance certificate issued by the controlling authority.

- (2) Voor die ingebruikstelling van 'n bogrondse of ondergrondse opgaartenkinstallasie, vloeibarepetroleumgasinstallasie of gepaardgaande pype moet die eienaar of persoon in beheer van die installasie verseker dat dit gedrukttoets word in ooreenstemming met die bepalings van die Nasionale Bouregulasies (T1), SANS 0131: Dele 1 en 2, SANS 089: Deel 3 en SANS 087: Dele 1, 3 en 7 (wat ook al van toepassing is), in teenwoordigheid van die beheerowerheid.
- (3) Ondanks subartikel (2) kan die beheerowerheid vereis dat 'n bestaande bogrondse of ondergrondse opgaartenkinstallasie, vloeibarepetroleumgasinstallasie of gepaardgaande pype gedrukttoets word in ooreenstemming met die bepalings van die Nasionale Bouregulasies (T1).
- (4) Die beheerowerheid moet minstens 48 uur voor die druktoets in kennis gestel word.
- (5) Voor die verandering van die perseel wat die brandveiligheid van 'n bestaande bogrondse of ondergrondse opgaartenkinstallasie, vloeibarepetroleumgasinstallasie of gepaardgaande pype beïnvloed, moet die eienaar of persoon in beheer van die perseel die beheerowerheid in kennis stel, wat kan vereis dat die perseel of installasie veilig gemaak moet word.
- (6) Die eienaar of persoon in beheer van 'n perseel mag nie—
- (i) 'n vlambare gas van meer as 19 kilogram, of
 - (ii) 'n vlambare vloeistof van 'n gevaargroep (i), (ii), (iii) of (iv) van meer as 200 liter,
- opberg of gebruik nie tensy hy 'n sertifikaat vir vlambare stowwe van die beheerowerheid verkry het.

Sertifikaat vir vlambare stowwe

38. (1) Die eienaar of persoon in beheer van die perseel wat 'n sertifikaat vir vlambare stowwe nodig, in artikel 37(6) bedoel, moet 'n aansoek aan die beheerowerheid voorlê, soos in Bylae 2 van hierdie verordening voorgeskryf.
- (2) Die beheerowerheid kan bykomende inligting van die aansoeker verlang.
- (3) Die beheerowerheid moet weier om die sertifikaat vir vlambare stowwe uit te reik indien die perseel nie aan die vereistes van die Nasionale Bouregulasies (T1) asook bykomende vereistes in hierdie verordening uiteengesit, voldoen nie, en waar die beheerowerheid van mening is dat die nie-nakoming van die perseel reggestel kan word, moet hy die eienaar of persoon in beheer van die perseel skriftelik gelas om alle redelike stappe te doen om die perseel veilig te maak voordat die perseel in ooreenstemming met artikel 37(6) gebruik word en die sertifikaat uitgereik word.
- (4) 'n Sertifikaat vir vlambare stowwe moet jaarliks hernu word voor of op die datum op die sertifikaat vir vlambare stowwe aangedui, en telkens wanneer die hoeveelheid of klas van die vlambare stowwe verander moet word of wanneer artikel 37(5) van toepassing is.
- (5) Indien die beheerowerheid te eniger tyd bewus word dat die gebruik van 'n perseel nie in ooreenstemming met die sertifikaat vir vlambare stowwe is nie, moet hy ingevolge artikel 4(2) of 6(1) en artikel 7 van hierdie Verordening optree.
- (6) Ondanks subartikel (5), wanneer na die mening van die beheerowerheid 'n vlambare stowwe opgeberg of gebruik word vir enige proses op 'n wyse wat gevaarlik is vir lewe of eiendom, of 'n installasie ongemagtig is, kan 'n bevel uitgereik word vir die verwydering van die vlambare stowwe of installasie van die perseel.
- (7) 'n Verskaffer mag nie vlambare stowwe aan die eienaar of persoon in beheer van die perseel verskaf nie tensy die eienaar of persoon in beheer van die perseel in besit is van 'n geldige sertifikaat vir vlambare stowwe wat deur die beheerowerheid uitgereik is.

- (8) A flammable substance certificate is valid only:—
- for the installation for which it was issued;
 - for the state of the premises at the time of issue, and
 - for the quantities stated on the certificate.
- (9) The flammable substance certificate must be available on the premises for inspection at all times.
- (10) The controlling authority must keep records of all premises in respect of which a flammable substance certificate has been issued, amended and renewed.

Permanent or temporary above ground storage tank for a flammable liquid

39. (1) In this section, only a permanent or temporary above ground tank used for the storage of flammable liquids is regulated.
- (2) A temporary above ground storage tank other than that at a bulk storage depot is permitted, at the discretion of the controlling authority, on the merit of the situation, provided that the following requirements are complied with:—
- if it has a capacity not exceeding 9000 litres and is not used for the storage of flammable substances with a flash point below 40°C;
 - to be on the premises for a period not exceeding six months;
 - the entire installation must comply with SANS 0131: Part 1 or S.A.B.S. 0131: Part 2 whichever is applicable, and
 - written application together with a plan must be forwarded to the controlling authority at least 14 days prior to the erection of the tank and prior written permission must be obtained from the controlling authority for the erection of the tank.
- (3) Notwithstanding section 37(1), if a larger capacity above ground storage tank is required or the tank is to be a permanent installation, an acceptable rational design based on a relevant national or international code or standard must be submitted to the Municipality for approval in terms of the National Building Regulations (T1).
- (4) The design requirements and construction of a permanent tank must be in accordance with relevant national or international recognised codes.
- (5) The rated capacity of a permanent or temporary tank must provide sufficient ullage to permit expansion of the product contained therein by reason of the rise in temperature during storage.
- (6) A permanent or temporary tank must be erected at least 3,5 metres from boundaries, buildings and other flammable substances or combustible materials.
- (7) A permanent or temporary tank must be located on firm level ground and the ground must be of adequate strength to support the mass of the tank and contents.
- (8) A permanent or temporary tank must have a bund wall.
- (9) Adequate precautions must be taken to prevent spillage during the filling of a tank.
- (10) Sufficient fire extinguishers, as determined by the controlling authority, must be provided in weatherproof boxes in close proximity to a tank.
- (11) Symbolic safety signs depicting “No Smoking”, “No Naked Lights” and “Danger” must be provided adjacent to a tank, and the signs must comply with SANS 1186: Part 1.

- (8) 'n Sertifikaat vir vlambare stowwe is geldig net—
- vir die installasie waarvoor dit uitgereik is;
 - vir die toestand van die perseel ten tyde van uitreiking, en
 - vir die hoeveelhede in die sertifikaat vermeld.
- (9) Die sertifikaat vir vlambare stowwe moet te alle tye op die perseel beskikbaar wees vir insae.
- (10) Die beheerowerheid moet rekords hou van alle persele ten opsigte waarvan 'n sertifikaat vir vlambare stowwe uitgereik, gewysig of hernu is.

Permanente of tydelike boggrondse opgaartenk vir 'n vlambare vloeistof

39. (1) In hierdie artikel word net 'n permanente of tydelike boggrondse tenk wat vir die opberging van vlambare vloeistowwe gebruik word, gereguleer.
- (2) 'n Tydelike boggrondse opgaartenk, uitgesonderd by 'n massaopgaardepot, is na goeddunke van die beheerowerheid toelaatbaar volgens die meriete van die situasie, mits daar aan die volgende vereistes voldoen word:—
- Dit moet 'n kapasiteit van hoogstens 9 000 liter hê en mag nie vir die opberging van vlambare stowwe met 'n flitspunt onder 40°C gebruik word nie.
 - Dit moet vir 'n tydperk van hoogstens ses maande op die perseel wees.
 - Die hele installasie moet voldoen aan SANS 0131: Deel 1 of SANS 0131: Deel 2, wat ook al toepaslik is.
 - 'n Skriftelike aansoek tesame met 'n plan moet aan die beheerowerheid gestuur word minstens 14 dae voor die oprigting van die tenk, en skriftelike toestemming vir die oprigting van die tenk moet vooraf van die beheerowerheid verkry word.
- (3) Ondanks artikel 37(1), as 'n boggrondse opgaartenk met 'n groter kapasiteit nodig is of as die tenk 'n permanente installasie moet wees, moet 'n aanvaarbare rasionele ontwerp, gebaseer op 'n tersaaklike nasionale of internasionale kode of standaard, aan die munisipaliteit voorgelê word vir goedkeuring ingevolge die Nasionale Bouregulasies (T1).
- (4) Die ontwerpvereistes en konstruksie van 'n permanente tenk moet in ooreenstemming met tersaaklike nasionale of internasionale kodes wees.
- (5) Die aangeslane kapasiteit van 'n permanente of tydelike tenk moet voldoende vryruimte bied om voorsiening te maak vir die uitsetting van die produk wat daarin gehou word as gevolg van die styging in temperatuur tydens opberging.
- (6) 'n Permanente of tydelike tenk moet minstens 3,5 meter van grense, geboue en ander vlambare stowwe of brandbare materiaal opgerig word.
- (7) 'n Permanente of tydelike tenk moet op stewige gelyk grond geplaas word en die grond moet sterk genoeg wees om die massa van die tenk en die inhoud daarvan te dra.
- (8) 'n Permanente of tydelike tenk moet 'n keermuur hê.
- (9) Voldoende voorsorgmaatreëls moet getref word om storting te voorkom wanneer 'n tenk volgemaak word.
- (10) Voldoende brandblussers, soos deur die beheerowerheid bepaal, moet in weervaste kaste naby 'n tenk verskaf word.
- (11) Simboliese veiligheidstekens wat “Rook verbode”, “Geen onbedekte ligte” en “Gevaar” aandui, moet by 'n tenk verskaf word, en die tekens moet aan SANS 1186: Deel 1 voldoen.

- (12) The flammable liquid in the tank must be clearly identified, using the Hazchem placards listed in SANS 0232: Part 1.
- (13) An electrical or an internal combustion-driven pump must be equipped and so positioned as to eliminate the danger of the flammable liquid being ignited.
- (14) The electrical installation associated with the above ground storage tank must comply with SANS 0108 and SANS 089: Part 2.

Underground storage tank for a flammable liquid

40. The installation of underground storage tanks, pumps, dispensers and pipe work at service stations and consumer installations must be in accordance with National Building Regulations (T1) read in conjunction with S.A.B.S. 0400, S.A.B.S. 089: Part 3 and S.A.B.S. 0131: Part 3

Bulk storage depot for flammable substances

41. The handling, storage and distribution of flammable substances at bulk depots must be in accordance with the National Building Regulations (T1), read in conjunction with SANS 089: Part 1.

Small installations for liquefied petroleum gas

42. Liquefied petroleum gas installations involving gas storage containers of individual water capacity not exceeding 500 litres and a combined water capacity not exceeding 3 000 litres per installation must be installed and handled in accordance with SANS 087: Part 1.

Liquid petroleum gas installation in mobile units and small non-permanent buildings

43. A liquid petroleum gas installation in mobile units and small non-permanent buildings shall be in accordance with S.A.B.S. 087: Part 2.

The fuelling of forklift trucks and other LP gas operated vehicles

44. The fuelling of forklift trucks and other LP gas operated vehicles shall be in accordance with S.A.B.S. 087: Part 8

The storage and filling of refillable liquid petroleum gas containers

45. Storage and filling sites used for refillable liquid petroleum gas containers of capacity not exceeding 9kg must be in accordance with S.A.B.S. 087: Part 7.

Bulk storage vessel for liquid petroleum gas

46. The layout, design and operation of installations for the storage of a bulk liquid petroleum vessel and allied facilities must be in accordance with the National Building Regulations (T1), read in conjunction with SANS 087: Part 3.

Termination of the storage and use of flammable substances

47. (1) If an above ground or underground tank installation, liquid petroleum gas installation or associated pipe work is no longer required for the storage or use of a flammable substance, the owner or person in charge of the premises on which the installation was erected must:—
- within seven days of the cessation, notify the controlling authority in writing thereof;
 - within 30 days of the cessation, remove the flammable substance from the installation and render it safe;
 - within six months of the cessation, remove the installation including any associated pipe work, from

- (12) Die vlambare vloeistof in die tenk moet duidelik geïdentifiseer word deur gebruik te maak van die Hazchem-plakkate in SANS 0232: Deel 1 gelys.

- (13) 'n Elektriese of 'n binnebrandenjinaangedrewe pomp moet verskaf word en so geplaas word dat die gevaar dat die vlambare vloeistof kan ontsteek, uitgeskakel word.

- (14) Die elektriese installasie wat met die bogrondse opgaartenk gepaard gaan, moet aan SANS 0108 en SANS 089: Deel 2 voldoen.

Ondergrondse opgaartenk vir 'n vlambare vloeistof

40. Die installasie van ondergrondse opgaartenks, pompe, voerders en pype by vulstasies en verbruikersinstallasies moet in ooreenstemming met die Nasionale Bouregulasies (T1) gelees met SANS 0400, SANS 089: Deel 3 en SANS 0131: Deel 3 wees.

Massaopgaardepot vir vlambare stowwe

41. Die hantering, opgaring en verspreiding van vlambare stowwe by grootmaatdepots moet in ooreenstemming met die Nasionale Bouregulasies (T1) gelees met SANS 089: Deel 1 wees.

Klein installasies vir vloeibare petroleumgas

42. Vloeibare petroleumgasinstallasies wat gasopbergingshouers met 'n individuele waterkapasiteit van hoogstens 500 liter en 'n gekombineerde waterkapasiteit van hoogstens 3 000 liter per installasie behels, moet in ooreenstemming met SANS 087: Deel 1 geïnstalleer en hanteer word.

Vloeibare petroleumgasinstallasies in mobiele eenhede en klein nie-permanente geboue

43. 'n Vloeibare petroleumgasinstallasie in mobiele eenhede en klein nie-permanente geboue moet in ooreenstemming met SANS 087: Deel 2 wees.

Brandstofvoorsiening aan vrkhysswaens en ander vloeibare petroleumgasaangedrewe voertuie

44. Die brandstofvoorsiening aan vrkhysswaens en ander vloeibare petroleumgasaangedrewe voertuie moet in ooreenstemming met SANS 087: Deel 8 wees.

Die opberging en volmaak van hervulbare vloeibare petroleumgashouers

45. Opbergings- en volmaakterreine wat vir hervulbare vloeibare petroleumgashouers met 'n kapasiteit van hoogstens 9 kg gebruik word, moet in ooreenstemming met SANS 087: Deel 7 wees.

Massahouer vir vloeibare petroleumgas

46. Die uitleg, ontwerp en bedryf van installasies vir die opberging van 'n massa vloeibare petroleumhouer en verwante fasiliteite moet in ooreenstemming met die Nasionale Bouregulasies (T1) gelees met SANS 087: Deel 3 wees.

Beëindiging van die opberging en gebruik van vlambare stowwe

47. (1) As 'n bogrondse of ondergrondse tenkinstallasie, vloeibare petroleumgasinstallasie of verwante pype nie meer vir die opgaring of gebruik van 'n vlambare stof nodig is nie, moet die eienaar of persoon in beheer van die perseel waarop die installasie opgerig is—
- binne sewe dae na die beëindiging, die beheerowerheid skriftelik daarvan in kennis stel;
 - binne 30 dae na die beëindiging, die vlambare stowwe van die installasie verwyder en dit veilig maak;
 - binne ses maande na die beëindiging, die installasie, insluitende enige verwante pype, volledig vanaf die

the premises entirely, unless the controlling authority otherwise instructs, and

- (d) restore a public footpath or roadway, which has been disturbed by the removal to the satisfaction of the Municipality within a period of seven days of the completion of the removal of the installation.
- (2) If the removal of an underground tank installation detrimentally affects the stability of the premises, the owner or person in charge of the installation must apply in writing to the controlling authority to fill the tank with liquid cement slurry.

Reporting accidents

48. If an accident occurs which involves a flammable substance and results in a fire, an explosion, spillage or loss of a flammable substance, as well as personal injury or death, the owner or person in charge of the premises must immediately notify the controlling authority.

Flammable stores

49. (1) The construction of a flammable store must be in accordance with the National Building Regulations (T1) read in conjunction with SANS 0400.
- (2) The floor must be of concrete construction or other impermeable material and must be recessed below the door level or incorporate a sill.
- (3) The recess or sill must be of such a depth or height that in the case of spillage it will be capable of containing the quantity of flammable liquid, as indicated on the flammable substance certificate and an additional 10% of the quantity mentioned on the certificate.
- (4) Notwithstanding the National Building Regulations (T1) read in conjunction with SANS 0400:—
- (a) the roof assembly of a flammable store must be constructed of a concrete slab capable of providing a two-hour fire resistance when it forms part of another building;
- (b) the ventilation of a flammable store must be achieved by the use of air bricks located in the external walls at the ratio of one air brick nominally above the sill level and one air brick located in the top third of the wall per 5 m² of wall area or part thereof, so that vapour cannot accumulate inside the store;
- (c) the air bricks must be covered both internally and externally with closely-woven, non-corrodible wire gauze of at least 1 100 meshes per metre, and
- (d) the wire gauze must be held in position by metal straps, a metal frame or cement.
- (5) When required by the controlling authority, the flammable store must be ventilated by a mechanical ventilation system approved by the municipality and must comply with the following requirements:—
- (a) the ventilation system is to be intrinsically safe, provide 30 air changes per hour and must operate continuously;
- (b) the fan extraction point must be nominally above sill level and must discharge through a vertical metal duct terminating at least 1 metre above roof height or at least 3,6 metres above ground level, whichever is the greater;
- (c) ducting material that is external to the store, but communicates with the remainder of the building, must be fitted with a fire damper of two-hour fire resistance at the point of exit from a flammable store, and

perseel verwyder, tensy die beheerowerheid anders gelas, en

- (d) 'n openbare voetpad of pad wat versteur is deur die verwydering, tot tevreedenheid van die munisipaliteit herstel binne 'n tydperk van sewe dae na afhandeling van die verwydering van die installasie.
- (2) Indien die verwydering van 'n ondergrondse tenkinstallasie die stabiliteit van 'n perseel nadelig raak, moet die eienaar of persoon in beheer van die installasie skriftelik by die beheerowerheid aansoek doen om die tenk met vloeibare sementflodder te vul.

Aanmelding van ongelukke

48. Indien 'n ongeluk plaasvind waarby 'n vlambare stof betrokke is en wat lei tot 'n brand, 'n ontploffing, storting of verlies van 'n vlambare stof, asook persoonlike besering of dood, moet die eienaar of persoon in beheer van die perseel die beheerowerheid onmiddellik in kennis stel.

Bewaarplekke vir vlambare stowwe

49. (1) Die konstruksie van 'n bewaarplek vir vlambare stowwe moet in ooreenstemming met die Nasionale Bouregulasies (T1) gelees met SANS 0400 wees.
- (2) Die vloer moet van betonkonstruksie of ander ondeurlatende materiaal wees en moet onder die deurvlak versink wees of 'n drumpel insluit.
- (3) Die versinking of drumpel moet so diep of hoog wees dat dit in die geval van 'n storting die hoeveelheid vlambare vloeistof soos op die sertifikaat vir vlambare stowwe getoon en 'n bykomende 10% van die hoeveelheid in die sertifikaat vermeld, kan bevat.
- (4) Ondanks die Nasionale Bouregulasies (T1) gelees met SANS 0400—
- (a) moet die daksamestel van 'n bewaarplek vir vlambare stowwe bestaan uit 'n betonblad wat 'n brandweerstand van twee uur kan bied, as dit deel van 'n ander gebou uitmaak;
- (b) moet die ventilasie van 'n bewaarplek vir vlambare stowwe geskied deur die gebruik van lugstene in die buitewand in 'n verhouding van een lugsteen nominaal bokant die drumpelvlak en een lugsteen in die boonste derde van die muur per 5 m² van die muuropervlakte of deel daarvan, sodat dampe nie in die bewaarplek kan versamel nie;
- (c) moet die lugstene aan die binnekant en die buitekant bedek word met diggeweefde korrosiebestande draadgaas met 'n minimum maastelling van 1 100 per meter, en
- (d) moet die draadgaas met metaalstroke, 'n metaalraam of sement in posisie gehou word.
- (5) Indien die beheerowerheid dit vereis, moet die bewaarplek vir vlambare stowwe geventileer word deur 'n meganiese ventilasiesistelsel wat deur die munisipaliteit goedgekeur is en aan die volgende vereistes voldoen:—
- (a) Die ventilasiesistelsel moet intrinsiek veilig wees en 30 lugveranderings per uur verskaf en deurlopend funksioneer.
- (b) Die waaieruittrekpunt moet nominaal bokant drumpelhoogte wees en moet uitblaas deur 'n vertikale metaalkanaal wat minstens 1 meter bo dakhooftoegang is, minstens 3,6 meter bo grondvlak eindig, wat ook al die grootste is.
- (c) Kanaalmateriaal wat buite die bewaarplek is maar verbind is met die res van die gebou, moet op die plek waar dit die bewaarplek verlaat, toegerus word met 'n branddemper met 'n brandweerstand van twee uur.

(d) the ducting must be as short as possible and must not have sharp bends. (6) Notwithstanding the National Building Regulations (T1) read in conjunction with SANS 0400, a flammable store door must be constructed of material with a fire resistance of two hours, provided that all relevant safety distances are complied with, and the door must open outwards. (7) When required by the controlling authority, a flammable store door must be a D-class fire door, which complies with SANS 1253. (8) Notwithstanding the National Building Regulations (T1) read in conjunction with SANS 0400, artificial lighting in the flammable store must be by electric light having vapour-proof fittings wired through seamless steel conduit and the switches operating the lights must be located outside the store. (9) No other electrical apparatus may be installed in the flammable store. (10) A flammable store must be provided with a foam inlet consisting of a 65 millimetre male instantaneous coupling and mild steel pipe work leading to the inside thereof and the foam inlet must be identified by means of a sign displaying the words "Foam Inlet" in 100 millimetre block letters. (11) Racking or shelving erected in the flammable store must be of non-combustible material. (12) The flammable store must be identified by the words, "Flammable Store—Bewaarplek vir Vlambare Vloei-stowwe—Isitoro Indawo Yokugcina Izixhobo Ezithatha Lula Umlilo", and the permissible quantity allowed within the flammable store, indicated in 100 millimetre block letters on both the inside and outside of all doors communicating directly with the store. (13) The owner or person in charge of a flammable store must ensure that the flammable store doors are kept locked when the store is not in use. (14) A person shall not enter a flammable store or cause or permit it to be entered without the permission of the owner or person in charge of the premises. (15) Sufficient fire extinguishers, as determined by the controlling authority, must be mounted on the external wall of the flammable store in a conspicuous and easily accessible position. (16) Any hand tool used in the flammable store must be intrinsically safe. (17) A person may not use or permit a flammable store to be used for any purpose other than that indicated on the flammable substance certificate, unless the store is not in use as a flammable store and the controlling authority has been notified in terms of the following procedure:— (a) within seven days of the cessation, notify the controlling authority in writing thereof; (b) within 30 days of the cessation, remove the flammable substance from the flammable store and render it safe, and (c) within 30 days of the cessation, remove all signage. (18) Subject to the provisions in this section, the controlling authority may call for additional requirements to improve the fire safety of a flammable store.	(d) Die kanaal moet so kort as moontlik wees en mag nie skerp draaie hê nie. (6) Ondanks die Nasionale Bouregulasies (T1), gelees met SANS 0400, moet 'n bewaarplek vir vlambare stowwe se deur gemaak wees van materiaal met 'n brandweerstand van twee uur, mits alle toepaslike veiligheidsafstande nagekom word, en die deur moet na buite oopmaak. (7) Indien die beheerowerheid dit vereis, moet 'n bewaarplek vir vlambare stowwe se deur 'n D-klas branddeur wees wat aan SANS 1253 voldoen. (8) Ondanks die Nasionale Bouregulasies (T1), gelees met SANS 0400, moet kunsmatige verligting in die bewaarplek vir vlambare stowwe geskied deur elektriese ligte met dampbestande toebehore waarvan die drade deur naatlose staalleipype loop, en die skakelaars vir sodanige ligte moet buite die bewaarplek geleë wees. (9) Geen ander elektriese apparaat mag in die bewaarplek vir vlambare stowwe geïnstalleer word nie. (10) 'n Bewaarplek vir vlambare stowwe moet voorsien word van 'n skuiminlaat bestaande uit 'n snelinpaskoppeling van 65 millimeter en weekstaalpipe wat na die binnekant van die bewaarplek lei, en die skuiminlaat moet geïdentifiseer word deur middel van 'n teken met die woord "Skuiminlaat" in blokletters van 100 millimeter. (11) Rakke wat in die bewaarplek vir vlambare stowwe opgerig word, moet van nie-brandbare materiaal wees. (12) Die bewaarplek vir vlambare stowwe moet geïdentifiseer word deur die woorde "Bewaarplek vir Vlambare Stowwe—Flammable Store—Isitoro Indawo Yokugcina Izixhobo Ezithatha Lula Umlilo", en die toelaatbare hoeveelheid wat in die bewaarplek vir vlambare stowwe toegelaat word, aangedui in blokletters van 100 millimeter aan die binnekant en buitekant van alle deure wat regstreeks na die bewaarplek lei. (13) Die eienaar of persoon in beheer van 'n bewaarplek vir vlambare stowwe moet verseker dat die bewaarplek vir vlambare stowwe se deure gesluit gehou word wanneer die bewaarplek nie gebruik word nie. (14) 'n Persoon mag nie 'n bewaarplek vir vlambare stowwe binnegaan of toelaat dat dit binnegegaan word nie sonder die toestemming van die eienaar of persoon in beheer van die perseel. (15) Voldoende brandblussers, soos deur die beheerowerheid bepaal, moet teen die buitemuur van die bewaarplek vir vlambare stowwe gemonteer word op 'n opvallende en maklik bereikbare plek. (16) Enige handgereedskap wat in die bewaarplek vir vlambare stowwe gebruik word, moet intrinsiek veilig wees. (17) 'n Persoon mag nie 'n bewaarplek vir vlambare stowwe vir enige ander doel as die doel wat op die sertifikaat vir vlambare stowwe aangedui word, gebruik of toelaat dat dit aldus gebruik word nie, tensy die bewaarplek nie as 'n bewaarplek vir vlambare stowwe gebruik word nie en die beheerowerheid in kennis gestel is deur die volgende prosedure:— (a) binne sewe dae na die beëindiging, stel die beheerowerheid skriftelik in kennis daarvan; (b) binne 30 dae na die beëindiging, verwyder die vlambare stowwe uit die bewaarplek vir vlambare stowwe en maak dit veilig, en (c) binne 30 dae na die beëindiging, verwyder alle tekens. (18) Behoudens die bepalings van hierdie artikel kan die beheerowerheid bykomende vereistes stel om die brandveiligheid van 'n bewaarplek vir vlambare stowwe te verbeter.

Container handling and storage

50. (1) All flammable substance containers must be kept closed when not in use.
- (2) A person may not extract flammable liquids from a container of a capacity exceeding 20 litres, unless the container is fitted with an adequately sealed pump or tap.
- (3) Flammable liquid containers must be labelled and marked with words and decals, which indicate the flammable liquids contained therein as well as the hazard of the liquids.
- (4) Flammable substance containers must be declared gas or vapour-free by a competent person before any modification or repairs are undertaken.
- (5) All flammable substance containers must be manufactured and maintained in such a condition as to be reasonably safe from damage and to prevent leakage of flammable substances or vapours therefrom.
- (6) An empty flammable liquid container must be placed in a flammable store.
- (7) Where a flammable store is not available for the storage of empty flammable liquid containers, the controlling authority may permit such storage in the open; provided that:—
- (a) the storage area must be in a position and of sufficient size which in the opinion of the controlling authority, will not cause a fire hazard or other threatening danger;
- (b) the storage area is well ventilated and enclosed by a wire mesh fence and:—
- (i) the fence supports are of steel or reinforced concrete;
- (ii) has an outward opening gate that is kept locked when not in use, and
- (iii) when the floor area exceeds 10 m² an additional escape gate is installed, fitted with a sliding bolt or other similar locking device that can be opened from the inside without the use of a key;
- (c) the storage area is free of vegetation and has a non-combustible firm level base;
- (d) a two metre distance around the perimeter of the fenced area is clear of grass, weeds and similar combustible materials;
- (e) when the storage area has a roof, the construction of the roof and supporting structure must be of non-combustible material;
- (f) open flames, welding, cutting operations and smoking is prohibited in or near the storage area and signage is prominently displayed on the fence and complies with SANS 1186: Part 1, and
- (g) fire-fighting equipment is installed as determined by the controlling authority.
- (8) An empty flammable liquid container must be securely closed with a bung or other suitable stopper.

Spray rooms and booths

51. A spray room, booth or area designated for the application of a flammable liquid must be constructed and equipped in such a manner as to comply with the General Safety Regulations promulgated in terms of the Occupational Health and Safety Act.

Liquid petroleum gas containers

52. (1) A liquid petroleum gas container must be manufactured,

Hantering en opberging van houers

50. (1) Alle houers vir vlambare stowwe moet toe gehou word wanneer dit nie gebruik word nie.
- (2) 'n Persoon mag nie vlambare vloeistowwe uit 'n houer met 'n kapasiteit van meer as 20 liter neem nie tensy die houer met 'n behoorlik geseëde pomp of kraan toegerus is.
- (3) Houers vir vlambare vloeistowwe moet geëtiketteer en gemerk wees met woorde en dekals wat die vlambare stowwe daarin vervat en die gevaar van die vloeistowwe aandui.
- (4) Houers vir vlambare vloeistowwe moet deur 'n bevoegde persoon gas- of dampvry verklaar word voordat enige verandering of herstelwerk daaraan gedoen word.
- (5) Alle houers vir vlambare stowwe moet so vervaardig en in stand gehou word dat dit redelikerwys veilig is teen beskadiging en dat lekkasie van vlambare stowwe of dampe daaruit voorkom word.
- (6) 'n Leë houer vir vlambare stowwe moet in 'n bewaarplek vir vlambare stowwe geplaas word.
- (7) Waar 'n bewaarplek vir vlambare stowwe nie vir die opberging van leë houers vir vlambare stowwe beskikbaar is nie, kan die beheerowerheid sodanige opberging in die ope lug toelaat, mits—
- (a) die opbergingsgebied in 'n posisie en so groot is dat dit na die mening van die beheerowerheid nie 'n brandgevaar of ander dreigende gevaar sal veroorsaak nie;
- (b) die opbergingsgebied goed geventileer en omring is deur 'n draadmaasheining en—
- (i) die heiningpale van staal of gewapende beton is;
- (ii) 'n hek het wat na buite oopmaak en wat gesluit gehou word wanneer dit nie gebruik word nie, en
- (iii) wanneer die vloeroppervlakte groter as 10 m² is, 'n bykomende ontsnaphek geïnstalleer is, toegerus met 'n grendel of ander soortgelyke sluittoestel wat van binne af sonder 'n sleutel oopgemaak kan word;
- (c) die opbergingsgebied vry is van plantegroei en 'n nie-brandbare stewige gelyk basis het;
- (d) 'n afstand van twee meter rondom die omheinde gebied vry is van gras, onkruid en soortgelyke brandbare materiaal;
- (e) wanneer die opbergingsgebied 'n dak het, die konstruksie van die dak en steunstruktuur van nie-brandbare materiaal is;
- (f) oop vlamme, sweiswerk, snywerk en rook verbode is in of naby die opbergingsgebied en tekens prominent vertoon word op die heining en aan SANS 1186: Deel 1 voldoen, en
- (g) brandbestrydings-toerusting geïnstalleer is soos deur die beheerowerheid bepaal.
- (8) 'n Leë houer vir vlambare stowwe moet dig toe wees met 'n prop of ander geskikte stopper.

Spuitskamers of -hokkies

51. 'n Spuitkamer of -hokkie of gebied aangewys vir die toediening van 'n vlambare stof moet op so 'n wyse gebou en toegerus wees dat dit voldoen aan die Algemene Gesondheidsregulasies uitgevaardig kragtens die Wet op Beroepsgeondheid en Veiligheid.

Vloeibare petroleumgashouers

52. (1) 'n Vloeibare petroleumgashouer moet vervaardig, in stand

maintained and tested in accordance with SANS 087: Part 1 and SANS 019.

- (2) A liquid petroleum gas container must be used and stored in such a manner as to prevent damage or leakage of liquid or vapour therefrom.
- (3) A liquid petroleum gas container of a capacity not exceeding nine kilogram must be filled and stored in accordance with SANS 087: Part 7.

TRANSPORTATION OF DANGEROUS GOODS

Dangerous goods certificate

53. (1) The operator of a vehicle designed for the transportation of dangerous goods may not operate such a vehicle in the jurisdiction of the controlling authority, unless he has obtained a dangerous goods certificate issued by a fire brigade service in terms of the National Road Traffic Act.
- (2) An operator of a vehicle mentioned in subsection (1), must submit an application to the controlling authority as prescribed in Schedule 2 of this By-law.
- (3) The controlling authority may request additional information from the applicant.
- (4) The controlling authority must refuse to issue the dangerous goods certificate if a vehicle does not comply with (which-ever is applicable to the vehicle) the requirements of SANS 087: Part 4, SANS 089: Part 1, SANS 0230, SANS 1398, SANS 1518, and where the controlling authority is of the opinion that the non-compliance of a vehicle can be remedied, he must instruct an operator of a vehicle in writing to take all reasonable steps to remedy the defaults prior to the use of the vehicle in accordance with subsection (1) as well as the dangerous goods certificate.
- (5) A dangerous goods certificate must be renewed annually, on or before the date as indicated on the dangerous goods certificate or whenever major maintenance or repairs have been performed on the vehicle.
- (6) If at any time, the controlling authority becomes aware that the usage of a vehicle is not in accordance with the dangerous goods certificate, he must act in terms of section 4(2) or 6(1) and section 7 of this By-law.
- (7) A consignor may not supply a flammable substance to an operator of a vehicle mentioned in subsection (1), unless the operator is in possession of a valid dangerous goods certificate issued by the controlling authority.
- (8) A consignee may not receive a flammable substance from an operator of a vehicle mentioned in subsection (1), unless the operator meets the requirement in subsection (7).
- (9) A dangerous goods certificate is valid only:—
 - (a) for the vehicle for which it was issued;
 - (b) for the state of the vehicle at the time of issue, and
 - (c) for the quantities stated on the certificate.
- (10) The dangerous goods certificate must be available in the vehicle mentioned in subsection (1) for inspection at all times.
- (11) The controlling authority must keep records of all vehicles in respect of which a dangerous goods certificate has been issued, amended and renewed.

GENERAL PROVISIONS

State Bound

54. This by-law binds the State and any person in the service of the State.

gehou en getoets word in ooreenstemming met SANS 087: Deel 1 en SANS 019.

- (2) 'n Vloeibare petroleumgashouer moet op so 'n wyse gebruik en opgeberg word dat skade of lekkasie van vloeistof of damp daaruit voorkom word.
- (3) 'n Vloeibare petroleumgashouer met 'n kapasiteit van hoogstens nege kilogram moet in ooreenstemming met SANS 087: Deel 7 volgemaak en opgeberg word.

VERVOER VAN GEVAARHOUDENDE GOEDERE

Sertifikaat vir gevaarhoudende goedere

53. (1) Die operateur van 'n voertuig wat vir die vervoer van gevaarhoudende goedere ontwerp is, mag nie sodanige voertuig in die jurisdiksie van die beheerowerheid bedryf nie tensy hy 'n sertifikaat vir gevaarhoudende goedere verkry het wat deur 'n brandweerdienst ingevolge die Nasionale Padverkeerswet uitgereik is.
- (2) 'n Operateur van 'n voertuig in subartikel (1) bedoel, moet 'n aansoek aan die beheerowerheid voorlê soos in Bylae 2 van hierdie Verordening voorgeskryf.
- (3) Die beheerowerheid kan bykomende inligting van die aansoeker aanvra.
- (4) Die beheerowerheid moet weier om die sertifikaat vir gevaarhoudende goedere uit te reik indien 'n voertuig nie voldoen nie aan die vereistes van SANS 087: Deel 4, SANS 089: Deel 1, SANS 0230, SANS 1398 en SANS 1518 (wat ook al op die voertuig van toepassing is), en waar die beheerowerheid van mening is dat die nie-nakoming van 'n voertuig reggestel kan word, moet hy die operateur van 'n voertuig skriftelik gelas om alle redelike stappe te doen om die gebreke reg te stel alvorens die voertuig in ooreenstemming met subartikel (1) en die sertifikaat vir gevaarhoudende goedere gebruik word.
- (5) 'n Sertifikaat vir gevaarhoudende goedere moet jaarliks hernu word, voor of op die datum op die sertifikaat vir gevaarhoudende goedere aangedui of telkens wanneer groot instandhouding of herstelwerk aan die voertuig gedoen is.
- (6) Indien die beheerowerheid te eniger tyd bewus word dat die gebruik van 'n voertuig nie in ooreenstemming met die sertifikaat vir gevaarhoudende goedere is nie, moet hy ingevolge artikel 4(2) of 6(1) en artikel 7 van hierdie Verordening optree.
- (7) 'n Afsender mag nie 'n vlambare stof aan die operateur van 'n voertuig in subartikel (1) bedoel verskaf nie tensy die operateur in besit is van 'n geldige sertifikaat vir gevaarhoudende goedere wat deur die beheerowerheid uitgereik is.
- (8) 'n Geadresseerde mag nie 'n vlambare stof van 'n operateur van 'n voertuig in subartikel (1) bedoel, ontvang nie tensy die operateur aan die vereistes in subartikel (7) voldoen.
- (9) 'n Sertifikaat vir gevaarhoudende goedere is geldig slegs—
 - (a) vir die voertuig waarvoor dit uitgereik is;
 - (b) vir die toestand van die voertuig ten tyde van uitreiking, en
 - (c) vir die hoeveelhede op die sertifikaat vermeld.
- (10) Die sertifikaat vir gevaarhoudende goedere moet te alle tye vir insae beskikbaar wees in die voertuig in subartikel (1) bedoel.
- (11) Die beheerowerheid moet rekords hou van alle voertuie ten opsigte waarvan 'n sertifikaat vir gevaarhoudende goedere uitgereik, gewysig of hernu is.

ALGEMENE BEPALINGS

Staat gebind

54. Hierdie Verordening bind die Staat en enige persoon in diens van die Staat.

Offences and penalties

55. (1) Any person who:—
- (a) contravenes any of the provisions of this by-law or fails to comply therewith, or
 - (b) contravenes or fails to comply with any order made hereunder or any notice served in connection herewith,
- is guilty of an offence and upon conviction liable to
- (i) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (ii) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment, or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
 - (iii) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention or failure.

SCHEDULE 1**BYLAE 1****DANGER GROUP BASED ON FLAMMABILITY.****GEVAARGROEP GEGROND OP VLAMBAARHEID.**

	1
	2
	3
Danger Group	
Gevaargroep	
Closed Cup Flash Point (°C)	
Geslotebakkieflitspunt (°C)	
Initial Boiling Point (°C)	
Aanvanklike kookpunt (°C)	
i	—
	□ 35 (°C)
ii	< 23 (°C)
	> 35 (°C)
iii	

SCHEDULE 2**Forms**

- A. Population Certificate Application
- B. Population Certificate
- C. Flammable Substance Certificate Application
- D. Flammable Substance Certificate
- E. Dangerous Goods Certificate Application
- F. Dangerous Goods Certificate

Misdrywe en strawwe

55. (1) Enige persoon wat—
- (a) enige van die bepalings van hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, of
 - (b) enige bevel wat hierkragtens gemaak is of enige kennisgewing wat in verband hiermee beteken is, oortree of versuim om daaraan te voldoen,
- is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—
- (i) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (ii) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en
 - (iii) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

SCHEDULE 1**BYLAE 1****DANGER GROUP BASED ON FLAMMABILITY.****GEVAARGROEP GEGROND OP VLAMBAARHEID.**

	1
	2
	3
Danger Group	
Gevaargroep	
Closed Cup Flash Point (°C)	
Geslotebakkieflitspunt (°C)	
Initial Boiling Point (°C)	
Aanvanklike kookpunt (°C)	
i	—
	□ 35 (°C)
ii	< 23 (°C)
	> 35 (°C)
iii	

BYLAE 2**Vorms**

- A. Aansoek om bevolkingsertifikaat
- B. Bevolkingsertifikaat
- C. Aansoek om sertifikaat vir vlambare stowwe
- D. Sertifikaat vir vlambare stowwe
- E. Aansoek om sertifikaat vir gevaarhoudende stowwe
- F. Sertifikaat vir gevaarhoudende stowwe

WITZENBERG MUNICIPALITY
BY-LAW RELATING TO FISHMONGERS
(12-2004)

Purpose of By-Law

- To promote the achievement of a safe and clean environment for the benefit of all residents in the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the business of fishmongers.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“fishmonger” means any person who on any premises—

- (a) sells fish to the public for consumption off such premises, or
- (b) keeps, stores, prepares or exposes fish intended for sale to the public for consumption off such premises;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

Premises

2. No premises shall be used for the trade or business of a fishmonger without the written permission of the council and unless:
 - (a) such premises are provided with an outside yard which abuts thereon and measures at least 19 m² in extent which yard shall be paved with cement or concrete brought to a smooth finish, graded to a fall of 1 in 60, drained for the complete run-off of all storm water and access from the premises to such yard is provided by means of one or more doors;
 - (b) the floors of such premises are of cement, concrete or other impervious material brought to a smooth finish, graded to a fall of 1 in 50, with concave cement or tiled skirtings drained for the complete run-off of all liquids therefrom to an outside trapped gully which shall—
 - (i) be connected to a sewerage system, and
 - (ii) be provided with trap openings covered with removable 6,30 mm wire mesh strainers as to fitted as to prevent fish scales of a larger size from entering such gully;
 - (c) the internal surfaces of the walls are tiled to a height at least 1,80 m with white or light coloured glazed tiles and the remaining surfaces of such walls are plastered with cement, brought to a smooth finish and painted with a light coloured, water-resisting paint and maintained in good repair;
 - (d) such premises are provided with window space of not less than 10% of the floor area and ventilated by two or more ventilation openings having an area of not less than 5% of the floor area and so placed as to secure cross ventilation, unless a mechanical ventilating system is installed in terms of the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977;

WITZENBERG MUNISIPALITEIT
VERORDENING INSAKE VISHANDELAARS
(12-2004)

Doel van Verordening

- Om die verwesenliking van 'n skoon en gesonde omgewing te bevorder tot voordeel van alle inwoners binne die regsgebied van die munisipaliteit;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die besigheid van vishandelaars te reguleer.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“vishandelaar” enige persoon wat op enige perseel

- (a) vis aan die publiek verkoop vir verbruik elders as op sodanige perseel, of
- (b) vis wat vir verkoop aan die publiek vir verbruik elders as op sodanige perseel bedoel is, hou, opberg, berei of uitstal;

Perseel

2. Geen perseel mag vir die bedryf of besigheid van 'n vis handelaar gebruik word sonder die skriftelike toestemming van die raad nie en tensy—
 - (a) sodanige perseel voorsien is van 'n agterplaas wat daaraan grens en minstens 18 m² groot is en 'n oppervlakte het van sement of beton wat glad afgewerk moet wees, 'n helling van 1 in 60 moet hê en gedreineer moet wees sodat alle stormwater geheel en al kan afloop, en toegang tot sodanige agterplaas uit die perseel verleen word deur middel van een of meer deure;
 - (b) die vloere van sodanige perseel van sement, beton of ander ondeurdringbare materiaal is wat glad afgewerk moet wees, 'n helling van 1 in 50 moet hê met holronde sement- of geteelde vloerlyste en gedreineer moet wees sodat alle vloeistowwe daaruit geheel en al kan afloop na 'n buite rioolput met sperder wat—
 - (i) aangesluit moet wees by 'n rioleringsstelsel, en
 - (ii) voorsien moet wees van sperderopening wat oordek is met verwyderbare 6,30 mm draadmaassiwwe wat so aangesit is dat die groter visskubbe nie in sodanige rioolput kan ingaan nie;
 - (c) die binne-oppervlakte van die mure tot op 'n hoogte van minstens 1,80 m met wit of ligkleurige glasuurteëls geteël is en die oorblywende oppervlakte van sodanige mure met sement gepleister is wat glad afgewerk en met ligkleurige waterbestande verf geveer is en in 'n goeie toestand onderhou word;
 - (d) sodanige perseel voorsien is van 'n venster van minstens 10% van die vloer ruimte en eventueel word deur twee of meer ventilasie-openinge met 'n oppervlakte van minstens 5% van die vloer ruimte en so geplaas is dat kruisventilasie verseker word, tensy 'n meganiese ventilasiesstelsel ooreenkomstig die bepaling van die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 geïnstalleer is;

- (e) the doors and windows of such premises are provided with fly-screens and the premises are otherwise so constructed that all fish stored or exhibited therein is wholly protected from contamination by access of dust, filth or flies or through any other cause;
- (f) there is installed over any fish-frying or fish-boiling apparatus an extraction fan in terms of the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977, to dispose of gases, vapours, fumes or dust created during any process of boiling or frying fish;
- (g) a refrigerator, refrigeration counter or cooling room made of non-toxic and non-corrosive material is provided for the storage of fish at a temperature of lower than 7°C;
- (h) tables, working surfaces, counters or parts thereof including refrigeration counters, are constructed of non-toxic, non-corrodible impervious material;
- (i) a separate room for the scaling, gutting, filleting or cleaning of fish is provided;
- (j) non-absorbant, non-corrosive refuse bins are provided in the room referred to in paragraph (i) and maintained in a hygienic condition;
- (k) there are provided and maintained in a hygienic condition sufficient portable vessels or receptacles constructed of non-absorbant, material with closely fitting lids to accommodate all refuse accumulating on such premises between the times of refuse removal;
- (l) there is provided on such premises a supply of purified hot water from a geiser and cold running water free from harmful substances and made available by means of at least one tap installed over a wash-basin fitted with a waste pipe in accordance with the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977;
- (m) there is provided on such premises a double sink with draining boards of stainless steel and purified running hot water from a geiser and cold water laid on or which the waste water pipe is connected to a sewerage system in accordance with the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977;
- (n) there is provided at all times a supply of soap, nail brushes and at least one clean towel per day per person employed on such premises.

Duties of fishmonger

3. (1) Every person who in or upon any premises carries on the trade or business of a fishmonger shall—
- (a) maintain such premises at all times in a clean and sanitary condition;
 - (b) maintain such premises, including all internal wall surfaces, floors and the yard referred to in Regulation 2 (a) in such good order and repair as to prevent the absorption therein of any liquid filth or refuse;
 - (c) maintain all machinery, plant, apparatus, utensils, implements, vessels, containers, receptacles, furniture, fittings and vehicles used in connection with the trade or business of a fishmonger in a clean and sanitary condition and in good repair, and ensure that no equipment, object or thing is placed in any space between the underside of a table top or counter, other than an enclosed refrigeration counter, and the floor;
 - (d) ensure that no fish is scaled, gutted, filleted or cleaned

- (e) die deure en vensters van sodanige perseel van vlieëskerms voorsien is en die perseel andersins so gebou is dat alle vis wat daarin opgeberg of vertoon word geheel en al beskerm is teen besmetting deur stof, vullis of vlieë of weens enige ander oorsaak;
- (f) daar oor enige visbraai- of viskookapparaat 'n uitsuigkap met skoorsteen geïnstalleer is ooreenkomstig die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977, vir die wegvoer van gasse, dampe, rook of stof wat veroorsaak word wanneer vis gekook of gebraai word;
- (g) 'n yskas, koeltoonbank of koelkamer wat van 'n nie-giftige en nie-korroderende materiaal vervaardig is, voorsien word vir die opberging van vis teen 'n temperatuur van laer as 7°C;
- (h) tafels, werkoppervlakke, toonbanke of gedeeltes daarvan met inbegrip van koeltoonbanke, gemaak is van nie-giftige, nie-korroderende ondeurdringbare materiaal;
- (i) 'n afsonderlike vertrek vir die afkrap van skubbe, uithaal van ingewande, vlek of skoonmaak van vis voorsien is;
- (j) nie-absorberende, nie-korroderende vullishouers voorsien word in die vertrek vermeld in paragraaf (i), en in 'n higiëniese toestand gehou word;
- (k) daar voldoende draagbare houers van nie-absorberende, nie-korroderende materiaal verskaf en in 'n higiëniese toestand gehou word waarin alle vullis geplaas kan word wat op sodanige perseel ophoop tussen die tye van vullisverwydering;
- (l) daar op sodanige perseel 'n toevoer van gesuiwerde lopende warm water vanuit 'n geiser en koue water sonder skadelike bestanddele voorsien en beskikbaar gestel word deur middel van minstens een kraan wat oor 'n wasbak toegerus met 'n vuilwaterpyp geïnstalleer is ooreenkomstig die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977;
- (m) daar op sodanige perseel 'n dubbelopwasbak voorsien is met droogblaaië vlekvyry staal en gesuiwerde lopende warm water vanuit 'n geiser en koue water aangelê is waarvan die vuilwaterpyp ooreenkomstig die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 aan 'n rioleringstelsel gekoppel is;
- (n) daar te alle tye 'n voorraad seep, naelborsels en minstens een skoon handdoek per dag per persoon wat op sodanige perseel in diens is, voorsien word.

Pligte van vishandelaar

3. (1) Iedereen wat in of op enige perseel die bedryf of besigheid van 'n vishandelaar uitoefen, moet—
- (a) sodanige perseel te alle tye in 'n skoon en higiëniese toestand hou;
 - (b) sodanige perseel, insluitende alle binnemuuroppervlakke, vloere en die agterplaas vermeld in regulasie 2 (a) in so 'n goeie toestand hou dat afvalvloeistof of vullis nie daarin geabsorbeer kan word nie;
 - (c) alle masjinerie, installasies, apparate, gereedskap, werktuie, houers, meubels, toebehore en voertuie wat in verband met die bedryf of besigheid van 'n vishandelaar gebruik word, in 'n skoon en higiëniese toestand en goeie orde hou, en toesien dat geen uitrusting, voorwerp of ding geplaas word in enige ruimte tussen die onderkant van 'n tafelblad of toonbank, uitgesonderd 'n toe koeltoonbank, en die vloer nie;
 - (d) toesien dat geen vis se skubbe afgekrap of ingewande

except on the slab prescribed in Regulation 2 (i) and that all scales, blood, entrails, offal and other refuse accumulating on such premises are deposited in the containers prescribed in Regulation 2 (k);

- (e) after the close of business on each day, leave the premises, including the yard referred to in Regulation 2 (a) and the entrance to such premises, in a hygienic manner;
 - (f) store all fish, not being sold or exhibited for sale, in the ice box, refrigeration counter or cooling room provided in accordance with Regulation 2 (g);
 - (g) ensure that when the containers referred to in Regulation 2(j) are full, the contents thereof are emptied into the portable vessels or receptacles referred to in Regulation 2 (k) and that the contents thereof is stored in frozen condition between refuse removals;
 - (h) use only frying oil of wholesome quality, free from rancidity or any other impurities which may be injurious to health and of a standard conforming with the requirements of the Foodstuffs, Cosmetics and Disinfectants Act, 1972 (54 of 1972) and the regulations promulgated thereunder;
 - (i) put into operation the extraction fans referred to in Regulation 2 (f) whenever gases, vapours, fumes or dust are created during any process of boiling or frying fish;
 - (j) provide and maintain in good repair clean overalls and headgear of a light coloured washable material for his own use and the use of persons employed by him, and ensure that such overalls and headgear are worn by him and all persons while on duty at such premises; and
 - (k) provide adequate measures against the presence and the breeding of flies, cockroaches or any other vermin on such premises;
- (2) No fishmonger shall keep or permit to be kept on the premises on which he conducts his business any animal or bird in any box used for the purpose of transporting fish.
- (3) No fishmonger shall clean or permit to be cleaned any fish in any sink or washbasin or at any standpipe not specially provided for that purpose;

Penalties

4. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—

- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention.

6296

uitgehaal word of dat geen vis gevelek of skoongemaak word behalwe in die vertrek voorgeskryf in regulasie 2 (i) vermeld nie, en dat alle skubbe, bloed, ingewande, afval en ander vullis wat op sodanige perseel ophoop, geplaas word in die houers in regulasie 2 (k) voorgeskryf;

- (e) elke dag nadat die besigheid gesluit is, die totale perseel, met inbegrip van die agterplaas, vermeld in regulasie 2 (a) en die ingang na sodanige perseel in 'n higiëniese toestand agterlaat;
 - (f) alle vis wat nie verkoop of vir verkoop uitgestal is nie, opberg in die yskas, koeltoonbank of koelkamer wat ooreenkomstig regulasie 2 (g) voorsien is;
 - (g) toesien dat, wanneer die houers vermeld in regulasie 2 (j) vol is, die inhoud daarvan uitgegooi word in die draagbare houers of vergaarbakke vermeld in regulasie 2 (k) en dat die inhoud van sodanige houers in 'n bevrore toestand geberg word tussen vullisverwyderingstye;
 - (h) net olie van goeie gehalte gebruik wat vry is van galsterigheid of enige ander onsuiverheid wat skadelik vir die gesondheid kan wees, en van 'n standaard wat voldoen aan die vereistes van die Wet op Voedingsmiddels, Skoonheidsmiddels en Ontsmettingsmiddels, 1972, (54 van 1972) en die regulasies wat daarkragtens uitgevaardig is;
 - (i) die uitsuigwaaiers vermeld in regulasie 2 (f) in werking stel sodra gasse, dampe, rook of stof veroorsaak word wanneer vis gekook of gebraai word;
 - (j) skoon oorklere en hoofbedekkings van 'n ligkleurige wasbare materiaal vir sy eie gebruik en die gebruik van persone wat by hom in diens is, verskaf en in 'n goeie toestand hou en toesien dat sodanige oorklere en hoofbedekkings deur hom en alle persone gedra word terwyl hulle in sodanige perseel werksaam is; en
 - (k) doeltreffende maatreëls tref teen die voorkoms of uitbroei van vlieë, kakkerlakke of enige ander ongediertes op sodanige perseel;
- (2) Geen vishandelaar mag op die perseel waarop hy sy besigheid uitoefen, enige dier of voël in enige kas wat vir die vervoer van vis gebruik word, aanhou of laat aanhou nie.
- (3) Geen vishandelaar mag enige vis in 'n opwasbak of handewasbak of by 'n staanpyp wat nie spesiaal vir die doel verskaf is nie, skoonmaak of laat skoonmaak nie.

Strafbepaling

4. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met—

- (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

6296

WITZENBERG MUNICIPALITY:**BYLAW RELATING TO THE IMPOUNDMENT OF ANIMALS****(13-2004)****Purpose of by-law**

- To promote the achievement of a safe, and healthy environment for the benefit of residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the impoundment of animals.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“animal” means any equine, bovine, sheep, goat, pig, fowl, ostrich, dog, cat or other domestic animal or bird, or any wild animal, wild bird or reptile which is in captivity or under the control of any person;

“cattle” means bulls, cows, oxen, heifers, steers and calves;

“goat” means an adult male of female goat, a wether and a kid;

“horse” means a stallion, mare, gelding, colt, filly, donkey and mule;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“occupier” means any person in actual occupation of land or entitled as owner to occupy land;

“owner”, in relation to an animal, includes any person having possession, charge, custody or control of such animal;

“pound” means a fenced-off area consisting of one or more camps under the control of a pound master, which was created for the housing and care of stray animals which are astray, lost or at large;

“pound master” means a person who may be either

- (a) a part-time or full-time employee of a municipality, or
- (b) appointed under a service delivery agreement to keep and operate a pound;

“sheep” means a ram, an ewe, a wether and a lamb;

“stallion” means a male horse, donkey or mule not castrated or partially castrated;

“proprietor” means any owner, lessee, or occupier of land;

“stock inspector” means any owner, lessee, or occupier of land;

“veterinary surgeon” means a person who is qualified as such in accordance with the provisions of the Veterinary and Para-Veterinary Professions Act, 1982 (Act 19 of 1982).

Impoundment for trespassing

2. Any person may impound an animal found abandoned upon any street, road, road reserve or other public place.

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:**VERORDENING INSAKE DIE SKUT VAN DIERE****(13-2004)****Doel van Verordening**

- Om die verwesenliking van 'n gesonde en veilige omgewing te bevorder tot voordeel van inwoners binne die regsgebied van die munisipaliteit;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die skut van diere te reguleer;

Woordomskrywing

1. In hierdie Verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“bees” ’n bul, koei, os, vers, tollie en kalf;

“bok” ’n ram, ooi, kapater en lam;

“dier” ’n lid van die perdefamilie, ’n bees, skaap, bok, vark, hoender, volstruis, hond, kat of ander huisdier of voël of ’n wilde dier, wilde voël of reptiel wat in gevangenskap verkeer of onder iemand se beheer;

“eienaar “met betrekking tot ’n dier, enige iemand wat in besit is van of belas is met die sorg, bewaring of beheer van ’n dier;

“grondeienaar” ’n eienaar, huurder of okkupeerder van grond;

“hings” ’n perd, donkie- of muilhings wat nie gekastreer is nie of wat gedeeltelik gekastreer is;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“okkupeerder” ’n persoon wat werklik grond okkupeer, of wat as eienaar geregtig is om grond te okkupeer;

“perd” ’n hings, merrie, reunperd, hingsvul, merrievul, donkie en muil;

“skaap” ’n ram, ooi, hamel en lam;

“skut” ’n afgeslote area bestaande uit een of meer kampte onder die beheer van ’n skutmeester wat geskep is om afgedwaalde, verdwaalde, verlore of loslopende diere te huisves en te versorg;

“skutmeester” ’n persoon wat of-

- (a) ’n deeltydse of heeltydse werknemer van ’n munisipaliteit is; of
- (b) kragtens ’n diensleweringsooreenkoms aangestel word, om ’n skut aan te hou en te bedryf;

“veearts” ’n persoon wat as sodanig gekwalifiseer is ooreenkomstig die bepalings van die Wet op Veterinêre en Para-Veterinêre Beroepe, 1982 (Wet 19 van 1982), en

“vee-inspekteur” ’n persoon wat bevoeg en gekwalifiseer is om vee te inspekteer, en wat vir hierdie doel deur die Departement van Landbou aangestel is.

Skut vir oortreding

2. Enige persoon kan ’n dier wat hom in of op ’n straat, pad, padreserwe of openbare plek bevind en wat nie in die sorg van iemand is nie, skut.

Pound to which animals are to be sent

3. Any proprietor upon whose land any animals are found trespassing may send such animals to such pound as is nearest by a passable road or thoroughfare to the land trespassed upon, or such other pound designated by the municipality.

Offer by owner before impoundment of animals

4. The owner of any animals liable to impoundment for trespassing may, before the animals are removed from the property trespassed upon, offer to the person complaining of the trespassing a sum of money in compensation of the damage suffered by him. Such offer shall be made to the complainant himself or to his servant or agent charged with the duty of taking the animals to the pound.

Receiving of animals by pound master

5. (1) It shall be the duty of every pound master to receive into his charge all animals brought to his pound, during such hours as the municipality may determine, by the proprietor, or by any person authorized in writing thereto by such proprietor or caretaker, to be impounded for having been found trespassing upon the land of such proprietor.
- (2) Any pound master who unreasonably refuses or fails to receive animals brought to his pound as aforesaid shall be guilty of an offence and shall, in addition, be liable for any damage caused to the owner of the said animals, or to any other person, by reason of such refusal of failure; provided that, if any animal suffering from any contagious disease is brought to the pound, such animal shall be kept separate from all other impounded animals, and the pound master may cause such animals to be finished off under the provisions of section 8.

Receipt for impounded animals

6. Every pound master shall give the person delivering animals to his charge a written receipt, indicating the number and description of the animals so delivered, and specifying the trespassing for which the said animals, as reported, are to be impounded.

Number of enclosures

7. Every pound master shall maintain in good repair and, as far as possible, free from all infection, not less than five separate enclosures for—
- ostriches and horses;
 - cattle
 - sheep, goats and pigs;
 - canine;
 - feline;

provided that a municipality may in regard to any pound in its area give permission to the pound master to maintain a smaller number of enclosures thereon.

Finishing off of dangerous or contagious animals

8. A pound master may cause to be finished off any impounded animal suffering from a contagious disease, or which may prove dangerous to human life or other animals impounded; provided that no such animal shall be finished off unless a veterinary surgeon has examined it and has agreed with the pound master as to the necessity for its finishing off.

Notice of impounded animals

9. Every pound master who knows the name of the owner of any animal impounded in his pound shall forthwith give written notice to such owner that the said animal has been impounded.

Skut waarheen diere gestuur moet word

3. 'n Grondeienaar op wie se grond diere gevind word wat daarop oortree kan sodanige diere na dié skut stuur wat met 'n begaanbare pad of verkeersweg langs die naaste is aan die grond waarop aldus oortree is, of sodanige ander skut wat deur die munisipaliteit aangewys is.

Aanbod deur eienaar voor skut van diere

4. Die eienaar van diere wat weens oortreding geskut kan word, voordat die diere verwyder word van die eiendom waarop hulle oortree het, die persoon wat oor die oortreding kla 'n som geld aanbied om hom te vergoed vir die skade wat hy gely het. So 'n aanbod word aan die klaer self of sy opsigter gedoen. Indien sodanige diere reeds op pad na die skut is, kan die eienaar daarvan 'n som geld aanbied om vir die skade of enige ander koste te vergoed. Sodanige aanbod kan gedoen word aan die klaer self of sy eienaar of agent belas met die plig om die diere na die skut te neem.

Aanneem van diere deur skutmeester

5. (1) Dit is die plig van elke skutmeester om alle diere onder sy sorg te neem wat gedurende die ure, soos deur die munisipaliteit vasgestel, na sy skut gebring word deur die grondeienaar of deur 'n persoon wat skriftelik deur sodanige grondeienaar of opsigter daartoe gemagtig is, om geskut te word omrede hulle oortree het op die grond van sodanige grondeienaar.
- (2) 'n Skutmeester wat onredelik weier of versuim om diere te ontvang wat soos voornoem na sy skut gebring word, is skuldig aan 'n misdryf, en is bykomend aanspreeklik vir alle skade wat die eienaar van genoemde diere of enige ander persoon ly weens sodanige weiering of versuim; met dien verstande dat indien 'n dier wat sigbaar aan 'n aansteeklike siekte ly na die skut gebring word, sodanige dier van alle ander geskutte diere afgesonder moet word, en die skutmeester sulke diere kan laat afmaak kragtens die bepalings van artikel 8.

Ontvangsbewys vir geskutte diere

6. Elke skutmeester moet aan die persoon wat diere onder sy sorg laat, 'n skriftelike ontvangsbewys gee waarin die getal en beskrywing van die diere aldus in sy sorg gelaat en die oortreding waarvoor genoemde diere geskut moet word, uiteengesit word.

Getal kampe

7. Elke skutmeester moet minstens vyf afsonderlike kampe in 'n goeie toestand en sover moontlik vry van alle besmetting in stand hou vir—
- volstruise en perde;
 - beeste, en
 - skape, bokke en varke;
 - honde
 - katte

met dien verstande dat 'n munisipaliteit ten opsigte van enige skut in sy gebied verlof aan die skutmeester kan gee om 'n kleiner getal kampe daarop in stand te hou.

Afmaak van gevaarlike of aansteeklike diere

8. 'n Skutmeester mag enige geskutte dier afmaak of laat afmaak wat aan 'n aansteeklike siekte ly of wat moontlik gevaarlik vir mense of vir ander geskutte diere kan wees; met dien verstande dat geen sodanige dier afgemaak mag word nie tensy 'n veearts dit ondersoek het en met die skutmeester ooreengekom het oor die noodsaaklikheid daarvan om dit af te maak.

Kennisgewing van geskutte diere

9. Elke skutmeester wat bekend is met die naam van die eienaar van 'n dier wat in sy skut is, moet sonder versuim skriftelike kennis aan sodanige eienaar gee dat genoemde dier geskut is.

Keeping of pound register

10. (1) Every pound master shall keep a pound register with the following particulars:
- (a) the date when, and the cause for which, all animals received by him are impounded;
 - (b) the number and description of such animals;
 - (c) the name and residence of the person impounding such animals, and the name and residence of the owner or supposed owner;
 - (d) the date and particulars of the release of sale of the animals, as the case may be, and
 - (e) any other matters which he may be directed by the municipality to ascertain and record.
- (2) The entries under subsection (1)(a), (b) and (c) shall be made at the time the animals are impounded and the entries under subsection (1)(d) and (e) shall be made as soon as the pound master obtains the necessary information; provided that no entry shall be made after a dispute has arisen.
- (3) In case of the death of injury of any impounded animal, the pound master shall enter in his pound register a description of such animal and the cause of its death of injury.

Inspection of and extracts from pound register

11. Every pound register shall be kept at the pound or any other approved place and shall at all reasonable times be open for inspection, free of charge, to any authorized officer of the municipality, veterinary surgeon, stock inspector, and any member of the police service of the public.

Submission of pound register entries after pound sales

12. Every pound master shall within a fortnight after the date of each pound sale submit to the municipality a copy of all entries in his pound register made since the date of the preceding submission. The municipality shall preserve all such copies for inspection by any person desirous of seeing them.

Inspection of pound register at place of sale

13. Whenever a sale of impounded animals is to take place, the pound master or a person authorized to conduct the sale, shall take the pound register with him to the place of sale, and such register shall be open for inspection, free of charge, at the place of sale to all persons desirous of inspecting it.

Pound master's fees

14. (1) The municipality may fix fees and charges or tariffs for the keeping of animals in a pound and may, in determining such fees and charges or tariffs, distinguish between different kinds of animals and provide for the keeping and feeding of animals in separate enclosures.
- (2) Every pound master shall be entitled to claim the fees and charges or tariffs determined by the municipality in terms of subsection (1) for every animal impounded by him in terms of this by-law.

Fees payable

15. (1) The fees and charges or tariffs determined by the municipality in terms of section 14 shall be paid to be the pound master by the owner of the animals impounded, and the said fees and charges or tariffs, together with any costs which the pound master may have incurred and such animals may be detained by the pound master in security of payment of the said fees and charges or tariffs, provided that:
- (a) if the value of the animals impounded is in excess of the total amount due thereon, as determined in terms of

Byhou van skutregister

10. (1) Elke skutmeester moet 'n skutregister hou waarin die volgende besonderhede aangeteken word:
- (a) die datum waarop en die rede waarom alle diere wat deur hom ontvang is, geskut is;
 - (b) die getal en beskrywing van sodanige diere;
 - (c) die naam en woonplek van die persoon wat sodanige diere skut, en die naam en woonplek van die eienaar of vermeende eienaar;
 - (d) die datum en besonderhede van die los of verkoop van die diere, na gelang van die geval, en
 - (e) alle ander sake wat die munisipaliteit hom gelas om vas te stel en aan te teken.
- (2) Die inskrywing onder subartikel (1)(a), (b) en (c) moet gedoen word wanneer die diere geskut word en die inskrywings onder subartikel (1)(d) en (e) moet gedoen word sodra die skutmeester in besit kom van die nodige besonderhede; met dien verstande dat geen inskrywing gedoen mag word nadat 'n geskil ontstaan het nie.
- (3) In geval van die dood of besering van 'n geskutte dier moet die skutmeester 'n beskrywing van sodanige dier en die oorsaak van die dood of besering daarvan in sy skutregister aanteken.

Insae in en uittreksels uit skutregister

11. Elke skutregister moet by die skut of 'n ander goedgekeurde plek gehou word en moet op alle redelike rye ter insae wees van enige gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit, veearts, vee-inspekteur, en enige lid van die polisiemag of van die publiek.

Voorlegging van skutregisterinskrywings na skutverkoop

12. Elke skutmeester moet binne veertien dae na die datum van elke skutverkoop 'n afskrif aan die munisipaliteit voorlê van alle inskrywings in sy skutregister wat gedoen is sedert die datum van die vorige voorlegging. Die munisipaliteit moet al sodanige afskrifte bewaar ter insae van enige persoon wat dit verlang.

Insae in skutregister op plek van verkoping

13. Wanneer 'n verkoping gehou gaan word van diere wat geskut is, moet die skutmeester of 'n persoon wat gemagtig is om die verkoping waar te neem, die skutregister met hom saamneem na die plek van verkoping, en sodanige register moet op die plek van verkoping kosteloos ter insae wees van alle persone wat dit verlang.

Skutmeestergelde

14. (1) Die munisipaliteit kan gelde, koste of tariewe vasstel vir die aanhou van diere in 'n skut en kan by die vasstelling van sodanige gelde en koste of tariewe onderskei tussen verskillende soorte diere en voorsiening maak vir die hou en voer van diere in afsonderlike kampe.
- (2) Elke skutmeester is geregtig om die gelde, koste of tariewe wat deur die munisipaliteit ingevolge subartikel (1) vasgestel word te eis ten opsigte van elke dier wat hy ingevolge hierdie verordening skut.

Gelde betaalbaar

15. (1) Die gelde, koste en tariewe wat ingevolge artikel 14 vasgestel word, moet aan die skutmeester deur die eienaar van die diere wat geskut is, betaal word tesame met enige onkoste wat die skutmeester aangegaan het, en sodanige diere kan deur die skutmeester as waarborg vir die betaling van sodanige gelde, koste en tariewe gehou word; met dien verstande dat—
- (a) indien die waarde van die diere wat geskut is meer is as die totale bedrag wat daarop verskuldig is, soos bepaal

this by-law, and if the owner is unable to pay the said amount, the pound master shall detain only so many of the said animals as may be sufficient to secure the total amount due for all the animals, and shall deliver the remainder of the animals to the said owner, and

- (b) any pound master who retains any greater number of such animals than is reasonably necessary to secure such amount shall be liable to the owner for any damages sustained by him on account of such retention.
- (2) If the pound master is an official of the municipality, he shall pay the fees and charges or tariffs received by him in terms of this by-law into the revenue of the municipality.
- (3) No pound master shall release any impounded animal until the prescribed fees and charges or tariffs have been paid to him.

Notice of sale

16. Every pound master shall—

- (1) whenever any impounded animal has not been released within six days from the date of its impoundment, forward to the municipality in whose area of jurisdiction the pound is situated, a notice setting forth the species, marks and distinguishing features (if any) of such animal, and in regard to horses and cattle their colour also, and stating that the animal mentioned therein will be sold at the next sale of impounded animals, as well as the time and place of such sale;
- (2) upon sending such notice to the municipality, post a copy thereof in some or other conspicuous place at or near his pound, there to remain until the day of the sale, and
- (3) cause to be published in a newspaper circulating in the area of jurisdiction of the municipality where the pound is situated a notice of the sale of an impounded animal; provided that the cost of such notice shall be recoverable from the owner of the impounded animal and shall be deemed to be part of the amount to be deducted from the proceeds of the sale of an animal and it shall be recoverable from the owner of such animal if the said proceeds are less than the amount due; provided further that—
- (a) if such notice refers to more than one animal, the municipality shall in its discretion, divide the cost of such notice pro rata in respect of the animals referred to therein, and
- (b) if the owner of an impounded animal is unknown, and the proceeds of the sale do not cover the amount as aforesaid, the municipality shall make good the deficiency.

Auctioneer

17. (1) Every sale of impounded stock shall
- (a) be conducted by the pound master or some other person duly authorized thereto by the municipality concerned, and
- (b) commence at a time and be held on a day to be fixed by the auctioneer.
- (2) No person conducting a pound sale shall have any direct or indirect interest in any purchase at any sale so held by him.

Sale of Animals

18. At every such sale—
- (1) no animal shall be put up for sale unless impounded for at least two weeks;

kragtens hierdie verordening, en indien die eienaar nie in staat is om genoemde bedrag te betaal nie, die skutmeester slegs soveel van genoemde diere moet aanhou as wat voldoende is om die totale bedrag verskuldig op al die diere te verkry, en die res van die diere aan genoemde eienaar moet afgee, en

- (b) 'n skutmeester wat 'n groter getal van sodanige diere aanhou as wat redelik nodig is om sodanige bedrag te verhaal, teenoor die eienaar aanspreeklik is vir skade wat deur hom gely word weens die aanhou van sy diere.
- (2) Indien die skutmeester 'n amptenaar van 'n munisipaliteit is moet hy die gelde, koste en tariewe hy ingevolge hierdie verordening ontvang, in die inkomste van die munisipaliteit stort.
- (3) Geen skutmeester mag 'n geskutte dier los nie tensy die voorgeskrewe gelde, koste en tariewe aan hom betaal is nie.

Kennisgewing van verkoping

16. Elke skutmeester moet—

- (1) wanneer ook al 'n geskutte dier nie gelos is binne ses dae na die datum waarop dit geskut is nie, aan die munisipaliteit in wie se regsgebied die skut geleë is 'n kennisgewing stuur waarin die soort, merke en onderskeidende kenmerke (as daar is) van sodanige dier aangegee word, en ten opsigte van perde en beeste ook hul kleur, met vermelding van die feit dat die dier wat daarin genoem word tydens die volgende verkoping van geskutte diere verkoop sal word, asook die tyd en plek van sodanige verkoping;
- (2) wanneer hy sodanige kennisgewing aan die munisipaliteit stuur, 'n afskrif daarvan op een of ander duidelik sigbare plek by of naby die skut opplak tot die dag van die verkoping, en
- (3) 'n kennisgewing dat 'n geskutte dier verkoop gaan word, publiseer in 'n nuusblad wat sirkuleer in die regsgebied van die munisipaliteit waar die skut geleë is; met dien verstande dat die koste van sodanige kennisgewing op die eienaar van die geskutte dier verhaalbaar is en geag word deel uit te maak van die bedrag wat afgetrek moet word die opbrengs van die verkoop van 'n dier, en verhaalbaar is op die eienaar van sodanige dier indien genoemde opbrengs minder is as die bedrag wat verskuldig is; met dien verstande dat—
- (a) indien sodanige kennisgewing betrekking het op meer as een dier, die munisipaliteit na goëddunke die koste van sodanige kennisgewing pro rata moet verdeel ten opsigte van die diere wat daarin genoem word, en
- (b) indien die eienaar van 'n geskutte dier onbekend is en die opbrengs van die verkoop nie die bedrag soos voornoem dek nie, die munisipaliteit die tekort moet goed maak.

Afslaer

17. (1) Elke verkoping van geskutte diere moet—
- (a) geleë word deur die skutmeester of 'n persoon wat behoorlik deur die betrokke munisipaliteit daartoe gemagtig is, en
- (b) begin op 'n tyd en gehou word op 'n dag wat deur die afslaer vasgestel is.
- (2) Niemand wat 'n skutverkoping waarneem, mag regstreeks of onregstreeks belang hê by enige koop by 'n verkoping aldus deur hom waargeneem nie.

Verkoping van diere

18. By elke sodanige verkoping—
- (1) mag geen dier te koop aangebied word nie tensy dit minstens twee weke geskut is;

- (2) all animals, except sheep and goats shall be sold individually;
- (3) sheep and goats shall be sold in lots of not more than ten, and sheep and goats, or sheep or goats with different marks or brands shall in no circumstances be sold together in the same lot;
- (4) animals shall be sold for cash, and the proceeds, less the amount of the pound fees and other fees, charges or tariffs payable in respect of such animals shall forthwith upon receipt, be handed by the pound master to the municipality, to be paid to the owners of the animals sold according to their respective rights; provided that—
- (a) if in any particular case the animals sold do not realise sufficient to yield the sum of pound fees and other fees, charges or tariffs as aforesaid, the proceeds shall be first utilized for the payment of the compensation due to the pound master, and if the said proceeds are insufficient to cover such compensation, the balance of compensation shall be paid to the pound master by the municipality;
- (b) any money, being the proceeds of the sale of any impounded animal as aforesaid, which remains in the hands of the municipality for a period of twelve months without being claimed by the owner of such animal, shall become the property of such municipality;
- (c) it shall be competent for the municipality to make good to any pound master any loss which he may incur in the keeping of animals where the selling price does not cover the costs incurred;
- (d) it shall be competent for any pound master, after compliance with the procedure prescribed by section 8 relating to diseased animals, to cause to be finished off any aged or otherwise permanently unfit animal presented at the pound;
- (e) if any animal dies in the pound and the owner cannot be traced, the expenses of burying the carcass shall be borne by the municipality;
- (f) the municipality or an authorized officer may fix a reserve price for any animal offered for sale, and
- (g) the auctioneer may withdraw any animal from the sale if the highest bid received is not in his opinion satisfactory, irrespective of whether or not a reserve price has been fixed by the municipality.

Illegal impounding and penalties

19. Any person who illegally impounds any animal shall be guilty of an offence and shall in addition be liable to the owner for all damages, pound fees, compensation, cost and charges arising out of such proceeding, and for all charges, fees or tariffs in connection therewith.

Recovery of loss in respect of impoundment of animals from area of another municipality

20. Any loss suffered by a municipality as a result of the impounding in a pound under its management and control of animals found trespassing within the area of jurisdiction of another municipality, may be recovered by such first-mentioned municipality from such other municipality.

Use, detention and ill-treatment of animals

21. No person shall furiously drive away any animal found trespassing, worry or ill-treat it.

- (2) moet alle diere, uitgesonder skape en bokke, stuksgewys verkoop word;
- (3) moet skape en bokke in troppe van hoogstens tien verkoop word en mag skape en bokke, of skape of bokke met verskillende oor of brandmerke in geen omstandighede saam in dieselfde trop verkoop word nie;
- (4) moet diere vir kontant verkoop word, en moet die opbrengs, min die bedrag van skutgelde en ander gelde, koste en tariewe betaalbaar ten opsigte van sodanige diere dadelik by ontvangs daarvan deur die skutmeester aan die munisipaliteit oorhandig word om aan die eienaars van die diere wat verkoop is betaal te word al na hul onderskeie regte; met dien verstande dat—
- (a) indien in enige besondere geval die diere wat verkoop word nie voldoende opbring om die bedrag van sodanige skutgelde en skadevergoeding en gelde, koste en tariewe soos voornoem te lewer nie, die opbrengs in die eerste instansie aangewend moet word om die vergoeding wat aan die skutmeester verskuldig is te betaal, en indien genoemde opbrengs onvoldoende is om sodanige vergoeding te dek, die saldo van die vergoeding deur die munisipaliteit aan die skutmeester betaal word;
- (b) geld wat die opbrengs is van die verkoop van 'n geskutte dier soos voornoem wat vir 'n tydperk van twaalf maande in besit van die munisipaliteit bly sonder dat dit deur die eienaar van sodanige dier opgeëis word, die eiendom van sodanige munisipaliteit word;
- (c) die munisipaliteit die bevoegdheid het om 'n skutmeester te vergoed vir enige verlies wat hy weens die aanhou van diere ly waar die verkoopprys nie die onkoste dek wat aangegaan is nie;
- (d) 'n skutmeester die bevoegdheid het om, nadat by voldoen het aan die prosedure in verband met besmette diere voorgeskryf by artikel 8, enige dier wat na die skut gebring is en wat weens ouderdom of andersins permanent onbruikbaar geword het, af te maak;
- (e) indien 'n dier in die skut doodgaan en die eienaar nie opgespoor kan word nie, die onkoste in verband met die begraving van die karkas deur die munisipaliteit gedra word;
- (f) die munisipaliteit 'n reserweprys kan vasstel vir enige dier wat te koop aangebied word, en
- (g) die afslaer enige dier aan die verkoping kan onttrek as die hoogste bod wat gedoen word, na sy mening nie bevredigend is nie, ongeag of 'n reserweprys deur die munisipaliteit vasgestel is of nie.

Onwettige skut van diere en boetes

19. Enige persoon wat 'n dier onwettig skut, is skuldig aan 'n misdryf en is bykomend aanspreeklik teenoor die eienaar vir alle skutgelde, skadevergoeding, onkoste wat daaruit ontstaan, en vir gelde, koste en tariewe in verband daarmee.

Verhaal van verlies ten opsigte van diere geskut uit gebied van ander plaaslike owerheid

20. Enige verlies wat 'n munisipaliteit ly ten gevolge van die skut van diere in 'n skut onder sy beheer en bestuur wat binne die regsgebied van 'n ander munisipaliteit oortree, kan deur sodanige eersgenoemde munisipaliteit op sodanige ander munisipaliteit verhaal word.

Gebruik, aanhouding en mishandeling van diere

21. Niemand mag 'n dier wat gevind word waar dit oortree, buitensporig vinnig aanjaag of dit pla of mishandel nie.

Offences and Penalties

22. Any person who—
- (1) contravenes or fails to comply with a provision of this by-law, whether or not such contravention or failure has been declared an offence elsewhere in this by-law;
 - (2) deliberately obstructs, hampers or handicaps any person in the exercise of any power or the performance of any duty or function in terms of any provision of this by-law, or
 - (3) furnishes false, incorrect or misleading information shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
 - (a) a fine or imprisonment or either such fine or imprisonment or to both such fine and such imprisonment and,
 - (b) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued and,
 - (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention or failure.

6297

Misdrywe en Straf

22. Enige persoon wat—
- (1) 'n bepaling van hierdie verordening, oortree of versuim om daaraan te voldoen, ongeag of sodanige oortreding of versuim elders in hierdie verordening tot 'n misdryf verklaar is, al dan nie;
 - (2) enige ander persoon in die uitoefening van enige bevoegdheid of die verrigting van enige plig of funksie ingevolge 'n bepaling van hierdie verordening opsetlik dwarsboom, hinder of belemmer, of
 - (3) valse, onjuiste of misleidende inligting verstrekk, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—
 - (a) 'n boete of gevangenisstraf, of óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (b) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf of óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en
 - (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

6297

WITZENBERG MUNICIPALITY**BY-LAW RELATING TO THE KEEPING OF ANIMALS**

(14-2004)

Purpose of By-Law

- To promote the interests of animals and residents by exercising control over the numbers and kinds of animals that may be kept as well as the conditions under which such animals may be kept, sheltered and cared for and to provide for the prevention of nuisances through the keeping of such animals.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“animals” mean members of the equine family, cattle, sheep, goats, pigs, fowls, dogs, cats, or other domestic animals or birds, or any wild animal, wild bird or reptile which is in captivity or under the control of a person;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“nuisance” means, any act, omission or condition which is, in the opinion of the municipality, detrimental to health or offensive or injurious or which materially interferes with the ordinary comfort or convenience of the public or adversely affects the safety of the public or which disturbs the quiet of the neighbourhood;

“pets” means any dogs, cats, guinea pigs, hamsters, rabbits, chinchillas or birds not kept for breeding or business purposes;

“premises” means any land, whether vacant, occupied or with buildings thereon;

WITZENBERG MUNISIPALITEIT**VERORDENING INSAKE DIE AANHOU VAN DIERE**

(14-2004)

Doel van Verordening

- Om in belang van diere en inwoners beheer uit te oefen oor die getalle en soorte diere asook die omstandighede waaronder diere aangehou, geberg en versorg mag word en om voorsiening te maak vir die voorkoming van van oorlaste deur die aanhouding van sodanige diere.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“diere” lede van die perdefamilie, beeste, skape, bokke, varke, hoenders, volstruise, honde katte of ander huisdiere of voëls, wilde voëls of wilde diere of reptiele wat in gevangenskap verkeer of onder die beheer van iemand is.

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“oorlas” onder meer enige handeling, versuim of toestand wat na die mening van die munisipaliteit skadelik vir die gesondheid of aanstootlik of nadelig is of wat wesenlik inbreuk maak op die gewone gemak of gerief van die publiek of die veiligheid van die publiek nadelig raak of wat inbreuk maak op die stilte van die omgewing;

“perseel” enige grond, hetsy onbebou, ge-okkupeer of met geboue daarop;

“troeteldiere” enige honde, katte, marmotjies, hamsters, konyne, pelsmuise, voëls of reptiele wat nie vir aantel- of handelsdoeleindes aangehou word nie;

Written permission

2. (1) No person shall keep or permit to be kept on any premises or property any animals (excluding pets) without the written permission of the municipality, and such permission may be withdrawn if at any time a nuisance is caused or the requirements of this by-law are not complied with; provided that the provisions of this section shall not apply to premises or land which is zoned for agricultural purposes.
- (2) A person who keeps animals on premises or land which is zoned for agricultural purposes is not exempt from the provisions of any other municipal by-laws or legislation with regard to the inception or bringing about of a nuisance.

Number of animals

3. For the purpose of controlling and restricting the keeping of animals within townships, the municipality may from time to time determine the number, kind and sex of animals that may be kept and the areas within which such animals shall be prohibited.

Plans for structures and management

4. (1) An application for permission to keep animals shall be accompanied by a detailed site plan indicating all structures and fences, existing and proposed, on the premises.
- (2) Detailed plans and specifications shall be submitted to and approved by the municipality in respect of all structures where animals are to be accommodated.
- (3) An exposition of the number, kinds, sizes and sex of animals shall accompany the plan.
- (4) Notwithstanding anything to the contrary contained in this bylaw the municipality may refuse to approve the application and plans if, in its opinion, the property, owing to its location, siting or geographical features is unsuitable for the keeping of animals thereon.

Structures shall comply with requirements

5. (1) All structures housing animals shall be constructed in a workmanlike manner and of materials approved by the municipality.
- (2) No structure shall be sited within a distance of 15 m from any dwelling and staff quarters or the boundary of a residential erf and 8 m from any road boundary. The municipality may however, depending on circumstances allow relaxation of the said distances.
- (3) Every part of the structure shall be properly maintained and painted as often as the municipality may deem necessary.
- (4) No animals shall be kept in a structure or on land which is considered by the municipality to be undesirable or objectionable by reason of its locality, construction or manner of use.

Premises to be kept clean

6. (1) All manure from animals shall be stored in a manner approved by the municipality and disposed of on a regular basis so as to prevent any nuisance from being created.
- (2) All feed shall be stored in a rodent-proof place.
- (3) The premises shall be kept in such condition as not to attract or provide shelter for rodents.

Animals and pets kept in an unsatisfactory manner

7. Whenever, in the opinion of the municipality, any animals or pets

Skriftelike toestemming

2. (1) Niemand mag sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit enige diere, uitgesonderd troeteldiere, op enige perseel of eiendom aanhou of toelaat dat dit daarop aangehou word nie, en sodanige toestemming kan teruggetrek word indien daar te eniger tyd 'n oorlas ontstaan of die vereistes van hierdie verordening nie nagekom word nie; met dien verstande dat die bepalings van hierdie artikel nie van toepassing is op 'n perseel of grond wat vir landboudoeleindes gesoneer is nie.
- (2) 'n Persoon wie diere aanhou op 'n perseel of grond wat vir landboudoeleindes gesoneer is, word nie vrygestel van die bepalings van enige ander verordeninge van die munisipaliteit of wetgewing met betrekking tot die ontstaan of veroorsaking van 'n oorlas nie.

Getal diere

3. Ten einde die aanhou van diere op persele te beheer en te beperk, kan die munisipaliteit van tyd tot tyd die getal, soorte en geslag diere wat aangehou mag word, bepaal asook die gebiede waarbinne sodanige diere verbied word.

Planne vir strukture en bestuur

4. (1) 'n Aansoek om toestemming om diere aan te hou, moet vergesel gaan van 'n gedetailleerde terreinplan waarop alle bestaande en voorgestelde strukture en heinings op die perseel aangedui word.
- (2) Gedetailleerde planne en spesifikasies moet voorgelê word aan en goedgekeur word deur die munisipaliteit ten opsigte van alle strukture waar diere gehuisves gaan word.
- (3) 'n Uiteensetting van die getal, soorte, grootte en geslag van diere moet die plan vergesel.
- (4) Ondanks enige andersluidende bepalings in hierdie verordening vervat, kan die munisipaliteit weier om die aansoek en planne goed te keur indien hy van mening is dat die perseel, vanweë die ligging of geografiese kenmerke daarvan, ongeskik is vir die aanhou van diere daarop.

Strukture moet aan vereistes voldoen

5. (1) Alle strukture waarin diere gehuisves word, moet op 'n deeglike wyse gebou word en van materiaal wat die munisipaliteit goedkeur.
- (2) Geen struktuur mag geleë wees binne 'n afstand van 15 m van enige woning en personeelkamers of die grens van 'n woonperseel en 8 m van enige padgrens nie. Die Munisipaliteit kan eger na gelang van omstandighede verslapping van gemelde afstande toestaan.
- (3) Elke deel van die struktuur moet behoorlik in stand gehou en geverf word so dikwels as wat die munisipaliteit nodig ag.
- (4) Geen diere mag aangehou word in 'n struktuur of op grond wat na die mening van die munisipaliteit onwenslik of aanstootlik is vanweë die ligging of bou daarvan of die wyse waarop dit gebruik word nie.

Perseel moet skoon gehou word

6. (1) Alle mis wat van diere afkomstig is, moet opgeberg word op 'n wyse wat deur die munisipaliteit goedgekeur is en moet op 'n gereelde grondslag weggedoen word ten einde te verhoed dat 'n oorlas ontstaan.
- (2) Alle voer moet in 'n knaagdierdigte plek opgeberg word.
- (3) Die perseel moet in so 'n toestand gehou word dat dit nie knaagdiere aanlok of 'n skuilplek daaraan bied nie.

Diere en troeteldiere wat op 'n onbevredigende wyse aangehou word

7. Wanneer ookal, na die mening van die munisipaliteit, enige diere of

kept on any premises, whether or not such premises have been approved by the municipality under this by-law, are a nuisance or danger to health, the municipality may by written notice require the owner or occupier of such premises, within a period to be stated in such notice but not less than 24 hours after the date of such notice, to remove the cause of and to abate such nuisance or danger to health and to carry out such work or do such things as the municipality may deem necessary for the said purpose.

Stray animals and pets

8. (1) The municipality may seize animals or pets found on any premises, land or road which are not under supervision or control of any person and which are causing a nuisance or danger to the safety and health of persons.
- (2) Animals or pets seized in terms of sub-section (1) may be destroyed or caused to be destroyed by the municipality with such instruments or appliances and with such precautions and in such a manner as to inflict as little suffering as possible.

DOG KENNELS AND CATTERIES

Requirements for premises

9. No person shall keep a kennel or cattery unless the requirements listed hereunder are complied with:
- (1) Every dog or cat shall be kept in an enclosure complying with the following requirements:
- (a) It shall be constructed of durable materials and the access thereto shall be adequate for cleaning purposes.
- (b) The floor shall be constructed of concrete or other durable and impervious material brought to a smooth finish and graded to a channel 100 mm wide, extending over the full width of the floor and situated within the enclosure, which channel shall be graded and shall drain into a gully connected to the municipality's sewer system by means of an earthenware pipe or a pipe of any other approved material with a minimum diameter of 100 mm, or to another approved disposal system.
- (c) A kerb 150 mm high shall be provided along the entire length of the channel referred to in subparagraph (b) and on the side thereof adjacent to the surrounding outside area, to prevent storm water from such area from entering the channel.
- (2) Every enclosure referred to in paragraph (1) shall contain a roofed shelter for the accommodation of dogs and cats which shall comply with the following requirements:
- (a) Every wall shall be constructed of brick, stone, concrete or other durable material and shall have a smooth internal surface without cracks or open joints.
- (b) The floor shall be of concrete or other impervious and durable material brought to a smooth finish without cracks or open joints, and the surface between the floor and the walls of a permanent structure shall be coved.
- (c) Every shelter shall have adequate access thereto for the cleaning thereof and for extermination of vermin.
- (3) In the case of dogs, a dog kennel of moulded asbestos or other similar material, which is movable and placed on a base constructed of concrete or other durable material with an easily cleaned finish, without cracks or open joints, may be provided instead of a shelter contemplated in paragraph (2), and if the base of such kennel is not rendered waterproof, a

troeteldiere wat op enige perseel aangehou word, ongeag of sodanige perseel kragtens hierdie verordening deur die munisipaliteit goedgekeur is of nie, 'n oorlas of gevaar vir die gesondheid is, kan die munisipaliteit by wyse van 'n skriftelike kennisgewing die eienaar of okkupeerder van sodanige perseel aansê om, binne 'n tydperk wat in sodanige kennisgewing aangedui moet word, maar minstens 24 uur na die datum van sodanige kennisgewing, die oorsaak van sodanige oorlas of gevaar vir die gesondheid te verwyder en om die werk te verrig of die dinge te doen wat die munisipaliteit vir genoemde doel nodig ag.

Loslopende diere en troeteldiere

8. (1) Die munisipaliteit mag diere of troeteldiere in beslag neem wat op enige perseel of plek aangetref word wat nie onder toesig of beheer van iemand is nie en wat 'n oorlas skep of 'n gevaar vir die veiligheid en gesondheid van persone is.
- (2) Die munisipaliteit mag diere of troeteldiere wat ingevolge subartikel (1) in beslag geneem is afmaak of laat afmaak met die instrumente of toestelle en met die voorsorgmaatreëls en op die wyse wat so min lyding as moontlik veroorsaak.

HONDE- EN KATTEHERBERGE

Perseelvereistes

9. Niemand mag 'n honde- of katteherberg aanhou nie tensy daar aan die volgende vereistes voldoen word:
- (1) Elke hond of kat moet aangehou word in 'n omheinde plek wat aan die volgende vereistes voldoen:
- (a) Dit moet van duursame materiaal gebou wees en die toegang daartoe moet toereikend vir skoonmaakdoeleindes wees.
- (b) Die vloer moet van beton of ander duursame en ondeurdringbare materiaal gebou wees wat glad afgewerk is en afgeskuins is na 'n geut van 100 mm breed wat strek oor die volle breedte van die vloer en geleë is binne die omheinde plek, welke geut afgeskuins moet wees en moet dreineer na 'n rioolput wat met die munisipaliteit se rioolstelsel verbind is deur middel van 'n erdepyp of 'n pyp van enige ander goedgekeurde materiaal met 'n deursnee van ten minste 100 mm, of met 'n ander goedgekeurde rioolstelsel.
- (c) 'n Rand met 'n hoogte van 150 mm moet oor die volle lengte van die geut in subparagraaf (b) gemeld, en aan die kant daarvan wat langs die omliggende buitegebied is, verskaf word om te verhoed dat vloedwater uit sodanige gebied die geut binnekom.
- (2) Elke omheinde plek in paragraaf (1) gemeld, moet 'n oordekte skuiling vir die huisvesting van honde en katte hê wat aan die volgende vereistes voldoen:
- (a) Elke muur moet van baksteen, klip, beton of ander duursame materiaal gebou wees en moet 'n gladde binne-oppervlak hê sonder barste of oop voë.
- (b) Die vloer moet van beton of ander ondeurdringbare en duursame materiaal gebou wees wat glad afgewerk is sonder barste of oop voë, en die oppervlak tussen die vloer en die mure van 'n permanente struktuur moet holrond wees.
- (c) Elke skuiling moet toereikende toegang daartoe hê vir die skoonmaak daarvan en die vernietiging van ongediertes.
- (3) In die geval van honde kan 'n hondehok van gevormde asbes of ander soortgelyke materiaal, wat verplaasbaar is en geplaas is op 'n voetstuk van beton of ander duursame materiaal met 'n afwerking wat maklik skoongemaak kan word, sonder barste of oop voë verskaf word in plaas van 'n skuiling soos beoog in paragraaf (2), en as die voetstuk van sodanige hondehok nie

sleeping board which will enable the dog to keep dry shall be provided in every such kennel.

- (4) A concrete apron at least 1 m wide shall be provided at the entrance of the enclosure over its full width, the apron to be graded for the drainage of water away from the enclosure.
- (5) A supply of potable water, adequate for drinking and cleaning purposes, shall be provided in or adjacent to the enclosure.
- (6) All food shall be stored in a rodent-proof store-room, and all loose food shall be stored in rodent-proof receptacles with closefitting lids in such store-room.
- (7) At least 5 m of clear, unobstructed space shall be provided between any shelter or enclosure and the nearest point of any dwelling, other building or structure used for human habitation or any place where food is stored or prepared for human consumption.
- (8) Isolation facilities for sick dogs and cats shall be provided to the satisfaction of the municipality.
- (9) If cages are provided for the keeping of cats, such cages shall be of durable, impervious material and constructed so as to be easily cleaned.

PET SHOPS

Requirements for premises

10. No person shall conduct the business of a pet shop upon any premises unless the premises are constructed and equipped in accordance with the following requirements:
 - (1) Every wall, including any partition of any building, shall be constructed of brick, concrete or other durable material, shall have a smooth internal surface and shall be painted with a light coloured washable paint or given some other approved finish.
 - (2) The floor of any building shall be constructed of concrete or other durable and impervious material brought to a smooth finish.
 - (3) The ceiling of any building shall be constructed of durable material, have a smooth finish, be dustproof and be painted with a light coloured washable paint.
 - (4) Sanitary facilities shall be provided in terms of the National Building Regulations.
 - (5) A rodent-proof store-room shall be provided to the satisfaction of the municipality.
 - (6) Facilities for the washing of cages, trays and other equipment shall be provided to the satisfaction of the municipality.
 - (7) If required, change room or locker facilities shall be provided to the satisfaction of the municipality.
 - (8) No door, window or other opening in any wall of a building on the premises shall be within 2 m of any other door, window or other opening to any other building in which food is prepared, stored or sold for human consumption or is consumed by humans.
 - (9) There shall be no direct access to any habitable room or any room in which clothing or food for human consumption is stored.

Business requirements

11. Every person who conducts the business of a pet shop shall:

waterdig gemaak is nie, moet 'n slaaplank wat die hond in staat stel om droog te bly in elke sodanige hondehok verskaf word.

- (4) 'n Betonskort wat tot ten minste 1 m breed is, moet by die ingang van die omheinde plek, oor die volle breedte daarvan, verskaf word, welke skort afgeskuins moet wees sodat dit water van die omheinde plek af wegvoer.
- (5) 'n Toevoer drinkbare water wat toereikend is vir drink- en skoonmaakdoeleindes moet in of aanliggend aan die omheinde plek verskaf word.
- (6) Alle voedsel moet opgeberg word in 'n knaagdierdigte pakkamer, en alle onverpakte voedsel moet opgeberg word in knaagdierdigte houers met digsluitende deksels in so 'n pakkamer.
- (7) Daar moet ten minste 5 m oop en onbelemmerde ruimte verskaf word tussen enige skuiling of omheinde plek en die naaste punt van enige woonhuis, ander gebou of struktuur wat vir menslike bewoning gebruik word of enige plek waar voedsel vir menslike verbruik opgeberg of berei word.
- (8) Afsonderingsgeriewe vir honde en katte wat siek is, moet ten genoeg van die munisipaliteit verskaf word.
- (9) As hokke voorsien word vir die aanhou van katte, moet sulke hokke van duursame, ondeurdringbare materiaal wees en so gebou word dat dit maklik skoongemaak kan word.

TROETELDIERWINKELS

Perseel vereistes

10. Niemand mag die saak van 'n troeteldierwinkel op enige perseel dryf nie tensy die perseel ooreenkomstig die volgende vereistes gebou en toegegerus is:
 - (1) Elke muur, met inbegrip van enige afskorting van enige gebou, moet gebou wees van baksteen, beton of ander duursame materiaal, 'n gladde binne oppervlak hê en met 'n ligkleurige wasbare verf gevef wees of 'n ander goedgekeurde afwerking hê.
 - (2) Die vloer van enige gebou moet van beton of ander duursame en ondeurdringbare materiaal wat glad afgewerk is, gebou wees.
 - (3) Die plafon van enige gebou moet van duursame materiaal gebou wees, glad afgewerk wees, stofdig wees en met 'n ligkleurige wasbare verf gevef wees.
 - (4) Sanitêre geriewe moet voorsien word ingevolge die Nasionale Bouregulasies.
 - (5) 'n Knaagdierdigte pakkamer moet voorsien word ten genoeg van die munisipaliteit.
 - (6) Fasiliteite vir die was van hokke, panne en ander toerusting moet voorsien word ten genoeg van die munisipaliteit.
 - (7) Kleedkamer- of sluitkasfasiliteite moet, indien vereis, voorsien word ten genoeg van die munisipaliteit.
 - (8) Geen deur, venster of ander opening in enige muur van 'n gebou op die perseel mag nader as 2 m wees van enige ander deur, venster of ander opening in enige ander gebou waarin voedsel berei, opgeberg of vir menslike verbruik verkoop word of deur mense verbruik word nie.
 - (9) Daar mag geen direkte toegang tot enige bewoonbare vertrek of enige vertrek waarin klere of voedsel vir menslike verbruik opgeberg word, wees nie.

Sakevereistes

11. Elke persoon wat die saak van 'n troeteldierwinkel bedryf, moet—

- (1) provide movable cages for the separate housing of animals, poultry or birds, and the following requirements shall be complied with:
 - (a) The cages shall be constructed entirely of metal or other durable, impervious material and shall be fitted with a removable metal tray below the floor thereof to facilitate cleaning.
 - (b) Every cage shall be free from any recess or cavity not readily accessible for cleaning and every tubular or hollow fitting used in connection therewith shall have its interior cavity sealed.
 - (c) If rabbits are kept in a cage, the metal tray referred to in subparagraph (a) shall drain into a removable receptacle.
 - (d) Every cage shall be fitted with a drinking vessel kept filled with water and accessible to pets kept in the cage;
- (2) provide rodent-proof receptacles of impervious material with close-fitting lids in the store-room in which all pet food shall be stored;
- (3) maintain the premises and every cage, tray, container, receptacle, basket and all apparatus, equipment and appliances used in connection with the pet shop in a clean, sanitary condition, free from vermin and in good repair;
- (4) take effective measures to prevent the harbouring or breeding of, and to destroy, flies, cockroaches, rodents and other vermin, and to prevent offensive odours arising from the keeping of pets on the premises;
- (5) provide overalls or other protective clothing for use by persons employed in connection with the pet shop and ensure that such apparel is worn by every employee when on duty;
- (6) at all times keep every pet in the building on the premises unless otherwise approved by the Municipality;
- (7) provide isolation facilities in which every pet which is or appears to be sick shall be kept whilst on the premises;
- (8) ensure that there is a constant supply of potable water for drinking and cleaning purposes;
- (9) ensure that the premises are at all times so ventilated as to ensure sufficient movement of air for the comfort and survival of the pets, and
- (10) ensure that the number of pets per cage is not such that the free movement of such pets is impeded.

PET SALONS

Requirements for premises

12. No person shall conduct the business of a pet salon in or upon any premises unless the premises are constructed and equipped in accordance with the following requirements:
 - (1) A room shall be provided with a minimum floor area of 6,5 m² for the washing, drying and clipping of dogs or cats.
 - (2) The floor of such room shall be constructed of concrete or other durable, impervious material brought to a smooth finish and graded to a channel drained in terms of the National Building Regulations.
 - (3) The surface between the floor and the wall of such room shall be coved and the coving shall have a minimum radius of 75 mm.

- (1) aparte, verwyderbare hokke verskaf vir die huisvesting van diere, pluimvee of voëls, en die volgende vereistes moet nagekom word.
 - (a) Die hokke moet geheel en al van metaal of ander duursame, ondeurdringbare materiaal gebou wees en toegerus wees met 'n verwyderbare metaalpan onder die vloer daarvan om die skoonmaak daarvan te vergemaklik.
 - (b) Elke hok moet vry van enige duik of holte wees wat nie redelik toeganklik vir die skoonmaak daarvan is nie en die binneholte van elke buis- of hol toebehore wat in verband daarmee gebruik word, moet verseël wees.
 - (c) Indien konyne in 'n hok aangehou word, moet die metaalpan in subparagraaf (a) gemeld, in 'n verwyderbare houder dreineer.
 - (d) Elke hok moet toegerus wees met 'n drinkbak wat vol water gehou moet word en vir troeteldiere wat in die hok aangehou word, toeganklik is;
- (2) knaagdierdigte houers van ondeurdringbare materiaal en met digpassende deksels in die pakkamer verskaf waarin alle troeteldierkos opgeberg moet word;
- (3) die perseel en elke hok, pan, houer, bak, mandjie en alle apparaat, toerusting en toestelle wat in verband met die troeteldierwinkel gebruik word, in 'n skoon, higiëniese en goeie toestand en vry van ongedierte in stand hou;
- (4) doeltreffende maatreëls tref om te voorkom dat vlieë, kakkerlakke, knaagdiere en ander ongediertes geherberg word of uitbrot en dit te vernietig, en om aanstootlike reuke wat uit die aanhou van troeteldiere op die perseel voortspruit, te voorkom;
- (5) oorpakke of ander beskermende klere verskaf vir die gebruik van persone wat in verband met die troeteldierwinkel-bedrywighede staan en toesien dat sodanige klere deur elke werknemer gedra word wanneer hy op diens is;
- (6) te alle tye elke troeteldier in die gebou op die perseel hou tensy die munisipaliteit andersins goedkeur;
- (7) afsonderingsfasiliteite verskaf waarin elke troeteldier wat siek is of lyk, aangehou moet word terwyl dit op die perseel is;
- (8) toesien dat daar 'n standhoudende toevoer drinkbare water vir drink- en skoonmaakdoeleindes is;
- (9) toesien dat die perseel te alle tye so geventileer is dat daar genoegsame beweging van lug vir die gerief en oorlewing van die troeteldiere is, en
- (10) toesien dat die getal troeteldiere per hok nie sodanig is dat die vrye beweging van sodanige troeteldiere aan bande gelê word nie.

TROETELDIERSALONNE

Perseelvereistes

12. Niemand mag die saak van 'n troeteldiersalon in of op enige perseel dryf nie tensy die perseel gebou en toegerus is in ooreenstemming met die volgende vereistes:
 - (1) 'n Vertrek moet voorsien word wat 'n minimum vloeroppervlakte van 6,5 m² het vir die was en droogmaak van honde of katte en die knip van hul hare.
 - (2) Die vloer van so 'n vertrek moet gebou wees van beton of ander duursame, ondeurdringbare materiaal wat glad afgewerk is en afgeskuins is na 'n geut wat in ooreenstemming met die Nasionale Bouregulasies dreineer.
 - (3) Die oppervlak tussen die vloer en die muur van so 'n vertrek moet holrond wees en die holrond gedeelte moet 'n minimumstraal van 75 mm hê.

- (4) Every internal wall surface shall be smooth-plastered and be painted with a light-coloured washable paint.
- (5) The room shall be equipped with—
- (a) a bath or similar facility with a constant supply of hot and cold water drained in terms of the National Building Regulations;
- (b) an impervious-topped table, and
- (c) a refuse receptacle of impervious, durable material with a close-fitting lid for the storage of cut hair pending removal.
- (6) If cages are provided for the keeping of cats and kennels for the keeping of dogs, such cages and kennels shall be of durable material and constructed so as to be easily cleaned.

Business requirements

13. Every person who conducts the business of a pet salon shall—
- (1) ensure that every cage, including its base, is of metal construction and movable;
- (2) ensure that all pesticidal preparations, and preparations used for the washing of dogs and cats and the cleaning of equipment and materials are stored in separate metal cupboards;
- (3) ensure that all tables used for the drying and grooming of dogs and cats are of metal with durable and impervious tops;
- (4) maintain the premises and every cage, tray, receptacle, basket and all apparatus, equipment and appliances used in connection with the pet shop in a clean, sanitary condition, in good repair and free of vermin;
- (5) at all times keep every dog or cat inside the building on the premises, unless otherwise approved by the municipality.
- (6) provide portable storage receptacles of impervious material with close-fitting lids for the storage of dog and cat litter, and
- (7) remove all litter and other waste matter from the enclosure and shelter at least once every 24 hours and place it in the receptacles referred to in paragraph (6).

Penalty

14. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
- (1) a fine or imprisonment, or to such imprisonment without the option of a fine or to both such fine and such imprisonment and,
- (2) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued and,
- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention or failure.

6298

- (4) Elke binnenuoppervlak moet glad afgepleister wees en ge verf wees met 'n ligkleurige wasbare verf.
- (5) Die vertrek moet toegerus wees met die volgende—
- (a) 'n Bad of dergelike fasiliteit met 'n konstante toevoer warm en koue water wat dreineer ingevolge die Nasionale Bouregulasies;
- (b) 'n tafel met 'n ondeurdringbare blad, en
- (c) 'n vullishouer van duursame, ondeurdringbare materiaal met 'n digsluitende deksel vir die opberging van afgesnyde hare totdat dit verwyder word.
- (6) As hokke voorsien word vir die aanhou van katte en honde moet sodanige hokke van duursame materiaal wees en so gebou wees dat dit maklik skoongemaak kan word.

Sakevereistes

13. Elke persoon wat die saak van 'n troeteldiersalon bedryf moet—
- (1) verseker dat alle hokke, met inbegrip van die bodem, van metaal gemaak is en verskuif kan word;
- (2) verseker dat alle plaagbestrydingmiddels en middels vir die was van honde en katte en die skoonmaak van toerusting en materiaal, opgeberg word in aparte metaalkaste;
- (3) toesien dat alle tafels wat vir die droogmaak en versorging van honde en katte gebruik word, van metaal is, met duursame en ondeurdringbare blaai;
- (4) die perseel en elke hok, pan, houer, bak, mandjie en alle apparaat, toerusting en toestelle wat in verband met die troeteldierwinkel gebruik word, in 'n skoon, higiëniese en goeie toestand en vry van ongediertes in stand hou;
- (5) te alle tye elke hond of kat in die gebou op die perseel hou, tensy die munisipaliteit andersins goedkeur;
- (6) verplaasbare opberghouers van ondeurdringbare materiaal met digpassende deksels verskaf vir die opberg van honde- en katemis, en
- (7) alle mis en ander afvalmateriaal minstens een keer al om die 24 uur uit die omheinde plek en skuiling verwyder en dit in opberghouers in paragraaf (6) gemeld, plaas.

Strafbepaling

14. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n straf van—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, of óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf of óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en
- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

6298

WITZENBERG MUNICIPALITY:**BY-LAW RELATING TO THE KEEPING OF BEES****(15-2004)****Purpose of By-Law**

- To promote the safety of residents by exercising control over the keeping of bees and the premises and structures in which bees may be kept.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“premises” means any land, whether vacant, occupied or with buildings thereon;

Application of By-law

2. The provisions of this by-law do not apply where bees are kept on premises which are zoned for agricultural purposes.

Written Permission

3. (1) Except for the provisions of section 2 no person shall on any premises within keep or permit to be kept bees without the approval in writing of the municipality.
- (2) Any application for the approval of the municipality to keep bees shall be in writing and the applicant shall in such application—
 - (a) specify the premises whereon the applicant proposes to keep bees;
 - (b) state the maximum number of hives to be used; and

Site and Structure Requirements

4. No person shall under authority of the approval of the municipality in terms of section 3, keep bees—
 - (1) on premises less than 3 700m² in extent;
 - (2) except in a bar-framed hive approved by the municipality, situated not less than 90 m from any street, dwelling, place of business or fowl-house or place where animals or birds are kept, and enclosed by means of a sound wire fence or wall of a height not less than 1,5m at a distance of not less than 4,5m in any direction from such hive so as to render such hive inaccessible to animals or unauthorised persons.

Withdrawal of approval

5. Notwithstanding the provisions of the foregoing sections, the municipality may withhold its approval in the case of any premises, whereon it is proposed to keep bees in terms of any application made therefor, being within 400m, measured from the nearest point of the nearest boundary of such premises, of the nearest point of the nearest boundary of any church, school, hospital or cinema or any other place of amusement, gathering or recreation;

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:**VERORDENING INSAKE DIE AANHOU VAN BYE****(15-2004)****Doel van Verordening**

- Om in belang van inwoners voorsiening te maak vir die aanhouding van bye, asook die beheer oor persele en strukture waarin dit aangehou mag word.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Struktuwewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevulmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“perseel” enige grond, hetsy onbebou, ge-okkupeer of met geboue daarop.

Toepassing van verordening

2. Die bepalings van hierdie verordening is nie van toepassing nie waar bye op persele wat vir landbouoelindes gesoneer is, aangehou word.

Skriftelike toestemming

3. (1) Behoudens die bepalings van artikel 2 mag niemand op enige perseel bye aanhou of toelaat dat bye aangehou word sonder die skriftelike goedkeuring van die munisipaliteit nie.
- (2) Enige aansoek om die goedkeuring van die munisipaliteit om bye aan te hou, moet skriftelik wees, en die aansoeker moet in sodanige aansoek—
 - (a) die perseel vermeld waarop die aansoeker voornemens is om bye aan te hou;
 - (b) die maksimum getal korwe wat gebruik gaan word, meld; en

Perseel en Struktuurvereistes

4. Niemand mag kragtens die goedkeuring van die munisipaliteit ooreenkomstig artikel 3 bye aanhou—
 - (1) op 'n perseel kleiner as 3 700m² in omvang nie;
 - (2) behalwe in 'n roosterraamwerkkorf wat deur die munisipaliteit goeagekeur is, geleë minstens 90m van enige straat, woonhuis, besigheidsplek of hoenderhok of plek waar diere of voëls aangehou word, en wat omhein is met 'n sterk draadheining of muur van 'n minimumhoogte van 1,5m, op 'n afstand van minstens 4,5m in enige rigting van sodanige korf, sodat sodanige korf vir diere of ongemagtigde persone ontoeganklik is.

Weerhouding en Terugtrekking van Goedkeuring

5. Ondanks die bepalings van die voorafgaande artikels kan die munisipaliteit sy goedkeuring weerhou ingeval enige perseel waarop dit die voorneme is om bye aan te hou kragtens 'n aansoek daarom ingedien, geleë is binne 400m, gemeet van die naaste punt van die naaste grens van sodanige perseel, van die naaste punt van die naaste grens van enige kerk, skool, hospitaal of bioskoop of enige ander vermaaklikheids-, vergader- of ontspanningsplek; of

Penalty clause	Strafbepaling
<p>5. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—</p> <p>(1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;</p> <p>(2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and</p> <p>(3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention. 6299</p>	<p>6. Iedereen wat 'n bepaling van hierdie verordening oortree of in gebreke bly om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—</p> <p>(1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;</p> <p>(2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en</p> <p>(3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim. 6299</p>
<p align="center">WITZENBERG MUNICIPALITY:</p> <p align="center">BY-LAW RELATING TO THE KEEPING OF DOGS</p> <p align="center">(16-2004)</p> <p align="center">Purpose of By-Law</p> <ul style="list-style-type: none"> ● To provide for the control over the amount of dogs that may be kept, the breeding with dogs, control over dogs by their owners, pounding of stray dogs and the prevention of nuisances through the keeping of dogs. <p align="center">Definitions</p> <p>1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—</p> <p>“dog” for the purpose of sections 3 and 4 means a dog over the age of six months;</p> <p>“keep” in relation to a dog, includes to have such dog in possession, under control or in custody or to harbour such dog;</p> <p>“owner”, in relation to a dog, means any person who keeps a dog and includes any person to whom a dog has been entrusted or who has control of a dog in respect of any site within the area of jurisdiction of the Municipality where such dog is kept or is permitted to live or remain;</p> <p>“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;</p> <p>“nuisance” means, any act, omission or condition which is, in the opinion of the municipality, detrimental to health or offensive or injurious or which materially interferes with the ordinary comfort or convenience of the public or adversely affects the safety of the public or which disturbs the quiet of the neighbourhood;</p> <p>“premises” means any land, whether vacant, occupied or with buildings thereon;</p> <p>“public place” means any square, park, recreation ground, sports ground, lane, open space or enclosed place vested in the Municipality or other state authority or indicated as such on the Surveyor General’s records or utilized by the public or zoned as such in terms of the applicable zoning scheme or at any time declared or rendered such by the municipality or any other competent authority.</p>	<p align="center">WITZENBERG MUNISIPALITEIT:</p> <p align="center">VERORDENING INSAKE DIE AANHOU VAN HONDE</p> <p align="center">(16-2004)</p> <p align="center">Doel van Verordening</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Om voorsiening te maak vir beheer oor die getal honde wat aangehou mag word, die teel met honde, die beheer oor honde deur hulle eienaars, beslaglegging op rondloperhonde en die voorkoming van oorlaste deur die aanhouding van honde. <p align="center">Woordbepaling</p> <p>1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—</p> <p>“aanhou” met betrekking tot 'n hond, om toesig of beheer daaroor te hê of om dit in bewaring te hê of om skuilplek te bied aan sodanige hond;</p> <p>“eienaar”, met betrekking tot 'n hond, iemand wat 'n hond aanhou en omvat dit enige persoon aan wie 'n hond toevertrou is of wat beheer oor 'n hond het ten opsigte van enige terrein binne die regsgebied van die munisipaliteit waar sodanige hond aangehou word of toegelaat word om te lewe of te bly;</p> <p>“hond” vir doeleindes van artikels 4 en 5, 'n hond bo die ouderdom van 6 maande;</p> <p>“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;</p> <p>“oorlas” onder meer enige handeling, versuim of toestand wat na die mening van die munisipaliteit skadelik vir die gesondheid of aanstootlik of nadelig is of wat weselik inbreuk maak op die gewone gemak of gerief van die publiek of die veiligheid van die publiek nadelig raak of wat inbreuk maak op die stilte van die omgewing;</p> <p>“openbare plek” enige plein, park, ontspanningsterrein, sportterrein, steeg, oop ruimte of omheinde plek wat by die munisipaliteit of ander staatsgesag berus of as sulks op die Landmeter-Generaal se rekords aangetoon word of deur die publiek gebruik of wat as sulks ingevolge die toepaslike soneringskema gesoneer is of wat te enige tyd deur die munisipaliteit of enige ander bevoegde owerheid tot sodanig gemaak of verklaar is;</p>

“public road” means any road, street or thoroughfare or any other place which is commonly used by the public or any section thereof or to which the public or any section thereof has a right of access, and includes—

- (a) the verge of any such road, street or thoroughfare;
- (b) any footpath, sidewalk or similar pedestrian portion of a road reserve;
- (c) any bridge, ferry or drift traversed by any such road, street or thoroughfare;
- (d) any other work or object belonging to such road, street or thoroughfare, footpath or sidewalk, and
- (e) any premises with or without structures thereon, used or set aside as a public parking area or public parking place for the parking of motor vehicles whether or not access to such a parking area or place is free of charge.

Application of by-law

2. The provisions of sections 4 and 10 of this by-law shall not apply to premises which is zoned for agricultural purposes, provided that a person keeping dogs on premises zoned for agricultural purposes shall not be exempt from the provisions of any other by-laws or legislation with regard to the inception or bringing about of a nuisance.
3. The provisions of section 13 shall not apply to a guide dog which is utilised to accompany a blind person.

Number of dogs

4. Subject to the provisions of section 5, no person shall keep more than two dogs on any erf or premises without the prior written consent of the municipality.
5. A breeder of dogs who wishes to keep more than two dogs on—
 - (a) premises zoned for agricultural purposes, shall be entitled to do so without any restrictions.
 - (b) premises zoned for any purpose other than agricultural purposes, must obtain the prior written consent of the municipality.
6. An application for the municipality’s consent in terms of section 5 shall not be considered by the municipality unless it is satisfied that the size of the premises on which the dogs are to be kept is not less than 5 000 m².
7. The municipality’s consent in terms of section 5(b) to keep more than two dogs on a premises, shall be granted subject to such conditions and restrictions as the municipality may deem fit to impose.
8. The municipality may at any time revoke a consent granted in terms of section 5(b).

Control of dogs

9. No person shall—
 - (a) permit any bitch on heat owned or kept by him or her to be in any public road or public place without supervision;
 - (b) urge any dog to attack, worry or frighten any person or animal, except where necessary for the defence of such first-mentioned person or his or her property or of any other person;
 - (c) keep any dog which—

“openbare pad” enige pad, straat of deurgang of enige ander plek wat gewoonlik deur die publiek of ’n deel daarvan gebruik word of waartoe die publiek of ’n deel daarvan die reg van toegang het en ook—

- (a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige voetpad, sypaadjie of soortgelyke voetganger gedeelte van ’n padreserve;
- (c) enige brug, pont of drif waarvoor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop;
- (d) enige ander werk of voorwerp wat ’n deel uitmaak van of verbind is met of behoort tot daardie pad, straat, deurgang, voetpad of sypaadjie, en
- (e) enige perseel, met of sonder geboue of strukture daarop, wat gebruik word of daargestel is as ’n openbare parkeerarea of openbare parkeerplek vir die parkering van motorvoertuie ongeag of toegang tot sodanige parkeerplek of parkeerarea gratis is al dan nie.

“perseel” enige grond, hetsy onbebou, ge-okkupeer of met geboue daarop;

Toepassing van verordening

2. Die bepalings van artikels 4 en 10 sal nie op persele wat vir landboudoeleindes gesoneer is, van toepassing wees nie, met dien verstande dat ’n persoon wat honde aanhou op ’n perseel wat vir landboudoeleindes gesoneer is, nie vrygestel word van die bepalings van enige ander verordeninge van die munisipaliteit of wetgewing met betrekking tot die ontstaan of veroorsaking van ’n oorlas nie.
3. Die bepalings van artikel 13 sal nie van toepassing wees op ’n gidshond wat aangewend word vir die begeleiding van ’n blinde persoon nie.

Getal honde

4. Behoudens die bepalings van artikel 5, mag niemand meer as twee honde op enige erf of perseel aanhou sonder die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit nie.
5. ’n Teler van honde wat meer as twee honde wil aanhou op—
 - (a) ’n perseel wat vir landboudoeleindes soneer is, sal geregtig wees om aldus te doen sonder enige beperkinge.
 - (b) ’n perseel wat vir enige doeleindes anders as landbou-doeleindes soneer is, moet vooraf skriftelike toestemming van die munisipaliteit verkry.
6. ’n Aansoek vir die toestemming van die munisipaliteit ingevolge artikel 5 sal nie deur die munisipaliteit oorweeg word nie tensy die munisipaliteit tevrede is dat die grootte van die perseel waarop die honde aangehou sal word, nie minder as 500 m² is nie.
7. Die munisipaliteit se toestemming ingevolge artikel 5(b), om meer as twee honde op ’n perseel aan te hou, sal toegestaan word onderhewig aan sodanige voorwaardes en beperkings as wat die munisipaliteit mag nodig ag om op te lê.
8. Die munisipaliteit mag te enige tyd die toestemming wat ingevolge artikel 5(b) toegestaan is, terugtrek.

Beheer oor honde

9. Niemand mag—
 - (a) toelaat dat enige hitsige teef waarvan hy of sy die eienaar is of wat deur hom of haar aangehou word, sonder toesig in enige openbare pad of openbare plek is nie;
 - (b) enige hond aanspoor om enige persoon of dier aan te val, lastig te val of bang te maak nie, behalwe waar dit nodig is vir die verdediging van sodanige eersgenoemde persoon of sy of haar eiendom of van enige ander persoon;
 - (c) enige hond aanhou wat—

- (i) by barking, yelping, howling or whining;
 - (ii) by having acquired the habit of charging any vehicles, animals, poultry, pigeons or persons outside any premises where it is kept, or
 - (iii) by behaving in any other manner, interferes materially with the ordinary comfort, convenience, peace or quiet of neighbours, or
- (d) permit any dog owned or kept by such person—
- (i) to be in any public road or public place while suffering from mange or any other infectious or contagious disease;
 - (ii) which is ferocious, vicious or dangerous to be in any public road or public place, unless it is muzzled and held on a leash and under control of some responsible person;
 - (iii) to trespass on private property;
 - (iv) to constitute a hazard to traffic using any public road;
 - (v) to constitute or to his knowledge be likely to constitute a source of danger or injury to any person outside the premises on which such dog is kept, or
 - (vi) to be in any public road or public place except on a leash and under control of some responsible person.

Fencing of property

10. No person shall keep a dog if the premises where such a dog is kept, is not properly and adequately fenced to keep such dog inside when it is not on a leash.

Dogs shall not be a source of danger

11. Any person who keeps a dog on any premises shall keep such dog in such manner as not to be a source of danger to employees of the municipality entering upon such premises for the purpose of carrying out their duties. A notice to the effect that a dog is being kept on such premises shall be displayed in a conspicuous place.

Removal of offensive matter

12. If any dog defecates in any public road or public place, any person in charge of such dog shall forthwith remove the excrement, place it in a plastic or paper bag or wrapper and dispose of it in a receptacle provided for the deposit of litter or refuse.

Dogs on premises where food is sold

13. Any person being the owner or person in control of any shop or other place where food is prepared, sold or exposed for sale, shall not permit any dog to be or remain in or on such shop or place.

Seizure, impounding and destruction of dogs

14. Any dog, found in any public road or public place suffering from mange or any other infectious or contagious disease, or which is ferocious, vicious or dangerous, or which is badly injured, may be seized and destroyed by the municipality.
15. The municipality may seize and impound at a place designated by the municipality, any dog which is found in any public road or public place in contravention with the provisions of this by-law.
16. A dog impounded in terms of section 15 may be released to the owner of such dog upon payment of a fee determined by the

- (i) deur te blaf, te kef, te tjank of te huil;
 - (ii) deur in die gewoonte te geraak het om af te storm op enige voertuie, diere, pluimvee, duiwe of persone buite enige perseel waar die hond aangehou word, of
 - (iii) deur hom op enige ander wyse te gedra,
 - (iv) die gewone gemak, gerief, vrede of rus van bure wesenlik versteur nie, of
- (d) toelaat dat enige hond waarvan hy die eenaar is of wat deur sodanige persoon aangehou word—
- (i) in enige openbare pad of openbare plek is terwyl sodanige hond aan skurfte of enige ander besmetlike of aansteeklike siekte ly nie;
 - (ii) wat wild, kwaai of gevaarlik is, in enige openbare pad of openbare plek is nie tensy sodanige hond gemuilband is en aan 'n leiriem gehou word en onder beheer van 'n verantwoordelike persoon is;
 - (iii) op private eiendom oortree nie;
 - (iv) 'n gevaar uitmaak vir verkeer wat enige openbare pad gebruik nie;
 - (v) 'n bron van gevaar of besering uitmaak of na sy wete waarskynlik 'n bron van gevaar of besering sal uitmaak vir enige persoon buite die perseel waarop sodanige hond aangehou word nie, of
 - (vi) in enige openbare pad of openbare plek is nie behalwe as sodanige hond aan 'n leiriem gehou word en onder beheer van 'n verantwoordelike persoon is.

Omheining van eiendom

10. Niemand mag 'n hond aanhou indien die perseel waarop die hond aangehou word nie behoorlik en voldoende omhein is om sodanige hond binne te hou wanneer dit nie aan 'n leiband is nie.

Honde mag nie 'n bron van gevaar wees nie

11. Iedereen wat 'n hond op enige perseel aanhou, moet sodanige hond op so 'n wyse aanhou dat dit nie 'n bron van gevaar is vir die munisipaliteit se werknemers wat sodanige perseel betree met die doel om hul pligte uit te voer nie. 'n Kennisgewing ten effekte dat 'n hond op sodanige perseel aangehou word, moet op 'n opvallende plek vertoon word.

Verwydering van aanstootlike stowwe

12. Indien enige hond hom in enige openbare pad of openbare plek ontlas, moet enige persoon wat in beheer is van sodanige hond onmiddellik die ontlasting verwyder, dit in 'n plastiek of papiersak plaas of toedraai en dit wegdoen deur dit in 'n houer te plaas wat vir die wegdoen van rommel of vullis voorsien is.

Honde op persele waar voedsel verkoop word

13. Iedereen wat die eenaar of persoon in beheer is van enige winkel of ander plek waar voedsel voorberei, verkoop of te koop uitgestal word, mag nie toelaat dat enige hond in sodanige winkel of op sodanige plek is of bly nie.

Inbeslagneming, skut en afmaak van honde

14. Enige hond wat in 'n openbare pad of openbare plek aangetref word en wat aan skurfte of 'n ander besmetlike of aansteeklike siekte ly of wat kwaai, wild of gevaarlik is of ernstig beseer is, kan deur die munisipaliteit in beslag geneem en van kant gemaak word.
15. Die munisipaliteit kan op enige hond wat in 'n openbare pad of openbare plek gevind word strydig met die bepalings van hierdie verordening, beslag lê en skut op 'n plek deur die munisipaliteit bepaal.
16. 'n Hond wat kragtens artikel 15 geskut is, kan aan die eenaar van so 'n hond vrygestel word teen betaling van 'n bedrag soos deur die

municipality in addition to any costs, fines or taxes which may be outstanding in respect of such dog.

Liability

17. The municipality shall not be liable for any injury suffered or disease contracted by or damage caused to any dog as a result of or during its seizure, impounding, detention or destruction in terms of this by-law.

Penalty clause

18. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to a penalty not exceeding—
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
 - (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention. 6300

munisipaliteit bepaal, bykomend tot enige kostes, boetes of belasting wat ten opsigte van so 'n hond uitstaande mag wees.

Aanspreeklikheid

17. Die munisipaliteit is nie aanspreeklik vir enige besering of siekte opgedoen deur, of skade aangerig aan enige hond as gevolg van of gedurende die inbeslagneming, skut, aanhouding of afmaak daarvan kragtens hierdie verordening.

Strafbepaling

18. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met —
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
 - (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim. 6300

WITZENBERG MUNICIPALITY:

BY-LAW RELATING TO THE KEEPING OF POULTRY

(17-2004)

Purpose of By-Law

- To provide for the keeping of poultry, the circumstances under which they may be kept and the prevention of nuisances through the keeping of such poultry.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“nuisance” means, any act, omission or condition which is, in the opinion of the municipality, detrimental to health or offensive or injurious or which materially interferes with the ordinary comfort or convenience of the public or adversely affects the safety of the public or which disturbs the quiet of the neighbourhood;

“poultry” shall mean any fowl, goose, duck, turkey, peafowl, guinea fowl, muscovy duck, pigeon or dove, whether domesticated or wild; and

“premises” means any land, whether vacant, occupied or with buildings thereon;

Prohibition on keeping

2. (1) No person shall keep or cause to be kept any poultry on any premises without the written permission of the municipality; provided that the provisions of this section is not applicable

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:

VERORDENING INSAKE DIE AANHOUD VAN PLUIMVEE

(17-2004_

Doel van Verordening

- Om voorsiening te maak vir die aanhouding van pluimvee asook die omstandighede waaronder sodanige pluimvee aangehou mag word en die voorkoming van oorlaste deur die aanhouding van sodanige pluimvee.

Woordomskriving

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“pluimvee” ’n hoender, gans, eend, kalkoen, pou, tarentaal, makou of duif, hetsy mak of wild;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbeklede, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbeklede, raadslid, agent of werknemer;

“oorlas” onder meer enige handeling, versuim of toestand wat na die mening van die munisipaliteit skadelik vir die gesondheid of aanstootlik of nadelig is of wat wesenlik inbreuk maak op die gewone gemak of gerief van die publiek of die veiligheid van die publiek nadelig raak of wat inbreuk maak op die stilte van die omgewing; en

“perseel” enige grond, hetsy onbebou, ge-okkupeer of met geboue daarop;

Verbod op aanhouding

2. (1) Niemand mag enige pluimvee op enige perseel aanhou of laat aanhou sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit nie; met dien verstande dat die bepalings van hierdie artikel nie

to premises or land which is zoned for agricultural purposes or premises or land identified by the municipality where the keeping of poultry is permitted and indicated as such in an approved spatial development framework and zoning scheme.

- (2) A person who keeps poultry in terms of an approved land use, or on premises or land zoned for agricultural purposes, is not exempt from the provisions of any other by-laws of the municipality or legislation with regard to the inception or bringing about of a nuisance.
 - (3) An application for such permission shall be accompanied by a site plan indicating the situation of all structures, in which the poultry are to be kept, as well as the material that will be used, and the kind and the number of poultry that will be kept.
 - (4) The municipality has the right; when granting permission for the keeping of poultry, to determine the number and kind of poultry that may be kept and no person may keep more poultry than or poultry of a different kind to that determined by the municipality.
 - (5) The municipality shall not grant permission for the keeping of poultry if it appears from the site plan that the requirements of this by-law cannot be complied with.
 - (6) The municipality may withdraw such permission if at any stage the requirements of this by-law are not complied with. The municipality may prohibit the keeping of any kind of poultry in any area if the environment or the density of the population is such that the keeping of any poultry creates or may create a nuisance or health hazard.
3. No person shall keep poultry in a run or structure other than a poultry house, enclosed run or structure for which the municipality has granted permission and no person shall change or move such poultry-house, enclosed run or structure without the written permission of the municipality. No person, except members of a bona fide pigeon club, shall let loose any poultry outside the poultry-house and/or enclosed run for which permission has been granted by the municipality.

Location of structures

4. No person shall erect or use for the purpose of keeping poultry any poultry-house and/or enclosed run, any part of which is—
- (1) within 1,5 m of any door or window of any dwelling, domestic worker's quarters or inhabited outbuildings, or of any building where food is handled, kept or prepared, or of any street, or
 - (2) closer than 1,5 m from any building as mentioned in sub-section (1), or any fence, or
 - (3) of a vertical height greater than 2,4 m or lower than 1,2 m at any point; provided that where pigeons are kept the overall height shall not be greater than 3,6 m.

Nature of structures

5. No person shall erect or use for the purpose of keeping poultry any poultry-house which does not conform to the following requirements and which is not erected in workmanlike manner to the satisfaction of the municipality:
- (1) The walls, floor and roof shall be free from hollow spaces, enclosed inter-spaces or holes capable of harbouring rodents, vermin or poultry parasites.
 - (2) The floor shall be of brick, concrete, asphalt or other material approved by the municipality, and the surface thereof shall be smooth and graded to permit all swill and washings to be drained of.

van toepassing is op 'n perseel of grond wat vir landbou-doeleindes gesoneer is nie of op 'n perseel of grond wat deur die munisipaliteit geïdentifiseer is waar die aanhou van pluimvee toelaatbaar is en as sodanig aangedui word in 'n goedgekeurde ruimtelike ontwikkelingsraamwerk en soneringskema.

- (2) 'n Persoon wie pluimvee aanhou in terme van 'n goedgekeurde grondgebruik of op 'n perseel of grond wat vir landbou-doeleindes gesoneer is, word nie vrygestel van die bepalinge van enige ander verordeninge van die munisipaliteit of wetgewing met betrekking tot die ontstaan of veroorsaking van 'n oorlas nie.
 - (3) 'n Aansoek om sodanige toestemming moet vergesel word van 'n terreinplan waarop die ligging van alle strukture waarin die pluimvee aangehou gaan word, aangetoon word, asook die materiaal wat gebruik gaan word en die soort en getal pluimvee wat aangehou gaan word.
 - (4) Die munisipaliteit het die reg om by die verlening van toestemming om pluimvee aan te hou, die getal en soort pluimvee te bepaal wat aangehou kan word, en niemand mag 'n groter getal pluimvee of pluimvee van 'n ander soort aanhou as die wat die munisipaliteit bepaal het nie.
 - (5) As dit uit die terreinplan blyk dat die vereistes van hierdie verordening nie nagekom kan word nie, verleen die munisipaliteit nie toestemming vir die aanhou van pluimvee nie.
 - (6) Die munisipaliteit kan sodanige toestemming intrek indien die vereistes van hierdie verordening in enige stadium nie nagekom word nie. Die munisipaliteit kan verbied dat enige pluimvee in enige gebied aangehou word indien die omgewing of digtheid van die bevolking sodanig is dat die aanhou van enige pluimvee 'n oorlas of gevaar vir die gesondheid skep of kan skep.
3. Niemand mag pluimvee in 'n ander hok, kamp of struktuur aanhou as in 'n pluimveehok, pluimveekamp of struktuur waarvoor die munisipaliteit toestemming verleen het nie, en niemand mag sodanige hok, kamp of struktuur verander of verskuif sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit nie. Niemand, behalwe lede van 'n bona fide duiweklub, mag pluimvee buite die pluimveehok en/of pluimveekamp waarvoor die munisipaliteit toestemming verleen het, loslaat nie.

Ligging van Hokke

4. Niemand mag 'n pluimveehok en/of pluimveekamp oprig of gebruik vir die doel om pluimvee aan te hou nie waarvan enige gedeelte:—
- (1) binne 1,5 m is van 'n deur of venster na 'n woning, huiswerkerskwartiere of bewoonde buitegeboue, of van 'n gebou waar voedsel gehanteer, opgeberg of berei word, of van 'n straat, of
 - (2) nader as 1,5 m is van enige gebou wat in sub-artikel (1) genoem is, of van enige heining, of
 - (3) hoër as 2,4 m of laer as 1,2 m by enige punt is; met dien verstande dat waar duiwe aangehou word, die totale hoogte nie 3,6 m oorskry nie.

Aard van Hokke

5. Niemand mag 'n pluimveehok oprig of gebruik vir die doel om pluimvee aan te hou nie, wat nie aan die volgende vereistes voldoen en op vakkundige wyse ten genoë van die munisipaliteit opgerig is nie:—
- (1) Die mure, vloer en dak mag geen hol plekke, omheinde tussenruimtes of gate hê wat skuiling aan knaagdiers, ongediertes of pluimveeparasiete kan verleen nie.
 - (2) Die vloer moet van baksteen, beton, asfalt of ander materiaal wat deur die munisipaliteit goedgekeur is, wees, en die oppervlak daarvan moet glad wees en skuins loop sodat alle vuil en spoelwater kan weglou.

- (3) The walls shall be constructed of brick or concrete or other suitable material approved by the municipality for that purpose, and shall, except in the case of a pigeon-house for the keeping of pigeons be plastered with smoothed off cement plaster and be white-washed or painted with an oil paint inside and outside.
- (4) The roof shall be of asbestos or corrugated iron or other suitable material approved by the municipality.

Prevention of nuisances

6. Every person keeping or causing to be kept poultry in any poultry-house and/or enclosed run shall:
 - (1) maintain such poultry-house and/or enclosed run at all times in a thoroughly clean condition and free from rodents, vermin and parasites.
 - (2) cause all poultry manure to be properly stored in a non-corrugated metal bin with a close-fitting cover or other container as approved by the municipality;
 - (3) feed such poultry in a proper manner so as not to cause a nuisance or to attract rodents, flies or other vermin, and any residual food or other putrescible matter shall be removed at least once every day from the poultry-house and/or enclosed run;
 - (4) store all poultry food in metal or other rodent-proof containers, so as to be inaccessible to rodents, and
 - (5) keep or cause to be kept no greater number of poultry in any one poultry-house and/or enclosed run than one bird, and in the case of pigeons two birds, per 0,36 m² of the total floor area of such poultry house and/or enclosed run, and shall not keep any poultry that creates a nuisance by crowing or cackling.

Removal of litter

7. No person shall place, throw, leave or allow to remain on any premises any poultry litter, refuse or manure in such manner or for such period as to favour the breeding of flies or attract rodents or other vermin to such premises.
8. The municipality may by notice in writing addressed to any person keeping or causing to be kept any poultry in a poultry-house and/or enclosed run, prohibit the use of any such poultry-house and/or enclosed run if, in the opinion of the municipality, it is unfit, undesirable or objectionable by reason of its locality, construction or manner of use.

Packaging

9. No person shall confine poultry in crates which do not conform to the following requirements:
 - (1) the floor area of a crate containing turkeys or geese shall be not less than 0,09 m² per bird confined therein, and the height of such crate shall be not less than 750 mm.
 - (2) The floor area of a crate containing other poultry shall be not less than 0,045 m² per bird and the height of such crate shall be not less than 500 mm.
 - (3) The floors of such crates shall be constructed of solid wood or other solid material.
 - (4) Each crate shall be provided with two drinking vessels fixed in opposite corners of the crate and filled with fresh water. Such vessels shall be of the unspillable type and not less than 125 mm in depth and 100 mm in diameter.
 - (5) Each crate shall be provided with suitable receptacles containing food.
 - (6) Different species of poultry shall not be placed in the same crate.

- (3) Die mure moet van baksteen of beton of ander geskikte materiaal wees wat vir die doel deur die munisipaliteit goedgekeur is, en moet, behalwe in die geval van 'n hok vir die aanhou van duive, met glad afgewerkte sementpleister gepleister wees, en moet aan die binnekant en buitekant afgewit of met olievers geverf wees.

- (4) Die dak moet van asbes of golfyster of ander geskikte materiaal wees wat deur die munisipaliteit goedgekeur is.

Voorkoming van oorlaste

6. Elke persoon wat pluimvee in 'n pluimveehok en/of pluimveekamp aanhou of laat aanhou:
 - (1) moet sodanige pluimveehok en/of pluimveekamp te alle tye in 'n deeglik skoon toestand en vry van knaagdiere, ongediertes en parasiete hou;
 - (2) moet alle pluimveemis behoorlik opberg in 'n nie-gegolfdemetaalbak met 'n dig passende deksel of ander houers soos deur die munisipaliteit goedgekeur;
 - (3) moet sodanige pluimvee op 'n behoorlike wyse voer sodat dit nie 'n oorlast veroorsaak of knaagdiere, vlieë of ander ongediertes aanlok nie, en alle oorskietkos of ander verderfbare stof moet minstens een maal elke dag uit die pluimveehok en/of pluimveekamp verwyder word;
 - (4) moet alle pluimveekos in metaal- of ander bakke bêre wat vir knaagdiere ontoeganklik is, en
 - (5) mag nie 'n groter getal pluimvee in een besondere pluimveehok en/of pluimveekamp as een voël, en in die geval van duive, twee voëls, per 0,36 vierkante meter van die totale vloer ruimte van sodanige pluimveehok en/of pluimveekamp aanhou of laat aanhou nie, en mag geen pluimvee aanhou wat 'n oorlast veroorsaak deur te kraai of te kekkel nie.

Wegdoen van vullis

7. Niemand mag pluimveeskroeg, vullis of mis op so 'n wyse of vir so 'n tydperk op 'n perseel plaas, gooi, laat of toelaat dat dit daarop bly sodat dit die uitbroei van vlieë bevorder word of knaagdiere of ander ongediertes daardeur na sodanige perseel aangelok word nie.
8. Die munisipaliteit kan, deur middel van die betekening van 'n skriftelike kennisgewing aan iemand wat pluimvee in 'n pluimveehok en/of pluimveekamp aanhou of laat aanhou, die gebruik van sodanige pluimveehok en/of pluimveekamp verbied indien dit na die mening van die munisipaliteit ongeskik, ongewens of aanstootlik is weens die ligging of bou daarvan of die wyse waarop dit gebruik word.

Verpakking

9. Niemand mag pluimvee in kratte wat nie aan die volgende vereistes voldoen nie plaas nie:
 - (1) Die vloer ruimte van 'n krat wat kalkoene of ganse bevat, moet minstens 0,09 m² per voël, wees wat daarin geplaas word, en die hoogte van sodanige krat moet minstens 750 mm wees.
 - (2) Die vloer ruimte van 'n krat wat ander pluimvee bevat, moet minstens 0,045 m² per voël wees en die hoogte van sodanige krat moet minstens 500 mm wees.
 - (3) Die vloere van sodanige kratte moet van soliede hout of ander soliede materiaal wees.
 - (4) Twee drinkbakke met vars water, wat in teenoorgestelde hoeke van die krat aangebring is, moet in elke krat verskaf word. Sodanige bakke moet van die onstortbare soort en minstens 125 mm diep en 100 mm in deursnee wees.
 - (5) Elke krat moet geskikte bakke met kos bevat.
 - (6) Verskillende soorte pluimvee mag nie in dieselfde krat geplaas word nie.

Penalties	Strafbepaling
<p>10. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—</p> <p>(1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;</p> <p>(2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and</p> <p>(3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention or failure. 6301</p>	<p>10. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met —</p> <p>(1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;</p> <p>(2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en</p> <p>(3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim. 6301</p>

WITZENBERG MUNICIPALITY:

BYLAW FOR THE PREVENTION OF NUISANCES

(18-2004)

Purpose of By-Law

- To promote the achievement of a safe, peaceful and healthy environment for the benefit of residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate nuisances.

Defenitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“premises” means any land, whether vacant, occupied or with buildings thereon;

“municipal area” means the municipal area of Witzenberg;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“objectionable material” means garden litter, rubbish, waste material, grass, vegetation, rubble, scrap metal, article or thing, disused motor cars, machinery or other vehicles, as well as the disused parts thereof, refuse from any building operations, or any refuse capable of being dumped on any land or premises, including new or used building materials not necessarily required in connection with bona fide building operations actually in progress on any land, and includes any solid, liquid or gas which is or may become offensive or dangerous or injurious to health or which materially interferes with the ordinary comfort or convenience of the public or which is detrimental to the tidiness of the premises and adjacent property;

“public nuisance” means any act, omission or condition which is offensive, which is injurious or dangerous to health, which materially interferes with the ordinary comfort, convenience, peace or quiet of the public or which adversely effects the safety of the public;

“public place” means any square, building, park, recreation ground or open space which:—

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:

VERORDENING VIR DIE VOORKOMING VAN OORLASTE

(18-2004)

Doel van Verordening

- Om die verwesenliking van 'n veilige, rustige en gesonde omgewing tot voordeel van inwoners in die regsgebied van die munisipaliteit te bevorder;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om oorlaste te reguleer.

Woordomskrywing

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“aanstootlike materiaal” tuinvullis, vuilgoed, afvalmateriaal, gras, plantegroei rommel, afval yster, voorwerp of ding, in onbruik geraakte motors, masjinerie of ander voertuie asook die in onbruik geraakte onderdele daarvan, vullis van enige bou werksaamhede, of enige vullis wat op enige grond of perseel gestort kan word, met inbegrip van nuwe of gebruikte boumateriaal wat nie noodwendig nodig is in verband met bona fide bou bedrywighede wat werklik op enige grond aan die gang is nie, en omvat dit enige vaste stof, vloeistof of gas wat aanstootlik of gevaarlik of nadelig vir die gesondheid is of kan word, of wat wesenlik inbreuk maak op die gewone gemak of gerief van die publiek of wat afbreuk doen aan die sindelikeheid van die perseel en aanliggende eiendom;

“dorpsgebied” 'n groep van stukke grond of onderverdelings van 'n stuk grond wat met openbare oopruimtes verbind is en wat hoofsaaklik gebruik word vir woon- industriële- besigheids- of dergelyke doeleindes of wat bedoel is om aldus gebruik te word;

“perseel” enige grond, hetsy onbebou, ge-okkupeer of met geboue daarop;

“munisipale gebied” die munisipale gebied van Witzenberg;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleider, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleider, raadslid, agent of werknemer;

“openbare oorlas” enige handeling, versuim of toestand wat aanstootlik is, wat nadelig of gevaarlik is vir die gesondheid, wat

- (a) is vested in the Municipality;
- (b) the public has the right to use, or
- (c) is shown on a general plan of a township filed in a deeds registry or a Surveyor-General's office and has been provided for or reserved for the use of the public or the owners of erven in such township;

“public road” means any road, street or thoroughfare or any other place (whether a thoroughfare or not) which is commonly used by the public or any section thereof or to which the public or any section thereof has a right of access, and includes:—

- (a) the verge of any such road, street or thoroughfare;
- (b) any bridge, ferry or drift traversed by any such road, street or thoroughfare, and
- (c) any other work or object forming part of or connected with or belonging to such road, street or thoroughfare;

“township” a group of pieces of land, or subdivisions of a piece of land which are combined with public places and are used mainly for residential- industrial- business or similar purpose, or are intended to be so used;

Enforcement

2. The municipality may, whenever it regards it necessary to do so, enter any premises at any reasonable time to ensure compliance with this by-law.

Behaviour and conduct

3. Notwithstanding the provisions of any other by-law no person shall:
 - (a) dump, accumulate or place or cause or permit to be dumped, accumulated or placed objectionable material in or on any premises, street, drain, water furrow, sewer, thoroughfare, public square or commonage except at such place or places as the municipality may from time to time set aside or approve for such purposes, provided however that the municipality may permit public garages, workshops and other trades, subject to such conditions as may be imposed in each case, to keep, store, repair, dismantle or re-assemble any motor vehicle or other vehicle or apparatus on premises approved by the municipality;
 - (b) do work on any premises or use any building or land for purposes calculated to depreciate or to disfigure such premises or to intpremisesere with the convenience or comfort of the neighbours or to become a source of danger to any person should the municipality be of the opinion that this provision is being ignored, the municipality may instruct that such work or use be discontinued forthwith and that the previous condition be reinstated;
 - (c) carry on any trade, business or profession on any premises in the municipal area which may in the opinion of the municipality be a source or become a source of discomfort or annoyance to the neighbourhood;
 - (d) deposit, leave, spill, drop or place any fruit or vegetable peels, broken bottles, glass, refuse or any objectionable material or thing which is offensive or likely to cause annoyance, danger or injury to persons in or upon any premises, street or public place;
 - (e) allow any premises to be overgrown with bush, weeds or grass or other vegetation except cultivated trees, shrubs and grass to such extent that, in the opinion of the municipality it may be used as a shelter by vagrants, wild animals or vermin or may threaten the public health or the safety of any member of the community or may promote the spread of fires or cause the premises to be unsightly or objectionable or detrimental to the value of adjacent property;

die gewone gemak, gerief, rus of stilte van die publiek weselik belemmer, of wat die veiligheid van die publiek nadelig raak;

“openbare pad” enige pad, straat of deurgang of enige ander plek (hetsy ’n deurgang aldan nie) wat algemeen gebruik word deur die publiek of enige gedeelte daarvan of waartoe die publiek of ’n deel daarvan die reg van toegang het, en ook—

- (a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige brug, pont of drif waaroor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop; en
- (c) enige ander werk of voorwerp wat ’n deel uitmaak van of verbind is met of behoort tot daardie pad, straat of deurgang;

“openbare plek” enige plein, gebou, park, ontspanningsoord of oop terrein wat—

- (a) by die Munisipaliteit berus;
- (b) die publiek die reg het om te gebruik, of
- (c) getoon word op ’n algemene plan van ’n dorpsgebied in ’n akterregistrasiekantoor van ’n landmeter-generaal en wat verskaf is vir of gereserveer is vir die gebruik van die publiek of die eienaars van erwe in sodanige dorpsgebied;

Afdwingingsbepalings

2. Die Munisipaliteit kan, wanneer hy dit dienstig en nodig ag om dit te doen, enige perseel op enige redelike tyd betree om nakoming van hierdie verordening te verseker.

Gedrag en optrede

3. Ondanks die bepalinge van enige ander verordening mag niemand—
 - (a) aanstootlike materiaal in of op enige perseel, straat, riool, watersloot, deurgang, openbare plein of dorpsgronde stort, ophoop of plaas of laat stort, ophoop of plaas of toelaat dat dit daarin of daarop gestort, opgehoop of geplaas word nie, behalwe op die plek of plekke wat die munisipaliteit van tyd tot tyd vir sodanige doeleindes afsonder of goedkeur; met dien verstande egter dat die munisipaliteit toestemming aan openbare garages, werkswinkels en ander bedrywe kan verleen, onderworpe aan die voorwaardes wat in elke geval gestel word, vir die hou, opberging, herstel, aftakeling of hermontering van enige motorvoertuig of ander voertuig of apparaat op persele wat deur die munisipaliteit goedgekeur is;
 - (b) werk op enige perseel uitvoer of ’n gebou of gronde gebruik vir doeleindes wat daarop bereken is om sodanige perseel in waarde te laat verminder of dit te ontsier of om inbreuk te maak op die gerief of gemak van die bure of om ’n bron van gevaar vir enige persoon te word nie. Indien die munisipaliteit van mening is dat hierdie bepaling verontagsaam word, kan hy gelas dat sodanige werk of gebruik onmiddellik gestaak word en dat die vorige toestand herstel word;
 - (c) enige handel, besigheid of beroep uitoefen op enige perseel in die munisipale gebied wat na die mening van die munisipaliteit ’n bron van ongerief of ergernis vir die omgewing is of kan word nie;
 - (d) enige vrugte- of groenteskille, gebreke bottels, glas, vullis of enige aanstootlike materiaal of ding wat aanstootlik is of waarskynlik ergernis, gevaar of besering sal veroorsaak aan persone in of op enige perseel, straat of openbare plek stort, laat bly, uitgooi, neergooi of plaas nie;
 - (e) toelaat dat enige perseel met bosse, onkruid of gras of ander plantegroei, uitgesonderd gekweekte bome, struik en gras begroei word in so ’n mate dat dit na die mening van die munisipaliteit gebruik kan word as ’n skuilplek vir rondlopers, wilde diere of ongediertes of dat dit die gesondheid of die veiligheid van ’n lid van die gemeenskap kan bedreig of die verspreiding van brande kan bevorder nie of tot gevolg het dat die perseel onooglik of aanstootlik vertoon en derhalwe afbreuk doen aan die waarde van aanliggende eiendom;

(f) allow any premises to be dirty, neglected or infested with rodents, snakes, mosquitoes, flies, ticks, bugs or other insects harmful to health, or allow any offensive odours or gasses to emanate from such premises; (g) allow the fencing of any premises to fall into a state of disrepair or to become unsightly or dilapidated; (h) allow any building or structure or any portion thereof on any premises to fall into a dilapidated, neglected or unsightly state, or fail to maintain the roof-water disposal system, pipes, sewers, drains, water fittings, waste water fittings, water closet fittings and all other appurtenances forming part of or attached to any building or structure in good and sound repair, or fail to maintain the walls of any building or structure free from dampness; (i) use or cause or permit to be used any stoep and/or verandah of any shop or business premises or vacant land adjoining such shop or business premises for the purpose of storing, stacking, dumping, disposing, displaying, keeping, selling or offering for sale any goods, articles or merchandise; (j) use or cause or permit any shop or business premises or vacant land adjoining such shop or business premises or any portion thereof which is open or visible to the public for the purpose of storing, stacking, dumping, disposing, or keeping any waste material, refuse, cartons, crates, containers or other articles of a like nature; (k) enclose or cause or permit the enclosing of any stoep or verandah of any shop or business premises by means of movable or immovable structures, objections, articles or devices otherwise than by such means as the municipality may approve; (l) keep on his premises any animal or bird which creates a disturbance or a nuisance to the neighbours by making frequent and excessive noise; (m) deposit or keep or cause or suffer to be deposited or kept any night soil on any premises, except in a proper sanitary convenience approved by the municipality and in accordance with any by-law of the municipality; (n) keep or cause or suffer to be kept upon his premises any sanitary convenience of such nature that it is a nuisance or is offensive or injurious or dangerous to health; (o) defoul, misuse or damage any public convenience or any convenience provided in any public building or place of public entertainment; (p) carry or convey, or cause or permit to be carried or conveyed through or in any street or public place, any objectionable material or thing, liquid or solid, which is or may become offensive or dangerous or injurious to health, unless such objectionable material or thing is covered with a suitable material to prevent the creation of any nuisance; (q) bury or dispose of any dead body in any unauthorised place; (r) permit the carcass of any animal, being his property or of which he is in charge, and which has died on his premises or elsewhere in the municipal area, to remain unburied; (s) cause or permit any stream, pool, ditch, drain, gutter, watercourse, sink, bath, cistern, water closet, privy or urinal on any land or premises owned or occupied by him or of which he is in charge to be or become so foul or in such a state or to be so situated or constructed as to be offensive or dangerous or injurious to health; (t) cause or permit any foul or polluted water or any foul liquid or objectionable material to run or flow from any premises	(f) toelaat dat enige perseel vuil, verwaarloos of met knaagdiere, slange, muskiete, vlieë, bosluise, luise of ander insekte wat skadelik is vir die gesondheid, besmet is, of toelaat dat enige onaangename reuke of gasse op sodanige perseel afgegee word nie; (g) toelaat dat die omheining van enige perseel in 'n vervalle, onooglike of verwaarloosde toestand raak nie; (h) toelaat dat 'n gebou of struktuur of enige gedeelte daarvan op enige perseel in 'n vervalle, verwaarloosde of onooglike toestand raak nie, of in gebreke bly om die dakwater-wegdoenstelsel, pype, vuilriole, riole, water-, afvalwater- en spoelklosettoerusting en alle ander toebehore wat deel uitmaak van of bevestig is aan enige gebou of struktuur, in 'n goeie en heel toestand te hou, of in gebreke bly om die mure van enige gebou of struktuur vogvry te hou nie; (i) enige stoep en/of veranda van enige winkel of besigheidsperseel of onbeboude grond wat aan sodanige winkel of besigheidsperseel grens, gebruik of laat gebruik of toelaat dat dit gebruik word vir die doel om enige goedere, artikels of handelsware op te berg, op te stapel, te stort, weg te doen, uit te stal, te hou, te verkoop of vir verkoop aan te bied nie; (j) enige winkel of besigheidsperseel of onbeboude grond wat aan sodanige winkel of besigheidsperseel grens of enige gedeelte daarvan wat vir die publiek toeganklik of sigbaar is, gebruik of laat gebruik of toelaat dat dit gebruik word vir die doel om enige afvalmateriaal, vullis, kratte, kartondose, houers of ander artikels van 'n dergelyke aard op te berg, op te stapel, te stort, weg te doen of te hou nie; (k) enige stoep of veranda van enige winkel of besigheidsperseel deur middel van los of vaste strukture, voorwerpe, artikels of toestelle toemaak of laat toemaak of toelaat dat dit daardeur toegemaak word nie, behalwe deur die middels wat die munisipaliteit goedkeur; (l) op sy perseel 'n dier of voël aanhou wat deur gedurig en te veel te lawaai, die bure steur of vir hulle tot oorlas is nie; (m) nagvuil op 'n perseel stort of hou of laat stort of hou of toelaat dat dit daarop gestort of gehou word nie, behalwe in 'n behoorlike sanitêre gemak wat die munisipaliteit goedgekeur het en ooreenkomstig enige verordening van die munisipaliteit; (n) op sy perseel 'n sanitêre gemak hou of laat hou of toelaat dat dit daarop gehou word wat van so 'n aard is dat dit 'n oorlas of aanstootlik of nadelig of gevaarlik vir die gesondheid is nie; (o) 'n openbare gemak of 'n gemak wat in 'n openbare gebou of openbare plek voorsien is, bevuil, misbruik of beskadig nie; (p) enige aanstootlike materiaal of ding, vloeibaar of vas, wat aanstootlik of gevaarlik of nadelig vir die gesondheid is of kan word, deur of in 'n straat of openbare plek dra of vervoer of laat dra of vervoer of toelaat dat dit daardeur of daarin gedra of vervoer word nie, tensy sodanige aanstootlike materiaal of ding met geskikte materiaal bedek is om te voorkom dat 'n oorlas ontstaan; (q) 'n lyk op 'n onwettige plek begrawe of wegdoen nie; (r) toelaat dat die karkas van 'n dier wat sy eiendom of onder sy beheer is en wat op sy perseel of elders in die munisipale gebied gevrek het, onbegrawe bly nie; (s) duld of toelaat dat 'n spruit, poel, sloot, riool, geut, waterloop, opwasbak, bad, tenk, spoelkloset, privaat of urinaal op enige grond of perseel wat aan hom behoort of deur hom ge-okkupeer word of onder sy beheer is, so vuil word of in so 'n toestand verkeer of verval of so geleë is of gehou word dat dit aanstootlik of gevaarlik of nadelig vir die gesondheid is nie; (t) duld of toelaat dat vuil of besoedelde water of enige vuil vloeistof of aanstootlike materiaal vanaf 'n perseel wat aan

owned or occupied by him, whether occupied for trade, business, manufacturing, dwelling or any other purpose, into any street or on any land;

- (u) commit or cause or permit to be committed, any act which may pollute any water which inhabitants of the municipality have the right to use or which is provided or deserved for the use of such inhabitants;
- (v) bathe or wash himself or any animal or article or clothing or any other article or thing in any public stream, pool or water trough or at any public hydrant or fountain or at any place which has not been set aside by the municipality for any purpose;
- (w) disturb the public peace in any street or public place by making unseemly noises or by shouting, insistent hooting, wrangling or quarrelling, or by collecting a crowd or by organising any demonstration or by fighting or challenging to fight, or by striking with or brandishing or using in a threatening manner any stick or other weapon or by any other riotous, violent or unseemly behaviour at any time of the day or night, or by loitering in any street or public place or by gathering in crowds on pavements;
- (x) advertise wares or services in any street or public place by means of any megaphone, loudspeaker, or similar device or by insistent shouting, striking of gongs, blowing of horns or ringing of bells in such manner as to constitute a public nuisance in the neighbourhood;
- (y) in or upon any property or premises disturb the public peace in the neighbourhood of such premises by making therein or thereon any unseemly noises, or by shouting, wrangling, quarrelling and singing or by playing therein or thereon a musical instrument or use or permit to be used any musical instruments, radios, television sets or the like or any loudspeaker or other device for the reproduction or amplification of sound, in such manner or at such a time or in such circumstances that the sound thereof is audible beyond the boundaries of such property or premises and materially intpremiseseres with the ordinary comfort, convenience, peace or quiet of the occupiers of surrounding properties;
- (z) in any street or public place use any abusive or threatening language or commit any act which may or is calculated to cause a breach of the peace;
- (za) solicit alms in any street or public place or endeavour by the exposure of wounds, sores, injuries or deformities or the production of begging letters to obtain alms, or
- (zb) cleanse or wash any vehicle or part in any street or public place.
- (zc) discharge any fire-arm, airgun or air pistol on any premises except premises or land used for agricultural purposes and which does not form part of a general plan for a township.

Failure to comply with provisions

4. (1) Where any material, article or thing of whatsoever nature has been accumulated, dumped, stored or deposited on any premises, or where there is an overgrowth of bush, weeds, grass or vegetation on any premises in contravention of section 2(a), (d) and (e) the municipality may serve a notice on—
- (a) the person directly or indirectly responsible for such accumulation, dumping, storing or depositing;
 - (b) the owner of such material, article or thing, whether or not he is responsible for such accumulation, dumping, storage or depositing;
 - (c) the owner of the premises on which such accumulation, dumping, storage or depositing takes place, whether or not he is responsible therefor, or

hom behoort of deur hom ge-okkupeer word, ongeag of dit vir handels-, besigheids-, fabrieks-, woon- of enige ander doeleindes ge-okkupeer word, in 'n straat of op enige grond afloop of vloei nie;

- (u) 'n daad pleeg of laat pleeg of toelaat dat dit gepleeg word wat kan lei tot die besoedeling van water wat inwoners van die munisipaliteit die reg het om te gebruik of wat vir die gebruik van sodanige inwoners verskaf of afgesonder is nie;
- (v) in 'n openbare stroom, dam of watertrog baai of hom of 'n dier of kledingstuk of 'n ander artikel of ding daarin of by 'n openbare brandkraan of fontein of op 'n plek wat nie deur die munisipaliteit vir enige sodanige doel afgesonder is, was nie;
- (w) te eniger tyd gedurende die dag of nag die openbare vrede in 'n straat of openbare plek versteur deur onbetaamlike geluide te maak of deur te skreeu, aanhoudend te toeter, te twis of rusie te maak, of deur 'n skare byeen te bring, of deur 'n betoging te reël, of deur bakleiery of 'n uitdaging tot 'n bakleiery, of deur met 'n stok of ander wapen te slaan of dit te swaai of op 'n dreigende wyse te gebruik, of deur enige ander oproerige, geweldadige of onbetaamlike gedrag of deur in enige straat of openbare plek te slenter, of deur op sypaadjies te vergader of saam te drom nie;
- (x) ware of dienste in 'n straat of openbare plek adverteer deur middel van 'n megafoon, luidspreker of dergelike toestel of deur aanhoudend te skreeu, op 'n ghong te slaan, toeters te druk of klokke te lui op so 'n wyse dat dit 'n openbare oorlas in die buurt uitmaak nie;
- (y) in of op enige eiendom of perseel die openbare vrede in die omgewing van sodanige perseel versteur deur daarin of daarop onbetaamlike geluide te maak, te skreeu, te twis, rusie te maak of te sing, of daarin of daarop 'n musiekinstrument bespeel of 'n musiekinstrument, radio, televisie of dergelike toestel of enige luidspreker of ander toestel vir die reproduksie of versterking van klank, gebruik of toelaat dat dit gebruik word op so 'n wyse of op so 'n tyd of in sulke omstandighede dat die klank daarvan hoorbaar is buite die grense van sodanige eiendom of perseel en die gewone gerief, gemak, vrede en rus van die okkupeerders van omliggende eiendomme wesenlik versteur nie;
- (z) in enige straat of openbare plek beledigende of dreigende taal besig of iets doen wat die vrede kan versteur of wat daarop bereken is om die vrede te versteur nie;
- (za) in enige straat of openbare plek om aalmoese bedel of deur die vertoning van wonde, sere, beserings, gebreke of bedelbriewe aalmoese probeer verkry nie, of
- (zb) 'n voertuig of stuk gereedskap in 'n straat of openbare plek skoonmaak of was nie;
- (zc) 'n vuurwapen, windbuks of windpistool op enige perseel, behalwe 'n perseel of grond wat aangewend word vir landboudoeleindes en wat nie deel vorm 'n algemene plan van 'n dorpsgebied nie, afvuur nie.

Versuim om aan bepalings te voldoen

4. (1) Indien enige materiaal, voorwerp of ding van water aard ook al op enige perseel opgehoop, gestort, opgeberg of geplaas is of waar enige perseel met bosse, onkruid, gras of plantegroei oorgroei is in stryd met artikel 3(a), (d) en (e) kan die munisipaliteit 'n kennisgewing beteken aan:
- (a) die persoon wat regstreeks of onregstreeks vir sodanige ophoping, storting, opberging of plasing verantwoordelik is;
 - (b) die eienaar van sodanige materiaal, voorwerp of ding, ongeag of hy vir sodanige ophoping, storting, opberging of plasing verantwoordelik is of nie;
 - (c) die eienaar van die perseel waarop sodanige ophoping, storting, opberging of plasing plaasvind, ongeag of hy daarvoor verantwoordelik is of nie, of

- (d) the owner of the premises on which there is an overgrowth of bush, weeds, grass or vegetation,

requiring such persons or owners to dispose of, destroy or remove such material, article or thing or to clear such overgrowth to the satisfaction of the municipality.

- (2) Should any person or owner fail to comply with the requirements of a notice in terms of subsection (1) within the period stipulated by the municipality, the municipality may itself dispose of or destroy or remove such material, article or thing, or clear the overgrowth from any premises at the cost of any one or more of the persons or owners mentioned in subsection (1)(a), (b), (c) and (d).
- (3) Where on any premises there is a contravention of section 2(f), (g), (h) and (t) the municipality may at its discretion serve a notice on either the owner or the occupier to abate the nuisance.
- (4) Where on any premises there is a contravention of section 3(i) to 3(s) and 3(u) to (3)(zb) the municipality may at its discretion serve a notice on the owner or occupier or alleged defaulter to cease the activities or to remedy the situation to the satisfaction of the municipality.

Sanitary facilities at construction sites

5. Every person engaged in building operations, road construction or construction work of any nature shall, when required to do so, provide adequate sanitary accommodation for himself and his employees to the satisfaction of and in accordance with any requirements specified by the municipality.

Unlawful occupation

6. (1) No person shall, without the permission of the municipality, occupy or permit to be occupied for human habitation a caravan, tent or other similar shelter of any description except on an authorised camping or caravan site controlled by the municipality or any other camping or caravan site which conforms with the provisions of the by-laws relating to such caravan parks or camping sites.
- (2) The municipality may serve notice on any person who is occupying a caravan, tent or shelter in contravention of subsection (1) to vacate such caravan, tent or shelter within 3 days after the service of such notice, failing which, such person shall be guilty of an offence.

Penalties

7. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention.

6493

- (d) Die eienaar van die perseel wat met bosse, onkruid, gras of plantegroei oorgroei is,

waarin daar van sodanige persone of eienaars vereis word om sodanige materiaal, voorwerp of ding weg te doen, te vernietig of te verwyder of om sodanige oorgroei sel ten genoeë van die munisipaliteit te verwyder.

- (2) Indien enige persoon of eienaar in gebreke bly om binne die tydperk wat deur die munisipaliteit bepaal is, aan die vereistes van 'n kennisgewing ingevolge subartikel (1) te voldoen, kan die munisipaliteit self sodanige materiaal, voorwerp of ding wegdoen, vernietig of verwyder of die oorgroei sel van enige perseel verwyder op koste van enigen of meer van die persone of eienaars in subartikel (1)(a), (b), (c) en (d) gemeld.
- (3) Waar daar op enige perseel 'n oortreding van artikel 3(f), (g), (h) en (t) plaasvind, kan die munisipaliteit na goeë dunnke 'n kennisgewing aan of die eienaar of die okkupeerder beteken om die oorlas te verwyder.
- (4) Waar daar 'n oortreding van artikel 3(i) tot 3(s) en 3(u) tot 3(zb) plaasvind kan die munisipaliteit na goeë dunnke 'n kennisgewing op die eienaar of okkupeerder of beweerde oortreder beteken om binne 'n bepaalde tyd die handeling te staak of die toestand tot genoeë van die munisipaliteit reg te stel.

Sanitêre geriewe by konstruksiepersele

5. Iedereen wat met bouwerk, padbou of konstruksiewerk van enige aard besig is, moet, wanneer dit van hom vereis word, voldoende sanitêre geriewe vir hom en sy werknemers verskaf ten genoeë van en ooreenkomstig enige vereistes gestel deur die munisipaliteit.

Onwettige bewoning

6. (1) Niemand mag sonder die toestemming van die munisipaliteit 'n woonwa, tent of ander soortgelyke beskutting van enige aard vir menslike bewoning okkupeer of toelaat dat dit daarvoor ge-okkupeer word nie, behalwe op 'n gemagtigde woonwa- of kampeerterrein wat deur die munisipaliteit beheer word of enige ander woonwa- of kampeerterrein wat voldoen aan die bepalings van die verordeninge wat op sodanige woonwaparke of kampeerterreine van toepassing is nie.
- (2) Die munisipaliteit kan aan enige persoon wat 'n woonwa, tent of beskutting in stryd met subartikel (1) okkupeer, 'n kennisgewing beteken om sodanige woonwa, tent of beskutting binne 3 dae na die betekening van sodanige kennisgewing te ontruim, by gebreke waarvan sodanige persoon skuldig is aan 'n misdryf.

Strafbepalings

7. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, of óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

6493

WITZENBERG MUNICIPALITY:**PUBLIC AMENITIES BY-LAW****(19-2004)****Purpose of By-Law**

- To promote the achievement of a safe and peaceful environment;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the use and management of public amenities.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“notice” means official notice displayed at every entrance to or at a conspicuous place at or on a public amenity and in which the municipality shall make known provisions and directions adopted by it in terms of this by-law;

“public amenity” means—

- (a) any land, square, camping site, swimming bath, river, public resort, recreation site, nature reserve, zoo-logical, botanical or other garden, park or hiking trail which is the property of the municipality, including any portion thereof and any facility or apparatus therein or thereon;
- (b) any building, structure, hall, room, or office including any part thereof and any facility or apparatus therein, which is the property of, or is possessed, controlled or leased by the municipality and to which the general public has access, whether on payment of admission fees or not;

but excluding:

- (i) any public road or street;
- (ii) any public amenity contemplated in paragraphs (a) and (b), if it is lawfully controlled and managed in terms of an agreement by a person other than the municipality, and
- (iii) any public amenity hired from the municipality;

Maximum number of visitors

2. (1) The municipality may determine the maximum number of visitors who may be present at a specific time in or at a public amenity;
- (2) The number contemplated in subsection (1) are made known by the municipality by means of a notice.

Admission to and sojourn in a public amenity

3. (1) A public amenity is, subject to the provisions of this by-law, open to the public on the times determined by the municipality;
- (2) No visitor shall enter or leave a public amenity at a place other than that indicated for that purpose.

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:**VERORDENING INSAKE OPENBARE GERIEWE****(19-2004)****Doel van Verordening**

- Om die verwesenliking van 'n veilige en rustige omgewing te bevorder;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die gebruik en bestuur van openbare geriewe te reguleer.

Woordomskrywing

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“kennisgewing” ’n amptelike kennisgewing deur die munisipaliteit opgestel en wat vertoon word by elke ingang tot of op ’n opsigtelike plek in, by of op ’n openbare gerief waardeur die munisipaliteit bepalings of voorskrifte wat hy ingevolge hierdie verordening aangeneem het, bekend maak;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleeder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleeder, raadslid, agent of werknemer;

“openbare gerief”—

- (a) enige grond, plein, kampeerterein, swembadterrein, rivier, openbare oord, ontspanningsgrond, natuurreservaat, diere-, botaniese- of ander tuin, park, speelpark, sportterrein of wandelpad, met inbegrip van enige gedeelte daarvan en enige fasiliteit of apparaat daarin of daarop;
- (b) enige gebou, struktuur, saal, kamer of kantoor met inbegrip van enige gedeelte daarvan en enige fasiliteit of apparaat daarin, wat die eiendom is van, of besit, beheer of gehuur word deur die munisipaliteit en waartoe die algemene publiek toegang het, hetsy teen betaling van toegangsgelde al dan nie;

maar uitgesonderd:

- (i) enige publieke pad of straat;
- (ii) enige openbare gerief in paragrawe (a) en (b) bedoel, indien dit wettiglik ingevolge ’n ooreenkoms deur ’n ander persoon as die munisipaliteit beheer en bestuur word, en
- (iii) enige openbare gerief wat van die munisipaliteit gehuur word.

Maksimum getal besoekers

2. (1) Die munisipaliteit kan die maksimum getal besoekers wat op ’n bepaalde tydperk in of by ’n openbare gerief aanwesig mag wees, bepaal; met dien verstande dat verskillende getalle aldus vir verskillende openbare geriewe bepaal kan word.
- (2) Die getalle in subartikel (1) bedoel, word deur die munisipaliteit bekend gemaak by wyse van ’n kennisgewing.

Toegang tot en verblyf in ’n openbare gerief

3. (1) ’n Openbare gerief is, behoudens die bepalings van hierdie verordeninge, oop vir die publiek op die tye wat die munisipaliteit bepaal;
- (2) Geen besoeker mag ’n openbare gerief binnegaan of verlaat op ’n ander plek as die wat vir daardie doel aangedui is nie.

- (3) The times and places contemplated in subsections (1) and (2), shall be made known by the municipality by means of a notice.

Entrance fees

4. (1) A visitor to a public amenity shall pay entrance fees determined from time to time by the municipality and such entrance fees shall be made known by means of a notice.
- (2) Different entrance fees may be determined in respect of visitors of different ages and the municipality may exempt certain groups of persons from the payment of an entrance fee.

Nuisances

5. No person shall perform or permit any of the following acts in or at a public amenity—
- (a) the use of language or the performance of any other act which disturbs the good order;
- (b) the firing of firearms, airguns, air pistols, fireworks or the use of sling-shots or catapults without the municipality's written consent;
- (c) the burning of rubble or refuse;
- (d) the causing of unpleasant or offensive smells;
- (e) the production of smoke nuisances;
- (f) the causing of disturbances by fighting, shouting, arguing, singing or the playing of musical instruments; or by the use of loudspeakers, radio reception devices, television sets, or similar equipment;
- (g) the begging for money, food, work or the offering of services, or
- (h) in any other manner cause a nuisance, obstruction, disturbance or annoyance to the public.

Health matters

6. No person shall in or at a public amenity—
- (a) dump, drop or place any refuse, rubble, material or any object or thing or permit it to be done, except in a container provided for that purpose in or at the amenity;
- (b) pollute or contaminate in any way the water in any bath, swimming-bath, dam, spruit, river or water-course;
- (c) enter any bath or swimming bath while suffering from an infectious or contagious disease or having an open wound on his body;
- (d) perform any act that may detrimentally affect the health of any visitor to a public amenity.

Structures

7. No person shall without the written consent of the municipality having first been obtained, erect or establish in or on a public amenity any structure, shelter or anything similar, except the parking of a caravan or tent erected for camping purposes on a site specifically set aside therefor by notice;

Liquor and food

8. (1) No person shall, contrary to a provision of a notice, bring into a public amenity any alcoholic or any other liquor or any food of whatever nature.

- (3) Die tye en plekke in subartikel (1) en (2) bedoel, word deur die munisipaliteit by wyse van 'n kennisgewing bekend gemaak.

Toegangsgelde

4. (1) 'n Besoeker aan 'n openbare gerief betaal die toegangsgelde wat van tyd tot tyd deur die munisipaliteit vasgestel word en sodanige toegangsgelde word by wyse van kennisgewing bekend gemaak.
- (2) Verskillende toegangsgelde kan aldus ten opsigte van besoekers van verskillende ouderdomme vasgestel word en die munisipaliteit kan sekere groepe persone vrystel van die betaling van enige toeganggelde.

Oorlaste

5. Geen persoon mag in of by 'n openbare gerief enigeen van die volgende handeling verrig of toelaat dat dit verrig word nie—
- (a) die gebruik van taal of die verrigting van enige ander handeling wat daarop bereken is om die goeie orde te versteur;
- (b) die afvuur van vuurwapens, windbukse, windpistole, vuurwerke of die gebruik van rekkers, slingervelle of katapulte sonder die munisipaliteit se skriftelike toestemming;
- (c) die brand van rommel of vullis;
- (d) die veroorsaking van onaangename of aanstootlike reuke;
- (e) die verwekking van rookoorlaste;
- (f) die veroorsaking van steurings deur bakleiery, geskree, getwis of gesing of die speel van musiekinstrumente, of die gebruik van luidsprekers, radio-ontvangstoestelle, televisiestelle of soortgelyke toerusting;
- (g) te bedel vir geld, kos of werk of die aanbied van dienste, of
- (h) op enige ander wyse 'n oorlast, belemmering, stoornis of ergenis vir die publiek veroorsaak.

Gesondheidsaangeleenthede

6. Geen persoon mag in of by 'n openbare gerief—
- (a) enige vullis, afvalstof, materiaal of enige stof of ding stort, laat val of neersit of toelaat dat dit gedoen word, behalwe in 'n houer wat vir daardie doel in of op die gerief verskaf is nie;
- (b) op enige wyse die water in enige bad, swembad, dam, spruit, rivier of waterloop besmet of besoedel nie;
- (c) in enige bad of swembad gaan nie terwyl hy aan 'n besmetlike of aansteeklike siekte ly of oop wonde aan sy liggaam het nie;
- (d) enige handeling verrig wat die gesondheid van enige besoeker aan 'n openbare gerief kan benadeel nie.

Strukture

7. Geen persoon mag sonder die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit enige struktuur, skerm of enigiets anders, behalwe die parkering van 'n woonwa of tent wat vir kampeerdoeleindes opgerig is op 'n terrein wat spesifiek by kennisgewing daarvoor afgesonder is, in of op 'n openbare gerief oprig of aanbring nie.

Drank en voedsel

8. (1) Geen persoon mag in stryd met 'n bepaling van 'n kennisgewing enige alkoholiese of enige ander drank of enige voedsel van welke aard ook al in 'n openbare gerief inbring nie.

- (2) No person shall on, in or at a public amenity, contrary to a provision of a notice, cook or prepare food of any kind whatsoever, except at places set aside for such purposes by notice; provided that the preparation and cooking of food in or at a public amenity shall be done in a clean and hygienic manner so as not to give rise to excessive smoke or other nuisances or entail any danger to health; provided further that no live animals, poultry or fish may be killed or skinned on, in or at a public amenity.

Animals

9. (1) No person shall bring any live animal, bird, fish or poultry into a public amenity except in accordance with the directions of the municipality.
- (2) The directions contemplated in subsection (1) shall be made known by means of a notice.

Use of public amenities

10. (1) No person shall without the consent of the municipality or contrary to any condition which the municipality may impose when granting such consent—
- arrange or present any public entertainment;
 - collect money or any other goods for charity or any other purpose from the general public;
 - display or distribute any pamphlet, placard, painting, book, handbill or any other printed, written or painted work;
 - arrange, hold or address any meeting;
 - arrange or hold a public gathering or procession, exhibition or performance;
 - conduct any trade, occupation or business;
 - display, sell or rent out or present for sale or rent any wares or articles;
 - hold an auction;
 - tell fortunes for compensation;
- (2) For the purposes of this by-law “public gathering or procession” shall mean a procession or gathering of 15 or more persons and which is not regulated by national or provincial legislation.

Safety and order

11. (1) No person shall, subject to subsection (2), in or at a public amenity—
- damage or disfigure anything within such amenity;
 - use or try to use anything within such amenity for any purpose other than that for which it is designated or determined by notice;
 - light a fire or prepare food, except at a place indicated for that purpose by notice;
 - throw away any burning or smouldering object;
 - throw or roll down any rock, stone or object from any mountain, koppie, slope or cliff;
 - pull out, pick or damage any tree, plant, shrub, vegetation or flower;
 - behave himself or herself in an improper, indecent, unruly, violent or unbecoming manner;

- (2) Behoudens die bepalings van subartikel (1), mag geen persoon op, in of by 'n openbare gerief, in stryd met 'n bepaling van 'n kennisgewing, enige voedsel van welke aard ook al, gaarmaak of voorberei nie, behalwe op plekke wat vir so 'n doel by kennisgewing afgesonder is; met dien verstande dat die voorbereiding en gaarmaak van voedsel in of by 'n openbare gerief op 'n skoon en higiëniese wyse moet plaasvind sodat dit nie aanleiding tot buitensporige rook of ander oorlaste, of enige gevaar vir die gesondheid inhou nie; met dien verstande voorts dat geen lewendige diere, pluimvee of visse op, in of by 'n openbare gerief doodgemaak of afgeslag mag word nie.

Diere

9. (1) Geen persoon mag enige lewendige dier, voël, vis of pluimvee in 'n openbare gerief inbring nie behalwe ooreenkomstig voorskrifte van die munisipaliteit;
- (2) Die voorskrifte in subartikel (1) bedoel, word by wyse van kennisgewing bekend gemaak.

Gebruik van openbare geriewe

10. (1) Geen persoon mag sonder die toestemming van die munisipaliteit, of in stryd met enige voorwaardes wat die munisipaliteit by die verlening van sodanige toestemming mag opleë, in of by 'n openbare gerief—
- 'n openbare vermaaklikheid reël of aanbied nie;
 - geld of enige ander goedere vir liefdadigheid of enige ander doel van die algemene publiek insamel nie;
 - enige pamflet, plakkaat, skildery, boek, strooibiljet of enige ander gedrukte, geskrewe of geskilderde werk vertoon of versprei nie;
 - enige vergadering reël, hou of toespreek nie;
 - 'n openbare byeenkoms of optog, uitstalling of uitvoering reël of hou nie;
 - enige ambag, beroep of besigheid bedryf nie;
 - enige ware of artikels uitstal, verkoop of verhuur of te koop of te huur aanbied nie;
 - 'n veiling hou nie;
 - teen vergoeding waarsêery beoefen nie;
- (2) By die toepassing van hierdie verordening beteken “openbare byeenkoms of optog” 'n byeenkoms of optog van 15 of meer persone wat nie deur nasionale of provinsiale wetgewing gereël word nie.

Veiligheid en orde

11. (1) Geen persoon mag, behoudens subartikel (2) in of by 'n openbare gerief—
- enigiets binne so 'n gerief beskadig of ontsier nie;
 - enigiets binne so 'n gerief gebruik of poog om dit te gebruik vir 'n ander doel as waarvoor dit bestem of by kennisgewing bepaal is nie;
 - 'n vuur aansteek of voedsel voorberei nie, behalwe op 'n plek wat vir daardie doel by kennisgewing aangedui is;
 - enige brandende of smeulende voorwerp weggooi nie;
 - enige rots, klip of voorwerp van enige berg, koppie, skuinste, krans of wal gooi of afrol nie;
 - enige boom, plant, struik, gewas of blom uittrek, pluk of beskadig nie;
 - hom/haar op 'n onbehoorlike, onfatsoenlike, oproerige, geweldadige of onbetaamlike wyse gedra nie.

- (h) cause a disturbance;
- (i) wash, polish or repair a vehicle;
- (j) walk, stand, sit or lie in a flower bed;
- (k) kill, hurt, follow, disturb, ill-treat or catch any animal, bird or fish or displace, disturb, destroy or remove any bird nests or eggs;
- (l) walk, stand sit or lie on grass contrary to the provisions of a notice;
- (m) lie on a bench or seating-place or use it in such a manner that other users or potential users find it impossible to make use thereof;
- (n) play or sit on play park equipment, except if the person concerned is a child under the age of 13 years;
- (o) swim, walk or play, contrary to the provisions of a notice, in a fish-pond, fountain, stream or pond.

- (2) The municipality may by way of notice and subject to such conditions as the municipality deems necessary and mentioned in the notice, authorise any of the actions contemplated in subsection (1).

Water

12. No person may misuse, pollute or contaminate any water source or water supply or waste water in or at any public amenity.

Laundry and crockery

13. No person may in or at a public amenity wash any crockery or laundry or hang out clothes, except at places indicated by notice for that purpose.

Vehicles

14. (1) No person may bring into a public amenity any truck, bus, motorcar, motor cycle, motor tricycle, bicycle or any other vehicle, craft or aeroplane, whether driven by mechanical, animal, natural or human power, except in accordance with the directions of the municipality;
- (2) The municipality determines the speed limit applicable in a public amenity;
- (3) The directions contemplated in subsection (1) and the speed limit contemplated in subsection (2) shall be made known by the municipality by way of notice.

Games

15. No game of any nature whatsoever shall be played or conducted in or on a public amenity by any person or persons except at places set aside for that purpose by notice and in accordance with the directions of the municipality and which is made known by way of notice.

Penalties

16. Any person who contravenes or fails to comply with a provision of this by-law, a notice issued in terms of this by-law or a condition imposed under this by-law, irrespective of whether such contravention or failure has been declared as an offence elsewhere in this by-law, shall be guilty of an offence and liable upon conviction to:—
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment, or either such additional

- (h) 'n steurnis veroorsaak nie;
- (i) 'n voertuig was, poleer of herstel nie;
- (j) in 'n blombedding loop, staan, sit of lê nie;
- (k) enige dier, voël of vis doodmaak, beseer, agtervolg, pla, mishandel of vang of 'n voëlnes of eiers verplaas, versteur, vernietig of verwyder nie;
- (l) in stryd met 'n bepaling van 'n kennisgewing op gras loop, staan, sit of lê nie;
- (m) op 'n bank of sitplek lê of dit op so 'n wyse gebruik dat ander gebruikers of voornemende gebruikers dit onmoontlik vind om daarvan gebruik te maak nie;
- (n) op speelarktoerusting speel of sit nie, behalwe indien die betrokke persoon 'n kind onder die ouderdom van 13 jaar is;
- (o) in stryd met 'n bepaling van 'n kennisgewing in 'n visdam, spuitfontein, stroom of vyver swem, loop of speel nie, of

- (2) Die munisipaliteit kan by wyse van kennisgewing enige van die handeling in subartikel (1) bedoel en onderworpe aan die voorskrifte wat die munisipaliteit nodig ag en in die kennisgewing vermeld, magtig.

Water

12. Geen persoon mag in of by enige openbare gerief enige waterbron of watertoevoer misbruik, besmet of besoedel, of water vermors nie.

Wasgoed en skottelgoed

13. Geen persoon mag in of by enige openbare gerief enige skottelgoed of wasgoed was of klere uithang nie, behalwe op plekke wat vir daardie doel by 'n kennisgewing aangedui is.

Voertuie

14. (1) Geen persoon mag enige vragmotor, bus, motorkar, motorfiets, motordriewiel, fiets of enige ander voertuig, vaartuig of vliegtuig hetsy by wyse van meganiese, dierlike, natuurlike of menslike krag aangedryf, in 'n openbare gerief inbring nie, behalwe ooreenkomstig die voorskrifte van die munisipaliteit;
- (2) Die munisipaliteit bepaal die snelheidsgrens wat van toepassing is in 'n openbare gerief;
- (3) Die voorskrifte in subartikel (1) bedoel en die snelheidsgrens in subartikel (2) bedoel, word by wyse van kennisgewing deur die munisipaliteit bekend gemaak.

Spele

15. Geen spel van welke aard ook al mag in of op 'n openbare gerief gespeel of bedryf word deur enige persoon of persone nie, behalwe op die plekke wat vir daardie doel by kennisgewing afgesonder is en ooreenkomstig die voorskrifte van die munisipaliteit wat by wyse van kennisgewing aldus bekend gemaak word.

Strafbepalings

16. Enige persoon wat 'n bepaling of voorskrif van hierdie verordeninge oortree of versuim om daaraan te voldoen, of 'n kennisgewing of voorwaarde in terme van hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, ongeag of sodanige oortreding of versuim elders in hierdie verordeninge tot 'n misdryf verklaar is, al dan nie, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, óf

fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and

- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention or failure. 6494

sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en

- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim. 6494

**WITZENBERG MUNICIPALITY:
BY-LAW RELATING TO STREETS**

(20-2004)

Purpose of By-Law

- To promote the achievement of a safe environment for the benefit of residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the use and utilisation of streets in the area of jurisdiction of the municipality

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“animals” means any horses, mules, donkeys, cattle, pigs, sheep, goats, ostriches indigenous mammals and other wild animals;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“sidewalk” means that portion of a street between the outer boundary of the roadway and the boundary lines of adjacent properties or buildings which is intended for the use of pedestrians;

“street” means any road, street or thoroughfare or any other place which is commonly used by the public or any section thereof or to which the public or any section thereof has a right of access and except where inconsistent with the context includes—

- (a) the verge of any such road, street or thoroughfare
- (b) any footpath, sidewalk or similar pedestrian portion of a road reserve;
- (c) any bridge, ferry or drift traversed by any such road, street or thoroughfare;
- (d) any other object belonging to such road, street or thoroughfare.

“vehicle” means a device designed or adapted mainly to travel on wheels or crawler tracks and includes such a device which is connected with a draw-bar to a breakdown vehicle and is used as part of the towing equipment of a breakdown vehicle to support any axle or all the axles of a motor vehicle which is being salvaged other than such a device which moves solely on rails; and

“work” means work of any nature whatsoever undertaken on any land within the area of jurisdiction of Witzenberg Municipality and, without in any way limiting the ordinary meaning of the word, includes the erection of a new building or alterations or additions to any existing building, the laying of cables and pipes, the dumping of building or other material anywhere in the street, or delivery to or removal from any site of any soil or material of any nature whatsoever.

**WITZENBERG MUNISIPALITEIT:
VERORDENING INSAKE STRATE**

(20-2004)

Doel van Verordening

- Om die verwesenliking van 'n veilige omgewing te bevorder tot voordeel van inwoners binne die regsgebied van die munisipaliteit;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die gebruik en aanwending van strate binne die regsgebied van die munisipaliteit te reguleer.

Woordbepaling

1. In hierdie Verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“diere” enige perde, muile, donkies, beeste, varke, skape, bokke, volstruise, inheemse soogdiere en enige ander wilde diere;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleeder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleeder, raadslid, agent of werknemer;

“straat” enige pad, straat of deurgang of enige ander plek wat gewoonlik deur die publiek of 'n deel daarvan gebruik word of waartoe die publiek of 'n deel daarvan die reg van toegang het en tensy onbestaanbaar met die sinsverband, sluit dit ook in—

- (a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige voetpad, sypaadjie of soortgelyke voetganger gedeelte van 'n padreserwe;
- (c) enige brug, pont of drif waarvoor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop;
- (d) enige ander voorwerp wat 'n deel uitmaak van sodanige pad, straat of deurgang.

“sypaadjie” dié gedeelte van 'n straat tussen die buitengrens van die ryvlak en die grenslyne van aanliggende eiendomme of geboue wat bedoel is vir die gebruik van voetgangers;

“voertuig” 'n toestel ontwerp of aangepas om hoofsaaklik op wiele of rusperbande te loop en ook so 'n toestel wat met 'n trekstang aan 'n teëspoedwa verbind is en gebruik word as deel van die sleeptoerusting van 'n teëspoedwa om enige of al die asse van 'n motorvoertuig wat geberg word, te ondersteun, behalwe so 'n toestel wat uitsluitlik op spore beweeg;

“werk” werk van watter aard ook al wat onderneem word op enige grond of straat binne die regsgebied van Witzenberg Munisipaliteit en, sonder om die gewone betekenis van die woord op enige wyse te beperk, omvat dit die oprigting van 'n nuwe gebou of veranderings of aanbouings aan enige bestaande gebou, die lê van kabels of pype, die stort van bou- of ander materiaal op enige plek in die straat, of die aflewering aan of verwydering vanaf enige perseel van enige grond of materiaal van watter aard ook al.

Sidewalks and encroachments on streets

2. No person shall—
- (a) construct or lay a sidewalk in a street—
 - (ii) except with the written permission of the municipality, or
 - (iii) otherwise than in accordance with the requirements prescribed by the municipality, or
 - (b) construct a verandah, stoep, steps or other projection or erect a post in a street except with the written permission of the municipality.

Advertisements visible from streets

3. (1) No person shall display any advertisement, placard, poster or bill in a street—
- (a) except with the written permission of the municipality, and
 - (b) otherwise than in accordance with such conditions as may be determined by the municipality.
- (2) This section shall not be applicable to signs which have been exempted under the provisions of the municipality's by-law relating to Advertising Signs and the Disfigurement of the Front or Frontages of Streets.

Animals or objects causing an obstruction

4. No person shall—
- (a) deposit or leave any goods or articles in a street, other than for a reasonable period during the course of the loading, off-loading or removal thereof, or
 - (b) in any way obstruct the pedestrian traffic on a sidewalk by bringing or allowing to be brought thereon any animal, object or vehicle (other than a perambulator or wheel-chair which is being used for the conveyance of children or the disabled), or
 - (c) cause or allow any blind, awning, cord or other object to project or to be stretched over or onto a street—
 - (i) except with the written permission of the municipality, or
 - (ii) otherwise than in accordance with such conditions as may be determined by the municipality.

Trees in streets

5. (1) No person shall—
- (a) plant a tree or shrub in a street, or in any way cut down a tree or a shrub in a street or remove it therefrom, except with the written permission of the municipality;
 - (b) climb, break or damage a tree growing in a street, or
 - (c) in any way mark or paint any tree growing in a street or attach any advertisement thereto.
- (2) Any tree or shrub planted in a street shall become the property of the municipality.

Trees causing an interference or obstruction

6. (1) Whenever there is upon any property any tree or other growth which interferes with overhead wires or is a source of annoyance, danger or inconvenience to persons using a street,

Sypaadjies en oorskrydings op strate

2. Niemand mag—
- (a) 'n sypaadjie in 'n straat bou of aanlê nie—
 - (i) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, of
 - (ii) behalwe in ooreenstemming met die vereistes wat die munisipaliteit bepaal, of
 - (b) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit 'n veranda, muur of 'n stoep, trappies of ander oorstek bou of 'n paal oprig in 'n straat nie.

Advertensies sigbaar vanaf strate

3. (1) Niemand mag 'n advertensie, aanplakbiljet, plakkaat of biljet in 'n straat vertoon nie—
- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, en
 - (b) behalwe in ooreenstemming met die voorwaardes wat die munisipaliteit stel.
- (2) Hierdie artikel is nie van toepassing op tekens wat kragtens die bepalings van die munisipaliteit se verordening insake Advertensietekens en die Ontsiering van die Voorkant of Fronte van Strate, vrygestel is nie.

Diere of voorwerpe wat 'n versperring veroorsaak

4. Niemand mag—
- (a) goedere of artikels in 'n straat neersit of laat bly nie, behalwe vir 'n redelike tydperk terwyl dit op- of afgelaai of verwyder word, of
 - (b) op enige wyse die voetgangverkeer op 'n sypaadjie belemmer deur enige dier, voorwerp of voertuig (uitgesonderd 'n kinderwaentjie of rolstoel wat vir die vervoer van kinders of gestremdes gebruik word) daarop te bring of toe te laat dat dit daarop gebring word nie, of
 - (c) 'n blinding, skerm, tou of ander voorwerp oor of op 'n straat laat uitsteek of span of toelaat dat dit daarvoor uitsteek of gespan word nie—
 - (i) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, of
 - (ii) behalwe in ooreenstemming met die voorwaardes wat die munisipaliteit stel.

Bome in strate

5. (1) Niemand mag—
- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, 'n boom of struik in 'n straat plant, of dit op enige wyse in 'n straat afkap of daarvandaan verwyder nie;
 - (b) in 'n boom klim wat in 'n straat groei, of dit breek of beskadig nie, of
 - (c) 'n boom wat in 'n straat groei, op enige wyse merk of beskilder of 'n advertensie daarop aanbring nie.
- (2) 'n Boom of struik wat in 'n straat geplant word, word die eiendom van die munisipaliteit.

Bome wat 'n hindernis of versperring veroorsaak

6. (1) Wanneer daar ook al op 'n eiendom 'n boom of ander gewas is wat luggrade belemmer of wat ergernis, gevaar of ongerief veroorsaak vir persone wat 'n straat gebruik, kan die

the municipality may by notice in writing order the owner or occupier of such property to prune or remove such tree or growth to the extent and within the period specified in such notice.

- (2) Any person failing to comply with a notice issued in terms of subsection (1) shall be guilty of an offence.
- (3) If any person fails to comply with a notice in terms of this section, the municipality may itself prune or remove the tree or growth at the expense of the person on whom the notice was served.

Refuse, motor vehicle wrecks, waste material, etc.

7. No person shall—

- (a) dump, leave or accumulate any garden refuse, motor vehicle wrecks, spare parts of vehicles, building or waste materials, rubbish or any other waste products in any street or public place, or
- (b) permit any such objects or substances to be dumped or placed in a street or public place from premises owned or occupied by him.

except with the written permission of the municipality and otherwise than in accordance with such conditions as may be determined by the municipality.

Prohibition upon certain activities in connection with objects in streets

8. No person shall, in a street—

- (a) effect any repairs or service to a vehicle, except where necessary for the purpose of removing such vehicle from the place where it was involved in an accident, or
- (b) clean or wash a vehicle.

Prohibition upon games and other acts in streets

9. No person shall—

- (a) roll a hoop, fly a kite, shoot with a bow and arrow or catapult, discharge fireworks or throw a stone, stick or other projectile in, onto or across a street, or
- (b) do anything in a street which may endanger the life or safety of any person, animal or thing or may be a nuisance, obstruction or annoyance to the public unless such street is provided with clear signs and identifiable paving and street furniture which distinguishes it as “residential erf” or “street park”.

Use of explosives

10. No person shall in or upon a street use explosives or undertake blasting operations—

- (a) except with the written permission of the municipality, and
- (b) otherwise than in accordance with such conditions as may be determined by the municipality.

Conveyance of animal carcasses or other waste products through streets

11. No person shall carry or convey through a street the carcass of an animal or any garbage, nightsoil, refuse, litter, rubbish, manure, gravel or sand—

- (a) unless it is properly covered, and
- (b) unless it is conveyed in such type of container as will not allow any offensive liquids or parts of the load to be spilt in the street.

munisipaliteit by skriftelike kennisgewing die eienaar of okkupeerder van sodanige eiendom gelas om sodanige boom of gewas te snoei of te verwyder in die mate en binne die tydperk wat in sodanige kennisgewing bepaal word.

- (2) Iedereen wat in gebreke bly om te voldoen aan 'n kennisgewing wat ingevolge subartikel (1) uitgereik word, is skuldig aan 'n misdryf.
- (3) Indien iemand versuim om te voldoen aan 'n kennisgewing ingevolge hierdie artikel, kan die munisipaliteit self die boom of gewas snoei of verwyder op koste van die persoon aan wie die kennisgewing beteken is.

Vullis, motorvoertuigwrakke, afvalmateriaal, ens.

7. Niemand mag—

- (a) enige tuinvullis, motorvoertuigwrakke, onderdele van voertuie, bou- of afvalmateriaal, rommel of enige ander afvalprodukte in 'n straat of openbare plek stort of laat lê of ophoop nie, of
- (b) toelaat dat sodanige voorwerpe of stowwe vanaf 'n perseel waarvan hy die eienaar of okkupeerder is, in 'n straat of op 'n openbare plek gestort of geplaas word nie

behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en behalwe in ooreenstemming met die voorwaardes wat sodanige munisipaliteit stel.

Verbod op sekere werksaamhede in verband met voorwerpe in strate

8. Niemand mag in 'n straat—

- (a) 'n voertuig herstel of versien nie, behalwe waar dit nodig is om sodanige voertuig te kan verwyder van die plek waar dit in 'n ongeluk betrokke was, of
- (b) 'n voertuig skoonmaak of was nie.

Verbod op speletjies en ander handeling in strate

9. Niemand mag—

- (a) in, op of oor 'n straat 'n hoepel rol, 'n vlieër oplaai, met 'n pyl en boog of 'n rekker skiet, vuurwerk afskiet of 'n klip, stok of ander werptuig gooi nie, of
- (b) enigiets in 'n straat doen wat die lewe of veiligheid van 'n persoon, dier of ding in gevaar kan stel of 'n oorlas, belemmering of ergernis vir die publiek kan wees nie, tensy sodanige straat voorsien is van duidelike tekens en identifiseerbare plaveisel en straatmeublement wat dit onderskei as “woonerf” of “straatpark”.

Gebruik van springstowwe

10. Niemand mag in of op 'n straat springstowwe gebruik of skietwerk uitvoer nie—

- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en
- (b) behalwe in ooreenstemming met die voorwaardes wat die munisipaliteit stel.

Vervoer van karkasse van diere of ander afvalstowwe deur strate

11. Niemand mag die karkas van 'n dier of afval, nagvuil, vullis, rommel, vuilgoed, mis, gruis of sand deur 'n straat dra of vervoer nie—

- (a) tensy dit behoorlik bedek is, en
- (b) tensy dit in so 'n tipe houer vervoer word dat aanstootlike vloeistowwe of dele van die vrug nie in die straat gestort word nie.

Fences on street boundaries

12. No person shall erect a barbed-wire fence or other dangerous fence on the boundary of a street except with the written permission of the municipality.

Building materials in streets

13. No person shall bore or cut stone or bricks, slake or sift lime, or mix building materials, or store or place building materials in a street except with the written permission of the municipality, and then only in accordance with the requirements prescribed by the municipality.

Balconies and verandahs

14. No person shall, except with the written permission of the municipality—
- use a balcony or verandah erected beyond the boundary line of a street for purposes of trading or the storage of goods, or for the washing or drying of clothes thereon, or
 - enclose or partition a balcony or verandah erected beyond the boundary line of a street or portion thereof as a living or bedroom.

Drying of washing on fences on boundaries of streets

15. No person shall dry or spread washing on a fence on the boundary of a street

Outspanning in streets

16. No person shall outspan or allow to be outspanned in any street any vehicle drawn by animals, or detach or leave in any street any trailer, caravan or vehicle which is not self-propelled; provided that this provision shall not apply to the actual loading or unloading of such vehicle.

Protection of street surface

17. (1) No person shall—
- use a vehicle or allow it to be used in any street if such vehicle is in such a defective condition that it will or may cause damage to any street, and
 - drive, push, roll, pull or propel any object, machine or other material through or along a street in such a way, or while such object, machine or material is in such a condition, as may damage, break or destroy the surface of the street in any way.
 - undertake any work which may cause the surface of any street to be damaged or broken without the permission of the municipality.
- (2) If the municipality identifies a person who, as a result of the actions referred to in subsection (1), has damaged, broken or destroyed the surface of a street, the cost of repairs, as determined by the municipality, may be recovered from the offender.
- (3) Any person who is the owner of land on which any work is done shall be liable for any damage to any portion of a street caused by or in connection with the execution of such work by such owner, his or her employee or any independent contractor acting on behalf of such owner.
- (4) When any work which has to be undertaken on any land entails the driving of vehicles over kerbs, sidewalks or road verges, the owner of such land shall not commence, or allow any other person to commence, any such work unless and until such a person has deposited with the municipality an amount sufficient to cover the cost of repairing any damage which may be caused to any portion of such street as a result

Heinings op straatgrense

12. Behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit mag niemand 'n doringdraadheining of ander gevaarlike heining op die grens van 'n straat oprig nie.

Boumateriaal in strate

13. Niemand mag in 'n straat klippe of stene boor of kap, kalk blus of sif, of enige boumateriaal meng nie, of boumateriaal opberg of plaas nie behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en dan slegs in ooreenstemming met die vereistes wat die munisipaliteit bepaal.

Balkonne en verandas

14. Behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, mag niemand—
- 'n balkon of veranda wat verby die grenslyn van 'n straat opgerig is, gebruik vir die doel van handeldryf of die opberg van goedere, of vir die was of droog van klere daarop nie, of
 - 'n balkon of veranda wat verby die grenslyn van 'n straat opgerig is of gedeelte daarvan as 'n woon- of slaapvertrek omsluit of afskort nie.

Droogmaak van wasgoed op heinings op grense van strate

15. Niemand mag wasgoed op 'n heining op die grens van 'n straat droogmaak of dit daaroor hang nie.

Uitspan in strate

16. Niemand mag 'n voertuig wat deur diere getrek word, in 'n straat uitspan of laat uitspan, of enige sleepwa, woonwa of voertuig wat nie selfaangedrewe is, in 'n straat afhaak of laat staan nie; met dien verstande dat dié bepaling nie van toepassing is op die werklike op- of aflaai van sodanige voertuig nie.

Beskerming van straatoppervlak

17. (1) Niemand mag—
- 'n voertuig in 'n straat gebruik of toelaat dat dit daarin gebruik word indien sodanige voertuig in so 'n gebrekkige toestand is dat dit skade aan 'n straat sal veroorsaak of moontlik sal veroorsaak nie, en
 - enige voorwerp, masjien of ander materiaal deur of langs 'n straat bestuur, stoot, rol, trek of laat voortbeweeg op so 'n wyse, of terwyl sodanige voorwerp, masjien of materiaal in so 'n toestand is, dat die oppervlak van die straat op enige wyse daardeur beskadig, gebreek of vernietig kan word nie.
 - enige werk, waardeur die oppervlakte van 'n straat beskadig of gebreek word, onderneem sonder die toestemming van die munisipaliteit nie.
- (2) Indien die munisipaliteit 'n persoon identifiseer wat as gevolg van die handelinge in subartikel (1) vermeld die oppervlak van 'n straat beskadig, gebreek of vernietig het, kan die herstelkoste, soos deur die munisipaliteit vasgestel, van die oortreder verhaal word.
- (3) Iedereen wat die eienaar is van enige grond waarop enige werk gedoen word, is aanspreeklik vir enige skade aan enige gedeelte van 'n straat wat veroorsaak word deur of wat in verband staan met die uitvoering van sodanige werk deur sodanige eienaar, sy werknemer of enige onafhanklike aannemer wat namens sodanige eienaar handel.
- (4) Wanneer enige werk wat op enige grond onderneem moet word, meebring dat voertuie oor randstene, sypaadjies of padrande moet ry, mag die eienaar van sodanige grond nie 'n aanvang met enige sodanige werk maak of enige ander persoon toelaat om 'n aanvang daarmee te maak nie, tensy en voordat so 'n persoon 'n bedrag by die munisipaliteit gedeponeer het wat vasgestel word as voldoende om die koste te bestry van die herstel van enige

of, or in connection with, the execution of such work by such owner, his or her employee or any independent contractor acting on behalf of such owner.

- (5) After completion of such work, the municipality shall itself undertake the repair of any portion of such street as may have been damaged by such work and shall set off the cost of such repairs against such deposit. If such cost is less than the amount of the deposit, the municipality shall refund the balance to the depositor, but if the amount of the deposit does not cover such cost, the owner shall be liable for the difference, which shall become payable on receipt of an account specifying the additional amount due.
- (6) No person other than an authorised official of the municipality in the performance of his or her duties may apply, mark, paint or draw lines, marks, words, signs or advertisements on the surface of a street.

Damaging of notice-boards

18. No person shall deface, damage or in any way interfere with any notice-board, road traffic sign, street-name board or other similar sign or any hoarding which has been erected in a street by or with the permission of the municipality.

Street and door-to-door collections

19. No person shall—
- (a) collect or attempt to collect money in a street or organise or in any way assist in the organisation of such collection, except with the written permission of the municipality and otherwise than in accordance with such conditions as may be determined by the municipality, or
- (b) collect from door to door, beg or solicit or accept alms, except with the written permission of the municipality.

Excavations in streets

20. No person shall make or cause to be made an excavation or dig or cause to be dug a pit, trench or hole in a street—
- (a) except with the written permission of the municipality, and
- (b) otherwise than in accordance with the requirements prescribed by the municipality.

Poison in streets

21. No person other than an official of the municipality or an authorised person who administers legally approved weed-killers or poisons, shall use, set or cast poison in any street.

Processions

22. (1) Subject to the provisions of sub-section (6) no person shall hold, organise, initiate, control or actively participate in a procession or gathering in a street, or dance or sing or play a musical instrument, or do anything which is likely to cause a gathering of persons or the disruption or obstruction of traffic in such street, or shall use any loudspeaker or other device for the reproduction or amplification of sound without the written permission of the municipality in terms of subsections(2) and (3).
- (2) Any person who intends to perform or carry out any one or more of the actions described in subsection (1) in any street shall submit a written application for permission thereto, which shall reach the municipality at least seven days before the date upon which any one or more of such actions is or are intended to be performed or carried out; provided that persons who intend participating actively in a procession, or gathering in any street need not apply to the municipality for permission thereto and it shall not be illegal for such persons to participate actively in such procession or gathering if the

skade wat aan enige gedeelte van sodanige straat veroorsaak word as gevolg van of in verband met die uitvoering van sodanige werk deur sodanige eienaar, sy werknemer of enige onafhanklike aannemer wat namens sodanige eienaar handel.

- (5) Na die voltooiing van sodanige werk onderneem die munisipaliteit self die herstel van enige gedeelte van sodanige straat wat deur sodanige werk beskadig is en verreken die munisipaliteit die koste van sodanige herstelwerk teen sodanige deposito. As sodanige koste minder is as die bedrag van die deposite, betaal die munisipaliteit die saldo aan die deponerende terug, maar indien die bedrag van die deposito nie sodanige koste dek nie, is die eienaar aanspreeklik vir die verskil, wat betaalbaar word by die ontvangs van 'n rekening waarin die addisionele bedrag wat verskuldig is, aangetoon word.
- (6) Niemand behalwe 'n gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit by die vervulling van sy of haar pligte mag strepe, woorde, tekens of advertensies op die oppervlak van 'n straat aanbring, merk, verf of skilder nie.

Beskadiging van kennisgewingborde

18. Niemand mag 'n kennisgewingbord, padverkeersteken, straat-naambord of ander soortgelyke teken of 'n skutting wat deur of met die toestemming van die munisipaliteit in 'n straat opgerig is, ontsier of beskadig of hom of haar op enige wyse daarmee bemoei nie.

Straat- en huis-tot-huiskollektes

19. Niemand mag—
- (a) in 'n straat geld insamel of probeer insamel of sodanige insameling organiseer of op enige wyse behulpsaam wees met die organisering daarvan nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en behalwe in ooreenstemming met die voorwaardes deur die munisipaliteit gestel, of
- (b) van huis tot huis kollekteer, bedel of aalmoese vra of invorder nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit.

Uitgrawings in strate

20. Niemand mag in 'n straat 'n uitgraving maak of laat maak of 'n put, sloot of gat grawe of laat grawe nie—
- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en
- (b) behalwe in ooreenstemming met die vereistes wat die munisipaliteit bepaal.

Gif in strate

21. Niemand behalwe 'n amptenaar van die munisipaliteit of 'n gemagtigde persoon wat wettig goedgekeurde onkruidodders of gifstof toedien, mag gif in 'n straat plaas, gebruik of gooi nie.

Optogte

22. (1) Behoudens die bepalings van sub-artikel (6) mag niemand in enige straat 'n optog, of byeenkoms hou, organiseer, op tou sit of beheer of daadwerklik daaraan deelneem, of dans of sing of 'n musiekinstrument bespeel, of enigiets doen wat waarskynlik 'n byeenkoms van persone of 'n verwarring of versperring van verkeer in sodanige straat sal veroorsaak, of enige luidspreker of ander toestel vir die reproduksie of versterking van klank gebruik nie sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit ingevolge subartikels (2) en (3).
- (2) Iedereen wat voornemens is om een of meer van die handelingte in subartikel (1) beskryf, in enige straat te verrig of uit te voer, moet 'n skriftelike aansoek om toestemming daartoe indien, wat die munisipaliteit moet bereik minstens sewe dae voor die datum waarop dit die voorneme is om een of meer van sodanige handelingte te verrig of uit te voer; met dien verstande dat persone wat voornemens is om daadwerklik aan 'n optog, byeenkoms in enige straat deel te neem, nie by die munisipaliteit om toestemming daartoe aansoek hoef te doen nie en dit nie vir sodanige persone onwettig is om daadwerklik

organiser, promotor or controller thereof has obtained the permission of the municipality. An application made in terms hereof shall contain the following:

- (a) full details of the name, address and occupation of the applicant;
 - (b) full details of the street where or route along which any one or more of the actions prescribed in subsection(1) is or are intended to be performed or carried out, proposed starting and finishing times or any one or more of the aforesaid actions and, in the case of processions and gatherings, the number of persons expected to attend, and
 - (c) general details of the purpose of any one or more of the aforesaid actions intended to be performed or carried out.
- (3) Any application submitted in accordance with subsection (2) shall be considered by the municipality, and if any one or more of the actions to be performed or carried out as proposed in such application is or are not, in the opinion of the municipality, likely to be in conflict with the interests of public peace, good order or safety, the municipality shall issue a certificate granting permission and authorisation for the performance or carrying out of any one or more of such actions subject to such conditions as the municipality may deem necessary to uphold public peace, good order or safety.
 - (4) The municipality may refuse to grant permission for the performance or carrying out of any one or more of the actions described in subsection(1), if the performance or carrying out of such action or actions will, in the opinion of the municipality, be in conflict with the interests of public peace, good order or safety.
 - (5) The municipality may withdraw any permission granted in terms of subsection (3), if, as a result of further information, it is of the opinion that the performance or carrying out of the action or action in question will be in conflict with the interests of public peace, good order or safety.
 - (6) The provisions of this section shall not apply—
 - (a) to wedding or funeral processions
 - (b) to a gathering or demonstration as contemplated by the Regulation of Gatherings Act No 205 of 1993 in which case the provisions of the said act shall be applicable.

Roller-skating and skating on skate-boards

23. No person shall, except with the prior written permission of the municipality, skate on roller skates or a skate board or a similar device in or on a proclaimed main road or in or upon an area where skating is prohibited by an applicable road traffic sign.

Persons to be decently clad

24. No person shall appear in any street without being clothed in such a manner as decency demands.

Overflow of water into streets

25. No person shall cause or allow any water other than rain water to flow into a street.

Behaviour in streets

26. No person shall—
 - (a) cause a nuisance to other persons by loitering, standing, sitting or lying;
 - (b) sleep, overnight or erect any shelter;

aan sodanige optog of byeenkoms deel te neem nie indien die organiseerder, ondernemer of beheerder daarvan die toestemming van die munisipaliteit verkry het. 'n Aansoek wat hierkragtens gedoen word, moet die volgende bevat:

- (a) volledige besonderhede van die naam, adres en beroep van die aansoeker;
 - (b) volledige besonderhede van die straat waar en roete waarlangs dit die voorneme is om een of meer van die handelinge beskryf in sub-artikel (1) te verrig of uit te voer, die voorgestelde aanvangs- en sluitingstyd van een of meer van voornoemde handelinge en, in die geval van optogte, en byeenkomste, die getal persone wat na verwagting teenwoordig sal wees, en
 - (c) algemene besonderhede en die doel van een of meer van voornoemde handelinge wat dit die voorneme is om te verrig of uit te voer.
- (3) Enige aansoek wat ooreenkomstig subartikel (2) ingedien word, moet deur die munisipaliteit oorweeg word, en indien een of meer handelinge wat verrig of uitgevoer gaan word soos in sodanige aansoek voorgestel, na die mening van die munisipaliteit waarskynlik nie in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees nie, moet die munisipaliteit 'n sertifikaat uitreik waarby toestemming en magtiging verleen word vir die verrigting of uitvoering van een of meer van sodanige handelinge, onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit nodig ag vir die handhawing van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid.
 - (4) Die munisipaliteit kan weier om toestemming te verleen vir die verrigting of uitvoering van een of meer van die handelinge wat in sub-artikel (1) beskryf word, indien die verrigting of uitvoering van sodanige handeling of handelinge na die mening van die munisipaliteit in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees.
 - (5) Die munisipaliteit kan enige toestemming wat kragtens subartikel (3) verleen is, terugtrek indien hy, as gevolg van nadere inligting van mening is dat die verrigting of uitvoering van die betrokke handeling of handelinge in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees.
 - (6) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepassing nie op—
 - (a) optogte vir huwelike of begrafnisse;
 - (b) 'n byeenkoms of betoging soos beoog by die Wet op die Reëling van Byeenkomste, No 205 van 1993 in welke geval die bepalings van die betrokke wet van toepassing sal wees.

Rolskaats en skaats op skaatsplanke

23. Niemand mag, behalwe met die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit, met rolskaats of 'n skaatsplank of soortgelyke toestel in of op 'n geproklameerde hoofpad, of in of op 'n terrein waar dit deur 'n toepaslike padverkeersteken verbied word, skaats nie.

Persone moet behoorlik geklee wees

24. Niemand mag op straat verskyn sonder om geklee te wees op 'n wyse wat aan die eise van welvoeglikheid voldoen nie.

Oorloop van water in strate

25. Niemand mag enige water, behalwe reënwater, in 'n straat laat loop of toelaat dat dit daarin loop nie.

Gedrag in strate

26. Niemand mag in 'n straat—
 - (a) tot oorlas van ander persone slenter, staan, sit of lê nie;
 - (b) slaap of oornag of enige skuiling oprig nie;

- (c) wash or dry clothes, blankets or any other domestic articles;
- (d) use abusive, insulting, obscene, threatening or blasphemous language;
- (e) fight or act in a riotous manner;
- (f) discharge a fire-arm, airgun or airpistol;
- (g) beg or ask members of the public for money or contributions;
- (h) annoy or inconvenience any other person by yelling, shouting or making any noise in any manner whatsoever;
- (i) defecate, urinate or wash himself;
- (j) solicit or importune any person for the purpose of prostitution or immorality;
- (k) engage in gambling;
- (l) use intoxicating liquor or drugs;
- (m) spit
in a street.

Animals in a street

27. No owner or person—

- (a) in charge of any wild or ferocious animal, monkey or horned cattle shall allow such animals at any time to be insufficiently attended or at large in any street or shall keep any such animal in such a manner as to be a danger or annoyance to the public; or
- (b) shall, allow, permit or cause any animal to graze or stray in or about any street.

Display of street number of places

28. (1) The municipality may prescribe by notice in writing to the owner of any premises that a number allocated to such premises by the municipality shall be displayed and the owner of such premises shall, within 30 days of the date of such notice, display the allocated number on the premises.
- (2) a number displayed as contemplated by sub-section (1) shall—
- (a) be displayed in a conspicuous position on the premises and must at all times be visible and legible from the adjacent street; and
 - (b) be replaced by the owner of the premises as often as it gets obliterated, defaced or illegible.

Bridges and crossings over gutters and sidewalks

29. No private crossing, pathway, bridge or culvert shall be made or built to or in front of any dwelling or other premises in any street or public place—
- (a) except with the written permission of the municipality, and
 - (b) otherwise than in accordance with the requirements prescribed by the municipality.

Control of amusement shows and devices

30. (1) No person shall set up or use in any street or public place any circus, whirligig, roundabout or other side-show or device for the amusement or recreation of the public—

- (c) klere, komerse of ander huishoudelike artikels was, skoonmaak of droogmaak nie;
- (d) skel-, beledigende, onwelvoeglike, dreigende of godslasterlike taal besig nie;
- (e) baklei of oproerig optree nie;
- (f) 'n vuurwapen, windbuks of windpistool afvuur nie;
- (g) bedel of geld of bydraes van lede van die publiek vra nie;
- (h) tot ergernis of ongemak van enige ander persoon skreeu, gil of enige lawaai op watter wyse ook al maak nie;
- (i) homself was, ontlast of urineer nie;
- (j) met die oog op prostitusie of onsedelikheid iemand aanspreek of lastig val nie;
- (k) dobbelary beoefen nie;
- (l) bedwelmende drank of ander dwelmmiddels gebruik nie, of
- (m) spuug nie.

Diere in 'n straat

27. Geen eienaar of persoon

- (a) wat beheer het oor 'n wilde of kwaai dier, aap of horingvee, mag toelaat dat dit te eniger tyd in 'n straat sonder voldoende toesig is of los rondloop, of mag sodanige dier op so 'n wyse aanhou dat dit gevaarlik of 'n ergernis vir die publiek kan wees nie.
- (b) mag duld, toelaat of veroorsaak dat enige dier in of op enige straat wei of rondloop nie.

Vertoning van straatnommer van plekke

28. (1) Die munisipaliteit kan by wyse van skriftelike kennisgewing aan die eienaar van enige perseel, voorskryf dat 'n nommer wat deur die munisipaliteit aan so 'n perseel toegeken is, op sodanige perseel vertoon moet word en die eienaar van sodanige perseel moet binne 30 dae na die datum van sodanige kennisgewing die toegekende nommer op die perseel aanbring.
- (2) 'n Nommer wat vertoon word soos beoog by sub-artikel (1) moet
- (a) op 'n opsigtelike plek op die perseel vertoon word en moet te alle tye sigbaar en leesbaar vanaf die aangrensende straat wees; en
 - (b) deur die eienaar van die perseel vervang word so dikwels as wat dit uitgewis of geskend of onleesbaar word.

Brûe en oorgange oor vore en sypaadjies

29. Geen private oorgang, voetpaadjie, brug of duiker mag na of voor 'n woning of ander perseel in 'n straat of op 'n openbare plek gemaak of gebou word nie—
- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en
 - (b) behalwe in ooreenstemming met die vereistes wat die munisipaliteit bepaal.

Beheer oor vermaaklikheidsvertonings en -toestelle

30. (1) Niemand mag 'n sirkus, draaimeule, mallemeule of ander byvertoning of toestel vir die vermaak of ontspanning van die publiek in 'n straat of op 'n openbare plek oprig of gebruik nie—

- (a) except with the written permission of the municipality;
 - (b) otherwise than in accordance with such conditions as may be determined by the municipality.
 - (c) unless suitable sanitary conveniences for both sexes of the staff have been provided, and
 - (d) if it is in any way dangerous or unsafe for public use.
- (2) An authorised official of the municipality shall, for the purposes of inspection, at all reasonable times have free access to such circus, whirligig, roundabout or other side-show or device.

Control of animal-drawn vehicles

31. (1) No person shall—
- (a) simultaneously drive or be in control of more than one animal-drawn vehicle in a street;
 - (b) drive or be in control of an animal-drawn vehicle in a street if he or she is under 16 years of age, or
 - (c) if he or she is in control of an animal-drawn vehicle in a street, allow a person under 16 years of age to drive or be in control of such vehicle.

Vehicles to be attended

32. No person shall, in a street, sleep in a vehicle other than a motor vehicle parked in a taxi rank or on some other stand duly allocated by the municipality.

Municipality may act and recover costs

33. (1) Notwithstanding any other provisions of this by-law, the municipality may—
- (a) where the permission of the municipality is required before a person may perform a certain action or build or erect anything, and such permission has not been obtained, and
 - (b) where any provision of this by-law is contravened under circumstances in which the contravention may be terminated by the removal of any structure, object, material or substance,

serve a written notice on the owner of the premises or the offender, as the case may be, to terminate such contravention, or to remove the structure, object, material or substance, or to take such other steps as the municipality may require to rectify such contravention within the period stated in such notice.

- (2) Any person who fails to comply with a notice in terms of subsection (1) shall be guilty of an offence, and the municipality may, without prejudice to its powers to take action against the offender, take the necessary steps to implement such notice at the expense of the owner of the premises or the offender, as the case may be.

Penalty

34. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
- (1) a fine or imprisonment for a period not exceeding six months or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment of 10 days or either such additional fine or such additional imprisonment or both

- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit;
 - (b) behalwe in ooreenstemming met die voorwaardes wat die munisipaliteit stel;
 - (c) tensy geskikte sanitêre geriewe vir albei geslagte van die personeel aldaar verskaf is, en
 - (d) as dit enigsins gevaarlik of onveilig vir die gebruik van die publiek is.
- (2) 'n Gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit het vir inspeksiedoeleindes te alle redelike tye vrye toegang tot sodanige sirkus, draaimeule, mallemeule of ander byvertoning of toestel.

Beheer oor voertuie wat deur diere getrek word

31. (1) Niemand mag—
- (a) tegelykertyd meer as een voertuig wat deur diere getrek word, in 'n straat bestuur of beheer daarvoor hê nie;
 - (b) 'n voertuig wat deur diere getrek word, in 'n straat bestuur of beheer daarvoor hê nie as hy of sy onder die ouderdom van 16 jaar is, of
 - (c) as hy of sy in 'n straat beheer het oor 'n voertuig wat deur diere getrek word, iemand onder die ouderdom van 16 jaar toelaat om sodanige voertuig te bestuur of beheer daarvoor te hê nie.

Voertuie moet opgepas word

32. Niemand mag in 'n straat in 'n voertuig slaap nie, behalwe in 'n motorvoertuig wat geparkeer is op 'n huurmotor- of ander staanplek wat behoorlik deur die munisipaliteit aangewys is.

Munisipaliteit kan optree en koste verhaal

33. (1) Ondanks enige andersluidende bepalings van hierdie verordening kan die munisipaliteit—
- (a) waar die toestemming van die munisipaliteit benodig is alvorens 'n persoon 'n sekere daad mag verrig of iets mag bou of oprig, en sodanige toestemming nie verkry is nie, en
 - (b) waar enige bepaling van hierdie verordening oortree word in omstandighede waar die oortreding beëindig kan word deur die verwydering van enige struktuur, voorwerp, materiaal of stof,

'n skriftelike kennisgewing aan die eienaar van die perseel of die oortreder, na gelang van die geval, beteken om sodanige oortreding te beëindig, of die struktuur, voorwerp, materiaal of stof te verwyder, of die ander stappe te doen wat die munisipaliteit vereis om sodanige oortreding reg te stel binne die tydperk in sodanige kennisgewing vermeld.

- (2) Iedereen wat versuim om aan 'n kennisgewing ingevolge subartikel (1) te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf, en die munisipaliteit kan, sonder inkorting van sy bevoegdhede om teen die oortreder op te tree, die nodige stappe doen om op koste van die eienaar van die perseel of die oortreder, na gelang van die geval, uitvoering aan sodanige kennisgewing te gee.

Strafbepaling

34. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande, of óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf van 10 dae, of óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele

<p>such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and</p> <p>(3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention or failure. 6495</p>	<p>gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en</p> <p>(3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim. 6495</p>
---	--

**WITZENBERG MUNICIPALITY:
BY-LAW RELATING TO SWIMMING POOLS
(21-2004)**

Purpose of By-Law

- To provide for swimming pool facilities for the benefit of residents within the area of jurisdiction of the municipality and to provide for procedures, methods and practices to regulate the utilisation and management thereof.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“manager” means the employee of the municipality who is in charge of the swimming pools and who has been appointed by the municipality to give effect to this by-law;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“notice” means official notice displayed at every entrance to or at a conspicuous place at or on a public amenity and in which the municipality shall make known provisions and directions adopted by it in terms of this by-law;

“premises” means swimming pools owned by or under the lawful management or control of the municipality and available for the use of the public and includes all dressing-rooms and other facilities used in connection therewith and the ground on which it is erected;

“swimming pool” means the swimming pool situated on the premises;

Admission to swimming pool

2. (a) The municipality shall reserve the right of admission to the premises.
- (b) No person shall enter the premises, nor shall any person swim in the swimming pool except on such days and at such times and on such conditions as shall be laid down by the municipality from time to time.
- (c) The municipality shall post a notice setting forth the days and hours during which the swimming pool shall normally be open to the public in a prominent place at or near the entrance to the premises.
- (d) Notwithstanding the fixing by the municipality of the days and hours of normal opening as provided in subsection (3), the municipality may close the swimming pool or part thereof to the public for a specified time and purpose during the open hours; provided that a notice to that effect shall be posted at the same place as the notice referred to in subsection (3). When the swimming pool is closed to the public to allow a swimming gala to be held or for the special purposes of a

**WITZENBERG MUNISIPALITEIT:
SWEMBADVERORDENING
(21-2004)**

Doel van Verordening

- Om voorsiening te maak vir die daarstelling van swembadgeriewe tot voordeel van inwoners binne die regsgebied van die munisipaliteit en prosedures, metodes en praktyke te voorsien vir die gebruik en bestuur daarvan.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“bestuurder” die werknemer van die munisipaliteit wat in beheer van swembaddens is en wat deur die munisipaliteit aangestel is om uitvoering aan hierdie verordening te gee;

“kennisgewing” 'n duidelike en leesbare amptelike kennisgewing deur die munisipaliteit opgestel en wat by elke ingang tot of op 'n opsigtelike plek in of by die swembad aangebring is, en waardeur die munisipaliteit bepalings of voorskrifte bekend maak;

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“perseel” die swembaddens wat aan die munisipaliteit behoort of onder sy wettige bestuur of beheer is en wat vir gebruik deur die publiek beskikbaar is, en omvat dit alle kleedkamers en ander geriewe wat in verband daarmee gebruik word asook die grond waarop dit opgerig is;

“swembad” die swembad wat op die perseel geleë is;

Toegang tot swembad

2. (a) Die munisipaliteit behou hom die reg van toegang tot die perseel voor.
- (b) Niemand mag die perseel binnegaan nie en niemand mag in die swembad of die kinders se swembad swem nie, behalwe op die dae en tye en op die voorwaardes wat die munisipaliteit van tyd tot tyd bepaal.
- (c) Die munisipaliteit moet 'n kennisgewing wat die dae en tye vermeld wanneer die swembad gewoonlik oop is, vir die publiek, in 'n opvallende plek by of naby die ingang van die perseel aanbring.
- (d) Ondanks die bepaling deur die munisipaliteit van die dae en tye wanneer die swembad gewoonlik oop is, soos in subartikel (3) bepaal, kan die Munisipaliteit die swembad of 'n gedeelte daarvan vir 'n bepaalde tyd en doel gedurende die oop tye vir die publiek sluit; met dien verstande dat 'n kennisgewing te dien effekte op dieselfde plek opgeplak word as die kennisgewing in subartikel (3) genoem. Wanneer die swembad vir die hou van 'n swemgala of vir die spesiale

swimming club or other organization or school, as the case may be, the public may be admitted as spectators or swimmers on such conditions and terms of admission as shall be determined by the organizers of such swimming gala, swimming club or other organization or school with the approval of the municipality.

- (e) No club, school or other organization or person shall use the swimming pool for any gala, meeting, practice or training unless written application is made beforehand to the municipality, and only on such conditions as the municipality may determine.
3. (a) No person other than a person who is the holder of an admission ticket shall be permitted admission to the premises. Any such person to whom a ticket, as aforesaid, has been issued shall at any time while visiting the premises produce such ticket to the manager when requested by him to do so.
- (b) No child under the age of seven years shall be permitted admission to the premises unless accompanied by a parent or other responsible person.
- (c) No person who is in a state of intoxication or under the influence of drugs or whom the manager upon reasonable grounds believes to be in such a state shall be admitted to the premises. Where such person has been inadvertently admitted, he shall vacate the premises without delay on being ordered to do so by the manager.
- (d) No pets shall be allowed on the premises.
- (e) The manager shall have the right to refuse admission to any person who in terms of this by-law is manifestly not entitled to obtain admission, and in the event of any such person having already obtained admission, to order him to leave the premises forthwith.
- (f) Any person who has been refused admission to the premises or who, having gained admission, is ordered by the manager to leave the premises shall have the right to appeal to the municipality against the decision of the manager.
- (g) No person who has paid for admission and who is subsequently ordered to leave the premises shall be entitled to a refund of his admission fee.
- (h) No fire-arms, catapults, air-guns, traditional weapons, fire-works or crackers or any dangerous weapon may be brought into the swimming pool area.

Use of dressing rooms

4. (a) The municipality shall provide on the premises such dressing rooms as it may deem necessary in which persons visiting the swimming pool for the purpose of swimming shall change from their ordinary clothes into pooling costumes and vice versa as well as such sanitary conveniences and other facilities as it may deem necessary.
- (b) Separate dressing rooms and sanitary and other conveniences shall be provided for both sexes and notices shall be erected stating the sex which shall be entitled to use the respective dressing room and sanitary or other conveniences. No person shall enter any such dressing room or other accommodation which has been appropriated or set apart for the use of the opposite sex.
- (c) No person, having changed in a dressing room from his/her ordinary clothes into a pooling costume, of whom the body is not clean enough to enter the swimming pool, in the view of the manager, shall enter the swimming pool in order to swim without first having properly and sufficiently washed himself/herself under the showers provided for the purpose.

doeleindes van 'n swemklub of ander organisasie of skool, na gelang van die geval, vir die publiek gesluit is, kan toegang aan die publiek en toeskouers of swemmers verleen word en wel op die voorwaardes en toegangsvoorwaardes wat die organiseerders van sodanige swemgala, swemklub of ander organisasie of skool met die munisipaliteit se goedkeuring bepaal.

- (e) Geen klub, skool of ander organisasie of persoon mag die swembad gebruik vir enige gala, byeenkoms, oefening of onderrig nie, tensy vooraf skriftelik aansoek by die munisipaliteit gedoen is, en slegs op die voorwaardes wat die munisipaliteit bepaal.
3. (a) Niemand behalwe 'n persoon wat die houer is van 'n toegangskaartjie mag toegang tot die perseel verkry nie, tensy hy eers teen betaling van die voorgeskrewe geld 'n kaartjie wat sodanige toegang magtig, verkry het. Enige sodanige persoon aan wie 'n kaartjie soos voornoem, uitgereik is, moet te eniger tyd terwyl hy die perseel besoek, sodanige kaartjie aan die bestuurder toon wanneer hy deur hom daartoe versoek word.
- (b) Toegang tot die perseel word aan geen kind onder die ouderdom van sewe jaar verleen nie, tensy hy van 'n ouer of ander verantwoordelike persoon vergesel is.
- (c) Niemand wat onder die invloed van drank of verdowingsmiddels is of van wie die bestuurder op redelike gronde vermoed dat hy in so 'n toestand verkeer, word tot die perseel toegelaat nie. Indien so iemand per abuis toegelaat is, moet hy die perseel sonder versuim verlaat nadat die bestuurder hom gelas het om dit te doen.
- (d) Geen troeteldiere word op die perseel toegelaat nie.
- (e) Die bestuurder besit die reg om toegang te weier aan enigiemand wat klaarblyklik ingevolge hierdie verordening nie op toegang geregtig is nie en om, ingeval so iemand reeds toegang verkry het, hom te gelas om die perseel onverwyld te verlaat.
- (f) Iedereen aan wie toegang tot die perseel geweier is of wat, nadat hy toegang verkry het, deur die bestuurder of sy gemagtigde gelas word om die perseel te verlaat, besit die reg om by die munisipaliteit appèl aan te teken teen die beslissing van die bestuurder.
- (g) Niemand wat vir toegang betaal het en daarna gelas word om die perseel te verlaat, is geregtig op die terugbetaling van sy toegangsgeld nie.
- (h) Geen vuurwapen, windbuks, voëlrek, tradisionele wapen, vuurwerke en klappers of enige ander gevaarlike wapen mag die swembad binnegebring word nie.

Gebruik van kleedkamers

4. (a) Die munisipaliteit verskaf op die perseel die kleedkamers wat hy nodig ag, waarin persone wat die swembad vir swemdoeleindes besoek, hul gewone klere moet uittrek en swemklere moet aantrek, en omgekeerd asook die sanitêre en ander geriewe wat hy nodig ag.
- (b) Afsonderlike kleedkamers en sanitêre en ander geriewe word vir beide geslagte verskaf en kennisgewings waarin die geslag vermeld word wat geregtig is om die onderskeie kleedkamers en sanitêre of ander geriewe te gebruik, word aangebring. Niemand mag enige sodanige kleedkamers of ander akkommodasie wat vir gebruik deur die teenoorgestelde geslag aangewys of afgesonder is, binnegaan nie.
- (c) Niemand mag, nadat hy in 'n kleedkamer sy/haar gewone klere uitgetrek en sy/haar swemklere aangetrek het, en van wie die liggaam, volgens die oordeel van die bestuurder, nie skoon genoeg is om die swembad binne te gaan nie, swem nie voordat hy/sy hom/haar eers behoorlik en genoegsaam gewas het onder die stortbaddens wat vir dié doel verskaf word.

General prohibitions

5. No person shall—

- 5.1 (a) dress or undress in any place, except in the dressing room or other places provided for such purpose;
- (b) after having entered the swimming pool, use therein any soap or other substance or preparation for any purpose whatsoever;
- (c) by any disorderly or improper conduct disturb, injure or molest any other person or obstruct the manager or his authorised official in the performance of his duties, and no person shall use any indecent, offensive or profane language or behave in an indecent or offensive manner;
- (d) bring any glass bottle or any glassware onto the premises;
- (e) remove, take away, throw down, damage or destroy any furniture, fitting, tool, machinery or other article or thing pertaining to or used on the premises which is the property of the municipality;
- (f) at any time enter the swimming pool or use a dressing room while knowingly suffering from a contagious or infectious disease or from any abnormal discharge from the eyes, nose, ears, throat or other body part or from a suppurating sore;
- (g) introduce into or consume or smoke on the premises any intoxicating liquor or drugs;
- (h) swim in the swimming pool unless clothed in a proper and adequate pooling costume, nor appear anywhere on the premises unless he is wearing a pooling costume or is otherwise properly dressed;
- (i) expectorate on the premises or defecate in the swimming pool or some other place, or leave or deposit any paper, fruit peels or other litter anywhere except in the refuse bins provided for the purpose;
- (j) use any shower or sanitary convenience in an improper or offensive manner;
- (k) damage, or by writing, drawing or scribbling thereon or by any other means or in any other manner deface or defile any wall, seat or door, or damage or unlawfully interfere with any facility or appurtenance or any part of the swimming pool;
- (l) gamble on the premises;
- (m) play water-polo in the swimming pool except at such times and on such conditions as shall be fixed by the municipality, nor shall any person play, with or without a ball or other object, any other game likely to cause injury or discomfort to swimmers or spectators;
- (n) bring or use a surfboard, canoe, boat, punt, raft or other thing which may cause injury on the premises or in the swimming pool;
- (o) wash any garment or other matter in the swimming pool;
- (p) discharge any fireworks on the premises;
- (q) play any musical instrument or make noises thereon whilst utilising the conveniences on the premises, except with the prior written consent of the municipality;

Algemene verbodsbepalings

5. Niemand mag—

- 5.1 (a) hom op enige plek behalwe in die kleedkamers of ander plekke wat vir die doel verskaf word, aan- of uittrek nie;
- (b) nadat hy in die swembad ingegaan het, enige seep of ander stof of preparaat vir enige doel wat ook al daarin gebruik nie;
- (c) deur wanordelike of onbehoorlike gedrag iemand anders steur, beseer of molesteer of die bestuurder by die uitvoering van sy pligte hinder nie, en niemand mag enige onkuise, beledigende of lasterlike taal gebruik of hom op 'n onbetaamlike of aanstootlike wyse gedra nie;
- (d) enige glasbottel of enige glasware op die perseel bring nie;
- (e) enige meubels, toebehore, gereedskap, masjinerie of ander artikel of ding wat op die perseel behoort of gebruik word en wat die eiendom van die munisipaliteit is, verwyder, wegneem, neergooi, beskadig of vernietig nie;
- (f) indien hy daarvan bewys is dat hy aan 'n aansteeklike of besmetlike siekte ly of 'n abnormale afskeiding van die oë, neus, ore, keel of 'n ander liggaamsdeel of 'n eterende seer het, te eniger tyd in die swembad gaan of 'n kleedkamer gebruik nie;
- (g) enige sterk drank of verdowingsmiddels op die perseel bring of daar gebruik of rook nie;
- (h) in die swembad swem nie, tensy hy in betaamlike en geskikte swemklere geklee is, of op enige plek op die perseel verskyn nie, tensy hy swemklere dra of anders behoorlik geklee is;
- (i) op die perseel of in die swembad of op 'n ander plek spuug nie, ontlas of enige papier, vrugteskille of ander vullis op enige plek weggooi of laat nie, uitgesonderd in die vullisbakke wat vir dié doel verskaf word;
- (j) 'n stortbad of sanitêre gerief op 'n onbehoorlike of aanstootlike wyse gebruik nie;
- (k) 'n muur, sitplek of deur beskadig, deur óf daarop te skryf, te teken of te krap óf deur enige ander middel of op enige ander wyse dit ontsier of vuil maak, óf enige gerief of toebehore of enige ander deel van die swembad beskadig of hom onwettig daarmee bemoei nie;
- (l) op die perseel dobbel nie;
- (m) in die swembad waterpolo speel nie behalwe op die tye en die voorwaardes wat die munisipaliteit bepaal, en niemand mag enige ander spel met of sonder 'n bal of ander voorwerp speel wat moontlik besering of ongerief aan swemmers of toeskouers kan veroorsaak nie;
- (n) 'n branderplank, kano, skuit, vlot, of ander ding wat besering kan veroorsaak op die perseel of in die swembad bring of gebruik nie;
- (o) enige kledingstuk of ander goedere in die swembad was nie;
- (p) enige vuurwerke op die perseel afskiet nie;
- (q) enige musiekinstrument speel of geluide daarop maak terwyl hy die geriewe op die perseel benut nie, behalwe in gevalle waar die munisipaliteit sy skriftelike toestemming daarvoor verleen het;

- (r) deliver, utter or read aloud any public speech, prayer, book or address, or sing any song out loud, or hold or take part in any public meeting or assemblage on the premises, except with the prior written consent of the municipality;
- (s) refuse to give his or her name and address when requested to do so by the manager.
- (t) enter the swimming pool with clothing other than normal swimwear;
- (u) enter the swimming pool area with a bicycle, motorcar, motorbike or any other self-propelled means of transport;
- (v) interfere with or molest any animal or bird kept on the premises on which a swimming pool is situated, nor shall any person interfere with any plant or pick any flower, slip or cutting;
- (w) organise a function, sale, performance, march or any other gathering on the parking area or in the swimming pool area without the written consent of the manager.

5.2 Without restricting any action or failure of any person in respect of the General Prohibitions contained in same, no person may act in such manner or show neglect which in the discretion of the manager may deem forbidden or unlawful.

Responsibility of Municipality

6. In the absence of proof of negligence on its part the municipality shall not be responsible—
- (a) for the loss or theft of clothing or effects of any description whatsoever left by any person in the dressing rooms or lockers or elsewhere on the premises, and
 - (b) for any injuries sustained or illness contracted or alleged to have been sustained or contracted, as the case may be, by any person on the premises or in the swimming pool;
 - (c) for death as a result of drowning or any other cause.

Admission charges

7. The municipality shall from time to time fix the charges for admission to the premises, and such charges shall be prominently displayed at the office where the admission charges are paid.

Ejection

8. Any person contravening any provision of this by-law and any person whom the manager reasonably suspects of having committed any other offence on the premises shall immediately leave the premises when ordered to do so by the manager.

Penalty

9. Any person who contravenes any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment, or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
 - (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention or failure.

6496

- (r) op die perseel enige publieke toespraak, gebed, boek of rede luid lewer, uitspraak of uitlees, of enige lied hardop sing, of enige openbare vergadering of byeenkoms hou of daaraan deelneem nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit;
- (s) wanneer hy deur die bestuurder of sy gemagtigde daartoe versoek word, weier om sy of haar naam en adres te verstrek nie;
- (t) met kledingstukke aan in die swembad swem behalwe normale aanvaarde swemdrag nie;
- (u) mag met 'n fiets, motorvoertuig, motorfiets of enige selfaangedrewe vervoermiddel in of op die swembadperseel ry nie;
- (v) hom met enige dier of voël wat gehou word op die perseel waarop 'n swembad geleë is, bemoei of dit molesteer nie; ook mag niemand hom met enige plant bemoei of enige blom of steggie pluk nie;
- (w) 'n funksie, uitstalling, verkoping, uitvoering, optog of enige ander samekoms op die parkeerarea, swembadgronde of in die swembadarea laat plaasvind sonder die uitdruklike voorafgekreë skriftelike toestemming van die bestuurder verteenwoordiger nie.

5.2 Sonder om enige handeling of nalate van enige persoon deur die Algemene Verbodsbepalings te beperk tot die verbode bepaling daarin vervat, mag geen persoon op so 'n wyse handel of nalatig wees as wat binne die diskresie van die bestuurder ongeoorloof en ontoelaatbaar mag wees nie.

Aanspreeklikheid van Munisipaliteit

6. By ontstentenis van bewys van nalatigheid van die kant van die munisipaliteit is die munisipaliteit nie aanspreeklik—
- (a) vir die verlies of diefstal van klere of besittings van watter aard ook al wat deur enigiemand in die kleedkamers of sluitkaste of elders op die perseel gelaat is nie, en
 - (b) vir enige beserings of siekte wat iemand op die perseel of in die swembad opgedoen het of na bewering opgedoen het nie, na gelang van die geval.
 - (c) vir dood in die geval van verdrinking of enige ander oorsaak nie.

Toegangsgelde

7. Die munisipaliteit bepaal van tyd tot tyd die gelde vir toegang tot die perseel, en sodanige gelde word in 'n duidelik sigbare plek vertoon by die kantoor waar die toegangsgelde betaal word.

Uitsetting

8. Iedereen wat 'n bepaling van hierdie verordening oortree en iedereen wat deur die bestuurder redelikerwys daarvan verdink word dat hy enige ander misdryf op die perseel gepleeg het, moet die perseel onmiddellik verlaat wanneer hy deur die bestuurder daartoe gelas word.

Strafbepaling

9. Iedereen wat 'n bepaling van hierdie verordening oortree, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en
 - (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

6496

WITZENBERG MUNICIPALITY:**BY-LAW RELATING TO WATER SUPPLY,
SANITATION SERVICES AND INDUSTRIAL EFFLUENT**

(22-2004)

TABLE OF CONTENTS

CHAPTER I	General provisions
Part 1	Definitions Definitions
Part 2	Application for water services Application for water services Special agreements for water services
Part 3	Tariffs and charges Prescribed tariffs and charges for water services Fixed charges for water services
Part 4	Payment Payment of deposit Payment for water services provided
Part 5	Accounts Accounts
Part 6	Termination, limitation and discontinuation of water services Termination of agreement for the provision of water services Limitation and/or discontinuation of water services provided
Part 7	General provisions Responsibility for compliance with this by-law Exemption Unauthorised use of water services Change in purpose for which water services are used Interference with water supply system or any sanitation services Obstruction of access to water supply system or any sanitation services Notices and documents Power to serve and compliance with notices Power of entry and inspection False statements or information Offences
CHAPTER II	Water supply services
Part 1	Connection to water supply system Provision of connection pipe Location of connection pipe Provision of single water connection for supply to several consumers on same premises Interconnection between premises or water installations Disconnection of water installation from connection pipe
Part 2	Communal water services works Provision of a water services work for water supply to several consumers
Part 3	Temporary supply Water supplied from a hydrant
Part 4	Standards and general conditions of supply Quantity, quality and pressure General conditions of supply
Part 5	Measurement of water supply services Measuring of quantity of water supplied Quantity of water supplied to consumer Defective measurement Special measurement No reduction of amount payable for water wasted
Part 6	Installation work Approval of installation work Provision and maintenance of water installations Use of pipes and water fittings to be authorised Labelling of terminal water fittings and appliances
Part 7	Water pollution, restriction and wasteful use of water Owner to prevent pollution of water Water restrictions Waste of water unlawful
Part 8	General provisions Notification of boreholes Sampling of water Supply of non-potable water by municipality Testing of pressure in water supply systems Pipes in streets or public places
CHAPTER III	Sanitation services
Part 1	Standards and general provisions Standards for sanitation services

WITZENBERG MUNISIPALITEIT:**VERORDENING RAKENDE WATERVOORSIENING,
SANITASIEDIENSTE EN NYWERHEIDSUITVLOEISEL**

(22-2004)

INHOUDSOPGAWE

HOOFSTUK I	Algemene bepalinge
Deel 1	Woordomskrivings Woordomskrivings
Deel 2	Aansoek om waterdienste Aansoek om waterdienste Spesiale ooreenkomste vir waterdienste
Deel 3	Tariewe en heffings Voorgestelde tariewe en heffings vir waterdienste Vasgestelde heffings vir waterdienste
Deel 4	Betaling Betaling van deposito Betaling van gelewerde waterdienste
Deel 5	Rekenings Rekenings
Deel 6	Beëindiging, inkorting en staking van waterdienste Beëindiging van ooreenkoms vir die voorsiening van waterdienste Inkorting en/of staking van gelewerde waterdienste
Deel 7	Algemene bepalinge Verantwoordelikheid vir nakoming van hierdie verordening Vrystelling Ongemagtigde gebruik van waterdienste Verandering van doel waarvoor waterdienste gebruik word Inmenging met watervoorsieningstelsel of enige sanitêre dienste Versperring van toegang tot watervoorsieningstelsel of enige sanitêre dienste Kennisgewings en dokumente Bevoegdheid om kennisgewings te beteken en nakoming van kennisgewings Bevoegdheid om te betree en te inspekteer Vals verklarings of inligting Misdrywe
HOOFSTUK II	Watervoorsieningsdienste
Deel 1	Verbinding aan watervoorsieningstelsel Voorsiening van verbindingspyp Plasing van verbindingspyp Voorsiening van enkelwaterverbinding vir lewering aan verskeie verbruikers op dieselfde perseel Interverbinding tussen persele of waterinstallasies Diskonnektering van waterinstallasie vanaf verbindingspyp
Deel 2	Gemeenskapswaterdienswerke Voorsiening van 'n waterdienswerk vir waterverskaffing aan verskeie verbruikers
Deel 3	Tydlike voorsiening Water vanaf brandkraan voorsien
Deel 4	Standaarde en algemene voorwaardes van voorsiening Hoeveelheid, gehalte en druk Algemene voorwaardes van voorsiening
Deel 5	Meting van watervoorsieningsdienste Meting van hoeveelheid water verskaf Hoeveel water aan gebruiker verskaf Foutiewe meting Spesiale meting Geen afslag op bedrag betaalbaar vir verkiste water
Deel 6	Installasiewerk Goedkeuring van installasiewerk Voorsiening en instandhouding van waterinstallasies Gebruik van pype en waterbybehoorsels moet gemagtig word Etikettering van eindpunt-waterbybehoorsels en -toestelle
Deel 7	Waterbesoedeling, beperking en verkwistende gebruik van water Eienaar moet waterbesoedeling voorkom Waterbeperkings Waterverkwisting onregmatig
Deel 8	Algemene bepalinge Kennisgewing van boorgate Monsterneming van water Voorsiening van nie-drinkbare water deur munisipaliteit Toetsing van druk in watervoorsieningstelsels Pype in strate of openbare plekke
HOOFSTUK III	Sanitasiedienste
Deel 1	Standaarde en algemene bepalinge Standaarde vir sanitasiedienste Aanstootlike loslaat na rioolvuilwegdoenstelsel

Part 2	On-site sanitation services and associated services Application for infrastructure Services associated with on-site sanitation services Charges in respect of services associated with on-site sanitation services
Part 3	Sewage disposal Provision of a connecting sewer Location of connecting sewer Provision of one connecting sewer for several consumers on same premises Interconnection between premises Disconnection of draining installation from connecting Sewer
Part 4	Sewage delivered by road haulage Acceptance of sewage delivered by road haulage Written permission for delivery of sewage by road haulage Conditions for delivery of sewage by road haulage Withdrawal of permission for delivery of sewage by road haulage
Part 5	Disposal of industrial effluent and trade premises Application for disposal of industrial effluent Unauthorised discharge of industrial effluent Quality standards for disposal of industrial effluent Conditions for disposal of industrial effluent Withdrawal of written permission for disposal of industrial effluent
Part 6	Measurement of quantity of effluent discharged to sewage disposal system Measurement of quantity of standard domestic effluent discharged Measurement of quantity of industrial effluent discharged Reduction in the quantity determined in terms of Sections 77 and 78 (1)(a)
Part 7	Drainage installations Construction or installation of drainage installations Drains in streets or public places Construction by municipality Maintenance or drainage installation Installation of pre-treatment facility Protection from ingress of floodwaters
Part 8	Quality standards
SCHEDULE A	Acceptance of industrial effluent for discharge into the sewage disposal system

CHAPTER I: GENERAL PROVISIONS

Part 1: Definitions

Definitions

- (1) In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“accommodation unit” in relation to any premises, means a building or section of a building occupied or used or intended for occupation or use for any purpose;

“Act” means the Water Services Act, 1997 (Act No. 108 of 1997), as amended from time to time;

“approved” means approved by the municipality;

“authorised agent” means a person authorised by the municipality to perform any act, function or duty in terms of, or exercise any power under, this by-law;

“best practicable environmental option” means the option that provides the most benefit or causes the least damage to the environment as a whole, at a cost acceptable to society, in the long term as well as in the short term;

“borehole” means a hole sunk into the earth for the purpose of locating, abstracting or using subterranean water and includes a spring;

“Building Regulations” means the National Building Regulations made in terms of the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977 (Act No. 103 of 1977);

Deel 2	In situ sanitasiedienste en verwante dienste Aansoek om infrastruktuur Dienste verwant aan <i>in situ</i> sanitasiedienste Heffings ten opsigte van dienste verwant aan <i>in situ</i> sanitasiedienste
Deel 3	Wegdoen van rioolvuil Voorsiening van 'n verbindingsriool Plasing van verbindingsriool Voorsiening van enkelverbindingsriool vir verskeie verbruikers op dieselfde perseel Tussenverbinding tussen persele Diskonnektering van perseelrioleringsinstallasie van verbindingsriool
Deel 4	Rioolvuil deur middel van padvervoer gelewer Aanvaarding van lewering van rioolvuil deur middel van padvervoer Skriftelike toestemming vir lewering van rioolvuil deur middel van padvervoer Voorwaardes vir lewering van rioolvuil deur middel van padvervoer Terugtrekking van toestemming vir lewering van rioolvuil deur middel van padvervoer
Deel 5	Wegdoen van nywerheidsuitvloeielsel en handelsperseel Aansoek om verwydering van nywerheidsuitvloeielsel Ongemagtigde loslating van nywerheidsuitvloeielsel Gehaltestandaarde vir wegdoening van nywerheidsuitvloeielsel Voorwaardes vir wegdoening van nywerheidsuitvloeielsel Terugtrekking van skriftelike toestemming vir wegdoening van nywerheidsuitvloeielsel
Deel 6	Meting van hoeveelheid uitvloeielsel losgelaat in rioleringsstelsel Meting van hoeveelheid standard huishoudelike uitvloeielsel losgelaat Meting van hoeveelheid nywerheidsuitvloeielsel losgelaat Vermindering van die hoeveelheid bepaal ingevolge artikels 67 tot 69
Deel 7	Perseelrioleringsinstallasies Bou of installering van perseelrioleringsinstallasies Perseelriool in strate of openbare plekke Bouwerk deur munisipaliteit Instandhouding van perseelrioleringsinstallasie Installering van voorbehandelingsfasiliteit Beskerming teen instroming van vloedwater
Deel 8	Gehaltestandaarde
BYLAE A	Aanvaarding van nywerheidsuitvloeielsel vir loslating in die rioolvuilwegdoenstelsel

HOOFSTUK I: ALGEMENE BEPALINGS

Deel 1: Woordomsrywings

Woordomsrywings

- (1) In hierdie verordening sluit woorde wat in die manlike geslag gebruik word die vroulike geslag in, sluit enkelvoudige woorde die meervoud daarvan in en andersom, geld die Afrikaanse teks in die geval van 'n teenstrydigheid en, tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“behoorlik gekwalifiseerde toetsers” persoon wat monsters vir ontleding uit die rioolvuil-, stormwaterwegdoen-stelsels en openbare water haal en wat sertifisering vir sodanige werksaamheid van gevolgmagtigde het;

“besoedeling” die inbring van enige stof in die watervoorsieningstelsel, 'n waterinstallasie of waterbron wat regstreeks of onregstreeks die fisiese, chemiese of biologiese eienskappe van die water daarin aangetref, sodanig kan verander dat dit—

- (a) minder geskik is vir die doel waarvoor dit redelikerwys verwag is om voor gebruik te word; of
- (b) skadelik of potensieel skadelik is—
- (i) vir die welsyn, gesondheid of veiligheid van mense;
- (ii) vir enige waterlewende of ander organisme;

“beste uitvoerbare omgewingsopsie” die opsie wat op die lang-sowel as die korttermyn en teen koste wat vir die samelewing aanvaarbaar is, die grootste voordeel vir of die minste skade aan die omgewing as geheel inhou;

“boorgat” gat wat in die grond geboor is met die oog daarop om ondergrondse water op te spoor en te onttrek en sluit dit spruit in;

“communal water services work” means a consumer connection through which water services are supplied to more than one person;

“connection pipe” means a pipe, the ownership of which is vested in the municipality and installed by it for the purpose of conveying water from a main to a water installation, and includes a “communication pipe” referred to in SABS 0252 Part I;

“connecting point” means the point at which the drainage installation joins the connecting sewer;

“connecting sewer” means a pipe owned by the municipality and installed by it for the purpose of conveying sewage from a drainage installation on a premises to a sewer beyond the boundary of those premises or within a servitude area or within an area covered by a way leave or by agreement;

“consumer” means—

- (a) any occupier of any premises to which or on which the municipality has agreed to provide water services or is actually providing water services, or if there be no occupier, then any person who has entered into a current agreement with the municipality for the provision of water services to or on such premises, or, if there be no such person, then the owner of the premises; provided that where water services is provided through a single connection to a number of occupiers, it shall mean the occupier, or person, to whom the municipality has agreed to provide water services; or
- (b) a person that obtains access to water services provided through a communal water services work;

“drain” means that portion of the drainage installation that conveys sewage within any premises;

“drainage installation” means a system situated on any premises and vested in the owner thereof and is used for or intended to be used for or in connection with the reception, storage, treatment or conveyance of sewage on that premises to the connecting point and includes drains, fittings, appliances, septic tanks, conservancy tanks, pit latrines and private pumping installations forming part of or ancillary to such systems;

“drainage work” includes any drain, sanitary fitting, water supplying apparatus, waste or other pipe or any work connected with the discharge of liquid or solid matter into any drain or sewer or otherwise connected with the drainage of any premises;

“duly qualified sampler” means a person who takes samples for analysis from the sewage disposal and storm water disposal systems and from public waters and who has been certified to do so by an authorised agent;

“effluent” means any liquid whether or not containing matter in solution or suspension;

“emergency” means any situation that poses a risk or potential risk to life, health, the environment or property;

“environmental cost” means the full cost of all measures necessary to restore the environment to its condition prior to the damaging incident;

“fire hydrant” means an installation that conveys water for fire fighting purposes only;

“fixed quantity water delivery system” means a water installation, which delivers a fixed quantity of water to a consumer in any single day;

“flood level (1 in 50 year)” means that level reached by flood waters resulting from a storm of a frequency of 1 in 50 years;

“flood plain (1 in 50 year)” means the area subject to inundation by flood waters from a storm of a frequency of 1 in 50 years;

“high strength sewage” means sewage with a strength or quality greater than standard domestic effluent;

“Bouregulasies” die Nasionale Bouregulasies uitgevaardig ingevolge die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet Nr 103 van 1977);

“brandkraan” installasie waaruit water slegs vir brandbestryding-doeleindes geneem mag word;

“dienspyp” pyp wat deel uitmaak van waterinstallasie wat op enige perseel deur die eienaar of okkupeerder van die perseel voorsien en geïnstalleer is en verbind is of verbind staan te word met verbindingssyp om die waterinstallasie op die perseel te bedien;

“eienaar”—

- (a) die persoon in wie die eiendomsreg ten opsigte van die perseel van tyd tot tyd setel;
- (b) in 'n geval waar die eiendomsreg in persoon setel wat insolvent of oorlede is, of wat hoegenaamd onder enige aard van regsonbevoegdheid verkeer, die persoon by wie die bevoegdheid as kurator, trustee, eksekuteur, administrateur, geregtelike bestuurder, likwidateur of ander regsverteenvoordiger vir die administrasie en beheer van die perseel berus;
- (c) in enige geval waar die munisipaliteit nie in staat is om die identiteit van so persoon vas te stel nie, persoon wat op die voordeel van die gebruik van sodanige perseel, of gebou of geboue daarop, geregtig is;
- (d) in die geval van perseel waarvoor huurooreenkoms van 30 jaar of langer gesluit is, die huurder daarvan;
- (e) met betrekking tot—
 - (i) stuk grond afgebaken op deelplan wat ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet Nr 95 van 1986) geregistreer is, die ontwikkelaar of die regspersoon ten opsigte van die gemeenskaplike eiendom, of
 - (ii) gedeelte soos omskryf in die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet Nr 95 van 1986), die persoon in wie se naam sodanige gedeelte ingevolge 'n deeltitelakte geregistreer is, en sluit dit die regmatig aangestelde verteenwoordiger van sodanige persoon in;

“eindpunt-watertoebehoorsels” watertoebehoorsels by uitloop van waterinstallasie wat die loslaat van water uit waterinstallasie beheer;

“gevolmagtigde” persoon deur die munisipaliteit gemagtig om enige handeling, werksaamheid of plig uit te voer ingevolge, of enige bevoegdheid te verrig kragtens, hierdie verordening;

“gemeenskapswater-dienstewerk” verbruikersverbinding waardeer waterdienste aan meer as een persoon verskaf word;

“goedgekeurde” goedgekeur deur die munisipaliteit;

“handelseperseel” perseel waarop nywerheidsuitvloei sel gegeneer word;

“hoë konsentrasie rioolvuil” rioolvuil met konsentrasie of gehalte wat hoër is as standaard huishoudelike uitvloei sel;

“hooftoevoerspyp” enige pyp, uitgesonderd verbindingssyp, wat in die munisipaliteit setel en deur die munisipaliteit gebruik word vir die vervoer van water na verbruiker;

“installasiewerk” werk ten opsigte van die konstruksie van of uitgevoer in waterinstallasie;

“meetmiddel” enige metode, prosedure, proses, instrument, apparaat of installasie wat die kwantifisering van gelewerde waterdienste moontlik maak en sluit dit 'n metode, prosedure of proses in waarvolgens hoeveelheid geskat of vermoed word;

“meter” watermeter soos omskryf in die Regulasies uitgereik ingevolge die Wet op Handelsmetologie, 1973 (Wet Nr 77 van 1973), of, in die geval van watermeters meer as 100mm in grootte, 'n toestel wat die hoeveelheid water wat deur dit loop, meet;

“industrial effluent” means effluent emanating from industrial use of water, includes for purposes of this by-law, any effluent other than standard domestic effluent or storm water;

“installation work” means work in respect of the construction of, or carried out on a water installation;

“main” means a pipe, other than a connection pipe, vesting in the municipality and used by it for the purpose of conveying water to a consumer;

“measuring device” means any method, procedure, process or device, apparatus, installation that enables the quantity of water services provided to be quantified and includes a method, procedure or process whereby quantity is estimated or assumed;

“meter” means a water meter as defined by the Regulations published in terms of the Trade Metology Act, 1973 (Act No. 77 of 1973), or, in the case of water meters of size greater than 100 mm, a device which measures the quantity of water passing through it;

“municipality” means the Municipality of Witzenberg established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 487 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“occupier” means a person who occupies any premises or part thereof, without regard to the title under which he or she occupies;

“owner” means—

- (a) the person in whom from time to time is vested the legal title to premises;
- (b) in a case where the person in whom the legal title to premises is vested is insolvent or dead, or is under any form of legal disability whatsoever, the person in whom the administration and control of such premises is vested as curator, trustee, executor, administrator, judicial manager, liquidator or other legal representative;
- (c) in any case where the municipality is unable to determine the identity of such person, a person who is entitled to the benefit of the use of such premises or a building or buildings thereon;
- (d) in the case of premises for which a lease agreement of 30 years or longer has been entered into, the lessee thereof;
- (e) in relation to—
 - (i) a piece of land delineated on a sectional plan registered in terms of the Sectional Titles Act, 1986 (Act No. 95 of 1986), the developer or the body corporate in respect of the common property, or
 - (ii) a section as defined in the Sectional Titles Act, 1986 (Act No. 95 of 1986), the person in whose name such section is registered under a sectional title deed and includes the lawfully appointed agent of such a person;

“person” means any natural person, local government body or like authority, a company incorporated under any law, a body of persons whether incorporated or not, a statutory body, public utility body, voluntary association or trust;

“pollution” means the introduction of any substance into the water supply system, a water installation or a water resource that may directly or indirectly alter the physical, chemical or biological properties of the water found therein so as to make it—

- (a) less fit for any beneficial purpose for which it may reasonably be expected to be used; or
- (b) harmful or potentially harmful—

“munisipaliteit” die munisipaliteit van Witzenberg gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 487 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“natbedryf” bedryf wat bedryfsuitvloeiens loslaat;

“nywerheidsuitvloeiens” uitvloeiens wat uit die nywerheidsgebruik van water voortvloei, wat vir doeleindes van hierdie verordening alle uitvloeiens, met uitsondering van standaard huishoudelike uitvloeiens en stormwater, insluit

“noodgeval” enige situasie wat risiko of potensiele risiko vir lewe, gesondheid, die omgewing of eiendom inhou;

“okkupeerder” persoon wat enige perseel of gedeelte daarvan okkupeer, sonder inagneming van die reg ingevolge waarvan hy of sy die perseel okkupeer;

“omgewingskoste” die volle omvang van die nodige koste om die omgewing te herstel na dieselfde toestand waarin dit voor die skadelike voorval was;

“openbare kennisgewing” kennisgewing aan die publiek op ’n wyse soos deur die raad bepaal;

“openbare water” enige rivier, waterloop, baai, riviermonding, die see en enige ander water ten opsigte waarvan die publiek ’n gebruiksreg of toegangsreg geniet;

“perseel” enige stuk grond waarop die buitenste oppervlaktgrense aangedui is op—

- (a) algemene plan of diagram wat ingevolge die Opmetingswet, 1927 (Wet Nr 9 van 1927) of die Registrasie van Aktes Wet, 1937 (Wet Nr 47 van 1937) geregistreer is; of
- (b) deelplan geregistreer ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet Nr 95 van 1986);
- (c) register wat deur ’n stamowerheid gehou word;

“perseelrioleringsinstallasie” ’n stelsel op enige terrein geleë waarvan die eiendom in die terreineienaar setel en wat gebruik word of beoog is om gebruik staan te word vir of in verband met die opvang, opgaring, behandeling of vervoer van rioolvuil op daardie terrein na die verbindingspunt, en sluit dit perseelriole, bybehoorsels, toestelle, septiese tenks, riooltenks, putlatrines en private pompinstallasies in wat deel uitmaak van of bykomstig is tot sodanige stelsel;

“perseelrioleringswerk” die insluiting van enige perseelriool, sanitêre toestel, watervoorsieningsapparaat, vuilwater- of ander pyp of enige werk wat in verband staan met die loslaat van vloeistof of vaste stof in enige perseelriool of riool of wat andersins in verband staan met die riolering van enige terrein;

“perseelriool” daardie gedeelte van die perseelrioleringsinstallasie wat rioolvuil op enige terrein vervoer;

“persoon” natuurlike persoon, plaaslike regeringsliggaam of soortgelyke owerheid, maatskappy wat ingevolge enige wet ingelyf is, groep persone, afgesien daarvan of hulle ingelyf is of nie, statutêre liggaam, openbare nutsliggaam of vrywillige vereniging of trust;

“riool” enige pyp of leipyp wat die eindom is van of setel in die munisipaliteit of sy gevolmagtigde en wat gebruik kan word vir die vervoer van riool vanaf die verbindingsriool, met uitsluiting van ’n perseelriool, soos omskryf;

“rioolvuil” enige vuilwaterafvoer, nywerheidsuitvloeiens, standaard huishoudelike uitvloeiens, en ander vloeibare afval, hetsy afsonderlik, hetsy gesamentlik, maar met uitsluiting van stormwater;

“rioolvuilwegdoenstelsel” die strukture, pype, kleppe, pompe, meters of ander toebehoorsels wat in die vervoer van riool deur die

(i) to the welfare, health or safety of human beings;

(ii) to any aquatic or non-aquatic organism;

“premises” means any piece of land, the external surface boundaries of which are delineated on—

- (a) a general plan or diagram registered in terms of the Land Survey Act, 1927 (Act No. 9 of 1927), or in terms of the Deeds Registries Act, 1937 (Act No. 47 of 1937); or
- (b) a sectional plan registered in terms of the Sectional Titles Act, 1986 (Act No. 95 of 1986);
- (c) a register held by a tribal authority;

“prescribed tariff or charge” means a charge prescribed by the municipality;

“public notice” means notice to the public in a manner determined by the council;

“public water” means any river, watercourse, bay, estuary, the sea and any other water to which the public has the right of use or to which the public has the right of access;

“sanitation services” has the same meaning assigned to it in terms of the Act and includes for purposes of this by-law water for industrial purposes and the disposal of industrial effluent;

“service pipe” means a pipe which is part of a water installation provided and installed on any premises by the owner or occupier and which is connected or to be connected to a connection pipe to serve the water installation on the premises;

“sewage” means waste water, industrial effluent, standard domestic effluent and other liquid waste, either separately or in combination, but shall not include storm water;

“sewage disposal system” means the structures, pipes, valves, pumps, meters or other appurtenances used in the conveyance through the sewer reticulation system and treatment at the sewage treatment plant under the control of the municipality and which may be used by it in connection with the disposal of sewage.

“sewer” means any pipe or conduit which is the property of or is vested in the municipality and which may be used for the conveyance of sewage from the connecting sewer and shall not include a drain as defined;

“standard domestic effluent” means domestic effluent with prescribed strength characteristics in respect of chemical oxygen demand and settleable solids as being appropriate to sewage discharges from domestic premises within the jurisdiction of the municipality, but shall not include industrial effluent;

“storm water” means water resulting from natural precipitation or accumulation and includes rainwater, subsoil water or spring water;

“terminal water fitting” means a water fitting at an outlet of a water installation that controls the discharge of water from a water installation;

“trade premises” means premises upon which industrial effluent is produced;

“water fitting” means a component of a water installation, other than a pipe, through which water passes or in which it is stored;

“water installation” means the pipes and water fittings which are situated on any premises and vested in the owner thereof and used or intended to be used in connection with the use of water on such premises, and includes a pipe and water fitting situated outside the boundary of the premises, which either connects to the connection pipe relating to such premises or is otherwise laid with the permission of the municipality;

rioolnetstelsel gebruik word en behandeling by die verwerkingsaanleg onder beheer van die munisipaliteit en wat ook deur die munisipaliteit in verband met die wegdoen van rioolvuil gebruik kan word;

“sanitêre dienste” dieselfde as wat ingevolge die Wet daaraan geheg word en sluit dit vir doeleindes van hierdie verordening water vir nywerheidsdoeleindes en die wegdoen van nywerheidsafvloei in;

“standaard huishoudelike uitvloei” huishoudelike uitvloei met voorgeskrewe konsentrasie-eienskappe ten opsigte van chemiese suurstofvereistes en afsakbare vaste stowwe as synde geskik vir die loslaat van rioolvuil vanaf huishoudelike persele binne die gebied van jurisdiksie van die munisipaliteit, maar met uitsluiting van nywerheidsuitvloei;

“stormwater” water wat die gevolg van natuurlike neerslag of versameling is, met insluiting van reënwater, ondergrondwater of fonteinwater

“uitvloei” enige vloeistof, hetsy dit opgeloste stowwe of stowwe in suspensie bevat;

“verbindingspunt” die punt waar die perseelrioleringsinstallasie en die verbindingsriool by mekaar aansluit;

“verbindingspyp” pyp waarvan die eiendom in die munisipaliteit setel en wat deur die munisipaliteit geïnstalleer is met die doel om water vanaf ’n hooftoevoer na ’n waterinstallasie te voer en sluit dit “kommunikasiépyp” waarna in SABS 0252 Deel 1 verwys word in;

“verbindingsriool” pyp wat deur die munisipaliteit besit en geïnstalleer is met die doel om rioolvuil vanaf perseelrioleringsinstallasie op ’n perseel weg te voer na ’n perseelriool buite die grense van daardie perseel of binne serwituutsgebied of binne gebied wat aan toegangsverlof of ooreenkoms onderhewig is;

“verbruiker”—

(a) enige okkupeerder van enige perseel waartoe of waarop die munisipaliteit onderneem het om waterdienste te verskaf, of reeds verskaf, of, waar daar geen okkupeerder is nie, enige persoon met wie die munisipaliteit tans-geldende ooreenkoms aangegaan het vir die voorsiening van waterdienste na of op sodanige perseel, of, indien daar geen sodanige persoon is nie, die eenaar van die perseel; met dien verstande, waar waterdienste deur middel van enkelverbinding aan aantal okkupeerders voorsien word, dan die okkupeerder of persoon waarmee die munisipaliteit ooreengekom het om waterdienste te verskaf; of

(b) persoon wat toegang tot waterdienste verkry wat deur middel van ’n gemeenskapswaterdiensstelsel voorsien word;

“vloedhoogterand (1 in 50 jaar)” daardie hoogte wat deur vloedwater weens ’n storm met ’n frekwensie van 1 in 50 jaar bereik is;

“vloedvlakte (1 in 50 jaar)” die area onderhewig aan oorstroming deur vloedwater weens storm met ’n frekwensie van 1 in 50 jaar;

“voorgeskrewe tarief of heffing” heffing deur die munisipaliteit voorgeskryf;

“waterdienste” dieselfde as die betekenis ingevolge die Wet en sluit dit vir doeleindes van hierdie verordening water vir nywerheidsdoeleindes en die wegdoen van nywerheidsuitvloei in;

“waterinstallasie” die pype en watertoebehoorsels wat op enige perseel geleë is en in die eenaar van die perseel setel en wat gebruik word of bedoel is om gebruik te word in verband met die gebruik van water op sodanige perseel, met insluiting van ’n pyp en watertoebehoorsels buite die grense van die perseel geleë, wat óf verbind is aan die verbindingspyp met betrekking tot sodanige perseel óf andersins met die toestemming van die munisipaliteit geleë is.

“waterlewingstelsel vir ’n vasgestelde hoeveelheid” waterinstallasie wat ’n vasgestelde hoeveelheid water op enige enkele dag aan verbruiker verskaf;

“watertoebehoorsel” onderdeel van waterinstallasie, met uitsluiting van pyp, waardeur water beweeg of waarin dit geberg word;

“water services” has the same meaning assigned to it in terms of the Act and includes for purposes of this by-law water for industrial purposes and the disposal of industrial effluent;

“water supply services” has the same meaning assigned to it in terms of the Act and includes for purposes of this by-law water for industrial purposes and the disposal of industrial effluent;

“water supply system” means the structures, aqueducts, pipes, valves, pumps, meters or other apparatus relating thereto which are vested in the municipality and are used or intended to be used by it in connection with the supply of water, and includes any part of the system;

“wet industry” means an industry which discharges industrial effluent; and

“working day” means a day other than a Saturday, Sunday or public holiday.

- (2) Any word or expression used in this by-law to which a meaning has been assigned in—
- (a) the Act will bear that meaning; and
 - (b) the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977 (Act No. 103 of 1977), the Building Regulations will in respect of Chapter III bear that meaning, unless the context indicates otherwise.
- (3) Any reference in Chapter I of this by-law to water services or services must be interpreted as referring to water supply services or sanitation services depending on the services to which it is applicable.

Part 2: Application for water services

Application for water services

2. (1) No person shall gain access to water services from the water supply system, sewage disposal system or through any other sanitation services unless he or she has applied to the municipality on the prescribed form for such services for a specific purpose and to which such application has been agreed.
- (2) Where a premises or consumer are provided with water services, it shall be deemed that an agreement in terms of sub-section (1) exists.
- (3) The municipality must on application for the provision of water services by a consumer inform that consumer of the different levels of services available and the tariffs and / or charges associated with each level of services.
- (4) A consumer must elect the available level of services to be provided to him or her or it.
- (5) A consumer may at any time apply to alter the level of services elected in terms of the agreement entered into, provided that such services are available and that any costs and expenditure associated with altering the level of services will be payable by the consumer.
- (6) An application agreed to by the municipality shall constitute an agreement between the municipality and the applicant, and such agreement shall take effect on the date referred to or stipulated in such agreement.
- (7) A consumer shall be liable for all the prescribed tariffs and / or charges in respect of water services rendered to him or her until the agreement has been terminated in accordance with this by-law or until such time as any arrears have been paid.
- (8) In preparing an application form for water services the municipality will ensure that the document and the process of interaction with the owner, consumer or any other person making application are understood by that owner, consumer

“watervoorsienings dienste” dieselfde as die betekenis ingevolge die Wet en sluit dit vir doeleindes van hierdie verordening water vir nywerheidsdoeleindes en die wegdoen van nywerheidsafvloei in;

“watervoorsieningstelsel” die strukture, brugkanale, pype, kleppe, pompe, meters of ander bybehoorsels wat daarmee in verband staan, wat in die munisipaliteit setel en deur die munisipaliteit gebruik word of bedoel is om gebruik te word in verband met die voorsiening van water, en sluit dit enige gedeelte van die stelsel in;

“werkdag” dag uitgesonderd Saterdag, Sondag of openbare vakansiedag;

“Wet” die Wet op Waterdienste, 1997 (Wet Nr 108 van 1997), soos van tyd tot tyd gewysig; en

“wooneenheid” met betrekking tot enige perseel, gebou of gedeelte van gebou, bewoon of gebruik of bedoel vir die bewoning of gebruik vir enige doeleinde;

- (2) Enige woord wat in hierdie verordening gebruik word en waaraan betekenis geheg is in—
- (a) die Wet, sal daardie betekenis hê; en
 - (b) die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet Nr 103 van 1977), die Bouregulasies sal ten opsigte van Hoofstuk III daardie betekenis hê, tensy dit uit die samehang daarvan anders dui.
- (3) Enige verwysing na waterdienste of dienste in Hoofstuk I van hierdie verordening, moet uitgelê word as verwysend na watervoorsieningsdienste of sanitêre dienste, afhangende van die dienste waarop dit van toepassing is.

Deel 2: Aansoek om waterdienste

Aansoek om waterdienste

2. (1) Geen persoon sal vanuit die watervoorsieningstelsel, rioolvuilwegdoenstelsel of deur middel van enige ander sanitêre dienste toegang tot waterdienste bekom nie tensy hy of sy by die munisipaliteit op die voorgeskrewe vorm om sodanige dienste vir 'n spesifieke doel aansoek gedoen het en daar daarop ooreengekom is.
- (2) Nadat perseel of verbruiker van waterdienste voorsien is, sal dit geag word dat 'n ooreenkoms soos in subartikel (1) beoog, tot stand gekom het.
- (3) By ontvangs van verbruiker se aansoek om voorsiening van waterdienste, moet die munisipaliteit daardie verbruiker in kennis stel van die verskillende beskikbare diensvlakke, asook die tariewe en/of heffings van toepassing op elke vlak.
- (4) Die verbruiker moet sy/haar keuse uitoefen ten opsigte van die beskikbare diensvlak wat aan hom/haar verskaf moet word.
- (5) Verbruiker kan te eniger tyd aansoek doen om die wysiging van die vlak wat aanvanklik verkies is ingevolge die ooreenkoms aangegaan, mits sodanige dienste beskikbaar is en met dien verstande dat die verbruiker alle koste en uitgawes verbonde aan so verandering van diensvlak sal betaal.
- (6) Aansoek waartoe die munisipaliteit of sy gevolmagtigde ingestem het, sal ooreenkoms tussen die munisipaliteit en die verbruiker tot gevolg hê, en sodanige ooreenkoms sal op 'n datum in die ooreenkoms na verwys of bepaal, in werking tree.
- (7) Verbruiker sal aanspreeklik wees vir alle voorgeskrewe tariewe en/of heffings ten aansien van waterdienste aan hom of haar voorsien, tot en met beëindiging van die ooreenkoms ingevolge hierdie verordening of tot tyd en wyl enige agterstallige rekening betaal is.
- (8) By voltooiing van 'n aansoekvorm vir waterdienste, moet die munisipaliteit toesien dat die eienaar, verbruiker of enige ander aansoeker die dokument en die proses van interaksie verstaan. In geval van ongeletterde of soortgelyk benadeelde

or other person. In the case of illiterate or similarly disadvantaged persons, the municipality will take reasonable steps to ensure that the person is aware of and understands the contents of the application form.

- (9) An application form will require at least the following minimum information—
- (a) certification by an authorised agent that the applicant is aware of and understands the contents of the form;
 - (b) acceptance by the consumer of the provisions of the by-law and acceptance of liability for the cost of water services rendered until the agreement is terminated or until such time as any arrears have been paid;
 - (c) Name of consumer;
 - (d) address or stand number of premises to or on which water services are to be rendered or the communal water services work where water services will be used;
 - (e) address where accounts will be sent;
 - (f) source of income of the applicant;
 - (g) name and address of the applicant's employer, where appropriate;
 - (h) if water will be supplied, the purpose for which the water is to be used; and
 - (i) the agreed date on which the provision of water services will commence.
- (10) Water services rendered to a consumer are subject to the provisions of this by-law and the conditions contained in the relevant agreement.
- (11) If a municipality refuses an application for the provision of water services, is unable to render such water services on the date requested for such provision of water services to commence or is unable to render the water services, the municipality will inform the consumer of such refusal and/or inability, the reasons therefor and, if applicable, when the municipality will be able to provide such water services.

Special agreements for water services

3. The municipality may enter into a special agreement for the provision of water services to—
- (a) an applicant inside its area of jurisdiction, if the services applied for necessitates the imposition of conditions not contained in the prescribed form; and
 - (b) an applicant outside its area of jurisdiction, if such application has been approved by the municipality having jurisdiction in the area in which the premises is situated.

Part 3: Tariffs and charges

Prescribed tariffs and charges for water services

4. All tariffs and or charges payable in respect of water services rendered by the municipality in terms of this by-law, including but not limited to the payment of connection charges, fixed charges or any additional charges or interest in respect of failure to pay such tariffs or charges on the specified date will be set by the municipality by a resolution passed by the Council in accordance with:
- (i) its tariff policy;
 - (ii) any by-law in respect thereof; and

persone, moet die munisipaliteit redelike stappe doen ten einde te verseker dat die persoon bewus is van die inhoud van die aansoekvorm en dat hy of sy dit verstaan.

- (9) Minstens die volgende inligting moet op die aansoekvorm aangebring word:
- (a) sertifisering deur gemagtigde verteenwoordiger dat die aansoeker bewus is van en die inhoud van die vorm verstaan;
 - (b) aanvaarding deur die verbruiker van die bepalings van die verordening en aanvaarding van aanspreeklikheid vir die koste verbonde aan gelewerde waterdienste tot met beëindiging van die ooreenkoms of tot tyd en wyl enige agterstallige rekening betaal is;
 - (c) die naam van die verbruiker;
 - (d) die adres of erfnummer van die perseel waarheen of waarop waterdienste gelewer moet word of die gemeenskapswaterdiensnetwerk waar waterdienste gebruik sal word;
 - (e) die adres waarheen rekenings gestuur moet word;
 - (f) die bron van die aansoeker se inkomste;
 - (g) indien van toepassing, die naam en adres van die aansoeker se werkgewer;
 - (h) indien water voorsien sou word, die doel waarvoor die water aangewend sal word; en
 - (i) die ooreengekome datum waarop die verskaffing van waterdienste aanvang sal neem.
- (10) Waterdienste wat aan verbruiker verskaf word, is onderhewig aan die bepalings van hierdie verordening en die ter saaklike ooreenkoms.
- (11) Indien die munisipaliteit aansoek om die voorsiening van waterdienste weier, of nie in staat is om sodanige waterdienste op die aangevraagde datum vir die aanvang van sodanige dienste te verskaf nie, of nie in staat is om die waterdienste te verskaf nie, moet die munisipaliteit die verbruiker in kennis stel van sodanige weiering en/of onvermoë en, indien van toepassing, wanneer die munisipaliteit in staat sal wees om sodanige waterdiens te lewer.

Spesiale ooreenkomste vir waterdienste

3. Die munisipaliteit mag 'n spesiale ooreenkoms sluit vir die voorsiening van waterdienste aan—
- (a) aansoeker binne sy gebied van jurisdiksie, indien die dienste waarom aansoek gedoen is die oplegging van voorwaardes noodsaak wat nie in die voorgeskrewe vorm vervat is nie; en
 - (b) aansoeker buite sy gebied van jurisdiksie, indien sodanige aansoek goedgekeur is deur die munisipaliteit met jurisdiksie in die gebied waarin die perseel geleë is.

Deel 3: Tariewe en heffings

Voorgeskrewe tariewe en heffings vir waterdienste

4. Alle tariewe en heffings betaalbaar ten opsigte van waterdienste deur die munisipaliteit ingevolge hierdie verordening gelewer, insluitend, maar nie daartoe beperk nie, die betaling van aansluitingsfooie, vasgestelde tariewe of enige bykomende tariewe of rente ten aansien van die nie-betaling van sodanige tariewe of heffings teen die voorafbepaalde datum, sal deur die munisipaliteit bepaal word by wyse van besluit deur die Raad goedgekeur in ooreenstemming met—
- (i) sy tariewebeleid;
 - (ii) enige verordening ten opsigte daarvan; en

(iii) any regulations in terms of section 10 of the Act.

Fixed charges for water services

5. (1) The municipality may, in addition to the tariffs or charges prescribed for water services actually provided, levy a monthly fixed charge, annual fixed charge or once-off fixed charge in respect of the provision of water services in accordance with—
- its tariff policy;
 - any by-law in respect thereof; and
 - any regulations in terms of Section (10) of the Act.
- (2) Where a fixed charge is levied in terms of Sub-Section (1), it shall be payable by every owner or consumer in respect of water services provided by the municipality to him, her or it, whether or not water services are used by him, her or it.

Part 4: Payment

Payment of deposit

6. (1) Every consumer must on application for the provision of water services and before such water services will be provided by the municipality, deposit with the municipality a sum of money as determined in terms of the municipality's credit control policy except in the case of a pre-payment measuring device being used by the municipality.
- (2) The municipality may require a consumer to whom services are provided and who was not previously required to pay a deposit, for whatever reason, to pay a deposit on request, within a specified period.
- (3) No interest shall be payable by the municipality on the amount of a deposit held by it in terms of this section.
- (4) An agreement for the provision of water services may contain a condition that a deposit shall be forfeited to the municipality if it has not been claimed within twelve months of the termination of the agreement.

Payment for water services provided

7. (1) Water services provided by the municipality to a consumer shall be paid for by the consumer at the prescribed tariff or charge set in accordance with sections 4 and 5, for the particular category of water services provided.
- (2) A consumer shall be responsible for payment for all water services provided to the consumer from the date of an agreement until the date of termination thereof.
- (3) The municipality may estimate the quantity of water services provided in respect of a period or periods within the interval between successive measurements and may render an account to a consumer for the services so estimated.

Part 5: Accounts

Accounts

8. (1) Monthly accounts will be rendered to consumers for the amount due and payable, at the address last recorded with the municipality.
- (2) Failure by the municipality to render an account does not relieve a consumer of the obligation to pay any amount due and payable.

(iii) enige regulasies ingevolge artikel 10 van die Wet.

Vasgestelde heffings vir waterdienste

5. (1) Benewens die voorgeskrewe tariewe of heffings vir werklik gelewerde waterdienste, kan die munisipaliteit vasgestelde maandelikse heffing, vasgestelde jaarlikse heffing of vasgestelde eenmalige heffing ten aansien van waterdienste voorskryf, in ooreenstemming met—
- sy tariewebeleid;
 - enige verordening ten opsigte daarvan; en
 - enige regulasies ingevolge artikel 10 van die Wet.
- (2) Waar vasgestelde heffing ingevolge subartikel (1) voorskryf is, sal dit deur elke eienaar of verbruiker betaalbaar wees ten opsigte van waterdienste wat die munisipaliteit aan hom of haar voorsien het, ongeag of sodanige waterdienste deur hom of haar gebruik is, al dan nie.

Deel 4: Betaling

Betaling van deposito

6. (1) Tydens aansoek om die voorsiening van waterdienste en voordat die munisipaliteit sodanige waterdienste voorsien, moet elke verbruiker som geld, bepaal ingevolge die munisipaliteit se kredietbeheerbeleid, by die munisipaliteit deponeer, behoudens wanneer die munisipaliteit vooruitbetalingsmeettoestel gebruik.
- (2) Die munisipaliteit kan van 'n verbruiker aan wie waterdienste voorsien is en wat nie vantevore, vir watter rede ookal, om betaling van 'n deposito gevra is nie, vereis om deposito binne redelike tydperk op versoek te betaal.
- (3) Die munisipaliteit of sy gevolmagtigde sal geen rente betaal op die depositoheffings wat dit ingevolge hierdie artikel hou nie.
- (4) Ooreenkoms vir die voorsiening van waterdienste mag bepaling bevat waarvolgens deposito aan die munisipaliteit verbeur sal word indien dit nie binne twaalf maande na beëindiging van die ooreenkoms opgeëis word nie.

Betaling vir gelewerde waterdienste

7. (1) Verbruiker sal vir waterdienste wat deur die munisipaliteit aan hom of haar voorsien word, teen die voorgeskrewe tarief of heffing betaal wat in ooreenstemming met artikels 4 en 5 vir die bepaalde kategorie waterdiens voorgeskryf is.
- (2) Die verbruiker sal verantwoordelik wees vir betaling vir alle waterdienste wat vanaf die datum van sluiting van die ooreenkoms tot die datum van beëindiging daarvan aan hom of haar gelewer is.
- (3) Die munisipaliteit mag die hoeveelheid waterdienste wat in bepaalde periode of periodes binne die tydperk tussen agtereenvolgende metings voorsien is, beraam, en mag 'n rekening aan 'n verbruiker lewer vir die dienste waarvan die hoeveelheid aldus beraam is.

Deel 5: Rekenings

Rekenings

8. (1) Maandelikse rekenings vir die bedrag uitstaande en betaalbaar moet aan verbruikers gelewer word by die laaste adres in die munisipaliteit se rekords aangeteken.
- (2) Versuim deur die munisipaliteit om 'n rekening te lewer, onthef die verbruiker nie van sy of haar verpligting om enige bedrag uitstaande en betaalbaar te betaal nie.

Part 6: Termination, limitation and discontinuation of water services

Termination of agreement for the provision of water services

9. (1) A consumer may terminate an agreement for the provision of water services by giving to the municipality notice in writing of his or her intention to do so.
- (2) The municipality may, by notice in writing of not less than thirty working days, advise a consumer of the termination of his, her or its agreement for the provision of water services if—
- (a) he, she or it has not used the water services during the preceding six months and has not made arrangements to the satisfaction of the municipality for the continuation of the agreement;
- (b) he, she or it has failed to comply with the provisions of this bylaw and has failed to rectify such failure to comply on notice in terms of section 17.
- (c) in terms of an arrangement made by it with another water services institution to provide water services to the consumer.
- (3) The municipality may, after having given notice, terminate an agreement for services if a consumer has vacated the premises to which such agreement relates.

Limitation and/or discontinuation of water services provided

10. (1) The municipality may limit or discontinue water services provided in terms of this bylaw—
- (a) on failure to pay the prescribed tariffs or charges on the date specified in the municipality's by-law relating to credit control.
- (b) on failure to comply with any other provisions of this by-law, after notice in terms of section 17 was given;
- (c) at the written request of a consumer;
- (d) if the agreement for the provision of services has been terminated in terms of section 9 and it has not received an application for subsequent services to the premises within a period of 90 (ninety) days of such termination;
- (e) the building on the premises to which services were provided has been demolished;
- (f) if the consumer has interfered with a limited or discontinued service; or
- (g) in an emergency.
- (2) The municipality will not be liable for any damages or claims that may arise from the limitation or discontinuation of water services provided in terms of sub-section (1).

Part 7: General provisions

Responsibility for compliance with this by-law

11. (1) The owner of premises is responsible for ensuring compliance with this by-law in respect of all or any matters relating to any installation.
- (2) The consumer is responsible for compliance with this by-law in respect of matters relating to the use of any installation.

Exemption

12. (1) The municipality may, in writing exempt an owner, con-

Deel 6: Beëindiging, inkorting en staking van waterdienste

Beëindiging van ooreenkoms vir die voorsiening van waterdienste

9. (1) 'n Verbruiker kan 'n ooreenkoms vir die voorsiening van waterdienste beëindig deur skriftelik kennis van sy of haar voorneme om dit te doen, aan die munisipaliteit te voorsien.
- (2) Die munisipaliteit kan verbruiker van die beëindiging van sy of haar ooreenkoms vir die voorsiening van waterdienste in kennis stel deur middel van skriftelike kennisgewing indien—
- (a) hy of sy nie die waterdienste tydens die voorafgaande ses maande gebruik het nie, en geen bevredigende reëlins met die munisipaliteit getref het vir die voortbestaan van die ooreenkoms nie;
- (b) hy of sy versuim het om bepaling van hierdie verordening na te kom en in gebreke gebly het om sodanige versuim in ooreenstemming met kennisgewing ingevolge artikel 17 te herstel.
- (c) reëling met ander waterdiensteliggam aangegaan is om waterdienste aan daardie verbruiker te lewer.
- (3) Die munisipaliteit kan, nadat kennis gegee is, ooreenkoms vir die voorsiening van waterdienste beëindig indien die verbruiker die perseel ten aansien waarvan die ooreenkoms geld, ontruim het.

Inkorting en/of staking van gelewerde waterdienste

10. (1) Die munisipaliteit kan die waterdienste wat ingevolge hierdie verordening voorsien word, inkort of staak—
- (a) by versuim om betaling te doen van die voorgeskrewe tariewe of heffings voor of op die datum in die munisipaliteit se verordening rakende kredietbeheer bepaal;
- (b) by versuim om aan enige ander bepalings van hierdie verordening te voldoen nadat kennis ingevolge artikel 17 gegee is;
- (c) op die skriftelike versoek van 'n verbruiker;
- (d) indien die ooreenkoms vir die lewering van waterdienste ingevolge artikel beëindig is en die munisipaliteit nie aansoek vir latere dienste na die perseel binne 90 (negentig) dae na sodanige beëindiging ontvang het nie;
- (e) die gebou op die perseel waarheen dienste voorsien is, gesloop is;
- (f) indien die verbruiker met ingekorte of gestaakte diens ingemeng het;
- (g) in 'n noodgeval.
- (2) Die munisipaliteit sal nie vir enige skade of eise wat moontlik uit die in subartikel (1) bepaalde inkorting of staking mag voortspruit, aanspreeklik wees nie.

Deel 7: Algemene bepalinge

Verantwoordelikeheid vir die nakoming van hierdie verordening

11. (1) Die eienaar van 'n perseel is daarvoor verantwoordelik om die nakoming van hierdie verordening ten opsigte van alle of enige aangeleenthede met betrekking tot enige installasie, te verseker.
- (2) Die verbruiker is verantwoordelik vir die nakoming van hierdie verordening ten opsigte van aangeleenthede met betrekking tot die gebruik van enige installasie.

Vrystelling

12. (1) Die munisipaliteit kan 'n eienaar, verbruiker, enige ander

sumer, any other person or category of owners, consumers or other persons from complying with a provision of this by-law, subject to any conditions it may impose, if it is of the opinion that the application or operation of that provision would be unreasonable, provided that the municipality shall not grant exemption from any section of this by-law that may result in—

- (a) the wastage or excessive consumption of water;
 - (b) the evasion or avoidance of water restrictions;
 - (c) significant negative effects on public health, safety or the environment;
 - (d) the non-payment for services;
 - (e) the installation of pipes and fittings which are not approved in terms of this by-law; and
 - (f) the Act, or any regulations made in terms thereof, is not complied with.
- (2) The municipality may at any time after giving written notice of at least thirty days, withdraw any exemption given in terms of sub-section (1).

Unauthorised use of water services

13. (1) No person may gain access to water services from the water supply system, sewage disposal system or any other sanitation services unless an agreement has been entered into with the municipality for the rendering of those services.
- (2) The municipality may, irrespective of any other action it may take against such person in terms of this by-law, by written notice order a person who has gained access to water services from the water supply system, sewage disposal system or any other sanitation services without an agreement with the municipality for the rendering of those services,
- (a) to apply for such services in terms of sections 2 or 3; and
 - (b) to undertake such work as may be necessary to ensure that the consumer installation through which access was gained complies with the provisions of these by-law.
- (3) The provisions of section 17 shall apply to a notice in terms of sub-section (2) above.

Change in purpose for which water services are used

14. Where the purpose or extent for which water services are used is changed, the consumer must enter into a new agreement with the municipality.

Interference with water supply system or any sanitation services

15. (1) No person other than the municipality shall manage, operate or maintain the water supply system or any sanitation system unless authorised by this by-law or an authorised agent.
- (2) No person other than the municipality shall effect a connection to the water supply system or sewage disposal system or render any other sanitation services.

Obstruction of access to water supply system or any sanitation services

16. (1) No person shall prevent or restrict physical access to the water supply system or sewage disposal system.
- (2) If a person contravenes sub-section (1), the municipality may—

persoon of kategorie eenaars, verbruikers of ander persone skriftelik vrystel van die nakoming van 'n bepaling van hierdie verordening, onderhewig aan sodanige voorwaardes as wat dit mag voorskryf, indien dit daarvan oortuig is dat die afdwinging of werking van daardie bepaling onredelik sou wees; met dien verstande dat die munisipaliteit nie vrystelling van enige artikel van hierdie verordening sal verleen nie indien dit kan aanleiding gee tot—

- (a) die verkwisting of buitensporige verbruik van water;
 - (b) die ontwyking of ontduiking van waterbeperkings;
 - (c) betekenisvolle negatiewe uitwerkings op openbare gesondheid, veiligheid of die omgewing;
 - (d) die nie-betaling vir dienste;
 - (e) die installering van pype en bybehoorsels wat nie ingevolge hierdie verordening goedgekeur is nie; en
 - (f) nie-nakoming van die Wet of enige regulasies uitgevaardig ingevolge daarvan.
- (2) Die munisipaliteit kan te eniger tyd na skriftelike kennisgewing van minstens dertig dae enige vrystelling wat ingevolge subartikel (1) verleen is, terugtrek.

Ongemagtigde gebruik van waterdienste

13. (1) Geen persoon mag toegang tot waterdienste vanuit die watervoorsieningstelsel, rioolvuilwegdoen-stelsel of enige ander sanitêre dienste bekom nie tensy hy of sy 'n ooreenkoms met die munisipaliteit vir die voorsiening van daardie dienste aangegaan het.
- (2) Afgesien van die instel van enige ander stappe ingevolge hierdie verordening teen persoon wat sonder ooreenkoms met die munisipaliteit vir die lewering van waterdienste, sodanige dienste vanuit die watervoorsieningstelsel, rioolvuilwegdoenstelsel of enige ander sanitêre dienste bekom het, kan die munisipaliteit so 'n persoon by wyse van skriftelike kennisgewing aansê
- (a) om aansoek te doen vir sodanige dienste ingevolge artikels 2 en 3; en
 - (b) om sodanige werk te onderneem as wat nodig mag wees om die verbruikersinstallasie waardeur toegang bekom is, aan die voorskrifte van hierdie verordening te laat voldoen.
- (3) Die bepalings van artikel 17 sal geld ten opsigte van kennisgewing ingevolge subartikel (2) hierbo.

Verandering van doel waarvoor waterdienste gebruik word

14. Wanneer die doel of omvang waarvoor waterdienste gebruik word, verander, moet die verbruiker 'n nuwe ooreenkoms met die munisipaliteit aangaan.

Inmenging met watervoorsieningstelsel of enige sanitêre dienste

15. (1) Niemand behalwe die munisipaliteit mag die watervoorsieningstelsel of enige sanitêre stelsel bestuur, bedien of onderhou sonder magtiging uit hoofde van hierdie verordening of deur gevolmagtigde nie.
- (2) Niemand behalwe die munisipaliteit mag verbinding aan die watervoorsieningstelsel of rioolvuilwegdoenstelsel aanbring of enige ander sanitêre dienste verrig nie.

Versperring van toegang tot watervoorsieningstelsel of enige sanitêre dienste

16. (1) Niemand mag fisieke toegang tot die watervoorsieningstelsel of rioolvuilwegdoenstelsel voorkom of beperk nie.
- (2) By die nie-nakoming van subartikel (1), kan die munisipaliteit—

- (a) by written notice require such person to restore access at his or her own expense within a specified period; or
- (b) if it is of the opinion that the situation is a matter of urgency, without prior notice restore access and recover the cost from such person.

Notices and documents

17. (1) A notice or document issued by the municipality in terms of this by-law must be deemed to be duly authorised if the authorised agent signs it.
- (2) If a notice or document is to be served on an owner, consumer or any other person in terms of this by-law such service shall be effected by—
- (a) delivering it to him or her personally or to his or her duly authorised agent;
 - (b) delivering it at his or her residence, village or place of business or employment to a person not less than sixteen years of age and apparently residing or employed there;
 - (c) if he or she has nominated an address for legal purposes, delivering it to such an address;
 - (d) if he or she has not nominated an address for legal purposes, delivering it to the address given by him or her in his or her application for the provision of water services, for the reception of an account for the provision of water services;
 - (e) sending by pre-paid registered or certified post addressed to his or her last known address;
 - (f) in the case of a legal person, by delivering it at the registered office or business premises of such legal person; or
 - (g) if service cannot be effected in terms of sub-sections (a) to (f), by affixing it to a principal door of entry to the premises concerned.
- (3) In the case where compliance with a notice is required within a specified number of working days, such period shall be deemed to commence on the date of delivery or sending of such notice.

Power to serve and compliance with notices

18. (1) The municipality may, by written notice, order an owner, consumer or any other person who fails, by act or omission, to comply with the provisions of this by-law or of any condition imposed thereunder to remedy such breach within a period specified in the notice.
- (2) If a person fails to comply with a written notice served on him or her by the municipality in terms of this by-law within the specified period, it may take such action that in its opinion is necessary to ensure compliance, including—
- (a) undertaking the work necessary itself and recovering the cost of such action or work from that owner, consumer or other person;
 - (b) limiting or discontinuing the provision of services; and
 - (c) instituting legal proceedings.
- (3) A notice in terms of sub-section (1) will—
- (a) give details of the provision of the by-law not complied with;

- (a) sodanige persoon deur middel van skriftelike kennisgewing aansê om op sy of haar eie onkoste toegang binne bepaalde tydperk te herstel;
- (b) indien dit van mening is dat die aangeleentheid 'n saak van dringendheid is, sonder vooraf kennisgewing die toegang herstel en die koste van sodanige persoon verhaal.

Kennisgewings en dokumente

17. (1) Enige kennisgewing of dokument wat ingevolge hierdie verordening deur die munisipaliteit uitgereik word, en deur die gevolmagtigde onderteken is, sal geag behoorlik gemagtig te wees.
- (2) Indien kennisgewing of dokument ingevolge hierdie verordening op eienaar, verbruiker of enige ander persoon beteken moet word, sal sodanige betekening uitgevoer word—
- (a) deur dit persoonlik aan hom of haar of sy of haar gevolmagtigde te lewer;
 - (b) deur dit by sy of haar woonplek, dorp of sakeperseel of werkplek aan 'n persoon te lewer wat nie jonger as sestien jaar oud is nie en wat oënskynlik daar woon of werk.
 - (c) indien hy of sy adres vir regsdoeleindes aangewys het, die aflewering daarvan by so adres;
 - (d) indien hy of sy nie adres vir regsdoeleindes aangewys het nie, die aflewering daarvan by die adres wat hy of sy in sy of haar aansoek vir die voorsiening van waterdienste aangewys het as die adres vir die ontvangs van rekenings vir die voorsiening van waterdienste;
 - (e) deur dit per vooruitbetaalde geregistreerde of gesertifiseerde pos na sy of haar laaste bekende adres te versend;
 - (f) in die geval van 'n regspersoon, deur die aflewering daarvan by die geregistreerde kantoor of sakeperseel van sodanige regspersoon; of
 - (g) indien betekening nie ingevolge subparagrafe (a) tot (f) uitgevoer kan word nie, deur dit op die hooftoegangsdeur van die betrokke perseel aan te heg.
- (3) Wanneer nakoming van kennisgewing binne bepaalde aantal werkdade geverg word, sal die tydperk geag word aanvang te neem op die dag van lewering of versending van sodanige kennisgewing.

Bevoegdheid om kennisgewings te beteken en nakoming van kennisgewings

18. (1) Die munisipaliteit kan by wyse van skriftelike kennisgewing eienaar, verbruiker of enige ander persoon wat deur sy optrede of late versuim om te voldoen aan die bepalings van hierdie verordening of aan enige voorwaarde ingevolge daarvan opgelê, gelas om sodanige versuim of nie-nakoming aan te suiwer of te herstel binne tydperk in die kennisgewing vermeld.
- (2) Indien 'n persoon versuim om binne die voorgeskrewe tydperk aan 'n kennisgewing van die munisipaliteit ingevolge hierdie verordening te voldoen, kan dit sodanige stappe doen as wat dit nodig ag om nakoming te verseker, insluitend—
- (a) om self die nodige werk te verrig en die koste verbonde aan sodanige werk of optrede van daardie eienaar, verbruiker of ander persoon te verhaal;
 - (b) die inkorting of staking van die lewering van dienste; en
 - (c) die instel van regsaksie.
- (3) Kennisgewing ingevolge subartikel (1) moet—
- (a) besonderhede verskaf van die verordening waaraan nie voldoen is nie;

- (b) give the owner, consumer or other person a reasonable opportunity to make representations and state his or her case, in writing, to the municipality within a specified period, unless the owner, consumer or other person was given such an opportunity before the notice was issued;
 - (c) specify the steps that the owner, consumer or other person must take to rectify the failure to comply;
 - (d) specify the period within which the owner, consumer or other person must take the steps specified to rectify such failure; and
 - (e) indicate that the municipality—
 - (i) may undertake such work necessary to rectify the failure to comply if the notice is not complied with and that any costs associated with such work may be recovered from the owner, consumer or other person; and
 - (ii) may take any other action it deems necessary to ensure compliance.
- (4) In the event of an emergency the municipality may without prior notice undertake the work required by sub-section (3)(e)(i) and recover the costs from such person.
- (5) The costs recoverable by the municipality in terms of sub-sections (3) and (4) is the full cost associated with that work and includes, but is not limited to, any exploratory investigation, surveys, plans, specifications, schedules of quantities, supervision, administration charge, the use of tools, the expenditure of labour involved in disturbing or rehabilitation of any part of a street or ground affected by the work and the environmental cost.

Power of entry and inspection

19. (1) A municipality may enter and inspect any premises—
- (a) for the purposes set out in and in accordance with the provisions of section 80 of the Act;
 - (b) for any purpose connected with the implementation or enforcement of this by-law, at all reasonable times, after having given reasonable written notice of the intention to do so, unless it is an emergency situation.

False statements or information

20. No person shall make a false statement or furnish false information to the municipality or falsify a document issued in terms of this by-law.

Offences

21. (1) No person may—
- (a) unlawfully and intentionally or negligently interfere with any water services works of the municipality;
 - (b) refuse or neglect to provide information or provide false information reasonably requested by the municipality;
 - (c) refuse to give access required by a municipality in terms of Section 19;
 - (d) obstruct or hinder a municipality in the exercise of his or her powers or performance of his or her functions or duties under this by-law;
 - (e) contravene or fail to comply with a provision of this by-law;

- (b) die eienaar, verbruiker of ander persoon redelike geleentheid bied om verhoër te rig en sy of haar saak binne 'n voorgeskrewe tydperk skriftelik aan die munisipaliteit te stel, tensy sodanige geleentheid voor die uitreiking van die kennisgewing aan die eienaar, verbruiker of ander persoon gegun was;
 - (c) die stappe wat die eienaar, verbruiker of ander persoon te doen staan ten einde die versuim te herstel, voorskryf;
 - (d) die tydperk waarbinne die eienaar, verbruiker of ander persoon die voorgeskrewe stappe moet uitvoer ten einde sodanige versuim te herstel; en
 - (e) aandui dat die munisipaliteit—
 - (i) sodanige werk as wat nodig mag wees om die versuim te herstel, self mag onderneem indien daar nie aan die kennisgewing voldoen word nie en dat enige koste wat met sodanige werk gepaard mag gaan, van die eienaar, verbruiker of ander persoon verhaal mag word; en
 - (ii) enige ander stappe wat dit goed dink mag instel ten einde nakoming te verseker.
- (4) In noodgeval mag die munisipaliteit of sy gevolmagtigde sonder vooraf kennisgewing enige werk wat ingevolge subartikel (3)(e)(i) vereis word, self onderneem en die koste daaraan verbonde van sodanige persoon verhaal.
- (5) Die koste wat ingevolge subartikels (3) en (4) deur die munisipaliteit verhaalbaar is, is die volle omvang van die koste wat met sodanige werk gepaard gaan, met insluiting, sonder om daartoe beperk te wees, van enige opsporingsondersoek, opnames, planne, spesifikasies, bylaes van hoeveelhede, toesig, administratiewe heffings, die gebruik van gereedskap, die arbeidskoste verbonde aan die verstoring of herstel van enige gedeelte van 'n straat of terrein wat deur die werksaamheid geraak word, sowel as die omgewingskoste.

Bevoegdheid om te betree en te inspekteer

19. (1) Munisipaliteit of sy gevolmagtigde mag enige perseel betree en inspekteer—
- (a) vir die doeleindes uiteengesit in en ingevolge die bepalinge van artikel 80 van die Wet;
 - (b) te alle redelike tye, vir enige oogmerk wat in verband staan met die uitoefening of afdwinging van hierdie verordening, na die lewering van skriftelike kennisgewing van die voorneme om aldus op te tree, tensy dit 'n noodgeval is.

Vals verklarings of inligting

20. Niemand mag vals verklaring maak of vals inligting verskaf aan die munisipaliteit nie, of dokument ingevolge hierdie verordening uitgereik, vervals nie.

Misdrywe

21. (1) Niemand mag—
- (a) wederregtelik en opsetlik of nalatig met enige water-dienstewerke van die munisipaliteit inmeng nie;
 - (b) vals inligting verskaf, of weier of versuim om inligting te voorsien, wat redelikerwys deur die munisipaliteit aangevra word nie;
 - (c) weier om toegang ingevolge artikel 19 aan die munisipaliteit te verleen nie;
 - (d) munisipaliteit in die uitoefening van sy magte, werksaamhede of pligte ingevolge hierdie verordening belemmer of hinder nie;
 - (e) voorskrif van hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen nie;

- (f) contravene or fail to comply with a condition or prohibition imposed in terms of this by-law;
 - (g) contravene or fail to comply with any conditions imposed upon the granting of any application, consent, approval, concession, exemption or authority in terms of this by-law; or
 - (h) fail to comply with the terms of a notice served upon him or her in terms of this by-law;
- (2) Any person who contravenes any of the provisions of sub-section 1 shall be guilty of an offence and liable on conviction to:
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
 - (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention.

CHAPTER II: WATER SUPPLY SERVICES

Part 1: Connection to water supply system

Provision of connection pipe

22. (1) If an agreement for water supply services in respect of premises has been concluded and no connection pipe exists in respect of the premises, the owner shall make application on the prescribed form and pay the prescribed charge for the installation of such a pipe.
- (2) If an application is made for water supply services which are of such an extent or so situated that it is necessary to extend, modify or upgrade the water supply system in order to supply water to the premises, the municipality may agree to the extension subject to such conditions as it may impose.

Location of connection pipe

23. (1) A connection pipe provided and installed by the municipality shall—
- (a) be located in a position agreed to between the owner and the municipality and be of a suitable size as determined by the municipality;
 - (b) terminate at—

- (f) voorwaarde of verbod opgelê ingevolge hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen nie;
 - (g) enige voorwaardes voorgeskryf by die verlening van enige aansoek, instemming, goedkeuring, toeweging, vrywaring of magtiging ingevolge hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen nie; of
 - (h) versuim om aan die bepalings van 'n kennisgewing wat ingevolge hierdie verordening op hom of haar beteken is, te voldoen nie.
- (2) Enige persoon wat enige van die bepalings van subartikel (1) oortree, is skuldig aan misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met:
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, of óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
 - (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.
 - (a) boete of gevangenisstraf vir tydperk wat nie ses maande oorskry nie of met sodanige gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete of met beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf en,
 - (b) in die geval van deurlopende misdryf, met bykomende boete of 'n bykomende tydperk van gevangenisstraf van 10 dae, of met sodanige bykomende gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete of met beide sodanige bykomende boete en gevangenisstraf vir elke dag waarop sodanige misdryf voortgesit word en,
 - (c) verdere bedrag gelykstaande aan enige koste en uitgawes wat die hof mag bevind deur die plaaslike owerheid aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

HOOFSTUK II: WATERVOORSIENINGSDIENSTE

Deel 1: Verbinding aan watervoorsieningsstelsel

Voorsiening van verbindingspyp

22. (1) Indien ooreenkoms vir watervoorsieningsdienste ten aansien van perseel gesluit is en geen verbindingspyp ten aansien van daardie perseel bestaan nie, moet die eienaar op die voorgeskrewe vorm aansoek doen en die voorgeskrewe heffing betaal vir die installering van sodanige pyp.
- (2) Indien aansoek gedoen is vir watervoorsieningsdienste wat van so aard of ligging is dat dit nodig is om die watervoorsieningsstelsel te verleng, aan te pas, of op te gradeer ten einde water aan die perseel te verskaf, kan die munisipaliteit op sodanige voorwaardes as wat dit mag goeë dink, tot die verlenging instem.

Plasing van verbindingspyp

23. (1) Verbindingspyp wat deur die munisipaliteit voorsien en geïnstalleer is, moet—
- (a) geplaas word op plek waaroor tussen die munisipaliteit of sy gevolmagtigde en die eienaar ooreengekom is en van toepaslike grootte wees, soos bepaal deur die munisipaliteit;
 - (b) eindig by—

- (i) the boundary of the land owned by or vested in the municipality, or over which it has a servitude or other right; or
 - (ii) the outlet of the water meter if it is situated on the premises; or
 - (iii) the isolating valve if it is situated on the premises.
- (2) In reaching agreement with an owner concerning the location of a connection pipe, the municipality shall ensure that the owner is aware of:
- (a) practical restrictions that may exist regarding the location of a connection pipe;
 - (b) the cost implications of the various possible locations of the connection pipe;
 - (c) whether or not the municipality requires the owner to indicate the location of the connection pipe by providing a portion of his or her water installation at or outside the boundary of his or her premises, or such agreed position inside or outside his or her premises where the connection is required, for the municipality to connect to such installation.
- (3) A municipality may at the request of any person agree, subject to such conditions as he or she may impose, to a connection to a main other than that which is most readily available for the provision of water supply to the premises; provided that the applicant shall be responsible for any extension of the water installation to the connecting point designated by the municipality and for obtaining at his or her cost, such servitudes over other premises as may be necessary.
- (4) An owner must pay the prescribed connection charge.

Provision of single water connection for supply to several consumers on same premises

24. (1) Notwithstanding the provisions of section 22 only one connection pipe to the water supply system may be provided for the supply of water to any premises, irrespective of the number of accommodation units, business units or consumers located on such premises.
- (2) Where the owner, or the person having the charge or management of any premises on which several accommodation units are situated, requires the supply of water to such premises for the purpose of supply to the different accommodation units, the municipality may, in its discretion, provide and install either—
- (a) a single measuring device in respect of the premises as a whole or any number of such accommodation units; or
 - (b) a separate measuring device for each accommodation unit or any number thereof.
- (3) Where the municipality has installed a single measuring device as contemplated in sub-section (2)(a), the owner or the person having the charge or management of the premises, as the case may be,—
- (a) must, if the municipality so requires, install and maintain on each branch pipe extending from the connection pipe to the different accommodation units—
 - (i) a separate measuring device; and
 - (ii) an isolating valve; and
 - (b) will be liable to the municipality for the tariffs and charges for all water supplied to the premises through

- (i) die grens van die grond wat die eiendom is van of setel in die munisipaliteit, of waaroor dit 'n serwituut of ander reg geniet; of
 - (ii) die uitlaat van die watermeter indien dit op die perseel geleë is; of
 - (iii) die isolasieklep indien dit op die perseel geleë is.
- (2) By die aangaan van die ooreenkoms met die eienaar rakende die plasing van 'n verbindingspyp, moet die munisipaliteit toesien dat die eienaar bewus is van
- (a) praktiese beperkings wat met betrekking tot die plasing van verbindingspyp mag bestaan;
 - (b) die koste-implikasies van die verskillende moontlike plasinge van die verbindingspyp;
 - (c) of die munisipaliteit van die eienaar verlang of nie verlang nie om die plasing van die verbindingspyp aan te dui deur middel van die voorsiening van gedeelte van sy of haar waterinstallasie by of buite die grens van sy of haar perseel, of sodanige ooreengekome ligging binne of buite sy of haar perseel waar die aansluiting verlang word, vir die munisipaliteit om by sodanige installasie aan te sluit.
- (3) 'n Munisipaliteit mag, onderhewig aan sodanige voorwaardes as wat dit mag goeddink, op versoek van enige persoon instem om verbinding aan ander hooftoevoerpyp te maak as die hooftoevoerpyp wat mees geredelik beskikbaar is vir die voorsiening van water aan die perseel; met dien verstande dat die eienaar verantwoordelike sal wees vir enige verlenging van die waterinstallasie na die verbindingpunt deur die munisipaliteit aangewys, sowel as vir die verkryging, op eie koste, van sodanige serwitute oor ander ander persele as wat nodig mag wees.
- (4) Eienaar moet die voorgeskrewe aansluitingsheffing betaal.

Voorsiening van enkelwaterverbinding vir lewering aan verskeie verbruikers op dieselfde perseel

24. (1) Ondanks die bepalings van artikel 22 mag slegs een verbindingspyp na die watervoorsieningstelsel voorsien word vir die lewering van water na enige perseel, ongeag die aantal wooneenhede, sake-eenhede of verbruikers teenwoordig op sodanige perseel.
- (2) Waar die eienaar, of die persoon in beheer of aan die bestuur van enige perseel waarop verskeie wooneenhede geleë is, die voorsiening van water na sodanige perseel verlang, met die oog op die voorsiening daarvan aan die verskeie wooneenhede, kan die munisipaliteit, in eie diskresie, een van die volgende voorsien en installeer—
- (a) enkelmeettoestel ten aansien van die perseel as geheel of enige aantal sodanige wooneenhede;
 - (b) 'n afsonderlike meettoestel vir elke wooneenheid of enige aantal wooneenhede.
- (3) Waar die munisipaliteit enkelmeettoestel soos in subartikel (2)(a) beoog, geïnstalleer het, sal die eienaar, of die persoon aan die bestuur of in beheer van die perseel, na gelang van die geval,—
- (a) indien die munisipaliteit dit versoek, op elke takpyp wat vanaf die verbindingspyp tot by die verskillende wooneenhede strek, die volgende moet installeer en onderhou—
 - (i) afsonderlike meettoestel; en
 - (ii) isolasieklep; en
 - (b) teenoor die munisipaliteit aanspreeklik wees vir die tariewe en heffings vir alle water wat aan die perseel

such a single measuring device, irrespective of the different quantities consumed by the different consumers served by such measuring device.

- (4) Notwithstanding sub-section (1), the municipality may authorise that more than one connection pipe be provided on the water supply system for the supply of water to any premises comprising sectional title units if, in the opinion of the municipality, undue hardship or inconvenience would be caused to any consumer on such premises by the provision of only one connection pipe.
- (5) Where the provision of more than one connection pipe is authorised by the municipality under sub-section (4), the tariffs and charges for the provision of a connection pipe is payable in respect of each water connection so provided.

Interconnection between premises or water installations

25. An owner of premises shall ensure that no interconnection exists between—
- (a) the water installation on his or her premises and the water installation on other premises; or
- (b) where several accommodation units are situated on the same premises, the water installations of the accommodation units;
- unless he or she has obtained the prior written consent of the municipality, and complies with any conditions that it may have imposed.

Disconnection of water installation from connection pipe

26. The municipality may disconnect a water installation from the connection pipe and remove the connection pipe if—
- (a) the agreement for supply has been terminated in terms of section 9 and it has not received an application for a subsequent supply of water to the premises served by the pipe within a period of 90 days of such termination; or
- (b) the building on the premises concerned has been demolished.

Part 2: Communal water services works

Provision of a water services work for water supply to several consumers

27. A municipality may install a communal water services work for the provision of water services to several consumers at a location it deems appropriate, provided that the consumers to whom water services will be provided through that water services work has been consulted in respect of the level of service, tariff that will be payable and location of the work.

Part 3: Temporary supply

Water supplied from a hydrant

28. (1) The municipality may authorise a temporary supply of water to be taken from one or more fire hydrants specified by it, subject to such conditions and period as may be prescribed by it.
- (2) A person who desires a temporary supply of water referred to in sub-section (1) must apply for such water services in terms of section 2.
- (3) The supply of water in terms of sub-section (1) must be measured.
- (4) The municipality may for purposes of measuring provide a portable water meter to be returned to the municipality on termination of the temporary supply, which portable meter and all other fittings and apparatus used for the connection of the portable water meter to a hydrant, shall remain the property of the municipality and will be

deur sodanige enkelmeettoestel verskaf is, ongeag die verskillende hoeveelhede wat deur die verskillende verbruikers wat deur sodanige meettoestel bedien word, verbruik is.

- (4) Ondanks subartikel (1) kan die munisipaliteit magtiging verleen dat meer as een verbindingspyp op die watervoor-sieningstelsel voorsien word vir die verskaffing van water aan enige perseel wat uit deeltiteelhede bestaan indien, na die mening van die munisipaliteit, die voorsiening van slegs een verbindingspyp onnodige ontbering of ongerief aan enige verbruiker op sodanige perseel tot gevolg sal hê.
- (5) Waar die munisipaliteit die voorsiening van meer as een verbindingspyp ingevolge subartikel (4) gemagtig het, is die tariewe en heffings vir die voorsiening van verbindingspyp betaalbaar ten opsigte van elke waterverbinding aldus voorsien.

Interverbinding tussen persele en waterinstallasies

25. Perseeleienaar sal verseker dat dat geen tussenverbinding tussen—
- (a) die waterinstallasie op sy of haar perseel en die waterinstallasie op ander persele; of
- (b) waar verskeie wooneenhede op dieselfde perseel geleë is, die waterinstallasies van die wooneenhede;
- sal bestaan nie, tensy hy of sy skriftelike toestemming vooraf van die munisipaliteit of sy gevolmagtigde ontvang het en aan alle voorwaardes wat moontlik voorgeskryf kon wees, voldoen het.

Diskonnektering van waterinstallasie vanaf verbindingspyp

26. Die munisipaliteit mag waterinstallasie vanaf die verbindingspyp diskonnekteer en die verbindingspyp verwyder indien—
- (a) Die voorsieningssooreenkoms ingevolge artikel beëindig is en geen aansoek binne 90 dae na sodanige beëindiging vir 'n verdere voorsiening van water na die perseel wat deur die pyp bedien is, deur die munisipaliteit of sy gevolmagtigde ontvang is nie; of
- (b) die gebou op die perseel gesloop is.

Deel 2: Gemeenskapswaterdienswerke

Voorsiening van 'n waterdienswerk vir waterverskaffing aan verskeie verbruikers

27. Munisipaliteit kan gemeenskapswaterdienswerk vir die voorsiening van waterdienste aan verskeie verbruikers by plek wat die munisipaliteit geskik ag, installeer, met dien verstande dat die verbruikers aan wie waterdienste deur daardie waterdienswerk voorsien sal word, geraadpleeg is met betrekking tot die diensvlak, tarief betaalbaar en die plek waar die werk geleë sal wees.

Deel 3: Tydelike voorsiening

Water vanaf brandkraan voorsien

28. (1) Die munisipaliteit mag tydelike watervoorsiening van een of meer brandkrane wat deur die munisipaliteit aangewys is, magtig, onderhewig aan sodanige voorwaardes as wat dit mag goedgeind.
- (2) 'n Persoon wat tydelike watervoorsiening verlang, soos na in subartikel (1) verwys, moet ingevolge artikel aansoek doen vir sodanige waterdienste.
- (3) Die verskaffing van waterdienste ingevolge subartikel (1) moet gemeet word.
- (4) Vir doeleindes van meting, kan die munisipaliteit draagbare watermeter voorsien wat by beëindiging van die tydelike voorsiening aan die munisipaliteit terugbesorg moet word en welke draagbare watermeter en alle ander toerusting en bybehorels wat vir die verbinding gebruik is, die eindom van die munisipaliteit sal bly en wat slegs onderhewig aan

provided subject any conditions imposed by the municipality.

Part 4: Standards and general conditions of supply

Quantity, quality and pressure

29. Water supply services provided by the municipality will comply with the minimum standards set for the provision of water supply services in terms of section 9 of the Act.

General conditions of supply

30. (1) The municipality may specify the maximum height to which water will be supplied from the water supply system. Where a consumer requires water to be supplied at a greater height or pressure the consumer will be responsible therefor.
- (2) The municipality may, in an emergency, interrupt the supply of water to any premises without prior notice.
- (3) If in the opinion of the municipality the consumption of water by a consumer adversely affects the supply of water to another consumer, it may apply such restrictions as it may deem fit to the supply of water to the first mentioned consumer in order to ensure a reasonable supply of water to the other consumer and will inform that consumer of such restrictions.

Part 5: Measurement of water supply services

Measuring of quantity of water supplied

31. (1) The municipality will measure the quantity of water supplied at regular intervals.
- (2) Any measuring device through which water is supplied to a consumer by the municipality and its associated apparatus shall be provided and installed by the municipality, shall remain its property, and may be changed and maintained by the municipality when deemed necessary by it.
- (3) The municipality may install a measuring device, and its associated apparatus, on premises at any point on the service pipe.
- (4) If the municipality installs a measuring device on a service pipe in terms of sub-section (3), it may install a section of pipe and associated fittings between the end of its connection pipe and the meter, and such section shall be deemed to form part of the water supply system.
- (5) If the municipality installs a measuring device together with its associated apparatus on a service pipe in terms of sub-section (3), the owner shall—
- provide a place satisfactory to the municipality in which to install it;
 - ensure that unrestricted access is available to it at all times;
 - be responsible for its protection and be liable for the costs arising from damage thereto, excluding damage arising from normal fair wear and tear;
 - ensure that no connection is made to the pipe in which the measuring device is installed, between the measuring device and the connection pipe serving the installation; and
 - make provision for the drainage of water which may be discharged, from the pipe in which the measuring device is installed, in the course of work done by the municipality on the measuring device.

enige voorwaardes wat deur die munisipaliteit opgelê mag word, voorgeskryf sal word.

Deel 4: Standaard en algemene voorwaardes van voorsiening

Hoeveelheid, gehalte en druk

29. Watervoorsieningsdienste wat deur die munisipaliteit verskaf word, sal aan die minimum standaard voldoen wat ingevolge artikel 9 van die Wet bepaal is.

Algemene voorwaardes van voorsiening

30. (1) Die munisipaliteit kan die maksimum hoogte aanwys waarteen water vanuit die watervoorsieningstelsel voorsien sal word. Waar verbruiker verlang dat water teen 'n groter hoogte of druk voorsien word, sal die verbruiker daarvoor verantwoordelik wees.
- (2) In noodgeval mag die munisipaliteit sonder vooraf kennisgewing die watervoorsiening na enige perseel onderbreek.
- (3) Indien die munisipaliteit van mening is dat die waterverbruik van bepaalde verbruiker die watervoorsiening na ander verbruiker benadeel, mag die munisipaliteit sodanige beperkings op die watervoorsiening na die eerste verbruiker plaas was wat dit mag goeddink ten einde die lewering van 'n redelike hoeveelheid water na die ander verbruiker te verseker, en sal daardie verbruiker van sodanige beperkings in kennis gestel word.

Deel 5: Meting van watervoorsieningsdienste

Meting van hoeveelheid water verskaf

31. (1) Die munisipaliteit sal die hoeveelheid water wat verskaf is by gereelde tussenposes meet.
- (2) Enige meettoestel waardeur water deur die munisipaliteit aan verbruiker verskaf word, sowel as die verwante toerusting, sal deur die munisipaliteit voorsien en geïnstalleer word, die eiendom van die munisipaliteit bly, en mag slegs deur die munisipaliteit verander of onderhou word wanneer die munisipaliteit dit nodig ag.
- (3) Die munisipaliteit kan meettoestel, en die toestel se verwante toerusting, by enige punt aan die dienspyp op die perseel installeer.
- (4) Wanneer die munisipaliteit meettoestel aan 'n dienspyp ingevolge subartikel (3) installeer, mag dit pypseksie en verwante bybehoorsels tussen die eindpunt van sy verbindingspyp en die meter installeer, en sodanige seksie sal geag word deel uit te maak van die watervoorsieningstelsel.
- (5) Indien die munisipaliteit 'n meettoestel en sy verwante toerusting ingevolge subartikel (3) aan dienspyp installeer, moet die eienaar—
- plek tot bevrediging van die munisipaliteit voorsien waarbinne dit geïnstalleer moet word;
 - toesien dat onbelemmerde toegang daartoe te alle tye beskikbaar is;
 - met uitsluiting van redelike slytasie, verantwoordelikheid vir die beskerming daarvan en aanspreeklikheid vir die koste voortspruitend uit enige skade daaraan, aanvaar;
 - toesien dat geen verbinding na die pyp waarin die meettoestel gehuisves is, tussen die meettoestel en die verbindingspyp wat die installasie dien, gemaak word nie; en
 - voorsiening maak vir die dreinerings van water wat vanaf die pyp waarin die meettoestel gehuisves is in die uitoefening van werk deur die munisipaliteit op die meettoestel uitgevoer, losgelaat mag word.

- (6) No person other than an authorised agent shall—
- (a) disconnect a measuring device and its associated apparatus from the pipe in which they are installed;
 - (b) break a seal which the municipality has placed on a meter; or
 - (c) in any other way interfere with a measuring device and its associated apparatus.
- (7) If the municipality considers that, in the event of the measuring device being a meter, that the size of a meter is unsuitable by reason of the quantity of water supplied to premises, it may install a meter of such size as it may deem necessary, and may recover from the owner of the premises concerned the prescribed charge for the installation of the meter.
- (8) The municipality may require the installation, at the owner's expense, of a measuring device to each dwelling unit, in separate occupancy, on any premises, for use in determining quantity of water supplied to each such unit; provided that where fixed quantity water delivery systems are used, a single measuring device may be used to supply more than one unit.

Quantity of water supplied to consumer

32. (1) For purposes of assessing the quantity of water measured by a measuring device installed by the municipality on the premises of a consumer or, where applicable, estimated or determined by the municipality in terms of any provision of this by-law, it will, for the purposes of this by-law, be deemed, unless the contrary can be proved, that—
- (a) the quantity is represented by the difference between measurements taken at the beginning and end of such period;
 - (b) the measuring device was accurate during such period;
 - (c) the entries in the records of the municipality were correctly made; and
 - (d) if water was supplied to, or taken by a consumer without its passing through a measuring device, the estimate by the municipality of the quantity of such water was correct.
- (2) Where water supplied by the municipality to any premises is in any way taken by the consumer without such water passing through any measuring device provided by the municipality, the municipality may for the purpose of rendering an account estimate, in accordance with sub-section (3), the quantity of water supplied to the consumer during the period from the last previous reading of the water meter until the date it is discovered that water is so taken by the consumer.
- (3) For the purposes of sub-section (2), an estimate of the quantity of water supplied to a consumer shall be based on, as the municipality may decide—
- (a) the average monthly consumption of water on the premises during any three consecutive measuring periods during the twelve months' period prior to the date on which the taking of water in the manner mentioned in sub-section (2) was discovered; or
 - (b) the average monthly consumption on the premises registered over three succeeding measuring periods after the date referred to in sub-section (3)(a).
- (4) Nothing in this by-law shall be construed as imposing on the municipality an obligation to cause any measuring device installed by the municipality on any premises to be measured

- (6) Niemand behalwe 'n gevolmagtigde mag—
- (a) meettoestel en sy verwante toerusting van die pyp waarin dit geïnstalleer is, diskonnekteer nie;
 - (b) 'n seël wat die munisipaliteit op meter aangebring het, breek nie;
 - (c) op enige nader wyse met meettoestel en sy verwante toerusting inmeng nie.
- (7) Indien die munisipaliteit van mening is, in geval waar die meettoestel meter is, dat die meter van onvoldoende grootte vir die hoeveelheid water is wat aan die perseel voorsien word, kan dit meter van sodanige grootte as wat dit nodig ag installeer en van die betrokke perseeleienaar die voorgeskrewe heffing vir die installering van die meter veraal.
- (8) Die munisipaliteit kan, op rekening van die eienaar, aandrang op die installering van 'n meettoestel vir elke wooneenheid in afsonderlike bewoning op enige perseel, vir gebruik by die vasstelling van die hoeveelheid water wat aan elkeen sodanige eenheid verskaf word; met dien verstande dat waar vaste-hoeveelheid-watervoorsieningstelsels gebruik word, 'n enkelmeettoestel gebruik mag word om meer as een eenheid te voorsien.

Hoeveelheid water aan gebruiker verskaf

32. (1) Vir doeleindes van die vasstelling van die hoeveelheid water wat deur meettoestel wat deur die munisipaliteit op die perseel van 'n verbruiker geïnstalleer is, gemeet is, of, waar van toepassing, deur die munisipaliteit ingevolge enige bepaling van hierdie verordening geskat of bepaal is, sal dit vir doeleindes van hierdie verordening, tensy die teendeel bewys kan word, geag word dat—
- (a) die hoeveelheid verteenwoordig word deur die verskil in metings wat aan die begin en einde van enige bepaalde tydperk geneem is;
 - (b) die meettoestel akkuraat was tydens sodanige tydperk;
 - (c) die inskrywings in die rekords van die munisipaliteit korrek gedoen is; en
 - (d) dat die skatting deur die munisipaliteit van die hoeveelheid water wat aan verbruiker voorsien of deur verbruiker ontvang is, sonder dat sodanige water deur meettoestel beweeg het, korrek is.
- (2) Waar water wat deur die munisipaliteit voorsien is op enige wyse deur verbruiker bekom word sonder dat daardie water deur enige meettoestel beweeg wat deur die munisipaliteit voorsien is, kan die munisipaliteit, vir doeleindes van die lewering van rekening, beraming ingevolge subartikel (3) doen van die hoeveelheid water wat aan die verbruiker voorsien is vanaf die laaste vorige lesing van die watermeter tot by die datum waarop dit ontdek is dat die verbruiker water op hierdie manier bekom.
- (3) Afhangende van die munisipaliteit se besluit, sal beraming van die hoeveelheid water wat vir doeleindes van subartikel (2) aan 'n verbruiker verskaf is, op een van die volgende wyses gedoen word:
- (a) die gemiddelde maandelikse waterverbruik op die perseel tydens enige drie agtereenvolgende metingsperiodes tydens die tydperk van 12 maande onmiddellik voorafgaande die ontdekking van die bekoming van water soos in subartikel (2) vermeld; of
 - (b) die gemiddelde maandelikse verbruik op die perseel wat oor drie agtereenvolgende metingsperiodes na die datum in subartikel 3(a) na verwys, geregistreer.
- (4) Niks in hierdie verordening sal só uitgelê word dat dit verpligting op die munisipaliteit plaas om toe te sien dat enige meettoestel wat op enige perseel deur die munisipaliteit

at the end of every month or any other fixed period, and the municipality may estimate the quantity of water supplied over any period during the interval between successive measurements of the measuring device and render an account to a consumer for the quantity of water so estimated.

- (5) The municipality must, on receipt from the consumer of written notice of not less than 7 (seven) days and subject to payment of the prescribed charge, measure the quantity of water supplied to consumer at a time or on a day other than that upon which it would normally be measured.
- (6) If a contravention of section 31(6) occurs, the consumer shall pay to the municipality the cost of such quantity of water as in the municipality's opinion was supplied to him or her.
- (7) Until such time that a measuring device has been installed in respect of water supplied to a consumer, the estimated or assumed consumption of that consumer must be based on the average consumption of water supplied to the specific zone within which the consumer's premises is situated, during a specific period.
- (8) Where in the opinion of the municipality it is not reasonably possible or cost effective to measure water supplied to each consumer within a determined zone, the municipality may in terms of its tariff policy determine a basic tariff or charge to be paid by each consumer within that zone irrespective of actual consumption.

Defective measurement

33. If a consumer has reason to believe that a measuring device, used for measuring water, which was supplied to him or her by the municipality is defective he or she may take the steps as provided for in the municipality's by-law relating to credit control and debt collection.

Special measurement

34. (1) If the municipality wishes, for purposes other than charging for water consumed, to ascertain the quantity of water which is used in a part of a water installation, it may by written notice advise the owner concerned of its intention to install a measuring device at such point in the water installation as it may specify.
- (2) The installation of a measuring device referred to in sub-section (1), its removal, and the restoration of the water installation after such removal shall be carried out at the expense of the municipality.
- (3) The provisions of sections 31(5) and 31(6) shall apply insofar as they may be applicable in respect of a measuring device installed in terms of sub-section (1).

No reduction of amount payable for water wasted

35. A consumer shall not be entitled to a reduction of the amount payable for water wasted or water losses in a water installation.

Part 6: Installation work

Approval of installation work

36. (1) If an owner wishes to have installation work done, he or she must first obtain the municipality's written approval; provided that approval shall not be required in the case of water installations in dwelling units or installations where no fire installation is required in terms of SABS Code 0400 or for the repair or replacement of an existing pipe or water fitting other than a fixed water heater and its associated protective devices.
- (2) Application for the approval referred to in sub-section (1) shall be made on the prescribed form and shall be accompanied by—

geïnstalleer is aan die einde van elke maand of ander bepaalde tydperk gemeet sal word nie, en die munisipaliteit mag die hoeveelheid water skat wat oor enige tydperk tydens die pouse tussen twee agtereenvolgende metings van die meettoestel verskaf is en 'n rekening aan die verbruiker lewer vir die hoeveelheid water wat aldus geskat is.

- (5) By ontvangs van minstens 7 (dae) skriftelike kennisgewing van verbruiker, en onderhewig aan betaling van die voorgeskrewe heffing, moet die munisipaliteit die hoeveelheid water wat aan die verbruiker verskaf is, op ander tyd of dag meet as dit waarop die meting gewoonlik gedoen sou word.
- (6) By oortreding van artikel 31(6), sal die verbruiker die koste van die hoeveelheid water wat na die mening van die munisipaliteit aan hom of haar gelewer is, aan die munisipaliteit betaal.
- (7) Tot tyd en wel meettoestel ten aansien van water aan 'n verbruiker gelewer, geïnstalleer is, moet die geskatte of veronderstelde verbruik van daardie verbruiker gebaseer word op die gemiddelde gebruik van gelewerde water tydens bepaalde tydperk aan die sone waarbinne die verbruiker se perseel geleë is.
- (8) Waar dit na die mening van die munisipaliteit nie redelikerwys moontlik of kostedoeltreffend is om die watervoorsiening aan elke verbruiker in 'n bepaalde sone te meet nie, kan die munisipaliteit in gevolge sy tariefbeleid 'n basiese tarief of heffing vasstel wat deur elke verbruiker in daardie sone betaal moet word, afgesien van die hoeveelheid water wat werklik verbruik is.

Foutiewe meting

33. Indien verbruiker rede het om te vermoed dat 'n meettoestel wat vir die meet van water gebruik word en deur die munisipaliteit aan hom of haar voorsien is, foutief is, is hy of sy geregtig om sodanige stappe te doen as waarvoor daar in die munisipaliteit se verordening rakende kredietbeheer voorsiening gemaak word.

Spesiale meting

34. (1) Indien die munisipaliteit weens ander redes as om die heffing vir waterverbruik te bepaal, die hoeveelheid water wat in gedeelte van 'n waterinstallasie gebruik word, wil meet, kan dit die betrokke eienaar skriftelik in kennis stel van sy voorneme om meettoestel by sodanige punt in die waterinstallasie as wat dit mag aanwys, te installeer.
- (2) Die installering van 'n meettoestel verwys na in subartikel (1), die verwydering daarvan en die herstel van die waterinstallasie na sodanige verwydering, sal op koste van die munisipaliteit uitgevoer word.
- (3) Die bepalinge van artikels 31(5) en 31(6) sal geld vir soverre hulle van toepassing mag wees ten aansien van die meettoestel wat in gevolge subartikel (1) geïnstalleer is.

Geen afslag op bedrag betaalbaar vir verkwiste water

35. 'n Verbruiker sal nie geregtig wees op enige afslag op die bedrag betaalbaar vir verkwiste water of waterverliese in 'n waterinstallasie nie.

Deel 6: Installasiewerk

Goedkeuring van installasiewerk

36. (1) Indien 'n eienaar waterinstallasiewerk wil laat doen, moet hy of sy eers die munisipaliteit se skriftelike toestemming verkry; met dien verstande dat toestemming nie vereis sal word in die geval van waterinstallasies in wooneenhede of installasies waar geen brandinstallasie in gevolge SABS Kode 0400 vereis word nie, of vir die vervanging of herstel van 'n bestaande pyp of waterbybehoorsel anders as 'n vaste-waterverwarmer en die bybehorende beskermingstoestelle daarvan nie.
- (2) Aansoek vir die toestemming waarna in subartikel (1) verwys word, moet op die voorgeskrewe vorm gedoen word en vergesel wees van—

- (a) the prescribed charge, if applicable;
 - (b) copies of the drawings as prescribed by the municipality, giving information in the form required by clause 4.1.1 of SABS Code 0252 : Part I; and
 - (c) a certificate certifying that the installation has been designed in accordance with SABS Code 0252 : Part I or has been designed on a rational basis.
- (3) The provisions of sub-sections (1) and (2) shall not apply to a qualified plumber who replaces a fixed water heater or its associated protective devices.
- (4) Authority given in terms of sub-section (1) shall lapse at the expiry of a period of twenty-four months after the first day of the month succeeding the month in which the authority is given.
- (5) A complete set of approved drawings of installation work shall be available at the site of the work at all times until such work has been completed, where approval was required in terms of sub-section 1.
- (6) If installation work has been done in contravention of sub-section (1) or (2), the municipality may by written notice require the owner of the premises concerned to—
- (a) comply with that regulation within a specified period;
 - (b) if work is in progress, to cease the work; and
 - (c) to remove all such work which does not comply with these by-law.

Provision and maintenance of water installations

37. (1) An owner must provide and maintain his or her water installation at his or her own cost and, where permitted in terms of sub-section (2), must ensure that the installation is situated within the boundary of his or her premises.
- (2) Before doing work in connection with the maintenance of a portion of his or her water installation which is situated outside the boundary of his or her premises, an owner shall obtain the written consent of the municipality or the owner of the land on which such portion is situated, as the case may be.

Use of pipes and water fittings to be authorised

38. (1) No person shall, without the prior written authority of the municipality, install or use a pipe or water fitting in a water installation within the municipality's area of jurisdiction unless it is included in the Schedule of Approved Pipes and Fittings as compiled by the municipality.
- (2) Application for the inclusion of a pipe or water fitting in the Schedule referred to in sub-section (1) must be made on the form prescribed by the municipality and be accompanied by the prescribed charge.
- (3) A pipe or water fitting may be included in the Schedule referred to in Sub-Section (1) if—
- (a) it bears the standardisation mark of the South African Bureau of Standards in respect of the relevant SABS specification issued by the Bureau; or
 - (b) it bears a certification mark issued by the SABS to certify that the pipe or water fitting complies with an SABS Mark specification or a provisional specification issued by the SABS, provided that no certification marks shall be issued for a period exceeding two years.

- (a) die voorgeskrewe heffing, indien dit van toepassing sou wees;
 - (b) afskrifte van die sketse soos deur die munisipaliteit voorgeskryf, waardeur inligting in die formaat deur kousule 4.1.1 van SABS Kode 0252: Deel 1 voorgeskryf, verskaf word; en
 - (c) sertifikaat dat die installasie in ooreenstemming met SABS Kode 0252: Deel 1 ontwerp is, of dat dit op rasionele basis ontwerp is.
- (3) Die bepalings van subartikels (1) en (2) sal nie op gekwalifiseerde loodgieter van toepassing wees wat vastewaterverwarmer of die bybehorende beskermingstoestelle daarvan vervang nie.
- (4) Toestemming wat ingevolge subartikel (1) verleen is, sal na verloop van vier-en-twintig maande na die eerste dag van die maand volgend op die maand waarin die toestemming verleen is, verval.
- (5) Waar toestemming ingevolge subartikel (1) vereis is, moet volledige stel goedgekeurde sketse van die installasiewerk by die werkaanleg te alle tye tot by voltooiing van die werk beskikbaar wees.
- (6) Indien installasiewerk strydig met subartikels (1) of (2) gedoen is, kan die munisipaliteit die betrokke eienaar by wyse van skriftelike kennisgewing gelas om—
- (a) binne bepaalde tydperk aan daardie regulasie te voldoen;
 - (b) indien werk onder hande is, werk te staak; en
 - (c) om al sodanige werk as wat nie aan hierdie verordening voldoen nie, te verwyder.

Voorsiening en instandhouding van waterinstallasies

37. (1) Eienaar moet sy of haar waterinstallasie op eie koste voorsien en in stand hou en waar toestemming ingevolge subartikel (2) verleen is, toesien dat die installasie binne die grense van sy of haar eiendom gesetel is.
- (2) Voordat enige werk in verband met die instandhouding van sodanige gedeelte van eienaar se waterinstallasie as wat buite die grense van sy of haar eiendom gesetel is, gedoen word, moet die eienaar, na gelang van die geval, die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, of die eienaar van die grond waarop sodanige gedeelte gesetel is, bekom.

Gebruik van pype en waterbybehoorsels moet gemagtig word

38. (1) Niemand mag sonder die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit pyp of waterbybehoorsel in waterinstallasie binne die munisipaliteit se area van jurisdiksie installeer nie, tensy dit ingesluit is in die Bylae van Goedgekeurde Pype en Bybehoorsels, soos deur die munisipaliteit saamgestel.
- (2) Aansoek om insluiting van pyp of waterbybehoorsel in die Bylae waarna in subartikel (1) verwys word, moet op die vorm wat deur die munisipaliteit voorgeskryf is, gedoen word en van die voorgeskrewe heffing vergesel wees.
- (3) 'n Pyp of waterbybehoorsel kan in die Bylae waarna in subartikel (1) verwys word, ingesluit word, mits—
- (a) die standaardiseringsmerk van die Suid-Afrikaanse Buro vir Standaarde ten aansien van die ter saaklike SABS-voorskrif deur die Buro uitgereik, daarop verskyn; of
 - (b) 'n sertifiseringsmerk daarop verskyn wat uitgereik is deur die SABS om te sertifiseer dat die pyp of waterbybehoorsel voldoen aan 'n SABS Merkvoorskrif of voorwaardelike voorskrif wat deur die SABS uitgereik is, met dien verstande dat geen sertifiseringsmerk vir tydperk wat twee jaar oorskry, uitgereik sal word nie.

- (4) The municipality may, in respect of any pipe or water fitting included in the Schedule, impose such additional conditions, as it may deem necessary in respect of the use or method of installation thereof.
- (5) A pipe or water fitting shall be removed from the Schedule if it—
- no longer complies with the criteria upon which its inclusion was based; or
 - is no longer suitable for the purpose for which its use was accepted.
- (6) The current schedule shall be available for inspection at the office of the municipality at any time during working hours.

Labelling of terminal water fittings and appliances

39. All terminal water fittings and appliances using or discharging water shall be marked, or have included within the packaging of the item, the following information:
- the range of pressure in kPa over which the water fitting or appliance is designed to operate;
 - the flow rates, in litres per minute, related to the design pressure range, provided that this information shall be given for at least the following water pressures—
 - 20 kPa
 - 100 kPa
 - 400 kPa

Part 7: Water pollution, restriction and wasteful use of water

Owner to prevent pollution of water

40. An owner shall provide and maintain approved measures to prevent the entry of a substance, which may be a danger to health or adversely affect the potability of water or affect its fitness for use, into—
- the water supply system; and
 - any part of the water installation on his or her premises.

Water restrictions

41. (1) The municipality may by public notice to prevent the wasteful use of water in terms of section 42 or in the event of a water shortage, drought or flood—
- prohibit or restrict the consumption of water in the whole or part of its area of jurisdiction in general or for—
 - specified purposes;
 - during specified hours of the day or on specified days; and
 - in a specified manner; and
 - determine and impose—
 - limits on the quantity of water that may be consumed over a specified period;
 - charges additional to those prescribed in respect of the supply of water in excess of a limit contemplated in sub-section (1)(b)(i); and
 - a general surcharge on the prescribed charges in respect of the supply of water; and

- (4) Die munisipaliteit mag, ten aansien van enige pyp of waterbybehoersel wat in die Bylae vervat is, sodanige bykomende voorwaardes as wat dit ten opsigte van die gebruik of metode van die installasie daarvan mag nodig ag, voorskryf.
- (5) Pyp of waterbybehoersel sal van die Bylae verwyder word indien dit—
- nie meer aan die maatstawwe waarop die insluiting daarvan gebaseer was, voldoen nie; of
 - nie meer geskik is vir die doel waarvoor dit aanvaar is nie.
- (6) Die huidige Bylae sal te eniger tyd tydens werkure by die kantoor van die munisipaliteit ter insae beskikbaar wees.

Etikettering van eindpunt-waterbybehoersels en -toestelle

39. Alle eindpunt-waterbybehoersels en -toestelle wat water gebruik of afvoer sal met die volgende inligting gemerk wees, of sodanige inligting op die verpakking daarvan bevat:
- die drukomvang in kPa waarvoor die waterbybehoersel of toestel ontwerp is om te funksioneer;
 - die stroomsnelheid, in liters per minuut, in verhouding met die ontwerp-drukvang, met dien verstande dat sodanige inligting minstens vir die volgende waterdrukke voorsien sal word—
 - 20 kPa
 - 100 kPa
 - 400 kPa.

Deel 7: Waterbesoedeling, beperking en verkwistende gebruik van water

Eienaar moet waterbesoedeling voorkom

40. Eienaar moet goedgekeurde maatreëls voorsien en in stand hou ter voorkoming van die insypeling in—
- die watervoorsieningsstelsel; en
 - enige deel van die waterinstallasie op sy of haar perseel,
- van 'n stof wat 'n gesondheidsgevaar inhou of die drinkbaarheid van water nadelig beïnvloed of die geskiktheid vir die gebruik daarvan raak.

Waterbeperkings

41. (1) Ter voorkoming van die verkwistende gebruik van water ingevolge artikel 42, of in die geval van watertekort, droogte of vloedwater, kan die munisipaliteit by wyse van openbare kennisgewing—
- die verbruik van water in die geheel of gedeelte van sy gebied van jurisdiksie verbied of beperk vir algemene doeleindes of—
 - vir bepaalde doeleindes;
 - tydens bepaalde ure van die dag of op bepaalde dae; en
 - op bepaalde manier; en
 - (i) inkortings op die hoeveelheid water wat oor bepaalde tydperk verbruik mag word;
 - (ii) bykomende heffings tot die heffings voorgeskryf vir watervoorsiening wat die beperkte hoeveelheid in subartikel (1)(b)(i) beoog, oorskry; en
 - (iii) algemene boete op die voorgeskrewe heffings vir watervoorsiening;
- bepaal en voorskryf; en

- (c) impose restrictions or prohibitions on the use or manner of use or disposition of an appliance by means of which water is used or consumed, or on the connection of such appliances to the water installation.
- (2) The municipality may limit the application of the provisions of a notice contemplated by sub-section (1) to specified areas and categories of consumers, premises and activities, and may permit deviations and exemptions from, and the relaxation of, any of the provisions on reasonable grounds.
- (3) The municipality may—
- (a) take, or by written notice require a consumer at his or her own expense to take, such measures, including the installation of measurement devices and devices for restricting the flow of water, as may in its opinion be necessary to ensure compliance with a notice published in terms of sub-section (1); or
- (b) discontinue or, for such period as it may deem fit, limit the supply of water to any premises in the event of a contravention on such premises or failure to comply with the terms of a notice published in terms of sub-section (1), subject to notice in terms of section 18;
- (4) The provisions of this section shall also apply in respect of water supplied directly by the municipality to consumers outside its area of jurisdiction, notwithstanding anything to the contrary in the conditions governing such supply, unless otherwise specified in the notice published in terms of sub-section (1).

Waste of water unlawful

42. (1) No consumer shall permit—
- (a) the purposeless or wasteful discharge of water from terminal water fittings;
- (b) pipes or water fittings to leak;
- (c) the use of maladjusted or defective water fittings;
- (d) an overflow of water to persist; or
- (e) an inefficient use of water to persist.
- (2) An owner shall repair or replace any part of his or her water installation which is in such a state of disrepair that it is either causing or is likely to cause an occurrence listed in sub-section (1).
- (3) If an owner fails to take measures as contemplated in sub-section (2), the municipality shall, by written notice in terms of section 18, require the owner to comply with the provisions of sub-section (1).
- (4) A consumer shall ensure that any equipment or plant connected to his or her water installation uses water in an efficient manner.
- (5) The municipality may, by written notice, prohibit the use by a consumer of any equipment in a water installation if, in its opinion, its use of water is inefficient. Such equipment shall not be returned to use until its efficiency has been restored and a written application to do so has been approved by the municipality.

- (c) beperkings of verbodsbepalings oplê met betrekking tot die gebruik of wyse van gebruik of die opstelling van toestel waardeur water gebruik of verbruik word, of die verbinding van sodanige toestelle aan die waterinstallasie.
- (2) Die munisipaliteit mag die toepassing van die bepaling rakende kennisgewing deur subartikel (1) beoog, tot bepaalde areas en kategorieë verbruikers, persele en aktiwiteite inkort, en mag afwykings, vrystellings of die verslapping van enige van die bepaling op redelike gronde toelaat.
- (3) Die munisipaliteit mag—
- (a) sodanige maatreëls instel, met insluiting van die installing van meetoestelle en toestelle vir die beperking van die vloei van water, of verbruiker by wyse van skriftelike kennisgewing gelas om sodanige maatreëls self en op sy of haar eie onkoste in te stel as wat in die oordeel van die munisipaliteit nodig mag wees ten einde nakoming van kennisgewing wat ingevolge subartikel (1) uitgereik is, te verseker; of
- (b) vir sodanige tydperk as wat die munisipaliteit dit nodig ag, die watervoorsiening na enige perseel inkort, in die geval van oortreding of nie-nakoming op sodanige perseel van die bepaling van 'n kennisgewing uitgereik ingevolge subartikel (1), onderhewig aan kennisgewing ingevolge artikel 18; en
- (4) Die bepaling van hierdie artikel sal ook van toepassing wees ten aansien van water wat regstreeks deur die munisipaliteit aan verbruikers buite die munisipaliteit se gebied van jurisdiksie voorsien word, nieteenstaande enigiets tot die teendeel in die voorwaardes wat sodanige voorsiening beheer, tensy anders aangedui in die kennisgewing ingevolge subartikel (1) uitgereik.

Waterverkwisting onregmatig

42. (1) Geen verbruiker sal—
- (a) die doellose of verkwistende loslaat van water vanuit eindpunt-waterbybehoorsels;
- (b) die lek van pype of waterbybehoorsels;
- (c) die gebruik van swak-passende of defektiewe waterbybehoorsels;
- (d) die voortdurende oorloop van water; of
- (e) ondoeltreffende watergebruik wat voorduur, toelaat nie.
- (2) Eienaar moet enige onderdeel van sy of haar waterinstallasie wat in sodanige toestand van vervallendheid verkeer dat dit enige van die gebeure in subartikel (1) uiteengesit veroorsaak, of waarskynlik sal veroorsaak, herstel of vervang.
- (3) Indien eienaar versuim om die maatreëls in subartikel (2) bedoel toe te pas, sal die munisipaliteit deur middel van skriftelike kennisgewing ingevolge artikel 18, van die eienaar verg om aan die bepaling van subartikel (1) te voldoen.
- (4) Verbruiker sal toesien dat enige uitrusting of toerusting wat aan sy of haar waterinstallasie gekoppel is, water op doeltreffende wyse gebruik.
- (5) Die munisipaliteit mag by wyse van skriftelike kennisgewing verbruiker verbied om enige bepaalde uitrusting in waterinstallasie te gebruik, indien die watergebruik van die uitrusting, na die mening van die munisipaliteit, ondoeltreffend is. Sodanige uitrusting mag nie weer gebruik word alvorens die doeltreffendheid daarvan herstel is en skriftelike aansoek om die hergebruik daarvan deur die munisipaliteit goedgekeur is nie.

Part 8: General provisions**Notification of boreholes**

43. (1) The municipality may, by public notice, require—
- (a) the owner of any premises within the area of jurisdiction of the municipality upon which a borehole exists or, if the owner is not in occupation of such premises, the occupier thereof, to notify it on the prescribed form of the existence of a borehole on such premises, and provide it with such information in respect thereof as it may require; and
 - (b) the owner or occupier of any premises who intends to sink a borehole on such premises to notify it on the prescribed form of such intention before work in connection therewith is commenced.
- (2) The municipality may require the owner or occupier of any premises who intends to sink a borehole to undertake an environmental impact assessment for such intended borehole, to the satisfaction of the municipality, before sinking the borehole.
- (3) Boreholes are subject to any requirements of the National Water Act, 1998 (Act No. 36 of 1998).
- (4) The municipality may by notice to an owner or occupier or by public notice require owners and occupiers who have existing boreholes used for water services to—
- (a) obtain approval from it for the use of a borehole for water services in accordance with sections 6, 7 and 22 of the Act;
 - (b) adhere to conditions imposed by it in respect of the use of a borehole for water services; and
 - (c) to pay a fixed charge imposed by it in respect of the use of such a borehole.

Sampling of water

44. (1) The municipality may take samples of water obtained from a source, authorised in terms of sections 6 or 7 of the Act, other than the water supply system for domestic purposes and cause the samples to be tested for compliance with any national standards prescribed in terms of section 9 of the Act.
- (2) The prescribed charge for the taking and testing of the samples referred to in sub-section (1) shall be paid by the person to whom approval to use the water for potable water was granted in terms of section 6(1) of the Act.

Supply of non-potable water by municipality

45. (1) The municipality may on application in terms of section (3) agree to supply non-potable water to a consumer, subject to such terms and conditions as the municipality may impose.
- (2) Any supply of water agreed to in terms of sub-section (1) shall not be used for domestic or any other purposes, which, in the opinion of the municipality, may give rise to a health risk.
- (3) No warranty, expressed or implied, shall apply to the purity of any non-potable water supplied by the municipality or its suitability for the purpose for which the supply was granted.
- (4) The supply of non-potable water shall, both as to condition

Deel 8: Algemene bepalinge**Kennisgewing van boorgate**

43. (1) Die munisipaliteit kan, by wyse van openbare kennisgewing, vereis dat—
- (a) die eienaar van enige perseel binne die gebied van jurisdiksie van die munisipaliteit waarop boorgate teenwoordig is, of, indien die eienaar nie in besit van die perseel is nie, die okkupeerder daarvan, die munisipaliteit op die voorgeskrewe vorm in kennis sal stel van die bestaan van boorgate op sodanige perseel en voorts van sodanige inligting ten opsigte daarvan sal voorsien as wat die munisipaliteit mag vereis; en
 - (b) die eienaar of okkupeerder wat voornemens is om boorgate op sodanige perseel te sink, die munisipaliteit op die voorgeskrewe vorm van sodanige voorneme in kennis sal stel, alvorens daar met werk in verband daarmee 'n aanvang geneem word.
- (2) Die munisipaliteit kan van die eienaar of okkupeerder van 'n perseel wat voornemens is om 'n boorgate te sink, vereis om omgewingsinvloedstudie vir sodanige beoogde boorgate tot bevrediging van die munisipaliteit te onderneem, alvorens die boorgate gesink word.
- (3) Boorgate is onderhewig aan enige vereistes van die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet Nr 36 van 1998).
- (4) Die munisipaliteit kan by wyse van skriftelike kennisgewing aan eienaar of okkupeerder van perseel waarop daar reeds boorgate vir gebruik van waterdienste bestaan, of by wyse van skriftelike kennisgewing aan sodanige eienaars of okkupeerders, vereis dat sodanige eienaar of okkupeerder—
- (a) goedkeuring van die munisipaliteit sal verkry vir die gebruik van boorgate vir waterdienste in ooreenstemming met artikels 6, 7 en 22 van die Wet;
 - (b) voorwaardes voorgeskryf deur die munisipaliteit ten aansien van die gebruik van boorgate vir waterdienste, nakom; en
 - (c) vaste heffing opgelê deur die munisipaliteit ten aansien van die gebruik van so boorgate, betaal.

Monsterneming van water

44. (1) Die munisipaliteit kan watermonsters neem uit bron ingevolge artikels 6 of 7 van die Wet geoorloof, buiten uit die watervoorsieningstelsel vir huishoudelike doeleindes, en die monsters laat toets vir voldoening daarvan aan enige nasionale standaarde wat ingevolge artikel 9 van die Wet voorgeskryf is.
- (2) Die voorgeskrewe heffing vir die neem en toetsing van die monsters waarna in subartikel (1) verwys word, sal betaal word deur die party aan wie goedkeuring ingevolge artikel 6 (1) van die Wet verleen is om die water as drinkwater te gebruik.

Voorsiening van nie-drinkbare water deur die munisipaliteit

45. (1) Op aansoek ingevolge artikel 3, kan die munisipaliteit instem om nie-drinkbare water aan 'n verbruiker te verskaf, onderhewig aan sodanige bedinge en voorwaardes as wat die munisipaliteit mag voorskryf.
- (2) Enige voorsiening van water waarvoor instemming ingevolge subartikel (1) verleen is, sal nie vir huishoudelike of enige ander doel gebruik word wat na die mening van die munisipaliteit aanleiding tot gesondheidsrisiko kan gee nie.
- (3) Geen waarborg, hetsy uitdruklik, hetsy regtens inbegrepe, sal ten aansien van die suiwerheid van nie-drinkbare water deur die munisipaliteit voorsien, of die geskiktheid vir die doeleindes waarvoor die watervoorsiening toegestaan is, geld nie.
- (4) Die voorsiening van nie-drinkbare water sal ten aansien van

and use, be entirely at the risk of the consumer, who shall be liable for any consequential damage or loss arising to himself, herself or others arising directly or indirectly therefrom, including the consequences of any bona fide fault of the municipality or the malfunction of a treatment plant.

Testing of pressure in water supply systems

46. The municipality may, on application by an owner and on payment of the prescribed charge, determine and furnish the owner with the value of the pressure in the water supply system relating to his or her premises over such period as the owner may request.

Pipes in streets or public places

47. No person shall for the purpose of conveying water derived from whatever source, lay or construct a pipe or associated component on, in or under a street, public place or other land owned by, vested in, or under the control of any municipality, except with the prior written permission of that municipality and subject to such conditions as it may impose.

CHAPTER III: SANITATION SERVICES

Part 1: Standards and general provisions

Standards for sanitation services

48. Sanitation services provided by the municipality will comply with the minimum standards set for the provision of sanitation services in terms of the section 9 of the Act.

Objectionable discharge to sewage disposal system

49. (1) No person shall discharge, or permit the discharge or entry into the sewage disposal system of any sewage or other substance—
- which does not comply with the standards and criteria prescribed in sections 66 to 69 below;
 - which contains any substance in such concentration as will produce or be likely to produce in the effluent produces for discharge at any sewage treatment plant or sea outfalls discharge point or in any public water any offensive, or otherwise undesirable taste, colour, odour, temperature or any foam;
 - which may prejudice the re-use of treated sewage or adversely affect any of the processes whereby sewage is purified for re-use, or treated to produce sludge for disposal;
 - which contains any substance or thing of whatsoever nature which is not amenable to treatment to a satisfactory degree at a sewage treatment plant or which causes or is likely to cause a breakdown or inhibition of the processes in use at such plant;
 - which contains any substance or thing of whatsoever nature which is of such strength, or which is amenable to treatment only to a degree as will result in effluent from the sewage treatment plant or discharge from any sea outfalls not complying with standards prescribed under the National Water Act, 1998 (Act No. 36 of 1998);
 - which may cause danger to the health or safety of any person or may be injurious to the structure or materials of the sewage disposal system or may prejudice the use of any ground used by the municipality for the sewage disposal system, other than in compliance with the permissions issued in terms of this by-law; and

beide die toestand en die gebruik daarvan uitsluitlik op risiko van die verbruiker geskied en die verbruiker sal aanspreeklik wees vir enige gevolgskaade of verlies wat hy of sy self, of andere regstreeks of onregstreeks as gevolg daarvan mag ly, met insluiting van gevolge weens enige *bona fide* fout deur die munisipaliteit, of die onklarheid van verwerkingsaanleg.

Toetsing van druk in watervoorsieningstelsels

46. Op aansoek deur 'n eienaar en teen betaling van die voorgeskrewe heffing, kan die munisipaliteit die meting van die druk in die watervoorsieningstelsel van toepassing op daardie perseel oor sodanige tydperk as wat die eienaar mag versoek, bepaal en aan die eienaar verskaf.

Pype in strate of openbare plekke

47. Niemand mag vir doeleindes van die afvoer van water, ongeag van watter bron dit ookal bekom is, pyp of bybehorende bestanddeel op of onder straat, openbare plek of ander grond wat enige munisipaliteit se eiendom is of wat setel in of beheer word deur sodanige munisipaliteit, lê of bou nie, behalwe waar skriftelike toestemming vooraf van daardie munisipaliteit verkry is en onderhewig aan sodanige voorwaardes as wat dit mag voorskryf.

HOOFSTUK III: SANITASIEDIENSTE

Deel 1: Standaarde en algemene bepalings

Standaarde vir sanitasiedienste

48. Sanitasiedienste wat deur die munisipaliteit voorsien word, sal aan die minimumvereistes wat vir die voorsiening van sanitasiedienste ingevolge artikel 9 van die Wet bepaal is, voldoen.

Aanstootlike loslaat na rioolvuilwegdoenstelsel

49. (1) Niemand mag enige rioolvuil of ander stof in die rioolvuilwegdoenstelsel loslaat of die loslaat of toegang daarvan toelaat indien daardie rioolvuil of ander stof—
- nie aan die standarde en maatstawwe wat artikels 66 tot 69 hieronder voorskryf, voldoen nie;
 - bestanddele in sodanige konsentrasie bevat as wat in die uitvloeielselproduk vir loslating vir enige rioolvuilbehandelingsaanleg of uitlooploslatingspunte ter see of in enige openbare water enige aanstootlike, of andersins onaanvaarbare smaak, kleur, reuk, temperatuur of enige skuim tot gevolg sal hê of waarskynlik tot gevolg sal hê;
 - die hergebruik van behandelde rioolvuil benadeel of enige van die prosesse waardeur rioolvuil vir hergebruik gesuiwer word of behandel is om slyk vir beskikking daarvoor te produseer, nadelig raak;
 - enige stof of voorwerp van watter aard ookal bevat wat nie tot 'n bevredigende mate ontvanklik is vir behandeling by 'n rioolvuilbehandelingsaanleg nie, of wat die staking of onderdrukking van die prosesse wat in sodanige aanleg gebruik word tot gevolg sal hê of waarskynlik tot gevolg sal hê;
 - enige stof of voorwerp van watter aard ookal bevat wat so sterk is, of wat slegs ontvanklik is vir behandeling tot so 'n beperkte mate, dat dit tot gevolg het dat die uitvloeielsel vanuit die rioolvuilbehandelingsaanleg of loslaat vanuit die loslatingspunte ter see nie aan die standarde voorgeskryf deur die die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet Nr 36 van 1998) voldoen nie;
 - 'n gevaar vir die gesondheid of veiligheid van enige persoon kan inhou, of nadelig vir die struktuur of materiaal van die rioolvuilwegdoenstelsel kan wees, of wat 'n nadelige uitwerking op enige grond wat deur die munisipaliteit vir die rioolvuilwegdoenstelsel gebruik word, kan hê, anders as in ooreenstemming met die toestemmings wat ingevolge hierdie verordening uitgereik is; en

- (g) which may inhibit the unrestricted conveyance of sewage through the sewage disposal system.
- (2) No person shall cause or permit any storm water to enter the sewage disposal system.
- (3) The municipality may, by written notice, order the owner or occupier to conduct, at his or her cost, periodic expert inspections of the premises in order to identify precautionary measures which would ensure compliance with this by-law and to report such findings to an authorised agent.
- (4) If any person contravenes any provision of sub-section (1) or sub-section (2) he or she shall within twelve hours, or earlier if possible, advise the municipality of the details of the contravention and the reasons for it.

Part 2: On-site sanitation services and associated services

Application for infrastructure

50. (1) If an agreement for on site sanitation and associated services in accordance with section 2 exists and no infrastructure in connection therewith exists on the premises, the owner must immediately make application on the approved form and—
- (a) pay the prescribed charge for the installation of necessary infrastructure; or
- (b) with the approval by the municipality and at the request of the owner, install the connecting sewer or on site sanitation services in accordance with the specifications of the municipality.
- (2) A municipality may specify the type of on site sanitation services to be installed.

Services associated with on-site sanitation services

51. (1) The removal or collection of conservancy tank contents, night soil or the emptying of pits will be undertaken by the municipality in accordance with a removal and collection schedule determined by the municipality.
- (2) Copies of the collection and removal schedule will be available on request.

Charges in respect of services associated with on-site sanitation services

52. (1) Charges in respect of the removal or collection of conservancy tank contents, night soil or the emptying of pits will cover all the operating and maintenance costs in the removal of the pit contents, transportation to a disposal site, the treatment of the contents to achieve a sanitary condition and the final disposal of any solid residues.
- (2) Charges shall be payable in terms of the municipality's tariff policy when the service is rendered.

Part 3: Sewage disposal

Provision of a connecting sewer

53. (1) If an agreement for the use of the sewage disposal system in accordance with section 2 exists and no connecting sewer exists in respect of the premises, the owner must immediately make application on the approved form and—
- (a) pay the prescribed charge for the installation of such a connecting sewer; or
- (b) with the approval by the municipality and at the request of the owner, install the connecting sewer in accordance with any specifications of the municipality.

(g) die ongehinderde vloei van rioolvuil deur die rioolvuilwegdoenstelsel mag onderdruk.

- (2) Niemand sal die insypeling van enige stormwater in die rioolvuilwegdoenstelsel veroorsaak of toelaat nie.
- (3) Die munisipaliteit kan, by wyse van skriftlike kennisgewing, die eienaar of okkuperder gelas om op sy of haar eie onkoste periodieke deskundige inspeksies van die perseel uit te voer ten einde voorkomingsmaatreëls wat nakoming van hierdie verordening sal verseker, te identifiseer en om sodanige bevindings aan 'n gevolmagtigde verteenwoordiger oor te dra.
- (4) Indien enigiemand enige van die bepalings vervat in subartikel (1) of subartikel (2) oortree, moet sodanige persoon binne 12 uur, of indien moontlik, vroeër, die munisipaliteit van die besonderhede van die oortreding en die redes daarvoor in kennis stel.

Deel 2: *In situ* sanitasiedienste en verwante dienste

Aansoek om infrastruktuur

50. (1) Indien 'n ooreenkoms vir *in situ* sanitasiedienste en verwante dienste in ooreenstemming met artikel bestaan, en geen infrastruktuur in verband daarmee op die perseel in stand is nie, moet die eienaar onmiddellik op die voorgeskrewe vorm daarom aansoek doen en—
- (a) die voorgeskrewe heffing vir die installering van die nodige infrastruktuur betaal; of
- (b) met die goedkeuring van die munisipaliteit en op versoek van die eienaar, die verbindingsriool of *in situ* sanitasiedienste in ooreenstemming met die spesifikasies van die munisipaliteit installeer.
- (2) 'n Munisipaliteit kan die tipe *in situ* sanitasiediens wat geïnstalleer staan te word, spesifiseer.

Dienste verwant aan *in situ* sanitasiedienste

51. (1) Die verwydering of versameling van riooltankinhoud, nagvuil of die leegmaak van putlatrines, sal deur die munisipaliteit onderneem word in ooreenstemming met 'n verwydering- en versamelingskedule wat deur die munisipaliteit vasgestel is.
- (2) Afskrifte van die verwydering- en versamelingskedule sal op versoek beskikbaar gestel word.

Heffings ten opsigte van dienste verwant aan *in situ* sanitasiedienste

52. (1) Heffings ten opsigte van die verwydering of versameling van riooltankinhoud, nagvuil of die leegmaak van putlatrines, sal alle operasionele- en onderhoudskoste vir die verwydering van die putinhoud, die vervoer daarvan na 'n wegdoenplek, die behandeling van die inhoud ten einde 'n sanitêre toestand te bereik en die finale beskikking oor soliede oorblyfsels, insluit.
- (2) Heffings sal betaal word ingevolge die munisipaliteit se tariefbeleid.

Deel 3: Wegdoen van rioolvuil

Voorsiening van 'n verbindingsriool

53. (1) Indien 'n ooreenkoms vir die gebruik van 'n rioolvuilwegdoenstelsel in ooreenstemming met artikel bestaan, en geen verbindingsriool ten opsigte van die perseel bestaan nie, moet die eienaar onmiddellik op die voorgeskrewe vorm daarom aansoek doen en—
- (a) die voorgeskrewe heffing vir die installering van sodanige verbindingsriool betaal; of
- (b) op versoek van die eienaar en met toestemming van die munisipaliteit die verbindingsriool in ooreenstemming met enige spesifikasies van die munisipaliteit installeer.

- (2) If an application is made for use of the sewage disposal system to a premises which is so situated that it is necessary to extend the sewer in order to connect the sewage disposal system to the premises, the municipality may agree to the extension subject to such conditions as it may impose.

Location of connecting sewer

54. (1) A connecting sewer provided and installed by the municipality or owner in terms of section 54 shall—
- (a) be located in a position agreed to between the owner and the municipality and be of a size determined by an authorised officer;
 - (b) terminate at a connection point approximately 1 meter inside the premises from the boundary of the land owned by or vested in the municipality or over which it has a servitude or other right or when sub-section (3) applies, at the connection point designated in terms of that sub-section;
- (2) In reaching agreement with an owner concerning the location of a connecting sewer, the municipality shall ensure that the owner is aware of
- (a) practical restrictions that may exist regarding the location of a connecting sewer pipe;
 - (b) the cost implications of the various possible locations of the connecting sewer;
 - (c) whether or not the municipality requires the owner to fix the location of the connecting sewer by providing a portion of his or her water installation at or outside the boundary of his or her premises, or such agreed position inside or outside his or her premises where the connection is required, for the municipality to connect to such installation.
- (3) A municipality may at the request of any person agree, subject to such conditions as he or she may impose, to a connection to a sewer other than that which is most readily available for the drainage of the premises; provided that the applicant shall be responsible for any extension of the drainage installation to the connecting point designated by the municipality and for obtaining at his or her cost, such servitudes over other premises as may be necessary.
- (4) An owner must pay the prescribed connection charge.
- (5) Where an owner is required to provide a sewage lift as provided for in terms of the Building Regulations the rate and time of discharge into the sewer shall be subject to the approval of the municipality.

Provision of one connecting sewer for several consumers on same premises

55. (1) Notwithstanding the provisions of section 54 only one connecting sewer to the sewage disposal system may be provided for the disposal of sewage from any premises, irrespective of the number of accommodation units of consumers located on such premises.
- (2) Where the owner, or the person having the charge or management of any premises on which several accommodation units are situated, requires the disposal of sewage from such premises for the purpose of disposal from the different accommodation units, the municipality may, in its discretion, provide and install either—
- (a) a single connecting sewer in respect of the premises as a whole or any number of such accommodation units; or

- (2) Indien aansoek gedoen is vir gebruik van 'n rioolwiel-wegdoenstelsel na 'n perseel wat sodanig geleë is dat dit nodig is om die riool te verleng ten einde die rioolwiel-wegdoenstelsel met die perseel te kan verbind, kan die munisipaliteit tot die verlenging instem, onderhewig aan sodanige voorwaardes as wat dit mag voorskryf.

Plasing van verbindingsriool

54. (1) 'n Verbindingsriool wat deur die munisipaliteit of die eienaar ingevolge artikel 54 voorsien en geïnstalleer is, moet—
- (a) geplaas wees in 'n posisie waaroor die eienaar met die munisipaliteit ooreengekom gekom het en van 'n grootte wees wat deur die munisipaliteit of sy gevolmagtigde bepaal is;
 - (b) by 'n verbindingspunt eindig ongeveer 1 meter binne- kant die perseel vanaf die grens van die grond wat deur die munisipaliteit besit word of in die munisipaliteit setel, of waaroor die munisipaliteit 'n serwituut of ander reg geniet, of, by die toepassing van subartikel (3), by die verbindingspunt ingevolge daardie subartikel aangewys.
- (2) By bereiking van 'n ooreenkoms met die eienaar oor die plasing van 'n verbindingsriool, moet die munisipaliteit toesien dat die eienaar bewus is van—
- (a) praktiese beperkings wat ten aansien van die plasing van 'n verbindingsriool mag bestaan;
 - (b) die koste-implikasies van die verskillende moontlike plasinge van die verbindingsriool;
 - (c) of die munisipaliteit van die eienaar verg, al dan nie, om die plasing van die verbindingsriool te bepaal deur 'n gedeelte van sy of haar waterinstallasie by of buite sy of haar perseel se grense te voorsien, of sodanige ooreengekome posisie binne of buite sy perseel waar die verbinding vereis word, vir die munisipaliteit om aan sodanige installasie te verbind.
- (3) Onderhewig aan sodanige voorwaardes as wat 'n munisipaliteit mag voorskryf, kan 'n munisipaliteit, op versoek van enigiemand toestemming verleen vir die verbinding aan 'n riool anders as een wat die mees geredelik beskikbaar is vir die riolerings van die perseel; met dien verstande dat die applikant aanspreeklik sal wees vir enige verlenging van die perseelrioleringsinstallasie na die verbindingspunt deur die munisipaliteit uitgewys, asook vir die verkryging, op sy of haar eie onkoste, van enige sodanige serwituut oor ander perseel as wat nodig mag wees.
- (4) 'n Eienaar moet die voorgeskrewe verbindingsheffing betaal.
- (5) Waar dit van 'n eienaar vereis word om 'n rioolwielhyser soos deur die Bouregulasies voorgeskryf, the voorsien, sal die tempo en tyd van loslating in die riool onderhewig wees aan die goedkeuring daarvan deur die munisipaliteit.

Voorsiening van enkelverbindingsriool vir verskeie verbruikers op dieselfde perseel

55. (1) Nieteenstaande die bepalings van artikel 54, mag slegs een verbindingsriool na die rioolwiel-wegdoenstelsel voorsien word vir die wegdoen van rioolwiel vanaf enige perseel, ongeag die aantal wooneenhede of verbruikers wat op sodanige perseel teenwoordig is.
- (2) Wanneer die eienaar of die persoon in bevel of belas met die bestuur van enige perseel waarop verskeie wooneenhede aangetref word die wegdoen van rioolwiel vanaf sodanige perseel verlang vir doeleindes van die wegdoen daarvan vanaf die verskillende wooneenhede, kan die munisipaliteit, in eie diskresie—
- (a) 'n enkelverbindingsriool ten opsigte van die perseel as 'n geheel, of enige aantal sodanige wooneenhede, voorsien en installeer; of

- (b) a separate connecting sewer for each accommodation unit or any number thereof.
- (3) Where the municipality has installed a single connecting sewer as contemplated in sub-section (2)(a), the owner or the person having the charge or management of the premises, as the case may be,—
- (a) must if the municipality so requires, install and maintain on each branch pipe extending from the connecting sewer to the different accommodation units—
- (i) a separate connecting sewer; and
- (ii) an isolating valve;
- (b) will be liable to the municipality for the tariffs and charges for all sewage disposed from the premises through such a single connecting sewer, irrespective of the different quantities disposed by the different consumers served by such connecting sewer.
- (4) Notwithstanding sub-section (1), the municipality may authorise that more than one connecting sewer be provided on the sewage disposal system for the disposal of sewage from any premises comprising sectional title units or if, in the opinion of the municipality, undue hardship or inconvenience would be caused to any consumer on such premises by the provision of only one connecting sewer.
- (5) Where the provision of more than one connecting sewer is authorised by the municipality under Sub-Section (4), the tariffs and charges for the provision of a connecting sewer is payable in respect of each sewage connection so provided.

Interconnection between premises

56. An owner of premises shall ensure that no interconnection exists between the drainage installation on his or her premises and the drainage installation on other premises, unless he or she has obtained the prior written consent of the municipality and complies with any conditions that it may have imposed.

Disconnection of draining installation from connecting sewer

57. The municipality may disconnect a drainage installation from the connecting sewer and remove the connecting sewer if—
- (a) the agreement for provision has been terminated in terms of section 12 and it has not received an application for subsequent provision to the premises served by the sewer within a period of 90 days of such termination; or
- (b) the building on the premises concerned has been demolished.

Part 4: Sewage delivered by road haulage

Acceptance of sewage delivered by road haulage

58. A municipality may, at its discretion, and subject to such conditions as it may specify, accept sewage for disposal delivered to the municipality's sewage treatment plants by road haulage.

Written permission for delivery of sewage by road haulage

59. (1) No person shall discharge sewage into the municipality's sewage treatment plants by road haulage except with the written permission of the municipality and subject to such

- (b) 'n afsonderlike verbindingsriool vir elke wooneenheid, of enige aantal wooneenede, voorsien en installeer.

- (3) Wanneer die munisipaliteit 'n enkelverbindingsriool soos in subartikel 2(a) beoog, geïnstalleer het—

- (a) moet die eienaar of die persoon in bevel of belas met die bestuur van die perseel, na gelang van die geval, indien die munisipaliteit dit vereis, aan elke takpyp wat vanaf die verbindingsriool na die verskillende wooneenede strek—

- (i) 'n afsonderlike verbindingsriool installeer en onderhou; en

- (ii) 'n isoleerleklep installeer en onderhou;

- (b) sal die eienaar of die persoon in bevel of belas met die bestuur van die perseel, na gelang van die geval, aanspreeklike wees teenoor die munisipaliteit vir die tariewe en heffings ten opsigte van alle rioolvuilverwydering vanaf die perseel deur middel van sodanige enkelverbindingsriool, ongeag die verskillende hoeveelhede waarmee deur die verskillende verbruikers wat deur sodanige verbindingsriool bedien is, weggedoen is.

- (4) Ondanks subartikel (1), kan die munisipaliteit instem dat meer as een verbindingsriool aan die rioolvuilverwyderingstelsel voorsien word vir die wegdoen van rioolvuil vanaf enige perseel wat uit deeltiteleenhede bestaan, of indien, na die mening van die munisipaliteit, voorsiening van slegs 'n enkelverbindingsriool onnodige ontbering en ongerief aan enige verbruiker op sodanige perseel tot gevolg sal hê.

- (5) Wanneer die voorsiening van meer as een verbindingsriool ingevolge subartikel (4) deur die munisipaliteit gemagtig is, sal die tariewe en heffings vir die voorsiening van 'n verbindingsriool ten opsigte van elke rioolverbinding wat aldus voorsien is, betaalbaar wees.

Tussenverbinding tussen persele

56. 'n Eienaar van 'n perseel moet toesien dat geen tussenverbinding tussen die perseelrioleringsinstallasie op sy of haar perseel en die perseelrioleringsinstallasie op ander persele bestaan nie, tensy hy of sy die skriftelike toestemming van die munisipaliteit vooraf verkry het en aan alle voorwaardes wat deur die munisipaliteit voorgeskryf mag wees, voldoen.

Diskonnektering van perseelrioleringsinstallasie van verbindingsriool

57. Die munisipaliteit kan 'n perseelrioleringsinstallasie van die verbindingsriool diskonnekteer en die verbindingsriool verwyder indien—
- (a) die ooreenkoms vir voorsiening van die verbindingsriool ingevolge artikel 10 beëindig is en geen aansoek vir die verdere voorsiening aan die perseel wat deur die riool bedien is binne 90 dae na sodanige beëindiging deur die munisipaliteit ontvang is nie; of
- (b) die gebou op die betrokke perseel gesloop is.

Deel 4: Rioolvuil deur middel van padvervoer gelewer

Aanvaarding van lewering van rioolvuil deur middel van padvervoer

58. 'n Munisipaliteit kan, in eie diskresie, en onderhewig aan sodanige voorwaardes as wat dit mag spesifiseer, rioolvuil vir wegdoening wat deur middel van padvervoer aan die munisipaliteit se rioolvuilbehandelingsaanleg gelewer word, aanvaar.

Skriftelike toestemming vir lewering van rioolvuil deur middel van padvervoer

59. (1) Niemand mag rioolvuil in die munisipaliteit se rioolvuilbehandelingsaanleg deur middel van padvervoer loslaat nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die

period and any conditions that may be imposed terms of the written permission.

- (2) The charges for any sewage delivered for disposal to the municipality's sewage treatment plants shall be assessed by the municipality in accordance with the prescribed tariffs or charges.

Conditions for delivery of sewage by road haulage

60. (1) When sewage is delivered by road haulage—
- (a) the time of delivery shall be arranged with the municipality; and
- (b) the nature and composition of the sewage shall be established to the satisfaction of the municipality prior to the discharge thereof and no person shall deliver sewage that does not comply with the standards laid down in terms of these by-law.

Withdrawal of permission for delivery of sewage by road haulage

61. (1) The municipality may withdraw any permission, after giving written notice if its intention to a person permitted to discharge sewage by road haul if the person—
- (a) fails to ensure that the sewage so delivered conforms to the standards prescribed in Schedule "A" or in the written permission; or
- (b) fails or refuses to comply with any notice lawfully served on him or her in terms of this by-law or contravenes any provisions of this by-law or any condition imposed on him or her in terms of any permission granted to him or her; and
- (c) fails to pay the assessed charges in respect of any sewage delivered.

Part 5: Disposal of industrial effluent and trade premises

Application for disposal of industrial effluent

62. (1) A person must apply for the permission to discharge industrial effluent into the sewage disposal system of the municipality in terms of section 2(1).
- (2) The municipality may, if in its opinion the capacity of a sewage disposal system is sufficient to permit the conveyance and effective treatment and lawful disposal of the industrial effluent, for such period and subject to such conditions it may impose, grant written permission to discharge industrial effluent.
- (3) The provisions of Chapter 1 will *mutatis mutandis* apply to any permission to discharge industrial effluent.
- (4) Any person who wishes to construct or cause to be constructed, a building which shall be used as a trade premises, shall at the time of lodging a building plan in terms of section 4 of the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977 (Act No. 103 of 1977), also lodge applications for the provision of sanitation services and for permission to discharge industrial effluent in terms of sub-section (1).

Unauthorised discharge of industrial effluent

63. (1) No person shall discharge or cause or permit to be discharged into the sewage disposal system any industrial effluent except with and in terms of the written permission of the municipality and in accordance the provisions of this part.

munisipaliteit en onderhewig aan sodanige tydperk en enige voorwaardes wat voorgeskrewe terme van die skriftelike toestemming mag uitmaak.

- (2) Die heffings betaalbaar vir enige rioolvuil wat aan die munisipaliteit se rioolvuilbehandelingsaanleg vir wegdoening gelewer is, sal deur die munisipaliteit in ooreenstemming met die voorgeskrewe tariewe en heffings bepaal word.

Voorwaardes vir die lewering van rioolvuil deur middel van padvervoer

60. (1) Wanneer rioolvuil deur middel van padvervoer gelewer word—
- (a) sal die tyd van aflewering met die munisipaliteit gereël word; en
- (b) sal die aard en samestelling van die rioolvuil tot bevrediging van die munisipaliteit voor die loslating daarvan vasgestel word, en niemand mag rioolvuil lewer wat nie aan die standaard voldoen wat ingevolge hierdie verordening voorgeskryf is nie.

Terugtrekking van toestemming vir lewering van rioolvuil deur middel van padvervoer

61. (1) Die munisipaliteit kan enige toestemming terugtrek nadat skriftelike toestemming van sodanige voorneme aan 'n persoon wat toestemming bekom het om rioolvuil deur middel van padvervoer los te laat, gelewer is, indien sodanige persoon—
- (a) versuim om toe te sien dat die rioolvuil wat aldus gelewer is aan die standaard wat in Bylae "A" of in die skriftelike toestemming voorgeskryf is, voldoen; of
- (b) versuim of weier om aan enige kennisgewing wat regtens ingevolge hierdie verordening op hom of haar beteken is, te voldoen, of enige bepaling van hierdie verordening of enige voorwaarde aan hom of haar ingevolge enige toestemming voorgeskryf, oortree; en
- (c) versuim om die bepaalde heffings ten opsigte van enige gelewerde rioolvuil te betaal.

Deel 5: Wegdoen van nywerheidsuitvloei en handelspersele

Aansoek om wegdoen van nywerheidsuitvloei

62. (1) 'n Persoon moet aansoek doen ingevolge artikel 2(1) om toestemming vir die loslaat van nywerheidsuitvloei in 'n rioolvuilwegdoenstelsel van die munisipaliteit.
- (2) Die munisipaliteit of sy gevolmagtige kan, indien dit van mening is dat die kapasiteit van 'n rioolvuilwegdoenstelsel voldoende is om die vervoer en doeltreffende behandeling sowel as die regmatige wegdoen van nywerheidsuitvloei te behartig, vir sodanige tydperk en onderhewig aan sodanige voorwaardes as wat dit mag voorskryf, skriftelike toestemming vir die wegdoen van nywerheidsuitvloei verleen.
- (3) Die bepaling van Hoofstuk 1 sal *mutatis mutandis* van toepassing wees op enige toestemming om nywerheidsuitvloei los te laat.
- (4) Enige persoon wat voornemens is om 'n gebou wat as 'n handelsperseel gebruik staan te word op te rig, of te laat oprig, sal ten tyde van die indiening van 'n bouplan ingevolge artikel 4 van die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet Nr 103 van 1977), ook aansoek indien om die lewering van sanitasiedienste en om toestemming om nywerheidsuitvloei ingevolge subartikel (1) los te laat.

Ongemagtigde loslating van nywerheidsuitvloei

63. (1) Niemand mag enige nywerheidsuitvloei in die rioolvuilwegdoenstelsel loslaat of veroorsaak of toelaat dat dit daarin losgelaat word nie, behalwe met en ingevolge die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en in ooreenstemming met die bepaling van hierdie Deel.

- (2) A person to whom such permission is granted shall pay to the municipality any prescribed charges.

Quality standards for disposal of industrial effluent

64. (1) A person to whom permission has been granted in terms of section 62 must ensure that no industrial effluent is discharged into the sewage disposal system of the municipality unless it complies with the standards and criteria set out in Schedule A hereto.
- (2) The municipality may by writing in the permission concerned, relax or vary the standards in Schedule A, provided that the municipality is satisfied that any such relaxation or variation represents the best practicable environmental option.
- (3) In determining whether relaxing or varying the standards in Schedule A represents the best practicable environmental option a municipality will consider—
- whether the applicant's undertaking is operated and maintained at optimal levels;
 - whether technology used by the applicant represents the best available option to the applicant's industry and, if not, whether the installation of such technology would entail unreasonable cost to the applicant;
 - whether the applicant is implementing a program of waste minimisation which complies with national and local waste minimisation standards to the satisfaction of the municipality;
 - the cost to the municipality of granting the relaxation or variation; and
 - the environmental impact or potential impact of such a relaxation or variation.
- (4) Test samples may be taken at any time by a duly qualified sampler to ascertain whether the industrial effluent complies with Schedule A or any other standard laid down in a written permission.

Conditions for disposal of industrial effluent

65. (1) The municipality may in the written permission or at any time, by written notice, require a person to—
- subject the industrial effluent to such preliminary treatment as in the opinion of the municipality will ensure that the industrial effluent conforms to the standards prescribed in Schedule A before being discharged into the sewage disposal system;
 - install such equalising tanks, valves, pumps, appliances, meters and other equipment as in the opinion of the municipality will be necessary to control the rate and time of discharge into the sewage disposal system in accordance with the conditions imposed by it;
 - install for the conveyance of his or her industrial effluent into the sewage disposal system at a given point, a drainage installation separate from the drainage installation for waste water and standard domestic effluent and may prohibit such person from disposing of his or her industrial effluent at any other point and from disposing of his or her waste water and standard domestic effluent by means other than into a sewage disposal system;
 - construct on any pipe conveying his or her industrial effluent to any sewer, a service access hole or

- (2) 'n Persoon aan wie sodanige toestemming verleen is, sal enige voorgeskrewe heffings aan die munisipaliteit betaal.

Gehaltestandaarde vir wegdoening van nywerheidsuitvloei

64. (1) 'n Persoon aan wie toestemming ingevolge artikel 62 verleen is, moet toesien dat geen nywerheidsuitvloei in die rioolvuilwegdoenstelsel van die munisipaliteit losgelaat word nie, tensy dit aan die standaard en maatstawwe in Bylae A hiervan uiteengesit, voldoen.
- (2) Die munisipaliteit kan die standaard in Bylae A skriftelik in die betrokke toestemming verslap of wysig, met dien verstande dat die munisipaliteit daarvan oortuig sal wees dat enige sodanige verslapping die beste prakties uitvoerbare opsie sal wees.
- (3) By die vasstelling of die verslapping of wysiging van die standaard in Bylae die beste prakties uitvoerbare opsie tot gevolg sal hê, sal die munisipaliteit die volgende in ag neem—
- of die aansoeker se onderneming teen optimale vlakke behartig en onderhou word;
 - of die tegnologie wat die aansoeker aanwend die beste beskikbare opsie in die aansoeker se nywerheidsveld is, en indien nie, of die installasie van sodanige tegnologie onredelike kostes vir die aansoeker tot gevolg sal hê.
 - of die aansoeker uitvoering gee aan 'n program van afvalbeperking wat tot bevrediging van die munisipaliteit aan die nasionale en plaaslike afvalbeperkingstandaarde voldoen;
 - die koste vir die munisipaliteit verbonde aan die toestaan van die verslapping of wysiging; en
 - die omgewingsinvloed of potensiële invloed as gevolg van sodanige verslapping of wysiging.
- (4) Toetsmonsters kan te eniger tyd deur 'n behoorlik gekwalifiseerde toetser geneem word ten einde vas te stel of die nywerheidsuitvloei aan Bylae A of aan enige ander standaard wat in 'n skriftelike toestemming voorgeskryf is, voldoen.

Voorwaardes vir wegdoening van nywerheidsuitvloei

65. (1) Die munisipaliteit kan in die skriftelike toestemming of te eniger tyd by wyse van skriftelike kennisgewing, iemand gelas om—
- die nywerheidsuitvloei aan sodanige voorlopige behandeling te onderwerp as wat na die mening van die munisipaliteit sal verseker dat die nywerheidsuitvloei aan die voorgeskrewe standaard in Bylae A sal voldoen alvorens dit in die rioolvuilwegdoenstelsel losgelaat word;
 - sodanige gelykmakende tenks, kleppe, pompe, toestelle, meters en ander toerusting te installeer as wat na die mening van die munisipaliteit nodig sal wees om die tempo en tyd van die storting in die rioolvuilwegdoenstelsel te beheer in ooreenstemming met die voorwaardes wat deur die munisipaliteit voorgeskryf is;
 - 'n perseelrioleringsinstallasie afsonderlik van die perseelrioleringsinstallasie vir vuilwaterafvoer en standaard huishoudelike uitvloei te installeer vir die wegvoer van sy of haar nywerheidsuitvloei na die rioolvuilwegdoenstelsel by 'n gegewe punt, en sodanige persoon verbied om sy of haar nywerheidsuitvloei by enige ander punt los te laat of om sy of haar vuilwaterafvoer en standaard huishoudelike uitvloei op enige ander wyse mee weg te doen as in 'n rioolvuilwegdoenstelsel;
 - aan enige pyp wat sy of haar nywerheidsuitvloei na enige riool toe wegvoer, 'n dienstoegangsgat of afsluit-

stop-valve in such position and of such dimensions and materials as the municipality may prescribe;

- (e) provide all such information as may be required by the municipality to enable it to assess the tariffs or charges due to the municipality;
 - (f) provide adequate facilities such as level or overflow detection devices, standby equipment, overflow catch-pits, or other appropriate means to prevent a discharge into the sewage disposal system which is in contravention of these by-law;
 - (g) cause any meter, gauge or other device installed in terms of this Section to be calibrated by an independent authority at the cost of that person at such intervals as required by the municipality and copies of the calibration to be forwarded to it; and
 - (h) cause his or her industrial effluent to be analysed as often and in such manner as may be prescribed by the municipality and provide it with the results of these tests when completed.
- (2) The cost of any treatment, plant, works or analysis which the person mentioned in sub-section (1) may be required to carry out, construct or install in terms of sub-section (1) shall be borne by the said person;
 - (3) The written permission of the municipality must be obtained for any proposed changes to the composition of industrial effluent discharged into the sewage disposal system.
 - (4) In the event that industrial effluent that does not comply with the standards in Schedule A or the written permission issued in respect of that process or premises, is discharged into the sewage disposal system, the municipality must be informed of the incident and the reasons therefore within twelve hours of such discharge.

Withdrawal of written permission for disposal of industrial effluent

66. (1) The municipality may withdraw any permission, after giving written notice if its intention to a person permitted to discharge industrial effluent into the sewage disposal system if the person—
- (a) fails to ensure that the industrial effluent discharged conforms to the industrial effluent standards prescribed in Schedule A of this by-law or the written permission;
 - (b) fails or refuses to comply with any notice lawfully served on him or her in terms of this by-law or contravenes any provisions of this by-law or any condition imposed in terms of any permission granted to him or her; or
 - (c) fails to pay the assessed charges in respect of any industrial effluent discharged.
- (2) The municipality may on withdrawal of any written permission—
- (a) in addition to any steps prescribed in these by-law, and on written notice authorise the closing or sealing of the connecting sewer of the said premises to any sewer for such charge as may be prescribed in the municipality's tariff of charges; and

klep aan te heg, in so 'n posisie en van sodanige afmetings en materiaal as wat die munisipaliteit mag voorskryf;

- (e) al sodanige inligting te voorsien as wat die munisipaliteit benodig ten einde dit in staat te stel om die tariewe of heffings verskuldig aan die munisipaliteit te bepaal;
 - (f) voldoende fasiliteite te verskaf, soos hoogtelynverklikkers of oorloopverklikkers, gereedheidsuitrusting, oorloop-vangbak of ander gepaste maniere om 'n loslating in die rioolvuilwegdoenstelsel te voorkom wat 'n oortreding ingevolge hierdie verordening tot gevolg sal hê;
 - (g) toe te sien dat enige meter, meetglas of ander toestel wat ingevolge hierdie artikel geïnstalleer is, deur 'n onafhanklike owerheid, op rekening van daardie persoon, gekalibreer word by sodanige tussenposes as wat deur die munisipaliteit vereis word en ook toe te sien dat afskrifte van die kalibrering aan die munisipaliteit voorsien word; en
 - (h) toe te sien dat sy of haar nywerheidsuitvloeisel so dikwels en op sodanige wyse as wat deur die munisipaliteit voorgeskryf mag word ontleed word, en dat die uitslae van sodanige ontledings aan die munisipaliteit voorsien word.
- (2) Die koste van enige behandeling, aanleg, werke of ontleding wat van die persoon in subartikel (1) vereis mag word om ingevolge subartikel (1) uit te voer, op te rig of te installeer, sal deur gemelde persoon gedra word.
 - (3) Die skriftelike toestemming van die munisipaliteit moet bekom word vir enige voorgenome veranderinge aan die samestelling van nywerheidsuitvloeisel wat in die rioolvuilwegdoenstelsel losgelaat word.
 - (4) Ingeval nywerheidsuitvloeisel wat nie aan die standaard voldoen wat in Bylae A voorgeskryf is nie, of wat nie aan die skriftelike toestemming voldoen wat ten aansien van daardie proses of perseel uitgereik is nie, in 'n rioolvuilwegdoenstelsel losgelaat word, moet die munisipaliteit of sy gevolmagtigde binne 12 uur na sodanige loslating van die voorval en die redes daarvoor in kennis gestel word.

Terugtrekking van skriftelike toestemming vir wegdoening van nywerheidsuitvloeisel

66. (1) Die munisipaliteit kan enige toestemming wat aan 'n persoon vergun is om nywerheidsuitvloeisel in 'n rioolvuilwegdoenstelsel los te laat, terugtrek, nadat skriftelike kennis van die munisipaliteit se voorneme aan die betrokke persoon gelewer is, indien daardie persoon—
- (a) versuim om toe te sien dat die nywerheidsuitvloeisel wat losgelaat is voldoen aan die nywerheidsuitvloeiselstandaarde wat in Bylae A van hierdie verordening of in die skriftelike toestemming voorgeskryf is;
 - (b) versuim of weier om te voldoen aan enige skriftelike kennisgewing wat wettig ingevolge hierdie verordening op hom of haar beteken is of wat enige voorskrif van hierdie verordening oortree of enige voorwaarde wat voorgeskryf is ingevolge enige toestemming aan hom of haar vergun, oortree; of
 - (c) versuim om die vasgestelde tariewe ten opsigte van enige nywerheidsuitvloeisel wat losgelaat is, te betaal.
- (2) By die terugtrekking van enige skriftelike toestemming, kan die munisipaliteit—
- (a) bo en behalwe die stappe in hierdie verordening voorgeskryf, en by skriftelike kennisgewing, die sluiting of verseëling van die verbindingsriool van die besondere perseel aan enige riool magtig, teen sodanige heffing as wat in die munisipaliteit of sy gevolmagtigde se tarief van heffings voorgeskryf mag wees; en

- (b) refuse to accept any industrial effluent until it is satisfied that adequate steps have been taken to ensure that the industrial effluent to be discharged conforms with the standards prescribed in this by-law.

Part 6: Measurement of quantity of effluent discharged to sewage disposal system

Measurement of quantity of standard domestic effluent discharged

67. (1) The quantity of standard domestic effluent discharged shall be determined by a percentage of water supplied by the municipality; provided that where the municipality is of the opinion that such a percentage in respect of specific premises is excessive, having regard to the purposes for which water is consumed on those premises, the municipality may reduce the percentage applicable to those premises to a figure which, in its opinion and in the light of the available information, reflects the proportion between the likely quantity of sewage discharged from the premises and the quantity of water supplied thereto.
- (2) Where a premises is supplied with water from a source other than or in addition to the municipality's water supply system, including abstraction from a river or borehole, the quantity of standard domestic effluent will be a percentage of the total water used on that premises as may be reasonably estimated by the municipality.

Measurement of quantity of industrial effluent discharged

68. (1) The quantity of industrial effluent discharged into the sewage disposal system shall be determined—
- (a) where a measuring device is installed by the quantity of industrial effluent discharged from a premises as measured through that measuring device; or
- (b) until such time as a measuring device is installed by a percentage of the water supplied by the municipality to that premises.
- (2) Where a premises is supplied with water from a source other than or in addition to the municipality's water supply system, including abstraction from a river or borehole, the quantity of standard industrial effluent will be a percentage of the total water used on that premises as may be reasonably estimated by the municipality.
- (3) Where a portion of the water supplied to the premises forms part of the end product of any manufacturing process or is lost by reaction or evaporation during the manufacturing process or for any other reason, the municipality may on application reduce the assessed quantity of industrial effluent.

Reduction in the quantity determined in terms of sections 67 and 68

69. (1) A person shall be entitled to a reduction in the quantity determined in terms of sections 67 and 68 in the event that the quantity of water on which the percentage is calculated was measured during a period where water was wasted or a leakage was undetected if the consumer demonstrates to the satisfaction of the municipality that the said water was not discharged into the sewage disposal system.
- (2) The reduction in the quantity shall be based on the quantity of water loss through leakage or wastage during the leak period.
- (3) The leak period shall be either the measuring period immediately prior to the date of repair of the leak or the measurement period during which the leak is repaired, whichever results in the greater reduction in the quantity.

- (b) weier om enige nywerheidsuitvloeisel te aanvaar tensy voldoende stappe, tot bevrediging van die munisipaliteit, ingestel is om te verseker dat die nywerheidsuitvloeisel wat losgelaat staan te word, aan die standarde voldoen wat deur hierdie verordening voorgeskryf is.

Deel 6: Meting van hoeveelheid uitvloeisel losgelaat in rioleringsstelsel

Meting van hoeveelheid standaard huishoudelike uitvloeisel losgelaat

67. (1) Die hoeveelheid standaard huishoudelike uitvloeisel wat losgelaat is sal bepaal word deur 'n persentasie water wat deur die munisipaliteit voorsien word; met dien verstande dat waar die munisipaliteit van mening is dat sodanige persentasie ten opsigte van 'n bepaalde perseel, met inagneming van die doeleindes waarvoor water op daardie perseel verbruik word, buitensporig is, die munisipaliteit die persentasie van toepassing op daardie perseel mag verminder na 'n syfer wat, na eie mening en in die lig van beskikbare inligting, die verhouding tussen die hoeveelheid rioolvuil wat vanaf die perseel losgelaat is en die hoeveelheid water wat aan die perseel voorsien is, weerspieël.
- (2) Wanneer water vanaf 'n bron buiten of benewens die munisipaliteit se watervoorsieningstelsel aan 'n perseel voorsien word, met insluiting van die onttrekking van water vanuit 'n rivier of boorgat, sal die hoeveelheid standaard huishoudelike uitvloeisel 'n persentasie wees van die totale waterverbruik op daardie perseel soos wat redelikerwys deur die munisipaliteit vasgestel kan word.

Meting van hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel losgelaat

68. (1) Die hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel wat in die rioolvuilwegdoenstelsel losgelaat is, sal bepaal word deur—
- (a) waar 'n meettoestel geïnstalleer is, deur die hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel losgelaat vanaf 'n perseel soos deur daardie meettoestel gemeet; of
- (b) tot tyd en wyl 'n meettoestel geïnstalleer is, deur 'n persentasie van die water wat deur die munisipaliteit aan daardie perseel voorsien is.
- (2) Wanneer water vanaf 'n bron buiten of benewens die munisipaliteit se watervoorsieningstelsel aan 'n perseel voorsien word, met insluiting van die onttrekking van water vanuit 'n rivier of boorgat, sal die hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel 'n persentasie wees van die totale waterverbruik op daardie perseel soos wat redelikerwys deur die munisipaliteit vasgestel kan word.
- (3) Wanneer 'n gedeelte van die water wat aan 'n perseel voorsien word deel uitmaak van die eindproduk van enige vervaardigingsproses of deur chemiese reaksie of verdamping gedurende die vervaardigingsproses of weens enige ander oorsaak verlore gaan, kan die munisipaliteit op aansoek die vasgestelde hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel verminder.

Vermindering van die hoeveelheid bepaal ingevolge artikels 67 en 68

69. (1) In 'n geval waar die hoeveelheid water waarop die persentasie bereken is, in 'n typerk gemeet is waartydens water verspil is of lekkasies nie ontdek is nie, sal 'n persoon geregtig wees op 'n vermindering van die hoeveelheid ingevolge artikels 67 en 68 bepaal, indien die verbruiker tot bevrediging van die munisipaliteit aandui dat die voormelde water nie in die rioolvuilwegdoenstelsel losgelaat is nie.
- (2) Die vermindering van die hoeveelheid sal gebaseer wees op die hoeveelheid waterverlies weens lekkasie of verspilling tydens die lekkasietyperk.
- (3) Die lekkasietyperk sal óf die meettyperk onmiddellik voor die herstel van die lekkasie óf die meettyperk waartydens die lekkasie herstel is wees, welke een ookal die grootste vermindering tot gevolg sal hê.

- (4) The quantity of water loss shall be calculated as the consumption for the leak period less an average consumption, based on the preceding 3 (three) months, for the same length of time. In the event of no previous consumption history being available the average water consumption will be determined by the municipality, after due consideration of all relevant information.
- (5) There shall be no reduction in the quantity if the loss of water directly or indirectly resulted from the consumer's failure to comply with or is in contravention of this by-law.

Part 7: Drainage installations

Construction or installation of drainage installations

70. (1) Any drainage installation constructed or installed must comply with any applicable specifications in terms of the Building Regulations and any standards prescribed in terms of the Act.
- (2) (a) Where the draining installation is a pit latrine it must be of the ventilated improved pit latrine type or equivalent having—
- (i) a pit of 2 m³ capacity;
 - (ii) lining as required;
 - (iii) a slab designed to support the superimposed loading; and
 - (iv) protection preventing children from falling into the pit;
- (b) The ventilated improved pit latrine must conform with the following specifications—
- (i) the pit must be ventilated by means of a pipe, sealed at the upper end with durable insect proof screening fixed firmly in place.
 - (ii) the ventilation pipe must project not less than 0.5 m above the nearest roof, must be of at least 150 mm in diameter, and must be installed vertically with no bend;
 - (iii) the interior of the closet must be finished smooth so that it can be kept in a clean and hygienic condition. The superstructure must be well-ventilated in order to allow the free flow of air into the pit to be vented through the pipe;
 - (iv) the opening through the slab must be of adequate size as to prevent fouling. The rim must be raised so that liquids used for washing the floor do not flow into the pit. It shall be equipped with a lid to prevent the egress of flies and other insects when the toilet is not in use;
 - (v) must be sited in a position that is independent of the residential structure;
 - (vi) must be sited in positions that are accessible to road vehicles having a width of 3.0 m in order to facilitate the emptying of the pit;
 - (vii) in situations where there is the danger of polluting an aquifer due to the permeability of the soil, the pit must be lined with an impermeable material that is durable and will not crack under stress;

- (4) Die hoeveelheid watervlies sal bereken word as die verbruik tydens die lekkasietydperk minus die gemiddelde verbruik, gebaseer op die voorafgaande 3 (drie) maande, vir 'n ooreenstemmende tydperk. Waar geen geskiedkundige gegewens van waterverbruik beskikbaar is nie, sal die gemiddelde waterverbruik, na oorweging van alle tersaaklike inligting, deur die munisipaliteit vasgestel word.
- (5) Daar sal geen vermindering in die hoeveelheid wees nie indien die watervlies resgtreks of onregstreeks die gevolg is van die verbruiker se versuim om aan hierdie verordening te voldoen of van die verbruiker se oortreding van hierdie verordening.

Deel 7: Perseelrioleringsinstallasies

Bou of installering van perseelrioleringsinstallasies

70. (1) Enige geboude of geïnstalleerde perseelrioleringsinstallasie moet aan enig toepaslike standaard ingevolge die Bouregulasies en enige standaard deur die Wet voorgeskryf, voldoen.
- (2) (a) Waar die perseelrioleringsinstallasie 'n putlatrine is, moet dit van die geventileerde, verbeterde soort putlatrines of van 'n gelykwaardige soort wees met—
- (i) 'n put met 'n inhoudsmaat van 2m³;
 - (ii) voering soos vereis;
 - (iii) 'n blad wat ontwerp is om die opgelegde las te kan dra; en
 - (iv) beskerming wat moet voorkom dat kinders by die put inval.
- (b) Die geventileerde, verbeterde putlatrine moet aan die volgende vereistes voldoen—
- (i) die put moet geventileer wees deur middel van 'n pyp, aan die boonste punt verseël met duursame, insekbestande beskutting wat stewig in posisie geheg is;
 - (ii) die ventilasiepyp moet nie minder nie as 0.5m bokant die naaste dak uitsteek, moet minstens 150mm in deursnee wees en moet vertikaal sonder kromming geïnstalleer word;
 - (iii) die binnekant van die kloset moet egalig afgewerk wees ten einde dit in 'n skoon en higiëniese toestand te hou. Die bowerk moet goed geventileer wees ten einde die vry vloei van lug na die binnekant van die put deur die pyp te laat ventileer;
 - (iv) die opening in die blad moet voldoende wees ten einde besoedeling te voorkom. Die velling moet verhewe wees sodat vloestowwe wat gebruik word om die vloeroppervlakte mee te was, nie in die put vloei nie. Dit sal van 'n deksel voorsien word ten einde die uittog van vlieë en ander insekte wanneer die toilet nie gebruik word nie, te voorkom;
 - (v) die latrine moet in 'n posisie onafhanklik van die woonstruktuur gelokaliseer wees;
 - (vi) die latrine moet sodanig gelokaliseer wees dat dit toegang bied aan padvoertuie met 'n breedte van 3.0m ten einde die leegmaak van die put moontlik te maak;
 - (vii) in situasies waar die gevaar van besoedeling van 'n waterdraer vanweë die deurdringbaarheid van die grond bestaan, moet die die put uitgevoer word met 'n ondeurdringbare materiaal wat duursaam is en nie onder druk sal kraak nie;

(viii) in situations where the ground in which the pit is to be excavated is unstable, suitable support is to be given to prevent the collapse of the soil;

(ix) the latrine must have access to water for washing hands.

Drains in streets or public places

71. No person shall for the purpose of conveying sewage derived from whatever source, lay or construct a drain on, in or under a street, public place or other land owned by, vested in, or under the control of the municipality, except with the prior written permission of the municipality and subject to such conditions as it may impose.

Construction by municipality

72. The municipality may agree with the owner of any premises that any drainage work which such owner desires, or is required to construct in terms of this by-law or the Building Regulations, will be constructed by the municipality against payment, in advance or on demand, of all costs associated with such construction.

Maintenance of drainage installation

73. (1) The owner or occupier of any premises must maintain any drainage installation and any sewer connection on such premises.
- (2) Any person who requests the municipality to clear a drainage installation will be liable to pay the prescribed tariff.
- (3) A municipality may, on the written application of the owner or occupier of any premises, inspect and test the drainage installation of such premises or any section thereof and recover from the owner or occupier the cost of such inspection and test, calculated at the rate specified in the prescribed tariff or charges.

Installation of pre-treatment facility

74. A municipality may require that any new premises must be provided with a minimum pre-treatment facility of a type specified by it prior to that premises being connected to the sewage disposal system.

Protection from ingress of floodwaters

75. Where a premises is situated in the 1 in 50 years flood plain the top level of service access holes, inspection chambers and gullies is to be above the 1 in 50 years flood level, except, in the case of service access holes and inspection chambers, where the cover is secured in place by approved means.

Part 8: Quality standards

SCHEDULE A: Acceptance of industrial effluent for discharge into the sewage disposal system

No industrial effluent shall be accepted for discharge into the sewage disposal system unless it complies with the following conditions.

The effluent shall not contain concentrations of substances in excess of those stated below:—

Large Works general quality limits are applicable when an industry's effluent discharges in a catchment leading to a sewage works of greater than 25 M/d capacity. Small Works quality limits apply for catchments leading to sewage works with less than 25 M/d capacity.

(viii) in situasies waar die grond waarin die put uitgegrawe staan te word onstabiel is, moet voldoende stutting voorsien word ten einde instorting van die grond te voorkom.

(ix) Daar moet voldoende toegang tot water wees vir die was van hande.

Perseelriool in strate of openbare plekke

71. Niemand sal vir doeleindes van die afvoer van vuilriool, vanuit watter bron ookal afkomstig, 'n perseelriool op, in of onder 'n straat, openbare plek of ander grond wat behoort aan of setel in of onder die beheer verkeer van die die munisipaliteit, lê of bou nie, behalwe met die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderhewig aan sodanige voorwaardes as wat die munisipaliteit mag voorskryf.

Bouwerk deur munisipaliteit

72. Die munisipaliteit mag met die eienaar van enige perseel ooreenkom dat enige rioleringswerk wat sodanige eienaar verlang, of ingevolge hierdie verordening of die Bouregulasies verplig is om te bou, deur die munisipaliteit gebou sal word teen betaling, vooruit of op aanvraag, van alle onkoste wat met sodanige bouwerk in verband staan.

Instandhouding van perseelrioleringsinstallasie

73. (1) Die eienaar of okkupeerder van enige perseel moet enige perseelrioleringsinstallasie en enige rioolverbinding op sodanige perseel in stand hou.
- (2) Enige persoon wat die munisipaliteit versoek om 'n perseelrioleringsinstallasie skoon te maak sal aanspreeklik wees vir betaling van die voorgeskrewe tarief daarvoor.
- (3) Op die skriftelike versoek van die eienaar of okkupeerder van 'n perseel, kan 'n munisipaliteit die perseelrioolinstallasie of enige gedeelte daarvan op die bepaalde perseel inspekteer en toets en die koste verbonde aan sodanige inspeksie en toetsing, soos bereken volgens die spesifieke skaal aangedui in die voorgeskrewe tarief van heffings.

Installering van voorbehandelingsfasiliteit

74. 'n Munisipaliteit mag vereis dat enige nuwe perseel van 'n minimum-voorafbehandelde fasiliteit voorsien word, van 'n tipe wat deur die munisipaliteit gespesifiseer mag word, voordat daardie perseel aan enige rioolvuilwegdoenstelsel verbind word.

Beskerming teen instroming van vloedwater

75. Waar 'n perseel geleë is in die 1 in 50 jaar-vloedvlakte, moet die boonste hoogte van die dienstoegangsgate, inspeksiekamers en rioolputte bokant die 1 in 50 jaar-vloedvlaktheogte, behalwe in die geval van dienstoegangsgate en inspeksiekamers waarvan die deksel op goedgekeurde wyse in posisie vasgeheg is.

Deel 8: Gehaltestandaarde

BYLAE A: Aanvaarding van nywerheidsuitvloei vir loslating binne die rioolvuilwegdoenstelsel

Geen nywerheidsuitvloei sal aanvaar word vir loslating in die rioolvuilwegdoenstelsel nie tensy dit aan die volgende voorwaardes voldoen.

Die uitvloei mag geen hoër konsentrasies van stowwe as wat hieronder aangegee word, bevat nie:—

Groot Werke se algemene gehaltestandarde is van toepassing wanneer 'n nywerheid se afvloei in 'n opvangdam losgelaat word wat na 'n rioolstortplek lei met 'n inhoudsmaat wat 25 M/d oorskry. Klein Werke se gehaltestandarde is van toepassing op opvangdamme wat na rioolstortplekke lei met 'n inhoudsmaat wat kleiner as 25 M/d is.

GENERAL QUALITY LIMITS	LARGE WORKS >25 M/d	SMALL WORKS >25 M/d	UNITS
1. Temperature (°C)			Degrees Celcius
2. pH	6	6,5	pH units mg/litre
3. Oils, greases, waxes of mineral origin	50	50	mg/
4. Vegetable oils, greases, waxes	250	250	mg/
5. Total sugar and starch (as glucose)	1 000	500	mg/
6. Sulphates in solution (as SO=4)	250	250	mg/
7. Sulphides, hydrosulphides (as S=) and polysulphides	1	1	mg/
8. Chlorides (as C—)	1 000	500	mg/
9. Fluoride (as F-)	5	5	mg/
10. Phenols(as phenol)	10	5	mg/
11. Cyanides (as CN—)	20	10	mg/
12. Settleable solids	Charge	Charge	m /
13. Suspended solids	2 000	1 000	mg/
14. Total dissolved solids	1 000	500	mg/
15. Electrical conductivity	-	400	MS/m
16. Anionic surfactants	-	500	mg/
17. C.O.D.	Charge	Charge	mg/
<i>Heavy Metal Limits</i>			
18. Copper (as Cu)	50	5	mg/
19. Nickel (Ni)	50	5	mg/
20. Zinc (Zn)	50	5	mg/
21. Iron (Fe)	50	5	mg/
22. Boron (B)	50	5	mg/
23. Selenium (Se)	50	5	mg/
24. Manganese (Mn)	50	5	mg/
25. Lead (Pb)	20	5	mg/
26. Cadmium (Cd)	20	5	mg/
27. Mercury (Hg)	1	1	mg/
28. Total Chrome (Cr)	20	5	mg/
29. Arsenic (As)	20	5	mg/
30. Titanium (Ti)	20	5	mg/
31. Cobalt (Co)	20	5	mg/
TOTAL METALS	100	20	mg/

Special limitations

- 1 No calcium carbide, radio active waste or isotopes
- 2 No yeast and yeast wastes, molasses spent or unspent
- 3 No cyanides or related compounds capable of liberating HCN gas or cyanogen
- 4 No degreasing solvents, petroleum spirit, volatile flammable solvents or any substance which yields a flammable vapour at 21°C. 6497

ALGEMENE GEHALTEGRENSE	GROOT WERKE 25M/d	KLEIN WERKE	EENHEDE
1. Temperatuur (°C)			Grade Celcius
2. pH	6	6,5	pH eenhede mg/liter
3. Olies, vetterighede, osokeriete van minerale oorsprong	50	50	mg/
4. Plantolies, plantvette en plantwasse	250	250	mg/
5. Totale suiker en stysel (as glukose)	1 000	500	mg/
6. Sulfate in oplossing (as SO=4)	250	250	mg/
7. Sulfiede, hidrosulfiede (as S=) en polisulfiede	1	1	mg/
8. Chloriede (as C-)	1 000	500	mg/
9. Fluoriede (as F-)	5	5	mg/
10. Fenole (as fenol)	10	5	mg/
11. Sianiede (as CN-)	20	10	mg/
12. Afsakbare vaste stowwe	50	50	ml/l
13. Gesuspendeerde vaste stowwe	2 000	1 000	mg/
14. Totale opgeloste vaste stowwe	1 000	500	mg/
15. Elektriese geleidingsvermoë	-	400	MS/m
16. Anioniese surfaktante	-	500	mg/
17. COD	Heffing	Heffing	mg/
<i>Grense vir Swaar Metale</i>			
18. Koper (as Cu)	50	5	mg/
19. Nikkel (Ni)	50	5	mg/
20. Sink (Zn)	50	5	mg/
21. Yster (Fe)	50	5	mg/
22. Borium (B)	50	5	mg/
23. Seleen (Se)	50	5	mg/
24. Mangaan (Mn)	50	5	mg/
25. Lood (Pb)	20	5	mg/
26. Kadmium (Cd)	20	5	mg/
27. Kwik (Hg)	1	1	mg/
28. Totale Chroom (Cr)	20	5	mg/
29. Arseen (As)	20	5	mg/
30. Titaan (Ti)	20	5	mg/
31. Kobalt (Co)	20	5	mg/
TOTALE METALE	100	20	mg/

Spesiale beperkings

- 1 Geen kalsiumkarbied, radio-aktiewe afval of isotope
- 2 Geen gisstof en gisstofafval, melasse, uitgewoed al dan nie
- 3 Geen sianiede of verwante samestelling wat in staat is om HCN gas of siaangas vry te stel nie
- 4 Geen ontvettingsoplosmiddels, petroleumspiritus, vlugtig-ontvlambare oplosmiddels of enige stof wat 'n ontvlambare damp by 21°C voortbring nie. 6497

SOUTH AFRICA FIRST –
BUY SOUTH AFRICAN
MANUFACTURED GOODS

SUID-AFRIKA EERSTE –
KOOP SUID-AFRIKAANS
VERVAARDIGDE GOEDERE